Gemeenterekening 2015

Gemeente Maastricht

Colofon
Jaarrekening 2015
Gemeente Maastricht

Samenstelling
Gemeente Maastricht
Team Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

INHOUDSOPGAVE

KERNGEGEVENS 6

HOOFDSTUK 1 SAMENVATTING 8

HOOFDSTUK 2 BELEIDSVERANTWOORDING 10

2.1 Inleiding 10
2.2 Beleidsinhoudelijk begrotingsbeeld 10
2.3 Financieel begrotingsbeeld 20

HOOFDSTUK 3 PROGRAMMAVERANTWOORDING 21

Programma 1 Bestuur en dienstverlening 23
Programma 2 Integrale veiligheid 43
Programma 3 Economie en werkgelegenheid 55
Programma 4 Sociale zekerheid en re-integratie 73
Programma 5&6 Samenleven 83
Programma 7 Sport en Recreatie 101
Programma 8 Kunst en cultuur 109
Programma 9 Onderwijs 121
Programma 10 Stadsontwikkeling 131
Programma 11 Wonen 152
Programma 12 Verkeer en Mobiliteit 160
Programma 13 Beheer openbare ruimte 168
Programma 14 Natuur, milieu en afval 178
Programma 15 Algemene inkomsten en uitgaven 188

HOOFDSTUK 4 JAARREKENING 195

4.1 Inleiding 195
4.2 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen 195
4.2.1 Waarderingsgrondslagen balans 196
4.2.2 Resultaatbepalingsgrondslagen 198
4.3 Balans 199
4.3.1 Toelichting balans activa 201
4.3.2 Toelichting balans passiva 204
4.3.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen 211
4.3.4 Wet normering topinkomens 212
4.3.5 Schatkistbankieren 213
4.4 Overzicht baten en lasten 214
4.4.1 Toelichting overzicht van baten en lasten 215
4.4.2 Resultaatbestemming 221

HOOFDSTUK 5 VERPLICHTE PARAGRAFEN 223

5.1 Lokale lastenparagraaf 223
5.1.1 Beleid 223
5.1.2 WOZ/OZB 224
5.1.3 Reclamebelasting 224
5.1.4 Lokale lastendruk 225
5.1.5 Opbrengsten belastingen 225
5.1.6 Kwijtschelding 226
5.2 Bedrijfsvoering 227
5.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma's/projecten 227
5.2.2 Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's 230
5.2.3 Onderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet 230

5.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 232
5.3.1 Weerstandscapaciteit 232
5.3.2 Risico-inventarisatie 233
5.3.3 Ratio weerstandsvermogen 237
5.4 Financiering 238
5.4.1 Inleiding 238
5.4.2 Risicobeheer 238
5.4.3 Renteverwachting 239
5.4.4 Renteresultaat 239
5.4.5 Samenstelling leningenportefeuille 239
5.4.6 Vervroegde aflossingen en renteherzieningen 241
5.5 Verbonden partijen 242
5.5.1 Deelnemingen 242
5.5.2 Publiek-private samenwerking (PPS) 255
5.5.3 Gemeenschappelijke regelingen 259
5.6 Duurzame kapitaalgoederen 268
5.6.1 Infrastructuur en voorzieningen in openbare ruimte 268
5.6.2 Gebouwen 271
5.7 Grondbeleid 277
5.7.1 Grond- en vastgoedbeleid algemeen 277
5.7.2 Vigerende beleidskaders 277
5.7.3 Ontwikkelingen 278
5.8 Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) gemeentelijke middelen 282

BIJLAGE 1 ACCOUNTANTSVERKLARING 285
BIJLAGE 2 SAMENSTELLING VAN HET COLLEGE VAN B&W 287
BIJLAGE 3 ORGANISATIESCHEMA IN 2015 289
BIJLAGE 4A RESERVES EN VOORZIENINGEN 291
BIJLAGE 4B TOELICHTING RESERVES EN VOORZIENINGEN 295
BIJLAGE 5 OVERZICHT GEWAARBORGDE GELDLENINGEN 297
BIJLAGE 6 OVERZICHT BOUWGRONDEXPLOITATIE; PLANNEN IN EXPLOITATIE 299
BIJLAGE 7 OVERZICHT EU-SUBSIDIES 301
BIJLAGE 8 SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA) 303
BIJLAGE 9 STAND VAN ZAKEN BURGERINITIATIEVEN 307
BIJLAGE 10 FINANCIEEL PRODUCTENOVERZICHT 309
BIJLAGE 11 BURGERJAARVERSLAG 311
BIJLAGE 12 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN 319
BIJLAGE 13 INTEGRITEIT 321
BIJLAGE 14 SUBSIDIES 323
BIJLAGE 15 AFKORTINGEN 333

Kerngegevens

	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
A. Sociale structuur			
Aantal inwoners			
0 - 19 jaar	21.621	21.110	21.470
20 - 24 jaar	15.445	15.760	15.374
25 - 29 jaar	9.508	9.760	9.917
30 - 49 jaar	27.408	27.120	26.554
50 - 64 jaar	24.735	24.760	24.678
65 jaar en ouder	23.771	24.260	24.536
Totaal	**122.488**	**122.770**	**122.529**
Aantal cliënten Wet Werk en Bijstand	3.600	3.650	3.712
Uitkeringsgerechtigden op basis van IOAW, IOAZ	190	200	206
B. Fysieke structuur			
Oppervlakte gemeente in ha	6.006	6.006	6.006
- waarvan binnenwater	324	324	324
- historische stads- of dorpskern	101	101	101
Oppervlakte van de wegen (in ha.)	590	581	581
Oppervlakte openbaar groen (in ha.)	488	484	484
Lengte van de riolering (km)	574	570	570
Lengte van de waterwegen (km)	20	20	20
Aantal verblijfsobjecten met woonfunctie	61.021	57.271	60.948
C. Financiële structuur			
Totaal lasten	440.060	574.204	563.968
Algemene uitkering gemeentefonds[1]	146.836	245.459	244.108
Opbrengst algemene belastingen (OZB, honden- en toeristenbelasting)	32.527	34.072	33.941
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	461.734	562.674	554.800
Omvang reserves	268.792	202.095	206.661
Vaste schuld (exclusief doorverstrekte leningen)	52.732	52.732	111.163

[1] Incl. decentralisatie- en integratieuiterkingen die via het gemeentefonds worden uitgekeerd en exclusief verzameluitkeringen.

Hoofdstuk 1 Samenvatting

2015 was het jaar van de overheveling van zorgtaken op het gebied van Wmo, Jeugd- en Participatiewet van het Rijk naar de gemeenten. Als logisch gevolg van een proces dat al jaren eerder is ingezet, namelijk de transformatie van het sociaal domein. Sinds 2005, wordt er beleidsmatig gesproken over de doorontwikkeling van de verzorgingsstaat met meer verantwoordelijkheid voor de burgers. Een proces dat door de koning is gemunt in het begrip ‘participatiesamenleving’.

Aan de decentralisaties ging een gedegen voorbereiding vooraf. Gelet op de omvang van deze operatie, de betekenis hiervan voor de samenleving, maar ook de vele onzekerheden die hierbij een rol speelden, mag worden geconstateerd dat Maastricht in staat is gebleken op dit gebied de rust, soliditeit en solidariteit te behouden.

We kunnen nu, een jaar later, vaststellen dat de transformatie van het Sociale Domein in volle gang is en dat we telkens worden uitgedaagd nieuwe instrumenten in te zetten. We zien waardevolle initiatieven in de stad ontstaan, die gericht zijn op het laten meedoen van mensen in een kwetsbare positie en als Maastricht willen we daar graag op in spelen. Echter, de bestaande kaders blijken niet altijd van toepassing op deze vernieuwende werkwijzen. Experimenteren is en blijft noodzakelijk, en de stad heeft bewezen daarin een pionierende, vernieuwende rol te pakken.

Maastricht is een sociale en saamhorige stad, die zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad, met een top leef- werk- en verblijfsklimaat voor bewoners en bezoekers.

In 2015 is deze ambitie krachtig voortgebouwd op een stevig sociaal en financieel fundament. Er is 1 miljoen euro vrijgemaakt om te investeren in cultuur, vanuit de wetenschap dat daarmee het leef- en verblijfsklimaat voor bewoners en bezoekers wordt versterkt. Het nieuwe Maastricht werd steeds zichtbaarder in de concrete contouren van Tapijn en Sphinxkwartier. Op het gebied van studentenhuisvesting werd het beleid eenvoudiger en transparanter. De nieuwe burgemeester zette veiligheid hernieuwd op de kaart met het debat over cannabisteelt. En de stad toonde haar internationale sociale gezicht door vluchtelingen een veilig dak te bieden.

Het college van B&W heeft zijn visie op de stad verwoord in het coalitieakkoord Wij Maastricht! Daar worden de doelen gesteld voor de bestuursperiode 2014 – 2018. Deze jaarrekening, die focust op 2015, laat zien dat we in de realisering daarvan op koers liggen, en op schema.

Hoofdstuk 2 Beleidsverantwoording

2.1 Inleiding

Maastricht als een financieel gezonde gemeente is en blijft een belangrijk, zo niet het belangrijkste, punt van aandacht in onze bedrijfsvoering en planning en control cyclus. Een ambitieus streven in het licht van de enorme en gestapelde rijksbezuinigingen en de decentralisaties met efficiencykortingen. Zeker in combinatie met de Maastrichtse ambitie om sociaal en saamhorige stad te zijn (niemand zakt door het ijs) en tegelijk de kracht en kansen als internationale kennisstad te benutten en een top leef- werk- en verblijfklimaat te realiseren.

Met de begroting 2015 werd een solide basis gepresenteerd om de uitdagingen die voor ons liggen, tegemoet te treden. Een basis gestoeld op een continue sluitend begrotings- en rekeningperspectief. Een perspectief dat ook in 2015 weer gerealiseerd werd getuige het rekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering over 2015 van € 2,731 mln. voordelig.

Dit hoofdstuk ‘spiegelt’ als het ware hoofdstuk 2 van begroting 2015 en zal kort ingaan op de invulling van de beleidsaccenten in 2015 (paragraaf 2.2). Paragraaf 2.3 schetst een actueel financieel beeld. Een meer gedetailleerde verantwoording op de beleidsinhoud krijgt vorm via de veertien beleidsprogramma’s in hoofdstuk drie. Hoofdstuk vier schetst het financieel rekeningbeeld in meer detail.

2.2 Beleidsinhoudelijk begrotingsbeeld

Zoals voorgaand aangegeven gaan we in deze paragraaf in op de meest in het oog springende ontwikkelingen in 2015 aangaande de invulling van de beleidsaccenten.

2.2.1 Sociaal domein: continuïteit en transformatie in overgangsjaar 2015

2015 was voor het sociaal domein het (eerste) jaar waarin de gemeente verantwoordelijk werd voor grote nieuwe taken op het gebied van Jeugdzorg, de Wmo2015 (dagbesteding en begeleiding)en met de komst van de Participatiewet, ook voor de re-integratie van arbeidsgehandicapten. Bij begroting 2015 stelden we dat onze gemeente goed voorbereid was. We hadden immers visie, kaders, beleid en regels voor de nieuwe taken vastgelegd. Duidelijke afspraken over continuïteit van zorg en transformatie van het sociale domein. Op beide terreinen hebben we in 2015 onze doelen bereikt.

Continuïteit

Met gepaste trots mogen we zeggen dat Maastricht in 2015 de beoogde continuïteit voor huidige cliënten heeft gerealiseerd. Voor deze cliënten is 2015 nadrukkelijk een overgangsjaar geweest, waarin zij in de regel gebruik konden (blijven) maken van hun vertrouwde aanbieders.

De bestaande systemen, structuren en producten zijn in 2015 doorgezet. In sommige gevallen betekende dit zelfs dat wij ‘gaten dichten’ die het Rijk liet vallen. De bevoorschotting van PGB-budgetten voor zorgaanbieders hulp bij het huishouden bijvoorbeeld. Daar waar de wetgeving onduidelijk was ten aanzien van bijvoorbeeld de oude taken Wmo heeft Maastricht gekozen voor een benadering van keukentafelgesprekken om maatwerk te leveren, voor continuïteit van maatwerkvoorzieningen en verantwoorde tarieven. De noodzaak van deze aanpak is onlangs bevestigd door de raad van beroep.

Het toepassen van de reeds vastgestelde richtlijnen leverde voor ons voldoende op. Samen met aanbieders hebben we invulling gegeven aan de Rijksbezuinigingen zonder dat dit ten koste ging van de zorg aan de cliënt.

Transformatie
Naast de zorg voor continuïteit is in 2015 hard gewerkt aan de transformatie van het sociaal domein. Deze transformatie is de komende jaren immers nodig om de kansen te benutten die de decentralisaties bieden alsmede noodzakelijk om de rijksbezuinigingen op te vangen op een wijze die past binnen een sociaal en saamhorige stad. De gehele samenleving, het sociale domein voorop, is volop in beweging. Daarbij moeten we soms van de gebaande paden af en nieuwe wegen verkennen. Om dit mogelijk te maken zijn we in 2015 aan de slag gegaan met het ontwikkelen en uitvoeren van experimenteren om met de beschikbare middelen (financieel en inhoudelijk) bij ons gewenste doel uit te komen.

Concreet hebben we in 2015 hiertoe ingezet op:
- Anders organiseren van vrijwilligersondersteuning inclusief buurtplatforms
- Burgerparticipatie
- Innovatie Jeugd en Wmo
- Inrichten van een Sociaal Investeringsfonds (SIF)

Vrijwilligersondersteuning
In 2015 is begonnen met de overgang naar een nieuwe manier van subsidiëring van vrijwilligersorganisaties, inclusief buurtplatforms. In de nieuwe systematiek krijgen de gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties een lagere basissubsidie dan voorheen en kunnen ze voor vernieuwende activiteiten en het verbinden van activiteiten en voorzieningen een aanvullende (flexibele) subsidie krijgen. Het doel van deze nieuwe systematiek is het vergroten van participatie en het bereiken van nieuwe doelgroepen. Zo willen we stimuleren dat vrijwilligersorganisaties nog meer dan voorheen open staan voor iedereen en een sterke bijdrage leveren aan de inclusieve samenleving. De ervaringen tot op heden leren ons dat tenderregelingen en een lagere basissubsidie weliswaar gewenning vragen maar ook veel vernieuwing hebben opgeleverd.

Burgerparticipatie
Participatie van zoveel mogelijk burgers in onze stad is de rode draad door alles wat we doen. Veel bewoners en gelukkig steeds meer bewoners voelen zich betrokken en verantwoordelijk voor hun omgeving en medebewoners maar vragen ons om de juiste ondersteuning.

Dat er draagvlak is voor zo'n nieuwe benadering, blijkt uit de raadsbreed aangenomen motie "Right to challenge" (12 mei 2015). Het idee achter "right to challenge" is dat bewoners(-organisaties) zelf het initiatief kunnen nemen om een dienst uit te voeren als zij vinden dat het beter of anders moet. Het initiatief verschuift dan van overheid naar burger. Met deze "right to challenge" krijgen inwoners ook de middelen en verantwoordelijkheid om te kunnen meedoen en eigen initiatief te nemen.

In onze stad zijn al mooie voorbeelden te vinden van "right to challenge" initiatieven, die voornamelijk op eigen kracht zijn ontstaan en één gemeenschappelijke eigenschap hebben: ze gaan uit van wat mensen kunnen en niet van iemands beperkingen.

Innovatie Wmo en Jeugd
Naast de activiteiten gericht op de inclusieve samenleving, hebben we gericht gewerkt aan het versterken van de eigen regie van mensen met een ondersteuningsbehoefte vanuit de Wmo innovatiemiddelen. En met het ondersteunen van jongeren van preventie tot –voor sommigen- nazorg na detentie met de innovatiemiddelen jeugd. Met deze activiteiten oefenen we met nieuwe werkwijzen naast lopende werkwijzen en zo geven we ruimte voor innovatie in het sociaal domein en aan een nieuwe invulling van het bevorderen van zelfredzaamheid, participatie en het stimuleren van eigen kracht.

Met het ondersteunen van experimenten, geven we vorm aan de transformatie van het sociaal domein: het anders denken en werken. Dit in de wetenschap, dat experimenten die niet direct het gewenste resultaat opleveren, door het leereffect aan de transformatie bijdragen. We leren door goed te kijken naar de oorzaken en redenen waarom de beoogde resultaten en effecten niet zijn behaald. Daarvoor blijven we in contact met onze inwoners zelf, de ervaringsdeskundigen.

In 2015 is gestart met een experiment, waarbij we een specifieke groep Wmo-cliënten met structurele regieproblemen, met hulp van de meest betrokken hulpverlener, zelf een ondersteuningsplan voor de toekomst laten opstellen. De hamvraag daarbij is: 'wat heb je nodig om zelf regie te kunnen voeren?'

Elke Wmo-cliënt uit deze doelgroep krijgt vervolgens de mogelijkheid om – in samenspraak met hun formele en informele hulp – een (gemaximeerd) persoonlijk aandeel van het innovatiebudget Wmo zelf te bestemmen voor het realiseren van een onderdeel uit dit ondersteuningsplan, dat bijdraagt aan het vergroten van zelfredzaamheid en participatie. Het bedrag kan niet besteed worden aan aanvullende eenheden zorg, maar moet een bijdrage leveren aan het versterken van de eigen regie. De doelgroep bestaat uit ongeveer 800 cliënten. Per cliënt is een bedrag van (maximaal) 650 euro beschikbaar. Op basis van de bevindingen van de betrokken Wmo-cliënten en hun directe omgeving, zien we of een dergelijke individuele aanpak daadwerkelijk leidt tot het versterken van de zelfredzaamheid en het vergroten van de participatie in de samenleving. Op basis van een evaluatie (2016) zal gekeken worden of dit experiment navolging verdient of zelfs uitgebreid zou moeten worden. De reacties tot op heden zijn positief.

Bij jeugd experimenteren we via uiteenlopende initiatieven. Daarbij is de zelfregie en de versterking daarvan een belangrijk thema. Hoe kunnen we bijvoorbeeld jongeren betrekken bij hun hulpverlening en vanuit die participatiegedachte laten mee kijken naar passende jeugdhulpoplossingen. Maar ook; hoe laten we professionals anders kijken naar de ontwikkeling van een kind met bindingsachterstand. Trainen van de trainer om hier veel alerter op te zijn.
We experimenteren ook met aanvullende en andere ondersteuning bij het terugkeren in de maatschappij. Zo werken we met jongeren die al een delict hebben gepleegd om hen met ondersteuning van het eigen netwerk sneller terug te laten keren in de gewone maatschappij. Hierdoor worden enerzijds zeer kwetsbare jongeren weer eerder zelfstandig maar anderzijds scheelt dit ook in de kosten. Eigen regie is hier dus ook het thema.

Sociaal InvesteringsFonds (SIF)

Een belangrijke voorwaarde voor het slagen van de vernieuwing van het sociale domein is de aanwezigheid van voldoende algemene voorzieningen voor een ‘inclusief’ sociaal gezond Maastricht. We concluderen dat die er nu (veel) te weinig zijn en dat investeren daarin kan zorgen voor goede en voldoende dienstverlening en ondersteuning op maat in individuele situaties waarin dat nodig is. Het Sociaal Investeringsfonds (SIF) is ingesteld om de sociale infrastructuur zodanig te verbeteren dat de vernieuwing van het sociale domein ermee gestimuleerd wordt.
De inzet van het SIF draagt bij aan het versterken van de individuele en collectieve kracht in de samenleving In 2015 is besloten dat het SIF wordt ingezet voor een tender met als doelstelling burgers in een kwetsbare positie daadwerkelijk te bereiken, mee te laten doen en zo nodig te ondersteunen, zodat er minder individuele voorzieningen nodig zijn. Deze tender is in 2015 ontwikkeld en zal in 2016 uitgezet worden. Ook is in het kader van het SIF gestart met de (door)ontwikkeling van zorgkroegen en worden vernieuwende zorgconcepten zoals ‘the Masters’, Stichting Kinderboerderij Daalhoeve en Athos eet-maakt-doet ondersteund en gesubsidieerd. Het project Blauwe Zorg is samen met onder andere ZIO, de zorgverzekeraars, GGD, Huis voor de Zorg en partijen uit de buurt ontwikkeld en in 2016 wordt gestart met een intensief samenwerkingsproces in Maastricht Noord Oost. Ten slotte zijn vanuit het SIF afspraken gemaakt over monitoring van de resultaten, outcome en rendement en is dit financieel verankerd.

Hiermee worden de activiteiten geëvalueerd, zodat we geobjectiveerd kunnen vaststellen wat ze bijdragen aan het versterken van de individuele en collectieve kracht in de samenleving. Daarbij zijn niet alleen de succesverhalen belangrijk, veel valt ook te leren van experimenten die niet direct de beoogde uitkomsten hebben. Voor onderdelen geven we de Universiteit Maastricht opdracht om een kwalitatief onderzoek te doen naar de effecten op de buurt, de vrijwilligers en de inzet van gemeentelijke middelen.

Naast de voorgaande specifieke aandachtspunten uit de begroting is ten aanzien van het sociale domein te vermelden dat het actieplan armoede op 15 december 2015 is vastgesteld en Podium24 definitief is gepositioneerd. Regionaal is de Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland voorbereid en is de gezamenlijke inkoop van dienstverlening voor Jeugd (Zuid-Limburg), nieuwe taken Wmo2015 (Maastricht Heuvelland) en beschermd wonen (10 gemeenten) een feit. Ook heeft de voorbereiding voor en besluitvorming over de oprichting per 2016 van een gezamenlijk uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht Heuvelland plaatsgevonden. Daarnaast is een regionaal werkbedrijf ingericht om zorg te dragen voor het realiseren van garantiebanen voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking en is besloten tot een gezamenlijke vraaggerichte aanpak van de arbeidsmarkt.

2.2.2 Cultuur: innoveren en bezuinigen

De begroting 2015 omvatte de uitwerking van de dubbele opdracht uit het Coalitieakkoord 2014-2018 ten aanzien van het cultuurbeleid. Enerzijds het innoveren van het Maastrichtse cultuurbeleid, anderzijds de realisatie van een structurele bezuiniging op de kunst- en cultuurbegroting. Beide aspecten zijn in 2015 concreet opgepakt.

Innovatie

Om innovatie / vernieuwing binnen het culturele veld aan te jagen is bij de kaderbrief 2014, binnen de reserve sociaal/economische/culturele impulsprojecten (voorheen reserve Maastricht Culturele Hoofdstad) een bedrag van € 1 mln. gelabeld. Daarnaast is binnen het coalitieakkoord een bedrag opgenomen van € 3 mln. als extra impuls voor pop- en jongerencultuur in De Timmerfabriek. De vraag die aan de beoogde innovatie van het stedelijk kunst- en cultuurbeleid ten grondslag ligt is in hoeverre kunst en cultuur nog betekenis kunnen produceren (relevant zijn) binnen de huidige samenleving? Anders geformuleerd: hoe vergroten we het belang van kunst en cultuur voor de omgeving waarbinnen zij opereren?

Bij begroting 2015 is besloten om in lijn met de verkenningen van de Raad voor Cultuur de majeure uitdagingen voor het culturele veld en de wijze waarop overheden hiervoor beleid ontwikkelen, te innoveren. Deze innovatie moet antwoord geven op de volgende uitdagingen:

- Het huidige cultuurbeleid (en -subsidiëring) is onvoldoende toegesneden op de zich aandienende nieuwe culturele praktijken en vraagt om een herijking.
- Hoe kan beleid nieuwe relevantie van het cultuuraanbod stimuleren?
- Wat betekent dit op inhoudelijk (intrinsieke kwaliteit, authenticiteit, vakmanschap), maatschappelijk (effecten op competenties, draagvlak, actieve kunstbeoefening, ontwikkeling van buurten/wijken, stedelijke inrichting, sociale samenhang) en economisch vlak (banen, ondernemerschap, bestedingen)?

Met andere woorden: wat wordt de (nieuwe) betekenis van kunst en cultuur voor onze stad?

Hiertoe is een brede gezamenlijke verkenning opgestart. Hierin werd al snel duidelijk dat voor het inzetten van de innovatiemiddelen cultuur meer tijd nodig was dan aanvankelijk gedacht.
We zijn in juni 2015 gestart met een dialoogproces met de stad aan de hand van de startnotitie ‘Cultuur, een rol van Betekenis’. In dit proces heeft de hele stad, in verschillende vormen, een bijdrage kunnen leveren. We hebben gekozen voor de vorm van ‘stadsgesprekken’, ‘cultuurdialogen’ en een actieve Raadswerkgroep Cultuur.

Stadsgesprekken

In opdracht van de gemeente Maastricht hebben Tout Maastricht en Jan van Eyk Mirrors 15 stadswandelingen in 4 stadsdelen (Wyck, Heer, Malberg, Daalhof en Wittevrouwenveld) georganiseerd in periode 24 juni t/m 8 juli 2015. De vraag die centraal stond tijdens de stadswandeling luidde “In welke (cultuur-)stad willen wij wonen? Tijdens de wandeling werd het gesprek tussen inwoners en met culturele spelers gevoerd. Tijdens dit gesprek mocht alles gezegd worden. De gids stuurde hierop en bracht veel creativiteit in alsook een aantal sleutelfiguren in de wijk die gericht werden uitgenodigd voor de wandeling. Aanvullend hebben Tout Maastricht en Jan van Eyck Mirrors een terugkomdag georganiseerd op 11 juli 2015 om de koers verder uit te zetten met een aantal deelnemers van de stadsgesprekken. Tijdens deze dag gingen deelnemers aan de slag met testsituaties vanuit een specifieke rollen methodiek. De grote hoeveelheid input die deelnemers hebben gegeven is verwerkt in het verslag ‘stadsgesprekken Maastricht’.

Cultuurdialogen

In 2015 zijn twee rondes van cultuurdialogen georganiseerd met het culturele veld rondom vijf thema’s. De thema’s betreffen:

- Cultuurproductie en talentontwikkeling;
- Jongerencultuur en crowdsourced projecten;
- Creatieve industrie;
- Erfgoed en identiteit;
- Cultuurparticipatie en jongerencultuur.

Voor deze bijeenkomsten waren professionals binnen de cultuursector op de diverse thema’s uitgenodigd. Naar schatting hebben circa 250 vertegenwoordigers uit het veld deelgenomen.

Halverwege het proces is op 16 september jl. een druk bezochte plenaire bijeenkomst georganiseerd met het hele culturele veld waarop inspirerende Maastrichtse best practices van innovatie gepresenteerd werden. Verder is een stads- en informatieronde ' innovatie cultuur' met de gemeenteraad georganiseerd over het wegen van de impact van cultuur. Parallel met dit externe proces is interne afstemming opgestart op bestuurlijk en ambtelijk vlak, gezien de vele raakvlakken met andere beleidsdomeinen die voortvloeien uit de voorgestelde acties. Deze afstemming zal nog verder geïntensiveerd worden in de uitvoeringsfase.

Het proces met het veld is afgerond op 13 en 16 november jl. met het bespreken en bepalen van de prioriteiten per thema. Deze bijeenkomsten hadden eveneens een open karakter en waren openbaar toegankelijk. Op basis van deze bespreking is het definitieve voorstel geschreven (zie bijlage 2 van het Raadsvoorstel). Tot slot is vanaf februari 2015 tot heden ook een boeiende dialoog gevoerd met de raadswerkgroep Cultuur over de verscheidende thema's binnen de innovatieagenda alsook de procesgang. Ook deze input is verwerkt.

Op 5 januari 2016 heeft er een stadsronde plaatsgevonden rondom het thema innovatieagenda kunst en cultuur en op 8 maart heeft besluitvorming plaatsgevonden. Uitvoer van de innovatieagenda vindt plaats in 2016 en 2017.

Bezuinigingen

De bij begroting 2015 vastgestelde bezuinigingen in 2015 volledig gerealiseerd. De bezuinigingen welke per 2016 e.v. zijn ingeboekt liggen ook op schema. Momenteel is er nog één beroepsprocedure gaande. De risicotaxatie op basis van de verwachte outcome van deze procedure is 'laag'.

2.2.3 Herijking IBOR

Bij begroting 2015 is het budget voor verhardingen opgehoogd. Ook zijn i.v.m. areaaluitbreidingen de budgetten voor verhardingen, groen en schoon opgehoogd. Om dit mogelijk te maken is structurele dekking gevonden door de zogenaamde IBOR-herijking zoals besloten bij begroting 2015. Onderdeel van het herijkingsbesluit was een zoekopdracht van € 302.000. Deze zoekopdracht is gerealiseerd binnen de producten 'schoon' € 200.000 en 'openbare verlichting' € 102.000. Voor het product 'schoon' betekent dit concreet dat er bezuinigd is op het vegen, papier prikken en afvalbakken. De prullenbakken, hondenbakken en onkruid op verhardingen zijn ontzien. Voor het product 'openbare verlichting' is gekozen voor een verminderde inzet van budget voor het onderhoud aan lantaarnpalen en nog meer de synergie te zoeken met andere lopende projecten binnen deze stad. Uitgangspunt blijft sober en doelmatig onderhoud waarbij de veiligheid wordt gewaarborgd en waarbij de afgesproken ambities gehandhaafd blijven. De Raad is hierover geïnformeerd met een Raadsinformatiebrief in december 2014.

Alle bezuinigingen zijn in 2015 conform besluitvorming doorgevoerd. Met name voor het product 'groen' heeft dit geleid tot een aantal duidelijk zichtbare ingrepen doordat de wisselperken en bloembakken zijn verdwenen uit het stadsbeeld. Nagenoeg alle rotondes (met uitzondering van 5) zijn momenteel ondergebracht bij de "Rotondespecialist" die er voor zorgt dat de rotondes worden geadopteerd door bedrijven waardoor ze zonder gemeentelijke bijdrage toch goed onderhouden worden. De rotondes op de meest markante plekken (o.a. Emmaplein, Tongerseplein) worden dit voorjaar voorzien van vaste planten. Daardoor blijft toch een fleurig beeld bestaan maar nemen de aanleg en onderhoudskosten af. Het proces met betrekking tot de omvorming van groen in de wijken is sinds begin 2015 in werking gezet waarbij de eerste wijken zijn omgevormd, dit proces loopt nog door tot 2018. De bewoners worden actief betrokken in dit proces middels de campagne 'mijn groen Maastricht' op de website www.Groen-Maastricht.com. Dit heeft tot dusver geresulteerd in 76 aanvragen, deze aanvragen hebben voornamelijk betrekking op de adoptie van groenstroken, bloemschalen en boomspiegels. Tot dusver is ca. 3.600 m2 in adoptie uitgegeven.
Alle beschikbare bloembakken zijn inmiddels geadopteerd door burgers en/of bedrijven; de vraag naar de adoptie van bloemschalen is zelf groter dan het huidige bestand. Komend jaar zal hieraan tegemoet worden gekomen door in het kader van '175 jaar Stadsbeheer' aan buurt- of middenstandsverenigingen nieuwe bloemschalen ter beschikking te stellen.

De actualisatie van IBOR heeft middels de diverse leiddraden in de openbare ruimte vormgekregen. Dit proces loopt nog door in 2016 met de vaststelling van de laatste leidraden en daaruitvolgend een integrale IBOR nota.

2.2.4 Investeringsfonds structuurversterking

In de raadsnota investeringsfonds creatieve industrie (februari 2015) heeft de gemeenteraad het ontwikkelingspotentieel van de creatieve industrie bevestigd en opdracht gegeven tot de uitvoeringsprogramma's mode, film, podiumkunsten en de verbinding oude/nieuwe industrie.

Quick-win van dit besluit is dat de creatieve ondernemers zich serieus genomen voelen, zelf in de actie modus komen en elkaar versterkend in programma's gaan acteren. De 'branding' van "Made in Maastricht" werkt hierin versterkend. Er ontstaat door dit alles een vestigingsklimaat waarin deze sector tot verdere ontwikkeling kan komen.

Het 'organiseren' van het creatieve veld en hen de projecten in positie brengen zal de ontwikkeling verder stimuleren. Concrete resultaten zullen het 'bewijs' van deze strategie moeten zijn. Want de impuls (financiering hiervan geschiedt via een impuls uit het investeringsfonds € 2 mln.) is eindig en dient als initiërend vliegwiel. Concrete resultaten zullen het langere termijn succes moeten funderen. Het natuurlijke klimaat (ecosysteem) wordt immers eerst op de langere termijn geschapen. Meer ondernemerschap en het bewijs dat succes ook in Maastricht mogelijk is (branding Made in Maastricht) is hierin de motor voor de toekomst. De eerste filmprijzen, successen in media op de terreinen van design en mode zijn het –eerste- bewijs van dit succes.

De Customer Service Valley is opgestart en inmiddels een formeel samenwerkingsverband. De eerste resultaten zijn meer dan positief. Zowel in branding, ontwikkeling als HR-terrein. In de tweede fase zal naast consolidatie/optimalisatie, de uitbreiding van de samenwerking centraal staan. De landelijke aandacht voor deze samenwerking bewijst de uniciteit van het project en deze omgeving. De reeds geboekte resultaten in opdrachten van bedrijven en groei van de werkgelegenheid rechtvaardigen de gedane investering.

In de kennisincubator LaunchBase was in beide projectlijnen een enorme overtekening van deelnemers te zien. Dat laat in elk geval de – meer dan latente – behoefte aan een dergelijke ondersteuningsstructuur zien. De eerste lichting "Base" is afgeleverd en heeft enkele goede potentials (start ups) opgeleverd. Inhoudelijke resultaten kunnen hier –gezien de korte termijn – nog geen echte bewijskracht leveren. Er worden nu diverse start up bijeenkomsten georganiseerd die bijdragen aan het vestigingsklimaat voor starters. Ook hier is duidelijk dat door meer aandacht en een inhoudelijk programma de 'branding' van ondernemende studentenstad een positief bewijs krijgt. Het effect is retentie van jong (hoog opgeleide) mensen en meer ondernemerschap.

2.2.5 Timmerfabriek

Het jaar 2015 heeft voor het plangebied Timmerfabriek in het teken gestaan van de ontwerpopgave voor Muziekgieterij en Bureau Europa enerzijds en bouwwerkzaamheden voor Lumière anderzijds. Het voorlopig ontwerp van de Muziekgieterij en Bureau Europa is inmiddels uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp. Met name voor de opgave van de Muziekgieterij zijn extra middelen nodig gebleken (€ 650.000) om de afspraken uit het raadsbesluit van oktober 2014 uit te kunnen voeren. De dekking is gevonden binnen de exploitatiemiddelen voor de Timmerfabriek nu het pand later in gebruik genomen wordt.

In de bouwplaats van Lumière is een onverwachte, zeer omvangrijke, asbestsanering nodig gebleken die in totaal 1 jaar in beslag heeft genomen. Hoewel de bouwwerkzaamheden toch konden starten, heeft de oplevering van Lumière een half jaar vertraging opgelopen; ingebruikname wordt nu verwacht in het najaar van 2016. De extra kosten van de sanering bedragen € 0,750 mln.

Voor een deel van "Timmerfabriek Zuid" is in 2015 een intentieovereenkomst met UM gesloten voor het vestigen van een International Student Club. Daarmee is de taakstellende huuropbrengst gedeeltelijk behaald. Voor de vestiging van deze functie is een verbouwing van € 1,0 mln. nodig waarvan de helft door de gemeente wordt gedekt en de andere helft via een lening van de UM door de club zelf. De gemeentelijke bijdrage van € 0,500 mln. is gedekt uit het Timmerfabriekbudget ad € 0,100 mln. en door toevoeging van € 0,400 mln. via opname in het investeringsoverzicht bij begroting 2016.

2.2.6 Bestuursopdrachten

De bestuursopdracht ‘Raad nieuwe stijl’ heeft geleid tot een nieuw vergaderstelsel per 1 januari 2015. Er wordt vergaderd op een vaste vergaderavond met vaste vergadertijden per onderwerp en parallelle programmering van thema’s. Inwoners, organisaties en instellingen hebben makkelijker toegang tot de raad. Zij kunnen ook zelf een verzoek doen iets te presenteren of aan de orde te stellen. In juni 2015 is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd. Er zijn verbeteringen doorgevoerd. Zo is de mogelijkheid gecreëerd om belangrijke besluiten na de stadsronde direct in de raadsvergadering te behandelen. Het debat wordt dan in aanwezigheid van de hele raad gevoerd in de raadzaal. In november is gestart met de voorbereiding van de evaluatie, die in 2016 is uitgevoerd.

In het kader van de bestuursopdrachten Burgerparticipatie en Herinrichting buurt- en wijkgericht werken zijn ondermeer diverse leertrajecten ingesteld en is werk gemaakt van een nieuwe adviesstructuur voor het sociale domein. Ook is een nieuw subsidiesysteem ontwikkeld voor vrijwilligersorganisaties welzijn, zorg en buurtplatforms, is de wijkenaanpak ‘oude stijl’ beëindigd en vervangen door nieuwe afspraken met de corporaties en is een werkgroep van de buurtplatforms zelf aan de slag gegaan om kritisch te kijken naar hun eigen rol en taken. Tot slot is in november 2015 besloten om het buurtgericht werken oude stijl op te heffen en in te zetten op nieuwe werkwijzen zelfsturing. Hiervoor is de functie stadsdeelmanager doorontwikkeld naar de functie procescoördinator zelfsturing inclusief een personele uitbreiding met 2 fte. Per 01-01-2016 is het Maastrichts Uitdagingsrecht in werking getreden, een experiment van 2 jaar waarin inwoners de gemeente kunnen uitdagen om een overheidstaak over te nemen. Vanuit de bestuursopdracht dienstverlening wordt ingezet op tien thema’s.
Alle bestuursopdrachten worden in meer detail in programma 1 beschreven.

2.2.7 Duurzaamheidsimpuls

In het Coalitieakkoord Wij Maastricht 2014-2018 is de ambitie uitgesproken om samen met maatschappelijke partners de inspanningen te vergroten op het gebied van duurzaamheid; met name in de vorm van Lokale Energieakkoorden (LEA). In deze akkoorden worden de afspraken, acties en maatregelen vastgelegd om bijvoorbeeld de uitstoot van CO2 te verminderen en energieverspilling tegen te gaan. Eind 2014 heeft het College het plan van aanpak LEA vastgesteld dat in nauwe samenspraak met Platform Cool is ontwikkeld. Midden 2015 is het breed gedragen Uitvoeringsplan Maastrichts Energieakkoord (MEA), dat ook weer in nauwe samenspraak met Platform Cool tot stand is gekomen, vastgesteld. Het einddoel van het Maastrichtse Energieakkoord is tweeërlei: in de Maastrichtse samenleving akkoorden afsluiten die allemaal leiden tot het realiseren van ons einddoel: Maastricht Klimaatneutraal in 2030. In 2015 zijn de eerste akkoorden gesloten met de Universiteit Maastricht, Academisch Ziekenhuis Maastricht en WML. Maar het MEA is ook gericht op het op brede schaal inspireren, community building zodat op termijn nieuwe akkoorden gesloten kunnen worden. We nemen daartoe deel aan initiatieven als Duurzaamheidsdag, Nacht van de Nacht, Groene Voetstappen en ontwikkelen zelf de functie van Stadsreporter. Hiervoor zijn samen met regionale of landelijke partners in 2015 een aantal ondersteunende producten in ontwikkeling die in 2016 zichtbaar worden: een regionaal Energieloket, een website ter ondersteuning van verduurzaming van monumenten, een duurzaamheidspagina op Thuis in Maastricht, Energiecoaches. Samen met Vlaamse partners en partners in de drie zuidelijke provincies hebben we subsidie verzoeken ingediend voor programma’s van OpZuid en Interreg.

Naar aanleiding van de bij behandeling van de kaderbrief 2015 ingediende moties “Uitwerking infrastructuur” en “Luchtkwaliteit Binnenstad” is een probleemanalyse verricht en zijn potentiële maatregelen geïnventariseerd. Op basis hiervan is in samenspraak met de raad en de stad de scope en doelstelling van de vervolgacties vastgesteld. Uitwerking hiervan volgt in 2016.

2.2.8 Ruim baan voor de fiets

In 2015 is conform begroting extra ingezet op het faciliteren van de fietser. De onderhandelingen aangaande de (financiering van de) ondergrondse fietsenstalling hebben geleid tot volledige dekking van het benodigde budget van € 13 mln. Finale besluitvorming in de raad heeft plaatsgevonden juni 2015. De realisatie is voorzien voor april 2016 - december 2017. Reeds in 2015 is de fietsenstalling aan de Meerssenerweg uitgebreid.

De onderhandelingen over bijdragen van het ministerie van I&M (vanuit het programma Beter Benutten en ‘actieplan fietsstallingen’) en de provincie zijn afgerond. De resultaten stellen ons in staat onze ambitie op ‘fietsgebied’ waar te maken.
Naast de voornoemde ondergrondse fietsenstalling lopen we als Maastricht voor als het gaat om de nieuwe standaard voor spitsmijden- en vraagbeïnvloedingsprojecten met beloningscomponenten. Zie www.beterbenutten.nl/imma. Zo is sinds juli 2015 ‘Ontdek de E-bike’ (www.ontdekdeebike.nl) gelanceerd. Een project om laagdrempelig een e-bike te kunnen uitproberen in het woon-werk verkeer, gevolg door een mogelijkheid om bij lokale rijwielhandelaren een fiets of e-bike met korting aan te schaffen. Tien werkgevers (waaronder de gemeente) hebben ontdek de e-bike ingezet op de werkvloer. Met ingang van december is er ook een centraal uitgiftepunt beschikbaar, waardoor iedere werknemer in Maastricht nu een e-bike kan uitproberen. Bijna 50% van deelnemers zegt zeker (13%) of overweegt (35%) een e-bike aan te schaffen naar aanleiding van de probeerervaring.
In de periode 2014 – 2015 heeft Maastricht Bereikbaar ook een beloningsactie uitgevoerd waarbij werknemers die overstappen van de auto naar de fiets of e-bike een beloning ontvangen van 10ct per gefietste woon-werk kilometer. 490 mensen hebben de overstap gemaakt. In 2016 volgt nog een evaluatie. Voor fase 1 snelfietsroute Maastricht – Sittard is het schetsontwerp afgerond en voorbereiding voor het definitief ontwerp gestart. Realisatie wordt verwacht voor einde 2017.
Ook is gestart met grootschalig onderzoek naar fietsparkeerbehoefte in centrum van Maastricht, bij attractiepunten en bij werkgevers. De resultaten worden verwacht in 2016.

Aangaande het uitbreiden van de stallingsmogelijkheden voor de fiets, hebben we in 2015 in Wyck op diverse plekken fietsstallingen in de openbare ruimte bijgeplaatst en zijn de openingstijden in de fietsenstalling Kesselskade tijdens het fietsseizoen verruimd naar 00.30 uur in de weekenden.

We kunnen met gepaste trots terug- en vooruitkijken op fietsgebied. De effecten van het programma MB zijn tastbaar en zichtbaar. Dit alles wordt ook onderstreept door onze nominatie voor de verkiezing Fietsstad 2016! Concurrentie komt van Goes, Utrecht, Nijmegen en Groningen.

2.2.9 Controles kamerverhuur en woningsplitsing

Maastricht heeft naar schatting 1.250 kamerverhuurpanden met 5 of meer kamers waarvan de eigenaar het gewijzigde gebruik, en de mogelijke verbouwing, niet aan de gemeente heeft gemeld. Een handhavingsproject is per 1 januari 2015 gestart ter verbetering van de brandveiligheid in kamerverhuurpanden. Het project richt zich expliciet op de panden waar 5 of meer studentenkamers zijn ingericht, immers alleen voor die panden gelden de specifieke brandveiligheidseisen.
De doelstelling en de opdracht van het project is om in 3 jaren zo veel mogelijk panden te inspecteren en een forse verbetering van de brandveiligheid te bewerkstelligen.

Per 31 december 2015 zijn 346 panden bezocht. Geheel afgehandeld zijn 162 panden dat wil zeggen dat het pand en de kamers bouwkundig en technisch brandveilig zijn en dat de formele stappen van de verlening van een omgevingsvergunning en de acceptatie van een gebruiksmelding achter de rug zijn. Dit project loopt tot 31 december 2017. In 2016 zullen de controles worden voortgezet. Beleidsmatig zal het huidige beleid in 2016 geëvalueerd worden en indien nodig wordt het beleid aangepast. In onderstaande tabel enkele relevante cijfers over 2015.

Aantallen project Veilige Kamers 2015	
eerste controles	346
eerste aanschrijving	201
zienswijze ingediend en behandeld	57
tweede controles	90
opleggen last	25
bezwaarschriften van pandeigenaren	10
bezwaarschriften van omwonenden	90
afgehandeld (vergund en/of gebruiksmelding geaccepteerd) zie ook hierna	162

2.2.10 Stedelijke ontwikkeling

De stedelijke ontwikkeling van Maastricht is met kracht en focus voortgezet. Drie specifieke aandachtspunten vanuit het coalitieakkoord willen wij hier onder de aandacht brengen.

Integraal accommodatiebeleid
In 2015 is begonnen met het zogenaamde Leertraject Dialoogproces Gemeenschapsvoorzieningen. Dit dialoogproces van beleidsparticipatie is één van de vijf leertrajecten van de bestuursopdracht Burgerparticipatie. Op 31 maart 2015 is een startbesluit genomen (Startbesluit Leertraject Dialoogproces Gemeenschapsvoorzieningen).

Zoals in het startbesluit beschreven bestaat het dialoogproces uit 3 delen:

- Actualisatie Integraal Accommodatiebeleid 2005;
- Op stellen van het Beleidsdocument gemeenschapsvoorzieningen;
- Participatieve bijeenkomsten, trainingen en pilots.

In 2015 hebben diverse bijeenkomsten met stakeholders plaatsgevonden. De bijeenkomsten hadden betrekking op het te doorlopen participatieve traject (verschillende rollen en uitgangspunten) alsmede het inhoudelijk kader van het Integraal Accommodatiebeleid.
Het proces bevat tevens een gezamenlijk trainingstraject voor betrokken ambtenaren, college- en raadsleden van de gemeente Maastricht. Doel is gezamenlijk te reflecteren op de veranderingen, en kennis en ervaringen over de eigen rollen daarin te delen. Praktijk- en ervaringsleren staan hierin centraal. Het vormgeven van een nieuwe infrastructuur van gemeenschapsvoorzieningen betekent namelijk veel meer dan enkel het opstellen van beleidskaders. Het vraagt ook om een nieuwe manier van (samen)werken waarbij meer dan voorheen wordt aangesloten op initiatieven uit de samenleving.

Het streven is om medio 2016 een geactualiseerd Integraal Accommodatiebeleid te hebben dat een samenhangend beeld geeft van het gemeentelijk beleid, passend bij de huidige tijd.

Actualiseren van de stedelijke programmering

Eind 2014 is gestart met het actualiseren van de stedelijke programmering woningbouw zoals die in 2010 is vastgesteld. Dit was nodig vanwege een aantal ontwikkelingen zoals de invoering van de Woningwet, demografische ontwikkelingen, toename van leegstand en de vaststelling van het Provinciaal omgevingsplan Limburg (POL) in december 2014 waarin kaders zijn opgenomen waaraan de woonprogrammering op regionaal en lokaal niveau moet voldoen.

De actualisering van het woningbouwprogramma is lokaal gestart met een analyse van de vraag en een inventarisatie van het aanbod. Op basis hiervan is de dialoog met de raad gevoerd via een tweetal bijeenkomsten in november 2014 en maart 2015. Ook is deze analyse gedeeld met de sleutelpartners zoals de woningbouwcorporaties. In juni 2015 is een eerste aanzet voor beleidsvoornemens onderwerp van discussie geweest in de stadsronde. Parallel hieraan heeft in de eerste helft van 2015 ook de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg als uitwerking van het POL vorm gekregen. Tijdens raadsconferenties en sessies voor partners en marktpartijen is ook hier gediscussieerd over de mogelijke beleidsafspraken en uitvoeringsinstrumenten. De koers van beide documenten is op elkaar afgestemd en eind 2015 parallel tot besluitvorming gebracht in het college. De woonprogrammering moet ervoor zorgen dat Maastricht haar aantrekkelijkheid als woonstad behoudt, zich blijft vernieuwen en de juiste woningen op de juiste plekken biedt. Zonder bijsturing ontstaat er een overschot aan bepaalde woningen, omdat de planvoorraad groter is dan de behoefte aan nieuwe woningen. Ook is de woonbehoefte veranderd. Er is tegenwoordig meer behoefte aan betaalbare kleinere woningen. Bovendien verschuift de voorkeur steeds meer naar wonen in de luwte van de binnenstad. In deze rustige stadsbuurten, zoals de Groene Loper en het Sphinxkwartier, kunnen de komende jaren nog nieuwe woningen worden toegevoegd. Reeds gemaakte plannen die niet meer voorzien in de nieuwe behoefte worden geschrapt. In woonbuurten aan de rand van de stad is kwaliteitsverbetering en verdunning nodig. Bij nieuwe initiatieven komt de focus te liggen op herbestemming en woningsplitsing voor specifieke doelgroepen zoals zorgvragers, vergunninghouders en studenten. Voor studentenhuisvesting komt een aparte programmering. Vaststelling van de woonprogrammering is voorzien in 2016.

Stedelijke meerjarenovereenkomst

Begin 2015 hebben corporaties en gemeente het beslisdocument “Wonen en wijken in Maastricht 2015; samen werken aan nieuwe afspraken”, als ook de evaluatie van de prestatieafspraken 2014, vastgesteld. Er zijn vervolgens op basis hiervan voor de vijf thema’s bestuursopdrachten en (meerjarige) projectplannen opgesteld. Met de uitvoering hiervan is in 2015 een begin gemaakt. Daarnaast zijn begin 2015 de prestatieafspraken voor 2015 gesloten.

Eind 2015 is gestart met de voorbereiding van de prestatieafspraken voor 2016 als ook de evaluatie van de afspraken voor 2015. Afgesproken is voor het jaar 2016 de afspraken ook nog volgens de oude leest te maken. Dat wil zeggen: een overzicht van aantallen nieuwbouw, verbetering, sloop en verkoop, verhuur en investeringen in duurzaamheid en leefbaarheid. De afspraken voor 2017, waarvan de voorbereiding start in het voorjaar van 2016, zullen worden gemaakt conform de procedures van de nieuwe Woningwet en aansluiten bij de gekozen themagewijze aanpak.

Naast deze drie specifieke aandachtspunten uit de begroting is ten aanzien van de grootstedelijke projecten te vermelden dat een aantal ontwikkelingen aanleiding heeft gegeven tot een andere organisatie van het werken aan Maastrichtse wijken. In plaats van de “oude” wijkaanpak, is de nieuwe samenwerking onder de vlag van het eerdergenoemde Wonen en Wijken georganiseerd. In Belvedère is de aanbesteding van de Noorderbrug is afgerond en krijgt het antwoord van de Sphinx steeds meer vorm met ondermeer de opening van de Pathé bioscoop en de huisvesting van UNU-MERIT. In Randwyck is de meest in het oog springende ontwikkeling de aankoop van het vastgoed van het MECC waarmee een investeringsimpuls mogelijk wordt gemaakt met als doel economische spin-off in de gehele stad. In het Tapijngebied bleek de Universiteit Maastricht snellere ontwikkeling te voorzien dan eerder gedacht. Daarom is ervoor gekozen om direct een integraal ontwerp voor de gebouwen en het gebied te laten maken en dit daarna te vertalen in een bestemmingsplan en uitvoeringsplan.

2.3 Financieel begrotingsbeeld

2.3.1 Totaalbeeld/ontwikkelingen/bezuinigingsproces

Het realiseren van onze ambities in deze financieel onzekere tijden is een zware opgave. We zijn ons daar van bewust. Daarom hebben we vastgehouden aan een strenge begrotings- en uitgaven-discipline. We accepteren geen begrotingstekort en we schuiven geen financiële problemen naar de toekomst. De afspraken die we daarvoor in de programmabegroting 2015 maakten vanuit financieel solide beleid zijn gerealiseerd. We sluiten het jaar af met een positief resultaat, de lasten zijn niet gestegen (behoudens inflatie), de incidentele dekking begroting 2015 (jaarschijf 2015) is ingevuld en de efficiencytaakstelling voor 2015 is gerealiseerd.

2.3.2 Programmaoverzicht

De totale begroting van de gemeente Maastricht bedraagt ongeveer € 574 mln. Door strakke sturing van bestuur en management sluiten we het jaar 2015 af met een positief resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 2,731 mln. Dit betekent ook dat de transitie 3-decentralisaties zonder zware incidenten is verlopen binnen de beschikbare budgetten 2015. Voor een nadere toelichting van het resultaat verwijzen wij naar hoofdstuk 4.

Resultaat per programma (bedragen x € 1.000)	
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	468 N
Programma 2 Integrale veiligheid	254 N
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	11 N
Programma 4 Sociale zekerheid	6.754 V
Programma 5/6 Samenleven	4.740 V
Programma 7 Sport	817 N
Programma 8 Kunst en cultuur	431 N
Programma 9 Onderwijs	507 N
Programma 10 Stadsontwikkeling	13.742 N
Programma 11 Wonen	54 V
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	192 N
Programma 13 Beheer openbare ruimte	214 N
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	142 V
Programma 15 Algemene inkomsten+uitgaven	5.223 N
Resultaat	**10.169 N**

Resultat uit reguliere bedrijfsvoering	2.731 V
Incidenteel resultaat	12.900 N
Resultaat	**10.169 N**

Incidenteel resultaat

Op basis van de actuele hercalculatie van de grondexploitatie WOM Belvédère wordt er een hoger tekort verwacht van € 12,9 mln. ten opzichte van voorgaand jaar. Omdat de gemeente Maastricht ten opzichte van de WOM Belvédère een vangnet vormt voor eventuele toekomstige tekorten is in de jaarrekening 2015 van de gemeenten Maastricht hiervoor een voorziening gevormd. De raad heeft besloten om van het MJIP jaarlijks € 2,3 miljoen aan te wenden voor het vormen van een bestemmingsreserve waarmee eventuele tekorten van de WOM Belvédère kunnen worden gedekt. Conform bestendige gedragslijn is het college voornemens om de lasten van € 12,9 mln. voor het vormen van de voorziening in 2016 ten laste te brengen van het vruchtboomfonds zonder de rentebijschrijving aan te passen. Zodra de voorziening vrijvalt wordt deze weer teruggestort in het Vruchtboomfonds. Omdat hierover door de raad nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden is de voorziening niet als zodanig verwerkt in de jaarrekening 2015.

Hoofdstuk 3 Programmaverantwoording

Leeswijzer

Een overzicht van de betekenis van alle gebruikte afkortingen vindt u in bijlage 15.

Opbouw programmaverantwoording

Het hart van de Maastrichtse beleidsverantwoording wordt gevormd door de in dit hoofdstuk gepresenteerde programmaverantwoording. Deze programmaverantwoording bestaat uit 14 beleidsprogramma's en 1 financieel georiënteerd programma als tegenhanger van ons programmaplan in de programmabegroting 2015. Met de programmaverantwoording willen we een integrale verantwoording op hoofdlijnen neerzetten. Daarbij staan drie vragen centraal: wat wilden we bereiken, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost? We hebben geprobeerd om deze vragen in onderlinge samenhang te beantwoorden.

Wat wilden we bereiken?
De vraag 'wat wilden we bereiken?' wordt in dit jaarverslag gelijk gesteld aan de vraag 'wat willen we bereiken?' Omdat we verwijzen naar beoogde maatschappelijke effecten op lange termijn. En die effecten worden niet behaald van het ene op het andere jaar. De beschreven effectdoelstellingen stemmen overeen met de genoemde doelen in de programmabegroting 2015.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Bij de vraag 'wat hebben we daarvoor gedaan?' legt het college in Jaarstukken 2015 verantwoording af aan de raad over alle in de programmabegroting 2015 toegezegde prestaties.

Wat heeft het gekost?
De derde vraag binnen elk programma luidt 'wat heeft het gekost?' Hierbij wordt aangegeven of we de geleverde prestaties hebben kunnen realiseren met de afgesproken middelen. Daarbij worden 3 verplichte onderdelen doorlopen:

- Een overzicht van lasten en baten en saldo voor resultaatbestemming (voor stortingen en onttrekkingen aan reserves);
- Een overzicht van stortingen en onttrekkingen aan reserves;
- Een overzicht van het saldo na resultaatbestemming.

Hierna worden voor deze 3 onderdelen de afwijkingen tussen programmabegroting 2015 en Jaarstukken 2015 (resultaat) toegelicht. Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en de daaruit voortvloeiende verplichte uitsplitsing van onttrekkingen en stortingen in reserves hebben de toelichtingen vooral een technisch karakter gekregen. De onttrekkingen en stortingen aan reserves blijken moeilijk te ramen, waardoor er afwijkingen ontstaan met de raming die voor de raad feitelijk een formaliteit zijn, omdat de raad voor deze bestemmingsreserves de doelen heeft vastgesteld. Terwijl het BBV probeerde om het inzicht voor de raad te vergroten is dit inzicht naar onze mening hierdoor eerder vertroebeld. Voor een totaal overzicht in de afwijkingen tussen programmabegroting en rekening wordt daarom verwezen naar hoofdstuk 4 (jaarrekening).

Er is ook een overzicht opgenomen van de gerealiseerde investeringen in een programma. Dit zijn uitgaven met een meerjarig nut die als activum op de balans zijn opgenomen en waarop de komende jaren wordt afgeschreven conform de geldende regels. Er is een indeling gemaakt in onrendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt uit algemene middelen) en rendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt door inkomsten bijvoorbeeld uit tarieven, huuropbrengsten of subsidies).

Op weg naar een verbeterde programmaverantwoording

Om de resultaat- en verantwoordingsgerichtheid van onze planning & control-documenten te verbeteren inclusief de daaraan gekoppelde kwaliteit van onze beleidsmatige informatie zijn het college en de gemeenteraad diverse malen met elkaar het gesprek aangegaan. Daardoor zijn veel verbeteringen doorgevoerd. Dit constateert ook de Rekenkamer in 2010 in haar rapport Quickscan jaarstukken 2008. Zoals ook de Rekenkamer ervaart, is er in dit verbeterproces een voortdurende

afruil - een nooit helemaal op te lossen spanning - tussen het zo veel mogelijk op hoofdlijnen rapporteren en het zo volledig mogelijk willen informeren aan de raad.

Door het belang dat de raad en het college hechten aan het continu verbeteren van de programmabegroting en de daaraan gekoppelde jaarstukken is in 2010 afgesproken dat opnieuw samen wordt gekeken hoe verbeterstappen te zetten. Om de discussie te vergemakkelijken gaf de raad daarbij aan de raadswerkgroep Planning & Control te willen reactiveren. Het college heeft aangeboden deze werkgroep ambtelijk te willen ondersteunen. De door de werkgroep voorgestelde verbetermaatregelen hebben in maart 2011 geleid tot een bespreking in de raad. Tijdens de raadsvergadering is aangegeven dat de programmaverantwoording helder moet zijn omdat de programma's in de rekening de spiegel vormen van de programma's in de programmabegroting.

De raad heeft dan ook besloten dat de in de programma's van de rekening opgenomen vraag 'wat hebben we daarvoor gedaan?' wordt uitgewerkt zoals in onderstaand voorbeeld.

Toeleiden naar regulier werk	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Aanbieden re-integratietrajecten</u> In 2015 worden minimaal 500 re-integratietrajecten opgestart, waarvan minimaal 160 trajecten voor 45+-ers.	In 2015 zijn 1002 re-integratietrajecten gestart, waarvan 466 voor 45 +-ers.

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

Werken aan het Maastricht van morgen. Maastricht is de ster onder de steden.

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten bereiken:
1) Democratische besluitvorming door een daadkrachtig stadsbestuur. Regionaal perspectief en regionale mogelijkheden worden meegenomen.
2) Betrokkenheid en invloed van de burger op gemeentelijk beleid en besluitvorming.
3) Dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen.

Oordeel klanten *	**Maastricht**			**Gemiddelde score 100.000+ gemeenten**	**Maastricht**
	2013	**2014****	**2015**	**2015**	**Ambitie 2015**
Rapportcijfer balie					
• Balie totaal	**7,7**	**8,1**	**8.3**	**8.3**	**8,2**
• Openingstijden	7,0	6,5	7.3	7.0	7,1
• Wachttijd	8,2	7,0	8.1	7.9	7,5
• Deskundigheid medewerker	8,1	8,2	8.4	8.5	8,4
• Totale doorlooptijd	8,3	7,7	7.8	8.1	7,9
Rapportcijfer telefoon					
• Telefoon totaal	**7,6**	**8,3**	**8.8**	**8.2**	**8,3**
• Openingstijden	7,3	7,8	8.4	7.8	7,8
• Bereikbaarheid	7,2	8,0	8.4	7.6	8,0
• Deskundigheid medewerker	7,8	8,6	8.8	8.3	8,6
Digitale aanvraag					
• Rapportcijfer afhandeling digitale aanvraag totaal	**6,2**	**7,6**	**7.8**	**7.4**	**7,6**
Percentage klanten dat:					
• digitale aanvragen gebruiksvriendelijk vindt	57%	78%	83,6%	72.3%	78%
• aanvragen via het digitale loket eenvoudig vindt verlopen	47%	75%	78,1%	70.6%	76%
• informatie over digitale aanvragen eenvoudig vindt.	56%	76%	72,5 %	66.2%	76%

* Bron: Benchmark Publiekszaken.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Raad*

Bestuursopdracht: Raad nieuwe stijl	
De raad gaat op een nieuwe manier aan het werk; op een manier die past bij deze tijd.	
Ambitie	• Betrokkenheid Maastrichtse inwoners en organisaties bij het werk van de raad vergroten. • Een meer zinvolle en efficiënte besluitvorming mogelijk maken. • Duidelijkheid bieden aan stad en raadsleden door op een vast moment bijeen te komen. • Meer gelegenheid bieden om (informeel) informatie met elkaar te delen.
Realisatie 2014 - 2015	Op 1 januari 2015 is gestart met een nieuw vergaderstelsel. Er wordt vergaderd op een vaste vergaderavond met vaste vergadertijden per onderwerp en parallelle programmering van thema's. Tussendoor wordt samen gegeten. Inwoners, organisaties en instellingen hebben makkelijker toegang tot de raad. Zij kunnen ook zelf een verzoek doen iets te presenteren of aan de orde te stellen. De griffie ondersteunt daarbij. De wijziging heeft behalve voor de stad en de raad en de griffie ingrijpende gevolgen voor het college en de ambtelijke organisatie, bijvoorbeeld voor de planning, de manier waarop stukken worden aangeboden en besluiten voorbereid. Ook vergt het de nodige aanpassingen aan vergader- en ontvangstruimtes. Verder zijn nieuwe instrumenten geïntroduceerd, zoals de termijnagenda en het rondebriefje. Hiermee worden de raadsavonden voorbereid. In juni 2015 is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd. Er zijn verbeteringen doorgevoerd. Zo is de mogelijkheid gecreëerd om belangrijke besluiten na de stadsronde direct in de raadsvergadering te behandelen. Het debat wordt dan in aanwezigheid van de hele raad gevoerd in de raadzaal. In november is gestart met de voorbereiding van de evaluatie die in januari 2016 via een enquête en in maart in een stadsronde wordt uitgevoerd.

▶ *Bestuurlijke en (eu)regionale samenwerking*

Samenwerking: effectief en flexibel	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Internationalisering gemeente Maastricht</u> De uitvoering van de eind 2013 vastgestelde nota internationalisering zal in 2015 worden voortgezet. Zoals in de nota internationalisering is afgesproken zet die nota de koers uit om de internationale ambitie van Maastricht te vertalen naar concrete actielijnen die aansluiten bij onze stadsvisies en de uitwerking daarvan in de verschillende gemeentelijke begrotingsprogramma's. Maastricht kiest er daarmee voor om niet een zelfstandig internationaliseringsprogramma op te stellen. Via de verschillende begrotingsprogramma's wordt er uitwerking gegeven aan internationalisering. In de begroting 2015 is internationalisering in de vorm van concrete prestaties terug te vinden in de begrotingsprogramma's 1, 3, 9, 10, 11, 12 en 14.	Deze activiteiten zijn terug te vinden in de respectievelijke begrotingsprogramma's. Daarnaast is in 2015 gewerkt aan een internationale cultuuromslag van de interne gemeentelijke organisatie: de aanjaagwerkgroep heeft o.a. elke twee weken intranet voorzien van internationale onderwerpen en binnen de organisatie aandacht geschonken aan internationale activiteiten van de gemeente zoals bijvoorbeeld uitwisselingsproject ambtenaren, aanbod taalcursussen via learn@maastricht, inventarisatie gemeentebrede activiteiten/werkzaamheden, diverse ontvangsten.
<u>Europese samenwerking, lobby en netwerkvorming</u> ▪ Op basis van de in 2014 vast te stellen prioritaire lobbyagenda zal de lobby een meer gestructureerd	De lobbyagenda heeft in 2015 als basis gediend voor het uitvoeren van een structurele

karakter krijgen. ▪ Positionering van Maastricht in relevante netwerken/draagvlak voor Maastrichtse projecten creëren door: o systematisch, proactief en strategisch opbouwen en in stand houden van voor de stedelijke en regionale lobby relevante netwerken op regionaal, nationaal en Europees niveau; o verkennen nieuwe Euregionale en Europese contacten, intensiveren opbouw en onderhoud relevante netwerken; o ondersteuning van de burgemeester bij zijn werkzaamheden als lid van het Europese Comité van de Regio's en de VNG-commissie Europa en Internationaal. ▪ Ook zetten we in op het verwerven van externe geldstromen en subsidies op basis van de strategische projectenagenda van de stad Maastricht. In 2015 is daarbij nadrukkelijk aandacht voor de subsidiemogelijkheden die de nieuwe Europese programma's voor de periode tot 2020 bieden. ▪ Het coalitieakkoord geeft aan dat Maastricht een open blik heeft naar de (Eu)regio. Het stadsbestuur wil daadwerkelijke partnerschappen met inwoners, Universiteit Maastricht (UM), Zuyd Hogeschool, woningcorporaties, bedrijfsleven, Maastricht UMC+ en de grote maatschappelijke organisaties om de ambities van de stad waar te maken. Dit doen we naast de intensieve bestuurlijk samenwerking met de Provincie Limburg, de gemeentes Sittard-Geleen, Heerlen en de gemeentes in het Heuvelland. ▪ Binnen de Euregio intensiveren we de samenwerking op het gebied van cultuur, openbaar vervoer, werkgelegenheid en zorg. Samen met de UM bekijken we de mogelijkheid om de Euregio een impuls te geven, bijvoorbeeld op het gebied van harmoniseren van regelgeving en het wegnemen van grensbarrières.	lobby, daarnaast is er ingespeeld op de actualiteit (lobby behoud volwaardige rechtbank in Maastricht). Er is in 2015 verder gewerkt in bestaande netwerken, daarnaast zijn vele nieuwe contacten gelegd, onder meer voor het ontwikkelen van Euregionale en Europese projecten. Door het vertrek van burgemeester Hoes liep ook het lidmaatschap van de VNG-commissie en het Comité van de Regio's af. Eind 2015 werd burgemeester Penn-te Strake benoemd tot nieuw lid van dezelfde VNG-commissie, maar met een andere portefeuille: de mondiale stedelijke agenda. Er zijn in 2015 verschillende Europese subsidieaanvragen ingediend voor de nieuwe Europese programma's 2014-2020. Een deel van deze aanvragen is ook daadwerkelijk toegekend. Voor het Interreg programma Vlaanderen-Nederland zijn voor beide calls aanvragen ingediend. Tevens zijn er voor het Operationeel Programma Zuid-Nederland in november 2015 drie subsidieaanvragen ingediend. Twee voor de call "Koolstofarme Economie" en een voor de call "Human Capital". De uitkomsten van deze aanvragen zullen in de loop van 2016 bekend worden. Het Interreg programma Euregio Maas-Rijn kende helaas een sterk vertraagde start waardoor er voor dat programma pas in 2016 aanvragen kunnen worden ingediend. Waar mogelijk zijn in 2015 partnerschappen met partners in de stad aangegaan om onze Euregionale, Europese en internationale ambities te realiseren. Voorbeelden zijn het Holland Expat Centre South Maastricht en het kennisinstituut ITEM van de Universiteit Maastricht dat zich bezighoudt met het harmoniseren van regelgeving en het wegnemen van grensbarrières.
<u>Internationale samenwerking en stedenbanden</u> Het onderhouden van stedenbanden benodigd menskracht en middelen. In 2015 vindt er een evaluatie plaats van de stedenband met El Rama. De uitkomst daarvan bepaalt ook of er voor de periode na 2015 middelen gereserveerd dienen te worden. Datzelfde geldt voor de stedenband met Chengdu. Ook hiervoor zijn er middelen nodig om de stedenband op een goede manier te kunnen vervullen. Door het creëren van een werkbudget kan een goede invulling worden gegeven aan de beide stedenbanden. Uitgangspunt blijft dat de partners in de stad het voortouw dienen te nemen bij de activiteiten. De gemeente is faciliterend en zorgt voor de verbinding op overheidsniveau. Naast deze stedenbanden bekijken we verzoeken van andere steden om samenwerking. Deze samenwerkingsrelaties kunnen uitmonden in vriendschapsverbanden maar niet in een stedenband.	In 2015 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de stedenband met El Rama. Uit de evaluatie is gekomen dat de stedenband wordt voortgezet maar dat voor eventuele projecten in Rama de Stichting Stedenband Rama Maastricht zelf op zoek moet naar andere fondsen. De evaluatie is in april aan de Raad aangeboden.

Chengdu: ▪ Ontvangen inkomende delegaties uit Chengdu met focus op gebied van Economie, Toerisme en Life Sciences. Samenwerking en ondersteuning van partners (UM, Zuyd, musea) bij ontvangen van delegaties ogv Cultuur, Onderwijs en Archeologie. ▪ Continuering van samenwerking met Maastricht Health Campus en UMC+ met betrekking tot de MOU samenwerking met Sichuan University, Sichuan Hospital en medisch technologische bedrijven in Chengdu. ▪ Organiseren van een bestuurlijk en thematisch bezoek uit Maastricht aan Chengdu op gebied van Economie en Bestuur. Periode september – oktober 2015	In juni heeft een delegatie uit Chengdu Maastricht bezocht. Specifieke aandacht is uitgegaan naar stadsontwikkeling en de sociale agenda. Ook in 2015 zijn er diverse bezoeken over en weer geweest en is samengewerkt op het gebied van Life Sciences Eind september heeft een Maastrichtse delegatie een bezoek gebracht aan Chengdu onder leiding van de burgemeester. Er is o.a. een Maastrichtdag georganiseerd onder de vlag van the Dutch Week in samenwerking met het Nederlandse Consulaat. Via een RIB is de raad over de resultaten geïnformeerd.
▪ Continuering van samenwerking met Provincie Limburg met betrekking tot de provinciale band met de provincie Sichuan ter uitbreiding en versterking van de stedenband Maastricht – Chengdu. Voorjaar 2015	Er is periodiek overleg met de provincie over de stedenband en er wordt samengewerkt bij inkomende en uitgaande delegaties.
El Rama: • Realiseert in 2015 in samenwerking met de Stichting Rama en vele andere Maastrichtse partners het vierde uitvoeringsjaar van het landelijke programma ”Caminando Juntos 2”. • Projecten zijn gericht op het gebied van economie, (beroeps)onderwijs en goed bestuur. • Er zal een evaluatie plaatsvinden en er worden toekomstscenario’s voorgelegd aan de raad.	Conform gerealiseerd. Conform gerealiseerd. In april 2015 is een evaluatie van de stedenband aangeboden aan de Raad. In november heeft de burgemeester van El Rama een bezoek gebracht aan Maastricht en is er een stadsronde georganiseerd over de stedenband.
<u>Bewustmaking inwoners Maastricht</u> In een internationale stad, waar verschillende culturen, religies en nationaliteiten naast elkaar wonen en werken, moet er aandacht zijn voor de ontwikkelingen die zich wereldwijd voordoen. Onder andere op het gebied van mensenrechten. Dat kan bijvoorbeeld door het organiseren van debatten. In 2015 wordt dit verder uitgewerkt. Hierbij worden en wordt bekeken wat de rol van organisaties kan zijn die hier in de stad ook mee bezig zijn zoals bijvoorbeeld het Mondiaal Centrum, Maastricht Centre for human rights en Amnesty International.	In 2015 zijn we gestart met het Shelter City programma (het voor de duur van drie maanden onderdak bieden aan een mensenrechtenverdediger wiens werk en leven bedreigd wordt) dat we samen met de UM en het Mondiaal Centrum uitvoeren. We hebben twee mensenrechtenverdedigers opgevangen afkomstig uit Burundi en Somaliland. Beiden hebben deelgenomen aan diverse activiteiten en bijeenkomsten in de stad en op scholen. Bij gelegenheid van het afscheid van burgemeester Hoes is de Maastrichtse Mensenrechtenprijs ingesteld met als doel met name scholieren en studenten meer te betrekken bij mensenrechten, deze jaarlijkse prijs is voor het eerst op 10 december 2015 uitgereikt.

Internationale instellingen en instituten Naast regulier reactief accountmanagement, gerichte representatie en gastheerfunctie wordt in beeld gebracht op welke wijze de vele internationale kennisinstellingen en instituten meer kunnen samenwerken: met elkaar, de gemeente Maastricht en de diverse andere partijen ten behoeve van de economische dynamiek, ook in relatie tot de Kennis As.	Tijdens de Europaweek is er een wandelroute uitgezet en hebben een aantal instituten hun deuren geopend voor het publiek.
Holland Expat Center South Maastricht De dienstverlening naar internationals wordt versterkt. De formaliteiten voor kenniswerkers gebeuren vanaf 1 april 2015 voor alle gemeenten van Zuid Limburg (pré inschrijving) vanuit het Gemeenteloket Maastricht. Ook wordt versterkt ingezet op front office diensten voor internationals en hun werkgevers. Met gerichte pr en evenementen (zoals 2 welcome en 9 reguliere Meet & Greets, 4 tax return sessies) wordt de dienstverlening uitgedragen en worden internationals gebonden aan de regio. Voor deze diensten wordt de samenwerking met Holland Expat Centre South voorgezet, echter vanuit een sterkere eigen positie van stad/regio. Naast dienstverlening naar kenniswerkers zal in 2015 ook een grensinformatiepunt voor grenswerkers naar en van Belgisch Limburg operationeel zijn, eveneens in Maastricht. Ook wordt nauw samengewerkt met Maastricht University rond het aantrekken en de gastvrijheid naar internationale studenten. De IND zal vanuit Maastricht de verblijfsdocumenten organiseren voor internationals die gaan wonen in Zuid Limburg. Hiermee ontstaat een sterk cluster aan internationale dienstverlening en gastvrijheid in Maastricht.	Conform gerealiseerd. In 2015 is besloten tot bundeling van krachten van de door te ontwikkelen expatdesk, een nieuw grensinformatiepunt voor grenswerkers met Belgisch Limburg en het kennisinstituut ITEM. Deze komen samen te Centre Ceramique. Werktitel is Maastricht International Centre.
Europese week De Schumanlezing staat volledig in het teken van de Europese samenwerking. In 2015 wordt toegewerkt naar een meerdaags programma rondom de lezing in samenwerking met de universiteit.	De Schumanlezing is dit jaar door Arkady Moshes gegeven. Onderwerp van de lezing was de status van de relatie tussen de EU en Rusland.
Grensoverschrijdende projecten Samenwerking met de Duitse en Belgische partners waarbij gebruik gemaakt wordt van de nieuwe Europese fondsen voor de periode 2014-2020. Ook wordt verder gewerkt aan het verknopen van Maastricht-Aachen-Hasselt-Heerlen-Luik (MAHHL)-gebied economisch en infrastructureel. Specifiek: in 2015 vindt een gezamenlijke raadsbijeenkomst plaatst in Heerlen met als thema het jaar van de mijnen en de IBA.	In 2015 zijn de voorbereidingen gestart voor de ontwikkeling van nieuwe Euregionale projecten die voor een Interreg subsidie in aanmerking kunnen komen. Door de vertraagde start van het Interreg EMR programma konden er voor deze regio in 2015 nog geen aanvragen worden ingediend. De geplande raadsbijeenkomst is verschoven naar 2016.
Zuid-Limburgse samenwerking (publiek-privaat) Via de Taskforce Kompas voor Zuid-Limburg (gouverneur en burgemeesters van steden Zuid-Limburg) worden via de stuurgroepen economie, wonen, zorg, en onderwijs voorstellen voorgelegd aan de individuele organen (gemeenteraden en staten). Monitoren van convenant uit 2012 met het Rijk waarbij Maastricht verantwoordelijk is voor het thema onderwijs.	In 2015 heeft er in opdracht van de provincie een evaluatie plaatsgevonden van de Taskforce Kompas voor Zuid-Limburg. Over de uitkomst van deze evaluatie vinden gesprekken plaats tussen de betrokken partijen.
Stedelijke samenwerking regionaal • In 2015 wordt de samenwerking met de drie Zuid-Limburgse steden versterkt voortgezet. Elk kwartaal is structureel gezamenlijk overleg voorzien van de drie colleges.	Er heeft vier maal een gezamenlijk collegeoverleg plaatsgevonden. waarin is gewerkt aan een gezamenlijke agenda op basis van een Toekomstbeeld 2040. Deze zal voor de

• De gezamenlijke lobby is niet alleen gericht zijn op het binnenhalen van externe middelen. De lobby moet ook gericht zijn op het behouden van middelen die eerder door provincie, Rijk en Europa beschikbaar werden gesteld.	zomer 2016 gereed zijn.
<u>Stedelijke samenwerking nationaal</u> De grote steden - samenwerkend in G32-verband - volgen het kabinetsbeleid voor de steden nauwgezet en voeren in directe afstemming met de VNG daarnaast lobby richting Rijk en Europa.	Maastricht heeft in 2015 zowel ambtelijk als bestuurlijk bijgedragen aan de samenwerking in G32 en VNG verband. Zo is er een actieve bijdrage geleverd door de wethouders in de fysieke en sociale pijlers en is er in G32 verband een grensstedenoverleg ingesteld waar o.a. gesproken wordt over de grensoverschrijdende arbeidsmarkt.
<u>Borgen regionale aanhaking vanuit Maastricht als centrumstad</u> • Decentralisaties in het sociale domein worden in gezamenlijk aangepakt. Op de eerste plaats tussen de zes gemeenten behorende tot de subregio Maastricht-Heuvelland. De centrumstad Maastricht neemt daarbij het voortouw naast de beleidsvoorbereidende werkzaamheden bij alle uitvoeringswerkzaamheden op bovenlokaal niveau. Daarnaast treedt Maastricht op als primus inter pares namens de regiogemeenten in overleg met de drie steden om die zaken te behartigen die in het sociale domein aangepakt moeten worden op de schaal van Zuid-Limburg of in groter verband richting Rijk. Tenslotte is op het niveau van de drie steden een verdeling aangebracht in het trekkerschap van de decentralisaties. Maastricht coördineert daarin de jeugdzorg op de schaal van de 18 Zuid-Limburgse gemeenten. Sittard-Geleen ziet toe op de WMO en Heerlen neemt de participatie voor haar rekening. • Uitwerken door portefeuillehouders van de ruimtelijke agenda met concrete projecten. • December 2014 wordt het nieuwe provinciaal omgevingsplan vastgesteld door Provinciale Staten. De wijze waarop onze economische topsectoren het beste gefaciliteerd kunnen worden met ruimte, bereikbaarheid en omgevingskwaliteit wordt daarin bepaald. Hoe zien onze bedrijventerreinen er in de toekomst uit? Hoe pakken we in Limburg de leegstand van kantoren en winkels aan? Hoe zorgen we met elkaar voor een woningmarkt waarin vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten en waarin de noodzakelijke kwaliteitsslag bereikt wordt? Moeten we de ruimtelijke ontwikkeling van de intensieve landbouw anders gaan sturen/faciliteren? Hoe zorgen we ervoor dat in Limburg minimaal de afgesproken hoeveelheid windmolens wordt gerealiseerd? Dit zijn voorbeelden van vragen waar het nieuwe Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL 2014) antwoord op moet geven. POL is een plan met een formele wettelijke status, een visiedocument waarmee de provincie vastlegt wat ze samen met haar omgevingspartners wil doen om in Limburg de fysieke voorwaarden voor een optimaal leef- en vestigingsklimaat te realiseren. Maastricht trekt POL op de schaal van Zuid-Limburg.	In 2015 zijn met de totstandkoming van de Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland 2022 de gezamenlijke opgave, doelen en resultaten voor de komende jaren vastgesteld. Hiermee is een stevige basis gelegd voor de samenwerking in de komende jaren. De samenvoeging van de drie sociale diensten in de subregio hebben ertoe geleid dat ook de uitvoering van de taken voor de participatiewet vanaf 1 januari 2016 gezamenlijk plaatsvinden. Verder geldt dit ook voor de inkoop van de nieuwe WMO-taken. De inkoop van de jeugdzorg wordt door Maastricht – als centrumstad- ook uitgevoerd voor de 18 gemeenten in Zuid-Limburg. Uitwerking van de ruimtelijke agenda vindt plaats in het kader van het vervolg op POL. POL in december 2014 vastgesteld, bestuursafspraken POL Zuid-Limburg liggen voor in alle 18 colleges (besluit in februari). Het gaat om de thema's wonen, detailhandel, bedrijventerreinen, kantoren, energie, land-en tuinbouw, vrijetijdseconomie, landschap. Uitwerking van thema's is gestart, w.o. structuurvisie voor ruimtelijke economie (o.a. detailhandel). De intergemeentelijke structuurvisie voor het thema wonen is al door colleges vrijgegeven voor procedure (inspraak, info en raadsbehandeling rond zomer).

• Ontwikkelen van gezamenlijke economische opgave. Per 1 januari 2015 wordt op de schaal van de 18 gemeenten van Zuid-Limburg de gemeenschappelijke regeling van kracht die regelt dat € 6,00 per inwoner wordt bijgedragen aan LED 2020. De centrumstad maakt via de portefeuillehouder economie samen met de beide steden deel uit van het Dagelijks Bestuur en heeft daarmee mede namens de gemeenten van de subregio de lead in de voortgang en uitwerking van LED.	In overleg met de regiogemeenten en de overige Zuid-Limburgse gemeenten is besloten niet te komen tot een gemeenschappelijke regeling t.b.v. de afstemming en bijdragen voor Limburg Economic Development. Wel maakt de centrumstad via de portefeuillehouder economie deel uit van het dagelijks bestuur en wordt over de voortgang en uitwerking van LED teruggekoppeld in bijeenkomsten tezamen met álle Zuid-Limburgse gemeenten, via de afzonderlijke portefeuille-houdersoverleggen economie en daar waar nodig en gewenst één op één via de LED-organisatie met de betreffende gemeenten. De bijdragen aan LED zijn door Maastricht en Heuvellandgemeenten voldaan.
Bedrijfsvoering Naast de strategische samenwerking worden de Zuid-Limburgse partners opgezocht als het gaat om het stroomlijnen van de bedrijfsvoering	Zie paragraaf 5.2 Bedrijfsvoering.
Verwelkomen nieuwe inwoners Maastricht In 2014 wordt een plan van aanpak opgesteld (bijvoorbeeld welkomstpakket, welkomstceremonie). Wat dit betekent voor 2015 volgt daarna.	De gemeente wil extra aandacht schenken aan burgers die in Maastricht komen wonen en aan burgers die hier geboren worden. Daarnaast wil men burgers die uit Maastricht vertrekken een attentie aanbieden ter herinnering aan de stad. Het college stelt de raad bij Kaderbrief 2016 en Programmbegroting 2017 voor budget vrij te maken voor het bekostigen van deze attenties per 1 januari 2017.

► *Burgerparticipatie en Herinrichting buurt- en wijkgericht werken*

Bestuursopdrachten Burgerparticipatie en Herinrichting buurt- en wijkgericht werken	
In het coalitieakkoord hebben wij burger- en overheidsparticipatie hoog op de politieke agenda gezet. Naast onze ambitie om burgers meer te laten meedoen én meebeslissen, hebben wij als ambitie geformuleerd dat in juni 2016 kan worden geconstateerd dat burgerparticipatie-nieuwe-stijl tot stand is gekomen, passend bij het tijdsgewricht en de veranderingen in de samenleving.	
Ambitie	Buurten, wijken en inwoners worden intensief betrokken bij het gemeentelijk beleid. In juni 2016 is de burgerparticipatie-nieuwe-stijl tot stand gekomen.
Prestaties 2014 - 2015	• Inventariseer binnen enkele G32-gemeenten op welke wijze zij aan de slag zijn gegaan met de burgerparticipatie en op welke wijze burgers mee kunnen beslissen zowel ten aanzien van inhoudelijke keuzes als over de inzet van budgetten. • Het proces rondom het herijken van de vrijwilligerssubsidies welzijn, zorg en buurtgelden dient als pilot om te komen tot een nieuwe vorm van beleidsparticipatie. Na vaststelling van het nieuwe subsidiesysteem in september 2014 wordt het proces geëvalueerd. • Selecteer 5 lopende trajecten en adviseer op welke wijze het betrekken van burgers (meebeslissen en meedoen) op die trajecten kan worden vergroot. • Stel samen met de huidige adviesraden (Jongerenraad, WMO-raad, Adviescommissie Seniorenbeleid en Commissie Integratie en Mondialisering Maastricht) een nieuw concept op, waarbij er wordt gekoerst op vernieuwing en efficiëntie. • Stel op basis van voormelde uitkomsten een plan van aanpak op voor 2015 e.v. Betrek hierbij tevens de uitkomst van de bestuursopdrachten ‘raad-nieuwe-stijl’ en ‘herinrichten huidige structuren’. • Vanuit het in gang gezette proces rondom de vrijwilligerssubsidies welzijn, zorg en buurtbudgetten wordt in najaar 2014 een nieuw subsidiesysteem aan de gemeenteraad voorgelegd voor zowel de huidige vrijwilligersorganisaties op het terrein van welzijn en zorg als de buurtkaders. In dit voorstel wordt nadrukkelijk

	beoogd een eerste aanzet te geven voor de veranderde rol van de buurtkaders. • De huidige structuren (o.a. buurtgericht werken, wijkaanpak, veilige buurtenaanpak, Maastricht-Lab, adviesorganen) kennen een aantal positieve kansen, doch ook een aantal knelpunten. Nu burgerparticipatie en buurtgericht werken centraal dienen te landen in het gehele gemeentelijke doen en laten, is het moment gekomen om voor de lijnorganisatie een vernieuwingsprogramma door te voeren. De nadruk in dit programma dient te liggen in de cultuuromslag van de gemeentelijke organisatie en het daadwerkelijk vormgeven van het 'van buiten naar binnen' principe. Deze bestuursopdracht kan niet los worden gezien van de bestuursopdracht 'Burgerparticipatie '. Ook is er een nauwe samenhang met de bestuursopdracht 'Dienstverlening' en de interne opdracht met het beter verankeren van communicatie in het hart van de organisatie ten behoeve van een betere communicatie met bewoners, bezoekers, bedrijven en andere betrokkenen met de stad (voor meer details, zie bedrijfsvoeringsparagraaf onderdeel communicatie). • De uitwerking van het vernieuwingsprogramma wordt gelijktijdig gepland met de bestuursopdracht 'Burgerparticipatie'. Op 31-03-2015 moet er een concreet voorstel liggen voor het nieuwe programma 'Burgerparticipatie' inclusief de consequenties voor de huidige structuren.
Realisatie 2014 - 2015	Beide bestuursopdrachten zijn conform afspraak gerealiseerd. Gerealiseerde prestaties zijn onder andere: • vijf leertrajecten zijn ingesteld met concrete leervragen voor ambtenaren, collegeleden en raadsleden • de adviesorganen hebben een eerste voorzet gedaan voor een nieuwe adviesstructuur voor het sociale domein; • een nieuw subsidiesysteem is ontwikkeld voor vrijwilligersorganisaties welzijn, zorg en buurtplatforms welke wordt bijgesteld en vastgesteld in een verordening medio 1e halfjaar 2016; • de wijkenaanpak 'oude stijl' is beëindigd en vervangen door nieuwe afspraken met de corporaties; • een werkgroep van de buurtplatforms is zelf aan de slag gegaan om kritisch te kijken naar hun eigen rol en taken. Bij de uitwerking van deze bestuursopdrachten is vastgesteld dat burgerparticipatie en buurtgericht werken centraal moeten landen in de gemeentelijke organisatie en dat daarom een vernieuwingsprogramma moet worden doorgevoerd. Meer ambtenaren moeten adequaat kunnen reageren op bewoners- en burgerinitiatieven. Hiervoor is een leerprogramma uitgezet. De verwachting is dat er in december 2015 besluitvorming kan plaatsvinden over het toekomstige buurtgericht werken, waarbij het accent komt te liggen op het faciliteren van maatschappelijke initiatieven en het stimuleren van zelfsturing in combinatie met vaste aanspreekpunten. Hierdoor zal burgerparticipatie – nieuwe – stijl daadwerkelijk tot stand worden gebracht. <u>Stand van zaken 31-12-2015</u> • In de periode november 2015 – januari 2016 hebben 80 ambtenaren deelgenomen aan de cursus 'de veranderende overheid'. De cursus wordt geëvalueerd. • Per 01-01-2016 is een integrale adviescommissie voor het sociale domein ingesteld. • In november 2015 is besloten om het buurtgericht werken oude stijl op te heffen en in te zetten op nieuwe werkwijzen zelfsturing. Hiervoor is de functie stadsdeelmanager doorontwikkeld naar de functie procescoördinator zelfsturing inclusief een personele uitbreiding met 2 fte. • Per 01-01-2016 is het Maastrichts Uitdagingsrecht in werking getreden, een experiment van 2 jaar waarin inwoners de gemeente kunnen uitdagen om een overheidstaak over te nemen. • Er is samen met de stakeholders een nieuwe subsidieverordening voor de vrijwilligersorganisaties welzijn en zorg inclusief een regeling voor de toekomstige buurtnetwerken opgesteld ingaande 2017. • In navolging van de evaluatie van de nieuwe werkwijze van de raad wordt in het najaar 2016 bekeken op welke wijze kan worden getoetst of de ambitie van deze bestuursopdrachten is gerealiseerd. Hierbij wordt opgemerkt dat dit – net als bij de

	nieuwe werkwijze van de raad - slechts een tussenstand zal zijn die als input kan worden gebruikt voor het vervolg van de bestuursopdrachten.

▶ *Dienstverlening*

We willen makkelijk toegankelijk zijn voor burgers, bedrijven en instellingen
Dienstverlening is de manier waarop en de snelheid waarmee de gemeente Maastricht met burgers, bedrijven en instellingen omgaat. In een gemeenschappelijke visie op dienstverlening verwoorden gemeenten, provincies, waterschappen, uitvoeringsorganisaties en het Rijk hun gedeelde ambitie: één overheid die makkelijk toegankelijk is. Uitgangspunten hierbij zijn: de vraag centraal, snel en zeker, samenwerking, geen overbodige vragen, transparant en aanspreekbaar en efficiënt.
We hanteren normen voor kwaliteit van te leveren dienstverlening
De gemeente Maastricht heeft in het Burgerhandvest normen afgesproken over de kwaliteit van de dienstverlening. Het Burgerhandvest maakt voor de burger transparant welke resultaten hij mag verwachten. Dit is te vinden op www.maastricht.nl. Telefoon Om beter aan de norm voor telefonie te voldoen zijn sinds 2013 diverse maatregelen ingevoerd. Denk aan: upgrade Producten- en Dienstencatalogus, positionering algemeen telefoonnummer 14 043 en BuitenBeter app. Maar de uitbreiding van de personele bezetting van het Callcenter sinds juli 2013. Brieven en e-mails Ter verbetering van het tijdig afhandelen van brieven en e-mails is in 2013 een nieuwe werkwijze voor brief- en e-mailafhandeling ingevoerd. Een flinke verbeterslag voor het tijdig afhandelen van e-mails en brieven heeft hierdoor plaatsgevonden, maar we zijn er nog niet. Het volledig behalen van de servicenorm voor e-mails en brieven is realistisch en blijft ons streven. Reden voor het management om hier continu op te sturen.

	servicenorm	Aantal klanten (%)		
		2012	2014	2015
Telefoon	Binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn	36	84	82
E-mail	Antwoord binnen 2 weken	57	94	93
Brieven	Antwoord binnen 4 weken	66	94	95
Balie, vrije inloop (21,5 uur/wk)	Max. 20 minuten wachttijd	78	86	91
Balie, op afspraak (30,5 uur/wk)	Max. 5 minuten wachttijd	61	95	93

I-NUP (Nationaal Uitvoeringsprogramma Programma Dienstverlening en E-Overheid)	
Beoogde prestatie 2015 (I-NUP resultaatverplichting)	**Realisatie 2015**
De gemeente Maastricht sluit aan op de berichtenbox van MijnOverheid.nl. (= persoonlijke website voor overheidszaken, waar burgers kunnen zien hoe ze zijn geregistreerd bij de overheid, overheidsberichten kunnen ontvangen en overzicht houden over hun zaken met de overheid). De realisatie is in 2014 ingezet en komt uiterlijk in het eerste kwartaal van 2015 gereed.	De leverancier heeft in overleg met een aantal grote gemeentelijke klanten de oplevering geherprioriteerd ten faveure van andere noodzakelijke functionaliteiten. De oplevering van de aansluiting op de berichtenbox vindt plaats in 2016.
De gemeente Maastricht sluit aan op de lopende zakenfunctionaliteit van MijnOverheid. Dit betekent dat statusinformatie van bijvoorbeeld vergunningsaanvragen door particulieren via de berichtenbox naar de aanvrager wordt gecommuniceerd. De realisatie is in 2014 ingezet en komt in het uiterlijk eerste kwartaal van 2015 gereed	De leverancier heeft in overleg met een aantal grote gemeentelijke klanten de oplevering geherprioriteerd ten faveure van andere noodzakelijke functionaliteiten. De oplevering van de aansluiting op de berichtenbox vindt plaats in 2016.
De gemeente Maastricht zet “Antwoord voor bedrijven” in voor haar dienstverlening aan bedrijven. De gemeente vult de bibliotheek van het platform van “Antwoord voor bedrijven” met alle transacties die de ondernemer bij de overheid kan doen volgens de (open) standaarden die door het College Standaardisatie zijn vastgesteld. Mede afhankelijk van landelijke ontwikkelingen op het gebied van standaardisaties en koppelvlakken.	Gerealiseerd.
De gemeente Maastricht is aangesloten op het BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) in kader van wettelijke verplichting. Doel van het BGT is betere dienstverlening, administratieve lastenverlichting en kostenbesparing in ketens. De realisatie hiervan is in 2014 gang gezet en zal in 2015 worden afgerond.	Gerealiseerd conform planning.

Bestuursopdracht Dienstverlening
In 2018 is de dienstverlening zo veel mogelijk gedigitaliseerd en op hoofdonderdelen en belangrijke thema’s Engelstalig. De loketfunctie blijft. Het uitgangspunt is een verbetering van de dienstverlening en klantgerichtheid van onze gemeenteambtenaren. Hiertoe is een bestuursopdracht dienstverlening geformuleerd, die inzet op een 10-tal thema’s.

1.	**Online Dienstverlening**
	Gemeentelijke informatie is nu al 24 uur per dag beschikbaar via de nieuwe website www.gemeentemaastricht.nl. Daarnaast zijn er steeds meer producten en diensten online verkrijgbaar. Dat aantal bouwen we de komende jaren waar mogelijk snel uit. Voor een behoorlijk aantal producten en diensten zal online afgifte niet mogelijk worden. Bijvoorbeeld in verband met identiteitsvaststelling, geringe aantallen of complexe dienstverlening. Er blijft dus altijd een fysieke balie.
Ambitie	Alle producten die geschikt zijn voor online dienstverlening zijn in 2018 online verkrijgbaar.
Prestaties 2014-2015	Inventarisatie welke producten en diensten online worden geleverd. Kosten, baten en meerwaarde voor klant worden in beeld gebracht en de invoeringsagenda wordt bepaald.

Realisatie 2014-2015

- Inventarisatie van alle 340 producten in de Producten- en Dienstencatalogus (inclusief producteigenaar, indeling per organisatieonderdeel en per begrotingsprogramma).
- Per product is bepaald wat het bestaande en gewenste niveau is wat betreft aanvraagproces, afhandelingsproces en dienstverleningskanaal. Bepaald is dat 208 producten in meer of mindere mate geschikt zijn voor online dienstverlening.
- Campagnegebruik online producten is gestart.

Aantal producten	**2014-2015**	**Ambitie 2018**
online beschikbaar via website	82	208
Online traject in uitvoering	31	0
Online traject moet nog starten	95	0
Totaal	208	208

Welke 82 producten zijn online beschikbaar? (stand 31-12-2015)	
- Aansprakelijkstelling gemeente	- Drank- en horecavergunning leidinggevende wijzigen
- Afvalcontainers GFT	- Drugsmeldpunt
- Afvalkalender	- Emigreren
- Afvalpas	- Evenement organiseren
- Afvalstoffenheffing	- Exploitatievergunning aanvragen
- Afvalwater lozen vergunning	- Exploitatievergunning wijzigen
- Alarminstallatie installeren vergunning	- Gemeentegids
- Amateurkunst boekjaarsubsidie	- Gemeenteraadsverkiezingen, kandidaat stellen
- Amateurkunst incidentele subsidie	- Gevonden voorwerpen
- Amateurkunst projectsubsidie	- Hondenbelasting aanmelden
- Archief van de gemeente	- Hondenbelasting afmelden
- Asbestverwijdering	- Horecabedrijf beginnen

	- Automatische incasso - Basisregistratie personen - Belastingen, betalingsregeling - Belastingen, kopie aanslag - Belastingen, kwijtschelding - Bereken uw recht - Bestemmingsplan inzage - Bestemmingsplan wijzigen - Bezwaarschrift indienen - Bijstand bijzondere - Bijstand sollicitatieplicht - Bijstand verblijf buitenland - Bijstandsuitkering - Bodemkwaliteitsrapportage - Bomen en kappen vergunning - Bouw en verbouw vergunning - Bouw en verbouw vergunningsvrij - Brandveilig gebruik gebouwen melding - Brandveilig gebruik gebouwen vergunning - Burgerinitiatief - Burgerlijke stand uittreksel of afschrift - Buurthuis of kantine vergunning - Calamiteiten bedrijven melding - Circus organiseren - Declaratieregeling - DigiD buitenland - DigiD Nederland - Drank- en horecavergunning	- Individuele inkomenstoeslag - Inrit vergunning - Kiezerspas aanvraag - Leerlingenvervoer - Monument financiële regelingen - Monument vergunning - Muziekmelding horeca - Nederlanderschap, bewijs van - Omgevingsvergunning - Omgevingsvergunning milieu - Onroerendezaakbelasting - Ouderlijk gezag - Podium24 voor ondernemers - Podium24 voor werkzoekenden - Rijbewijs eigen verklaring - Rijbewijs jongeren - Rioolheffing - Slopen monument vergunning - Slopen pand of woning melding - Stempas oproep om te stemmen - Tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering - Transport ontheffing - Verhuizen - Verklaring omtrent gedrag - Verloren voorwerpen aangifte - Vuurwerk opslag en verkoop - Werkzaamheden uitvoeren vergunning - Woonwagen en –standplaats toewijzing - Woz-beschikking	

2.	**Kanaalsturing**
	De gemeentelijke diensten en producten kunnen via verschillende kanalen aan burgers, bedrijven en instellingen worden geleverd. Online, telefonisch, aan de balie, per post of e-mail en via social media. Burgers en bedrijven kiezen zelf hun contactkanaal. Middels actieve campagnes brengen we de verschillende mogelijkheden om producten aan te vragen onder de aandacht.
Ambitie	Vaststellen welke producten en diensten via welke kanalen worden aangeboden.
Prestaties 2014-2015	Inventarisatie van gemeentelijke diensten en producten die voor kanaalsturing in aanmerking komen. In beeld brengen van kosten, baten, besparingspotentieel en klantwaarde. Uiterlijk 1 juli 2015 zijn de kanalen vastgesteld.
Realisatie 2014-2015	• De inventarisatie van producten die voor kanaalsturing in aanmerking komen is klaar en sluit aan op de dimensies uit de inventarisatie “online dienstverlening” (onderdeel 1 uit deze bestuursopdracht). • Communicatie om het gebruik van het digitale kanaal te stimuleren heeft plaatsgevonden.

3.	Engelstalig
	Maastricht is een internationale stad met hoogwaardige kennisindustrie en een universiteit. Daardoor wonen, werken, verblijven en studeren er steeds meer mensen die geen Nederlands spreken. Als gemeente passen wij de dienstverlening daar steeds meer op aan door relevante thema's en producten ook in het Engels aan te bieden. Daar gaan wij de komende jaren mee door.
Ambitie	Op hoofdonderdelen en belangrijke thema's is de dienstverlening steeds meer Engelstalig.
Prestaties 2014-2015	• Inventarisatie lopende en gerealiseerde zaken zoals Engelse les, aantal Engelstalige producten website (en het gebruik daarvan), informatie in de openbare ruimte in het Engels, studenteninfopunt, Expatcenter etc. • Verkenning andere mogelijkheden met inzet van bestaande middelen en inzet op lobby voor fondsenwerving en samenwerking met kennisinstellingen.
Realisatie 2014-2015	• Sinds 2014 worden de meest gevraagde 40 producten uit de Producten- en Dienstencatalogus op de website aangeboden in het Engels. • Informatie voor internationale studenten wordt aangeboden op de website "Ten things that you should know as a student in Maastricht" • De portal www.MyMaastricht.com van de Internationale Service Desk en Holland Expat Center South; • Engelse les voor medewerkers via Learn@maastricht.nl • Studenteninfopunt bij het GemeenteLoket. • Samenwerking Maastricht University en Zuid Hogeschool.

4.	Servicenormen
	Als gemeente willen wij burgers en bedrijven goed en snel van dienst zijn. Daarbij is het belangrijk dat bekend is wat men van ons kan verwachten. Daarom zijn er servicenormen o.a. voor telefonie, baliedienstverlening GemeenteLoket en afhandeling restpost. De laatste 2 jaar zijn de resultaten sterk verbeterd, maar we zijn er nog niet. Zo is bijvoorbeeld het percentage restpost afhandeling binnen termijnen gestegen van 61% in 2012 naar 89% in 2013 en scoorde de telefonische bereikbaarheid in 2013 80% tegen 27 % in 2012. Nu is het zaak deze stijgende lijn verder uit te bouwen, eens kritisch naar onze normen te kijken en ook op andere taakvelden (producten van overige organisatieonderdelen) servicenormen te formuleren, als die er niet al zijn, en daarover te rapporteren. Daarbij wordt tevens de waardevermeerdering voor klanten en de kosten in beeld gebracht. Uit de Benchmark Publiekszaken blijkt bijvoorbeeld dat een klant het niet erg vind om een aantal seconden langer te wachten als hij vervolgens maar in één keer goed geholpen wordt.
Ambitie	Voor 1 januari 2016 zijn de servicenormen geactualiseerd voor alle organisatieonderdelen.
Prestaties 2014 - 2015	• Inventarisatie algemene servicenormen in Maastricht • Inventarisatie mogelijke specifieke servicenormen voor de diverse organisatieonderdelen. • Vergelijken van deze normen met andere gemeenten en in beeld brengen waardevermeerdering en kosten voor klant. • Transparante communicatie normen transparant via www.gemeentemaastricht.nl
Realisatie 2015	• De verschillende servicenormen zijn geïnventariseerd. • De klanttevredenheidsonderzoeken en benchmarks waar we als gemeente aan meedoen zijn in kaart gebracht; • Onze servicenormen zijn vergeleken met die van andere gemeenten en diverse landelijke standaards; • De servicenormen zijn geactualiseerd.

5.	Callcenter en telefonische bereikbaarheid medewerkers
	Als gemeente hebben we sinds 2003 een callcenter en in 2011 is het centrale telefoonnummer 14043 ingevoerd. Jaarlijks komen er zo'n 140.000 gesprekken binnen. Tachtig procent van deze bellers heeft binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn. Vervolgens worden klanten in 80 procent van de gevallen in één keer

	geholpen. Om dit te realiseren is in 2013 de personele bezetting in het callcenter tijdelijk opgeplust en is er een verbeterplan geformuleerd. Daarnaast meten we de telefonische bereikbaarheid van individuele medewerkers.
Ambitie	De gemeente is goed telefonisch bereikbaar in lijn met de servicenorm voor het Callcenter en de gedragscode telefonie voor individuele medewerkers.
Prestaties 2014 - 2015	• Evaluatie tijdelijke maatregelen. • In beeld brengen relevante lopende projecten en het effect op de telefonische bereikbaarheid. • Implementatie aanbevelingen assessment bedrijf Teleperformance. • Implementatie maatregelen om terugbeldiscipline voicemail te verbeteren. • Verkenning extern positioneren callcenter. • Uit te voeren prestaties zijn afhankelijk van besluitvorming eind 2014.
Realisatie 2014 - 2015	• Uit de in 2014 uitgevoerde evaluatie tijdelijke maatregelen is naar voren gekomen, dat de omvang van de bezettingsgraad van het Callcenter van cruciaal belang is voor het beantwoorden van de vraag hoe lang het duurt eer telefonische klanten een medewerker aan de lijn krijgen. Continuering van de per 1 juli 2013 ingevoerde personele uitbreiding in het Callcenter van 3,6 fte vindt daarom plaats in 2015 en 2016 (raadsbesluit, Programmabegroting 2015). • Inmidels krijgt 85% van de klanten die 14043 bellen binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn; • Lopende projecten en het effect op de telefonische bereikbaarheid zijn in kaart gebracht en de implementatie is gestart; • De aanbevelingen assessment gemeentelijk Callcenter zijn waar relevant overgenomen en geïmplementeerd; • Om de terugbeldispline van medewerkers inzake het tijdig terugbellen van een ingesproken voicemailbericht te verbeteren zijn we in 2014 gestart met het maken van terugbelnotities. Het maken van terugbelnotities en de opvolging daarvan is mogelijk sinds 2014 dankzij het nieuw ingevoerde klantcontactsysteem. Inmiddels werken 25 teams met terugbelnotities. • In 2014 zijn de mogelijkheden van het eventueel extern positioneren van het callcenter verkend door een extern bureau. • Om inzicht te krijgen in de telefonische bereikbaarheid van teams via individuele nummers zijn een drietal metingen uitgevoerd. Inzicht in welke teams goed en minder goed telefonisch bereikbaar zijn is hierdoor verkregen.

6.	**Leanmanagement**
	Leanmanagement is een methode die erop gericht is om maximale waarde voor de klant te realiseren met zo min mogelijk verspillingen. Door de “slanke” productie gaan de kosten omlaag en de afhandeltermijnen worden verkort. Praktisch betekent dit dat je per proces (product) alle stappen analyseert en zoveel mogelijk stappen uit je proces probeert te halen. Een aantal organisatieonderdelen is al gestart met het “lean” maken van een aantal processen. Medewerkers, management en externe procesbegeleiders werken intensief samen om deze procesverbeteringen tot stand te brengen. Vanaf 2015 starten we met het implementeren.
Ambitie	Uiterlijk 2018 zijn de relevante gemeentelijk processen lean.
Prestaties 2014 – 2015	• Eind 2014 is bekend welke trajecten in 2015 starten. • De voortgang wordt gerapporteerd via de planning & controlcyclus. • De organisatieonderdelen V&L, SSC, Theater, Stadsbeheer en Publieke Dienstverlening ronden de reeds gestarte leantrajecten af.
Realisatie 2014 - 2015	Alle organisatieonderdelen zijn met één of meerdere leantrajecten gestart. Een aantal trajecten is in 2015 afgerond, de andere lopen nog door in 2016. Voorbeelden van verbeteringen als gevolg van lean werken. • Door lean werken heeft V&L de efficiencytaakstelling van ruim € 1 mln. gerealiseerd. • De processen bij V&L verlopen nu nagenoeg volledig digitaal. • Werkwijze bij VL bij ingediende bezwaren is nu telefonisch contact te zoeken met

	de indiener ervan. Na afloop van het telefonisch overleg besluit bijna 50% van de indieners het bezwaar in te trekken. • De procedures bij CC, Kumulus en NHM met betrekking tot verhuur lopen eenvoudiger en zijn duidelijker. De uitkomsten worden gebruikt voor de implementatie van het nieuwe cursistensysteem. • Bij stadsbeheer is de logistiek van het magazijn verbeterd onder meer door de bewegwijzering voor bezoekers aan te passen. • De operationele processen voortkomend uit meldingen openbare ruimte zijn sterk verbeterd. Dit resulteert in beter inzicht voor de burger wat betreft afhandeling en status van een gedane melding. Verder is voor bepaalde meldingen de afhandeltermijn verkort. • De organisatie van het Theater is herijkt door herschikken van taken en verantwoordelijkheden naar aanleiding van reorganisatie 2013 (efficiencytaakstelling) en implementeren gewijzigde en nieuwe functies in de theaterorganisatie inclusief nieuwe waardering functies.

7.	**Klantgericht werken**
	Dienstverlening is mensenwerk. Leiderschap, klantgerichte houding, goed geschoold personeel, afstemming processen, slimme ICT, kortom goede dienstverlening raakt de gehele organisatie. Om dit belang te onderschrijven is klantgericht werken, naast samenwerken en integriteit, als één van de drie kerncompetenties in de gesprekkencyclus opgenomen. Klantgericht werken wordt daarbij gedefinieerd als: “Je onderzoekt en houdt rekening met de wensen en behoeften van de in- en externe klant en partners. Je handelt hiernaar en geeft hoge prioriteit aan de servicebereidheid en klanttevredenheid”.
Ambitie	Het klantgericht werken van medewerkers is gestegen ten opzichte van 2014.
Prestaties 2014 - 2015	• Diverse instrumenten om het niveau van klantgericht werken van de medewerkers te monitoren zijn ingezet. • Waar nodig worden medewerkers opgeleid en getraind. • Jaarlijks wordt de voortgang gerapporteerd o.a. op basis van een audit op basis van vijftig personeelsdossiers.
Realisatie 2014 - 2015	• Door nieuwe HRM-instrumenten is het mogelijk de klantgerichtheid van medewerkers te meten. • In 2015 is een nulmeting verricht. • Via learn@maastricht volgen medewerkers trainingen die met klantgerichtheid te maken hebben.

8.	**Heldere taal**
Ambitie	In 2018 zijn al onze formulieren en brieven begrijpelijker en compacter dan nu.
Prestaties 2014 – 2015	• Publieke Dienstverlening is begin 2014 al begonnen. Een creatieve werkvorm wordt ontwikkeld waardoor het mogelijk wordt zonder inzet van extra middelen de ambitie te verwezenlijken. • November 2015 is het plan klaar.
Realisatie 2014 - 2015	• Publieke Dienstverlening heeft 39 formulieren/brieven onder de loep genomen en waar mogelijk verbeteringen doorgevoerd; • Ook Sociale Zaken heeft inmiddels haar formulieren verbeterd; • Veiligheid & Leefbaarheid hebben tijdens het leantraject een groot aantal formulieren verbeterd; • Learn@maastricht.nl biedt medewerkers de training “Heldere brieven en e-mails schrijven” aan; • Het project ‘Heldere taal’ is in 2015 gestart.

9.	**Dienstverleningsmonitoring**
	Dienstverlening heeft alles te maken met tevredenheid bij burgers en bedrijven over de bejegening via balies, op straat, schriftelijk, telefonisch en online. Een hulpmiddel om de jaarlijkse vooruitgang te meten is een dienstverleningsmonitor. Er is al veel informatie beschikbaar maar deze is gefragmenteerd en het kost veel

	tijd om deze te verzamelen. Om te weten waar we nu staan en te sturen op verbetering is meer inzicht nodig.
Ambitie	Er is een actuele online dienstverleningsmonitor.
Prestaties 2014 - 2015	De mogelijkheden met reeds aanwezige tools worden in beeld gebracht en met bestaande middelen omgevormd tot een integrale dienstverleningsmonitor die online wordt gepresenteerd.
Realisatie 2014 - 2015	• De bestaande interne mogelijkheden zijn in beeld gebracht; • Er is aansluiting gezocht bij het in ontwikkeling zijnde dashboard dienstverlening van de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken en de landelijke pilot “Vensters Dienstverlening”.

10.	**Beelden bijstellen**
	De beeldvorming over de gemeentelijke dienstverlening is negatief. Terwijl er in de praktijk veel goed gaat. Incidenten krijgen veel aandacht, via de social media gaat dit steeds sneller. Goede resultaten en mooie ontwikkelingen worden niet actief genoeg gecommuniceerd c.q. krijgen te weinig aandacht. We zetten in op actieve communicatie via bestaande kanalen maar vooral ook via social media.
Ambitie	De dienstverleningsresultaten worden proactief gecommuniceerd.
Prestaties 2014 – 2015	Een communicatieplan om de dienstverleningsresultaten structureel onder de aandacht van eenieder te brengen is eind 2014 klaar. Informatie over dienstverlening wordt gepresenteerd via de bestaande infoscreens in de gemeentelijke gebouwen.
Realisatie 2014 - 2015	• Communicatie over dienstverlening naar inwoners en bedrijven gaat via 1Maastricht (rubriek Bericht uit Maastricht). • Vernieuwde gemeentelijke website; • wekelijkse e-mail nieuwsbrief voor inwoners; • e-nieuws voor ondernemers; • reacties team webcare op social media berichten; • informatie op schermen in de gemeentelijke gebouwen. • Raad informeren via planning & control documenten en raadsinformatiebrieven. • Medewerkers informeren via intranet.

3. Wat heeft het gekost?

Bestuur en dienstverlening **A: Raad**

Programma 1 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**1.805**	**1.510**	**1.493**	**1.512**	**19 N**
- Kapitaallasten					
- Apparaatskosten	1.232	1.078	1.061	1.122	61 N
- Storting in voorzieningen					
- Overige lasten	573	432	432	390	42 V
(b) Totale baten	**192**			**1**	**1 V**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**1.613**	**1.510**	**1.493**	**1.511**	**18 N**
Storting in reserves					
Onttrekking uit reserves					
Resultaat	**1.613**	**1.510**	**1.493**	**1.511**	**18 N**

Bestuur en dienstverlening **B: College**

Programma 1 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**20.295**	**19.355**	**19.961**	**20.962**	**1.001 N**
- Kapitaallasten	16	45	15	15	
- Apparaatskosten	15.546	15.285	15.599	16.381	782 N
- Storting in voorzieningen				1.704	1.704 N
- Overige lasten	4.733	4.025	4.347	2.862	1.485 V
(b) Totale baten	**2.743**	**1.670**	**2.059**	**2.788**	**729 V**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**17.552**	**17.685**	**17.902**	**18.174**	**272 N**
Storting in reserves	398	393	403	421	18 N
Onttrekking uit reserves	415	440	192	32	160 N
Resultaat	**17.535**	**17.638**	**18.113**	**18.563**	**450 N**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
ICT	1.555

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (raad + college = € 0,290 mln. N)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Raad € 0,018 mln. N
- Griffie € 0,084 mln. V
- Gemeentebrede frictiekosten € 0,576 mln. N
- Kosten trainees € 0,273 mln. N
- Publieke dienstverlening € 0,308 mln. V
- Diversen € 0,185 mln. V

Mutaties reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Verkiezingen (meer gestort) € 0,018 mln. N
- Verkiezingen (minder onttrokken) € 0,160 mln. N

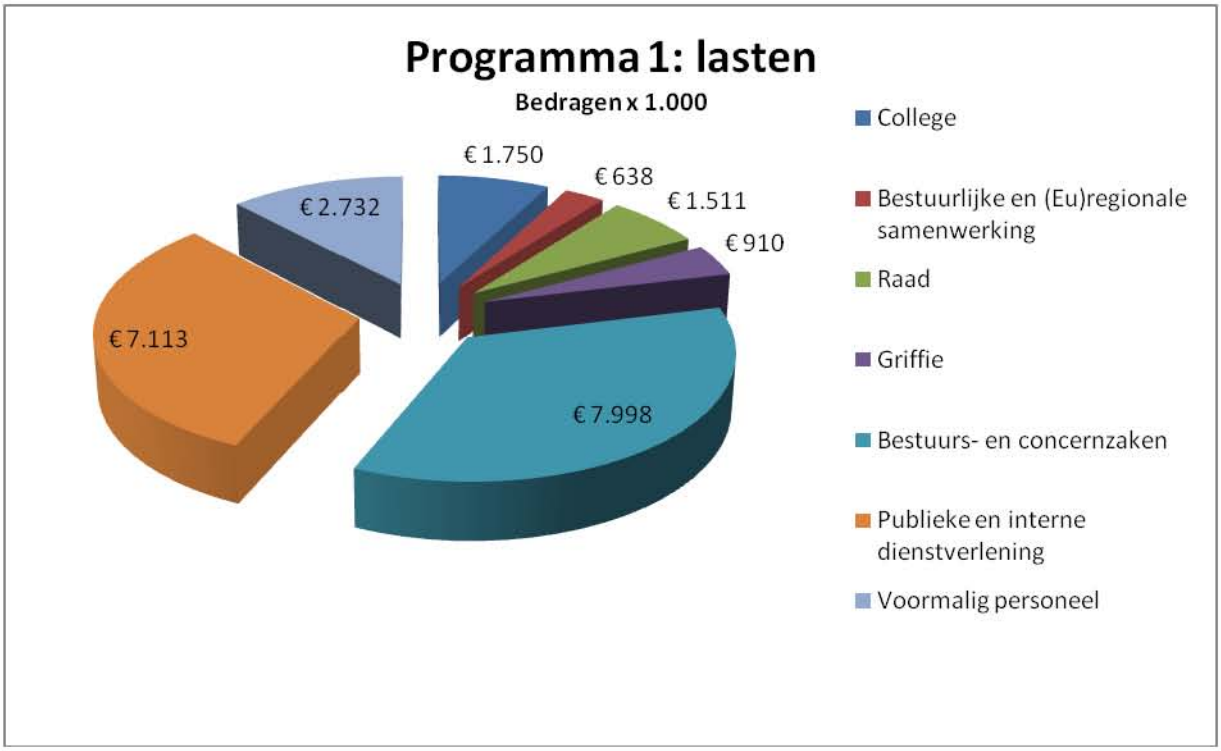
Programma 1: lasten
Bedragen x 1.000
€ 1.750
€ 638
€ 1.511
€ 910
€ 2.732
€ 7.113
€ 7.998
College
Bestuurlijke en (Eu)regionale samenwerking
Raad
Griffie
Bestuurs- en concernzaken
Publieke en interne dienstverlening
Voormalig personeel

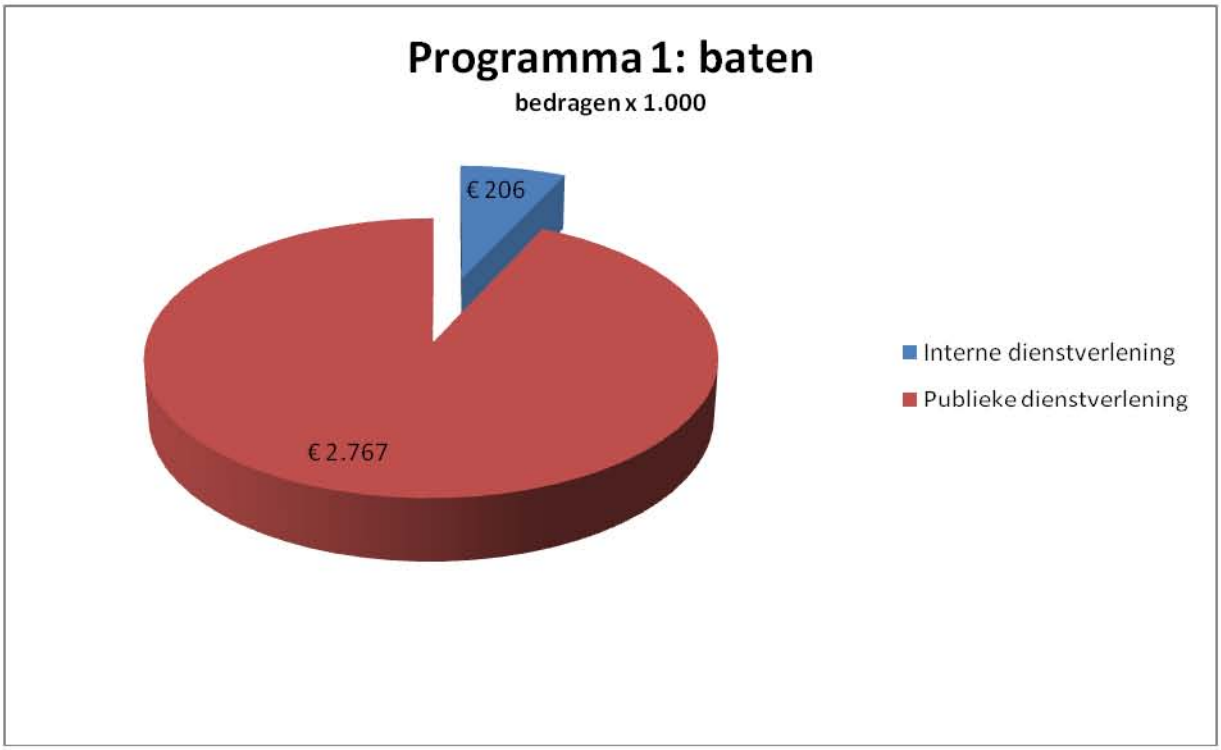
Programma 1: baten
bedragen x 1.000
€ 206
€ 2.767
Interne dienstverlening
Publieke dienstverlening

Programma 2 Integrale veiligheid

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

Samen werken aan een veilige samenleving Maastricht.
Dit betekent dat in- en externe partijen onder bestuurlijke regie van de gemeente intensief samenwerken aan elkaar versterkende actiepunten die niet alleen gericht zijn op het bestrijden van onveiligheid, maar ook op het voorkomen daarvan.

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten te bereiken:

- verbeteren veiligheidsbeleving;
- verminderen slachtofferkans;
- meer actieve burgerbetrokkenheid;
- minder drugsgerelateerde overlast.

In het Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2015-2018 (MJP) en bijbehorend Uitvoeringsplan Veiligheid Maastricht 2015/2016 (UP) zijn diverse (hoofd- en sub-) indicatoren geformuleerd waarlangs de uitvoeringsstand en de effecten hiervan, gemeten worden. Vanuit met de raad afgesproken kwartaal- en jaarrapportages wordt over de stand van zaken hiervan gerapporteerd. In onderstaand overzicht worden alleen de hoofdindicatoren vermeld.

De in het MJP Veiligheid (vanuit de methodiek Kernbeleid Veiligheid) gebruikte objectieve veiligheidscijfers zijn bij de opstelling van het MJP berekend op basis van het VNG-BVH-model. Dit is een digitaal conversieschema dat politiecijfers automatisch omzet naar de veiligheidsthema's en –velden van Kernbeleid Veiligheid. Zoals reeds in de begroting 2015 is aangekondigd is in april 2015 het VNG-BVH model vervangen door het VNG-INP-model. Omdat voortaan de politiecijfers vanuit dit VNG-INP model worden aangeleverd, zijn de aan het MJP gerelateerde cijfermatige uitgangspunten op basis van dit model herberekend.
De herberekening heeft geen gevolgen voor de ambities en prioriteiten van het MJP Veiligheid. Alleen sluiten enkele in het MJP Veiligheid opgenomen uitgangswaarden 2013 iets hoger (marginaal). Onderstaande tabel bevat de herberekende cijfers op basis van het VNG-INP model.

Hoofdindicatoren MJP	Realisatie			Ambitie		
	2013[a]	2014	2015	2016[b]	2018	Bron
Totaal aantal geregistr. misdrijven /1000 inwoners	113	115	96		≤ 90	c
Totaal aantal geregistr. overlastincidenten/1000 inwoners	44	34	29		30	c
% burgers dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt - Maastricht - gemiddelde G32	27,5 22,9	34,1 22,2	31,1 21,7	≤ 26	≤ gemid. G32	d
Rapportcijfer veiligheid in de buurt - Maastricht - gemiddelde G32	6,6 6,9	6,5 7,0	6,6 7,0	≥ 6,8	≥ gemid. G32	d

a) De cijfers 2013 zijn gebaseerd op de Integrale veiligheidsanalyse gemeente Maastricht (rapportage mei 2014). Deze analyse vormde de basis voor het Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2015-2018.
b) De ambitie 2016 is ontleend aan het Uitvoeringsplan Veiligheid 2016. Alleen voor de indicatoren subjectieve veiligheid (Integrale Veiligheidsmonitor) zijn voor 2016 doelstellingen geformuleerd.
c) De cijfers zijn ontleend aan het VNG-INP model.
d) De cijfers zijn gebaseerd op Integrale Veiligheidsmonitor.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Veilige woon- en leefomgeving*

Verbeteren veiligheid in Maastrichtse buurten	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Het Veiligheidshuis blijft ook in de jaren vanaf 2015 een baken als stabiel netwerk in een omgeving in ontwikkeling. Dit geeft de omgeving de ruimte om zich te ontwikkelen.	Conform gerealiseerd. Ook in 2015 heeft het Veiligheidshuis de samenwerking in haar netwerk geborgd en waar mogelijk verder uitgebreid. Dit geldt zowel voor de zorg- als justitieketen. Het OM is en blijft een belangrijke ketenpartner waar nauw mee wordt samengewerkt teneinde gezamenlijk een optimale aanpak van multicomplexe problematiek te bewerkstelligen.
Het Veiligheidshuis voert de regie op het aanpakken van burgers, waar de omgeving veel last van heeft, en richt de samenwerking waar nodig opnieuw in. Het Veiligheidshuis werkt hierbij intensief samen met Integrale Veiligheid van alle bij het Veiligheidshuis aangesloten gemeenten (Maastricht en Heuvelland).	Conform gerealiseerd. Betreft een continu proces.
Het Veiligheidshuis voert regie in de gemeente Maastricht op de aanpakken op casusniveau bij onder andere de pilot BIOS, Top X-aanpak en aanpak Onaantastbaren.	Conform gerealiseerd. Betreft een continu proces.
De samenwerking en werkwijzen met partners en andere netwerken als ZSM van de justitieketen, CJG, sociale teams, Helse Liefde en het nieuwe AMHK worden vormgegeven of verder geïntensiveerd.	Conform gerealiseerd. Betreft een continu proces. In 2015 is tevens gestart met het verder vorm geven aan de samenwerking met het team Jeugd en Veilig Thuis.
Door het verder in te richten informatieknooppunt schaalt het Veiligheidshuis zo snel, zo licht en zo adequaat mogelijk op of af naar de juiste organisatie of het juiste netwerk.	Het informatieknooppunt is in 2015 nog niet gerealiseerd. Wel is in 2015 een online aanmeldformulier geïntroduceerd voor het aanmelden van personen en/of gezinssystemen in het Veiligheidshuis. Op basis van een daartoe opgesteld projectvoorstel wordt de ontwikkeling van het informatieknooppunt in 2016 voortgezet.

Verbeteren veiligheid in Maastrichtse buurten	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Voor de overvallen is in 2012 een regionaal plan van aanpak opgesteld, dat een substantiële daling van het aantal overvallen heeft opgeleverd en daarom ook in 2015 zal worden voortgezet.	De aanpak is in 2015 voortgezet. Niettemin is het aantal overvallen gestegen tot 27. Tot de maand september leek het aantal overvallen ongeveer overeen te gaan komen met het aantal in 2014, echter vanaf september nam het aantal fors toe. Daarom zijn er 2 extra bijeenkomsten voor ondernemers georganiseerd en is de opsporing geïntensiveerd. Dit heeft geresulteerd tot de aanhouding van de vermoedelijke daders hiervan in december 2015.
Voor de aanpak van de straatroven en woninginbraken zijn voor Maastricht twee afzonderlijke plannen opgesteld in 2014, die worden uitgevoerd vanaf 2014/2015. Plannen behelzen o.a.: pilot BIOS, top-X aanpak, pilot digitaal opkoperregister en preventiecampagnes.	De acties en maatregelen uit het plan van aanpak straatroven hebben ook in 2015 plaats gevonden. Het plan van aanpak voor woninginbraken is in 2015 verder uitgewerkt en is begin 2016 vastgesteld. Parallel aan deze planuitwerking zijn in 2015 diverse acties en maatregelen ingezet ter voorkoming en bestrijding van woninginbraak.

Doel is aantal woninginbraken in 2015 terug te dringen tot 980, aantal straatroven terug te dringen tot 105 in 2015 en het aantal overvallen in 2015 vast te houden op maximaal 21.	Het aantal woninginbraken is in 2015 ruim onder de gestelde doelstelling teruggedrongen en wel tot 890. Straatroven zijn in 2015, na de reeds in 2014 ingezette daling (89), teruggedrongen tot 71. Het aantal overvallen is, zoals hiervoor reeds is aangegeven, gestegen, en wel van 21 in 2014 naar 27 in 2015.

Verbeteren veiligheid in Maastrichtse buurten	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
De gemeenteraad van Maastricht is op basis van de Horecawet verplicht om een Handhavings- en Preventieplan vast te stellen. Dit zal in de 2e helft van 2014 ter besluitvorming worden voorgelegd.	Het Handhavings- en Preventieplan 2015-2019 (Horecawet) is eind 2014 in alle gemeenteraden van Maastricht Heuvelland vastgesteld. Met de vaststelling kreeg de subregionale werkgroep de opdracht om de acties uit het plan gedurende de komende 4 jaren uit te (laten) voeren. Deze uitvoering is in 2015 gestart.
Gedurende 2014 heeft de gemeente Maastricht verschillende initiatieven op het gebied van alcoholpreventie ontplooid (o.a. met carnaval). Er vindt afstemming plaats met de buurgemeenten.	In 2015 heeft de gemeente voor de volgende NIX18 initiatieven een aanmoedigingssubsidie verstrekt: Carnaval: NIX bar op het Vrijthof Carnaval: NIX bar in de Koestraat Carnaval: verspreiden van boekjes die tips voor ouders bevatten over hoe het gesprek met je kind aan te gaan over NIX18. Ook heeft Mondriaan in opdracht van gemeente Maastricht diverse acties uitgevoerd in het kader van NIX 18. Dit naast het reguliere preventieprogramma van Mondriaan en GGDzl op scholen.

Verbeteren veiligheid in Maastrichtse buurten	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Door het Flexteam worden gemiddeld ongeveer 140 panden bezocht. In 2015 wordt dit aantal gecontinueerd. Meer aandacht wordt hierbij gevestigd op de controle van publiek toegankelijke lokalen (specifiek horeca, belwinkels en kapsalons).	De panden zijn bezocht, omdat er mogelijk sprake is van misstanden (drugshandel, illegale exploitatie, witwassen, mensenhandel, arbeidsuitbuiting, overtreding wet- en regelgeving, etc.). Controles hebben meermaals geleid tot sluiting, boete oplegging, waarschuwing, aanhouding etc.

Bezochte panden in 2015	
Woningen	24
Studentenpand	7
Horecapand	68
Coffeeshop	1
SHG-shop	4
Seksinrichting	0
Belwinkel	8
Overig	30
Totaal	142

Het Flexteam heeft tijdens controles van de shoarmabranche in 2014 geconstateerd dat er vaak sprake is van misstanden in deze branche (schijnbeheer, uitkeringsfraude, onhygiënische omstandigheden, tewerkstelling illegaal in Nederland verblijvende vreemdelingen). In 2015 zullen de controles van de shoarmabranche geïntensiveerd worden.	In 2015 zijn 17 shoarmazaken bezocht (onderdeel 68 voornoemde horecazaken). Samen met de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (voorheen Arbeidsinspectie) is in 2015 ook de Chinese horeca gericht bezocht, waarbij onder andere gecontroleerd is op illegale werknemers (arbeidsuitbuiting). Vooralsnog heeft dit niet tot aanvullende acties geleid.
Het Flexteam vervult in 2015 een rol in de controle van panden die vallen onder de registratieplicht van het digitaal opkoperregister (aanpak heling).	In Maastricht vallen de belwinkels onder de registratieplicht van het digitaal opkopersregister (DOR). Voor de invoering/controle van het DOR is de gemeente afhankelijk van de politie die hiervoor nog geen specifieke capaciteit vrijgemaakt heeft. Deze panden zijn in 2015 wel door het Flexteam gecontroleerd. Enkele ondernemingen zijn bij het RIEC aangemeld voor een integrale aanpak.
In 2013 is gestart met controles van studentenpanden door het Flexteam. Deze controles zullen in 2015 gecontinueerd worden.	In 2015 zijn in Maastricht 7 studentenpanden door het Flexteam gecontroleerd. Het betreft preventieve en repressieve controles met name op brandveiligheid en overlast. Waar nodig zijn aanvullende maatregelen getroffen.
In 2014 wordt door het Flexteam het Overlaatgebied gecontroleerd. Indien nodig zullen in 2015 regelmatige hercontroles binnen dit gebied gaan plaatsvinden.	Hercontroles hebben plaatsgevonden door politie en het team Wabo (handhaven bouwen, wonen en milieu). Waar nodig heeft dit geleid tot preventie en repressieve maatregelen.

Verminderen drugsoverlast in Maastricht	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
In 2015 wordt de bestrijding van drugsoverlast vanuit het project Frontière onverminderd voortgezet.	Conform gerealiseerd.
In 2015 vindt een evaluatie van het project Frontière plaats.	Het project Frontière is in maart 2015 geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat: - drugsoverlast een hardnekkig probleem blijft dat om een lange adem, continuïteit en een flexibele uitvoeringsorganisatie vraagt. Het project Frontière dient vooralsnog dan ook gecontinueerd te worden. - de focus op een brede aanpak van het drugsvraagstuk gericht moet zijn (bijv. ondermijning/georganiseerde criminaliteit).
Inzet van de gemeente is om de uitvoering van het spreidingsbeleid in 2015 te continueren. Hierbij is de gemeente afhankelijk van de verdere medewerking van de te verplaatsen coffeeshophouders.	Eind december 2015 is duidelijk geworden dat de coffeeshophouders niet langer bereid zijn tot verplaatsing.
Momenteel wordt zo snel mogelijk inzichtelijk gemaakt hoe de coffeeshophouders en de gemeenteraad de verdere voortgang van het spreidingsbeleid zien in het licht van de hiervoor genoemde uitspraak. Nadat deze duidelijkheid er is, zal ook de verdere gemeentelijke inzet in 2014 en 2015 ten aanzien van het spreidingsbeleid in kaart gebracht kunnen worden.	Eind december 2015 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken. In 2016 zal op basis hiervan door de gemeente het verdere vervolg van het spreidingsbeleid worden bepaald.

Vermindering overlast veelplegers, overlastplegers en plegers van huiselijk geweld	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
In 2015 naar schatting rond de 3500 aanmeldingen verwerkt worden, waarbij er voor ongeveer 350 personen een intensieve persoonsgebonden aanpak wordt georganiseerd.	Conform gerealiseerd, waarbij voor 270 personen of systemen (met meerdere personen) een persoonsgerichte aanpak is gestart.

Door het terugtrekken van het OM als mederegisseur van de aanpak veelplegers richt het Veiligheidshuis deze aanpak opnieuw in gerelateerd aan de aanpak top-10.	Conform gerealiseerd en in uitvoering. Onder regie van het Veiligheidshuis, wordt in nauw overleg met Politie en OM, invulling gegeven aan de aanpak van veelplegers. Hierbij wordt o.a. nadrukkelijk een link gelegd met de vijf prioriteiten vanuit het MJP Veiligheid.
Het Veiligheidshuis maakt de effecten van de aanpak meetbaar door periodieke evaluaties van casussen op basis van de ZelfRedzaamheidsMatrix (ZRM).	Conform gerealiseerd en in uitvoering. Ten aanzien van alle nieuwe casuïstiek is in 2015 de ZRM toegepast. Hierbij wordt per casus een nulmeting uitgevoerd voor alle relevante leefgebieden. Vervolgens wordt periodiek een evaluatie uitgevoerd met als doel de effecten van de aanpak inzichtelijk te maken. Enerzijds wordt aan de hand van deze informatie bezien of bijstelling van de aanpak in de betreffende casus noodzakelijk is anderzijds wordt inzicht verkregen over de inzet als geheel. Momenteel wordt een totaalevaluatie over 2015 uitgevoerd.

Handhaving openbare ruimte	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Het gemeentelijk beleid 'handhaven openbare ruimte' wordt geactualiseerd en vertaald in uitvoeringsplannen	In 2015 is de handhavingsnota vastgesteld en voorzien van een jaarplan 2016. Vanuit dit jaarplan worden de concrete acties vertaald in uitvoeringsplannen.

Niet geplande realisatie in 2015	
Substantieel versterken veiligheidsketen	Het kabinet stelt middelen beschikbaar voor ondersteuning van gemeenten in de aanpak van radicalisering. In 2015 hebben wij een aanvraag voor een dergelijke Rijksbijdrage voorbereid, welke aanvraag begin maart 2016 is ingediend. Vooruitlopend op de verwachte honorering hiervan, wordt de aanpak van radicalisering vanuit de reguliere formatie van het Veiligheidshuis verricht. Eind 2015 is in dit verband voorzien in tijdelijke inhuur van procesmanagerscapaciteit. Structurele invulling zal aan de orde zijn op het moment dat daadwerkelijk aanvullende financiële middelen beschikbaar zijn gesteld.

▶ *Bedrijvigheid en veiligheid*

Ondersteuning bieden voor meer veiligheid rondom bedrijvigheid	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
In 2015 zullen, ook in het kader van het terugdringen van het aantal high impact crimes, de KVO's worden voortgezet voor de winkelgebieden in Heer/Scharn, Wittevrouwenveld, Stokstraatkwartier en de bedrijventerreinen in Maastricht, waaronder ook het Geusseltpark. Daarnaast zal een KVO worden opgestart voor Mosae Forum.	De KVO's zijn doorgezet in 2015. De opstart van het KVO Mosa Forum is niet gerealiseerd. Er is nog te weinig draagvlak bij ondernemers, terwijl "eigen verantwoordelijkheid" een voorwaarde is voor de gemeente om een KVO-traject te faciliteren. Er wordt bezien of dit in 2016 wel gerealiseerd kan worden. Hierover is met de ondernemers in Mosae Forum contact.
In 2015 zal getracht worden de 1e ster te verkrijgen voor de KVO's in Wittevrouwenveld, Stokstraatkwartier en Mosae Forum, Voor de bedrijventerreinen in Maastricht zal in 2015 getracht worden de 3e ster te verkrijgen.	Met uitzondering van Mosae Forum (zie hiervoor) hebben de genoemde KVO's de 1^{e} ster verkregen. In het kader van de continuering van het KVO-bedrijfsterreinen is de 3de ster bereikt.

► *Jeugd en veiligheid*

Voorkomen en verminderen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit en het verbeteren van de beleefde veiligheid	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Actualiseren schoolveiligheidsplannen Aan het Convenant Veilige School en de geactualiseerde schoolveiligheidsplannen wordt verder invulling gegeven als afstemmingsinstrument om de inzet die samenwerkingspartners leveren zo optimaal mogelijk aan te laten sluiten bij reële ondersteuningsbehoeften van scholen en –waar mogelijk- dubbelingen te voorkomen.	In 2015 hebben 7 scholen het certificaat Veilige School behaald. Dit betekent dat deze scholen een schoolveiligheidsplan hebben opgesteld en de daarin opgenomen maatregelen ter bevordering van een veilig klimaat in en om de school uitvoeren.
Halt preventie In 2015 wordt de lokale preventieopdracht i.s.m. netwerkpartners (leerplicht, GGD) ingevuld. Aandachtspunt hierbij is de vitaliteit van het lokale netwerk na de regionale opschaling van Halt.	De preventieopdracht is conform gerealiseerd. Zo heeft Halt in 2015 ondersteuning geboden aan de scholen op het gebied van schoolveiligheid binnen het Convenant Veilige School. In samenwerking met de VO-scholen zijn schoolveiligheidsplannen opgesteld en zijn de scholen gecertificeerd.
Aanpak overlastgevende jeugdgroepen Overlastgevende jeugdgroepen worden aangepakt vanuit de zogenaamde Beke Shortlist systematiek. Daarbij wordt samengewerkt door gemeente, politie en Trajekt. In 2015 zal deze aanpak structureel vastgelegd en geborgd worden door de hierbij betrokken partners. De lokale driehoek zal regelmatig van resultaten van deze aanpak op de hoogte gesteld worden.	Overlastgevende jeugdgroepen zijn in 2015 aangepakt vanuit de Beke Shortlist systematiek. De structurele vastlegging van een nieuwe methodiek (“groepsscan”) door de betrokken partners heeft vertraging opgelopen. In 2016 wordt deze methodiek geïntroduceerd. De lokale driehoek wordt regelmatig over de resultaten van de aanpak geïnformeerd.
Jeugdbuurtbemiddeling. In 2015 wordt ingezet op een verdere verzelfstandiging van Jeugdbuurtbemiddeling. Zodat in toenemende mate jeugdigen kunnen worden geactiveerd als bemiddelaar in conflicten op buurtniveau en binnen scholen. Hierdoor wordt een doorlopende lijn gerealiseerd waarin buurtbewoners (jong en oud) steeds meer eigen verantwoordelijkheid nemen voor de leefbaarheid in hun eigen buurt.	In 2015 zijn 9 jongeren opgeleid. In totaal zijn eind 2015 29 bemiddelaars actief. Dit heeft geleid tot de aanmelding van 23 bemiddelingscasussen, waarvan er uiteindelijk 4 het gehele traject hebben doorlopen.
Persoonsgerichte aanpak in het Veiligheidshuis: preventie jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit In het Veiligheidshuis is het procesmanagement Centrum Jeugd en Gezin (CJG) belegd als het gaat om de opvolging van zorgen om jeugdigen bij politie en sociale partners. Het Veiligheidshuis ontvangt jaarlijks alle jeugdmeldingen (rond 1700 van Maastricht en Heuvelland), uitgezonderd die waarin de jeugdige verdacht wordt van een strafbaar feit. Deze strafbare feiten worden opgepakt door justitie- en zorgpartners in de justitieketen. De aanmeldingen worden gescreend en waar nodig voorzien van een passende vervolgactie door netwerkorganisaties of een integrale aanpakte problematiek van de jeugdige wordt bezien in de context van zijn omgeving. De preventieve aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit wordt in 2015 vanuit het Veiligheidshuis voortgezet	In 2015 zijn voor Maastricht en Heuvelland 1697 politiemeldingen over jeugd ontvangen. In het Netwerkoverleg Risicojeugd zijn 89 casussen uit Maastricht besproken. De afgelopen paar jaar zien we een beperkte dalende tendens in het aantal meldingen. Daarbij is van belang om te vermelden dat de politie de criteria op basis waarvan zij aanmelden, heeft aangescherpt. Melding wordt uitsluitend gedaan indien sprake is van eigen bevindingen van de politie.

► *Fysieke veiligheid*

Voldoen aan de nieuwe Wet Veiligheidsregio's	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
De nieuwe organisatie zal in 2015 geïmplementeerd worden. Door het bureau Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt in samenwerking met de gemeente Maastricht de planvorming voorbereid.	In 2015 is gestart met de implementatie van de nieuwe organisatie naar aanleiding van het rapport "Bevolkingszorg op orde". Het implementatieproces heeft enige vertraging opgelopen en zal in 2016 worden afgerond.
Medewerkers van de gemeente Maastricht die deelnemen aan de crisisorganisatie worden regionaal opgeleid, getraind en geoefend.	In 2015 is een opleidings-, trainings-, en oefenplan vastgesteld door de Veiligheidsregio Zuid Limburg. De geplande opleidingen zijn uitgevoerd.

Uitvoeren begroting Veiligheidsregio Zuid-Limburg	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Bij de brandweer ligt de focus op de kerntaken en halen van de bezuinigingen. Daarnaast zal de brandweer in 2015 goed blijven monitoren van de variabele voertuigbezetting, de verdere uitrol van het materieelspreidingsplan,de verbetering van de efficiency van de servicecentra en de implementatie van het nieuwe rooster dat gebaseerd is op het sociaal akkoord dat eind 2013 bereikt is.	Uit voortgangsrapportages blijkt dat de prestaties van de brandweer conform gerealiseerd zijn. Dit zal formeel bevestigd worden in de jaarrekening 2015 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Deze wordt in maart 2016 aangeboden aan het bestuur.
In de deelbegroting 2015 van de Brandweer Zuid-Limburg is een bezuiniging doorgerekend van € 2.433.000 die zijn doorberekend in de gemeentelijke bijdragen van de 18 deelnemende gemeenten.	De BRWZL verwacht voor 2015 een nul resultaat. De bezuiniging van 2015 is gerealiseerd, hetgeen formeel bevestigd zal worden in de jaarrekening 2015 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Deze wordt in maart 2016 aangeboden aan het bestuur.
Met ingang van de invoering van de Wet Veiligheidsregio's in 2010 is de GHOR belast met de regie- en adviesfunctie bij calamiteiten en rampen. De zorginstellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de reguliere zorg tijdens een crisis. De begrotingen in 2012, 2013 en 2014 stonden in het teken van de omvorming van een uitvoerende organisatie naar de nieuwe in de wet vastgelegde functie. In 2015 wordt deze omvorming vastgelegd in het nieuwe organisatie- en aansturingsmodel dat past binnen de Gezonde GGD 2015.	De GHOR maakt als onderdeel van de GGD deel uit van de Gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. In deze Gemeenschappelijke Regeling zijn de taken, bevoegdheden en inzet van de GHOR vastgelegd.
In 2014 is gestart met de actualisatie van het Meerjarenbeleidsplan 2012-2015. Deze werkzaamheden lopen door in 2015 zodat in 2015 het Meerjarenbeleidsplan 2016-2019 en het vernieuwde regionale risicoprofiel vastgesteld kunnen worden.	In oktober 2015 heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio besloten dat het beleidsplan VRZL 2016-2019 gekoppeld wordt aan de programma- en productbegroting VRZL 2017. Daarnaast heeft het bestuur besloten dat de werking van het beleidsplan VRZL 2012-2015 doorloopt tot aan de vaststelling van het beleidsplan VRZL 2016-2019.

► *Integriteit en veiligheid*

Aanpak ondermijning/georganiseerde criminaliteit	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
In 2015 zal de aanpak vanuit het RIEC in relatie tot ondermijning/georganiseerde criminaliteit verder doorgezet worden. Maastricht neemt in dit kader deel aan de volgens thematische werkgroepen: ketenaanpak mensenhandel, ketenaanpak georganiseerde hennepteelt en patseraanpak.	Conform gerealiseerd. Daarnaast is de in het jaarplan 2015 voorziene doorontwikkeling van de organisatie RIEC in uitvoering genomen en is eind 2015 een kwartiermaker aangesteld die onderzoekt hoe de aansturing (governance) en organisatie van het RIEC verder geoptimaliseerd kan worden. Begin 2016 zal deze kwartiermaker zijn bevindingen aan de Stuurgroep RIEC kenbaar maken en zal hier verdere besluitvorming over plaatsvinden.
In 2015 zal aandacht worden gevraagd voor een verdere professionalisering van de samenwerking op specifieke (lokale) handhavingsknelpunten/thema's en de bestuurlijke aanpak van diverse vormen van georganiseerde criminaliteit.	In het kader van de aanpak Vrijplaatsen hebben hier (bestuurlijke) overleggen over plaatsgevonden en zijn verdere strategieën uitgezet. Deze zullen in 2016 verder uitgewerkt en uitgevoerd worden. De specifieke convenantthema's blijven hierbij bijzondere aandacht krijgen zowel op lokaal als op regionaal niveau.

Aanpak ondermijning/georganiseerde criminaliteit	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Indien besloten wordt om Bibob breder toe te passen dan betekent dit dat er in de loop van 2015 meer Bibob-onderzoeken zullen gaan plaatsvinden. Afhankelijk van de feitelijke invulling zal de uitbreiding naar de Vastgoedsector waarschijnlijk het meest intensief zijn. Hiervoor is nadere afstemming met team Vastgoed noodzakelijk.	In 2015 heeft nog geen bredere Bibob-toepassing plaatsgevonden. Inmiddels in een concept wijziging Bibob-beleid opgesteld waarover in 2016 door het college een besluit wordt genomen.

Aanpak ondermijning/georganiseerde criminaliteit	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
In samenspraak met diverse gemeenten uit de regio wordt een aanpak tegen de OMG's voorgesteld. Voorzitter van de werkgroep OMG is burgemeester Hoes. Afhankelijk van de ontwikkelingen is het mogelijk dat in 2015 ook de gemeente Maastricht actief moet gaan optreden tegen OMG's.	In 2015 hebben zich geen incidenten voorgedaan met OMG's waarvoor specifieke aandacht/inzet noodzakelijk was.

Aanpak radicalisering	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
In 2014 is voor de eerste maal een signaal bij de gemeente binnengekomen dat er sprake is van radicaliserende jongeren in Maastricht. In 2015 zal de informatie en expertiseopbouw rondom radicalisering en terrorisme nader opgebouwd worden.	Vanuit het in 2015 vastgestelde plan van aanpak is de informatiepositie ten aanzien van radicalisering is verder ontwikkeld. Er is een multidisciplinair casuïstiek overleg dat alle signalen die op dit terrein binnenkomen behandelt en indien nodig nader actie onderneemt. Daarnaast wordt gekeken op welke manier de samenwerking op het schaalniveau van de provincie en de Euregio Maas-Rijn kan worden versterkt.

Prostitutie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche</u> Naar verwachting zal in 2014 of 2015 de “Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche” van kracht worden. Deze wetwijziging zal dan een aanpassing van het in 2000 vastgestelde seksinrichtingenbeleid als gevolg hebben en een wijziging van de regelgeving in (hoofdstuk 3 van) de Algemene Plaatselijke Verordening. Op basis van de “Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche” zal het seksinrichtingenbeleid en de regelgeving hiervan in de APV aangepast worden.	De wetswijziging is in 2015 niet van kracht geworden. Wij wachten af of in 2016 vanuit de landelijke politiek voor deze wijziging voldoende draagvlak is.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 2 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**13.142**	**14.396**	**14.362**	**14.314**	**48 V**
- Kapitaallasten	66	2	2	2	
- Apparaatskosten	4.148	4.068	4.473	4.728	255 N
- Storting in voorzieningen	306				
- Overige lasten	8.622	10.326	9.887	9.584	303 V
(b) Totale baten	**1.281**	**1.055**	**1.031**	**729**	**302 N**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**11.861**	**13.341**	**13.331**	**13.585**	**254 N**
Storting in reserves	850				
Onttrekking uit reserves	679	425	425	425	
Resultaat	**12.032**	**12.916**	**12.906**	**13.160**	**254 N**

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

*Saldo van baten en lasten (**resultaat € 0,254 mln. N**)*
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Extra inhuur team Handhaven en Openbare ruimte € 0,233 mln. N
- Personeelskosten Frontière € 0,212 mln. N
- Bemensing fietsdepot € 0,080 mln. N
- GGD detachering procesmanager multiproblematiek € 0,142 mln. N
- Overige lasten (onderuitputting) € 0,300 mln. V
- Overige lasten (restitutie Brandweerzorg) € 0,418 mln. V
- Bijdrage regio jeugd en veiligheid € 0,070 mln. V
- Subsidie provincie Veiligheidshuis € 0,103 mln. V
- Wegvallende inkomsten Mulderbonnen € 0,405 mln. N
- Diversen € 0,073 mnl. N

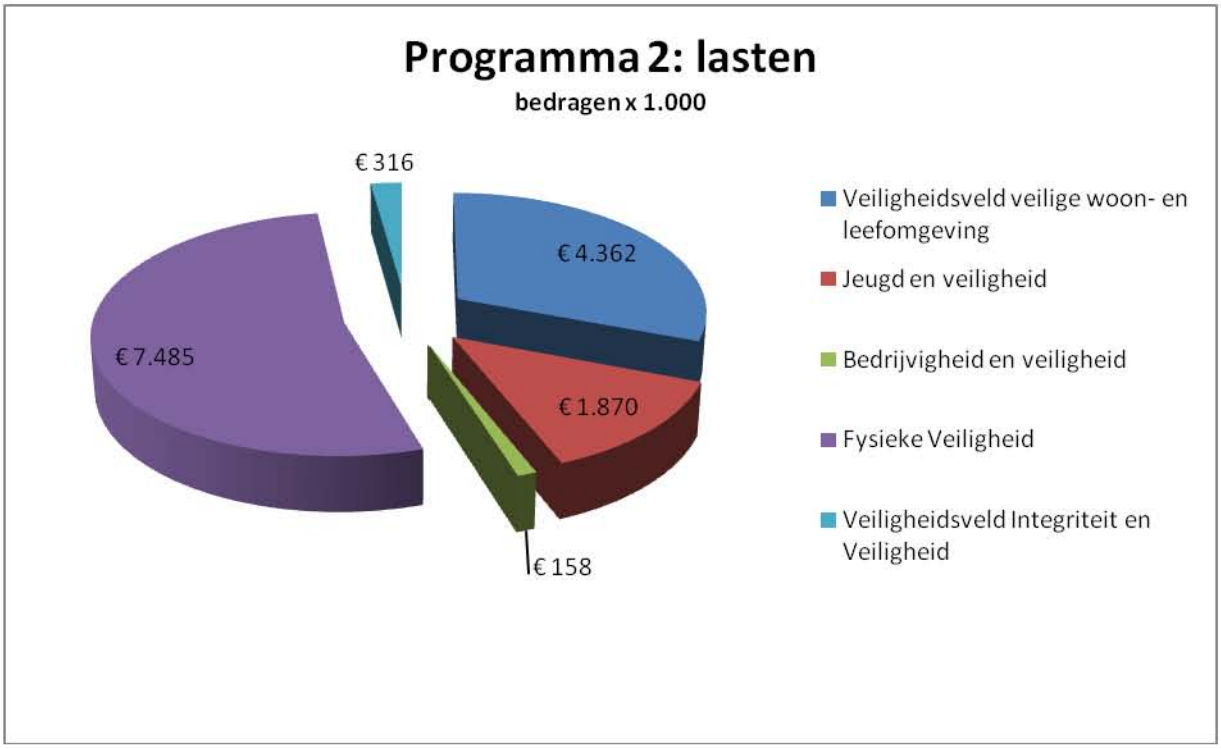
Programma 2: lasten
bedragen x 1.000
€ 316
€ 4.362
€ 7.485
€ 1.870
€ 158
Veiligheidsveld veilige woon- en leefomgeving
Jeugd en veiligheid
Bedrijvigheid en veiligheid
Fysieke Veiligheid
Veiligheidsveld Integriteit en Veiligheid

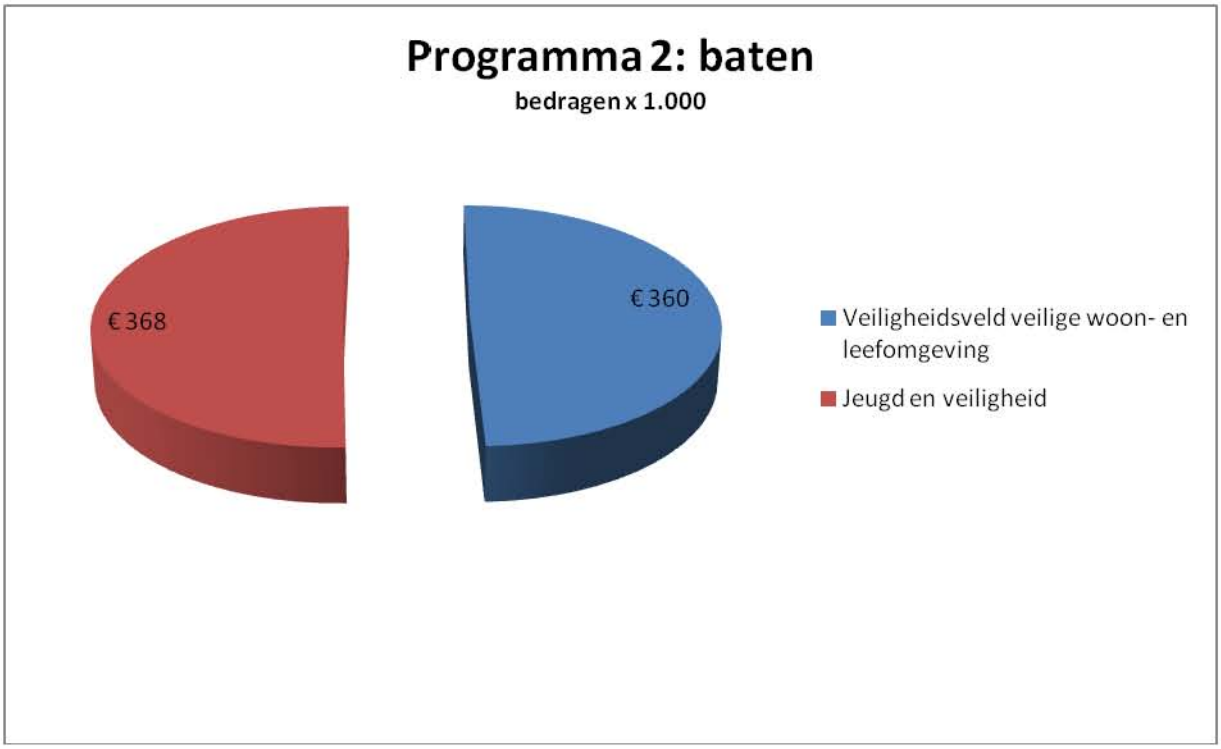
Programma 2: baten
bedragen x 1.000
€ 360
€ 368
Veiligheidsveld veilige woon- en leefomgeving
Jeugd en veiligheid

Programma 3 Economie en werkgelegenheid

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

Maastricht ambieert een duurzame internationaal georiënteerde kenniseconomie waarin voor burgers voldoende banen op alle niveaus bereikbaar zijn. Maastricht kiest voor cultuur en creativiteit als een belangrijke economische factor zowel qua werkgelegenheid als vestigingsvoorwaarde en wil de internationale ontmoetingsstad van de toekomst zijn waar gewinkeld, gewerkt en gerecreëerd wordt. Het stimuleren van ondernemerschap wordt de spil van deze dynamiek.

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten (ME) te bereiken:

1) Behoud van werkgelegenheid;
2) Toename arbeidsparticipatie Maastrichtse beroepsbevolking;
3) Toename gemiddeld inkomen Maastrichtse burgers;
4) Toename weerbaarheid stad en regio op lange termijn;
5) Toename vitaliteit stad en regio op lange termijn;
6) Toename kennis en innovatie in de regio.

Indicatoren[1]	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**Bron**[3]
Netto arbeidsparticipatie in Maastricht in % van de potentiële beroepsbevolking (jaartotaal)	59,8	59,1	58,3	58,7	n.n.b.	2
Werkloosheid[4] per 1 januari 15-64 jaar[5] - Maastricht (aantal) - Maastricht (%) - Gemiddelde G32 (%)	 4.255 8,5 7,4	 4.563 8,6 8,7	 5.263 9,7 11,2	 - - -	 - - -	3
15-75 jaar[5] - Maastricht (aantal) - Maastricht (%) - Gemiddelde G32 (%)	 - - -	 - - -	 - - -	 6.716 11,0 11,6	 6.729 11,0 13,2	
Aantal starters in Maastricht	954	1.319	1.422	943	n.n.b.	4
Bedrijvendynamiek in Maastricht [6] - Totaal aantal vestigingen - Verschil tov vorig jaar	 9.390 180	 9.350 -40	 9.680 330	 9.920 240	 n.n.b.	 5
- Totaal aantal banen fulltimers, parttimers en uitzendkrachten in Maastricht - Verschil tov vorig jaar	72.540 -1.860	71.760 -780	71.660 -100	71.050 -610	n.n.b.	5
Zuid Limburg, aantal internationale kenniswerkers[7]	4.000	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	2

1) vanuit kosteneffectiviteit wordt gebruik gemaakt van bestaande onderzoeken en gegevens. De onderzoeken worden niet door de gemeente zelf uitgevoerd. Derden zijn verantwoordelijk hiervoor vanuit de eigen kerntaak c.q. in opdracht van derden (niet zijnde de gemeente).
3) Bronnen: (2) CBS; (3) UWV; (4) VRL –Etil; (5) LISA
4) Werkloosheid = aantal niet werkende werkzoekenden in % van de beroepsbevolking. In de tabel is het aantal bij het UWV ingeschreven werkzoekenden weergegeven, die minder dan 12 uur p/w werken en beschikbaar zijn voor een baan van tenminste 12 uur/week.
5) De nationale definitie van de beroepsbevolking in de Enquête beroepsbevolking is in 2015 aangepast aan het internationale begrip beroepsbevolking dat de International Labour Organization (ILO) gebruikt. Hierdoor is de leeftijdsgrens van 64 naar 75 jaar verschoven.
6) Periode van 1 jaar lopend van 1 april tot 1 april, aantal starters minus aantal opheffers + aantal vestigers minus aantal vertrekkers en het corresponderende werkgelegenheidseffect.
7) Internationale kenniswerkers zijn hoogopgeleide buitenlandse werknemers, die vallen binnen de door de IND opgestelde inkomenscriteria.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Pijler 1 Internationale kenniseconomie*

1. Bijdragen aan Brainport 2020 voor volledige werkgelegenheid in de topsectoren	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Optimaliseren verbinding met Brainport en LED</u> • Afstemming tussen Brainport 2020, LED-agenda, lokale, provinciale agenda en het landelijke topsectorenbeleid. Hierdoor worden goede projecten in de topsectoren en/of randvoorwaarden die daarvoor noodzakelijk zijn, gezamenlijk ondersteund en komen daardoor sneller tot ontwikkeling.	• Conform gerealiseerd. T.b.v. de resultaten van LED wordt jaarlijks een rapportage gemaakt en gedeeld via voortgangsbrief aan de Raad. Dat was in 2015 de midterm review.
• Zorgen voor voldoende aansluiting van de regiogemeenten op de lokale economische agenda. Hiertoe zal een regionaal economisch portefeuillehouderoverleg worden ingesteld op het niveau van het Heuvelland en de huidige governance van LED worden aangepast (lichte wgr-structuur),	• In overleg met de regiogemeenten en de overige Zuid-Limburgse gemeenten is besloten geen gemeenschappelijke regeling op te richten t.b.v. de afstemming en financiering inzake LED. De centrumstad maakt via de portefeuillehouder Economie deel uit van het dagelijks bestuur van LED en koppelt over de voortgang en concrete uitwerking terug om het regionaal portefeuillehouderoverleg economie.
• Verdere concretisering programma Basics – een van de programma's die in LED is gedefinieerd als essentiële randvoorwaarden om Zuid-Limburg als aantrekkelijke vestigings- en woonplaats van internationaal topniveau neer te zetten. Een van de onderdelen die daarin wordt uitgewerkt is de wijze waarop internationale kenniswerkers in deze regio beter kunnen worden gefaciliteerd met name t.a.v. verbeteringen in de wijze waarop internationale kenniswerkers in deze regio landen.	• Voor de uitwerking van het onderdeel programma Bascis is gestart met een citydeal met het Rijk. Tevens loopt een onderzoek om effecten van beleidsmaatregelen om grensverschillen te nivelleren concreter en kwantitatief te duiden.
• Middels de programmacommissie People van LED zorgen dat meer mensen voor een technische opleiding kiezen en voldoende technisch opgeleid personeel in het technisch onderwijs op allerlei niveaus voor de regio behouden blijft middels het maken van goede afspraken tussen overheden, onderwijsinstellingen (zie ook arbeidsmarktbeleid).	• De programmacommissie people heeft in 2015 een programma vraaggericht arbeidsmarkt ingesteld waarin sociale en economische aspecten worden gecombineerd. Een van de eerste projecten die wordt uitgevoerd is de ontwikkeling van een mobiliteits- en talentencentrum.

• Versterking en verbinding samenhang tussen LED en regiobranding Zuid-Limburg en afstemming met Limburg Connect.	• Regiobranding is inmiddels geheel opgegaan in LED. De wisselwerking is hiermee geborgd. LED en Limburg Connect stemmen onderling af, evenals met de vele partijen voorheen verbonden aan regiobranding.

Faciliteren Campusontwikkeling Maastricht Health Campus (MHC): 1100 banen en 40 spin-offs	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Sterk accountmanagement</u> In 2015 wordt hier onder meer invulling aan gegeven door middel van de presentatie van Maastricht op relevante nationale events en beurzen, deelname aan cluster, netwerk- en informatiebijeenkomsten tezamen met alliantiepartners zoals de UM, Zuyd Hogeschool, LIOF, Kamer van Koophandel, Provincie e.a.	Conform gerealiseerd: o.a. door periodieke bedrijfsbezoeken en overleggen met bestuur en directies van ondermeer AZM, UM, UMC+ en de Brightlands Health Campus. Daarnaast ook deelname aan het landelijk platform topsector Life Sciences & Health; positionering van Maastricht in (landelijke) marktonderzoeken van o.a. Buck Consultants en Arcus plus; organisatie diverse netwerkbijeenkomsten samen met LIOF en Brightlands Health Campus;
<u>Proactieve acquisitie</u> Met een gerichte inzet van acquisitie beogen we het regionaal en internationaal aantrekken van nieuwe bedrijvigheid met specifieke aandacht voor o.a. de clusters Life Sciences, Contact & Customer, Service Centers, Topwinkels en nieuwe winkelconcepten. In 2015 geven we hier ondermeer invulling aan door: - Presentatie van Maastricht op relevante nationale 'events' en beurzen; - Ontvangen/informeren van potentiële nieuwe ondernemingen, - Deelname aan cluster netwerk- en informatie bijeenkomsten (nationaal en internationaal) om Maastricht te promoten, - Versterkte samenwerking met alliantiepartners (LIOF, EVD, KVK, UM, ZUYD, AZM), en bezien op welke wijze dit tot een verdere prioritering in activiteiten kan leiden. Belangrijke ontwikkeling hierin is de wijze waarop de Provincie Limburg acquisitie op provinciaal niveau gaat inrichten en de afstemming en inrichting van acquisitieactiviteiten van de verschillende campussen.	Conform gerealiseerd oa door presentatie op vier internationale life sciences en medtech beurzen; organiseren van een Nederlands-Amerikaans netwerkevent. Presentatie Maastricht en projecten op netwerkevents Chengdu i.s.m. Zuyd, UM en Provincie Limburg; Aantrekken van bedrijven en ondersteuning bij het vestigen van bedrijven in de sectoren life sciences, maakindustrie en customer services.

<u>Faciliteren projecten</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Het ondersteunen in de opstartfase, ontwikkeling en uitvoering van diverse projecten en initiatieven vanuit de campus bv. Maastricht study, Living Lab, Brains Unlimited, Protonentherapie Center (PTC). Daarbij wordt aangetekend, dat sommige van deze projecten de startfase al zijn ontgroeid. • Een start maken met het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte, verkeersafwikkeling en bereikbaarheid (gebiedsontwikkeling MHC) zodat het algemeen vestigingsklimaat verbetert. Hiertoe is een visie gezamenlijk met alle partijen ontwikkeld die geconcretiseerd dient te worden (zie ook passage gebiedsontwikkeling Randwyck).	• Conform gerealiseerd : M.b.t. het Mosae Vita (voorheen Living Lab) is en wordt intensief gewerkt aan een sluitende businesscase, alvorens de concrete planontwikkeling kan starten. De voorbereiding van het PTC geschiedt inmiddels voor bijna 100% voor risico van Maastro Clinic. • Conform gerealiseerd. Het nieuwe masterplan is in december 2014 vastgesteld, op basis waarvan azM, UM en gemeente zijn begonnen met de verdere planuitwerking van het Hart (1e fase van plandeel 1).
<u>Versterking samenwerking congresstad plus</u> Doorontwikkeling van het in 2014 aflopende project Congresstad+. Hierbij wordt de inzet van de partners (MCB, MECC, SAHOT, MHC, UM) nog sterker gericht op het aantrekken van congressen rond de speerpunten van de campussen van de Kennis-as. Naast MHC nu ook aandacht voor de kansen rond Chemelot en Greenport. Daarbij wordt de samenwerking met Connect Limburg verkend.	De sturing op Maastricht als congresstad+ is geborgd via een driejarige opdracht aan het MCB (2015-2017). Hierin is de focus op de beide Brightlandscampussen concreet opgenomen. In 2015 zijn 14 (inter) nationale congressen en beurzen geacquireerd en vastgelegd voor Maastricht. Tevens is ter ondersteuning van de congresacquisitie een fonds gecreëerd uit de meeropbrengsten toeristenbelasting. Dit budget is in 2015 geheel benut om bovengenoemde congressen/beurzen te acquireren en verdere leads te generen voor toekomstige acquisities. Nieuw ten opzichte van de begroting is de inzet t.b.v de bij begroting 2016 besloten impuls zakelijk bezoek.

Faciliteren en verankeren internationale kennisinstellingen voor betere kennisvalorisatie, versterking van het vestigingsklimaat en het vergroten van de participatie van de kennisinstellingen voor gezamenlijke economische doelstellingen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Realiseren Kennis As Limburg en Student en Stad</u> Uitvoering geven aan een samenhangend programma m.b.t. integratie student en stad zoals dat in december 2013 is vastgesteld en de Kennisas Limburg. Doel is de kennisinstellingen optimaal te faciliteren in hun ontwikkeling tot het behoud en aantrekken van nieuwe studenten en valorisatie, maar ook meer kenniswerkers voor stad en regio te behouden. Hiervoor wordt samengewerkt met de kennisinstellingen als het gaat om faciliteiten t.b.v. wonen, sport, cultuur, startende ondernemers en onderwijs; integratie van studenten in de stad (leefbaarheid); behoud van kenniswerkers voor de regio verbeteren van de bereikbaarheid; communicatie Maastricht als internationale kennisstad. Mede op uitdrukkelijk verzoek van de UM en vastgelegd in het nieuwe coalitieakkoord ligt het accent in 2015 op de realisatie en mogelijk maken van een internationale studentensoos en communicatie en branding.	UM en gemeente hebben overeenstemming over de huisvesting van de international students club (voorheen internationale studentensoos) in de Timmerfabriek. De ISC is vooruitlopend op de verbouwing van de Timmerfabriek gestart met een programma i.s.m. de muziekgieterij. Met de realisatie van duidelijk account-management en studentenspreekuren, een gezamenlijke portal My.Maastricht.nl. en praktische afstemming over introducties zijn veel praktische knelpunten ook t.a.v. de communicatie opgelost.
<u>Proactief accountmanagement internationale kennisinstellingen en instituten</u> In beeld wordt gebracht op welke wijze de vele internationale kennisinstellingen en instituten meer kunnen samenwerken; met elkaar, de gemeente Maastricht en de diverse andere partijen ten behoeve van de economische dynamiek, ook in relatie tot de Kennis As.	Inventarisatie en analyse zijn afgerond in 2015. Op basis hiervan is een plan van aanpak uitgewerkt om concrete samenwerking tot stand te brengen. Tevens is prioritering aangebracht in relatiemanagement. Uitvoering is voorzien in 2016.

Faciliteren van innovatieve ondernemers in de topsectoren met als doel meer start ups, meer groei en doorontwikkeling en in het algemeen en een verbeterd vestigingsklimaat (Made in Maastricht)	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Meer start ups en groei van innovatieve ondernemers</u>. Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Versterking van het Bedrijven Contact Punt (BCP) qua organisatie en personele inzet als het eerste aanspreekpunt waar met name starters zich gaan oriënteren.	• Conform gerealiseerd. De vastgoed advisering van het BCP is uitgebreid met panden in eigendom van de gemeente Maastricht en het maatschappelijk vastgoed. De integraliteit van advisering is verbeterd via het netwerk overleg starters waar naast het BCP, het Zelfstandigenloket, Ondernemersklankbord, ZZP-fabriek en de Stichting Starterscentrum deelnemen.
• De start van het LaunchBase project tezamen met de UM om te zorgen voor meer innovatieve starters, juist in de cross over sectoren, is vertraagd door financieringsperikelen. Deze zijn opgelost. Januari 2015 zal de uitvoering conform projectplan starten. Het programma om student start ups te faciliteren i.s.m. de UM wordt geïmplementeerd.	• Conform gerealiseerd. De 1e groep van (LaunchBase)-deelnemers (35) deelnemers heeft 6 maanden deelgenomen. Dat heeft tot enkele starters en een echte potential geleid. Een tweede groep van 3 potentiële starters is in september 2015 gestart Hiervan zijn nog geen resultaten beschikbaar.
• Uitdragen van het ondernemersklimaat en waarderen van innovatief ondernemerschap tezamen met ondernemers onder de noemer Made in Maastricht, zodat het beeld van Maastricht als innovatieve ondernemende stad wordt versterkt. Vanuit proactief accountmanagement wordt nagegaan welke bedrijven in samenwerking hieraan vooral een bijdrage kunnen leveren en hoe deze hierbij ondersteund kunnen worden.	• Conform gerealiseerd. Voorbeelden zijn de samenwerkingen in het Convenant Steelport en Customer Service Valley. Tevens zijn er diverse events in 2015 georganiseerd om nieuwe en innovatieve ondernemers in het zonnetje te zetten (ondernemersprijs, warm welkom).

Versterking internationaal vestigingsklimaat en internationale oriëntatie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Transformatie Holland Expat Centre South naar International Service Desk</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer:	
• Een nieuw financieringsmodel ontwikkelen, dat vanaf 2015 moet ingaan.	• Conform gerealiseerd, ondermeer door een structurele bijdrage van LED.
• De Frontoffice in Maastricht wordt verder geoptimaliseerd ook in samenhang met andere functionaliteiten zoals het spreekuur voor studenten, de grensinformatiepunten en nieuwe ontwikkelingen rondom het op te richten instituut Eitem (voor grensoverschrijdende problematieken) en EIPA (ontgrenzer).	• In 2015 is gewerkt aan de bundeling van krachten van de door te ontwikkelen expatdesk, een nieuw grensinformatiepunt voor grenswerkers met Belgisch Limburg en het kennisinstituut ITEM. Fysiek zullen de 3 samenwerkende organisaties gehuisvest worden in Centre Ceramique. Werktitel is Maastricht International Centre.
• Maastricht zal binnen de samenwerking Holland Expat Center South diverse bijeenkomsten/evenementen organiseren zoals Meet&Greets tezamen met diverse partners	• Conform gerealiseerd.
• De Desk wordt ingebed binnen de programmacommissie basics van LED.	• Conform gerealiseerd, waarbij ook al een koppeling is gemaakt met de City Deal die in 2016 zal worden gesloten.

Nota Internationaal Uitvoering van de nota internationalisering (zie verder bij randvoorwaarden)	Conform gerealiseerd/ zie ook P1.
Startersondersteuning In de starterondersteuning gaan we uit van een brede basisfaciliteit. Deze ondersteunt het netwerk, verbindt partijen en is het eerste aanspreekpunt voor advies en informatie. Op dit moment wordt deze ingevuld door de stichting Startercentrum Zuid-Limburg. Specifiek voor bepaalde sectoren is er het uitvoeringsprogramma creatieve industrie.	Conform gerealiseerd. Er is aanvullend een afstemmingsoverleg met de publieke partijen op het gebied van starterondersteuning. Sectoraal zijn er op het gebied van Mode (FashionHouse) en kennisstarters (Base) specialistmisère ondersteuningsprogramma's ingericht.

Verbeteren van de aansluiting op de arbeidsmarkt en het versterken van het internationaal vestigingsklimaat	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Versterken vestigingsklimaat Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Lobby – ook het niveau van Brainport - t.b.v. het wegnemen van belemmeringen in de arbeidsmarktsituatie juist door de internationale positie van stad en regio en ondersteuning aan concrete initiatieven die bijdragen aan meer en betere informatievoorziening aan weerszijden van de grenzen. • Meertaligheid van native speakers inzetten als vestigingsfactor. O.a. door het versterken en beter positioneren van de Customer Service Sector als een belangrijke sector voor stad en regio door samenwerking tussen de verschillende sectoren, dienstverleners en overheden o.a. voor de werving van/opleiding van nieuw personeel.	• Conform gerealiseerd. In Benelux verband is er aandacht voor de grensinformatiepunten. In de overeenkomst met het Rijk, de zgn. Citydeal, is grensoverschrijdende arbeid het onderwerp. • Conform gerealiseerd. In 2015 is de organisatie en financiering van het Programma van de Customer Service Valley geformaliseerd. Het programma is erop gericht Maastricht te positioneren als het middelpunt van een meertalige Euregio met goed opgeleide werknemers. Zowel in branding, marketing als in inhoudelijke projecten.

Creatief Maastricht meer zichtbaarheid en uitstraling geven	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Profileren creatieve sector als topsector in Maastricht, regio, Nederland en Europa</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer:	
• MADE IN MAASTRICHT als branding inzetten: uitdragen ondernemersklimaat en waarderen innovatief ondernemerschap in de stad zelf in al zijn facetten.	• Conform gerealiseerd, door het profileren van Maastricht als creatieve stad zijn steeds meer initiatieven ontstaan.
• Uitvoeringsprogramma Creatieve industrie, in samenwerking met Provincie, LED, Rijk en Bedrijfsleven: aansluiting zoeken bij Topsectorenbeleid en instituut Click door profilering Maastrichtse creatieve sector op het eigen sterke en productieve DNA (podiumkunsten, media, grafische vormgeving, (interieur-) architectuur, mode).	• Profilering door publicaties in bladen en tijdschriften en het investeren contacten met diverse organisaties en netwerken moeten gaan bijdragen in het vertrouwen en geloof in Maastricht als creatieve stad. Dat is een meerjarige investering, die over een paar jaren resultaten gaat opleveren. Op de korte termijn leidt dit in ieder geval tot dusdanig vertrouwen dat steeds meer partijen zoeken naar samenwerking.
• Zelf initiëren van nieuwe stimuleringsprogramma's die de grensoverschrijdende economische activiteiten van de creatieve bedrijven van Maastricht en Euregio/binnen de Euregio bevorderen.	• De eerste stappen zijn gezet door o.a. de (netwerk-)projecten van Common Knowledge. En sectoraal door FashionClash, de Mode relatie met Hasselt en Luik, alsmede binnen de film. Die moeten in 2016 verder versterkt en uitgebouwd worden. De financiering hiervan is geregeld via de investeringsimpuls creatieve industrie.
• Uitvoering van het programma Mode Maastricht. Gericht op de 4 lijnen; branding, stimuleren van ondernemerschap, fysieke huisvesting en het verknopen van verbindingen. Inzetten op verwerving steun uit meerjarenprogramma Creative Europe 2014-2020	• Het programma Mode Maastricht is gestart met de wekelijkse Catwalk Maastricht in april. Sinds september is deze catwalk maandelijks. Betrokken winkeliers zijn zeer positief mede door de ontwikkeling van hun omzet daardoor. De website Fashion Maastricht is live en dient mede als platform. Met publicaties in bladen en tijdschriften wordt de verankering in het Maastrichtse vestigingsklimaat vermarkt. Tijdens het bezoek aan Chengdu – onder de noemer Mode in Maastricht – werd een samenwerking met de modeschool Zuyd geïnitieerd; een uitwisselingsprogramma van de Fashion Clash en de opening van een winkel (Christan Lagerwaard) gecombineerd. Bezoeken aan beurzen aan Keulen, Parijs en Milaan leiden tot meer aangesloten deelnemers. De overige twee lijnen, Fashion House an Fashionstore zijn in 2015 nog in de planfase. Deze gaan pas in 2016 in uitvoering.

Creatief Maastricht meer ondernemend maken en verbeteren ondernemersklimaat voor creatieve ondernemers: doel 1500 starters extra in 2020	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Verbeteren ondersteuning creatief Maastricht</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer:	
• Installatie schakel- en makelaarsfunctie bij het Bedrijfscontactpunt voor creatieve bedrijven (o.a. door het vastgoedoverzicht toe te spitsen op mogelijkheden voor (door)starters in bedrijfsverzamelgebouw of tijdelijke behuizing).	• Conform gerealiseerd. In de vastgoed advisering van het BCP zijn de eerste stappen gezet en worden ondernemers geholpen in bedrijfsverzamelgebouwen als de ZZP-fabriek, Brandweerkazerne of Bedrijvencentrum Malberg. In makel- en schakelactiviteiten zal dat nog verder worden doorontwikkeld met zogenaamde broedplaatsen.
• Faciliteren transparante informatievoorziening en begeleiden starters en doorgroeiers.	• Conform gerealiseerd. De website starters is live en er is nieuw foldermateriaal. Ondernemers die op de gemeentelijke website informatie zoeken, worden hierin beter en overzichtelijker bediend. Zij worden hier tevens actief op gewezen tijdens starterdagen.
• Het in 2013 ontwikkelde programma om creatieve starters te ondersteunen wordt in 2015 verder uitgevoerd via de inzet van innovatieve ondernemers en gevestigde ondernemers als coaches en mentoren.	• In 2015 is een overeenkomst met OndernemersKlankBord (OKB) gesloten om ondernemers in moeilijkheden te coachen en begeleiden. Dat heeft tot 72 trajecten geleid.
• Meer en intensiever benutten van bestaande en nieuwe (ondernemers) netwerken: zzp-netwerk, netwerken SIM e.a. verbinden met creatieve sector,	• Netwerkvorming (gezamenlijke programmering, inhoudelijke afspraken) heeft in 2015 tot een verbeterde dienstverlening geleid die tot een betere slaagkans moet leiden.
• Nagaan mogelijkheden om ondernemers te faciliteren door verruimde kredietmogelijkheden vanuit het Bijstandbesluit Zelfstandigen;	• Conform gerealiseerd: is verruimd
• Belvedère in de spotlights als dé plek voor de creatieve sector: o.a. door het brengen van Cultuurfuncties naar de Belvedère, Incubator)faciliteiten initiëren voor starters en doorgroeiers en acceleratoren ontwikkelen voor doorgroeiende bedrijven in Belvédère.	• Conform gerealiseerd. Resultaat is ondermeer de programmering van Lumiere, Fashion House, Poppodium.
• Het branden van de Belvedère als de creatieve HUB en het zoeken naar nieuwe creatieve werk- en woonmilieus;	• Conform gerealiseerd. Middels acquisitie worden bedrijven uit de creatieve sector aangetrokken.
• In 2015 uitbouw zone voor de bestaande en nieuwe creatieve maakindustrie (clustering van verplaatsers Noorderbrug in omgeving Vredesteijn en Eiffel in combinatie met startende zelfstandigen in Bosscherveld Zuid);	• Conform gerealiseerd. De ontwikkeling van het Lab-gebouw in het Vredestein gebied is in volle gang. TGM is hierheen verhuist en Mode Maastricht/Fashion House zal in 2016 volgen.
• Opzetten van een monitor voor de creatieve industrie als sector;	• Conform gerealiseerd. Middels het project Made2Measure zal de ontwikkeling en de effecten van de impuls creatieve industrie, door Maastricht University, gemonitord worden.
• Uitbouw netwerk van professionele ondersteuners in acquisitie (Kamer van Koophandel, Stichting Starterscentrum, LIOF, Centre of Entrepreneurship, kunstvakonderwijs Regout, Mosa e.a.).	• Conform gerealiseerd

Cultureel aanbod in zichtbaarheid vergroten waardoor het internationaal vestigingsklimaat voor kenniswerkers verbeterd wordt.	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Euregionale informatieuitwisseling cultuuraanbod</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Het mede mogelijk en inzichtelijk maken van grensoverschrijdende (culturele) programmering: start van de opbouw van een Euregionaal cultuurtoeristische dataplatform. Eerste pilotfase 2014 voortzetten in 2015 door middel van opstart eerste toepassingen mobiel internet en apps. Daarbij aansluiting zoeken bij de markt. • De meertaligheid van het Maastrichtse cultureel aanbod vergroten, zowel in de communicatie als in de vorm van het aanbod. • Samenwerking met Kultureel Overleg Maastricht (KOM) en de grote aanbieders (Theater aan het Vrijthof, musea) om waar mogelijk boventiteling – gelijktijdige vertaling van gezongen teksten in beeld brengen boven het toneel - te realiseren.	Zie Programma 8

Topcultuur bevorderen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Aantrekken, ontwikkelen en verbinden</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • De eigen gemeentelijke culturele instellingen (Theater aan het Vrijthof, Centre Céramique, NHMM) zullen versterkt inzetten op het naar Maastricht halen of hier coproduceren van aanbod dat Europese relevantie heeft op artistiek vlak, • Het aanbod voor de internationale kenniswerkers-studenten en expatgemeenschap wordt vergroot door het stimuleren van o.m. de Muziekgieterij om internationaal pop- en rockaanbod naar de stad te halen, • Maastricht profileren als presentatieplek/festivalstad samen met Zuid-Limburgse omgeving voor grootschalig locatietheater, in samenwerking met Cultura Nova, Theater op de Markt, Ruhrtrieënnale.	Zie Programma 8

► *Pijler 3 Bezoek- werk- en ontmoetingsstad*

Maastricht in top 3 als winkelstad	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Functieverbreding en nieuwe concepten</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Binnenhalen nieuwe concepten via acquisitie • Via accountmanagement ondernemers faciliteren bij nieuwe ontwikkelingen en concepten • Zo nodig aanpassen van beleid op basis van concrete casussen	• Conform gerealiseerd. Dit is een continu proces: de inspanningen zijn gericht om de diversiteit in het winkelaanbod te vergroten door onderscheidende concepten te faciliteren of te acquireren. • Conform gerealiseerd. • Aanpassing van beleid bleek door maatwerk (nog) niet noodzakelijk.

• Verder uitvoering geven aan plan van aanpak Aanloopstraten.	• In 2015 is de Cortenstraat herbestraat vanaf het OLV, waardoor de verbinding OLV-plein en Jekerkwartier aan kwaliteit won. De ontwikkelingen bij de Tweebergenpoort schuiven door naar 2016. In het Jekerkwartier is en wordt samen met bewoners en ondernemers gewerkt aan verbetering en bestrating van verkeerssituaties.
• Ontwikkeling en versterking van de detailhandelsfuncties rondom de Noorderbrug (onderdeel Belvédère).	• In 2015 is gestart met de vernieuwing van het detailhandelsbeleid. De relatie met de uitwerking van de detailhandelsfuncties rond de Noorderbrug worden hierin verwerkt en vormgegeven.
<u>Verdere uitwerking Visie op de Binnenstad</u> • Met de stad opstellen van uitvoeringsagenda uit de visie op de Binnenstad • Aanpassen detailhandelsnota in relatie tot de Visie op de Binnenstad • Aanpassen hotelbeleidsnota	 • Conform gerealiseerd • Loopt, besluitvorming 2016 • Conform gerealiseerd
<u>Versterken gastvrijheid Maastricht</u> • Verdere uitrol projectplan Gastvrij Maastricht • Volledige evaluatie van beleid m.b.t. nieuwe winkeltijden	 • Conform gerealiseerd • Conform gerealiseerd. Besluitvorming omtrent winkelopening 2e kerstdag vindt in 2016 plaats

Meer en langer verblijf in Maastricht waaronder het zakelijk toerisme	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Stimuleren congressen</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn: • Doorontwikkeling van het in 2014 aflopende project Congresstad+, Hierbij wordt de inzet van de partners (MCB, MECC, SAHOT, MHC, UM) nog sterker gericht op het aantrekken van congressen rond de speerpunten van de campussen van de Kennis-as. Naast MHC nu ook aandacht voor de kansen rond Chemelot en Greenport. Daarbij wordt de samenwerking met Connect Limburg verkend. Een congresganger levert € 365 pppd op aan spin-off voor de hotels en de stad.	 • De sturing op Maastricht als congresstad+ is geborgd via een driejarige opdracht aan het MCB (2015-2017). Hierin is de focus op de beide Brightlandscampussen concreet opgenomen. In 2015 zijn 14 (inter) nationale congressen en beurzen geacquireerd en vastgelegd voor Maastricht. Tevens is ter ondersteuning van de congresacquisitie een fonds gecreëerd uit de meeropbrengsten toeristenbelasting. Dit budget is in 2015 geheel benut om bovengenoemde congressen/beurzen te acquireren en verdere leads te generen voor toekomstige acquisities. Nieuw ten opzichte van de begroting is de inzet t.b.v de bij begroting 2016 besloten impuls zakelijk bezoek.
• Bevordering verbinding Mecc en Binnenstad	• Met de overname van het private vastgoeddeel in 2015 is investeringsruimte ontstaan voor het MECC. De raad heeft opdracht gegeven een plan uit te werken waarbij die financiële ruimte onder meer wordt ingezet voor noodzakelijke verbeteringen en toekomstgerichte investeringen in de accommodatie. In de tweede helft van 2015 is hiertoe, in nauw overleg met MECC Maastricht BV een conceptinvesteringsprogramma opgesteld waarin voorstellen worden gedaan die ertoe moeten leiden dat het MECC: - Als topbestemming van expositie- en congresaccommodatie op de kaart wordt

	gehouden (en met het oog voor TEFAF wensen die daarbij zijn geformuleerd); - Het meerdaags toerisme in de stad versterkt; - Kan worden doorontwikkeld tot een Brightlands Maastricht Health Campus Meetingpoint Eerdere berekeningen komen op een totale investering van €27,2 mln. Het gaat nu nog om eerste richtinggevende verkenningen.
• Lobby lijnverbinding MAA actief volgen	• Conform gerealiseerd. Eigenstandige verkenningen naar het maken van een lijnverbinding met een vliegveld met een intercontinentale hub worden gecombineerd met verkenningen die door MAA/Provincie plaats gaan vinden in het kader van de doorstart. Hiertoe is € 1 mln van de regionale bijdrage (ad € 6 mln) aan de investering die de Provincie doet gereserveerd. Verdere verdieping zal plaatsvinden in 2016 nadat er een definitieve exploitant gevonden is.
<u>Een evenwichtig evenementenprogramma</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn: • Implementatie van het nieuwe evenementenbeleid,	• Vaststelling van het nieuwe evenementenbeleid is door de raad verdaagd met de opdracht een onderzoek te doen naar alternatieve evenementenlocaties en de mogelijkheden van spreiding evenementen. Voorgenoemd onderzoek is in december aan de raad gepresenteerd. Mede naar aanleiding van deze bespreking zal het evenementenbeleid opgesteld worden (besluitvorming is voorzien in mei).
• Verkenning van de wenselijkheid en haalbaarheid voor (meer) externe verantwoordelijkheid voor de afstemming en facilitering van evenementen.	• zie hierboven (maakt hier onderdeel van uit)
• Opstellen integraal afgewogen Jaarprogramma Evenementen 2015,	• Het Jaarprogramma Evenementen voor 2015 en 2016 is vastgesteld.
• Verdere versterking van het stadsbrede concept van Magisch Maastricht (met VVV en centrummanagement),in lijn met het vigerende evenementenbeleid	• Binnen het evenement Magisch Maastricht is in 2015 gestart met het uitschrijven van een aanbesteding op het onderdeel Magisch Maastricht op het Vrijthof. De aanbesteding is er op gericht het evenement tussen 2016 en 2019 extern te laten organiseren. Nieuw ten opzichte van de begroting is de inzet die is gepleegd om het sportevenement IRONMAN aan Maastricht te binden en de eerste editie al in 2015 mogelijk te maken. In 2015 is verder gewerkt aan het mogelijk maken van een crossing border editie voor 2016. Nieuw ten opzichte van de begroting is ook de evaluatie van het horecabeleid. Dat zal in 2016 leiden tot vernieuwend, deels conserverend horecabeleid met kansen voor nieuwe initiatieven

	en met behoud van het goede én een sterkere rol voor de bewoners.
Versterken Vrijetijdseconomie Concrete aandachtpunten in 2015 zijn: • Sturing op de uitvoering van het convenant met VVV Maastricht. • Samenwerking met regionale partners (Inter-gewestelijk Overleg Toerisme) op nieuwe regiobrede prioriteiten.	 • Met VVV Maastricht heeft periodiek overleg plaatsgevonden over haar rol en prestaties. Dat zal in 2016 leiden tot een nieuw convenant, waarvoor in 2015 de voorbereiding is gestart. • Het Inter-gewestelijk overleg is opgeheven. Afstemming zal plaatsvinden binnen het kader van de nieuwe provinciale visie op de vrijetijdseconomie.

Meer ontmoetingsmogelijkheden voor jongeren en internationals	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Ontmoetingen stimuleren In het licht van de nieuwe afspraken rond de serviceverlening aan internationale kenniswerkers zal de inzet van meer of andere kanalen dan alleen bestaande netwerkbijeenkomsten worden verkend (zie pijler 1).	Met de Brightlandcampussen is afgesproken dat op locatie (thema) sessies worden georganiseerd voor hun internationale medewerkers, als onderdeel van het “on board”programma dat is ontwikkeld met diverse expo-platforms zoals Internationals en Nail.
Poppodium optimaliseren, ook in relatie tot studenten en jongeren. Bevorderen van het door derden organiseren van optredens en acts, gericht op studenten en jongeren.	Conform gerealiseerd: In de Muziekgieterij is en wordt samen met de ISC een programma ontwikkeld met wisselend muziek, cultuur, debatten.
Actieprogramma Student en Stad Uitvoeren van actieprogramma (zie eerder bij pijler 1).	Conform gerealiseerd (zie pijler 1, onderdeel 3) in aanvulling hierop. Er is geïnvesteerd in bijvoorbeeld voorlichtingscampagnes inzake alcohol en drugs; het zorgdragen van meer bekendheid met vrijwilligerswerk en de vertaling van Maastrichtdoet.nl. Daarnaast is er vanuit Student en stad geïnvesteerd in het leggen van verbindingen tussen initiatieven van studenten en andere initiatieven in de stad en het waar de mogelijk ondersteuning hiervan. Dit betreft zeer uitlopende initiatieven van ondernemersactiviteiten tot evenementen (bv .Koningsdag) tot en met vrijwilligersactiviteiten (bv AZC) , activiteiten in buurten tot en met onderzoeks- en stage-opdrachten. In 2015 is tevens gestart met een pilot Housing Helpdesk en is een onderzoek afgerond naar best practices in andere universiteitsteden. In 2015 is gewerkt aan de realisatie van het universitair sportcentrum. Op 12 april 2016 wordt het universitair sportcentrum op de Brightland Maastricht Health Campus geopend.

Maastricht werkstad van de toekomst	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Versterking accountmanagement • Evaluatie opzet nieuwe bedrijvencontactpunt, accountmanagement en overlegtafels aan de hand van concrete casussen	• Er heeft een regionaal benchmarkonderzoek plaatsgevonden. Alle bedrijfsinitiatieven worden nauwgezet gemonitord, in diverse overlegtafels besproken (indien noodzakelijk) .

• Regionale samenwerking BCP's bevorderen	Er is een gezamenlijk overleg gestart met de regionale bedrijvencontactpunten (SG, Heerlen) over bijvoorbeeld starters (beleid) en de wijze van omgaan met internationalisering.
<u>Revitalisering bedrijventerreinen</u> • Uitwerken visie bedrijventerreinen • Stimuleren parkmanagement door ondernemers	 • conform gerealiseerd (tevens relatie met POL) • Parkmanagement is gestimuleerd o.a. via samenwerking in projecten op thema's als veiligheid op bedrijventerreinen

▶ *Randvoorwaardelijk*

Optimale servicegerichtheid en gastvrije gemeente Maastricht	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Werking accountmanagement en bedrijfscontactpunt (BCP) optimaliseren</u> • Mee invulling geven aan de ontwikkelfunctie van gemeentelijke projecten, te formuleren economisch en ruimtelijk beleid en verwervingen door marktonderzoek. • Versterkte samenwerking met alliantiepartners (SIM, MKB Limburg, LIOF, KvK, UM, Syntens, Zuyd, etc.) ten behoeve van specifieke ondernemersprojecten en vraagstukken.	 • Conform gerealiseerd. De accountmanagers en het bedrijfscontactpunt zijn nauw betrokken bij de diverse grote gemeentelijke projecten. • Conform gerealiseerd: o.a. door gezamenlijk onderzoek Zuyd en SIM naar mogelijkheden innovatie; versnellingstafels (tezamen met LED), projecten rondom leerwerkplekken en veiligheid op bedrijventerreinen.
<u>Stroomlijnen gemeentelijke informatievoorziening</u> Recentelijk is de gemeentelijke website vernieuwd. Ook is een nieuwe stadsportal ingericht voor Maastricht als werk-, woon- en bezoekstad.Tezamen met partners wordt nauwlettend bekeken op welke punten aanpassing noodzakelijk is. Een van de doelgroepen is de groep van van (internationale) studenten. Daar waar nodig worden aanpassingen gedaan.	continu proces. Mymaastricht.nl is 2015 live gegaan als eigenstandige portal voor studenten over wonen & werken in Maastricht.

Optimale branding van stad en regio	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Versterking van het (inter)nationaal imago van Maastricht</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn onder meer: • Evaluatie en herijking beleidskader citybranding • Sturing van convenantpartner VVV Maastricht op verdieping van branding Maastricht binnen de diverse partners; • Sturing op verankering van Maastricht Branding in Regiobranding Zuid Limburg en Limburg branding; • Facilitering unieke evenementen/gebeurtenissen zoals TEFAF en Magisch Maastricht.	 • De herijking van het beleid wordt gekoppeld aan het nieuwe convenant met de VVV/Maastricht Marketing. • zie boven. • Regiobranding Zuid-Limburg is opgegaan in LED. Met LED zal in 2016 worden bezien hoe de merknaam Maastricht versterkt kan worden. • Conform gerealiseerd. Diverse grote evenementen zijn ondersteund zoals TEFAF, Magisch Maastricht, JIM, Koningsdag en Ironman.

Optimaliseren van de (grens)overschrijdende infrastructuur	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Verbeteren Internationale trein- tram en busverbindingen In nauwe samenwerking met andere betrokken disciplines binnen de gemeente de lobby richting bevoegde instanties en potentiële vervoerders voortzetten. Zie programma 12 voor de uitwerking.	Zie programma 12

Investeren in internationalisering en vermindering van grensbarrières	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Experimenteren met de Euregio als proefregio In 2015 worden de door de Raad in de nota internationalisering opgenomen actiepunten verder uitgewerkt. Een belangrijk thema hierin is het in kaart brengen – en rapporteren aan de betreffende Ministeries – van knelpunten in de huidige wet en regelgeving ten aanzien van de grensoverschrijdende bereikbaarheid van hoogwaardige banen in de Euregio.	Zie programma 1 In 2015 is gewerkt aan het mede opstellen van de City Deal Grensoverschrijdend Ondernemen, Werken en Innoveren. In 2016 wordt deze City Deal met het Rijk gesloten.
Stedenband met Chengdu Onderhouden en verder concretiseren van de samenwerking op gebied van kennis, economie en cultuur, gericht op bevordering van vestiging van Chinese bedrijven en instellingen in Maastricht en het bevorderen van verblijfstoerisme	Conform gerealiseerd. (zie P1)

Faciliteren nieuwe woonmilieus en voorzieningen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Herijking raadsbesluit stedelijke programmering woningbouw	Zie programma 11.

Beoogde prestaties 2015	
Programmaplan Klimaatneutraal Maastricht in 2030 (routekaart)	Zie programma 14.
Warmtenet bevorderen Aangaande het warmtenet volgen we in 2015 twee lijnen. Enerzijds bewaken we als gemeente de belangen van de gebruikers van het huidige warmtenet vanwege de mogelijke verkoop door ELES. Anderzijds is een uitbreiding van het warmtenet (al dan niet gekoppeld aan het bestaande net) één van de mogelijkheden die bekeken wordt om stappen te kunnen zetten t.a.v. de klimaatambities. Uitgangspunt is dat het vanuit gebiedsontwikkelingen danwel marktpartijen de wenselijkheid en haalbaarheid aangetoond moet worden.	Zie programma 14.
Duurzaam vervoer/transport In samenhang met programma 14 daar waar mogelijk en noodzakelijk faciliteren en stimuleren van particuliere initiatieven zoals het ‘zero-emissie busproject’ van Veolia en elektrische laadpalen van Stichting E-laad.	Zie programma 14.
Ontwikkeling energietransitie op bedrijfslocaties Via het platform Cool (bedrijven en kennisinstellingen) wordt kennis uitgewisseld over kansen en best practices ten aanzien van energietransitie op (bedrijven)locaties, om op termijn op basis daarvan tot betere en gevarieerdere bedrijvenlocaties te komen.	Zie programma 14.

Realiseren van draadloze verbindingen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Pilot Wifi De pilot wifi in openbaar gebied Vrijthof en pilot wifi in openbaar gebieden Plein 1992, Markt, OLV plein, Health Campus en Belvedère zullen begin 2015 zijn afgerond. Op basis van de bevindingen zal in 2015 worden onderzocht of een structurele oplossing mogelijk is en zo nodig besluitvorming worden voorbereid.	De pilot WIFI is mede gezien enkele technische uitdagingen verlengd met een jaar. In de eerste helft van 2016 zal een evaluatie plaatsvinden, waarbij tevens een doorkijk wordt gegeven voor de toekomst.

Afgestemd (eu)regionaal onderwijs- en arbeidsmarktbeleid	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Verbeteren meertaligheid Via het project Gastvrij Maastricht wordt dit verder opgepakt en vormgegeven	Conform gerealiseerd. In 2015 zijn er in samenwerking met het project Gastvrij Maastricht, door Jules Maastricht talencursussen georganiseerd ter verbetering van de ontvangst van de bezoeker van Maastricht. In relatie daarmee worden er voor de horeca, retail en andere ondernemers trainingen en cursussen georganiseerd, gericht op verbetering en versterking van de gastvrijheid.
Gezamenlijke aanpak op Zuidlimburgs niveau Dit geven we vorm via de programmacommissie people van LED door ondermeer: • Vanuit de regiovisie Toptechniek in bedrijf sturen op de herinrichting beroepsonderwijs in Maastricht & Heuvelland in een vakmanschapsroute (niveau 2/3) en een technologieroute (niveau 4) als doorgaande leerlijnen VMBO-MBO. • Sturen op de afstemming Toptechniek in Bedrijf en het Techniekpact vanuit de provincie en de programmalijn LED/people, en de impact daarvan op het onderwijs in Maastricht & Heuvelland.	• De programma commissie LED people heeft plaatsgemaakt voor een programmatische aanpak; quatro helix regionale arbeidsmarkt en economie Zuid-Limburg, met als een van de eerste concrete resultaten dat in 2016 MTC werkpools worden uitgevoerd. • Conform: dit is onderdeel in de programmatische aanpak (zie boven)
Stimuleren starters Bovenop de generieke dienstverlening voor starters zijn er enkele speciale aandachtsgebieden. • Voor mensen uit een uitkering is er reguliere dienstverlening in het kader van het Bijstand Besluit Zelfstandigen (BBZ) voor wwb-ers. Variërend van levensonderhoud tot een lening. Deze dienstverlening wordt in 2015 verder uitgevoerd. • Daarnaast wordt voor nieuwe uitkeringsgerechtigden de pilot Qredits i.s.m. met het ministerie van Sociale Zaken voortgezet. Dit houdt een e-learning en een coaching traject in. (Zie verder ook P 9)	• De dienstverlening in het kader van het Bijstand Besluit Zelfstandigen (BBZ) is in 2015 verder geoptimaliseerd. • De pilot Qredits is afgesloten. Gebleken is dat e-learning voor het merendeel van de doelgroep een stap te ver is. Het rendement (=het aantal goed voorbereidde starters) wordt aanmerkelijk verhoogd met één-op-één begeleiding.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 3 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2014	Begroting 2015, primitief	Begroting 2015, na wijziging	Rekening 2015	Resultaat 2015
(a) Totale lasten waarvan:	**7.861**	**8.014**	**8.259**	**8.095**	**164 V**
- Kapitaallasten	990	963	963	963	
- Apparaatskosten	2.461	2.428	2.501	2.507	6 N
- Storting in voorzieningen			60	60	
- Overige lasten	4.410	4.623	4.735	4.565	170 V
(b) Totale baten	**503**	**312**	**394**	**301**	**93 N**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**7.358**	**7.702**	**7.865**	**7.794**	**71 V**
Storting in reserves	81	72	72	72	
Onttrekking uit reserves	230	72	100	18	82 N
Resultaat	**7.209**	**7.702**	**7.837**	**7.848**	**11 N**

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 0,071 mln. V)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:
Onderuitputting diverse werkbudgetten € 0,071 mln. V

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)
Wervingsfonds acquisitie € 0,082 mln. N

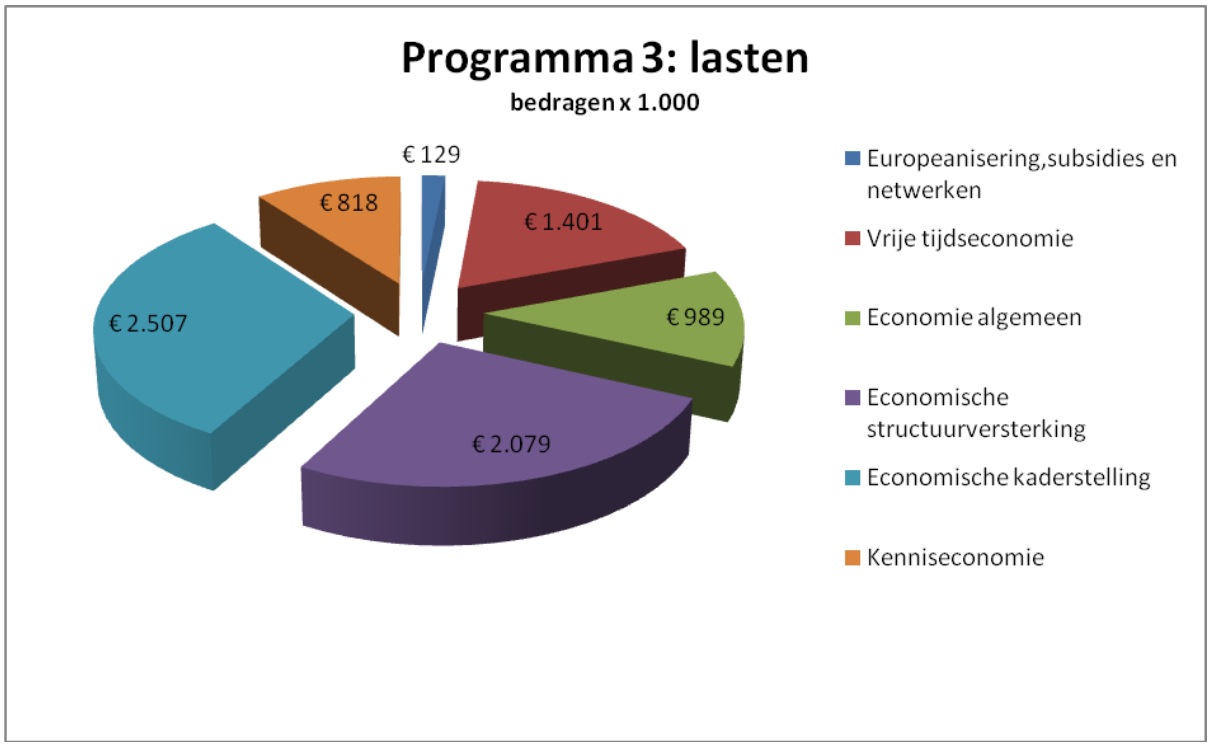

Programma 4 Sociale zekerheid en re-integratie

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

Maastricht is een stad waar alle inwoners de kans wordt geboden erbij te horen en volwaardig mee te doen op sociaal, cultureel en economisch gebied.

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten (ME) te bereiken:
1) Meer arbeidsparticipatie
2) Minder werkloosheid
3) Minder armoede
4) Minder uitkeringen
5) Strikter handhaven

ME	Indicatoren	1/1 2014	1/1 2015	1/1 2016	Bron*
1/2	Aantal niet-werkende werkzoekenden van de beroepsbevolking**				1
	15-64 jaar	5.263	-	-	
	• Maastricht (in aantal)	9,7%	-	-	
	• Maastricht (in %)	11,2%	-	-	
	• Gemiddelde G32 (in %)				
	15-75 jaar	-	6.716	6.729	
	• Maastricht (in aantal)	-	11,0%	11,0%	
	• Maastricht (in %)	-	11,6%	13,2%	
	• Gemiddelde G32 (in %)				
1/2	Langdurige werkloosheid (> 1 jaar)				1
	• Maastricht (aantal)	2.528	-	-	
	• M'tricht als % van beroepsbevolking	4,6%	-	-	
	• Gemiddelde G32	4,8%	-	-	
	15-75 jaar				
	• Maastricht (in aantal)	-	4.058	4.192	
	• Maastricht (in %)	-	6,6%	6,9%	
	• Gemiddelde G32 (in %)	-	6,9%	8,2%	
1/2	Netto arbeidsparticipatie in Maastricht in % van de potentiële beroepsbevolking (jaartotaal)	58,3%	58,7%	n.n.b.	2
3	Aantal huishoudens met inkomen tot 110% sociaal minimum.	8.620	n.n.b.	n.n.b.	3
2/4	Uitkeringen in kader van Wet werk en bijstand (WWB /Participatiewet (PW) per 1 januari				
	• Maastricht, aantal uitkeringen	3.450	3.440	3.530	2
	• Maastricht, toe/afname uitkeringen%	+11,6%	- 0,3%	+ 2,6%	
	• gemiddelde G32	+8,9%	+ 3,5%	+ 0,9%	

* Bronnen: (1) Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV); (2) CBS; (3) Minimascan StimulanSZ wordt achteraf gecorrigeerd.

** Aantal bij UWV ingeschreven werkzoekenden, minder dan 12 uur p/w werken en beschikbaar zijn voor baan van tenminste 12 uur/week. De nationale definitie van de beroepsbevolking in de enquête beroepsbevolking is in 2015 aangepast aan het internationale begrip beroepsbevolking dat de International Labour Organization (ILO) gebruikt en hierdoor is de leeftijdsgrens van 65 naar 75 jaar verschoven.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Werk*

Creëren van mogelijkheden op de arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Uitvoeren Social Return In 2015 worden 75 mensen geplaatst via het project Social Return (inclusief A2 school). Bij deze taakstelling is rekening gehouden met de crisis in de bouw, het feit dat de gemeenten steeds minder aanbesteden en het feit dat steeds meer werkzaamheden bij de gemeente door MTB worden uitgevoerd.	In 2015 zijn in totaal 109 mensen geplaatst via social return (incl. de A2 school)

Werk vóór uitkering: Voorkomen instroom in de Wet werk en bijstand	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Sluitende aanpak Alle nieuwe instroom in een PW-, IOAW en IOAZ-uitkering wordt sluitend via work first opgepakt in een traject (terug) naar de arbeidsmarkt. Hierbij vindt de diagnose plaats in het Transferium werk en bijstand. Mensen die op een werkplek in het TWB actief zijn, doen dat met behoud van uitkering. In het TWB kunnen in 2015 352 mensen worden geplaatst. De inzet van het TWB valt in fase 2 en is één van de instrumenten die worden gecontinueerd, in afwachting van de ontwikkeling van een Diagnostisch werkcentrum dat in de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg wordt ontwikkeld. In 2015 wordt gestart met het diagnosticeren van mensen op basis van het arbeidsvermogen.	In 2015 zijn in totaal 239 mensen geplaatst in het TWB. De vermindering van het aantal plaatsingen komt voort uit een aanpassing van de procesgang (niet iedere aanvrager van een uitkering wordt doorgeleid naar het TWB, maar dat is afhankelijk van de inschatting van de medewerker in de individuele situatie) en de gewijzigde doelgroep (te weinig plekken voor hoger opgeleiden). Eind 2015 hebben gesprekken plaatsgevonden om het TWB aan te passen aan deze gewijzigde doelgroep. Vanaf 1 maart 2016 zijn deze wijzigingen volledig geëffectueerd.
Vraaggerichte werkgeversbenadering In 2014 is de werkgeversbenadering via Podium 24 geëvalueerd en is besloten om Podium24 te continueren tot 1 januari 2016. In die periode worden werkwijze en verdienmodellen getoetst en verder ontwikkeld en wordt de werkgeversdienstverlening verder geoptimaliseerd. In Podium 24 werken UWV, gemeenten, uitvoeringsorganisaties, onderwijs en private partijen samen vanuit één loket naar werkgevers, waarbij de vraag van de werkgevers leidend is.	Podium24 is in 2015 naar tevredenheid gecontinueerd en eind 2015 heeft besluitvorming plaatsgevonden over het definitief positioneren van Podium24 als hét werkgeversservicepunt voor Maastricht-Heuvelland. Hiertoe zijn Podium24, Stichting Phoenix, Prolabor BV en delen van SoZa samengevoegd. Podium24 heeft in 2015 in totaal 304 mensen geplaatst. Hiervan waren 219 burgers van Maastricht, waarvan er 107 een bijstandsuitkering ontvingen.

Verhogen arbeidsmarktparticipatie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Begeleiding via servicepunten werk en bemiddeling Via de servicepunten werk en bemiddeling worden in de buurten Malberg, Caberg-Malpertuis, Limmel-Nazareth, Wittevrouwenveld-Wyckerpoort en Mariaberg 125 werkzoekenden begeleid naar een baan en 40 werkzoekenden begeleiden naar participatie.	In 2015 zijn 155 werkzoekenden geplaatst in een baan en zijn 56 mensen begeleid naar participatie. Van de plaatsingen zijn er 4 via Podium 24 gerealiseerd.
Inburgering Per 1 januari 2014 is de nieuwe wet Inburgering van kracht geworden. De gemeente heeft vanaf dat moment nog maar een beperkt aantal taken op dit vlak. Voor 2015 beperken deze taken zich grotendeels tot de handhaving van de door de gemeente in voorgaande jaren aangemelde inburgeringtrajecten.	In het kader van de handhaving Inburgering zijn de volgende resultaten gerealiseerd: - aantal verlengingen : 126 - aantal opgelegd boetes : 19 - aantal ontheffingen : 40.

Toeleiden naar regulier werk	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Aanbieden re-integratietrajecten In 2015 worden minimaal 500 re-integratietrajecten opgestart, waarvan minimaal 160 trajecten voor 45+-ers.	In 2015 zijn 1002 re-integratietrajecten gestart. Hiervan zijn 446 trajecten werken met behoud van uitkering. Van het totaal aantal opgestarte trajecten zijn er 466 voor 45 +-ers. Dit relatief hoge aantal is te verklaren door het hoge aandeel 45+-ers in het totale bestand (56%) en door de intensivering via een kleinere caseload.

Toeleiden naar gesubsidieerd werk	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Realiseren groeibanen In 2015 zijn 50 groeibanen ingevuld met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit instrument wordt mede ingezet voor de vormgeving van de detacheringsfaciliteit die de Werkkamer heeft geïntroduceerd.	In 2015 zijn 50 groeibanen ingevuld met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Loonkostensubsidie arbeidsgehandicapten Op basis van de Participatiewet kan de gemeente een loonkostensubsidie verstrekken aan werkgevers die mensen in dienst nemen die vanwege hun beperkingen niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Deze subsidie bedraagt maximaal 70% en financiert het verschil tussen de loonwaarde van de werknemer en het wettelijk minimumloon. Op grond van de wet moeten deze loonkostensubsidies worden gefinancierd uit het I-deel. De gemeente bepaalt aan de hand van de diagnose en de loonwaardebepaling wie voor dit instrument in aanmerking komt. In 2015 worden de eerste loonkostensubsidies (max. 30) ingezet en aan de hand daarvan wordt bezien wat een reële omvang is voor de komende jaren. Op deze manier kan ook ervaring worden opgedaan met de doelgroep, loonwaardebepaling, hoogte subsidies, financiering, etc.. Hiermee kan ook de bereidheid van werkgevers om mensen met een beperking in dienst te nemen, worden onderzocht.	In 2015 zijn 6 mensen geplaatst met de inzet van het instrument loonkostensubsidies. 2015 was een opstartjaar voor dit nieuwe instrument. Werkgevers moesten wennen aan een nieuwe doelgroep en een nieuw instrument. Zoals ook elders in het land zijn de bemiddelingen vanuit het doelgroepregister naar garantiebanen slechts moeizaam op gang gekomen. Van de zes mensen waarvoor een loonkostensubsidie is verstrekt zijn er 3 vanuit het doelgroepregister. Hierbij dient te worden opgemerkt dat bij het plaatsen van mensen het uitgangspunt is dat mensen zonder voorzieningen worden geplaatst bij werkgevers. Pas wanneer dat niet mogelijk blijkt wordt bezien welke ondersteunende voorzieningen, zoals de loonkostensubsidies, worden ingezet. Inmiddels begint het aantal loonkostensubsidies toe te nemen (17).
Afbouw Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Vanaf 2015 is de WSW afgesloten en dient dit instrument te worden afgebouwd. De afbouw vindt voornamelijk via natuurlijk verloop plaats. In 2014 bedroeg de taakstelling 980 arbeidsjaren. Vanaf 2015 zal dit aantal met ongeveer 50 arbeidsjaren per jaar afnemen. We streven naar een versnelde afbouw van de WSW zodat extra geld vrijkomt voor re-integratie.	Uitstroom 2015: ongeveer 84 fte. Resteren: ongeveer 867 fte.

Werken met behoud van uitkering	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Realiseren plaatsingen Werken met behoud van uitkering In 2015 zijn minimaal 900 mensen aan de slag in het kader van werken met behoud van uitkering. Het betreft alle vormen van werken met behoud van uitkering. De mogelijkheden voor de inzet van het instrument tegenprestatie worden nog bezien. In de Participatiewet is dit instrument t.o.v. de WWB aangepast in die zin dat de gemeente in een verordening beleid moet ontwikkelen over het verrichten van een tegenprestatie. Deze verordening wordt eind 2014 vastgesteld. Bezien moet worden of het instrument wordt ingezet, omdat de kosten niet ten laste van het W-deel mogen worden gebracht en andere financiering hiervoor ontbreekt.	Op 1 januari 2015 waren 1.107 trajecten in één van de vormen van werken met behoud van uitkering actief en in 2015 zijn 446 nieuwe trajecten opgestart. Dit resulteert in 1.553 trajecten in het kader van werken met behoud van uitkering. Ultimo 2015 waren 1.135 mensen in trajecten actief. Het instrument tegenprestatie is niet ingezet, aangezien hiervoor geen financiering voor handen was.

► *Inkomen*

Verstrekken inkomensondersteunende voorzieningen: Participatiewet, PW, Bbz, IOAW, IOAZ	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Beperken uitkeringsvolume</u> Sturing op het uitkeringsvolume gebeurt voornamelijk door middel van beperking van de instroom (poortwachtersfunctie), handhaving en toeleiding naar arbeid. Het streven is om de ontwikkeling van het Maastrichtse volume in 2015 gelijke tred te laten houden met de ontwikkeling van het gemiddelde van de G-32.	In Maastricht is historisch sprake van een na-ijl effect t.o.v. de G32. De stijging van het bijstandsvolume van de G32 in 2014 zien we in Maastricht plaatsvinden in de eerste helft van 2015. De CBS-cijfers van de G32 over de tweede helft van 2015 zijn nog niet voorhanden. Uit de meest actuele cijfers van het CBS (27 februari 2016) blijkt dat de gemiddelde stijging (in personen) landelijk 3.7% was. Het aantal personen PW is landelijk met 16.000 gestegen naar 450.000. De stijging in Maastricht is 3,13% (op basis van de interne managementcijfers)
<u>Uitvoering verscherpt handhavings- en sanctiebeleid</u> Naast de eerdere aanscherping van het landelijke handhavings- en sanctiebeleid PW per 1 januari 2013 (verplicht terugvorderen en beboeten bij schending inlichtingenplicht) volgt met ingang van 1 januari 2015 een nieuwe aanscherping van met name de re-integratieverplichtingen. Zo komen er een paar nieuwe verplichtingen bij en in een aantal gevallen moeten gemeenten bij overtreding zware maatregelen opleggen. De nieuwe aanscherping maakt aanpassing van de Afstemmingsverordening noodzakelijk. Verder zal het Handhavingsbeleid op onderdelen moeten worden geactualiseerd. De nadruk zal daarin nog meer komen te liggen op preventie in de vorm van gerichte voorlichting zodat waar mogelijk het opleggen van boeten en zware maatregelen kan worden voorkomen.	Conform gerealiseerd, zowel de verordening als het handhavingsbeleid zijn aangepast
<u>Invoering overige wijzigingen per 1 januari 2015</u> Door de invoering van de Participatiewet wijzigt ook het stelsel van toeslagen en verlagingen van uitkeringen. Zo komt er een aparte kostendelersnorm voor meerderjarige woningdelers. Daarnaast verandert de norm voor de alleenstaand ouder. Die ontvangt voortaan een norm voor een alleenstaande en krijgt via de belastingsdienst een aanvullend kindgebonden budget. Verder ziet het er naar uit dat gemeenten ook moeten gaan zorgen voor een individuele studietoeslag voor personen die een studie volgen en recht hebben op WSF of WTOS en die voorts een arbeidsbeperking hebben. Gemeenten moeten daartoe een verordening opstellen. Naast het aanpassen/opstellen van diverse beleidsstukken, zullen de wijzigingen een grote impact op de uitvoeringsorganisatie hebben (automatisering, werkprocessen, instructies, etc.)	Hiervoor is een aantal uitvoeringsbesluiten aangepast. Sinds 1 januari 2015 wordt uitvoering gegeven aan de individuele studietoeslag. Het is de bedoeling dat e.e.a. medio 2016 wordt geëvalueerd.

► Zorg/bijzondere bijstand

Meer aandacht van de samenleving voor armoedebestrijding	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Ondersteunen Maastrichts minima overleg Wij geven het Maastrichts Minima Overleg ambtelijke ondersteuning bij de invulling van de lokale sociale agenda. Doel is het voorkomen van armoede en sociale uitsluiting. Maastrichtse maatschappelijke organisaties die willen meedoen geven in de lokale sociale agenda aan welke stappen ze komend jaar zetten om van Maastricht een armoedevrije stad te maken. Ze maken jaarlijks een activiteitenplan.	MMO wil zich samenvoegen met het burgerinitiatief “samen uit de armoede”. In 2016 zal worden gekeken of het burgerinitiatief “samen uit de armoede” invulling wil/kan geven aan het destijds door het MMO opgestelde plan van aanpak.

Meer effectiviteit van geboden ondersteuning	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Uitvoer en monitoring Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs) Door de inzet van screeningsmethodiek (klantprofielen) schuldhulpdienstverlening (Mesis), wordt invulling gegeven aan schuldhulpverlening zoals omschreven in het beleidsplan Schuldhulpverlening.	In 2015 is bij iedere aanvraag schuldhulpverlening het screeningsinstrument Mesis ingezet.Dit heeft geresulteerd in ± 500 screeningen. Op basis van de uitkomsten van de deze screeningen zijn voor 2016 nadere afspraken gemaakt in de dienstverleningsovereenkomst 2016 tussen de Kredietbank Limburg en de gemeente.
Regionale aanpak bijzondere bijstand Implementatie van de in 2014 vastgestelde regionaal (Heuvelland) opgestelde beleidsregels voor de bijzondere bijstand.	Beleidsregels Bijzondere bijstand zijn uiteindelijk niet door de colleges in de regio Maastricht-Heuvelland vastgesteld. Dit wordt in 2016 opnieuw bezien. Met als input de resultaten van het regionaal Armoedeonderzoek.
Samenwerking vrijwilligers De in 2013 onder regie van de gemeente opgestarte samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties welke zich richten op financiële problematiek onder burgers wordt voortgezet en uitgebreid in 2015.	In 2015 hebben twee vrijwilligersorganisaties zich aangesloten bij het samenwerkingverband “ Samen uit de min”. Waarmee het aantal samenwerkende organisaties uitkomt op 8 organisaties. Uit de samenwerking is eind 2014 de schuldenkaart en in 2015 de oppluskaart ontwikkeld.
Regionale aanpak schuldhulpverlening In 2015 gaan we de Regionale samenwerking in het Heuvelland op het gebied van schuldhulpverlening intensiveren. Dit doen we ondermeer door het afsluiten van een gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst met de Kredietbank Limburg.	Een gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst is nog niet mogelijk gebleken, o.a. vanwege de bestaande GR constructie.In 2015 is de Maastrichtse werkwijze voor wat betreft de schuldhulpverlening overgenomen in het Heuvelland**.**

Meer mensen maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Budgetwijzer Maastricht “Pas op je geld” In 2015 wordt de in 2014 gelanceerde gemeentelijke digitale budgetwijzer verder uitgebreid, geïmplementeerd en geëvalueerd.	Het gebruik van de site “pas op je geld” is aanzienlijk toegenomen. In 2014 is pasopjegeld.nl door 1853 bezoekers bezocht. in 2015 was dit 7796 bezoekers. Verder zijn koppelingen gelegd tusssen de site en het in 2015 gestarte serious Urban Game “No credit, Game over”
Uitbrengen inkomenskaart In 2015 gaan we een geactualiseerde inkomenskaart van Maastricht uitbrengen en organiseren we netwerkbijeenkomsten. Hierbij worden inkomensondersteunende voorzieningen belicht aan groepen hulpverleners in de stad.	In 2015 is de inkomenskaart uitgebracht. Daarnaast is zoals gezegd, een schuldenkaart uitgebracht en de oppluskaart ontwikkeld welke in 2016 voor de eerste maal zal worden uitgebracht.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 4 (bedragen x € 1.000)	**Rekening** **2014**	**Begroting** **2015, primitief**	**Begroting** **2015, na wijziging**	**Rekening** **2015**	**Resultaat** **2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**114.347**	**143.372**	**116.782**	**119.439**	**2.657 N**
- Kapitaallasten					
- Apparaatskosten	15.465	15.510	17.196	17.233	37 N
- Storting in voorzieningen					
- Overige lasten	98.882	127.862	99.586	102.206	2.620 N
(b) Totale baten	**97.841**	**94.097**	**66.325**	**75.636**	**9.311 V**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**16.506**	**49.275**	**50.457**	**43.803**	**6.654 V**
Storting in reserves	138	145	645	831	186 N
Onttrekking uit reserves	269	332	279	565	286 V
Resultaat	**16.375**	**49.088**	**50.823**	**44.069**	**6.754 V**

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 6,654 mln. V)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Budget bijstandsuitkeringen € 7,896 mln. V
- Mutatie voorziening oninbare debiteuren € 0,249 mln. N
- BBZ leningen € 0,039 mln. V
- Zorg en armoede € 1,255 mln. N
- Diversen € 0,223 mln. V

Budget Bijstandsuitkeringen (product Wet werk en bijstand: Inkomen)
Het rijksbudget inkomensvoorzieningen 2015 is definitief vastgesteld op basis van de actuele werkloosheidsraming van het Centraal Planbureau (CPB). Voor Maastricht bedraagt dit budget € 62,254 mln. We realiseren een netto-overschot ad € 7,896 mln. op het budget bijstandsuitkeringen (na aftrek van een aantal doorbelastingen Participatiewet en de al in de begroting 2015 opgenomen € 1,0 mln.).

Budget zorg en armoede
Het totale nadelige resultaat bedragt € 1,255 mln. N en bestaat uit twee onderdelen.
1) Armoedeplan: Het budget bedraagt € 7,1 mln. De uitgaven bijzondere bijstand is al een aantal jaren stijgende. De overschrijding is € 0,587 mln. De grootste stijging is te zien aan de kostensoorten: finaniciële transacties (bewindvoering), individuele inkomenstoeslag, aanvullende bijstand, tegemoetkoming aanvullende ziektekosten, declaratieregelingen en de Kredietbank.
2) Kwijtschelding: In 2008 is het budget kwijtschelding afvalstoffenheffing overgeheveld naar de bijzondere bijstand. Het budget 2015 is € 1,2 mln. In 2015 bedraagt de overschrijding € 0,668 mln.

Presentatie
De rijksbijdrage WSW is vervallen. Daarvoor in de plaats is het Participatiebudget vanaf 2015 onderdeel van de integratieuikering Sociaal Domein. De Algemene Uitkering moet conform BBV gepresenteerd worden op programma 15. Dit betetekent dat vanaf 2015 alleen de lasten van het product WWB: werk zichtbaar blijven op programma 4. Dit wordt zichtbaar in de daling van de baten tussen rekening 2014 € 97,841 mln. naar € 75,636 mln.

Storting in reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

Bedrijfs/egalisatiereserve	€ 0,210 mln. N
Meeneemregeling 2014	€ 0,024 mln. V

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

Bedrijfs/egalisatiereserve	€ 0,250 mln. N
Wet Inburgering	€ 0,061 mln. V
Meeneemregeling 2014	€ 0,475 mln. V

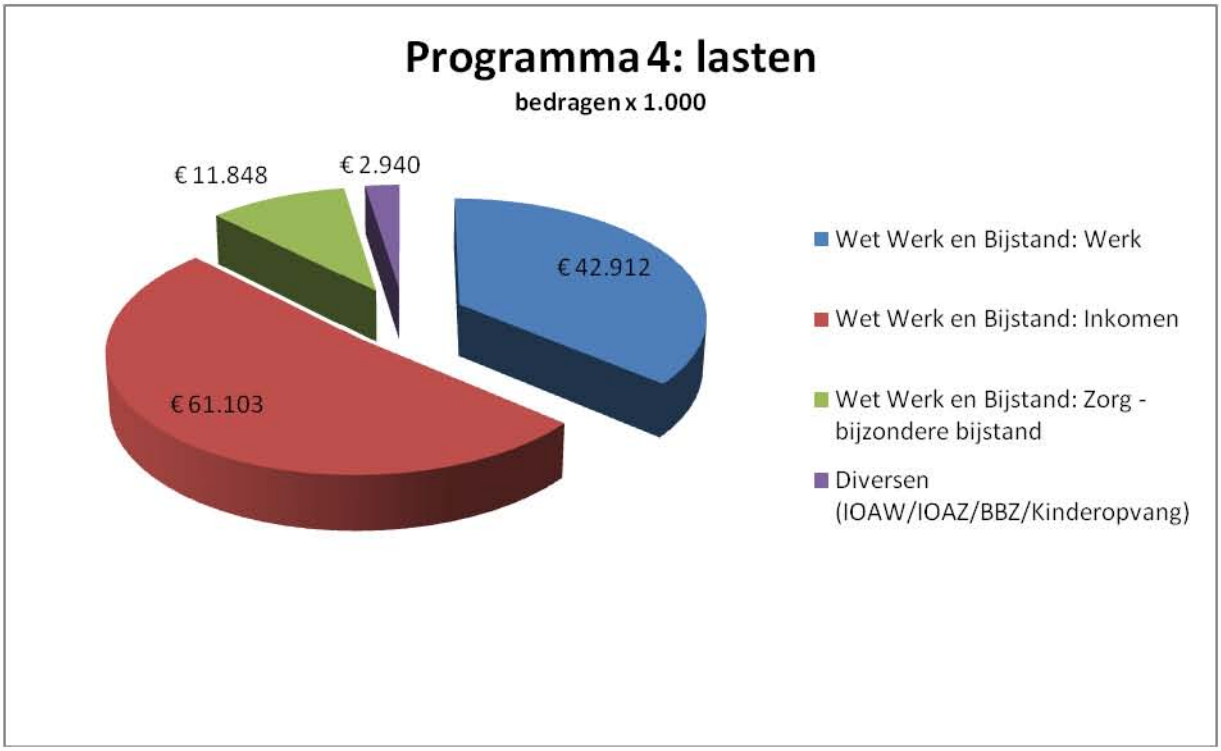
Programma 4: lasten
bedragen x 1.000
€ 11.848
€ 2.940
€ 42.912
€ 61.103
Wet Werk en Bijstand: Werk
Wet Werk en Bijstand: Inkomen
Wet Werk en Bijstand: Zorg - bijzondere bijstand
Diversen (IOAW/IOAZ/BBZ/Kinderopvang)

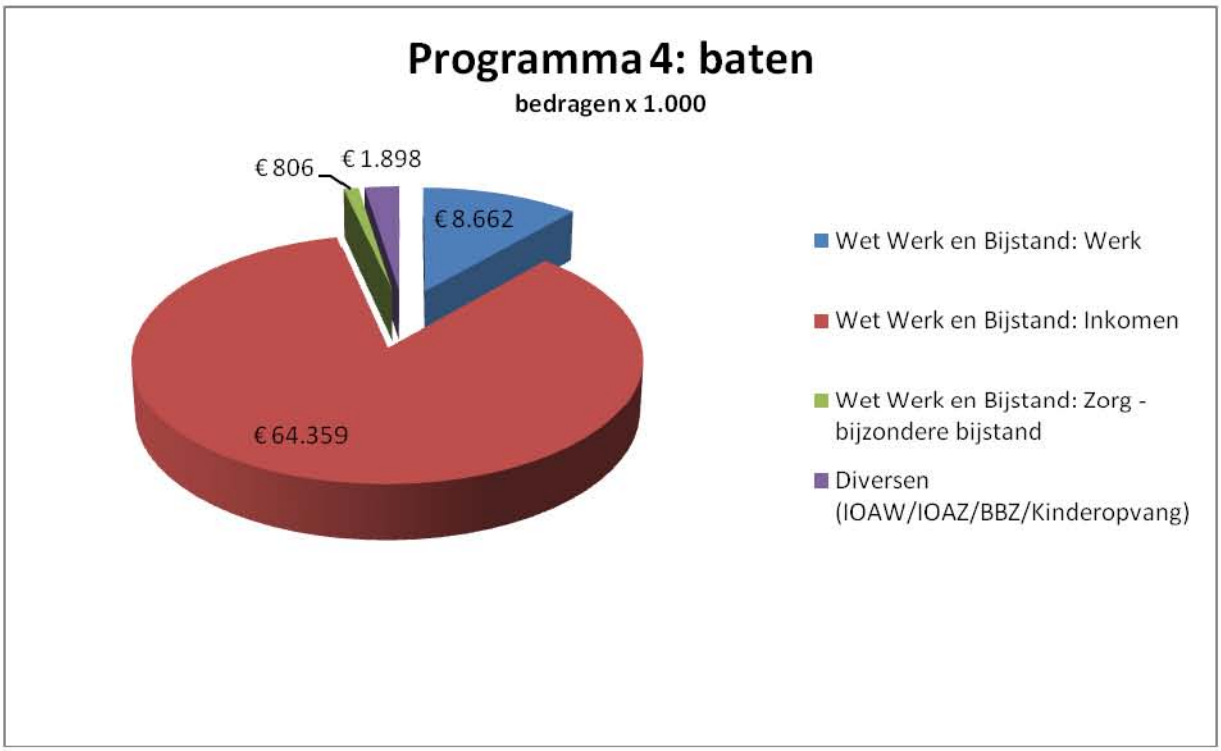
Programma 4: baten
bedragen x 1.000
€ 806
€ 1.898
€ 8.662
€ 64.359
Wet Werk en Bijstand: Werk
Wet Werk en Bijstand: Inkomen
Wet Werk en Bijstand: Zorg - bijzondere bijstand
Diversen (IOAW/IOAZ/BBZ/Kinderopvang)

Programma 5&6 Samenleven

1. Wat willen we bereiken?

► Wat is de programmadoelstelling?

Maastricht is een stad waar iedereen een eerlijke en gelijke kans krijgt en pakt om zich te ontwikkelen en te ontplooien. Mensen zijn niet gelijk, mensen zijn wel gelijkwaardig. Verschillen tussen mensen zorgen voor leven en dynamiek. Ons streven is dat inwoners in staat zijn betekenisvol deel te nemen in de samenleving. Iedereen telt, doet en zorgt mee. Wij zijn met zijn allen de stad. Burgerkracht en overheidssteun zijn onderdelen van een continuüm van solidariteit en zorgzaamheid van burgers in onze stad.

Startjaar 2015
Per 2015 wordt onze gemeente verantwoordelijk voor de ondersteuning van grote groepen kwetsbare gezinnen, ouderen en mensen met psychische, verstandelijke en lichamelijke beperkingen. In het Bestuursakkoord 2014-2018 is vastgelegd dat 2015 in deze operatie een overgangsjaar is, waar continuïteit van zorg voor bestaande klanten en goede zorg voor nieuwe klanten het eerste uitgangspunt zijn. Het middels innovatie, experimenten en transformatie bouwen aan een nieuwe toekomst voor het sociaal domein is het tweede.

Onze primaire doelstelling voor 2015 is dan ook om de nieuwe taken in 2015 op een verantwoorde manier in te voeren, zodat al onze burgers zich verzekerd weten van de ondersteuning die zij nodig hebben. Onze secundaire doelstelling is om in 2015 een stap te zetten in de transformatie van de verzorgingsstaat, zodat we onze primaire doelstelling in komende jaren (nog beter) kunnen waarmaken, ondanks de krimpende middelen die we daarvoor van het Rijk ontvangen.

► Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten (ME) te bereiken:

1) Iedereen telt mee.
   1A Meer burgers voelen dat ze ertoe doen.
   1B Minder mensen worden buitengesloten.

2) Iedereen doet mee.
   2A Meer burgers organiseren zelfstandig activiteiten en voelen zich. verantwoordelijk voor de eigen omgeving.
   2B Meer verantwoordelijkheid voor de eigen omgeving, zelfsturing.
   2C Betere competenties om mee te kunnen doen.

3) Iedereen zorgt mee.
   3A Burgers kunnen langer zelfstandig wonen.
   3B Meer bewoners zorgen voor elkaar.

De basis voor dit alles is dat burgers passende ondersteuning krijgen die zij nodig hebben en daarmee ook in staat gesteld worden om mee te doen in de maatschappij.

► Indicatoren

De Zelfredzaamheid-Matrix (ZRM) is het instrument waarmee behandelaars, beleidsmakers en onderzoekers in de (Publieke) gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening en gerelateerde werkvelden, de mate van zelfredzaamheid van hun cliënten eenvoudig en volledig kunnen beoordelen. Om te beoordelen in hoeverre de ZRM kan worden gebruikt als sturingsinstrument heeft er het afgelopen jaar binnen het netwerk van de OGGZ – instellingen een pilot plaatsgevonden. De eerste ervaringen leren dat de ZRM waardevolle cliëntinformatie kan opleveren en een hulpmiddel vormt om te komen tot het spreken van één taal binnen het sociale domein.
Naast de pilot ZRM is er een Atlas Sociaal Domein ontwikkeld om beter zicht te krijgen op de eigen kracht en mogelijkheden van de burger en zijn sociale omgeving alsmede op de omvang en aard van ondersteuningsbehoefte van de (kwetsbare) burgers op buurt en wijk niveau in Maastricht. Naast het generen van basisinformatie is de Atlas ook een eerste oefening in het verzamelen, analyseren en in samenhang brengen van de veelheid aan gegevens in het Sociaal Domein. Met de huidige Atlas is

een foto gemaakt van de ondersteuningsbehoefte in Maastricht met de op dit moment beschikbare gegevens. De komende tijd zullen naar verwachting meer en betere data beschikbaar komen rondom de decentralisaties Beide instrumenten zullen in de volle breedte doorontwikkeld worden en in 2015 meer inzicht geven. Tevens moeten er keuzes gemaakt worden over welke indicatoren binnen de instrumenten het beste zijn voor de sturing die we nastreven.
Dit betekent dat op dit moment nog geen definitieve indicatoren zijn te definiëren. Ook voor de verantwoording aan het Rijk zijn die indicatoren nog in ontwikkeling. Wel kan de opzet van de huidige Atlas als leidraad fungeren voor de inrichting van de monitoring en analyse van de gegevens, die de komende jaren in het Sociaal Domein gegenereerd worden voor beleidsvorming en beleidssturing. Begin 2015 hebben we meer duidelijkheid hieromtrent. De beweging naar zelfredzaamheid van burgers en meer inzet vanuit burgerregie en burgerinitiatieven is daarbij een belangrijke leidraad.

Voor 2015 bleek het nog moeilijk te zijn om indicatoren aan te wijzen. In de begroting 2016 hebben we reeds een tabel met indicatoren opgenomen. Naar de begroting 2017 zal dit onder invloed van landelijke ontwikkelingen nog verder aangescherpt worden.

In 2015 zijn ontwikkelingen m.b.t. de nieuwe taken gevolgd door middel van monitor 3 d die ieder kwartaal aan Stad en Raad is gepresenteerd. Deze bevat uiteraard veel gegevens die betrekking hebben op onderdelen van dit programma.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Transformatie sociaal domein (zorg en welzijn)

Investeringsprogramma Sociale Domein (jeugd, volwassen en senioren)	
Beoogde prestaties 2015 zijn in ieder geval	**Realisatie 2015**
<u>Concretriseren investeringsprogramma sociale transformatie</u> • Tenders worden gecreëerd met betrekking tot burgerkracht en basisvoorzieningen (onder de nieuwe regeling vrijwilligersubsidies). • Invulling wordt gegeven aan het convenant dat onze gemeente heeft afgesloten met VGZ over de samenwerking tussen gemeente en 1e lijnsgezondheidszorg. • Integrale vroegsignalering en vroeginterventie wordt gestimuleerd. • Ruimte wordt gecreëerd om opvolging te geven aan het advies dat de Lokale Coalitie voor Inclusie in 2015 zal uitbrengen over een top-10 van mogelijkheden om de inclusie van basisvoorzieningen te verhogen. • Invulling wordt gegeven aan het besluit van de Raad om (ook) op het terrein van Werk & Inkomen een beweging naar de dimensies ‘Burgerkracht’ en ‘Versterken’ te realiseren. • Een nadere bepaling wordt in 2015 uitgewerkt.	• Conform gerealiseerd, in 2015 zijn 4 tenders uitgezet • Conform gerealiseerd, de Ontwikkeling van Sociale teams is in volle gang. Per wijk wordt dit op maat vorm gegeven. Centrale spelers zijn wel steeds de huisartsenpraktijken, de wijkverpleegkundigen en het AMW. Daarnaast is Blauwe zorg gestart. • Conform gerealiseerd, Verderop in het programma treft u hier voorbeelden van. • Conform gerealiseerd, De nulmeting van de Lokale Coalitie is vergeleken met een nulmeting van de gemeente. De daarin geselecteerde gemeenschappelijke thema’s worden in 2016 uitgewerkt tot een plan van aanpak. • Hieraan is in/met de Toekomstagenda Maastricht-Heuvelland 2020 vormgegeven. Deze is in 2016 vastgesteld • Hieraan is in/met de Toekomstagenda Maastricht-Heuvelland 2020 vormgegeven. Deze is in 2016 vastgesteld.

B. Burgerkracht en eigen kracht

Informatie, advies en cliëntondersteuning

Burgers wegwijs maken op alle leefgebieden	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Stimuleren en sturen Inzet vrijwilligers(organisaties).</u> • Stimuleren van informatie, advies en ervaringen tussen burgers. • deelname vrijwilligers in wijkservicepunten. • Stimuleren en faciliteren informele cliëntondersteuning. • Ervaringsdeskundigen betrekken bij vrijwillige inzet	• Gerealiseerd via de tenders bewoners-initiatieven en vrijwilligersorganisaties. • Continue proces. • Onder andere door steunpunt mantelzorg moet doorontwikkeling plaatsvinden op terrein van beleid integrale cliënt-ondersteuning 2016. • Continue proces.
<u>Sturen en financieren Inzet professionals</u> • Opdrachtverlenen aan professionele instanties om te komen tot meer (verbinding met) vrijwilligersinitiatieven ogv informatievoorziening. • Opdrachtverlenen aan presente professionals tot geven van adequate informatie, advies en wijzen op onafhankelijke cliëntondersteuning en het toepassen van de digitale instrumenten Jalp, Wehelpen en Eigenkrachtwijzer. • Subsidiëren MEE Zuid Limburg. • Doorontwikkeling wijkservicepunten in relatie tot de toegangen Wmo, Jeugd en Participatie. • Opdrachtverlening informatie en adviesfunktie van Jeugdgezondheidzorg herijken i.r.t. doorontwikkeling (digitaal) CJG en toegang Jeugd.	• Meegenomen in opdrachtverleningen. • Meegenomen in de opdrachtverleningen en maakt onderdeel uit van de doorontwikkeling binnen de teams in de toegang. • Conform gerealiseerd. • Conform gerealiseerd, dit maakt onderdeel uit van de ontwikkeling mbt de toegang en de sociale teams waar in 2015 mee is gestart. • Conform gerealiseerd, de herijking van informatie en adviesfunctie van Jeugdgezondheidszorg is een doorlopend proces en is onderdeel van de transformatie van het sociaal domein.
<u>Directe inzet gemeentelijke capaciteit</u> • Verbeteren van de kwaliteit van de digitale sociale kaart doordat meer producten met elkaar kunnen worden vergeleken en meer buurtactiviteiten zijn opgenomen. • Faciliteren digitale instrumenten EigenKrachtWijzer en Jalpsite. • Ontwikkelen beleid cliëntondersteuning. • Samenhang stimuleren tussen de verschillende teams die betrokken zijn bij de toegang rond Jeugd, participatie en Wmo en door uniformiteit na te streven in werkwijze, verordening, regelingen en gezamenlijk gebruik instrumenten en indicatoren.	• Continu proces. In 2015 is de centrale toegang door te werken via gebiedsindeling dichter bij de buurt-activiteiten komen te staan. Meer buurtactiviteiten zijn daarmee opgenomen en kunnen worden vergeleken. • Facilitering van beide instrumenten heeft plaatsgevonden. Het contract Eigen kracht wijzer is per 1/1/16 opgezegd vanwege onduidelijke financiële positie van de stichting voor de toekomst. • Dit is onderdeel geworden van de toekomstagenda Sociaal Domein. Deze is in 2016 vastgesteld • Conform gerealiseerd. Maakt onderdeel uit van de doorontwikkeling binnen de teams in de toegang.

Tegengaan en voorkomen van discriminatie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Regionale aanpak discriminatie Opdracht verlenen aan AntiDiscriminatieVoorziening-Limburg meldingen en klachten aangaande discriminatie incl. monitoring en registratie (conform Wet gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen) te laten afhandelen en/of doorgeleiden alsmede het initiëren en verzorgen van preventie van discriminatie.	Conform gerealiseerd,

Maatschappelijke Participatie

Stimuleren maatschappelijke participatie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Stimuleren en sturen Inzet vrijwilligers(organisaties).	
• Stimuleren van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties tot het leveren van een bijdrage aan het verder ontwikkelen en implementeren van de nieuwe regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg. Daarin worden belangrijke speerpunten zoals voorkomen van uitsluiting, het vergroten van de draagkracht van (mantel-)zorgers en opvoeders en het tegengaan van eenzaamheid bij ouderen specifiek opgenomen	• Conform gerealiseerd. Bij het opstellen van de nieuwe concept verordening voor de subsidiering van de vrijwilligersorganisaties hebben brede dialoogbijeenkomsten plaatsgevonden en hebben verschillende werkgroepen van stakeholders een actieve bijdrage geleverd. De speerpunten 2015 zijn hierin meegenomen. De nieuwe verordening gaat 1-1-2017 in.
• Burgers stimuleren tot actieve deelname aan participatieprocessen, zoals besluitvormingsprocessen in het kader van de subsidieverlening en bij de formulering van kwaliteitscriteria voor jeugdzorg.	• Zie hiervoor. Ten aanzien van de kwaliteitscriteria zijn in de pilot van Q4C met jongeren van een aantal instellingen en met pleegouders gesprekken gevoerd. Hoe de uitkomsten van deze gesprekken moeten worden verbonden met aansturing van de organisatie is belangrijk aandachtspunt. De cliëntbeleving is immers een belangrijke kwaliteitsfactor.
• Faciliteren vrijwilligersorganisaties (vrijwilligersondersteuning)	• Vrijwilligersondersteuning is een continue proces. De gemeente heeft in 2015 haar werkmethodiek aangepast zo zijn er contactpersonen per vrijwilligersorganisatie en per toegekende flexibele subsidie, aangewezen. Doel daarvan is de vrijwilligersorganisaties nog beter te leren kennen, directer te kunnen ondersteunen en de uitgevoerde activiteiten beter te kunnen volgen en waar nodig te kunnen bijsturen in relatie tot de beleidsdoelstellingen van het sociale domein.

Sturen en financieren Inzet professionals • In de opdrachtverlening aan professionele welzijns- en zorginstanties (jeugd en wmo) nadrukkelijk de opdracht neerleggen om inzet te leveren om te komen tot meer vrijwilligersinitiatieven en burgerparticipatie, buurtinitiatieven, samenhang.	• Continu proces, dat is en wordt meegenomen in de opdrachten en opdrachtgesprekken. Ook zijn we op onderdelen (o.a. opbouwwerk) begonnen aan een verandertraject in het kader van de bestuursopdracht wijk en buurtgericht werken.
• Opdrachtverlening tot aangaan en/of intensivering van netwerksamenwerking	• Continu proces zie boven.
• Eventueel voortzetten van de burgerparticipatie methodiek van M200	• Conform gerealiseerd via een buurttop Noord-West. Daarnaast zijn de ontwikkelingen voor zorgkroegen (uitkomst burgertop 2014) begeleid en is de financiering vastgelegd in de begroting 2016.
• In de opdrachtverlening aan professionele en niet professionele organisaties opnemen dat hun inzet gericht moet zijn op het leveren van een bijdrage aan inclusieve samenleving en het verbeteren van de toegankelijkheid van algemene voorzieningen voor alle bewoners van de stad.	• Continue proces waar actief op gestuurd wordt in de periodieke overleggen en in specifieke opdrachten.
• Werken met presente professionals	• Continu proces waarin in 2015 grote stappen zijn gezet middels de nieuwe werkmethodiek van de toegang en de uitrol van de sociale teams. Steeds meer organisaties kantelen hun werkmethodiek naar een gebiedsgerichte methode.
• Opdrachtverlening ontwikkeling en implementatie van de portal en de mobile app voor vrijwilligersondersteuning en vrijwilligersvacatures, zo mogelijk in samenhang met bemiddeling van leegstand welzijnsaccommodaties (vergelijkbaar met bijvoorbeeld de sportaccomodatieapp).	• De portal is gerealiseerd via Maastricht Doed. De accommodatietoepassing is nog niet gereed. Deze komt in 2016 beschikbaar.
• Opdrachtverlening tot verdere promotie van vrijwilligerswerk in het kader van vrijwilligersondersteuning w.o. activiteiten gericht op studenten, de nationale vrijwilligersdag en de vrijwilligersprijs, maatschappelijke beursvloer.	• Conform gerealiseerd. De promotie van vrijwilligerswerk is onderdeel van de opdracht aan Kracht12 (vrijwilligersdag/vrijwilligersprijs). De maatschappelijke Beursvloer is onderdeel van de opdracht aan Trajekt. En de studenten worden tijdens de Inkom bereikt middels een speciale app.
• Ontwikkelen van gezamenlijke set van instrumenten en afspraken t.a.v. registratie en indicatoren voor sturing.	• Dit is onder andere vastgelegd in de DVO's die we hebben afgesloten met de verschillende aanbieders en is vertaald in de uitkomsten van de monitor die elk kwartaal aan de raad is gepresenteerd..

Directe inzet gemeentelijke capaciteit	
• Faciliteren van het proces om samen met alle belanghebbenden de implementatie en doorontwikkeling van de regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg vorm te geven o.a. door het organiseren dialoogbijeenkomsten, gesprekstafels, buurtconsultaties etc.	• Conform gerealiseerd. Er hebben brede dialoogbijeenkomsten en diverse werkgroepbijeenkomsten plaatsgevonden in het kader van het proces om te komen tot een nieuwe verordening. De buurtplatforms hebben een parallel traject gelopen waarin eveneens dialoogbijeen-komsten hebben plaatsgevonden en werkgroepen hebben gefunctioneerd om tot de visie op buurtnetwerken te komen.
• Samen met burgers (ook in de rol van gebruiker of coproducent van voorzieningen) ontwikkelen van nieuwe vormen van besluitvorming, kaders en randvoorwaarden, waarin burgers nadrukkelijk een plaats krijgen.	• Hier is in 2015 een aanzet voor gemaakt. In de nieuwe verordening is hiervoor ruimte geschapen. Nadere concretisering zal nog moeten plaatsvinden na vaststelling van de verordening in 2016.
• Ontwikkelen en organiseren van andere manieren van verantwoording van vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke inzet	• Dit is onderwerp van gesprek geweest met de stakeholders rond vrijwilligerswerk. In 2015 is een eerste aanzet gemaakt om in de vorm van een pilot in 2016 vrijwilligersorganisaties te faciliteren om zichzelf, hun activiteiten en vrijwilligers te presenteren aan de stad en zo ook aan de stad verantwoording af te leggen over wat zij doen.
• Het onderzoeken en ontwikkelen van mogelijkheden van subsidieverlening aan niet georganiseerde bewoners(groepen) en bewonersinitiatieven.	• De Subsidieregeling bewonersinitiatieven biedt ongeorganiseerde bewoners de mogelijkheid om voor een bewonersinitiatief subsidie aan te vragen. Er zijn in 2015 in totaal 28 aanvragen ingediend. Deze subsidieregeling wordt onderdeel van de verordening Vrijwilligerssubsidies.
• Stimuleren en ondersteunen van buurt en burgerinitiatieven vanuit de werkmethodiek buurtgericht werken.	• In 2015 zijn 28 aanvragen vanuit bewonersinitiatieven ingediend. Hiervan zijn er 24 gehonoreerd met een subsidiebedrag van totaal € 47.217 op grond van de Regeling Bewoners initiatieven. In het proces naar een nieuwe verordening voor vrijwilligersactiviteiten hebben de buurtplatforms, gefaciliteerd door de gemeente, een nieuwe visie ontwikkeld op hun rol en functie in de buurten in de toekomst (buurtnetwerken) aan te bieden.
• Publiekscampagnes (bijvoorbeeld Samen kunnen we het zelf)	• Er is een publiekscampagne ontwikkeld welke in afwachting van de verdere ontwikkeling van ‘Thuis in Maastricht’ nog niet is uitgevoerd. De reguliere communicatie heeft wel plaatsgevonden
• Faciliteren van sociale ontmoetingsplekken (speelpan, buurtbrok, vml. Gemeenschapshuizen, digitale fora) Starten met het verbinden van de verschillende werkwijzen, professionele en vrijwillige allianties in de buurten in 2015.	• Deels maakt dit onderdeel uit van de reguliere opdracht aan de professionele organisaties als bv Trajekt. Ook de sociale teams vervullen hierin een rol. In 2015 zijn verder de sociale ontmoetingsplekken als ‘hoeskamers’, kinderboerderijen, Werkhuis, Heegeneerke en buurttuinen, als potentiële basisvoorziening in buurten aangemerkt en als zodanig gesubsidieerd en aangestuurd.

Ondersteuning Informele Zorg

Het ondersteunen en stimuleren van Sociale Netwerk en Informele Zorg	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Stimuleren en sturen Inzet vrijwilligers(organisaties)</u> • Stimuleren nieuwe, innovatieve initiatieven vrijwillige inzet voor mensen met een ondersteuningsvraag die zelfstandig willen participeren en wonen, met name in de wijk. • Stimuleren vrijwillige inzet om ouders met opvoedingsvraagstukken en jongeren met opgroeiproblemen te ondersteunen om de regie te houden of weer in handen te krijgen. • Faciliteren o.a. Humanitas, Horizon, Ervaringsdeskundigen (o.a.: met verstandelijke beperking, GGZ, OGGZ, Huiselijk Geweld) en Steunpunt Mantelzorg. • Verkrijgen van inzicht in de behoefte waardoor draaglast van het sociale netwerk wordt ondersteund (o.a. via het stimuleren en faciliteren van respijtzorg).	• Via tenders zijn initiatieven mogelijk gemaakt mbt informele zorg. In 2016 komt er meer inzicht in de opbrengsten hiervan. • Via tender jeugd zijn initiatieven mogelijk gemaakt onder andere met vrijwillige coach voor jeugdigen bij overgang naar middelbare school en door meedoen in gewone sportclub mogelijk te maken door financiering. • Conform gerealiseerd middels financiering en ambtelijke ondersteuning. • Het stimuleren en faciliteren van respijtzorg en het verkrijgen van inzicht is onder andere verzorgd door het steunpunt mantelzorg. In de uitwerking van de Toekomstagenda willen we meer mogelijkheden creëren voor onder andere respijtzorg.
<u>Sturen en financieren Inzet professionals</u> • Bestuurlijk overleg inrichten met o.a. medisch specialisten van Stuurgroep Integrale Vroeghulp en met hen mogelijkheden, nut en wenselijkheid onderzoeken van verbreding opdracht Vroeghulp (leeftijdsgroepen, aandachtsgebieden). • Opdrachtverlenen tot netwerksamenwerking tussen formele en informele zorg. • Opdrachtverlenen tot verbinden tussen professionals in de wijk. • Opdrachtverlenen tot het inbedden van het sociale netwerk (ouders, grootouders), de “informele zorg” en de “mantelzorger” in het keukentafelgesprek.	• Er is eerste verkenning uitgevoerd naar versterking IMH-netwerk (preventie van -9 maanden tot 2,5 jaar) “1001 unieke dagen” . In 2016 wordt dit verder uitgewerkt. • Dit is een continu proces, Netwerksamenwerking krijgt steeds meer vorm via de academie informele zorg. • Dit is een continu proces Vroegtijdig consulteren van professionals in de wijk onderling is op dit moment nog steeds een uitzondering, Dit vraagt nadrukkelijk om aandacht. • Aandacht voor het sociale netwerk is onderdeel van werkwijze van de toegangsteams voor Jeugd en Wmo. Ook lopen er pilots vanuit innovatie Jeugd om samenwerking met netwerk te versterken (o.a. bij Radar). Ook dit is geen eenmalige actie maar een continue proces.
<u>Directe inzet gemeentelijke capaciteit</u> • Faciliteren portal “Maastricht DOET. • Het geven van voorlichting en inzetten van PR campagne om het gebruik en bezoek van www.wehelpen.nl door burgers en deelnemers Zorgsaam en verwijzende organisaties te vergroten.	• Conform gerealiseerd • Conform gerealiseerd door de inzet van een projectleider wehelpen

Gezondheidszorg

Aanpak publieke gezondheid	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Uitvoering van de Wet publieke gezondheid, het (Regionaal) beleidsplan en uitvoeringsprogramma 2014-2015**.**	Conform gerealiseerd, aandachtspunten in 2015 waren: • De Rvtv (regionale VolksgezondheidsToekomstVerkenning) is gepresenteerd door de GGD, evenals de Lokale vtv. (inzoomen op een aantal wijken) als verplicht onderdeel van de Wet publieke gezondheid • Via GGD en Envida zijn de wettelijke taken verder vorm gegeven. (Jeugdgezondheids-zorg, medische milieukunde, Hygiënezorg, ambulancezorg, forensische zorg.) • Gezondheidbevordering lokaal: de uitvoering van de programma's GIDS (Gezond in de stad) en JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) zijn gestart. Deze lopen t/m 2017. • De voorbereiding van een nieuw regionaal beleidsplan is opgepakt. Besluitvorming hiervan wordt voorzien voor de zomer in 2016.
<u>Sturen en financieren inzet vrijwilligers(organisaties)</u> • Stimuleren van nieuwe, innovatieve initiatieven voor informele (gezondheids)zorg. • Faciliteren van gezondheidsinitiatieven op het gebied van gezond gedrag, gezonde leefstijl en bewegen. • Vrijwilligersorganisaties betrekken in invulling verschuiving van arrangementen: van (overgenomen) zorg naar welzijn.	 • Via dialoogsessies en tenders zijn vrijwiligersorganisaties, clubs en verenigingen uitgenodigd om onder andere jeugdhulp op een andere manier vorm te geven. • Via de tenders is een aantal initiatieven op het gebied van Gezondheid mogelijk gemaakt. • Hiervoor zijn de randvoorwaarden geschapen onder andere door het Maastrichtse uitdagingsrecht. De inhoud zal in 2016 meer vorm krijgen. De vrijwilligersinitiatieven die gefinancierd worden middels het SIF vanaf 2016 zijn de voorlopers van dit proces.
<u>Sturen en financieren inzet professionals</u> • Opdracht verlenen tot gebiedsgerichte netwerksamenwerking, met name gericht op wijken met een laag sociaal economische status (LSES). • Stimulering van samenwerking tussen welzijns-, care- en medische cureprofessionals. • Maatwerkafspraken JGZ herijken in relatie tot inrichten toegang en ontwikkeling.	 • GGD heeft een JOGG-trekker aangesteld met als opdracht om te verbinden en aan te jagen op uitvoeringsniveau in de LSES-wijken • In de ontwikkeling van de sociale teams is dit het centrale thema. In de wijk Wittevrouwenveld is het project Blauwe Zorg opgestart. • In het ketenoverleg met team Jeugd is gewerkt aan de basis voor samenwerking met jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, welzijn en scholen. Dit heeft geleid tot ondersteuningsstructuur en vaste

	contactpersonen per school. Daarnaast is ook een overlegtafel met Raad voor Kinderbescherming ingericht. Nieuw is dat samen met ouders hier al in een vroeg stadium over een passende aanpak van de problematiek wordt gesproken.
• Samenwerkingsconvenant met huisartsen, medisch specialisten en JGZ opstellen in relatie tot toegang jeugd.	• Overleg met huisartsen verloopt via Zio.Ook huisartsen hebben vast aanspreekpunt. Integrale aanpak en met name verbinding met aanpak huisarts 1 Kind- 1 Gezin vraagt aandacht. Dit kan mogelijk vorm krijgen binnen Blauwe Zorg in 2016 Zio werkt hier een voorstel voor uit.
Directe inzet gemeentelijke capaciteit	
• Bieden van integraal beleidskader 2015.	• Beleidskader wordt gevormd door het regionale beleidsplan Publieke Gezondheid 2012-2015 en het WMO-beleidsplan Meer voor Elkaar.
• Ontwikkelen van nieuw regionaal en lokaal beleidskader 2016 ev.	• De voorbereiding van een nieuw regionaal beleidsplan is opgepakt. Hierbij wordt aangesloten bij de Toekomstagenda Sociaal Maastricht-Heuvelland. Besluitvorming hiervan wordt 2016.
• Verbinding JGZ en integrale toegang Jeugd bewaken en versterken.	• Conform gerealiseerd, In het ketenoverleg Jeugd is jeugdgezondheidszorg (JGZ) belangrijke partner om ontwikkelingen, rollen en taken af te stemmen.
• Beter benutten signaleringsfunctie en interventiemogelijkheden JGZ te vergroten, onder meer door pilot casusmanagement JGZ en inzet interventies bij riscicogezinnen in relatie tot hechtingsproblematiek.	• Conform gerealiseerd pilot voor leren signalering en voorkomen van hechtingsproblematiek werkt uitstekend en is voorbeeld dat navolging krijgt in rest van Limburg.
• Coördinatie op JOGG-aanpak .	• GGD heeft een JOGG-trekker aangesteld met als opdracht om te verbinden en aan te jagen op uitvoeringsniveau in de LSES-wijken
• Ontwikkelen van innovatieve ideeën mbt samenwerking met de cure-sector (Convenant gemeente-VGZ).	• Project Blauwe Zorg in WVV is opgestart.
• Samen met partners ontwikkelen van innovatieve ideeën mbt verminderen van de zorgkosten in brede zin (Manifest Santé).	• Idem

Opvoeding & Ontwikkeling

Ondersteuning bij opvoeden en opgroeien	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Sturen en financieren inzet vrijwilligers(organisaties)	
• Het stimuleren van (maatwerk-)arrangementen bij informele partijen (verenigingen, buurtwerk), die eigen kracht van ouders versterken en hen in staat stellen de kinderen zelfstandig op te voeden en op te laten groeien.	• Voor het stimuleren van arrangementen bij informele partijen zijn middelen toegevoegd aan de tenders voor vrijwilligers. Ook inhoudelijk is daarbij aansluiting gezocht naar integrale invulling van de thema's in de tenders.

Sturen en financieren inzet professionals • Het bevorderen van competent ouderschap o.a. door het voortzetten van positief opvoeden en het uitvoeren van de triple p methodiek. • Versterken van sociale netwerken en stimuleren van informele netwerken rondom opvoeden en opgroeien. • Het versterken van de kwaliteit van basisvoorzieningen oa. door deskundigheids-bevordering op het gebied van taalontwikkeling (VVE en logopedie) en ouderbetrokkenheid (SMI). • Het versterken van de kwaliteit van basisvoorzieningen door inrichten consultatiefunctie van professionals en basisvoorziening verder versterken door stapsgewijs voorziening aan te passen voor interventie door derden: vindplaats als werkplaats. • Het stimuleren van samenhangende arrangementen ter bevordering van de ontwikkeling en opvoeding van kinderen 0-23 jaar.	• De Website CJG043 is vernieuwd en een borgingsplan voor Triple P is opgesteld. • De vraag hoe het netwerk kan worden versterkt is vast aandachtpunt in de werkwijze van team Jeugd. • VVE is conform uitgevoerd.Vergroten van de ouderbetrokkenheid en bevorderen van deskundigheid wordt via drie pilots gestimuleerd. • Met de toekenning van regionale innovatieprojecten is een start gemaakt professionals uit de jeugdhulp “dichtbij” jeugdigen te laten werken. Bv. Xonar en Mondriaan voeren pilots uit i.s.m. peuterspeelzaal en school. • Voor het ontwikkelen van samenhangende arrangementen is meer zicht op de vraag nodig. Bijvoorbeeld in de afstemming met ondersteuning vanuit andere wetten: Wet langdurige zorg, Passend Onderwijs en Zorgverzekeringswet. Dit wordt in 2016 in navolging van 2015, verder vorm gegeven in een continue proces van kwaliteitsverbetering en innovatie.
Directe inzet gemeentelijke capaciteit • Doorontwikkeling en aansluiting netwerkpartners bij de toegang en inrichting team Jeugd in het kader van de taken in het kader van de Jeugdwet. • Samenhang stimuleren tussen de verschillende teams die betrokken zijn bij de toegang rond Jeugd, participatie en Wmo en door uniformiteit na te streven in werkwijze, verordening, regelingen en gezamenlijk gebruik instrumenten en indicatoren. • Opdrachtverlening aan en werkwijze van Veiligheidshuis afstemmen op ontwikkelingen in toegang.	• Netwerkoverleg is in gang gezet: zowel rondom school als met andere organisaties. Bij de inrichting van het Team Jeugd is hier uitdrukkelijk rekening mee gehouden. • Het opzoeken van collega’s uit andere disciplines en het aanbrengen van samenhang in de aanpak vindt plaats op casusniveau en rondom het implementeren en inrichten van processen met de andere teams. • Conform uitgevoerd naast regelmatig overleg met Veiligheidshuis en Veilig Thuis rondom meldingen politie en herverdeling van taken (vb: procesondersteuning Verwijsindex van Veiligheidshuis naar team Jeugd).

C. Actief helpen en (deels) overnemen

Opvang & Onderdak

Opvang van dak- en thuislozen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Sturen en financieren inzet vrijwilligers(organisaties) • Stimuleren van vrijwilligers/burger-initiatieven ter bevordering leefbaarheid en veiligheid van en samen met doelgroepen (dak- en thuislozen, zwerfjongeren,	• Via tenders werd subsidie verleend aan vrijwilligers. O.a. 6211 Social Club, Werkhuis, Credo Ministre, Humanitas

vrouwenopvang, vluchtelingen, verslaafden).	
<u>Sturen en financieren inzet professionals</u> • Opdracht geven tot realisatie van beschermd- en begeleid wonen van de verschillende doelgroepen dak- en thuislozen, zwerfjongeren, vrouwenopvang. • Opdracht geven aan de samenwerkende uitvoeringsorganisaties om vorm te geven aan een centrale toegang. • Opdracht geven tot het bieden van tijdelijke noodopvang aan vluchtelingen die geen aanspraak hebben op opvang van rijkswege.	• In 2015 is middels subsidieafspraken opdracht verleend voor opvang van dak- en thuislozen, zwerfjongeren, vrouwenopvang: Leger des Heils, Levenato (Impuls), Jekerzicht, Xonar VO Naar aanleiding van het tragisch incident in Singel 9 in december 2014, is een onderzoek ingesteld naar omstandigheden in de dag- en nachtopvang. De conclusies en aanbevelingen uit dit onderzoek hebben geleid tot een aantal maatregelen, welke in 2015 in gang zijn gezet. • In 2015 is de Centrale Voordeur verder vorm gegeven. Hierin participeren de aanbieders van MO (maatschappelijke opvang) en BW (beschermd wonen), alsmede Toegang WMO • In 2015 is subsidie verleend aan de Stichting VLOT voor de opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers. Er is onderdak geboden aan 15 mensen. In 2016 wordt nieuw rijksbeleid verwacht ten aanzien van de opvang van deze groep vluchtelingen..
<u>Directe Inzet gemeentelijke capaciteit</u> • Verordening toegang OGGZ en eigen bijdrage OGGZ opmaken, als onderdeel van de WMO-verordening 2015. • Ontwikkelen van een Businessplan Activering 2015 ev.	• In 2015 zijn nadere procesafspraken gemaakt voor de Toegang Maatschappelijke Opvang. Dit was al geregeld in de Centrale Voordeur. Vanaf 1-1-2016 worden deze mensen ook geregistreerd en worden individuele beschikkingen afgegeven. Verordening en uitvoeringsplan WMO 2015 voorzien in vaststelling eigen bijdragen. • In 2015 is een aanvang gemaakt met een nieuw businessplan Activering. Op diverse plekken in de stad worden bestaande activerings- en dagbestedingsactiviteiten(qua inhoud en qua doelgroepen) met elkaar gekoppeld. Doorontwikkeling van dit plan zal ook in 2016 plaatsvinden.

Passende ondersteuning

Versterken ondersteunings / Zorg arrangementen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Stimuleren en sturen - Inzet van vrijwilligers</u> • Bevorderen van de samenwerking tussen sociale netwerk, informele zorgverleners en professionals en verankeren in inrichting en werkprocessen van de toegang.	• Vormt onderdeel van de nieuwe werkwijze van de toegangsteams. Dit is een continue proces.

Sturen en financieren - Inzet van professionals	
• Opdrachtverlening vanuit 1 gezin 1 plan 1 regisseur, monitoring via ZRM.	• Middels de DVO (dienstverleningsovereenkomst) wordt gestuurd op de toegangsteams. De ZRM (zelfredzaamheidsmatrix) is nog teveel gericht op de OGGZ doelgroep waarvoor de ZRM ontwikkeld is. Dit vraagt om doorontwikkeling voordat deze breed inzetbaar is.
• Opdracht geven tot netwerksamenwerking; m.n. ook met vrijwilligersorganisaties	• Zie boven
• Opdracht tot Centrale toegang OGGZ, monitoring via ZRM.	• Conform
• Opdracht voor uitvoering van activerings- en dagbestedingstrajecten, gericht op zefredzaamheid en zelfregie.	• Deze maakt onderdeel uit van de DVO voor professionele organisaties.
• Opdracht tot melding en signalering van geweld in afhankelijkheidsrelaties, en initiëren van vervolgacties.	• Wettelijke verplichting en opgenomen in beschikkingen.
• Inrichten van toegang voor crisissituaties.	• Conform uitgevoerd middels de werkmethode van de toegang ism onder ander Veilig Thuis.
Directe inzet gemeentelijke capaciteit	
• Toegang realiseren (met uitzondering van OGGZ)	• Conform uitgevoerd door Sociale Zaken
• (Door)ontwikkelen ondersteuningsaanbod	• Conform uitgevoerd
• Toewijzen van maatwerkvoorzieningen.	• Conform uitgevoerd
• Beleidskaders vaststellen mbt toegang (inclusief OGGZ).	• Conform uitgevoerd en er is extra opvang gerealiseerd om de druk op Singel 9 weg te nemen)
• Administratieve organisatie opzetten mbt toetsing, beschikking, monitoring en verantwoording mbt toegang (inclusief OGGZ).	• Conform uitgevoerd
• Procesregie voeren op complexe meervoudige problematiek.	• Procesregie op meervoudige problematiek wordt vormgegeven via het Veiligheidshuis

D. Nieuwe Wmo- en jeugdtaken

In- en uitvoeren nieuwe taken WMO en Jeugdwet 2015	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Stimuleren en sturen - Inzet van vrijwilligers	
• Invullen van blijk van waardering voor mantelzorgers	• Gerealiseerd
• Cliëntondersteuning in de breedte en in samenhang bevorderen (bijvoorbeeld Vrijwilligers betrekken bij taken MEE)	• Continue proces
• Nieuwe vormen van Participatie inrichten	• Binnen innovatietrajekt met Pantopicon wordt samen met jongeren, sociaal ondernemers en professionals betrokken bij uitwerking van een andere invulling van preventie**.**
• Medezeggenschap door ontwikkelen	• Continue proces dat onderwerp van gesprek is met de professionele instellingen.

<u>Sturen en financieren - Inzet van professionals</u> • Doorontwikkelen cliëntondersteuning inclusief VeiligThuis (AMHK)	• AMHK staat en is in 2015 verder vorm gegeven.
• Continuïteit van zorg bieden aan jeugdigen en zijn/haar ouders door het aanbieden van een totaalpallet aan hulp en ondersteuning. Concrete producten die aangeboden (kunnen) worden zijn: ○ **Ambulante zorg** Ambulante spoedhulp, ambulante of polyklinische behandeling, E health, ambulante verslavingszorg, acute psychiatrische behandeling, forensische psychische zorg, arbeidstraining, begeleiding individueel en begeleiding groep. ○ **Daghulp / deeltijd verblijf / semi residentiële zorg** Kinderopvangplus, Medisch Kleuterdagverblijf, Naschoolse opvang (specialistisch) en dagbehandeling, daghulp niet schoolgaande jeugd, dag- en deeltijdbehandeling jeugd- en kinderpsychiatrie, verslavingszorg, forensische psychische zorg, dagdeeltijd behandeling. ○ **Pleegzorg** Hulpverleningsvariant, opvoedingsvariant, crisispleegzorg, therapeutische pleegzorg. ○ **Verblijf 24 uur: residentiële en intramurale behandeling** Jeugdzorgplus, behandeling met verblijf, gezinshuis, zelfstandigheidstraining, kamertraining, klinische opname en behandeling, logeerzorg, beschermd en begeleid wonen, verslavingszorg, acute psychiatrische behandeling, weekend of vakantieopname, crisiinterventie, klinisch wonen met intensieve begeleiding.	• Conform uitgevoerd en de continuïteit is gewaarborgd in 2015. Deze nieuwe omvangrijke taak is per 1-1-2015 onder gemeentelijke verantwoordelijkheid uitgevoerd. Daarbij is continuïteit van jeugdhulp voor jeugdigen en hun ouders hoofddoel. Een belangrijke doelstelling was ook de verschuiving van residentieel naar ambulant, van gedwongen naar vrijwillig kader en van zwaar naar licht snel gegaan (zoals bij Bureau Jeugdzorg en verschuiving Xonar). Door de sneller dan verwachte afname van de aantallen is bij een aantal organisaties van jeugdhulp meer onderzoek nodig ter onderbouwing van inkoopcontracten, zeker in relatie tot de toekomstscenario's van het voorzieningenniveau, het landschap van jeugdhulp. Alle ondersteuningsproducten zijn ingezet indien dit in het ondersteuningsplan noodzakelijk geacht werd. Maastricht heeft haar rol als trekker voor zowel de 18 als de 6 gemeenten goed uitgevoerd. Met name op het terrein van hechtingsproblematiek is een innovatieslag gemaakt en lopen we voor op de rest van Nederland. Het inrichten van het proces en het uitwisselen van gegevens met zorgaanbieders heeft veel aandacht gevraagd. De administratieve last bij organisatie en het functioneren van het informatieknooppunt verdient daarbij nog aandacht.
• Uit laten voeren van jeugdbescherming en jeugdreclassering.	• Conform
• Zorg voor zintuigelijk beperkten.	• Conform uitgevoerd
• Persoonlijke verzorging verbinden met gemeentelijke taken en 5% ten behoeve van mensen met cognitieve problemen inkopen.	• Conform uitgevoerd
<u>Directe inzet gemeentelijke capaciteit</u> • Integraliteit van toegang en familiegroepsplan borgen	• Conform uitgevoerd. De integraliteit van de toegang ligt op casusniveau: daarin zoeken collega's elkaar op om aanpak op elkaar af te stemmen.
• Samenwerkingsafspraken monitoren	• Conform uitgevoerd. Voor 2016 krijgt dit proces een impuls van buitenaf doordat samenwerkingspartners elkaar in de gebiedsgerichte teams aktief opzoeken.
• Rol centrumgemeente invullen voor 18 gemeenten van	• Conform uitgevoerd. De inrichting van de (bedrijfs-)processen die de rol van

Zuid-Limburg voor inkoop en opdrachtverlening aan zorgaanbieders jeugd	centrumgemeente met zich meebrengen hebben in 2015 veel inspanning gevraagd. Complicerende factor daarbij was onder andere dat de Rijksoverheid achterliep op planningen (bijvoorbeeld: gegevensknooppunt).
• Rol centrumgemeente invullen voor 6 gemeenten Maastricht-Heuvelland voor WMO	• Conform uitgevoerd. Voor 2016 is sturing op het proces belangrijk aandachtspunt voor regionale samenwerking.
• Kwaliteitsbeleid formuleren en implementeren	• Conform uitgevoerd.
• Opstellen Beleid PGB	• De gemeente Maastricht heeft ten aanzien van de PGB-Alpha vastgehouden aan haar eigen constructie dit in tegenstelling tot het Rijksbeleid.
• Oprichten integrale (jeugd)crisisdienst.	• Conform uitgevoerd team Jeugd heeft een centraal telefoonnummer dat 24/7 bereikbaar is.
• Monitoring	• Conform uitgevoerd
• Visie ontwikkelen beschermd wonen	• Conform uitgevoerd.
• Vaststellen maatregelen huishoudelijke hulp ten gevolge van rijkskorting	• Maatregelen zijn in 2015 niet noodzakelijk gebleken.
• Ontwikkelen één integraal doelgroepenvervoer inclusief aanbesteding op Limburgse schaal (invoer per 2016)	• Conform uitgevoerd. Begin 2016 wordt de Gemeenschappelijke Regeling aan de Raad ter besluitvorming voorgelegd.
• Eigen bijdragebeleid ontwikkelen (inclusief maatschappelijke opvang en chronisch zieken)	• Conform uitgevoerd.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 5/6 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2014	Begroting 2015, primitief	Begroting 2015, na wijziging	Rekening 2015	Resultaat 2015
(a) Totale lasten waarvan:	**62.599**	**146.663**	**154.264**	**144.762**	**9.502 V**
- Kapitaallasten	251	243	243	243	
- Apparaatskosten	7.496	7.769	13.701	13.178	523 V
- Storting in voorzieningen	1.011	80	95	146	51 N
- Overige lasten	53.841	138.571	140.225	131.195	9.030 V
(b) Totale baten	**9.786**	**9.470**	**26.770**	**23.745**	**3.025 N**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**52.813**	**137.193**	**127.494**	**121.017**	**6.477 V**
Storting in reserves	2.227	343	2.800	4.734	1.934 N
Onttrekking uit reserves	3.518	4.506	769	966	197 V
Resultaat	**51.522**	**133.030**	**129.525**	**124.785**	**4.740 V**

Saldo van baten en lasten (resultaat € 6,477 mln. V)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Maatschappelijke participatie € 0,232 mln. V
- Opvoeding en ontwikkeling € 0,200 mln. V
- Wmo € 0,687 mln. V
- 3D's Jeugdzorg € 0,612 mln. N
- 3D's Wmo begeleiding en beschermd wonen € 0,193 mln. V
- 3D's Persoonsgebonden budgetten € 2,700 mln. V
- Inburgering € 0,650 mln. V
- Tegemoetkoming chronisch zieken € 0,747 mln. V storting reserve
- Middelen opvoeding € 0,343 mln. V storting reserve
- Diversen € 1,337 mln. V

Wmo
Omdat de Wmo een open einde regeling is die vele variabelen kent, is sturing op budgetneutraliteit per jaar moeilijk. Het voordelige resultaat 2015 bedraagt € 0,687 mln. In het kader van monitoring 3-decentralisaties zijn op 22 maart zowel de financiën als de inhoud besproken worden met de raad in de stadsronde.

3D's Jeugdzorg
Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente Maastricht evenals alle overige gemeenten in Nederland, verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. Het nadelige resultaat 2015 bedraagt € 0,612 mln. In het kader van monitoring 3-decentralisaties zijn op 22 maart zowel de financiën als de inhoud besproken met de raad in de stadsronde.

3D's Wmo begeleiding en beschermd wonen
Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente Maastricht evenals alle overige gemeenten in Nederland, verantwoordelijk voor Wmo- begeleiding en beschermd wonen. Het voordelige resultaat 2015 bedraagt € 0,193 mln. In het kader van monitoring 3-decentralisaties zijn op 22 maart zowel de financiën als de inhoud besproken met de raad in de stadsronde.

3D's Persoonsgebonden budgetten
De onderuitputting van de persoonsgebonden budgetten bedraagt € 2,7 mln.

Inburgering
Als gevolg van de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 is de meeneemregeling van de Wet participatiebudget vervallen en zijn toekomstige re-integratieoverschotten vrij besteedbaar. Het voordelig resultaat Inburgering bedraagt € 0,650 mln.

Storting in reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Innovatieopdracht Samenleven € 0,166 mln. N
- Intensivering re-integratie € 0,677 mln. N
- Decentralisatie Rijksbeleid Sociaal € 1,091 mln. N

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Innovatieopdracht Samenleven € 0,328 mln. N
- Maatschappelijke opvang € 0,206 mln. V
- Wmo € 0,077 mln. V
- Investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur € 0,115 mln. N
- Decentralisatie Rijksbeleid Sociaal € 0,357 mln. V

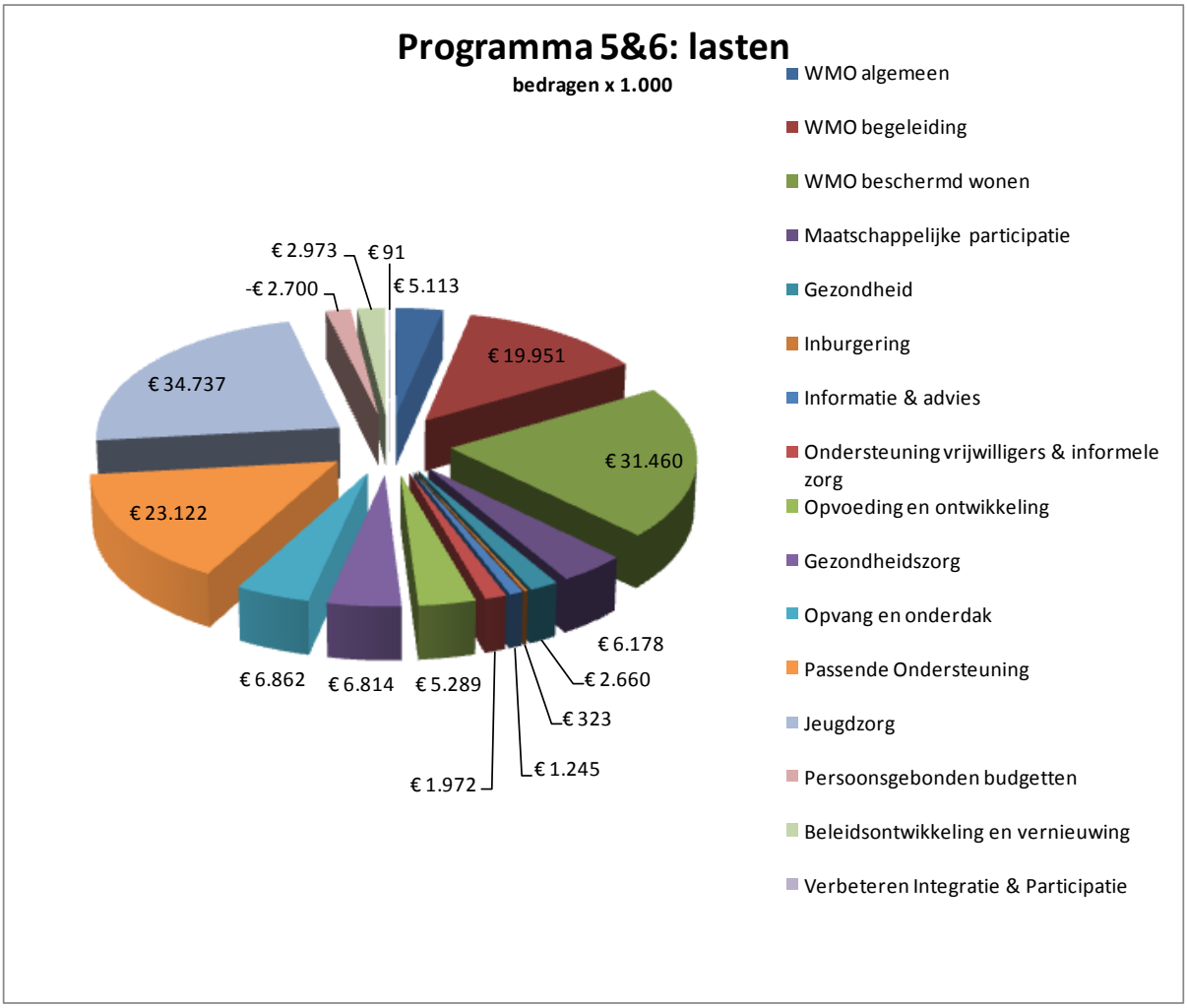

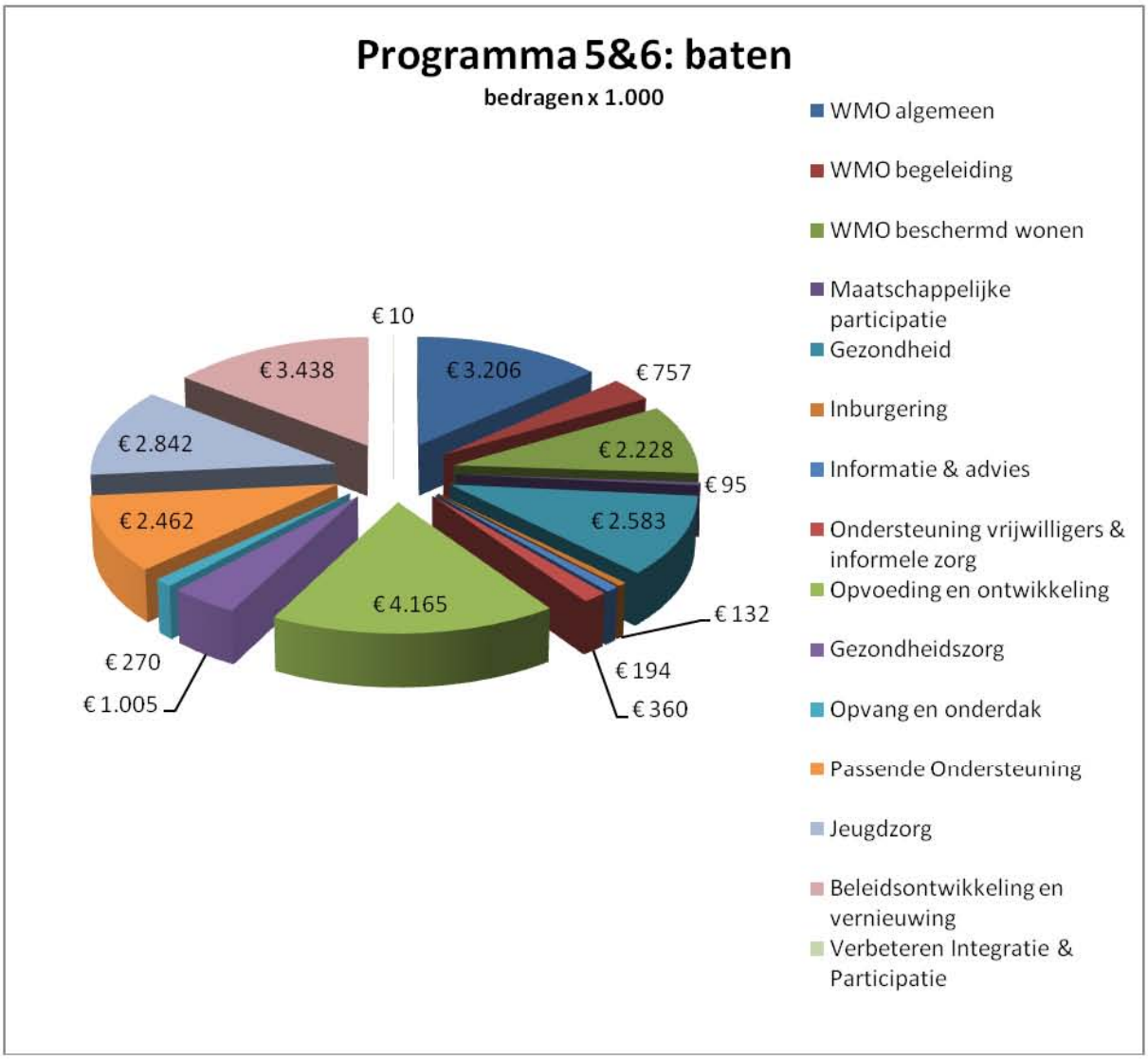
Programma 5&6: baten
bedragen x 1.000
€ 10
€ 3.438
€ 3.206
€ 757
€ 2.842
€ 2.228
€ 95
€ 2.462
€ 2.583
€ 4.165
€ 132
€ 270
€ 194
€ 1.005
€ 360
WMO algemeen
WMO begeleiding
WMO beschermd wonen
Maatschappelijke participatie
Gezondheid
Inburgering
Informatie & advies
Ondersteuning vrijwilligers & informele zorg
Opvoeding en ontwikkeling
Gezondheidszorg
Opvang en onderdak
Passende Ondersteuning
Jeugdzorg
Beleidsontwikkeling en vernieuwing
Verbeteren Integratie & Participatie

Programma 7 Sport en Recreatie

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

Meer Maastrichtenaren sporten en bewegen.

De sportparticipatie (RSO-norm) stijgt naar minimaal 65% in 2020, overeenkomstig het landelijk gemiddelde. De beweegdeelname (NNGB-norm) stijgt naar minimaal 53% in 020,overeenkomstig het landelijk gemiddelde.

Indicator	2010	2013	2014	Ambitie 2020	Bron #
% burgers 18+ jaar dat voldoet aan de RSO-norm *					
- Maastricht	57		59	>65	1
- Landelijk	59	63			2
% burgers 18+ dat voldoet aan NNGB norm gezond bewegen**					
- Maastricht	50		48	>53	1
- Landelijk	53	62			2

* RSO-norm (Richtlijn Sportdeelname Onderzoek):
tenminste 12 keer per jaar deelnemen aan sport (schooltijd telt niet mee, vakanties wel).
** NNGB norm (Nederlandse Norm Gezond Bewegen):
tenminste een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verrichten op tenminste vijf dagen per week.
Bron:
(1) Buurtpeiling 2010 en 2014;
(2) TNO-monitor Bewegen en Gezondheid, onderdeel Ongevallen-Bewegen in Nederland, 2000 – 2013.

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten (ME) te bereiken:

- Voor (nagenoeg) elke Maastrichtenaar is er binnen een straal van 1000 meter vanaf zijn/haar woning een sport- en beweegaanbod dat veilig en toegankelijk is.
- Maastrichtenaren beschikken over kwalitatief goede sport- en recreatievoorzieningen.
- Sportverenigingen zijn sterke, vitale en financieel gezonde verenigingen.
- De dienstverlening vanuit Maastricht Sport is klantgericht en efficiënt.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Pijler 1 Sport- en bewegingsstimulering*

Verbeteren bewegingscultuur, gezondheid en stimuleren sociale participatie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Uitvoeringsplan sport- en bewegingsstimulering</u> In 2015 werken we verder aan het uitvoeringsprogramma sport en bewegen waarbij de thema's onderwijs, sociale participatie, gezondheid en sport als aanvliegroute dienen. Prioriteit ligt bij inzet in buurten en leeftijdsgroepen die onder het Maastrichts gemiddelde scoren qua sport- en beweegparticipatie. Onderdelen van dit plan blijven: • Inzet van publieke en private partners om een vraaggericht sport- en beweegaanbod te realiseren. • Inzet van lokale menskracht (zoals combinatiefunctionarissen) om verbindingen te leggen tussen sportverenigingen, andere sportaanbieders en locaties waar behoefte is aan sport- en beweegaanbod. • Bundelen, valideren en uitrollen van kansrijke sport- en beweegconcepten.	Conform gerealiseerd, Vanuit dit uitvoerings-programma is een groot aantal nieuwe sport- en beweegconcepten en –projecten gerealiseerd met inzet van publieke en private partners. Voorbeelden daarvan zijn: - *Samen Sportief* waarbij een samenwerking met het Leger des Heils tot stand is gekomen voor activeringsprogramma voor dak- en thuislozen. - *Onbeperkt Sportief* waarbij met zorginstellingen zoals Maasveld, Stichting Kompas en Talent. Mensen met een verstandelijke en fysieke beperking krijgen een op maat gemaakt sport- en beweegaanbod aangeboden.
Een belangrijk onderdeel van het nieuwe uitvoeringsplan sport- en bewegingsstimulering is het in verbinding brengen van de beleidsvelden sport en bewegen, gezondheidszorg en welzijn en participatie. De samenleving vergrijst en ontgroent en te veel mensen staan aan de kant. Op de drie genoemde beleidsterreinen krijgt de gemeente door decentralisaties (jeugd, begeleiding en participatie) een veel grotere verantwoordelijkheid en de gemeente probeert de noodzakelijke omslag op deze beleidsvelden te realiseren door ze met elkaar te verknopen waarbij sport en bewegen een belangrijke rol speelt. Concrete acties 2015 om dit te realiseren: Er is reeds gestart met twee pilots die verder worden uitgewerkt. • Pilot 1 uitvoering van het in 2014 met de deelnemende partners uitgewerkt uitvoeringsprogramma in het kader van landelijke project JOGG (Jeugd op Gezond Gewicht) • Pilot 2 is een samenvoeging van dagarrangementen, psysical activity center (meten / weten) en Sport en beweegclub tot een totaal sportaanbod tijdens en na school ingekaderd rondom de te ontwikkelen integrale Kindcentra.	Conform gerealiseerd . Er zijn diverse verbindingen gelegd. Een voorbeeld van de verbinding van sport en gezondheid is het opgestarte beweegprogramma voor kinderen met overgewicht (de buurtsportcoach) dat samen met het AZM en MUMC+ is gerealiseerd. Een ander voorbeeld is de Samenwerking tussen AZM en fysio ZIO-fy-net (een overkoepelende organisatie van fysiotherapeuten) waarbij beweegprogramma's worden uitgerold voor diverse doelgroepen. • Conform gerealiseerd. • Conform gerealiseerd.
In het kader van integrale kindcentra / dagarrangementen zijn er op dit moment voorbereidende gesprekken met scholen, het CIOS en Maastricht Sport om te komen tot een opstart van een proeftuin doorgaande lijn sport en bewegen op school.	Ook is er een bredere samenwerking gerealiseerd tussen Fontys Hogeschool, Maastricht Sport en een aantal pilotscholen zoals o.a. Amby, Magniefiek en 't Spoor waarbij een doorgaande beweeglijn voor de diverse groepen is geïmplementeerd.

Samen willen we komen tot: • Het uitvoeren van de doorgaande programmalijn Methode Bewegingsonderwijs Basisonderwijs met leerlingvolgsysteem, sportkennismaking voor, tijdens, tussen en na school, samenhangende programma's Sport en Gezondheid • Een leergang (bijscholing) bewegingsonderwijs ten behoeve van bevoegde leerkrachten binnen het basisonderwijs • Inzet van 3e en 4e jaar studenten als stagiair onderwijsassistent.	• Conform gerealiseerd. • Conform gerealiseerd. • Conform gerealiseerd.
Als outcome beogen we te realiseren: • Beter bekwame leerkrachten binnen het basisonderwijs. • Verbeterde kwaliteit van het bewegingsonderwijs. • Gezondere en vitalere jeugd. • Meer actief sportende jeugd.	• Wordt in Maastricht aan gewerkt en ook speelt in de landelijke politiek de diuscussie welke eisen hiervoor gesteld moeten worden. • Zie toelichting met betrekking tot pilotscholen. • Dit proberen we op een aantal manieren te bereiken zowel via beschreven pilot als bij voorbeeld het project jongeren op gezond gewicht, project met AZM en UMC+ en andere initiatieven. • Zie boven.

Regionale afstemming sportbeleid en -initiatieven	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie2015**
<u>Meer regionale samenwerking om te komen tot afstemming van beleid en uitvoering in de regio</u> Met de centrumgemeenten Heerlen en Sittard-Geleen vindt overleg plaats op de thema's binnen- en buitensportaccommodaties, tarieven en bewegingsstimulering met als doel kennisdeling, productinnovatie en verkennen van de samenwerkingsmogelijkheden.	Conform gerealiseerd, er zijn ondermeer concrete afspraken zijn gemaakt over afstemming en uitwisselen van aanvragen van evenementen tussen de 3 gemeenten. Ook is er een gezamenlijk standpunt bepaald ten aanzien van voornemens sportbeleid provincie. Er is een goede samenwerking tot stand gekomen met betrekking tot de routeplanning van de Iron Man, ook met gemeenten net over de grens in Belgie.

► *Pijler 2 Accommodaties*

Efficiënt gebruik en verhuur sportaccommodaties en voorzieningen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Voorbereiding nota sport- en beweegvriendelijke omgeving</u> Op basis van de conclusie in de sportnota dat steeds meer mensen sporten en bewegen in de openbare ruimte, wordt in 2015 gestart met de voorbereiding van de uitvoeringsnota sport- en beweegvriendelijke omgeving.	De start van de voorbereiding van deze uitvoeringsnota is uitgesteld naar eind 2016. Vooruitlopend hierop is wel al gestart met: - voorbereiding uitbreiding skatepark Griend, - voorbereiding looproute Tapijnkazerne, - realisatie ANWB-wandelroute, - voorbereiding internationale Maasfietsroute.
<u>Verhogen bezettingsgraden binnen- en buitensport</u> Maastricht Sport heeft thans te maken met een groot jaarlijks exploitatietekort. Enkele van de mogelijkheden om dit tekort terug te dringen zijn efficiënter verhuur van accommodaties, het sluiten	De uitvoeringsnota Toekomstbestendige binnensport-accommodaties is vastgesteld en wordt uitgevoerd. Een achttal binnensportaccommodaties is aan sportgebruik onttrokken en zes daarvan zitten in procedure voor verhuur/verkoop.

van accommodaties en verhoging van de tarieven. Hierop wordt in dit en het volgende kopje nader ingegaan. Dit zal leiden tot de hieronder genoemde twee uitvoeringsnota's "Toekomstbestendige Binnensportaccommodaties" en een "nota Tarieven". Vertrekpunt is dat binnen- en buitensport-accommodaties efficiënt verhuurd worden. De gemeente stuurt richting gebruikers op locatie en tijdstip. Doel (en beslispunt) in de Sportnota is een hogere bezettingsgraad (= de verhouding tussen het totaal aantal beschikbare uren en het daadwerkelijk aantal verhuurde uren) van de gemeentelijke sportaccommodaties. Binnensportaccommodaties moeten gemiddeld meer dan huidige 39% van de beschikbare normtijd (= 14 uur per dag/7 dagen per week/40 weken per jaar) in gebruik zijn. Voor de buitensport zijn geen percentages beschikbaar. In 2015 wordt het uitvoeringsprogramma toekomstbestendige binnensportaccommodaties vastgesteld en wordt hieraan uitvoering gegeven. Dit leidt tot sluiting van een of meerdere gymzalen en/of sportzalen. Basis hiervoor zijn de vastgestelde kaders in de sportnota, gebiedsontwikkelingen en de onderwijsontwikkelingen t.a.v. de IKC's.	Daarnaast wordt meer gestuurd op tijdstip en locatie van bezetting van de binnen- en buitensportaccommodaties waardoor deze efficiënter kunnen worden gebruikt. Het Proces om te komen tot een nieuwe Tarievennota is gestart in 2015, besluitvorming is voorzien in 2016.
<u>Spreidingsbeleid</u> Ook wordt, afhankelijk van de mogelijkheden en initiatieven, verder uitvoering gegeven aan het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties, eveneens in relatie tot gebiedsontwikkelingen.	Op dit moment is er weer een investeringsbudget beschikbaar om een verdere fase in te gaan in het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties. Locaties waar zich mogelijkheden voordoen zijn bijvoorbeeld: sportpark Limmel, sportpark Zuid en Heugem, locaties voebalclub Heer.
<u>Verhogen dekkingspercentages</u> Wij werken toe naar een hoger dekkingspercentage (= verhouding tussen inkomsten uit verhuur en kosten) van onze accommodaties. Voor de binnensportaccommodaties moet dit dekkingspercentage hoger worden dan de huidige 53%. Voor de buitensport moet dit dekkingspercentage hoger worden dan de huidige 19%. In 2015 komen we met een nieuwe tarievennota die gebaseerd is op de vastgestelde kaders in de sportnota: eerlijker en simpeler.	De eerste stap naar hogere dekkingspercentages is gezet met de vaststelling van de uitvoeringsnota 'toekomstbestendige binnensportaccomodaties'. Verdere stappen zullen worden gezet door casusgerichte uitvoer van het spreidingsbeleid ende nieuwe Tarievennota (zie boven).
<u>Exploitatie zwembad</u> Exploitatie Geusseltbad binnen de afgesproken financiële kaders. Evaluatie vindt plaats in 1e helft 2015.	De scope van de evaluatie van de exploitatie is in 2015 uitgebreid met 'niet-gebruikers'. De evaluatie laat zien dat een aanvullende bijdrage noodzakelijk is (aanpassing meerjaren exploitatiebegroting). Besluitvorming hierover is voorzien in 2016.
<u>Realisatie sporthal Geusselt</u> In 2015 wordt, binnen de door de raad gestelde kaders, in samenspraak met alle betrokken partijen gewerkt aan de verdere voorbereiding van de realisatie van de nieuwe sporthal Geusselt. Zie ook programma 10.	De Gunning van de aanbesteding voor de Geusseltsporthal vindt begin 2016 plaats en bouw wordt vervolgens in maart 2016 gestart. Eind 2015 heeft besluitvorming plaats gevonden over een extra investeringsbedrag voor de Geusselthal.

Boulodrôme Wij spannen ons in voor de realisatie van een Boulodrôme in leegkomend vastgoed. Met name de geschiktheid van vrijkomende sportaccommodaties wordt in het bijzonder onderzocht. Dit in afstemming met, en binnen de (financiële) mogelijkheden van de jeu-de-boulesverenigingen.	De besluitvorming ter realisatie van een boulodrome is afgerond eind 2015. En de voorbereidingen voor realisatie zijn begonnen.
4e Hockeyveld Ons streven is om in samenhang met de noodzakelijke herijking van de sportaccommodaties en via slimme samenwerking een 4e hockeyveld te realiseren binnen de (financiële) kaders van ons herijkt accommodatiebeleid. (Financiële) betrokkenheid van de hockeyclub is een vereiste.	In nauwe samenspraak met en medefinanciering door de hockeyclub is een voorstel uitgewerkt dat past binnen de (financiele) kaders. Besluitvorming is voorzien in maart 2016 zodat realisatie voor het nieuwe hockeyseizoen mogelijk is.

▶ *Pijler 3 Sportparkmanagement*

Sportparkmanagement	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Uitvoering sportparkmanagement Conform besluitvorming in de Sportnota wordt sportparkmanagement in een minimale variant uitgevoerd op sportpark West en sportpark Geusselt. Op deze twee locaties zal hierbij de nadruk worden gelegd op beheer, onderhoud en veiligheid.	Op de parken Limmel en Zuid is in overleg met de verenigingen gedurende 2015 stapsgewijs toegewerkt naar een volledige afbouw van het sportparkmanagement. Bij sportpark West en Geusselt is werk gemaakt van de doorontwikkeling van het sportparkmanagement door de combinatie met de (nieuwe) taken in het sociale domein meer en meer op te zoeken. Dit proces gaat door in 2016.

▶ *Pijler 4 Verenigingsondersteuning*

Verenigingsondersteuning	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Uitvoering verenigingsondersteuning Wij bieden de algemene verenigingsondersteuning en maatwerkondersteuning indien een (probleem)situatie (bijvoorbeeld fusie of verplaatsing) dit noodzakelijk maakt. Hierbij moet duidelijk zijn dat de vereniging zelf geen oplossing kan vinden en dat deze ondersteuning ook niet geboden kan worden door sportbonden of collega-verenigingen.	Conform gerealiseerd

▶ *Diversen*

Communicatie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Communicatie en participatie van betrokkenen bij totstandkoming beleid	
• Organiseren sportcafés, uitgeven nieuwsbrieven, overleggen met gebruikers etc.	• Er hebben gebruikersbijeenkomsten plaats gevonden onder andere met gebruikers zwembad, buitensportverenigingen en in het kader van de verenigingsondersteuning. Daarnaast vinden er veel gebruikersoverleggen plaats per sportlocatie.
• Communicatie met alle betrokken partijen (gemeenteraad, adviesraden, gebruikers, sportverenigingen, onderwijs etc.) bij de totstandkoming van de uitvoeringsnota's.	• De communicatie met de betrokken partijen is geïntensiveerd in vrijwel alle beleids- en uitvoeringstrajecten zoals toekomstbestendige binnensportaccommodaties: sportpark Zuid en

	Heer, accommodatie Jekerdal, exploitatie Geusseltbad, realisatie vierde hockeyveld, etc. <u>Niet geplande activiteiten:</u> Als niet geplande activiteit heeft in dit kader eind 2015 weer een kampioenenhuldiging plaats gevonden.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 7 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**15.788**	**14.108**	**13.963**	**14.606**	**643 N**
- Kapitaallasten	3.812	4.594	2.922	2.705	217 V
- Apparaatskosten	4.104	3.833	3.886	4.314	428 N
- Storting in voorzieningen	1.841	822	822	822	
- Overige lasten	6.031	4.859	6.333	6.765	432 N
(b) Totale baten	**5.366**	**4.894**	**6.124**	**5.362**	**762 N**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**10.422**	**9.214**	**7.839**	**9.244**	**1.405 N**
Storting in reserves	1.491	1.756	1.028	1.991	963 N
Onttrekking uit reserves	1.955	1.826		1.551	1.551 V
Resultaat	**9.958**	**9.144**	**8.867**	**9.684**	**817 N**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
Stadion Geusselt	378
Sportaccommodaties	454
Sporthal Geusselt	443
Geusseltbad	5.832

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 1,405 mln. N)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Geusseltbad € 0,492 mln. N
- Buitensport € 0,410 mln. N
- BTW-teruggaaf € 0,720 mln. V
- Diversen € 1,223 mln. N

Geusseltbad
In 2015 heeft de evaluatie van het Geusseltbad plaatsgevonden. Het nadelig resultaat bedraagt € 0,492 mln. In de rapportage is uitgebreid ingegaan op de oorzaken van de tekorten voor het onderhoud en schoonmaakkosten.

Buitensport
Het nadelig resultaat € 0,410 mln. wordt vooral veroorzaakt door de extra kosten sportpark-management, kosten opstellen MJOP Buitensport, inhuur specialistische kennis en de kosten begeleiding Europese aanbesteding Buitensport.

BTW-teruggaaf
De teruggave BTW 2007 - 2012 op de investeringen. In 2015 is er een extra teruggave op de investeringen van de buitensport (spreidingsbeleid) ontvangen ad € 0,720 mln. Deze teruggave BTW is, conform afspraak, ook in het spreidingsbeleid teruggeboekt. Deze teruggave BTW hangt samen met het sportbesluit. Als het sportbesluit wordt ingevoerd bestaat de mogelijkheid dat deze btw weer geretourneerd moet worden.

Storting in reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

Combinatiefunctie	€ 0,158 mln. N
Financieringsreserve spreidingsplan Sport	€ 0,805 mln. N

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

Financieringsreserve spreidingsplan Sport	€ 1,551 mln. V

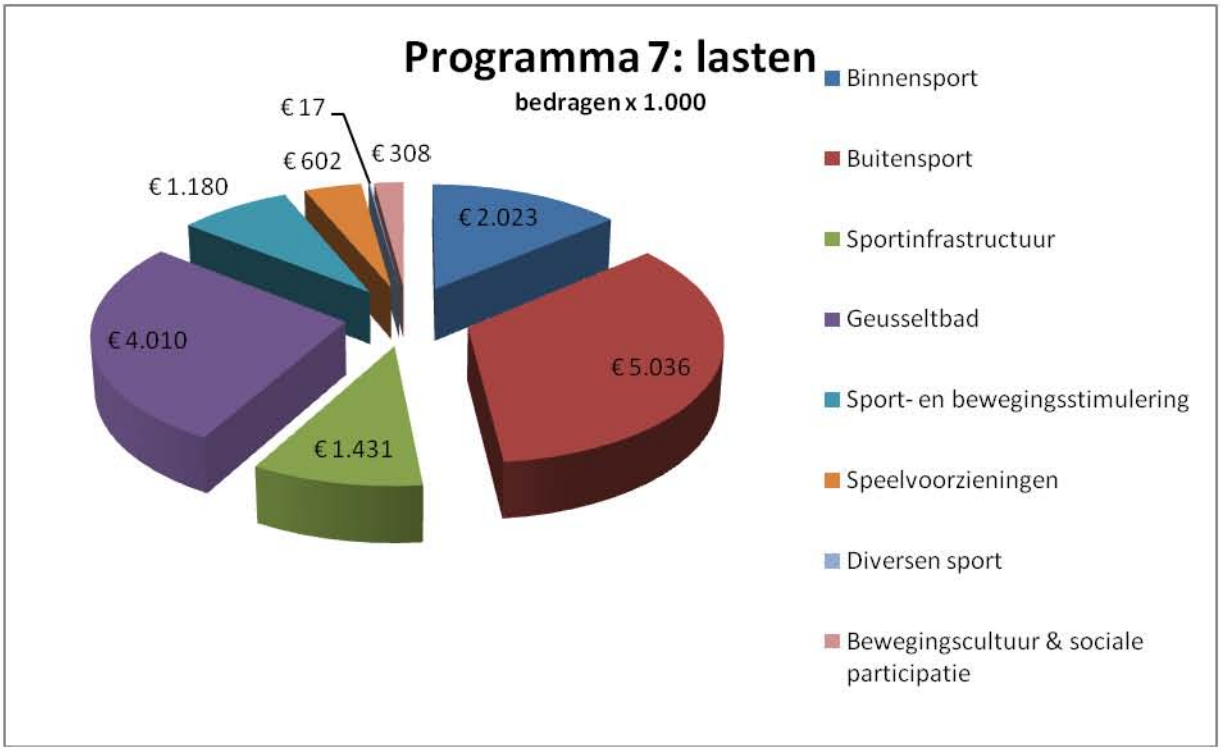
Programma 7: lasten
bedragen x 1.000
€ 17
€ 602
€ 308
€ 1.180
€ 2.023
€ 4.010
€ 5.036
€ 1.431
Binnensport
Buitensport
Sportinfrastructuur
Geusseltbad
Sport- en bewegingsstimulering
Speelvoorzieningen
Diversen sport
Bewegingscultuur & sociale participatie

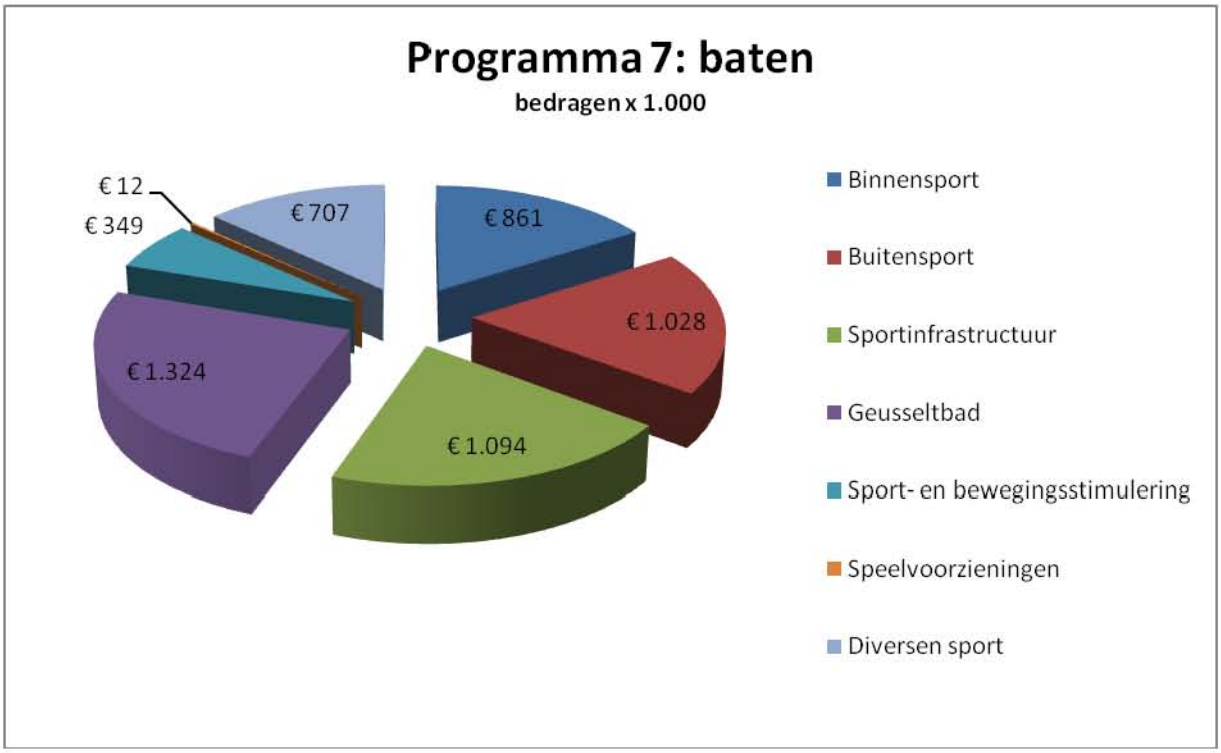
Programma 7: baten
bedragen x 1.000
€ 12
€ 349
€ 707
€ 861
€ 1.028
€ 1.324
€ 1.094
Binnensport
Buitensport
Sportinfrastructuur
Geusseltbad
Sport- en bewegingsstimulering
Speelvoorzieningen
Diversen sport

Programma 8 Kunst en cultuur

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

Maastricht blijft door dit programma een stad met duurzame, structurele voorzieningen die mogelijkheden bieden voor culturele carrières voor iedereen: professional, amateur, burger en voor de stad als geheel. Daarmee wordt de positie als cultureel kernpunt (één van de negen in Nederland) geborgd. De Euregionale en internationale concurrentiepositie van Maastricht enerzijds en de actieve cultuurparticipatie van de bevolking en haar welbevinden (moderne beleving van de eigen identiteit) anderzijds vormen het sluitstuk van dit programma. Een vitaal cultureel klimaat levert naast een eigenstandig economisch rendement een belangrijke bijdrage aan het vestigingsklimaat (aantrekkelijke stad) en in die zin ook aan de economische slagkracht.

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten (ME) te bereiken:
1) Elke burger kan participeren (actief en passief) aan cultuur.
2) Er is sprake van een groot structureel aanbod mét een groot cultuurbereik.
3) Maastricht heeft een sterke professionele kunstensector, internationaal en Euregionaal onderscheidend.
4) Er is een hoge belevingswaarde van het in Maastricht aanwezige culturele erfgoed.

indicator	2012	2013	2014	2015	Ambitie 2015	bron
Aantal contacten cultuureducatie in het onderwijs	13.000	14.000	14.000	14.225	14.000	1
Tout Maastricht – aantal bereikte Maastrichtenaren	20.000	25.000	9000*	10.000	10.000*	2
Aantrekkelijke Stad, Positie 'Cultureel Aanbod'	8	9	9	11	9	3
BIS-Advies Raad voor Cultuur per 4 jaar**	-	positief	-	-	positief	4
Positie Maastricht Erfgoedstad	2	2	2	2	2	6

Bronnen: (1) Telling Kumulus (2) Telling tout Maastricht (3) Atlas voor gemeenten (4) Advies RvC; (6) Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
* Lager t.o.v.2013 omdat het programma Tout Maastricht in de huidige budgettaire vorm (2011 t/m 2013) in 2014 is gestopt dus zonder externe middelen terugval naar niveau vóór 2011. . Er is in 2015 weer een doorstart gemaakt met programma Tout Maastricht met steun van Stichting Elisabeth Strouven. Vanaf 2016 wordt er weer volledige inzet verwacht.
** BIS = landelijke Basisinfrastructuur.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Cultuurparticipatie / cultureel erfgoed /culturele identiteit

Informatie (RTV Maastricht en CC-Bibliotheek)	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Doorontwikkeling 'Forum voor kennis, informatie en cultuur' (werktitel) Verder invulling geven aan de realisatie van het nieuwe concept van de gefuseerde instellingen Kumulus, CC en Natuurhistorisch Museum naar een "Forum voor kennis, informatie en cultuur" (werktitel) m.b.t. de functie "informatie". Nieuw is de inpassing van RTVM in het gebouw Centre Ceramique, waardoor de informatiefunctie samen met de bibliotheek een nieuwe impuls krijgt op weg naar eigentijdse brede informatievoorziening voor alle burgers.	Invulling nieuwe concept is door de wisseling in de directie tijdelijk on hold gezet. Inmiddels is doorontwikkeling weer opgepakt. In 2016 gaat dit verder. Samenwerking met RTVM is gestart. RTVM is in het najaar 2015 in CC gehuisvest.
Innovatie bibliotheekfunctie Een nieuw bibliotheekconcept (meer digitaal, minder	In lijn met meer digitaal, minder boeken:

boeken waardoor er ook leterlijk ruimte komt voor meer kennisdelen door ontmoeting, informatievoorziening samen met Rtv Maastricht, digitalisering) wordt verder uitgerold binnen CC. Samenwerking met externe partners en de verbinding met de andere functies van de nieuwe organisatie zijn belangrijke speerpunten. Inhoudelijk richt de bibliotheek zich onder andere op het volgende: • Reguliere dienstverlening aan 26.000 abonnementshouders; • Een groter bereik van burgers door koppelingen te leggen met de bezoekers van het Maastrichtse theater en de musea en de cursisten van Kumulus. • Uitbreiding van de bestaande Bibliotheken op (basis)School (dBOS): met een collectie op maat, ondersteuning bij leesbevordering en mediawijsheid, met 2 nieuwe dBOS'sen.	Krimpt de collectie boeken gestaag 2014: 170.000 2015: 147.000 (minus 14%) (Collectie CC, Heer en Malpertuis) Neemt de collectie E-Books toe. Sinds januari 2014 biedt de bibliotheek een groeiend pakket eBooks aan; op dit moment meer dan 10.000 titels. In 2015 is het aantal Maastrichtse leden dat hiervan gebruik maakt bijna verdubbeld naar 2.163 leden. Deze leden zijn goed voor ruim 12.500 uitleningen. Digitalisering Centre Céramique verzorgt voor de gemeente Maastricht de sociale kaart voor de websites jalpmaastricht.nl (in februari 2016 omgedoopt tot maastrichthelpt.nl) en cjg043.nl. Sites die de Maastrichtse burger informatie en advies bieden op het gebied van zorg, wonen, welzijn, geld, opgroeien en opvoeden. Dit gebeurt door middel van G!DS.. Begin 2016 zal de database G!DS gekoppeld worden met de inkoopcontracten Wmo en Jeugd die de afdeling Inkoopteam Sociaal Domein afsluit voor gemeenten in Zuid-Limburg. Belangrijke samenwerkingsresultaten: project "Gedrukt in Maastricht" (samenwerking Universiteitsbibliotheek/ RHCL en Centre Céramique rondom oude Maastrichtse drukken) en coalitie Laaggeletterdheid (Maastricht en alle Heuvellandgemeenten werken samen aan de aanpak van laaggeletterdheid). Voorbeelden van nieuw bereik: - Cool-magazine: samenwerking van culturele instellingen die gezamenlijk hun aanbod aan scholen presenteren - CC sluit aan met haar programmering bij de programmering van de stad, zoals: Magisch Maastricht, Cultuur zomer, Tefaf. Hierbij maken we dan gebruik van de PR van de VVV. Diensten en bereik: Er zijn 25.500 passen verleend (2 % minder dan prognose)- In lijn met landelijke trends loopt het aantal uitleningen terug. 2014: 526.000 2015: 485.000 (minus 8%) (Uitleen CC, Heer en Malpertuis) Voor CC alleen is de terugloop slechts 1,4% (van 426.000 naar 420.000) Oktober 2015 is er een dBos (bieb op school) gerealiseerd in het Integraal Kindcentrum (IKC) Dynamiek in de wijk Daalhof. De 2de dBos is uitgesteld vanwege nieuwbouw en zal gerealiseerd worden najaar 2016 in IKC Limmel / Nazareth. Aantal ingeschreven leerlingen dBos: 2.619
<u>Subsidiëren van RTV Maastricht op basis van het Meerjarenbeleidplan 2013/2016:</u>	

De kerntaken van RTV als lokale publieke media-instelling zijn: • het zorg dragen voor een structurele onafhankelijke nieuws en informatievoorziening aan de lokale samenleving. • het aanbieden aan de lokale samenleving van een crossmediaal platform voor productie, uitwisseling en uitzending van programma's, ideeën en opinies • het stimuleren en faciliteren van de lokale samenleving om zelf publieke content te produceren en verspreiden. RTV Maastricht voldoet daarbij aan de wettelijke eisen dat minimaal 50% van de uitzendingen informatief en cultureel van aard moeten zijn en zit met een kijkcijfer van 86% boven de gestelde norm. Bij de omroep zijn zo'n 90 vrijwilligers actief. Speerpunten in de opdracht voor 2015 zijn: • opvang van de aangekondigde bezuiniging van € 75.000,- door herbezinning op takenpakket; • verhogen en borgen van de kwaliteit van de programma's; • behoud van grote aantal vrijwilligers; • inhoudelijke samenwerking en integratie met bibliotheek en stadshal in Centre Ceramique, Tout Maastricht en Kumulus, die moet leiden tot nieuwe en eigentijdse vormen van programmering en informatievoorziening.	Herbezinning op het takenpakket heeft tot gevolg gehad dat er minder eigen producties zijn gerealiseerd. De nadruk lag op de kerntaak, te weten de 'nieuws- en actualiteitenvoorziening'. Met de aanstelling in 2015 van een projectleider 'sales en marketing' krijgen innovatie en ontsluiting van nieuwe markten extra aandacht. Het aantal vrijwilligers is hetzelfde gebleven. Sinds medio 2015 is voor hun begeleiding geen ondersteuning meer mogelijk vanuit Trajekt. Dat betekent dat de begeleiding nu onder eigen beheer gebeurt en van de vrijwilligers een grotere mate van zelforganisatie wordt verwacht. De verhuizing van RTV Maastricht naar Centre Ceramique is per december 2015 een feit. Vanaf 2016 wordt samenwerking met onderdelen van Centre Ceramique opgepakt.

Educatie (Kumulus)	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Doorontwikkeling 'Forum voor kennis, informatie en cultuur'</u> Verder invulling geven aan de realisatie van het nieuwe concept van de gefuseerde instellingen Kumulus, CC en Natuurhistorisch Museum naar een "Forum voor kennis, informatie en cultuur" (werktitel) <u>mbt de functie "Educatie".</u>	De innovatieopdracht is breed opgepakt en de vertaling in concrete voorstellen neemt mede daardoor meer tijd in beslag. Behandeling van de voorstellen worden in 2016 verwacht.
<u>Voortzetten ondersteuningsprogramma onderwijs</u> Ondersteunen onderwijs bij uitbouw cultuureducatie binnen het schoolcurriculum door: • Focus op het Primair Onderwijs door verder invulling te geven aan het programma 'Toon je Talent'; een doorgaande leerlijn voor groep 1 t/m 8 op 16 scholen (De ambitie is om alle scholen te bereiken) met inzet van middelen uit de 'matchingsregeling' van het Fonds Cultuurparticipatie (rijksgelden). Afhankelijk van de toekenning door Stichting Elisabeth Strouven voor de komende jaren, worden de ambities eventueel bijgesteld. • In het verlengde van 'Toon je Talent' binnen school en in buurtactiviteiten buitenschools (de Kunstketel): cursussen Kunsteducatie voor kinderen decentraal (op scholen) aanbieden. • Voortzetten en uitbouwen structurele samenwerking m.b.t. cultuureducatie tussen de scholen, de professionele culturele instellingen en Kumulus	• 18 scholen in het basisonderwijs nemen inmiddels deel aan Toon je Talent. Daarnaast is Toon je Talent in september 2015 ook gestart op het VMBO. • Ruim 700 kinderen zijn met de Kunstketel (en Kunstexpress) bereikt • Steeds meer scholen worden met het TjT programma bereikt, terwijl het aantal scholen in Maastricht door fusies verminderd.

conform medio 2013 gesloten convenant.	
Aanbieden aantrekkelijk onderwijs buitenschoolse kunsteducatie; Uitvoering cursusaanbod, met innovatie van cursussen en methodieken, uitbreiding van groepslessen, en meer decentraal aanbod in buurt en wijk voor ongeveer 4000 deelnemers.	Bij begroting geprognosticeerde 4.000 deelnemers is met 25% naar beneden bijgesteld. Innovatie van cursussen en methodieken is in werking gezet, o.a. meer kort cyclisch aanbod. De verwachting is dat het aantal cursisten die gebruik maken van kort cyclische cursussen zal toenemen.
Talentscholing Voortzetting van de talentscholen ('voorbereiden op professionele opleiding') binnen Kumulus in samenhang met talentontwikkeling van de professionele culturele instellingen.	De samenwerking tussen de talenten dansscholen ODM-Bonnefantencollege en IDA-Kumulus is verder geïntensiveerd.

Presentatie (Centre Ceramique, Stadshal,)	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Doorontwikkeling 'Forum voor kennis, informatie en cultuur' (werktitel) Verder invulling geven aan de realisatie van het nieuwe concept van de gefuseerde instellingen Kumulus, Centre Ceramique en Natuurhistorisch Museum naar een "Forum voor kennis, informatie en cultuur" (werktitel) m.b.t. de functie "Presentatie". Nieuw is de toevoeging van de Culturele Biografie 'Zicht Op Maastricht' waardoor zowel de fysieke als de digitale presentatie van de vier stadsidentiteiten vanuit een regie gaat plaatsvinden.	De Culturele Biografie (voortaan CB) is in de loop van 2015 overgedragen van de BV Limburg aan Centre Ceramique en vanaf 1-1-2016 de verantwoordelijkheid van Centre Céramique. De relatie met de Universiteit Maastricht (afd. Fasos) en de stagebegeleiding zijn daarbinnen de eerste prioriteit. Voor de website is de inhoud in 2015 verzekerd door het voortzetten van de hostingscontracten. In de innovatieagenda Kunst en Cultuur wordt via een opdracht tot samenwerking en regiserende rol met/binnen de brede erfgoedsector in destad bij Centre Céramique weggezet.
Breed toegankelijke Stadshal Centre Céramique De stadshal wil dé breed toegankelijke plek zijn waar voor Maastrichtse burgers verleden, heden en toekomst wordt getoond met als doel: mensen prikkelen tot een actieve houding ten opzichte van cultuur en de stad. Streven is circa 90.000 bezoekers. Prestaties van de Stadshal in 2015 zijn onder meer: • Opening van semipermanente tentoonstelling van de 4 stadsidentiteiten afgestemd op de (virtuele) Culturele Biografie "Zicht Op Maastricht" • Onderhoud en doorontwikkeling Culturele Biografie "Zicht op Maastricht" na overname van deze taak van de BvLimburg. • Tentoonstellingen in 2015 betreffende fotografie (Worldpressfoto, Roze Zaterdag en Alain deboile (première voor Nederland. en Vikingen i.s.m. Tongeren. • Organisatie 10 debatten op zondag (georganiseerd met Sphinx-debat) en diverse activiteiten die aansluiten bij thema's en festivals in de stad. • Organisatie (Kinder-)Boekenweek, uitvoeringen en optredens, lezingen en workshops.	Bezoekers Stadshal: 88.509 Alle prestaties zijn gerealiseerd. Enkele highlights: • La Famille, een primeur, de eerste grote Europese expositie van de Franse fotograaf Alain Laboile. Deze tentoonstelling heeft de aandacht getrokken van zowel amateurs als professionals, qua bezoekers en in de media. • "Mieljaar!, Maastricht 1955-2015, is tot stand gekomen op initiatief van de Stichting Jaarboek Maastricht, die in 2015 zijn 60ste uitgave presenteerde. Het jubileumjaar wilde men vieren met een tentoonstelling als cadeau voor de stad. Bijna 20.000 bezoekers hebben genoten van dit feest van herkenning, ontdekking en beleving. • "Vikingen in de lage landen" is een eigen productie, ontwikkeld in samenwerking met het GRMT (Gallo Romeins Museum Tongeren). De samenwerking was vooral gericht op de pr en het wederzijds werven van

	bezoekers. Meer dan 22.000 bezoekers hebben de tentoonstelling bezocht, waarvan iets meer dan 11.000 in 2015.
<u>Brede rol Theater aan het Vrijthof</u> Het Theater aan het Vrijthof doet meer dan programmeren. Het theater is een actieve regisseur binnen het culturele weefsel van de stad. Streven is tussen de 100.000 en 110.000 bezoekers te bereiken met het eigen aanbod. Theater aan het Vrijthof heeft de ambitie om zijn onderscheidende positie binnen de Euregio te behouden en doet dit onder meer door:	In 2015 heeft het theater 470 voorstellingen gepresenteerd waarbij het begrote aantal van 110.000 bezoekers is gehaald.
• Programmering van Grote Zaal, bovenzaal en AINSI (stadsbreed).	• Binnen de schouwburgprogrammering in 2015 (podiumkunsten en muziek) heeft de nadruk gelegen op het artistieke profiel, de kwaliteit, en het eigentijdse karakter van het getoonde De verhouding binnen deprogrammering behelst 60% voorstellingen binnen het artistieke spectrum en 40% in het brede, meer 'populaire' segment,.Deze verhouding in de programmering zorgt ervoor dat er enerzijds een breed draagvlak voor dit aanbod gegenereerd wordt, en dat anderzijds de culturele 'meerwaardezoeker' ruimschoots bediend word.
• Uitbouw incubator AINSI als hét productie- en presentatieplatform voor jong talent in de performing arts;	• In de rol van aanjager in AINSI heeft het theater in 2015 samengewerkt met Het Geluid Maastricht (artist in residence van de Nederlandse Reisopera en van Theater aan het Vrijthof), choreograaf Joost Vrouenraets/Gotra, theatermaker Lieke Benders/Hoge Fronten en dansgezelschap Project Sally.
• (Mede-) organisatie van de beeldbepalende en internationale festivals Musica Sacra, Nederlandse Dansdagen, During Tefaf, en door vernieuwing van het Festival Jong;	• Het theater heeft in 2015 vierfestivals georganiseerd, in kwaliteit en aantal bezoekers een groot succes. Het programmeren van nationale en internationale voorstellingen in deze festivals sluit naadloos aan bij de internationale uitstraling van de stad. Het gedeeltelijk wegvallen van provinciale en landelijke subsidies voor deze hoogstaande culturele evenementen kan een bedreiging vormen voor het During Tefaf festival en festival Jong.
• Voortzetting brede samenwerking met en ondersteuning van onder andere Opera Zuid, philharmoniezuidnederland, Toneelgroep Maastricht , Andre Rieu, Jazz Maastricht, Magisch Maastricht en vele anderen.	• Het Theater heeft in 2015 de positie van centrale actor verder ontwikkeld. Dit komt tot uitdrukking in zijn intensieve samenwerking met talrijke stedelijke cultuurinstellingen en dekunstvakopleidingen, zoals het Conservatorium Maastricht en de Toneelacademie.Het actief leveren van bijdragen aan en een faciliterende en ondersteunende rol spelen in de stadsbrede programmering; o.a. Het Parcours, Magisch Maastricht, During Tefaf, de concerten van Jazz Maastricht, de Vrijthofconcerten van André Rieu, het jaarlijkse Kerstconcert van de Mastreechter Staar, activiteiten van Studium Generale en voorstellingreeksen van Maastrichtse professionele, semi-

	professionele en amateur theater- en muziekgezelschappen (MVT, MOV en Opéra Comique).

Versterking belevingswaarde van het Maastrichts cultureel erfgoed/culturele identiteit	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Cultureel Erfgoed en natuurhistorie (Centre Ceramique, Stadshal, NHMM en RHCL)</u> De taken van het Natuurhistorisch Museum Maastricht zijn geïntegreerd in het "Forum"-concept van de gefuseerde instellingen Kumulus/Centre Céramique (zie daar, onder 'Presentatie'). De culturele Biografie Zicht op Maastricht wordt vanaf 2015 ook onderdeel van deze organisatie. Daarnaast wordt Regionaal Historisch Centrum Limburg structureel gesubsidieerd.	Zie eerdere presentatie
<u>Breed toegankelijke Stadshal Centre Céramique</u> De stadshal wil dé breed toegankelijke plek zijn waar voor Maastrichtse burgers verleden, heden en toekomst wordt getoond met als doel: mensen prikkelen tot een actieve houding ten opzichte van cultuur en de stad. Streven is circa 90.000 bezoekers. Prestaties van de Stadshal in 2015 zijn onder meer: • Opening van semipermanente tentoonstelling van de 4 stadsidentiteiten afgestemd op de (virtuele) Culturele Biografie "Zicht Op Maastricht" • Onderhoud en doorontwikkeling Culturele Biografie "Zicht op Maastricht" na overname van deze taak van de Bv Limburg.	Zie eerdere presentatie
<u>Versterken bereik van Het Natuurhistorisch Museum</u> Streven is circa 25.000 bezoekers aan te trekken (waarvan 3.500 in schoolverband) . Hiertoe gaan we ondermeer: • Innoveren van de presentatie van vaste collectie (Bèr en Carlo en het andere natuurhistorische erfgoed) door meer digitale en eigentijdse technieken. • Organiseren van 2 tijdelijke tentoonstellingen: Ice-Age en Robots en Insecten +	De vele publieksactiviteiten (44) in de weekenden en vakantieperiode, lezingen, workshops, Museumjeugduniversiteitsbijeenkomsten, Museumweekend en Weekend van de wetenschap hebben bijgedragen aan een beter bereik. Door al deze activiteiten is het aantal rondleidingen en lessen gestegen van 69 in 2014 naar 108 in 2015. Een stijging van 56%. Het bereik van het NHMM is in 2015 verder versterkt door aansprekende publiekstentoonstellingen, de vondst van een Mosasaurus in april 2015 en de verbetering van de promotie daaromtrent. Deelname aan de nationale Museumweek, met een activiteit op het O.L.V-plein, verzorgt door de Nederlandse Museumvereniging heeft bijgedragen aan het imago van het museum. Enkele aansprekende tentoonstellingen in het NHMM: "*Cool!" (*verhaal Neanderthalers in het Maasdal. Voor het onderwijs was er een educatief pakket); *"Spinnen" (*Spinnen en schorpioenen uit de hele wereld trokken veel belangstelling , vooral door de educatieve activiteiten. In de maanden juli en augustus trok dit meer dan 4000 bezoekers

	per maand). In 2015 is gewerkt aan de digitalisering van het museum en de bereikbaarheid voor de klant via apps (24/7). De ontwikkeling is nog in volle gang en zal in 2016 resulteren in een aantal producten voor publiek en onderwijs.
Opdrachtverlening Regionaal Historisch Centrum Limburg Speerpunten in de opdrachtverlening zijn: • Uitvoering wettelijke archieftaken voor de gemeente Maastricht. • Realisering ontsluiting van archieven en publieksactiviteiten, waar mogelijk in samenwerking met andere erfgoedinstellingen in de stad.	• Gerealiseerd • RHCL spant zich in om binnen de nieuwe budgettaire kaders en gebruik makend van nieuwe netwerken in de innovatieagenda cultuur vanaf 2016 opnieuw aansluiting te vinden met laagdrempelige publieksgerichte activiteiten.

Participatie (amateurkunsten)	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Doorontwikkeling 'Forum voor kennis, informatie en cultuur' Verder invulling geven aan de realisatie van het nieuwe concept van de gefuseerde instellingen Kumulus, CC en Natuurhistorisch Museum naar een "Forum voor kennis, informatie en cultuur" (werktitel) mbt de functie "Participatie". Het Programma Tout Maastricht wordt voortgezet. De omvang en exacte inhoud daarvan is nog afhankelijk van de bijdrage van Stichting Elisabeth Strouven (besluit eind 2014).	Per medio 2015 is Stichting Elisabeth Strouven akkoord gegaan met een volgende impuls voor drie jaar (t/m medio 2018) van in totaal € 1,2 mln. Echter onder voorwaarde dat uitvoering onafhankelijk in de stad wordt gepositioneerd. Hiertoe is de stichting Tout Maastricht opgericht per per 31/12/15.
Financiële ondersteuning amateurkunst en volkscultuur Structurele subsidiering van het amateurkunstenveld (verenigingen en initiatieven) op basis van ledenaantallen en via projectsubsidies voor innovatieve ideeën.	Ongewijzigd voortgezet. Wel is onderzocht via o.a. innovatieagenda om te bezien of huidige structuur van boekjaarsubsidies herzien moet worden. Medio 2016 wordt deze vraag opgepakt bij het uitschrijven van de toekomstscenario's amateurkunsten.
Ondersteuning amateurkunstprojecten: • Minimaal 10 amateurkunstprojecten van niet structureel gesubsidieerde organisaties. • Uitvoeren van activiteiten cultuurparticipatie in het kader van het een vervolgprogramma op 'Tout Maastricht' met een groter accent op Educatie. Bereik geschat op 10.000 mensen. Afhankelijk van bijdrage Stichting Elisabeth Strouven kan het bereik weer groeien naar het niveau van 2013 (25.000). • Ondersteuning amateurkunsten op het gebied van accommodaties door bemiddeling bij accommodatiebehoeften. Programmering van 'Gebouw M' op het Tapijnterrein als een herkenbare plek voor ontmoeting, productie en samenwerking alsmede programmering van Auditorium II van het MECC als betaalbare zaal voor grotere voorstellingen. • Organisatie Stadsparkconcerten.	• In 2015 zijn er meer dan 25 amateurkunstprojecten van niet gesubsidieerde organisaties ondersteund;financieel en/of facilitair. • Bereik Tout maastricht is weer gegroeid naar niveau van 2013. • Uitvoering accommodatiebeleid amateurkunsten succesvol middels regelingen theaters (TahV, MECC, etc.), middels exploitatie KunstActiefhal (ruim 35 verenigingen) en middels zeer succesvolle exploitatie Gebouw M (Tapijn). • Organisatie Stadsparkconcerten is in 2015 niet ter hand genomen wegens budgettaire onzekerheid. Ook voor 2016

	bestaat twijfel of het nuttig en nodig is deze voort te zetten. Stuurgroep en RvT Tout Maastricht nemen voorjaar 2016 een besluit daarover.
Voortzetten activiteiten in de buurten • Voortzetten van de activiteiten in de buurten (o.a. Kunstketel) en dagarrangementen primair onderwijs in minimaal 8 buurten). • Afstemming/coördinatie naschoolse activiteiten in buurten i.s.m. met KiX. Naschoolse activiteiten worden afgestemd op het programma “Toon je Talent”.	• Is gerealiseerd met een bereik van meer dan 700 kinderen • Ruim 200 kinderen hebben via KIX gebruik gemaakt van aanbod cultuureducatie

Participatie (stimuleren pop- en jongerencultuur)	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Faciliteren Muziekgieterij Naast de fysieke aanpassingen (zie P10) is de Muziekgieterij ook inhoudelijk toe aan het werken naar de nieuwe situatie. In de nieuwe situatie zal de Muziekgieterij vanaf eind 2016 beschikken over een kleine club van 350 personen en een popzaal voor 800 bezoekers, aangevuld met repetitie- en productieruimtes. Tot die tijd zal de huidige capaciteit van 550 personen dienst doen als poppodium en ruimte voor culturele activiteiten. Speerpunten in de opdrachtverlening voor 2015 zijn o.a.:	De realisatie van de uitgebreide popvoorziening is vertraagd door tegenslagen in het bouwproces. Ook in 2016 is de huidige capaciteit uitgangspunt voor de programmering en de bedrijfsvoering.
• Volwaardige programmering in de lucht houden tijdens de komende grote verbouwingsoperatie in de Timmerfabriek(tbv Muziekgieterij zelf en Lumière).	• Programmering volwaardig gerealiseerd. Met name de producties waarvoor ook gebruik kan worden gemaakt van de Hal hebben bijgedragen tot een fors groter bezoekersaantal dan de prognose was.
• Doorgroei naar professionalisering met voldoende financiële armslag.	• Professionalisering ingezet door installatie nieuw bestuur en nieuwe governancecode.
• Verregaande samenwerking met muziekafdeling Kumulus voor de lessen pop- en rock;	• Samenwerking is in 2015 gestart in kader van uitbouw cultuurcentrale van Centre Céramique
• Voorbereiding op nieuwe situatie met 2 nieuwe zalen (organisatorisch, programma)	• Aan de voorbereiding op de nieuwe situatie is in 2015 een vervolg gegeven middels het investeren in en de uitbouw van de contacten met de relevante marktpartijen (waaronder bookings-kantoren). Daarnaast is de Muziekgieterij een belangrijke aanjager van inhoudelijke vernieuwing geworden door input bij o.a. viering Verdrag van Maastricht.
• Boost Your talent (laagdrempelige workshops, Hiphop avonden en jamsessies)	• Gerealiseerd.
• Jonge Helden bandwedstrijd en hiphop wedstrijd.	• Gerealiseerd.
• Faciliteren van de activiteiten international students club .	• Verdere facilitering van de international studentsclub ISC is uitgesteld door vertraging bouwproces en vertraging organisatievorming ISC
Faciliteren Festival Bruis Festival Bruis is formeel op afstand gezet van de Muziekgieterij. De festivallocatie op de Koompe blijkt een grote publiekstrekker. Bruis groeit meer en meer uit tot een familiefestival voor de hele stad. De gemeente	Het op afstand zetten is gerealiseerd in 2015 (twee separate stichtingen en bedrijfs-voeringen). Het festival is inhoudelijk in 2015 gegroeid

heeft als extra steun tijdens de opbouwfase (2014 en 2015) een garantiesubsidie beloofd in het geval van een slechtweersituatie en tegenvallende exploitatietekorten. Ook bieden wij stevige begeleiding bij de verdere professionalisering van de organisatie en de formatie van het nieuwe bestuur. Speerpunten in de opdrachtverlening voor 2015 zijn o.a.: • Op basis van een realistische begroting extra fondsen verwerven door donaties van fondsen, bedrijfsleven en fundraising bij het publiek; • Werk maken van verdere professionalisering van de organisatie; • Starten met opbouw van reservefonds; • Vorm geven aan inhoudelijke vernieuwing i.s.m. culturele instellingen in stad en regio.	maar bleef op het vlak van de inkomsten door met name slecht weer achter op de verwachtingen. Op basis van de afrekening is door het college op 8 maart 2016 besloten r de garantiesubsidie en een sanering van het negatief eigen vermogen in te zetten. In het najaar van 2015 is een vrijwel nieuw bestuur aangetreden en is o.a. de start gemaakt met een nieuwe opzet van het festival voor 2016 waarbij de realisatie van een solide en gezonde financiële basis de eerste vereiste is, inclusief de opbouw van een reservefonds.
<u>Stimuleren jeugd en jongerencultuur</u> Realiseren van een 'Jongerenproductiehuis' i.s.m. met Code 043 als dynamische plek voor activiteiten door en voor jongeren (plaats nog te bepalen).	Realisatie is uitgesteld: de ambitie wordt integraal onderdeel van de innovatieagenda kunst en cultuur.

► *Productieklimaat*

Handhaven status als Maastricht Cultureel Kernpunt	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Structureel faciliteren (huisvesting) en subsidiëren professionele instellingen</u> Het duurzaam in stand houden van de professionele kunstensector (productie- en presentatie-instellingen), in samenwerking met het Rijk (BIS-infrastructuur) en de Provincie. Maastricht biedt adequate huisvesting aan en stimuleert daarnaast waar nodig ook structureel de organisatie. De structurele cultuursubsidies komen tot stand na vastleggen van een set prestatieafspraken die elke culturele instelling of initiatief moet realiseren in het meerjarenplan 2013-2016: • Professionele kwaliteit van het aanbod. • Voldoende publieksbereik. • Versterking van het cultureel ondernemerschap • Werk maken van cultuureducatie (met accent op kinderen/jongeren/scholen)	Gerealiseerd. In 2015 is het voorbereidingsproces voor de nieuwe Cultuurplanperiode 2017-2020 gestart. Met het accent op de vorming van een visie en strategie met betrekking tot de door het Ministerie van OCW gevraagde definitie van de stedelijke relevante omgeving voor kunst – en cultuurproductie en participatie. Dit proces is geïntegreerd in de voorbereiding van de gemeentelijke innovatieagenda Kunst en Cultuur. Het intensieve consultatieproces (cultuurdialogen en stadsgesprekken) is eind 2015 succesvol afgerond en in maart 2016 is het raadsbesluit vastgesteld en de uitvoering ervan opgestart.
Structureel opwaarderen van de fysieke infrastructuur voor kunst en cultuur • Verbouwing Timmerfabriek door realisatie Filmhuis Lumière, een duurzame popvoorziening voor de Muziekgieterij en upgrade Expositiefunctie in Magazijngebouw en Toonzaal. Gereed medio 2016. • Duurzaam faciliteren van de productieruimten voor Toneelgroep Maastricht. Realisatie medio 2015. • Onder regie van het Theater aan het vrijthof uitbouwen (programmering en productie) van AINSI tot incubator performing arts. Realisatie medio 2015.	• In uitvoering. • De productieruimten voor Toneelgroep Maastricht zijn in het vierde kwartaal opgeleverd. • De uitbouw van de incubator is in een stroomversnelling gekomen door het aanhaken van twee nieuwe gezelschappen GOTRA en SOAP. Hiermee zijn er in totaal 5 gezelschappen gevestigd naar de podiumfunctie en de participatie van de Toneelacademie.

<u>Doorontwikkeling nieuwe praktijk voor talentontwikkeling en ondernemerschap in de kunsten</u> Maastricht ondersteunt, in samenwerking met de Provincie Limburg, de professionele instellingen binnen de podiumkunsten met een nieuw initiatief, dat beantwoordt aan de nieuwe situatie na de herschikking van het cultuurbeleid door het Rijk. Het in 2013 gestarte C/O krijgt in 2015 naast een eigen uitvalsbasis in AINSI ook grotere zichtbaarheid binnen de stedelijke programmering van Theater aan het Vrijthof en realiseert aansluiting bij de overige stedelijke festivals.	C/O is in 2015 getransformeerd tot Via Zuid en is actief in AINSI met uitvoeringen van nieuwe talenten. Dit gebeurt in coproductie met het Theater aan het Vrijthof. In samenwerking met de provincie Limburg en de beleidsafdeling cultuur is de voorbereiding voor de nieuwe cultuurplanperiode (BIS-status als productiehuis) voortvarend opgepakt.
<u>Euregionale informatieuitwisseling cultuuraanbod</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Het mede mogelijk en inzichtelijk maken van grensoverschrijdende (culturele) programmering: start van de opbouw van een Euregionaal cultuurtoeristische dataplatform. Eerste pilotfase 2014 voortzetten in 2015 door middel van opstart eerste toepassingen mobiel internet en apps. Daarbij aansluiting zoeken bij de markt. • De meertaligheid van het Maastrichtse cultureel aanbod vergroten, zowel in de communicatie als in de vorm van het aanbod. • Samenwerking met Kultureel Overleg Maastricht (KOM) en de grote aanbieders (Theater aan het Vrijthof, musea) om waar mogelijk boventiteling – gelijktijdige vertaling van gezongen teksten in beeld brengen boven het toneel - te realiseren.	• De marktontwikkelingen hebben de plannen voor een pilot ingehaald: particulier initiatieven zoals de euregionale cultuuragenda van Zuiderlucht/C- ME, Charlzz en Cultuurplatform Limburg (B) vervullen nu deze rol. • Conform gerealiseerd • Conform gerealiseerd: boventiteling in het Engels vindt steeds meer ingang. (Afkomstig uit Begroting 2015 programma 3)

Topcultuur bevorderen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Aantrekken, ontwikkelen en verbinden</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • De eigen gemeentelijke culturele instellingen (Theater aan het Vrijthof, Centre Céramique, NHMM) zullen versterkt inzetten op het naar Maastricht halen of hier coproduceren van aanbod dat Europese relevantie heeft op artistiek vlak, • Het aanbod voor de internationale kenniswerkers-studenten en expatgemeenschap wordt vergroot door het stimuleren van o.m. de Muziekgieterij om internationaal pop- en rockaanbod naar de stad te halen, • Maastricht profileren als presentatieplek/festivalstad samen met Zuid-Limburgse omgeving voor grootschalig locatietheater, in samenwerking met Cultura Nova, Theater op de Markt, Ruhrtrieënnale.	• Conform gerealiseerd (o.a. festivalprogrammering, Nederlandse Dansdagen, Musica Sacra, Tijdens TEFAF) • Conform gerealiseerd: Muziekgieterij programmeert gericht naar o.a. Duitstalig aanbod en internationale en euregionale acts. • Niet gerealiseerd: het locatietheater is onder invloed van de economische crisis en de bezuinigingen in cultuur kleinschaliger geworden en richt nu op kleine, intieme speellocaties. Hiermee worden de productiekosten beheerst (Afkomstig uit Begroting 2015 programma 3)

3. Wat heeft het gekost?

Programma 8 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**27.195**	**30.111**	**28.805**	**28.830**	**25 N**
- Kapitaallasten	759	1.234	1.104	794	310 V
- Apparaatskosten	15.431	20.838	15.830	16.393	563 N
- Storting in voorzieningen	86	114	187	187	
- Overige lasten	10.919	7.925	11.684	11.456	228 V
(b) Totale baten	**5.558**	**6.837**	**6.575**	**5.840**	**735 N**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**21.637**	**23.274**	**22.230**	**22.990**	**760 N**
Storting in reserves	1.834	507	509	39	470 V
Onttrekking uit reserves	504	2.350	1.120	979	141 N
Resultaat	**22.967**	**21.431**	**21.619**	**22.050**	**431 N**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
KIOR	49
Poppodium	900
1e Fase Timmerfabriek	2.573
CC / NHMM	127

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 0,760 mln. N)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Inkomsten Culturele instellingen € 0,528 mln. N
- Diversen € 0,232 mln. N

Inkomsten Culturele instellingen
Het nadelig resultaat ad € 0,528 mln. bestaat uit minder dan begrote inkomsten:

- Theater € 0,118 mln.
- CC/NHM € 0,116 mln.
- Kumulus € 0,294 mln.

Storting in reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Bedrijfs/egalisatiereserve € 0,394 mln. V
- Productiemiddelen € 0,076 mln. V

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Sociaal/economische/culturele impulsprojecten € 0,125 mln. N
- Evenementenfonds € 0,016 mln. N

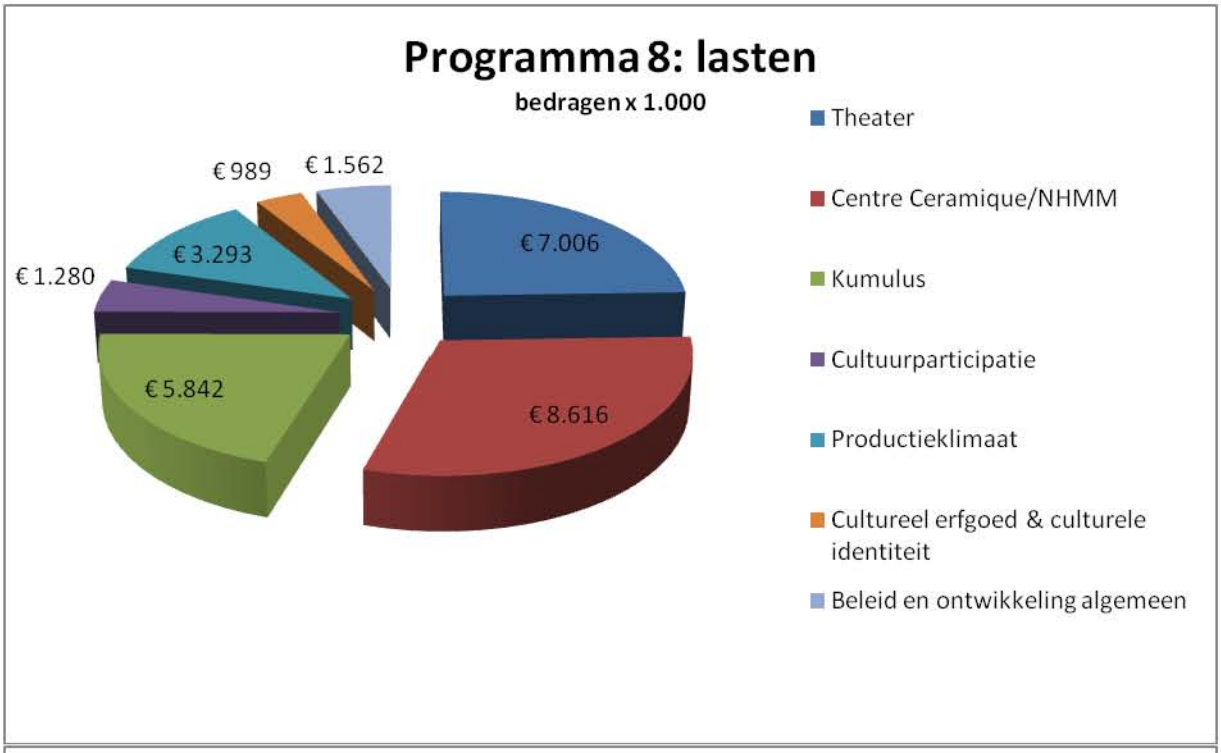
Programma 8: lasten
bedragen x 1.000
€ 989
€ 1.562
€ 3.293
€ 1.280
€ 7.006
€ 5.842
€ 8.616
Theater
Centre Ceramique/NHMM
Kumulus
Cultuurparticipatie
Productieklimaat
Cultureel erfgoed & culturele identiteit
Beleid en ontwikkeling algemeen

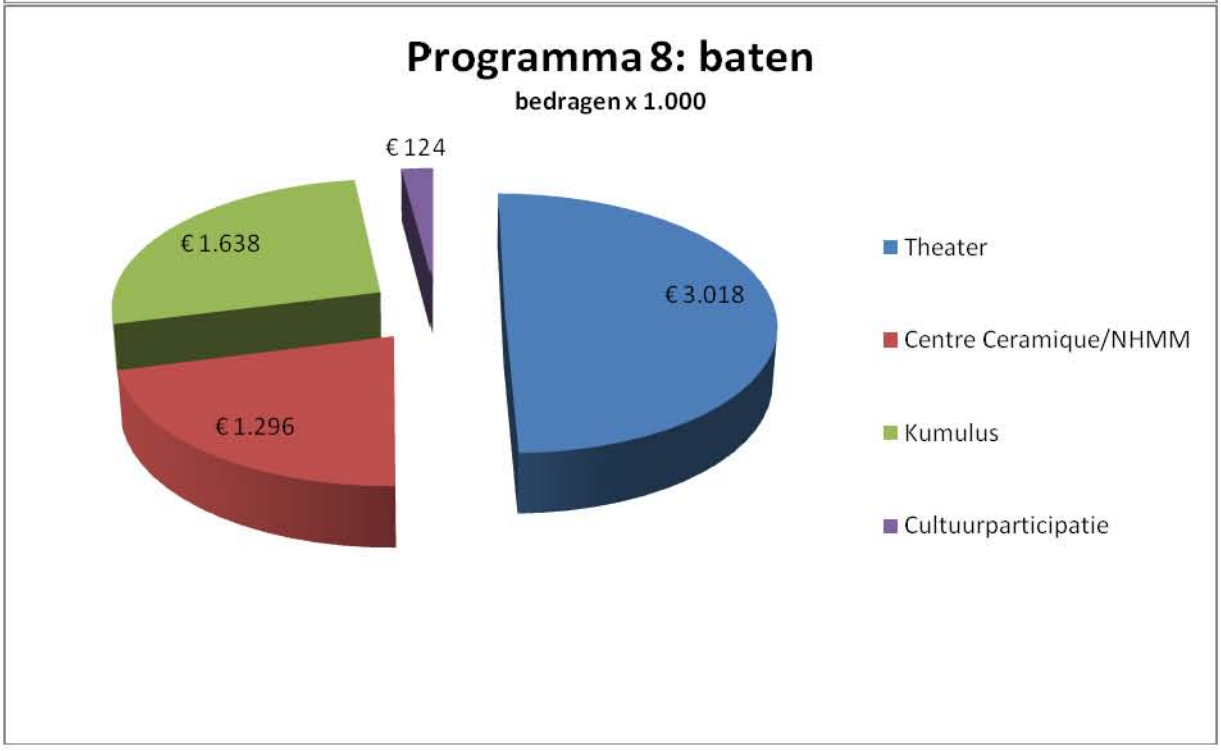
Programma 8: baten
bedragen x 1.000
€ 124
€ 1.638
€ 3.018
€ 1.296
Theater
Centre Ceramique/NHMM
Kumulus
Cultuurparticipatie

Programma 9 Onderwijs

1. Wat willen we bereiken?

► *Wat is de programmadoelstelling?*

Zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige, kwantitatief passende en toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

► *Wat merkt de burger daarvan?*

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten te bereiken:
1) minder onderwijsachterstanden op basis van milieu van herkomst
2) minder schoolverzuim en minder voortijdige schoolverlaters
3) minder kinderen in het speciaal onderwijs en zorgtrajecten (passend onderwijs en jeugdwet)
4) minder jeugdwerkloosheid
5) meer kwetsbare jongeren toeleiden naar duurzaam werk (participatiewet)
6) toekomstbestendige (ontgroening) spreiding van onderwijsvoorzieningen in de stad
7) hoger opleidingsniveau Maastrichtse beroepsbevolking
8) meer kansen op sociale stijging en hogere arbeidsparticipatie (Leven Lang Leren/Educatie)

Indicatoren	2012	2014	2015	Ambitie 2015	Bron*
Opleidingsniveau beroepsbevolking Maastricht - laag - middel - hoog	22,6 % 38,5 % 38,9 %	12,0 % 41,0 % 47,0 %	geen meting	20,0 % 40,0 % 40,0 %	1
% doelgroepkinderen dat deelneemt aan VVE-programma	47,4%	-	59%**	65%	3
% voortijdige schoolverlaters	3,5%	-	2,2%	2%	4
% niet werkende werkzoekenden 15-27 jaar	-	-	12,5%	<G32	2
Concentratie Onderwijsvoorzieningen (PO) naar Integrale Kindcentra	32	-	31	< 32	5

* Bron: (1) Buurtpeiling; (2) UWV (3) Jaarverslag VVE; Monitor Onderwijsachterstanden via Onderzoeks-bureau “Kaans” UM; (4) Jaarverslag Leerplicht/RMC; Monitor VSV via Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO); (5) Onderwijshuisvestingsplan
** 59% van de geïndiceerde kinderen bezoekt een voorschool. Dat betekent dat wanneer de harmonisatie plaatsvindt in 2016, het merendeel van deze kinderen ook volledig VVE-aanbod krijgt (nu tellen de reguliere zalen van STEPS niet mee, omdat daar slechts 1 leidster op de groep staat, waardoor het aanbod niet meetelt als volledig VVE-aanbod).

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Versterken Onderwijsinfrastructuur*

Integraal samenwerken met onderwijsinstellingen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Verbeteren en versterken van onderwijsinfrastructuur in stad en regio:</u> • Regie voeren (mede namens centrumgemeenten) op regionale samenwerking met schoolbesturen (Kompas/"Koers voor Limburg"; LED/People; Bèta&Techniek). • In samenspraak met Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO) komen tot herschikking van Voortgezet Onderwijs Maastricht, in regionale afstemming met regiogemeenten en met het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO). • Regie voeren (samen met Primair Onderwijs, Peuterspeelzaalwerk en Kinderopvang) op realisatie van kwalitatief hoogwaardige en toekomstbestendige Integrale Kindcentra Maastricht; concentratie van voorzieningen en spreiding over de stad. • Sturen op ontwikkelingen Passend Onderwijs (PASO) in relatie tot herschikking en spreiding van speciaal onderwijs en toekomstige huisvesting van leerlingen met speciale leerarrangementen in het regulier onderwijs. • Faciliteren van onderwijsinnovaties (doorlopende leerlijnen VMBO-MBO; Entreeopleiding MBO/netwerk Praktijkonderwijs (PRO)-Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Integrale Kindcentra). • Toezicht houden op openbaar onderwijs (wettelijke taak toezichthouderfunctie). • Regie voeren op strategische agenda buurtalen/Euregioschool (stuurgroep en kenniskring). • Faciliteren Loketfunctie binnen de strategische agenda buurtalen/Euregioschool, gericht op versterken van buurtaalonderwijs in basisscholen en voortgezet onderwijs en het sensibiliseren van jonge kinderen op een open internationale (Euregionale) houding	 • Bestuurlijk en ambtelijk vertegenwoordigd in Stuurgroep Onderwijs van Koers. Ambtelijk lid PO-Tafel van Koers. Programmateam LED/people is gestopt. • Conform gerealiseerd. Twee bijeenkomsten portefeuillehoudersoverleg sociaal domein Maastricht-Heuvelland met Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs belegd en gevolgen herschikking besproken. Afstemming VO en MBO in bestuurlijke overleggen besproken. • Conform gerealiseerd. Integraal huisvestingsplan opgesteld. 1e uitvoeringsfase is gestart (zie Onderwijshuisvesting). • Overleg met bestuurders en locatiemanagers opgestart om te komen tot spreidingsplan (Voortgezet)Speciaal Onderwijs in 2016. • Samenwerking PRO/VSO/VMBO en Entree niveau-1 MBO gerealiseerd. Na financiële opstart met subsidie gemeente, nu overgenomen door samenwerkingsverbanden PASO (passend onderwijs) met inzet van ESF-subsidie. • Conform gerealiseerd. Tweemaal overlegrecht van raad voorbereid voor zowel primair onderwijs als voortgezet onderwijs. • Conform gerealiseerd. Namens gemeenten in Limburg bestuurlijk (stuurgroep) en ambtelijk (Expertteam) gestuurd op opstellen en uitvoeren van uitvoeringsagenda mede mogelijk gemaakt met subsidie van provincie. • Conform gerealiseerd. Vanwege stoppen Talenacademie is de loketfunctie per 1 september 2015 opgeheven

Verbeteren aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Vertalen Arbeidsmarktinformatie (RAIL) naar onderwijs:</u> Sturen op het omzetten van relevante arbeidsmarktinformatie naar onderwijsacties/-innovaties zoals doorgaande leerlijnen en herschikking opleidingslocaties Techniek in Zuid-Limburg (Bèta&Techniek; Technocentrum Z-L/License to Operate/Procestechniek Limburg; Zorg&Techniek;	 RAIL is in 2015 doorontwikkeld in www.arbeidsmarktdashbord.nl. De schaal is nu die van Zuid-Oost Nederland en de inhoud is een arbeidsmarktportal geworden. Doelstelling is het gebruik(sgemak) te verhogen.

Chemie&Materialen)	
Partner zijn van en samenwerken met beroepsonderwijs: • Sturen op de herinrichting beroepsonderwijs in Maastricht-Heuvelland in een vakmanschapsroute (niveau 2/3) en een technologieroute (niveau 4) als doorgaande leerlijnen VMBO-MBO Techniek, vanuit de Regiovisie Toptechniek in Bedrijf (LED/people; Techniekpact Z-L, Koers voor Limburg) • Sturen op en faciliteren van de implementatie van "Voordeel en Entreeopleiding" (Leren&werken naar Vermogen) gericht op training, scholing en arbeidsmarkttoeleiding van kwetsbare jongeren (Participatiewet) • Bevorderen vraagsturing en macrodoelmatigheid in het onderwijs vanuit eenduidige regionale werkgeversdienstverlening.	• Herschikking techniekonderwijs gerealiseerd. Eerste verantwoordelijkheid belegd bij de stuurgroep Techniek Onderwijs Zuid Limburg. Voortgang proces wordt besproken in Stuurgroep Onderwijs van Koers. Overleg Techniekpact is beëindigd. • Conform gerealiseerd. Bestuurlijke verantwoordelijkheid belegd bij bestuur samenwerkingsverband PASO (passend onderwijs) en MBO. Na (opstart)facilitering door gemeente, is bekostiging overgenomen door onderwijs met gebruik van ESF-subsidie. • Werkgeversbenadering met aandacht voor scholing via (projecten) Podium 24, inzet scholingsvouchers en Social Return. Samenwerking in project Customers Service. Valley en opzet werkpools MTC Limburg. Meewerken aan opzet regionaal arbeidsmarkt-project 'Samen naar een werkende toekomst' en deelname aan kernteam Jeugdwerkloosheid.

Inkopen volwasseneneducatie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Inkopen van educatieve trajecten: Vanaf januari 2015 is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs gewijzigd. Het wetsvoorstel laat de gedwongen winkelnering bij de Regionale Opleidingscentra (ROC) los en vergroot de beleidsvrijheid van gemeenten. De wet voorziet in regionale samenwerking in de zogenaamde Arbeidsmarktregio's. De contactgemeente voor arbeidsmarktregio Zuid-Limburg is de gemeente Heerlen. Het educatiebudget voor de gehele regio Zuid-Limburg wordt overgemaakt aan de contactgemeente. Voor 2015 wordt ervoor gekozen de educatiemiddelen voor de regio Maastricht-Heuvelland (vanuit Heerlen) voor 100 % in te zetten bij het ROC Leeuwenborgh en hiervoor evenals voorgaande jaren ten behoeve van specifieke doelgroepen in Maastricht-Heuvelland trajecten in te kopen, gericht op opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2) en opleidingen Nederlands en rekenen.	In 2015 hebben 334 deelnemers deelgenomen aan educatietrajecten bij ROC Leeuwenborgh. Dit komt overeen met een inzet van de 4598 ingekochte groepscontacturen voor 2015. Vanwege onderuitputting bij de Heuvellandgemeenten zijn er nog 274 uur extra ingekocht voor Maastricht. Er is een forse toename van vluchtelingendeelname aan educatie.

Zorg in en om de school

Voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Uitvoeren onderwijsachterstandenbeleid (wettelijke taak/bestuursakkoord Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) Rijk-Gemeenten):</u> Vanuit onze wettelijke taak om onderwijsachterstanden te bestrijden zetten wij in 2015 ondermeer in op: • Coördinatie van en regie op realisatie vroegtijdige taalinterventies (VVE) en het inrichten van schakelklassen • Realiseren van kwaliteitsverbeteringen op basis van aanbevelingen uit het rapport van de Onderwijsinspectie en resultaatsafspraken uit het bestuursakkoord VVE met het Rijk.	• Conform gerealiseerd via de stedelijke coördinatiegroep, bestaande uit gemeente, jeugdgezondheidszorg, onderwijs, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang die regie voert op de realisatie van VVE en schakelklassen • Conform gerealiseerd. Uit kwaliteitsonderzoek begin 2015 bleek dat de resultaatsafspraken vanuit het bestuursakkoord met het rijk al voor een groot deel waren behaald muv het onderdeel 'opbrengstgericht werken'. Eind 2015 heeft binnen peuterspeelzaalwerk/ kinderopvang scholing plaatsgevonden op het onderwerp opbrengstgericht werken. Ook heeft er scholing plaatsgevonden mbt het voeren van gesprekken met ouders. De doorgaande lijn voorschool-school krijgt steeds beter vorm, mede door inzet van de IB-ers in de VVE-peuterspeelzalen. Het onderdeel structurele monitoring behoeft nog aandacht.
<u>Aanpakken segregatie en stimuleren integratie:</u> Blijven sturen op heterogene leerlingenpopulaties bij harmonisatie peuterwerk-kinderopvang en herschikking en spreiding van voorzieningen in toekomstige Integrale Kindcentra.	De Harmonisatie is in 2015 voorbereid. Peuterspeelzalen van STEPS worden per 1 april 2016 overgenomen door vier kinderopvang-organisaties. De besluitvorming is afgerond in februari 2016.De segregatie tussen peuterspeelzaal en kinderdagverblijf wordt daarmee opgeheven. Kinderopvang en scholen gaan samen Integrale Kindcentra's vormen met heterogenere leerlingpopulaties.
<u>Bevorderen Dagarrangementen en verlengde leertijd op weg naar Integrale Kindcentra:</u> Faciliteren en ondersteunen van schoolbesturen en kindpartners bij het inrichten van een centraal coördinatiepunt Dagarrangementen KIX (op weg naar dagarrangementen van Integrale Kindcentra, met maatwerk voor kinderen in achterstandssituaties).	Er is in 2015 onderzoek gedaan naar deelname van kinderen aan naschoolse activiteiten en naar de uitvoering van vastgesteld gemeentelijk beleid (cultuur, sport, gezondheid, veiligheid) in het onderwijs. In deze onderzoeksfase is KIX gecontinueerd. Gegevens worden in 2016 vertaald naar nieuwe Lokale Educatieve Agenda en daarbij passende opzet van coördinatie Dagarrangementen.

Sturen op sluitende zorgstructuren in en om het onderwijs	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Afstemmen beleidsmaatregel Passend Onderwijs en decentralisatie Jeugdzorg:</u> • Sturen op een integrale aanpak in de ondersteuning van jongeren in en buiten school, dichtbij hun belangrijkste leefdomeinen, met als doel te komen tot gecombineerde arrangementen van onderwijs en jeugdzorg, gerichte begeleiding en behandeling, op zelfstandig functioneren en uiteindelijk toeleiding naar werk. • Inrichten van sluitend netwerk van Onderwijs en Jeugd dat past in de totale sociale netwerkstructuur (Sociale Wijkteams). • Tweemaal per jaar voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) ten aanzien van het ondersteuningsplan Passend Onderwijs van de samenwerkingsverbanden Primair en Voortgezet Onderwijs in afstemming met het Beleidsplan Jeugd van de gemeenten Maastricht-Heuvelland.	• Conform gerealiseerd. Vanaf 1 januari 2015 is met team Jeugd gebouwd aan het netwerk voor een integrale aanpak rond het gezin. Elke school in Maastricht is bezocht en heeft kennis gemaakt met hun vaste contactpersoon uit het team Jeugd. • Samen met de jeugdgezondheidszorg en het schoolmaatschappelijk werk vormt team Jeugd een eerste kring rondom de zorgstructuur van school. De ureninzet van het schoolmaatschappelijk werk is herverdeeld, zodat zij overal onderdeel zijn van de integrale aanpak. • Conform gerealiseerd.
<u>Faciliteren educatieve steunstructuur:</u> De educatieve steunstructuur voor het Primair Onderwijs wordt versterkt. Door samen met schoolbesturen innovaties die bijdragen aan kwaliteitsverbetering in het onderwijs te plaatsen op de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en de uitvoering ervan te subsidiëren.	Conform uitgevoerd.

Voorkomen van voortijdig schoolverlaten	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Integrale aanpak van voorkomen voortijdig schoolverlaten (VSV):</u> De gemeente heeft de coördinatie en regie op het bestuurlijk overleg Stuurgroep Leren&Werken. • Sturen op verbinden van onderwijsinnovaties zoals Focus op Vakmanschap en Passend Onderwijs, met de ontwikkeling van Zorgadviesteams (ZAT) en beleidsmaatregelen VSV en Aanpak Jeugdwerkloosheid (en inzet middelen te bundelen) in afstemming met regionaal Arbeidsmarktbeleid en invoering Participatiewet en Jeugdwet. • Gemeente stuurt op verbinding met Sociale Teams wanneer leerlingenproblematiek raakt aan gezinsproblematiek.	• Conform gerealiseerd. Stuurgroep is opgeheven vanwege nieuwe bestuurlijke verantwoordelijkheden 4D's. Door Wet Passend Onderwijs is verantwoordelijkheid voor arrangementen en aanpak thuiszitters belegd bij het Samenwerkingsverband PASO (passend onderwijs). Het Samenwerkingsverband heeft deze rol opgepakt en de overlegstructuren aangepast. Beleidsplan Jeugd (Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland) en Ondersteuningsplannen PASO (PO en VO) zijn inhoudelijk afgestemd. VSV, aandacht voor kwetsbare jongeren en aanpak jeugdwerkloosheid worden onderdelen van nieuwe convenant 2016-2020 met het rijk. Er is een Actieplan Jeugdwerkloosheid opgesteld. • Conform gerealiseerd.

<u>Verbeteren Registratie:</u> Een belangrijk aspect van het aantoonbaar voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten is registratie en monitoring. Aandachtspunten in 2015 hierbij zijn o.a.:	
• Continue verbeteren van registratie en melding (wettelijke taak Leerplicht en Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum (RMC)) op verzuim en voortijdig schoolverlaten;	• Conform gerealiseerd. Is permanent punt van aandacht. Verzuim VO en MBO wordt via DUO aangeleverd.
• Verbeteren koppeling RMC-bestanden met BRON/DUO-Groningen	• Conform gerealiseerd.
• Koppeling van RMC-module met GWS (Sociale Zaken)	• Koppeling RMC module met GWS wordt in 2016 geregeld.
• Gebruiken van SUWI-Net en het Inlichtingenbureau ten behoeve van monitoren van VSV.	• Conform gerealiseerd.
<u>Voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (preventie):</u> Belangrijk onderdeel van ons beleid is het inzetten op preventie. Om zodoende de omvang van de benodigde repressieve aanpak te beperken. De preventieve inzet krijgt ondermeer vorm via:	
• Handhaven van de leerplichtwet en participatie in keten- en zorgnetwerken.	• Conform gerealiseerd.
• Samenwerking met de onderwijsinspectie ter verbetering van het verzuimbeleid en bijbehorende administratie.	• Schoolcontroles vinden plaats; effect is zonder meer positief; scholen melden eerder en beter en houden zich beter aan de voorschriften (o.a. verlof aanvragen)
• Mederegie op uitrol Regionale Convenant VSV 2012-2015, gesloten met Rijk en onderwijsinstellingen. Regie over inzet gebundelde VSV-middelen (Regiegroep VSV Zuid-Limburg en Regionale Regiegroep VSV Maastricht-Heuvelland)	• Mede regierol wordt adequaat vormgegeven door goede verbinding tussen beleid en uitvoering in afstemming met onderwijsbesturen in Regiegroep VSV.
• Sturen op het uitvoeren van Plan van aanpak Convenant VSV;	• Conform gerealiseerd. Nieuwe convenant met rijk wordt in overgangsjaar 2016 voorbereid.
• Actieve inzet van Team Leerplicht/RMC/ Jongeren@Work.	• Voorbereidingen voor de start van een integraal Jongerenteam (JT) binnen Sociale zaken zijn afgerond.
• Pilot andere aanpak verzuim van 18+ jongeren met een risicoprofiel op uitval.	• Pilot verloopt succesvol; wordt in 2016 geëvalueerd.
<u>Opsporen en aanpakken van risicoverzuimers en voortijdige schoolverlaters:</u> Bij de repressieve inzet zetten wij in op een persoons-gerichte aanpak via trajectbegeleiding. Dit krijgt vorm door o.a.:	
• Gericht opsporen van risicoverzuimers en voortijdige schoolverlaters, door Leerplicht én Jongeren@Work in het kader van het Actieplan Jeugdwerkloosheid Zuid-Limburg.	• Conform gerealiseerd en wordt in 2016 door de start van het Jongerenteam (JT) geïntensiveerd (aanpak bestrijding jeugdwerkloosheid).
• Coördineren en voorzitten van multidisciplinair samengesteld Expertteam Jongeren@Work (netwerkorganisatie als Maastrichtse variant van Jongerenloket).	• Expertteam loopt Conform en wordt doorontwikkeld in Jongerenteam.
• Versterken samenwerking van Expertteam J@W en teams Werk/Inkomen en Zorg in de sector Sociale Zaken als Servicepunt Jongeren@Work, in de werkstructuur van het Werkplein.	• Voorbereiding lopen voor inbedding van Expertteam J@W in het Jongerenteam.
• Versterken advies en consultatiefunctie van externe professionals jeugdhulp in de school. Vindplaats school wordt meer werkplaats voor samenhang in de aanpak van risicojeugd.	• Samenwerking met consulenten Jeugd en Leerplicht in gezamenlijke casuïstiek geborgd.

Verzorgen van Leerlingenvervoer	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Uitvoeren van de Gemeenschappelijke Regeling-Leerlingenvervoer</u> Voor de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem en Vaals voert Maastricht de gemeenschappelijke regeling leerlingenvervoer uit. Naast onder andere het opstellen van de verordening, beschikkingen en contractmanagement verzorgen, betekent het concreet: • Leerlingen vervoeren naar de voor hen dichtstbijzijnde en meest toegankelijke school; • Aanbieden van voor de leerling “passend” vervoer; • Rekening houden met financieel economische aspecten en een zo effectief mogelijke reistijd voor kinderen.	 • Conform gerealiseerd. • Conform gerealiseerd. • Vervoersmanagement door contractmanager conform gerealiseerd.

► *Onderwijshuisvesting*

In standhouden/ontwikkelen fysieke onderwijsinfrastructuur	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Voldoen aan de huisvestingsplicht</u> Acties om te voldoen aan de huisvestingsplicht voor onderwijsinstellingen voor (voortgezet) speciaal, primair en voortgezet onderwijs en spreiding/concentratie van voorzieningen zijn: • Opstellen programma onderwijshuisvesting 2016. • Realiseren programma onderwijshuisvesting 2015 (afgestemd op de overgebleven verplichtingen na de doordecentralisatie van het onderhoud naar de schoolbesturen).	 • Programma 2016 is door het college vastgesteld • Programma 2015 - Voorbereidende werkzaamheden nieuw-bouw El Habib zijn gestart. Verwachting start bouw is gepland in 2016. - Asbestsaneringen diverse scholen zijn afgerond. - Voorbereidende werkzaamheden onderhoud schoorsteen Bernard Lievegoed School zijn gestart. Werkzaamheden zijn gepland in 2016. - Inrichting sport- en spelmateriaal in Sporthal Randwyck tbv 3 basisscholen heeft plaats-gevonden.
• Uitwerken Structuurvisie t.a.v. herschikking en spreiding Integrale Kindcentra Maastricht (spreiding primair onderwijs, peuteropvang en kinderopvang) als reactie op ontgroening, door het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Integrale Kindcentra.	• Integraal Huisvestingsplan Integrale Kindcentra is opgesteld en vastgesteld door de raad. Er is overeenstemming met de schoolbesturen en de raad over het eindplaatje. Voor de daarmee gemoeide financiële middelen zoekt de raad dekking in Kaderbrief 2016.
• Start Uitvoeringsplan 2015 van Integraal Huisvestingsplan Kindcentra	• Eerste locaties zijn opgepakt: Montessori; St. Pieter; Geluksvogel
• Start herschikking huisvesting voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs.	• De raad heeft een onafhankelijk onderzoek laten doen naar de voorgestelde herschikkingsplan-nen van LVO waarover overeenstemming was met het college. Dit heeft geen nieuwe inzichten opgeleverd. Schoolgebouw Bemelergrubbe 17 is verbouwd voor de realisatie van het vmbo-domein per start schooljaar 2015-2016.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 9 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**15.971**	**14.555**	**14.899**	**16.358**	**1.459 N**
- Kapitaallasten	6.611	6.813	6.363	6.762	399 N
- Apparaatskosten	2.643	2.680	2.576	2.592	16 N
- Storting in voorzieningen	311	315		725	725 N
- Overige lasten	6.406	4.747	5.960	6.279	319 N
(b) Totale baten	**3.975**	**2.133**	**2.381**	**3.374**	**993 V**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**11.996**	**12.422**	**12.518**	**12.984**	**466 N**
Storting in reserves	255	523	175	175	
Onttrekking uit reserves			483	442	41 N
Resultaat	**12.251**	**12.945**	**12.210**	**12.717**	**507 N**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
Bijzonder basis onderwijs	733
Openbaar basis onderwijs	46
Bijzonder Voortgezet Onderwijs	791
COA/Intern. Schakelklas	102

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 0,466 mln. N)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Frictiekosten sluiting binnensportaccommodaties € 0,725 mln. N
- Leerlingenvervoer € 0,178 mln. V
- Diversen € 0,081 mln. V

Onderwijshuisvesting (frictiekosten)
Op 21 april heeft de gemeenteraad besloten in te stemmen met sluiting van een aantal binnensport-accommodaties (zie ook: nota “Toekomstbestendige binnensportaccommodaties). Voor de gymzalen/sportzalen die niet meer verhuurd gaan worden, wordt conform het gemeentelijke vastgoed beleid een nieuwe bestemming gezocht. Hierbij worden zowel de mogelijkheden voor verkoop, langdurig verhuur en sloop onderzocht. In samenwerking met betrokken partijen is hiervoor, conform toezegging aan college, een protocol ontwikkeld dat binnenkort aan het college ter besluitvorming zal worden voorgelegd. Hieruit blijkt dat er met de afstoting frictiekosten gemoeid zijn (afboeking boekwaarden en sloopkosten) voor een bedrag ad € 0,725 mln. Voor dit bedrag is een voorziening getroffen.

Leerlingenvervoer
Door een daling van het aantal leerlingen evenals door kritische beoordeling van de aan te bieden vervoermogelijkheden is een bezuiniging van € 0,178 mln. op busvervoer gerealiseerd.

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)
Egalisatie kapitaallasten onderwijs € 0,041 mln. N

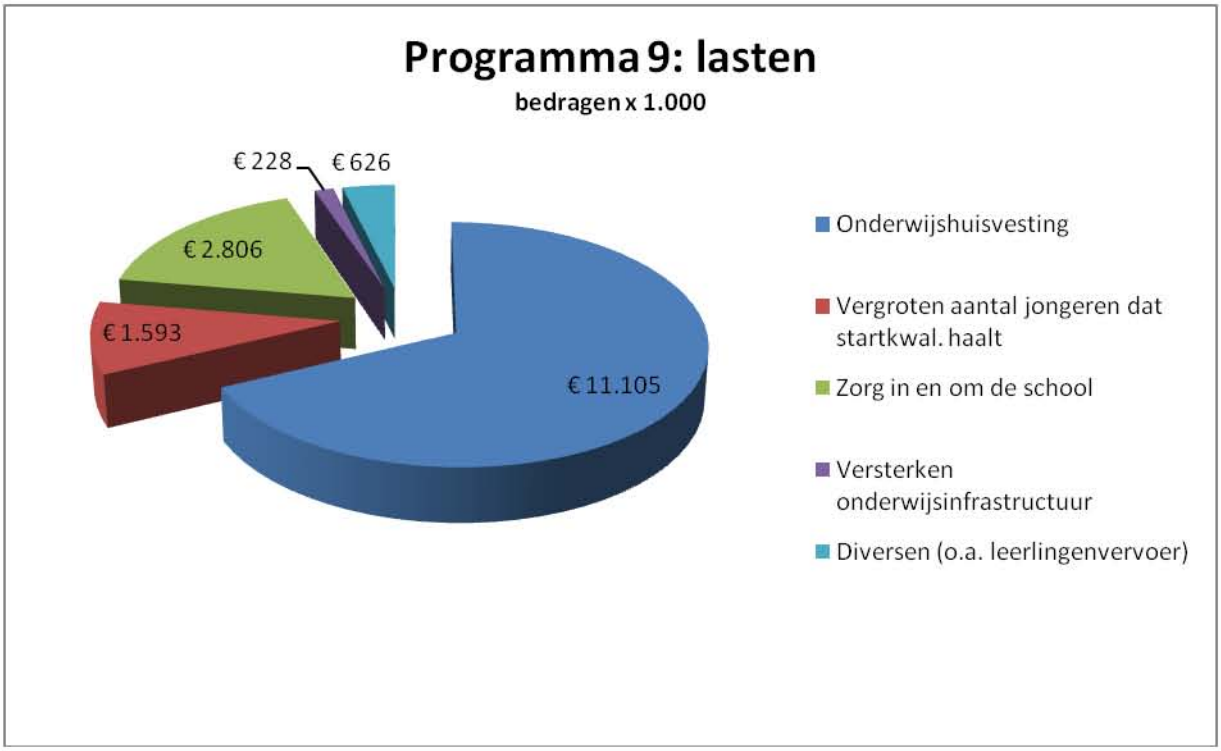
Programma 9: lasten
bedragen x 1.000
€ 228
€ 626
€ 2.806
€ 1.593
€ 11.105
Onderwijshuisvesting
Vergroten aantal jongeren dat startkwal. haalt
Zorg in en om de school
Versterken onderwijsinfrastructuur
Diversen (o.a. leerlingenvervoer)

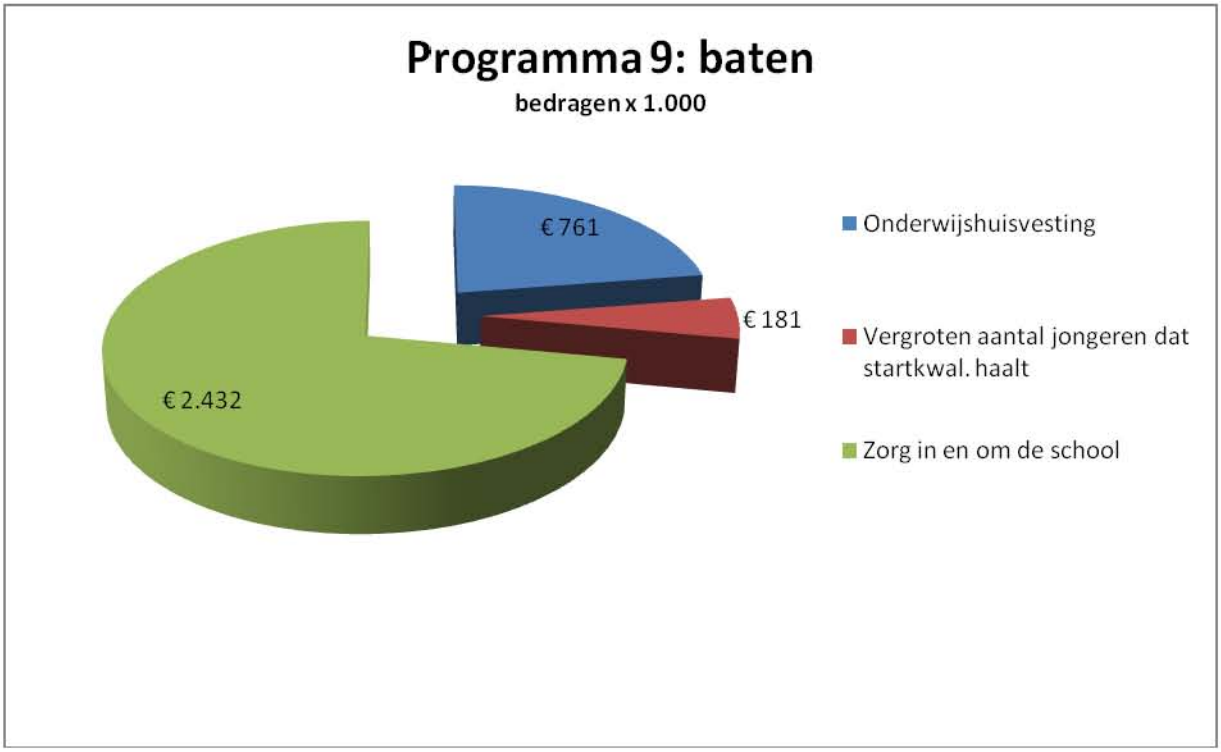
Programma 9: baten
bedragen x 1.000
€ 761
€ 181
€ 2.432
Onderwijshuisvesting
Vergroten aantal jongeren dat startkwal. haalt
Zorg in en om de school

Programma 10 Stadsontwikkeling

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling

Versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de stad.

Dit programma faciliteert hierbij tal van functies uit andere begrotingsprogramma's, zoals bedrijven (P3), woningen P11, maatschappelijke, culturele en onderwijsvoorzieningen (P 5,6,7,8.9).
Het programma werkt op een aantal manieren aan de ruimtelijke kwaliteit van de stad:

- Door het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen;
- Door de stedelijkheid van de stad verder te ontwikkelen. Onder stedelijkheid wordt verstaan een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Deze ontmoetingen worden via dit programma gefaciliteerd door de ruimtelijke mogelijkheid voor ontmoetingen te versterken op diverse schaalniveau's (van binnenstad tot buurtcentrum);
- Door permanent delen van de stad te verbouwen om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbestemming.
- Door het cultureel erfgoed van de stad te behouden en te ontwikkelen, onder andere door monumentale gebouwen en structuren te beschermen, te restaureren en nieuwe functies te geven.

Wat merkt de burger daarvan?

Programma 10 werkt faciliterend aan de realisatie van de doelstellingen van de programma's 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13 en 14) en komt dus vooral tot uitdrukking in de daar benoemde maatschappelijke effecten. In samenhang met al deze programma's beoogt dit programma het volgende maatschappelijk effect te bereiken: een kwalitatief hoogwaardige en aantrekkelijke stedelijke omgeving.
Dit komt tot uitdrukking in: waardering voor woonomgeving in de stadspeiling (zie programma 11) en verbetering van de woonaantrekkelijkheid.

Overzicht indicatoren	2010	2012	2013	2014	2015	Ambitie 2014-2015
Oordeel Maastrichtenaar over zijn woonomgeving*	7,1	-	-	7,0	-	≥ 7,1
Woonaantrekkelijkheidsindex Maastricht **	33	34	35	34	37	< 34
*Bron: Stadspeiling; ** Bron: Atlas voor gemeenten De woonaantrekkelijkheid van gemeenten is een gewogen index van acht factoren met elk hun eigen gewicht. Op volgorde van gewicht betreft dit: de bereikbaarheid van banen, het culturele aanbod (podiumkunsten), veiligheid, het aantal koopwoningen in de woningvoorraad, de nabijheid van natuurgebieden, de kwaliteit van het culinaire aanbod, de aanwezigheid van een universiteit en het historische karakter van de stad. Hoe lager het getal, des te groter is de aantrekkelijkheid van de gemeente en des te hoger de plaats op de ranglijst.						

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Bestemmingsplannen*

Beoogde prestaties 2015	Realisatie 2015
<u>Vaststellen bestemmingsplannen, beheer cq. reguliere actualisering</u> In 2015 stellen we de volgende bestemmingsplannen en/of beheersverordeningen vast: • Buitengebied Oost / Terraspark • Landgoederenzone • Maastricht-West, deelgebied Malberg-Oud Caberg • Lanakerveld • Centrum (binnen singels), als gevolg van evaluatie amendement woningsplitsing D66 en vaststellen Binnenstadsvisie • Facet-bestemmingsplannen Implementatie Maastricht Planologisch Erfgoedregime (MPE), dit is de bescherming van gemeentelijke monumenten via een aanpassing van de vigerende bestemmingsplannen.	Betreffende bestemmingsplannen zijn vastgesteld m.u.v. en BP centrum en facet bestemmingsplan MPE. BP Centrum wordt niet herzien omdat de evaluatie van het amendement woningsplitsing leidt tot een stadsbrede bestemmings-planherziening Inzake MPE heeft in 2015 een nader onderzoek plaatsgevonden naar de voor- en nadelen van een facet-bestemmingsplan. Dit naar aanleiding van juridische uitspraken op het MPE van bestemmingsplan Centrum en Noord-Oost. De inhoudelijke voorbereiding hebben grotendeels plaatsgevonden. De vaststelling van het facet-bestemmingsplan is gepland voor najaar 2016.
<u>Voorbereiden bestemmingsplannen, beheer cq. reguliere actualisering, vaststelling voorzien in 2016</u> • Grensmaas	Voorbereiding loopt, vaststelling wordt verwacht medio najaar 2016

<u>Vaststellen ontwikkelbestemmingsplannen (uitwerkingen brandpunten/grootstedelijke projecten en faciliteren particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen.</u>
• In 2015 stellen we bestemmingsplannen vast voor gebiedsontwikkelingen/uitwerkingen van de grootstedelijke projecten/brandpunten o.a.:
  • Randwyck (juridische doorvertaling Masterplan en gefaseerde uitvoering, projectgewijs
  • ENCI (juridische doorvertaling Plan van Transformatie)
  • Tapijnkazerne (juridische doorvertaling Visie Tapijn)
  • Belvédère
  • Hoolhoes (wijkaanpak)
  • Dousberg
  • Geusselt
  • Palace
  • A2-Centrum-Oost
• Afhankelijk van de voortgang en de besluitvorming inzake het doorzetten van het spreidingsbeleid coffeeshops Maastricht zullen bestemmingsplannen worden vastgesteld voor de aangewezen coffeecornerlocaties Brusselseweg en Beatrixhaven (locatiekeuze nog door de Raad te bepalen).
• We faciliteren naar schatting zo'n 15 kleinere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2015 aandienen, met een postzegelbestemmingsplan of een projectafwijkingsbesluit (omgevingsvergunning met afwijking van bestemmingsplan).
	• Betreffende bestemmingsplannen zijn vastgesteld m.u.v. plannen Tapijn, ENCI en Palace. Voor deze was het definitieve ontwerp in 2015 nog niet gereed. Daardoor zullen de bestemmingsplannen voor deze ontwikkelingen in 2016 worden opgesteld.
	• Bestemmingsplannen zijn afhankelijk van besluitvorming inzake het spreidingsbeleid. Vaststelling was in 2015 dan ook niet aan de orde (zie P2).
	• Conform gerealiseerd**.**

Nieuwe stadsontwikkeling: Maastricht-LAB-Next • We pakken als cocreatief ontwikkelplatform een aantal vernieuwende projecten en/of stadsontwikkelingsvraagstukken op in samenwerking met initiatiefnemers en overige partners. • We zijn aanjager van een publiek debat in de stad over de nieuwe stadsontwikkeling door het organiseren van publieke bijeenkomsten, deels in samenwerking met marktpartijen, maatschappelijke partners en – platforms. • We versterken en breiden het eigen opgerichte Netwerk Stadsmakers Maastricht uit.	Conform gerealiseerd. • Diverse projecten van initiatiefnemers zijn opgestart i.s.m. het Maastricht-LAB, zoals Caracola, de Gas[t]houder, Operatie Steenbreek en de Ontwerpwedstrijd Ambyerveld. • Diverse publieke bijeenkomsten zijn georganiseerd, zoals TEDxMaastrichtSalon i.s.m. TEDxMaastricht (18.05.2015) en het debat 'Creative Hubs' i.s.m. debatcentrum Sphinx en Bureau Europa (07.04.2015). • Het Stadmakersnetwerk is uitgegroeid tot ruim 70 Stadmakers, die op persoonlijke titel meedoen aan diverse projecten en activiteiten.

► *Grootstedelijke projecten*

Belvédère Maastricht	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Planvorming, studies en uitwerkingen In 2015 zijn we voorbereidend bezig met: **Deelgebied/grex Belvédère 1 Binnensingel** • Bij positieve haalbaarheidsstudies Loods 5 en The Student Hotel overeenstemming met partijen vastleggen in overeenkomsten. • Werving potentiele gebruikers voor de Eiffel • Haalbaarheidsstudie naar het invullen van de resterende delen van de Eiffel tbv incubators (starters/doorgroeiers en combinatie van wonen/werken/ambachten) • Overige haalbaarheidsstudie (o.a. eerste aanzet woningbouw in Sphinx Zuid) • Timmerfabriek; planvorming van volwaardige popvoorziening **Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark** • Voorbereiding werkzaamheden op basis van de visie die in 2014 is opgesteld en die gefaseerd zal worden gerealiseerd. **Deelgebied/grex Belvédère 3 bedrijventerrein Bosscherveld inclusief de aanpak van de Noorderbrug** • Voortzetting voorbereidende werkzaamheden voor PDV fase II	De erfpachtovereenkomst met the Student Hotel is getekend. Met Loods 5 zijn we nog steeds in gesprek. Er zijn oriënterende gesprekken gevoerd met diverse partijen die interesse hebben in de vestiging in de Eiffel. Definitief Ontwerp Muziekgieterij en Toonzaal zijn in voorbereiding Zie onder uitvoering Conform gerealiseerd, besluitvorming wordt voorzien medio 2016.

Uitvoering In 2015 zijn we uitvoerend bezig met:	
Deelgebied/grex Belvédère 1 Binnensingel	
• Cascoherstel Eiffelgebouw	• Het cascoherstel zal in 2016 van start gaan.
• Realisatie Pathé bioscoop in Sphinxkwartier	• De Pathé bioscoop is geopend.
• Start inrichting openbare ruimte omgeving Eiffel en Timmerfabriek	• De openbare ruimte rondom Pathé is aangelegd.De inrichting van het voorterrein Timmerfabriek loopt gelijk met oplevering Lumière hetgeen najaar 2016 opgeleverd wordt.
• Renovatie en herbestemming vml. hoofdkantoor Sphinx tbv UNU MERIT	• De huisvesting van UNU Merit is geopend.
• Nutsterrein. Oplevering parkeergarage, koopwoningen fase 1b Nutsbedrijven. Afhankelijk van belangstelling start ongeveer 40 woningen fase 2 en voorbereiding fase 3 (30 woningen).	• Nutsterrein. De parkeergarage wordt medio 2016 opgeleverd samen met de 24 koop¬woningen op de garage en de appartementen aan de Maagdendries (waar de ingang van de garage is gesitueerd). De verkoop van de eerste koopwoningen in fase 2 start in 2016 nadat de omgevingsvergunning is verkregen en de grond is geleverd. De voorbereiding van fase 3 vindt plaats in 2017.
• Afbouw hoek Capucijnenstraat/Lindenkruis	• Afbouw is gestart.
• Timmerfabriek; restauratie voormailige electriciteitscentrale en gedeeltelijke nieuwbouw voor filmhuis Lumiere, verbouwing van de Timmerfabriek voor de Muziekgieterij, aanpassingen in de Toonzaal voor Bureau Europa, aanleg binnentuin.	• De bouwwerkzaamheden t.b.v. Lumière zijn halverwege. De ver/nieuwbouw Timmerfabriek voor Muziekgieterij en Bureau Europa wordt in één werk uitgevoerd. De start is voorzien in de zomer van 2016. Aanleg binnentuin volgt na realisatie nieuwbouw Muziekgieterij aanvang 2018.
Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark	
• Afronding fase I (zijnde onder andere de reparatie van de muren evenals het beter toegankelijk maken van het gebied via een padenstructuur)	• Het herstel van de vestingmuren Lage Fronten fase 1 is vertraagd. De start wordt voorzien in juli 2016.
• Start fase II (deze fase vormt de aaneenschakeling van de Hoge en Lage Fronten)	In 2015 zijn vanuit de aanpak Noorderbrug diverse ateliersessies georganiseerd, één van deze sessies is gericht op het ontwerp ‘verbinding’ Hoge en Lage Fronten. In 2016 wordt toegewerkt naar een DO. Uitvoering is voorzien in 2018.
• Start fase III (de start voorziet in de sloop van gebouwen tussen de Lage Fronten en het tracé van de nieuwe aanlanding Noorderbrug)	• Met de sloop van gebouwen tussen Lage Fronten en het tracé Noorderbrug is eind 2015 gestart. Daarnaast is in 2015 geëxperimenteerd in de gashouder om te komen tot definitieve invulling. Ook is de begane grond van het LAB-gebouw (terrein Radium) ingevuld met ondermeer de Toneel Groep Maastricht en diverse ateliers. Ook voorbereiding van invulling 2e etage (FashionHouse) is eind 2015 opgepakt. Verder hebben in het gebied Lage Fronten diverse kleinschalige activiteiten plaatsgevonden.

Deelgebied/grex Belvédère 3 bedrijventerrein Bosscherveld inclusief de aanpak van de Noorderbrug	
• Vóór de zomer van 2015 zal de gunning project Noorderbrugtrace plaatsvinden. De uitvoering is daarna voorzien tot ongeveer begin 2018.	• De gunning van het project Noorderbrugtrace heeft in juli 2015 plaatsgevonden waarna de uitvoering is gestart en is voorzien tot ongeveer 2018.
• PDV 1e fase: voortzetting overig deel tbv realisatie bouw-tuin en sfeercentra.	• Conform gerealiseerd, voortzetting overig delen (uitgifte aan Praxis tbv realisatie bouw-tuin en sfeercentra heeft reeds in 2015 plaatsgevonden).
• Het voornemen is om het LAB gebouw op de locatie Vredestein in 2015 in te vullen met creatieve en/of ambachtelijke bedrijven. Dit in eerste instantie voor een periode van 5 jaar en bij gebleken succes met de mogelijkheid te verlengen tot 10 jaar.	• Zie hierboven
• Realisatie van het milieupark op Het Rondeel.	• In 2015 is het plan afgerond en heeft de aanbesteding plaats gevonden.

Wijkaanpak	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Planvorming, studies en uitwerking</u> In 2015 zijn we voorbereidend bezig met:	Een aantal ontwikkelingen geeft aanleiding tot een andere organisatie van het werken aan Maastrichtse wijken. In plaats van de “oude” wijkaanpak, is de nieuwe samenwerking onder de vlag van Wonen en Wijken georganiseerd rond vijf actuele thema’s (Wonen en zorg, Doe-democratie, Betaalbaarheid en duurzaamheid, Woonruimteverdeling, Woonmilieus) in nauwe samenwerking met de corporaties. De herijking van de herstructureringsplannen wordt opgepakt samen met het maken van prestatieafspraken met de corporaties in het najaar van 2016.
Besluitvormingsgerichte coalities (regierol gemeente).	
• Gebiedsontwikkeling Hoolhoes Limmel. Afronding planvoorbereiding IKC ’t Spoor incl. doorlopen planologische procedure • Herontwikkeling Theresiaschool Wittevrouwenveld. Start planvoorbereiding i.o.m. partners. • Vernieuwing Wijkpark Caberg-Malpertuis. Aansluiting Viegenpark zuid op herstructurering Widelanken e.o.. Start planvoorbereiding Viegenpark noord. • Gebiedsontwikkeling Blauwe Loper Mariaberg. Planvoorbereiding i.o.m. partners.	• Planvoorbereiding incl. procedures IKC “De Geluksvogel” (voorheen: ’t Spoor) afgerond. • IHP vastgesteld. Planvoorbereiding IKC “De Groene Loper” start in 2016. • Vernieuwing Viegenpark zuid afgerond. Uitstel planvorming Viegenpark noord ivm latere herstructurering Widelanken. • Verkenning gestart. In 2016 helderheid over financiële haalbaarheid.
Samenwerkingsgerichte coalities (partnerende rol gemeente)	
• Voorbereiding (co-)investeringen openbare ruimte Limmel, Nazareth, Wyckerpoort, Wittevrouwenveld, Heer, Malberg, Caberg, Malpertuis, Brusselse Poort, Pottenberg, Mariaberg i.o.m. corporaties, Avenue2, Delta Lloyd en andere partners.	• Voorbereiding (co-)investeringen openbare ruimte in alle genoemde buurten i.o.m. partners opgepakt/afgerond m.u.v. Pottenberg (volgt in 2018). De planning van de nog te realiseren onderdelen volgt bij de herijking van de herstructureringsplannen in het najaar van 2016.
Netwerkgerichte coalities (faciliterende rol gemeente)	
• Initiatieven met burgers en/of ondernemers in de lead (o.a. bewonersinitiatieven, kunst in de wijk) • (Tijdelijk) zelfbeheer voorzieningen (o.a. lichtkunstwerk) • (Tijdelijk) zelfbeheer groen/ openbare ruimte (o.a. buurttuinen en –parken) • Burgers aan het Stuur De Heeg	• Diverse initiatieven in voorbereiding met hulp bewonersinitiatiefgelden. • Besturing lichtkunstwerk wordt gekoppeld aan IKC De Geluksvogel. • Diverse initiatieven zelfbeheer/ groen in voorbereiding. • Diverse kleine initiatieven in winkelcentrum Roserije.

Uitvoering In 2015 zijn we uitvoerend bezig met: **Besluitvormingsgerichte coalities (regierol gemeente).** • Gebiedsontwikkeling Hoolhoes Limmel. Oplevering spooronderdoorgang (opruimen bestaande overweg), oplevering Kanjelzone (parken Bethlehem, Jeruzalem), start bouw IKC 't Spoor **Samenwerkingsgerichte coalities (partnerende rol gemeente)** • Uitvoering (co-)investeringen openbare ruimte Nazareth, Heer, Malberg, Brusselse Poort, Mariaberg i.o.m. corporaties, Delta Lloyd en andere partners. **Netwerkgerichte coalities (faciliterende rol gemeente)** • Initiatieven met burgers en/of ondernemers in de lead (o.a. bewonersinitiatieven, kunst in de wijk) • (Tijdelijk) zelfbeheer voorzieningen (o.a. Werkhuis) • (Tijdelijk) zelfbeheer groen/ openbare ruimte (o.a. buurttuinen en –parken, parkrangers west) • Burgers aan het Stuur De Heeg Meer informatie en toelichting in het separate voortgangsbericht wijkaanpak 2014-2015.	• Spooronderdoorgang opgeleverd, parken Bethlehem en Jeruzalem opgeleverd, renovatie Hoeve Rome gestart. Bouw IKC De Geluksvogel gestart. • (co-)investeringen openbare ruimte Malberg (Recessenpark) in uitvoering. Andere buurten in voorbereidingsfase. Brusselse Poort kent mogelijk vertraging omdat Deltra Lloyd haar eigendom heeft verkocht. • Diverse initiatieven in uitvoering met hulp van bewonersinitiatiefgelden • Zelfbeheer o.a. Werkhuis en Caracola • Ca. 50 initiatieven zelfbeheer/ groen in uitvoering (adoptieovereenkomsten) • Diverse kleine nitiatieven in winkelcentrum Roserije. Meer informatie in "Samenwerkings-document Wonen en Wijken 2015".

Randwyck	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
• Samen met de gebiedspartners UM, MUMC+, Maastricht Health Campus BV en de Provincie Limburg wordt gewerkt aan een nieuw masterplan met bijbehorende ontwikkelstrategie. Na finale besluitvorming daarover in laatste kwartaal 2014 kan dat Masterplan vanaf 2015 als inhoudelijk toetsingskader worden gehanteerd en gefaseerd (per project) planologisch-juridisch worden vertaald.	• Nieuw masterplan ("*Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus*") is in december 2014 door de raad vastgesteld, op basis waarvan azM, UM en gemeente de voorbereidingen hebben getroffen voor de verdere planuitwerking van het Hart (1e fase van plandeel 1). De aanbesteding van ingenieursdiensten om te komen tot een Definitief Ontwerp resp. bestek is ultimo 2015 afgerond en de opdracht (aan Arcadis) is in januari 2016 verleend. Insteek is om het project te realiseren op grond van het Herstelplan dat voor Maastricht-zuidoost in 2016 door de Gemeenteraad wordt vastgesteld.

• Nadere uitwerking gemeenschappelijke exploitatie t.b.v. MHC-gebiedsaanpak.	• In de loop van de onderhandelingen hebben azM en UM afgezien van de vorming van een Gemeenschappelijke Exploitatie Maatschappij. De uiteindelijke gekozen vorm en spelregels van de samenwerking zijn opgenomen in de Koepelovereenkomst BL-MHC. Voor wat betreft Plandeel 1 zijn de afspraken in die overeenkomst nader uitgewerkt in een Realisatie- en exploitatieovereenkomst, eind 2015 door partijen vastgesteld.
• Samenwerking MECC, visievorming en planvoorbereiding fysieke ingrepen, in relatie tot het nieuwe masterplan.	• Met de overname van het private vastgoeddeel in 2015 is investeringsruimte ontstaan voor het MECC. De Raad heeft opdracht gegeven een plan uit te werken waarbij die financiële ruimte onder meer wordt ingezet voor noodzakelijke verbeteringen en toekomstgerichte investeringen in de accommodatie. In de tweede helft van 2015 is hiertoe, in nauw overleg met MECC Maastricht BV, een concept-investeringsprogramma opgesteld waarin voorstellen worden gedaan die ertoe moeten leiden dat het MECC: o als topbestemming van expositie- en congresaccommodatie op de kaart wordt gehouden (en met oog voor de TEFAF-wensen die daarbij zijn geformuleerd); o Het meerdaags toerisme in de stad versterkt; o kan worden doorontwikkeld tot een Brightlands MHC Meetingpoint. Eerste berekeningen komen op een totale investering van € 27,2 mln. Het gaat nu nog om eerste richtinggevende verkenningen.
• AzM: afronding planvorming diverse nieuwbouwinitiatieven, waaronder het Mosae Vita (voorheen Living Lab Limburg) en het Protonentherapiecentrum (PTC) in de eerste helft van 2015.	• Diverse bouwinitiatieven van azM kenden in 2014 hun voortgang. M.b.t. het Mosae Vita wordt intensief gewerkt aan een sluitende businesscase, alvorens de concrete planontwikkeling kan starten. De voorbereiding van het PTC geschiedt inmiddels voor bijna 100% voor risico van Maastro Clinic. De planvorming is erop gericht om de eerste patiënten in 2018 te kunnen behandelen.
• Aanpak leegstand en hergebruik: o Permanente monitoring en analyse, samen met externe belanghebbenden in relatie tot het nieuwe Masterplan; o actieve begeleiding van initiatieven, matchen acquisitieresultaten en leegstandsaanbod.	• Aanpak leegstand en hergebruik kent ook in 2015 zijn voortgang. Succes is onder meer geboekt met de vestiging van Ericsson.

Uitvoering In 2015 zijn we uitvoerend bezig met: • Begeleiding diverse (nieuwbouw)projecten Maastricht Health Campus (o.a. uitbreiding OK's azM, de bouw van het Universitair Sportcentrum van UM, Brains Unlimited, Mosae Vita en Protonentherapiecentrum (PTC), deels vanaf de tweede helft van 2015.	• De diverse nieuwbouwprojecten kenden in 2015 hun voortgang. Met de uitvoering van een aantal onderdelen van het concept-investeringsprogramma MECC die - in verband met afspraken TEFAF – niet langer op realisatie konden wachten, werd in 2015 inmiddels gestart (trap + lift en verkenning tijdelijk parkeren).

Binnenstad	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Palace	
Planvorming, studies en uitwerkingen Onder voorbehoud van ondertekening van de intentieovereenkomst met de initiatiefnemer in 2014, vinden de volgende activiteiten plaats in 2015: • Vaststellen anterieure overeenkomst; • Vaststellen bestemmingsplan; • Opstarten onteigeningsprocedure; • Afronden definitief ontwerp openbare ruimte; • Voorbereiden bouwrijp maken plangebied	Eind augustus 2015 heeft de initiatiefnemer ingestemd met de voorliggende intentieovereenkomst. Met de nu voorliggende afspraken ligt er een goede basis om tot ontwikkeling te komen. 2016 zal grotendeels in het teken staan van het doorlopen van het overeengekomen stappenplan.
Stadhuis	
Planvorming, studies en uitwerkingen In 2015 wordt een definitief ontwerp opgesteld met betrekking tot de restauratie van de monumentale onderdelen en het toekomstig gebruik van het Stadhuis. Hiervoor wordt gekeken naar een mogelijke fasering en de mogelijke varianten, waaronder een minimale instandhoudingsvariant, en de resultaten van het constructieve onderzoek. Nadere besluitvorming zal moeten plaatsvinden over de noodzakelijk, eventueel wenselijke, en financieel haalbare variant.	Het definitief ontwerp van de minimale instandhoudingsvariant is gereed. Concreet houdt dit in dat de constructieve problemen van de balkkoppen worden opgepakt en overgegaan wordt tot het verbeteren van het klimaat enerzijds ten behoeve van de monumentale interieuronderdelen en anderzijds ten behoeve van de medewerkers. Hiertoe zijn in het voorjaar van 2015 extra middelen ter beschikking gesteld.
Uitvoering De (reeds in 2013 gestarte) werkzaamheden aan wandtapijten, vloer, gewelfschildering en goudleerbehang worden afgerond. Ook zal het in 2014 gang gezette constructieve onderzoek worden afgerond. Een concrete start van de opvolgende werken is afhankelijk van het resultaat van genoemd onderzoek en bovengenoemde besluitvorming	De genoemde, reeds in 2013 gestarte, werkzaamheden zijn afgerond. Het constructieve onderzoek heeft geleid tot de aanpak van alle balkkoppen en in vertaald in de minimale instandhoudingsvariant. Uitvoering start in voorjaar 2016.

A2	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> Middels een strategische keuze is bepaald om fysiek te beginnen met de centrum-ontwikkeling Oost. Dit betreft de planvorming van een gecombineerde, integrale ontwikkeling van de locaties AH, Gemeenteflat en Oranjepark/Koningsplein. Verder zal het “DNA”, dat wil zeggen de identiteit, van het gebied bepaald worden zodat meer doelgericht aan de gebiedsontwikkeling gewerkt kan gaan worden.	De bestemmingsplanprocedure voor de nieuwbouw van Albert Heijn is in april/mei 2015 opgestart. De zienswijzen betreffen met name de nieuwe verkeerssituatie Scharnerweg. Op basis van overleg en verdere uitwerking van het verkeersplan is tegemoet gekomen aan de vragen / bezwaren. De (geactualiseerde) planning is dat het bestemmingsplan / bouwplan wordt vastgesteld bij raadsbesluit in 2016, waarna de bouw kan starten. . Het “DNA”is in bewerking en wordt onder meer gevuld met de transitieprogramma’s. Tevens is er voortgang geboekt met het onderzoek naar de mogelijkheden ter verduurzaming van de A2-plannen. De inspanning is gericht op koppeling aan de MIRT-agenda.
<u>Uitvoering</u> In 2015 ligt focus op realisatie van infrastructuur met ondermeer: • Gereed komen van de ruwbouw van de tunnel tussen knooppunten Europaplein en Geusselt; • Afbouw in de tunnel; • Installeren en testen van de verkeers- en tunneltechnische installaties; • Afwerken van het bouwterrein op maaiveld, met uitzondering van de tijdelijke N2/A2; • Mogelijke start (tijdelijke) gebiedsontwikkeling(en). De door partijen vastgestelde masterplanning blijft gehandhaafd (openstelling tunnel op 16 december 2016).	• Ruwbouw tunnel is gereed; • Afbouw in de tunnel verloopt conform plan; • Het installeren van de verkeers- en tunneltechnische installaties had een lichte achterstand en is door Avenue2 ingelopen. Vooralsnog lijkt de bestuurlijke mijlpaal (16 december 2016) haalbaar; • Er is een transitiemanager aangesteld die initiatieven aanwakkert in nauwe afstemming met de omgeving in het tijdelijk gebruik en inrichting van het maaiveld; • Gebiedsontwikkeling (centrum-ontwikkeling Oost) start begin 2016. Nieuw ten opzichte van de begroting zijn nadere afspraken inzake kwetsbaarheden bij de moederbedrijven van Avenue2. Dankzij deze afspraken over de samenwerking en de garanties ontstaan vooralsnog geen belemmeringen in de voortgang van het project. Wel wordt de overname van Ballast Nedam door Renaissance nauwlettend gevolgd op haar consequenties (o.a. voor de financiering).

Geusseltpark en landgoederenzone	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Geusseltpark	
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> In 2015 zijn we voorbereidend bezig met: • Afronding voorbereidingsfase nieuwbouw sporthal Geusselt Olympiaweg (1e helft 2015)	• Tegenvallende aanbestedingsresultaten van de bouw van de sporthal hebben er voor gezorgd dat er een extra nieuw besluitvormingsproces moest worden ingezet. In januari 2016 zijn additionele middelen ter beschikking gesteld, waardoor de definitieve gunning spoedig kan plaatsvinden.
• Planontwikkeling woonschegge 2 (en mogelijk) 1 i.o.m. private partij (Bouwinvest) inclusief voorbereiding ontwerp naastgelegen openbare infrastructuur.	• Bouwinvest heeft nog geen voorstel voor woningbouwplannen voor de scheggen 1 en 2 ingediend. Niettemin is de herinrichting van de naastgelegen openbare infrastructuur inmiddels gerealiseerd, waardoor de omgevingskwaliteit van de huidige appartementen de gewenste kwaliteitsimpuls heeft gekregen.
• Begeleiding particulier initiatief Apple Health Park (mits lopend haalbaarheidsonderzoek conform initiatiefovereenkomst komende maanden tot positief resultaat leidt).	• Begin 2016 hebben initiatiefnemers laten weten dat vanwege de toegenomen omvang het initiatief mogelijk niet meer past op de oorspronkelijke locatie op en rondom het Applepark hotel. Zij wensen daarom de mogelijkheden te verkennen op de twee gemeentelijke kantoorlocaties die – in het Masterplan Geusseltpark+ 2011 - iets verderop op het Stadionplein zijn voorzien. Indien die verkenning tot positieve conclusies leidt, zal vervolgens een nieuwe intentie-overeenkomst aan initiatiefnemers worden aangeboden.
• Voorbereiding ontwerp voor inpassing Groene Loper in parkeerplaatsen Stadionplein i.s.m. Avenue2.	• Een ontwerp voor de inpassing van de Groene Loper in het Stadionplein en Geusseltpark is nog niet ter beoordeling ontvangen. De verwachting is dat een voorstel in 2016 door Avenue2 wordt voorgelegd.
<u>Uitvoering</u> In 2015 zijn we uitvoerend bezig met: • Afronding laatste onderdelen openbare infrastructuur/park (o.a. oevers vijverpartijen, Groene Loper in park, realisatie brugdam Olympiaweg en ecologische compensatie groen in zuidelijke rand plangebied).	• Oevers vijverpartijen zijn inmiddels waar mogelijk ingericht. Verwijdering tijdelijke “dam” wacht op duidelijkheid omtrent structureel herstel waterpeil, welk periodiek wordt gemonitord. Dat geldt ook voor het opnieuw opstarten van planontwerp brugdam Olympiaweg, waarvan de aanbesteding eerder dit jaar om budgettaire reden was gestopt. Aanleg compensatie ecologisch groen is om dezelfde reden uitgesteld.
• Realisatiefase nieuwbouw sporthal Geusselt Olympiaweg (2e helft 2015).	• Na de definitieve gunning/opdrachtverlening wordt de bouw van de sporthal in 2016 gestart.
• Vormgeven van het inrichtingsplan Geusseltpark aan A2-zijde i.s.m. Avenue2.	• De uitvoering van het inrichtingsplan vindt gefaseerd plaats. Deels is dat al gebeurd (nabij kleine Geusseltvijver), en andere onderdelen worden uitgevoerd in de loop van 2016, nadat overeenstemming is bereikt over het ontwerp.

Landgoederenzone	
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> In 2015 zijn we voorbereidend bezig met een nadere uitwerking van onderdelen van de gebiedsvisie voor de Landgoederenzone, waaronder:	
• Planvorming verbindingsas LGZ (herinrichten verbinding tussen Maastricht- Meerssen- Valkenburg aan de Geul als historische, groene ontwikkelas en verbindend element binnen de LGZ);	• Het ambitiedocument/visie is gereed;
• Locatieonderzoek fietsbrug Rivierpark Maasvallei en België;	• De financiële en technische haalbaarheid van de fietsbrug, hangend aan de stuw Borgharen, is in onderzoek;
• Nadere uitwerking verbinding Limmel-Nazareth en LGZ, aanleg van nieuw groen in de wijk en verbinden met groene structuren in LGZ via Groene loper;	• Limmel-Nazareth/LGZ: de verbetering van de openbare ruimte/infrastructuur blijft de opgave die volgt op de afronding van de opstalverbetering. De betreffende corporatie heeft tot op heden nog geen groen licht gekregen van de Autoriteit woningcorporaties (Aw) op de voorgestelde investeringsagenda.
• Uitwerking mogelijkheden herbestemming leegstaande landgoederen of beeldbepalende gebouwen in afstemming met herbestemmingsbeleid gemeente Maastricht.	• Initiatieven ten behoeve van de Kanjelzone tav Mariënwaard, Severen en Villa Kanjel.: o Mariënwaard: met de verhuizing van de dagopvang eind 2015 zijn alle gebouwen die eigendom zijn van Xonar leeg komen te staan. Samen met Buitengoed Geul en Maas (BGM) is de herontwikkeling opgepakt door met ondernemers en particuliere initiatieven mogelijkheden voor huisvesting te onderzoeken zowel voor het leegstaande rijksmonument als de Xonar gebouwen, en op termijn het merendeel van de Xonar gebouwen te slopen ten behoeve van het opnieuw aanleggen van de historische tuin met bijbehorende zichtlijnen; o Severen: eveneens in samenwerking met BGM en in overleg met Xonar is, op basis van een uitgewerkte studie die door alle partijen wordt onderschreven, gewerkt aan de voorbereiding van sloop-, verbouwing en financiering van de Xonar gebouwen, en het opnieuw inrichten van het gebied naar zoveel mogelijk historisch perspectief inclusief ontwikkeling van natuurbos en park; o Villa Kanjel: dit landgoed werd door de gemeente gekocht van de stichting Mondriaan o.a. met het oog op herstel conform de visie BGM van de oude structuur voor wat betreft de lanen, vijvers, bruggen en bos/park. Rekening houdend met deze condities wordt het monument weer in de markt gezet cq verkocht.

Uitvoering In 2015 zijn we uitvoerend bezig met:	
• Afronding van de aanleg van het routenetwerk met fiets en wandelpaden door het hele gebied van de LGZ;	• Het ontwerp is opgedeeld in drie fasen. De eerste fase, het Geuseltpark, is volledig klaar. De volgende fase is de route tussen Schin op Geul en de A2. Van deze fase is het overgrote deel gereed. Er dient alleen nog een brug aangelegd te worden (tussen de verlengde Veeweg en de Graafstraat) en enkele kleine aanvullende maatregelen. Van de laatste fase, is een definitief ontwerp gemaakt dat in 2016 gerealiseerd wordt. Dit deel ligt ten westen van de A2 en ten oosten van het Julianakanaal. Een onderdeel van deze fase is de monumentale Beukenlaan tussen Station Noord en landgoed Vaeshartelt. Er is een aantal onderzoeken gedaan om dit deel van de route voor te trekken. De oude en monumentale beuken zijn voor het overgrote deel ziek. De wortels zijn aangetast en hierdoor zijn de bomen niet meer stabiel. Deze oude beuken moeten gekapt worden;
• Stadslandbouw of streekproductie in de Groene Gastvrije Gordel;	• Stadslandbouw: in 2015 is in het kader van de Groene Gastvrije Gordel een tweetal onderdelen stadslandbouw gerealiseerd: enerzijds de verplaatsing van de volkstuinen ten noorden van Kasteeel Bethlehem o.a. ivm het ondergronds brengen van de hoogspanningskabel Limmel naar Station Noord en inrichting Bethlehempark, en anderzijds het realiseren van een pilot Stadslandbouw op de gronden tussen de landgoederen Vaeshartelt en Kruisdonk;
• Ontsnippering en verdunning van bebouwing met als doel behoud en herstel van natuurwaarden;	• Wordt uitgevoerd als onderdeel van uitvoeringsprogramma BGM in 2016;
• Branding van het gebied voor de bewoners en omwonenden van het gebied en het organiseren van diverse activiteiten van en met bewoners, scholen, vrijwilligersorganisaties om betrokkenheid en participatie in de eigen omgeving te vergroten.	• In uitvoering als doorlopende opgave gedurende de looptijd van BGM (tot en met 2017).

Brandpunt Beatrixhaven	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Planvorming, studies en uitwerkingen • In 2015 worden het bestemmingsplan voor een coffeecorner in de Beatrixhaven vastgesteld.	• Het bestemmingsplantraject voor een coffeecorner in de Beatrixhaven is afhankelijk van de voortgang van het spreidingsbeleid. Zie P2

Uitvoering • De opwaardering van de industriehaven wordt afgerond; • De voormalige bedrijventerreinen van ACI, MTB en Sligro zijn eind 2015 verkocht; • De doorontwikkeling van het Trimodaal overslagcentrum (opwaardering spoorinfrastructuur) wordt gerealiseerd in het eerste kwartaal van 2015; • In 2015 wordt het maatregelenpakket, inclusief een treinwaarschuwingsinstallatie, gerealiseerd in het kader van de uitvoeringsagenda “verbetering verkeersinfrastructuur en verkeersveiligheid” in afwachting van de toename van het goederentransport; • De doortrekking van de A2/A79-aansluiting tot de Galjoenweg (Kraakweg) is gerealiseerd.	• Afgerond eind 2014. • Terrein is bouwrijp en de verkoop is gestart. Vanwege het renterisico is besloten een makelaar in te schakelen. De aanbesteding-sprocedure is in gang gezet. • In 2015 is de planvoorbereiding en de uitvoering ter hand genomen. De afronding zal in de eerste helft van 2016 gebeuren. • In 2015 is het maatregelenpakket, inclusief een treinwaarschuwingsinstallatie, in het kader van de uitvoeringsagenda “verbetering verkeersinfrastructuur en verkeersveiligheid”, in afwachting van de toename van het goederentransport slechts gedeeltelijk gerealiseerd. Dit door het beëindigen van regulier treintransport naar een afvalverwerkingsbedrijf. In afwachting van nieuwe ontwikkelingen in het goederenvervoer per spoor staat het project on hold. • De maatregelen Galjoenweg zijn afgerond. De doortrekking van de aansluiting tot Galjoenweg (Kraakweg) is vertraagd. Alternatieven worden momenteel voorbereid en uitgewerkt i.r.t. tot spoorveiligheid

Overige projecten	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Project Tapijnkazerne	
Planvorming, studies en uitwerkingen In 2014 is de visie voor de Tapijnkazerne in dialoog met de stad tot stand gekomen. Deze visie wordt vertaald in het bestemmingsplan waarbij zowel bij zowel bij de totstandkoming als in het formele proces de dialoog met de stad wordt opgezocht. In de eerste helft van 2015 wordt het bestemmingsplan aan de raad aangeboden. Daarnaast wordt een uitwerkingsplan opgesteld, inclusief de financiële en praktische vertaling van de visie.	Eind 2014 bleek de Universiteit Maastricht snellere ontwikkeling te voorzien dan eerder gedacht. Daarom is ervoor gekozen om direct een integraal ontwerp voor de gebouwen en het gebied te laten maken en dit daarna te vertalen in een bestemmingsplan en uitvoeringsplan. Begin 2015 is op basis van de door de raad vastgestelde transformatievisie een programma van eisen voor het ontwerp opgesteld. Deze is in juni aan de stad gepresenteerd en gebruikt als basis voor de integrale Europese aanbesteding van het ontwerp, die in juli 2015 van start is gegaan. Uit 37 inschrijvingen zijn vijf partijen geselecteerd die een massastudie en prijsopgave hebben ingediend. De beste drie mochten een schetsontwerp maken en een brede beoordelingscommissie heeft eind december de winnende ontwerpcombinatie geselecteerd, waarna is overgegaan tot voorlopige gunning. Na definitieve gunning is het schetsontwerp begin 2016 gepresenteerd aan de stad. Momenteel wordt het schetsontwerp, in dialoog met de stad verder uitgewerkt in een definitief ontwerp, waarvoor medio 2016 een bestemmingsplan en financieringsvoorstel aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Uitvoering In 2014 is de eerste fase inrichting en openstelling van het noordelijk deel van het gebied gerealiseerd. 2015 staat uitvoerend vooral in het teken van monitoring, evaluatie en optimalisatie van de eerste fase openstelling van het gebied en de ingebruikname van de eerste gebouwen.	In 2015 zijn alle gebouwen in het openbare gedeelte van de Tapijnkazerne in gebruik genomen door de Universiteit. Een deel van de gebouwen is beschikbaar gesteld voor tijdelijk creatief gebruik, zoals Loods M en het Werkgebouw, de Tapijntuin is uitgegroeid tot stadsmoestuin en in maart 2015 heeft ook brasserie Tapijn haar deuren geopend. Er hebben diverse culturele en creatieve activiteiten plaatsgevonden in de gebouwen en in de openbare ruimte. Tapijn is in 2015 uitgegroeid tot levendige plek waar studenten, medewerkers van de UM en inwoners en bezoekers van Maastricht elkaar ontmoeten. De openstelling van het gebied wordt doorlopend geëvalueerd en geoptimaliseerd met gebruikers omwonenden en belangenorganisaties.

Project Ambyerveld	
Uitvoering In 2015 zijn we uitvoerend bezig met: • Uitgifte 1e fase kavels consumentgerichte woningen (10 door Bouwfonds, 19 door gemeente), • Afhankelijk van de uitgifte 1e fase komt de uitgifte van 2 woningcomplexen middels openbare aanbesteding aan de orde, • Ook in genoemde afhankelijkheid wordt de 2e fase tbv teruglevering gronden Bouwfonds Limburg (mede-eigenaar) bouwrijp gemaakt, • En volgt vervolgens aansluitend (waarschijnlijk 2016) de start van uitgifte kavels consumentgerichte woningen 2e fase (12 door Bouwfonds, 16 door gemeente).	• Er zijn 3 kavels in optie genomen; • Er vindt een heroriëntatie plaats op de invulling van de twee woningcomplexen. Uitgifte van deze kavels is uitgesteld tot 2018; • Het bouwrijp maken van de 2e fase en teruglevering gronden aan BPD heeft plaats gevonden in december 2015; • De uitgifte van de bouwkavels van de 2e fase is uitgesteld in afwachting van de verkoop van de kavels in de 1e fase (wellicht tot 2018).

Huisvesting asielzoekers/noodopvang	
	De huisvesting van asielzoekers in het AZC Maastricht is samen met het COA en vele andere partners ter hand genomen. Daarbij wordt veel aandacht besteed aan de wisselwerking tussen huidige en nieuwe bewoners en de integratie van nieuwkomers. Voor het onderwijs is geïnvesteerd in de Internationale Schakelklas (voortgezet onderwijs) en een aantal taalklassen in het primair onderwijs. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor het toekomstig AZC in Sint Maartenspoort in volle gang. In het najaar is in opdracht van de gemeenteraad gestart met het stadsbrede onderzoek naar mogelijkheden voor noodopvang en versnelde plaatsing van vergunninghouders. De grotere asielinstroom naar Europa en Nederland blijft aanhouden, en zal naar verwachting voorlopig fors blijven. Dat brengt voor de gemeente Maastricht nieuwe uitdagingen met zich mee. Binnenkort wordt een uitvoeringsbeeld van het vluchtelingendossier voor de gemeente Maastricht gepresenteerd waarin alle relevante aspecten worden benoemd. Naast de huidige stand van zaken worden actiepunten voor de korte en middellange termijn genoemd.

▶ *Bouwtoezicht*

Uitvoer bouwtoezicht	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Handhaven fysieke ruimte</u> Dit gaan we in 2015 o.a. doen door: • toezicht op veilige constructies, o.a. via de nieuwe verscherpte europese normen (ter vervanging van de NEN-normen) en een strikte naleving van het kwaliteitsysteem toets constructieve veiligheid ; • snel en alert reageren op meldingen illegale bouw; • toezicht op brandveiligheid door ± 120 pandcontroles met een intensivering naar gesplitste woningen concentratie van de welstandscontrole op kwetsbare monumenten van de binnenstad; • stimuleren duurzaam bouwen met gerichte informatiebrochures en prestatieafspraken met woningcorporaties.	• Gerealiseerd conform planning • Gerealiseerd conform planning • Toezicht op brandveiligheid door 92 controles in panden waar groepen mensen verblijven. • Gerealiseerd conform planning.
<u>Verstrekken omgevingsvergunningen Wabo</u> Dit is een wettelijke taak met een continu proces. In 2015 zetten we in op: • verbeteren en versnellen van de dienstverlening; • het stimuleren van het gebruik van het digitale loket omgevingsvergunningen; • intensief bouwtoezicht op met name constructieve- en brandveiligheid; • afhandeling van ± 1.000 omgevingsvergunningen.	• Gerealiseerd, het verguntraject is heringericht conform de uitgangspunten van het lean management. • Gerealiseerd. Door de introductie van de legeskortingsregel steeg het aantal digitale aanvragen van 35% in 2014 naar 70% in 2015. • Gerealiseerd • Gerealiseerd. In 2015 zijn 1163 aanvragen omgevingsvergunningen in behandeling genomen.

<u>Verbeterplan kwaliteitscriteria nieuwe wet VTH</u> • Voor een goede uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) worden in 2015 nieuwe landelijke kwaliteitseisen gesteld. De wetgever tracht de kwaliteitscriteria op 1 januari 2015 wettelijk van kracht te laten zijn. De kwaliteit van de uitvoering moet voldoen aan criteria voor het personeel (voldoende kennis en capaciteit) en criteria voor de inhoud en het proces (beleidsplan met prioriteitstelling, doelstellingen voor de uitvoering, strategieën, kwaliteitsborging en een goede monitoring- en verantwoordingssystematiek). • Voor het onderdeel Handhaven voldoet de gemeente aan de minimale kwaliteit van uitvoering. Dit geldt niet voor het vergunning- en toezichtdeel. In het kader van een door de directie vastgesteld verbeterplan wordt voorjaar 2015 de gemeenteraad een nieuw bouwbeleidsplan voorgelegd alsmede een nieuw ontwikkeld instrumentarium op het gebied van monitoring- en verantwoordingsrapportages.	• De invoeringsdatum is verplaatst naar 1 juli 2016. Momenteel wordt de gemeentelijke verordening kwaliteit VTH voorbereid. • Het nieuwe bouwbeleidsplan is in december 2015 door het college vastgesteld en wordt in 2016 in een stadsronde besproken met de raad. Met het plan wordt een grote bijdrage geleverd aan de gestelde kwaliteitscriteria uit de nieuwe verordening. Een nieuw instrumentarium op het gebied van monitoring- en verantwoordingsrapportages is in 2015 ontwikkeld en wordt in 2016 ingezet.
<u>RUD</u> Zie paragraaf 5.5.5 Gemeenschappelijke regelingen.	Zie paragraaf 5.5.5 Gemeenschappelijke regelingen.
<u>Intensief toezicht op De Karosseer</u> De in 2012 ingezette koers van intensieve, gemeentebrede en gecoördineerde controle en handhaving van de bedrijven van De Karosseer wordt voortgezet; de overige woonwagenlocaties worden in deze koers eveneens meegenomen.	Gerealiseerd conform planning

Niet geplande prestatie	
Veilige kamers	Een handhavingsproject is per 1 januari 2015 gestart ter verbetering van de brandveiligheid in kamerverhuurpanden. Het project richt zich expliciet op de panden waar 5 of meer studentenkamers zijn ingericht, immers alleen voor die panden gelden de specifieke brandveiligheidseisen. Per 31 december 2015 zijn 346 panden bezocht. Geheel afgehandeld zijn 162 panden dat wil zeggen dat het pand en de kamers bouwkundig en technisch brandveilig zijn en dat de formele stappen van de verlening van een omgevingsvergunning en de acceptatie van een gebruiksmelding achter de rug zijn.

Monumenten, archeologie en cultuurhistorie (cultureel erfgoed)

Behouden en ontwikkelen cultureel erfgoed	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Vaststellen Facet-bestemmingsplan Implementatie Maastricht Planologisch Erfgoedregime (MPE) Dit is de bescherming van gemeentelijke monumenten via een aanpassing van de vigerende bestemmingsplannen.	De vaststelling van het facet-bestemmingsplan is verplaatst naar het najaar 2016. In 2015 is begonnen met onderzoek naar de voors en tegens van een facet-bestemmingsplan. Onderzocht is en wordt of dit de juiste technische en juridische mogelijkheden biedt voor de bescherming van gemeentelijke monumenten. Dit naar aanleiding van juridische uitspraken op het MPE van bestemmingsplan Centrum en Noord-Oost en de wetswijzingen van de Omgevingswet en de Erfgoedwet.
Vaststellen actieplan stimulering bewustzijn monumenteigenaren	Het actieplan stimulering bewustzijn monumenteneigenaren is opgesteld. Vaststelling vindt plaats in 2016.
Actieve subsidielobby voor herbestemming en restauratie Permanente opgave en mede afhankelijk van cofinancieringsmogelijkheden.	Conform gerealiseerd (continue proces). Mogelijke toekomstige restauratieprojecten zijn geinventariseerd. Tevens is ingezet op een nieuwe financiële regeling van de Provincie die in 2016 ingaat
Advisering WABO In het kader van de verlening van omgevingsvergunningen op grond van de WABO geven we permanent adviezen over de monumentale, archeologische en cultuurhistorische waarden bij bouwplannen.	Conform gerealiseerd. Er zijn circa 750 adviezen afgegeven voor archeologie en 350 voor monumenten.
Uitvoering jaarschijf 2015 onderhoud vestingwerken en walmuren Zie programma 13.	Het reguliere onderhoud is conform gerealiseerd. Hiervoor zijn o.a. werkzaamheden uitgevoerd aan Bastion Waldeck, calamiteiten aan de Hoge Fronten, Rondeel de Vijf Koppen en Haet en Nijt, de Sibemaschoorsteen. Daarnaast is extra geïnvesteerd in groenbeheer bij de Rondelen Haet en Nijt en de Vijf Koppen.
Archeologisch onderzoek en archeologische begeleiding. In voorkomende gevallen is het een permanente en wettelijke taak de randvoorwaarden voor archeologisch onderzoek op te stellen en het onderzoek te begeleiden.	Conform gerealiseerd. Bij de volgende projecten en initiatieven heeft archeologische onderzoek plaatsgevonden; Lage Fronten, Kanjelbeek Itteren, fietsenkelder station, Klevarie, aanleg rioleringen, Dousberg, waterbassin Bieslanderweg, omlegging gasleiding Limmel, Timmerfabriek en Enci trapplatform.
Vaststellen beleidsnota aanstralen monumenten	Vanwege de verbreding en de koppeling met de Openbare Verlichting is dit onderdeel van de Leidraad Openbare Verlichting geworden.
Stadhuis Zie Programma 10, brandpunt Binnenstad.	Zie onderdeel grootstedelijke projecten

3. Wat heeft het gekost?

Programma 10 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**68.278**	**106.188**	**86.725**	**97.974**	**11.249 N**
- Kapitaallasten	7.898	7.838	7.885	7.885	
- Apparaatskosten	9.762	9.556	9.522	9.892	370 N
- Storting in voorzieningen	12.109	2.172	3.046	3.156	110 N
- Overige lasten	38.509	86.622	66.272	77.041	10.769 N
(b) Totale baten	**30.477**	**46.952**	**22.395**	**26.664**	**4.269 V**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**37.801**	**59.236**	**64.330**	**71.310**	**6.980 N**
Storting in reserves	13.181	7.232	7.749	8.101	352 N
Onttrekking uit reserves	29.277	53.913	61.039	54.629	6.410 N
Resultaat	**21.705**	**12.555**	**11.040**	**24.782**	**13.742 N**

Resultat uit reguliere bedrijfsvoering					842 N
Incidenteel resultaat					12.900 N
Resultaat					**13.742 N**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
Noorderbrug	35.000
Onbebouwd OG	193
MECC	25.000
Brightlands MHC	46

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten
In het progamma stadsontwikkeling is de grondexploitatie opgenomen. Feitelijk is hier geen sprake van een begroting omdat deze per project (exploitatieplan) door de raad wordt vastgesteld. Hierdoor is er een verschil tussen begroting en rekening zowel aan de baten- als aan de lastenkant. De begroting van het project is afhankelijk van de duur van een project en loopt meestal over meerdere jaren. Onderdeel van het saldo baten en lasten is (resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten en bouwtoezicht):

Resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten

bedragen x € 1.000	
Bebouwd onroerend goed exploitatie	315 N
Bebouwd onroerend goed verkoop panden	803 V
Grondexploitatie	161 V
Onbebouwd onroerend goed exploitatie	45 N
Onbebouwd onroerend goed verkoop gronden	467 V
Afboeking Francois de Veyestraat*	651 N
Asbestsanering Timmerfabriek**	750 N
Taakstelling onroerend goed actieplan verkoop woningen	869 N
Totaal	1.199 N

*Afwaardering Francois de Veyestraat 4-6: Zoals reeds gedeeld in de raadsnota “Huisvesting asielzoekers-centrum Francois de Veyestraat 4-6” (mei 2015) is de gemeente voornemens om het pand Francois de Veyestraat 4-6 aan het COA te verkopen teneinde een asielzoekerscentrum te realiseren. De overeengekomen verkoopprijs bedraagt hierbij € 1,4 mln. Daar het pand nog een boekwaarde kent van € 2,0 mln. dient een boekverlies van € 0,6 mln. genomen te worden. Gelijk aan wat gemeld in de nota, dient hierbij opgemerkt te worden dat indien de voorgenomen inbreng doorgaat, dit zorgt voor een structurele verbetering van het regulier vastgoedexploitatie resultaat. Indien de voorgenomen inbreng niet doorgaat, zijn er voor het object geen verdere invullings-mogelijkheden meer, wat zou betekenen dat het pand gesloopt zal worden.

**Asbestsanering Timmerfabriek: In de voormalige elektriciteitscentrale van de Sphinx, de toekomstige panden van Lumière, is een grootschalige asbestvervuiling aangetroffen. Waar uit de inventarisatie bleek dat er een overzichtelijke asbestvervuiling in bijvoorbeeld kitnaden zaten is tijdens de bouwvoorbereiding en sloop een omvangrijke vervuiling aangetroffen in onder andere puin dat zich niet zichtbaar onder en tussen fundamenten bevond. In het bouwbudget is op basis van de inventarisatie rekening gehouden met een post voor asbest van € 38.000. De werkelijke kosten, inclusief stagnatiekosten/claim van de aannemer, zullen naar verwachting echter € 0,750 mln. bedragen. Er zijn met betrekking tot asbestsaneringen geen alternatieven mogelijk: asbest moet gesaneerd worden. De condities waaronder dit moet gebeuren zijn wettelijk vastgelegd. Getracht wordt om de kosten te drukken door zoveel mogelijk tegelijkertijd te saneren en vervuiling klasseringen bij enige twijfel naar beneden bij te stellen. Momenteel wordt nog een vermoeden van asbest op de stucwerken op de begane grond onderzocht. Eventuele saneringskosten hiervan zijn nog niet in te schatten.

Bouwtoezicht
Het prille economisch herstel is ook zichtbaar in de bouw. De inkomsten uit bouwleges laten voor het eerst sinds 2010 weer een stijging zien. Ten opzichte van de afgelopen 5 jaar stijgen de legesinkomsten met € 0,125 mln. Het betreft voornamelijk een stijging van kleine bouwaanvragen. Om deze extra aanvragen af te kunnen handelen wordt extra menskracht flexibel ingehuurd. Verder is in 2015 gestart met de verplichting om voor 1 januari 2017 alle studentenpanden verplicht af te bakenen voor de BAG. Ook hiervoor wordt capaciteit ingehuurd. In de opbrengst bouwleges 2015 zit voor het laatste jaar een bijdrage vanuit de bouw van de A2 (circa € 0,400 mln.). Conform de begroting is de taakstelling van € 1,0 mln.voor € 0,608 mln. gerealiseerd. Er resteert uiteindelijk een tekort van € 0,392 mln.

Incidenteel resultaat
Op basis van de actuele hercalculatie van de grondexploitatie WOM Belvédère wordt er een hoger tekort verwacht van € 12,9 mln. ten opzichte van voorgaand jaar. Omdat de gemeente Maastricht ten opzichte van de WOM Belvédère een vangnet vormt voor eventuele toekomstige tekorten is in de jaarrekening 2015 van de gemeenten Maastricht hiervoor een voorziening gevormd. De raad heeft besloten om van het MJIP jaarlijks € 2,3 miljoen aan te wenden voor het vormen van een bestemmingsreserve waarmee eventuele tekorten van de WOM Belvédère kunnen worden gedekt. Conform bestendige gedragslijn is het college voornemens om de lasten van € 12,9 mln. voor het vormen van de voorziening in 2016 ten laste te brengen van het vruchtboomfonds zonder de rentebijschrijving aan te passen. Zodra de voorziening vrijvalt wordt deze weer teruggestort in het Vruchtboomfonds. Omdat hierover door de raad nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden is de voorziening niet als zodanig verwerkt in de jaarrekening 2015.

Storting in reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

Bestemmingsreserve project A2	€ 0,352 mln. N

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

Bestemmingsreserve project A2	€ 6,969 mln. N
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	€ 0,585 mln. V
MECC	€ 0,026 mln. N

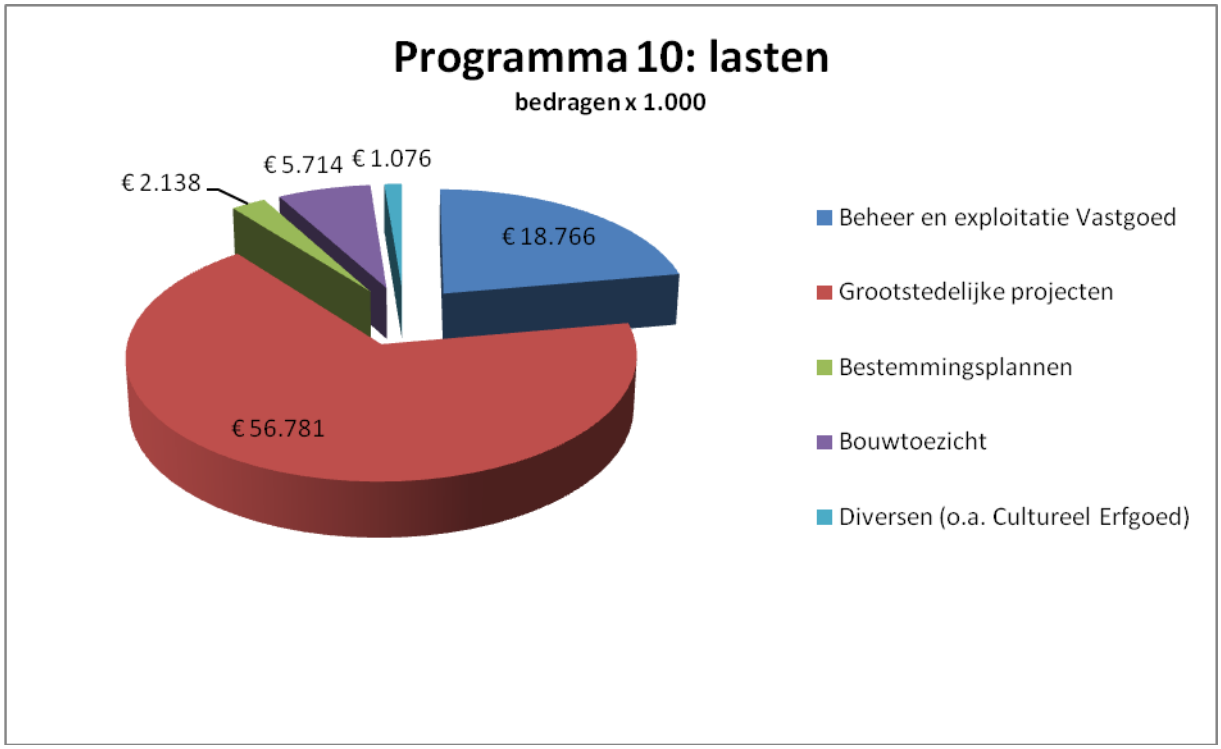

NB De grafiek is exclusief het incidenteel resultaat.

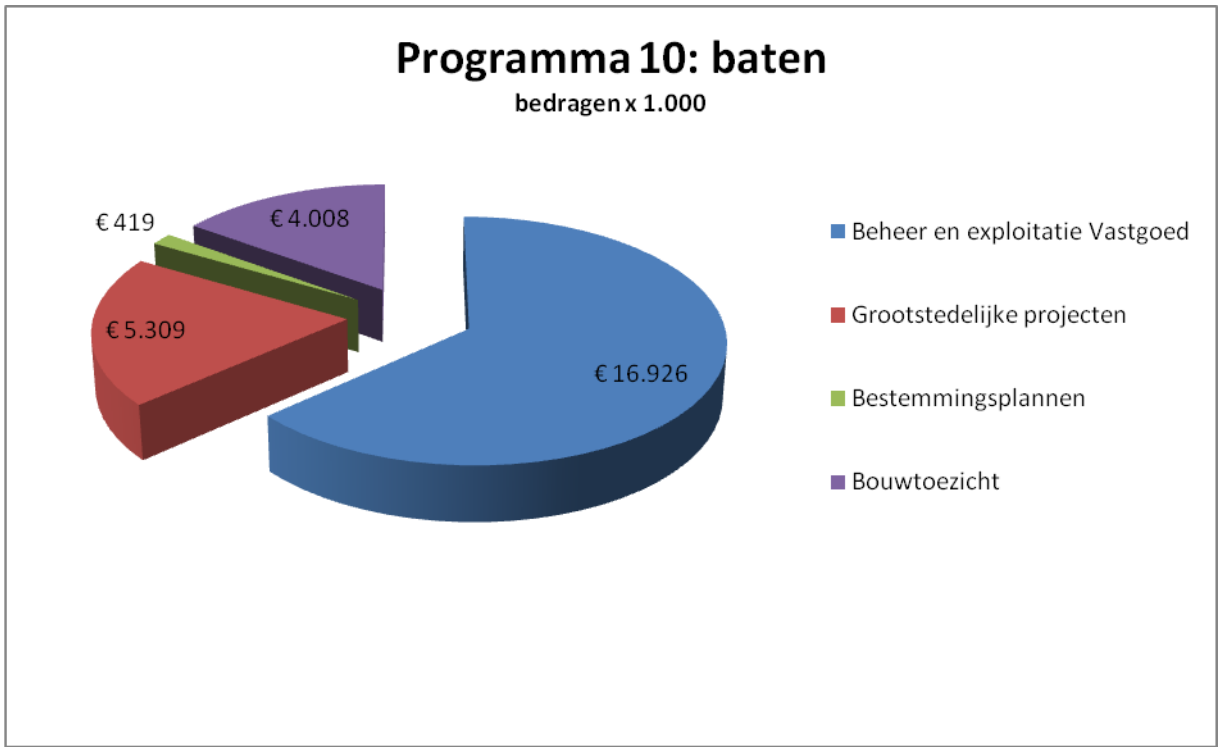

Programma 11 Wonen

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

In Maastricht en de omliggende regionale woningmarkt zorgen voor voldoende woningen van voldoende kwaliteit, rechtvaardig verdeeld voor wat betreft de sociale huursector en aansluitend bij de wensen van zowel de huidige bewoners als nieuwe (potentiële) bewoners.

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten (ME) te bereiken:
1) Grotere aantrekkingskracht voor zowel huidige als nieuwe bewoners, door versterken en behoud van leefbare buurten en versterken en behoud van de fysieke kwaliteit in het algemeen.
2) Beter evenwicht op de woningmarkt (kwantiteit – kwaliteit – verdeling).

Indicatoren	2010	2012	2014	2015	Ambitie 2015	Bron*
Oordeel Maastrichtenaar over zijn woonomgeving	7,1	-	7	-	≥ 7,0	1
Schaalscore evaluatie woning	7,5	-	8	-	≥ 7,0	1
Ontwikkeling woningvoorraad, aantal eenheden per jaar	175	261	45	184	125/jaar	2
Slaagkans woningzoekenden** < 30 jaar 30-55 jaar >55jaar Gemiddeld	 13,8% 14,3% 20,7% 15,3%	 12,0% 12,1% 15,6% 12,5%	 13,8% 16,2% 24,1% 16,2%	 15,5% 16,1% 26,3% 17,5%	 Gelijke slaagkansen voor alle leeftijds-groepen	3

* Bronnen: (1) Stadspeiling, (2) BAG administratie (3) Jaarrapportages Woningbureau Maastricht
** Slaagkans= aandeel van actief reagerende woningzoekenden dat met succes heeft gereageerd en een corporatiewoning heeft gevonden. Ofwel: het woningaanbod gedeeld door het aantal personen dat hierop actief reageert. De slaagkans wordt dus beïnvloed door zowel de omvang van het beschikbare aanbod als de omvang van de groep actief woningzoekenden. Het is een gemiddelde dat voor verschillende leeftijdgroepen wordt uitgesplitst om doelstelling van gelijke slaagkansen te kunnen volgen.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wonen

Visieontwikkeling	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Geen acties.	N.v.t.

Borgen tactische doorvertaling visie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
A Lokaal	
1) Stedelijke meerjarenovereenkomst Met de corporaties wordt een nieuwe stedelijke meerjarenovereenkomst gesloten incl. afspraken over jaarschijven met concrete uitvoeringsafspraken. Er zijn vijf prioritaire thema's benoemd: - wonen en zorg, - doedemocratie en participatie - betaalbaarheid en duurzaamheid - woonruimteverdeling en - woonmilieus. Voorbereiding van deze afspraken is in 2014 gestart.	Begin 2015 hebben corporaties en gemeente het beslisdocument "Wonen en wijken in Maastricht 2015; samen werken aan nieuwe afspraken", als ook de evaluatie van de prestatieafspraken 2014, vastgesteld. Er zijn vervolgens voor de vijf thema's bestuursopdrachten en (meerjarige) projectplannen opgesteld. Met de uitvoering hiervan is in 2015 een begin gemaakt. In het Bestuurlijk Overleg Wonen en Wijken van 11 december 2015 zijn de eerste uitkomsten besproken. De raad en andere belanghebbenden zijn in de stadsronde van 15 december over de stand van zaken bij de vijf bestuursopdrachten geïnformeerd.
2) Herijking raadsbesluit stedelijke programmering woningbouw In het raadsbesluit van 2010 is vastgelegd dat de woningbouwprogrammering in 2014 wordt geactualiseerd. Met andere woorden het vaststellen van de uitgangspunten voor en prioritering van de woningbouwplannen voor de periode 2015-2019. In 2014 zijn we begonnen met de voorbereidingen hiervan. Besluitvorming in de raad is voorzien in 2015.	De herijking heeft plaatsgevonden in 2015, resulterend in een nieuwe, aangescherpte en met de Zuid-Limburgse Structuurvisie Wonen afgestemde, woningbouwprogrammering. Deze is door het College vastgesteld in december 2015. Besluitvorming in de raad is mede als gevolg van de samenloop met het proces van de Zuid-Limburgse Structuurvisie Wonen voorzien in 2016.
3) Doorvertaling lokale woonagenda De lokale woonagenda heeft een meerjarige uitvoeringsagenda. Voor 2015 staan de volgende thema's op de rol (deze zijn alle in 2014 opgestart; in het kader van het lopende proces voor de meerjarenovereenkomst met de corporaties en de jaarschijf 2015 worden enkele daarvan nader ingevuld): • Stedelijke meerjarenovereenkomst met de corporaties (zie A1). • Herijking raadsbesluit stedelijke programmering woningbouw (zie A2) • Regionale samenwerking (uitwerking wordt separaat beschreven, zie B1 en B2) • Vraaggericht bouwen. In 2014 is de experimentele periode afgesloten en geëvalueerd. Het wordt in 2015 als programmaonderdeel opgenomen in de nieuwe woningbouwprogrammering.	• Zie A1 • Zie A2 • Zie B1 en B2 • In de nieuwe woningbouwprogrammering blijft ruimte voor vraaggericht bouwen:in Ambyerveld, Belvédère, Groene Loper A2 en herstructurering. Ook bij het herbestemmen van monumenten naar specifieke woonproducten is ruimte voor particulier initiatief. Naast opname in de woonprogrammering is eind 2015 gestart met de opzet van een nieuw actieplan

	vraaggericht bouwen.
• Woonlasten en lagere inkomens. Invulling geven aan de “woonlastenbenadering” bij woningonderhoud en renovatie. Hierbij worden afspraken met corporaties gemaakt over voldoende woningen voor de lagere inkomens, waarbij tegenover extra lasten a.g.v. woningverbetering besparingen staan a.g.v. woonlastenbesparende duurzaamheidsmaatregelen. Is onderdeel van meerjarenovereenkomst en jaarschijven.	• Zie A1. Valt onder thema betaalbaarheid en duurzaamheid.
• In 2015 wordt in overleg met de andere gemeenten in Zuid-Limburg besloten over de instelling van een energieloket. In Maastricht wordt dat ingepast in de besluitvorming over de invulling van de extra gelden die hiervoor in het coalitieakkoord zijn gereserveerd (zie programma 12 Verkeer en Mobiliteit). Verder zal worden bekeken hoe om te gaan met soepeler vergunnen t.a.v. duurzame initiatieven en de verdere aanpak van de particuliere woningvoorraad.	• De gemeenten in Zuid Limburg hebben in 2015 gezamenlijk een blauwdruk voor een regionaal Energieloket Zuid Limburg ontwikkeld. Om tot uitvoering te komen wordt een aanbestedings-procedure opgestart. De verwachting is dat het loket medio 2016 gereed is.

• Ouderenhuisvesting. Op basis van een door de corporaties opgestelde evaluatie van de in Maastricht beschikbare voorraad ouderenhuisvesting, in relatie tot de lokale behoefte, wordt in samenwerking met de corporaties (verder) gewerkt aan voldoende geschikt aanbod. Met betrekking tot de particuliere woningvoorraad zal de nadruk (blijven) liggen op het stimuleren van de individuele eigenaren om hun eigen woning levensloopbestendig te maken, c.q. op te plussen. Deze aanbodstimulering in de huur- en koopsector is onderdeel van een meerjarig proces en onderdeel van de nieuwe woningbouwprogrammering. Vanaf 2015 worden initiatieven gestart in zowel de huur- als koopsector. De eigenaren van vastgoed hebben hierin de primaire verantwoordelijkheid.	• In de bestuursopdracht Wonen en Zorg is in 2015 onder andere inzicht verkregen in het aanbod van zorgwoningen in relatie tot de behoefte. Afspraken hierover worden medio 2016 vastgelegd als voorbereiding van de prestatieafspraken met de corporaties en hun huurdersverenigingen voor 2017.
• Studentenhuisvesting. De ontwikkeling van het aanbod wordt gevolgd. Als overaanbod concreet dreigt, zal, mede o.b.v. de visie op grootschalige studentenhuisvesting, via strakkere programmering en prioritering op de uitvoering van het programma studentenhuisvesting worden gestuurd.	• In de nieuwe woningbouwprogrammering is een apart programma studentenhuisvesting opgenomen. Hiermee wordt strakker gestuurd op een aantal specifieke locaties - voor (met name grootschalige) studentenhuisvesting. Daarnaast worden zowel het aantal splitsingen als omzettingen van woningen voor (onder andere) studentenhuisvesting gemaximeerd.
• In samenwerking met betrokken partijen (met name corporaties) wordt een Huisvestingsverordening gemaakt, als de gemeenteraad besluit dat zij actief wil (blijven) sturen in de woonruimteverdeling. Dit wordt gecombineerd met een optimalisering van de systematiek van woonruimteverdeling.	• Bij de uitwerking van de bestuursopdracht Beschikbaarstelling/woonruimteverdeling is mede op basis van een evaluatie van de woonruimteverdeling geconcludeerd dat een Huisvestingverordening op dit vlak vooralsnog niet nodig is. Daarnaast is gestart met onderzoek naar de meerwaarde van een Huisvestingsverordening voor het reguleren van het splitsen en omzetten van woningen (zie beleid woningsplitsing). Afspraken hieromtrent worden met de corporaties en hun huurdersverenigingen medio 2016 gemaakt als voorbereiding op de prestatieafspraken van 2017. Als bijzonder onderwerp binnen de woonruimteverdeling in 2015 geldt de huisvesting van vergunninghouders. Nieuw ten opzichte van de begroting is dat binnen de actuele context van de vluchtelingenproblematiek er specifiek voor vergunninghouders een plan van aanpak wordt opgesteld. Voorbereiding hiervan is in het najaar van 2015 gestart.

4) (Mogelijk) Actualiseren beleid Woningsplitsing en kamerverhuur In 2014 worden de effecten van het amendement van D66 over woningsplitsing geëvalueerd. Op basis daarvan wordt beoordeeld of en in welke mate aanpassing van het in de notitie Woningsplitsing en kamerverhuur opgenomen beleid nog relevant is en om aanpassing vraagt.	Naar aanleiding van de evaluatie is op 7 juli 2015 ~~het~~ nieuwe beleid voor het splitsen en omzetten van woningen vastgesteld. De raad heeft 29 september 2015 een motie aangenomen waarin wordt gevraagd om onderzoek naar de meerwaarde van invoering van een Huisvestingsverordening voor het splitsen en omzetten van woningen, gericht op het voorkomen van woongerelateerde overlast. Dit onderzoek is eind 2015 gestart. De raad wordt in 2016 over de uitkomsten geïnformeerd samen met de uitkomsten van een tussenevaluatie van het nieuwe beleid.
5) Themabijeenkomst wonen Organiseren van een jaarlijkse bijeenkomst voor de raadscommissie StadsOntwikkeling, in aanwezigheid van de betrokken partners in de stad. In overleg met de raadscommissie worden één of meerdere thema's geselecteerd.	Op verzoek van de raad is op 17 november 2015 een stadsronde georganiseerd over de Huisvestingswet.
B Regionaal	
1. Doorvertaling Structuurvisie wonen Zuid-Limburg Op basis van de naar verwachting in 2014 vastgestelde bindende bestuursafspraken wordt in samenwerking met de provincie, de subregio Maastricht en Mergelland en de drie Zuid-Limburgse steden gewerkt aan de operationalisatie van de Structuurvisie. Deze visie -een thema-uitwerking van het POL- vervangt de tijdelijke provinciale woonverordening en vormt de basis voor regionale sturing op de woningmarkt. De processen voor de Structuurvisie en de herijking van de Maastrichtse woningbouwprogrammering lopen gelijktijdig. Wij zullen de mogelijkheden die dit biedt voor onderlinge afstemming optimaal gebruiken, zodat er een evenwichtig geheel ontstaat van regionale en lokale afspraken, waarin lokale en regionale belangen afdoende tegen elkaar zijn afgewogen.	De Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL) is in december 2015 door alle 16 Zuid-Limburgse Colleges in procedure gebracht voor raadsbehandeling in najaar 2016. Hier gaan in de eerste helft van 2016 een formele ter inzage legging en informatierondes aan vooraf. De SVWZL biedt na vaststelling door de raden een set van bindende afspraken op het gebied van woningbouwprogrammering, zowel kwalitatief als kwantitatief. Er wordt voorzienbaarheid gecreëerd om niet gewenste woningbouwplannen in te kunnen trekken. De provincie ziet via een Omgevingsverordening toe op de uitvoering.
2. Doorvertaling regionale woonvisie Maastricht&Mergelland De in 2014 ingezette lijn van het intrekken van vergunningen en het regionaal toetsen van bouwplannen wordt doorgezet. Verder zal door middel van de vaststelling van de structuurvisie wonen Zuid-Limburg door alle gemeenten de juridische mogelijkheid worden gecreëerd voor het intrekken van woonbestemmingen zonder toekenning van planschade.	Met de vaststelling van de SVWZL is de regionale woonvisie in feite achterhaald. De SVWZL wordt de nieuwe basis voor regionale afspraken. De concrete doorvertaling van de SVWZL op het niveau Maastricht-Heuvelland vindt plaats via de subregionale woningbouwprogrammering. Deze is in ontwikkeling.

Borgen operationele vertaling visie	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
A Lokaal	
1. <u>Prestatieafspraken over uitvoering lokaal woonbeleid en daaraan gerelateerde onderwerpen</u> Op basis van de stedelijke meerjarenovereenkomst opstellen en afsluiten van (twee-) jaarlijkse prestatie-afspraken met de corporaties. Gemeente en corporaties voeren op basis hiervan periodiek overleg. In 2014 is dit nog op basis van de oude afspraken gedaan. Met ingang van 2015 gebeurt dit o.b.v. de meerjarenovereenkomst. Met de andere marktpartijen maken we geen prestatieafpraken, maar worden afspraken gemaakt op individueel planniveau.	Begin 2015 zijn de prestatieafspraken voor 2015 afgesloten. Eind 2015 is gestart met de voorbereiding van de prestatieafspraken voor 2016 als ook de evaluatie van de afspraken voor 2015. Afgesproken is voor het jaar 2016 de afspraken ook nog volgens de 'oude leest' te maken. Dat wil zeggen: een overzicht van aantallen nieuwbouw, verbetering, sloop en verkoop, verhuur en investeringen in duurzaamheid en leefbaarheid. De afspraken voor 2017 zullen worden gemaakt conform de procedures van de nieuwe Woningwet en aansluiten bij de gekozen themagewijze aanpak.
2. <u>Wonen boven Winkels</u> Als mede-aandeelhouder zijn wij verantwoordelijk voor de ontwikkeling en de realisatie van nieuwe eenheden en het beheer van het gerealiseerde woningbestand. Met de beschikbare middelen kunnen in totaal nog circa 46 eenheden gerealiseerd worden. Het huidige bestand van 456 woningen groeit daarmee naar 502 eenheden. De verwachting is dat in 2015 minimaal 8 eenheden gerealiseerd kunnen worden.	De in 2015 verwachte 8 eenheden zijn niet gerealiseerd. De vennootschap oriënteert zich, gezien de marktomstandigheden en de hoge onrendabele toppen, op het beheer van de vastgoedportefeuille Wonen boven Winkels en de verhuurbaarheid van de in het bezit zijnde panden.
3. <u>Vraaggericht bouwen</u> Er wordt -voor wat betreft de brandpunten A2, Belvédère en de herstructurering i.o.m. de betrokken marktpartijen- actief ruimte geboden aan initiatieven voor (collectief) particulier opdrachtgeverschap (inclusief kluswoningen). Initiatieven worden gefaciliteerd en ondersteund d.m.v. (financiële) bijdrage aan haalbaarheidsonderzoek. In 2015 vindt een evaluatie plaats op basis waarvan een besluit wordt genomen over een eventueel vervolg.	In 2015 zijn diverse vraaggerichte bouwinitiatieven ondersteund. Zo heeft een woongroep de voormalige basisschool in Itteren opgekocht om aldaar een nieuwe woongroep te beginnen. Daarnaast is, via een raadsbesluit, een CPO-initiatief op Sphinx-Zuid de mogelijkheid geboden om een lening te verkrijgen voor het financieren van planvoorbereidingskosten. Naar aanleiding van de evaluatie is begonnen met het opstellen van een nieuw actieplan. Een andere communicatieaanpak, meer aandacht voor vraaggerichte verbouw en financiële ondersteuning van projecten staan hierin centraal.

B Regionaal	
1. <u>Regionale programmering</u> Voeren van regionaal overleg over de inzet van de ontwikkelde instrumenten in de regiogemeenten en de voortgang in de woningbouwopgave binnen het kader van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg, c.q. regionale woonvisie Maastricht&Mergelland. Eén van de instrumenten is de provinciale woonverordening, die sinds medio 2013 van kracht is. Met de gemeenten Riemst en Lanaken wordt - vooralsnog zonder een gezamenlijke visie-afstemmingsoverleg gevoerd over cijfers en beleid.	In 2015 is de eerste stap gezet richting een subregionale woningprogrammering op het niveau van Maastricht-Heuvelland door de vaststelling van het regionaal afwegingskader wonen. De uiteindelijke subregionale programmering moet passen binnen de SVWZL en het POL.
Overig	
<u>Monitoring</u> - <u>Stedelijke programmering woningbouw.</u> Voortgang in de woningbouwproductie volgen we met de monitor woningbouw. We meten hoe de plancapaciteit zich verhoudt tot het vastgestelde woningbouwprogramma. - <u>Meerjarenovereenkomst en prestatieafspraken met corporaties.</u> Gemeente en corporaties voeren periodiek overleg over de uitvoering van de prestatieafspraken en de wijkaanpak (zie ook programma 10). - <u>Monitoring Regionale woonvisie</u> - <u>Monitoring Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg</u>. Hierbij maken we gebruik van de woonmonitor die elk jaar door de provincie wordt gemaakt.	In 2015 is de woningvoorraad netto met 184 woningen toegenomen. Nieuwbouw: 68 woningen Overige toevoegingen: 349 woningen Sloop: 233 woningen Overige toevoegingen zijn voornamelijk woningsplitsingen en functiewijzigingen. Gelijktijdig met de vaststelling van de prestatieafspraken 2016 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de afspraken 2015. Zie tekst B 1.Regionale programmering Uit de provinciale woonmonitor komt naar voren dat Maastricht volgens de systematiek van het POL in de jaren 2014 tot 2020 nog 479 woningen aan de woningvoorraad kan toevoegen, de zogenaamde transformatieopgave.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 11 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**5.030**	**3.701**	**3.717**	**3.663**	**54 V**
- Kapitaallasten	2.944	2.882	2.882	2.882	
- Apparaatskosten	750	724	740	710	30 V
- Storting in voorzieningen	1.251				
- Overige lasten	85	95	95	71	24 V
(b) Totale baten	**39**	**39**	**94**	**94**	
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**4.991**	**3.662**	**3.623**	**3.569**	**54 V**
Storting in reserves					
Onttrekking uit reserves					
Resultaat	**4.991**	**3.662**	**3.623**	**3.569**	**54 V**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
Fietsenstalling Centraal Station	380

Programma 12 Verkeer en Mobiliteit

1. Wat willen we bereiken?

► *Wat is de programmadoelstelling?*

Het zorgen voor een robuuste en duurzame bereikbaarheid.

► *Wat merkt de burger daarvan?*

Dit programma heeft als doel de volgende maatschappelijk effecten (ME) te bereiken:

1) Verbeteren bereikbaarheid
2) Verbeteren verkeersveiligheid
3) Verhogen fietsgebruik
4) Verhogen OV-gebruik
5) Optimalisatie van vraag en aanbod parkeren

ME	Indicatoren	2010	2014	2015	Ambitie 2015	Bron
1	Reistijden tijdens ombouw A2 *	*100#*	*130*	*n.n.b.*	*130*	*TomTom*
2	Aantal doden na een verkeersongeval	*4*	*4*	*n.n.b.*	*0*	*Adviesbureau VIA*
2	Aantal (geregistreerde) ernstig gewonden na een verkeersongeval**	*25*	*25*	n.n.b.	*25*	*Adviesbureau VIA*
1,3	Aantal fietsers die de Maasbruggen passeren ***	*25.000*	*25.000*	25.000	*25.000*	*visuele telling*
1,3	Aantal gestalde fietsen in de binnenstad (totaal) ▪ Bewaakt ▪ Onbewaakt	*-*	*80#* *110#*	n.n.b.	*110* *110*	*visuele telling*
1,5	Aantal betaalde parkeerplaatsen: ▪ in het centrum, ▪ op P+W locaties ▪ op P+R locaties	*7.300* *525* *0*	*7.300* *525* *400*	*7.210* *525* *400*	*7.300* *525* *400*	*Q-park en gemeentelijke data*

* Tijdens de ombouw van de A2 is in het Programma van Eisen opgenomen dat de reistijden op een aantal trajecten met max. 30% mogen groeien t.o.v. 2010. Na ombouw A2 zal reistijd op deze trajecten substantieel verbeteren.
** De streefwaardes voor de jaren 2012-2014 zijn gelijk aan 2010 . Bij het opleveren van de A2 ondertunneling zullen een aantal verkeersveiligheidsknelpunten worden opgelost. Ambitie voor dodelijke slachtoffers is altijd '0'. Realiteit is dat dit niet te sturen is.
*** Tellingen gebeuren ivm kosten 1 maal per jaar. Omstandigheden (oa weer) kunnen tot fluctuaties in waarden leiden. Trendmatig (meerjarig) geeft dit wel een redelijk beeld van de ontwikkelingen.
# 100 is de waarde voor het basisjaar waaraan de daaropvolgende jaren worden gerelateerd.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

Robuuste verkeersinfrastructuur

Verbeteren grensoverschrijdende verbindingen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Realisatie van de Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht</u> In 2014 is gestart met het maken van het definitieve ontwerp van het tramtracé en de besteksvoorbereidingen. In 2015 zal de aanleg van het tramtracé worden aanbesteed. In dit project is de stationsomgeving (herinrichting busperrons, tramperrons, herinrichting voorplein en aanpak verkeersstructuur) geïntegreerd.	In 2015 is besloten de eerste fase van de tram te laten eindigen op de west-oever. Voor dit tracé zijn de voorbereidende werkzaamheden afgerond. De Vlaamse overheid moet formeel nog instemmen hiermee. De fietsstalling bij het station is daardoor een zelfstandig project geworden. Voor dit project zijn alle voorbereidingen afgerond (incl. bestemmingsplan) en is de aanbesteding in 2015 gestart. Gunning en start uitvoering is gepland voor 2016.
<u>Verbeteren treinverbindingen in (Eu)regio</u> Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Voortzetten lobby, richting bevoegde instanties en potentiële vervoerders, met tot doel het herstel van de IC-verbinding tussen Maastricht en Luik. In nauwe samenwerking met de provincie is in 2013 een Europees subsidieverzoek ingediend. Doel is middelen te genereren voor onderzoek en indien nodig infrastructurele aanpassingen. Waar nodig zullen de regionale partners ingezet worden om het lobby-traject te ondersteunnen. In samenspraak met Provincie en de steden in het stedelijk netwerk wordt gewerkt aan een toekomstvisie voor het spoor tussen Maastricht – Sittard en Heerlen. • De gemeente Maastricht ondersteunt de ontwikkeling van de verbinding van Heerlen naar Aken) en de IC-verbinding Eindhoven – Aken. Als partners hierom vragen zal Maastricht actief lobbyactiviteiten ondersteunen.	• De verbindingen naar Luik (wens) en Aken (eis) zijn opgenomen in de concessie van het openbaar vervoer door de provincie Limburg. Arriva heeft de gunning gekregen. Hiertegen loopt nog een rechtzaak. Zodra de rechtzaak is afgerond (medio 2016) wordt duidelijk welke ambitie Arriva in de komende concessieperiode gaat uitvoeren op deze verbindingen. • Ten aanzien van de IC-verbindingen tussen Eindhoven-Aken is de provincie ism de regionale partijen actief aan het lobbyen. In 2015 zijn door de stad Maastricht geen additionele activiteiten gevraagd.

Aanpak knelpunten	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Goede bereikbaarheid tijdens majeure werkzaamheden:</u> In 2015 zal om Maastricht bereikbaar te houden, tijdens de ombouw van de A2, maar ook de aankomende werkzaamheden t.b.v. de verlegging van de Noorderbrug, de aanleg van de tram en ombouw van de stationsomgeving,een vervolg gegeven worden aan het programma Beter Benutten. Het programma heeft een looptijd tot 2017 en een omvang van € 30,5 mln. In dit programma zijn voor 2015 acties t.a.v. de volgende fysieke projecten voorzien: • Het realiseren van een busstrook en bushalte op de westelijke singel t.b.v. de OV om het centrum heen. • Het starten van de aanbesteding voor de ondergrondse fietsenstalling bij het station. • Verder invulling geve aan de ambitie voor een snelle fietsroute tussen Maastricht en Sittard. • Het voorbereiden van de uitbreiding van station Maastricht-noord met haltes aan de lijn Maastricht-Sittard.	• De busstrook en OV-bushalte is (OV-as Kennedybrug) is voor een groot deel uitgevoerd. Alleen de bushalte en fietsvoorzieningen op het Emmaplein zijn nog niet gereed. Dit deel wordt uitgevoerd in 2016. • De aanbesteding van de fietsstalling bij het station is conform planning gestart. Gunning vindt plaats in 2016. • Naar de snelfietsroute is een verkenning afgerond. Dit heeft ertoe geleid dat een keuze is gemaakt om het project te faseren. Fase 1 behelst het deel tussen Beek en Meerssen. Voor dit deel is een het schetsontwerp gereed. • De uitbreiding van de halteperonnen bij Station Maastricht-noord zijn uit het programma BBMB gehaald. Het project was niet meer uitvoerbaar binnen de door BBMB gestelde financiele kaders. Ambitie is nog steeds om het project tot uitvoering te brengen. Bij het ministerie van I&M is een subsidieverzoek ingediend en met prorail is gewerkt aan een planstudie. In 2016 moet duidelijk worden op welke termijn het project kan worden uitgevoerd.
<u>Uitwerken Ruimtelijk MobiliteitsPakket (RMP)</u> Binnen het programma Maastricht Noord wordt het verleggen van de Noorderbrug gegund. Zie programma 10.	Gunning van de Noorderbrug heeft plaatsgevonden. Start werkzaamheden staan gepland voor medio 2016.

<u>Uitvoeren fietsplan:</u> In 2015 zal een vervolg worden gegeven aan uitvoering va het fietsplan. Zo wordt de fietsroute tussen Malberg en het centrum verder uitgebreid met de realisatie van de fietsroute over het Orleansplein en zal verdere invulling gegeven worden aan de ambitie voor een snelfietsroute tussen Maastricht en Sittard. Daarnaast zal er een verdere uitbreiding van fietsstallingen in het centrum en Wyck plaatsvinden en het realiseren van kleine netwerkverbeteringen. Binnen het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (BBMB) zullen de gedragsbeinvloedingsmaatregelen verder worden opgepakt evenals een verdere uitbreiding van diverse stimuleringsactiviteiten (E-bike, OV-fiets).	• De fietsroute over het Orleansplein is nagenoeg gereed. Alleen het laatste deel (aansluiting op het Emmaplein) wordt in 2016 nog uitgevoerd omdat het gekoppeld is aan de werkzaamheden voor de aanleg van de OV-halte. • Uitbreiding fietsstallingen: aan de oostzijde van het station Wyck is de stallingscapaciteit verdubbeld. • BBMB: Lancering Ontdek de E-bike (www.ontdekdeebike.nl) sinds juli 2015 • BBMB: Burn Fat not Fuel met bijna 500 deelnemers die 870.000 woon-werk kilometers hebben gefietst in 2 jaar tijd. • BBMB: deelname landelijke fietstelweek met 575 actieve deelnemers • BBMB: diverse activiteiten rondom wegwerkzaamheden met inzet van fiets en E-bikes als alternatief • Gemeente Maastricht is bovendien genomineerd voor de Fietsstad 2016. De nominatie is een samenwerking tussen BBMB en de gemeente Maastricht.
<u>Uitvoering Mobiliteitsprogramma</u> Het mobiliteitsprogramma heeft, inclusief een provinciale subsidie (hoogte nog definitief te bepalen) in kader van BDU, een totale omvang van indicatief 1 miljoen euro. De projecten die in het mobiliteitsprogramma worden opgenomen zijn ondermeer: Fiets • Uitbreiding fietsstallingen • station Oostzijde • Actualisatie fietsverkeersplan Verkeersveiligheid • Tongerseweg grensovergang • Aanpak brug Itteren • Fietsoversteek Hoge Weerd Werk met werk (Onderhoud) • Bergerstraat • Duitse Poort	 • De fietsstallingen op de Nieuwenhofstraat (nabij bibliotheek Uni) zijn uitgevoerd. En op diverse locaties in Wyck zijn een aantal stallingen gerealiseerd • De fietsstalling aan de oostzijde van het station is verdubbeld in capaciteit • De nota ‘versnellingsagenda fiets’ is vastgesteld door het college van B&W. • Voor de grensovergang bij de Tongerseweg is een plan uitgewerkt. Dit wordt in 2016 met de omgeving besproken en uitgevoerd. • De brug Itteren is in samenwerking met RWS (tijdelijk) versterkt waardoor de brug weer voldoende belast kan worden. Ten behoeve van dit project zijn zowel in Itteren als Borgharen diverse werkzaamheden uitgevoerd • Voor de fietsoversteek Hoge Weerd is een ontwerp gemaakt. Planning is dat dit plan in 2017 wordt uitgevoerd. • Bergerstraat: dit project is uitgesteld naar 2017 • Duitse Poort: nagenoeg geheel uitgevoerd in 2015. Oplevering gepland voor 2016.

Voorbereiding OV-concessie Provincie Limburg: Eind 2016 loopt de provinciale concessie met vervoerder Veolia af. Provincie Limburg is in 2013 gestart met de voorbereidingen voor een nieuwe aanbesteding. Eind 2014 zal bekend zijn wie tot 2030 het openbaar vervoer in deze regio mag verzorgen. In 2015 zullen we samen met de Provincie invulling geven aan de fysieke maatregelen die nodig zijn om in 2016 te kunnen starten met de nieuwe OV-periode. Daarnaast zullen we actief participeren in de nog op te richten ontwikkelteams.	De aanbesteding is gegund aan Arriva. Hiertegen liep in 2015 nog een rechtszaak. Voorbereidende werkzaamheden (eventueel realisatie van nieuwe haltes) zijn daarom nog niet gestart. Ook de ontwikkelteams zijn nog niet in functie.
Nieuw verkeersveiligheidsplan In 2015 zal een nieuw verkeersveiligheidsplan opgesteld worden.	Met het verkeersveiligheidsplan is een start gemaakt. In de stadsronde is een eerste debat geweest met vele belangstellenden en maatschappelijke partners (fietsersbond, VVN, CMM etc.). Het plan wordt op basis van de stadsronde verder uitgewerkt. Planning is afronding in 2016.

▶ *Beter Benutten*

Stimuleren gebruik van OV en fiets	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Uitvoering programma Vervolg Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (VBBMB) Het programma VBBMB bevat een investeringsvolume van € 30,5 mln. Naast de fysieke projecten (zie robuuste verkeersinfrastructuur) wordt uitvoering gegeven aan een uitgebreid programma waaronder: - afspraken met werkgevers, - vervolg pilot slim leasen, - invulling geven aan regioregie (afstemming wegwerkzaamheden), - fietsstimuleringsactiviteiten (o.a. E-bike, evenementenfietstalling en uitgifte punt OV-fietsen); - doorontwikkeling website Maastricht Bereikbaar; - stimulering ketenmobiliteit door uitgifte Maastrichtbereikbaar OV-chipkaart; - pilot OV-spitsmijden; - vervolg op pilot slim parkeren; - aanhaking bij het interregionale ITS-project	• het aantal convenantpartners is uitgebreid met een aantal grote partijen in Zuid Limburg • regioregie: met partners in de regio zijn werkzaamheden op elkaar afgestemd en is een tactische agenda opgesteld voor de komende jaren (2016 en 2017). Daarnaast zijn bij diverse werkzaamheden aanvullende maatregelen getroffen (inzet E-bike, inzet extra of goedkoop OV) • de evenementenstalling is bij vele evenementen ingezet (Rieu, Ridderronde etc) • de website is verder doorontwikkeld • het separaat uitgeven van de Maastrichtbereikbaar OV-chipkaart is stopgezet. Aangesloten worden bij bestaande betaalmiddelen.
Beheren, uitvoeren en optimaliseren exploitatie (brom)fietsstallingen. Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Beheer en (laten) exploiteren van de 2 bewaakte fietsenstallingen; • Uitbreiden van fietsstallingen in de openbare ruimte (zie onder mobiliteitsprogramma)	• Beheer en exploitatie fietsstallingen; in 2015 zijn de openingstijden voor de fietsstalling Kesselskade in de weekende verruimd tot 1 uur. • Fietsstallingen: uitgevoerd oostzijde station, diverse kleine stallingen in Wyck en Nieuwenhofstraat.
Uitbreiding fietsstalling station Maastricht In 2015 zal gestart worden met de aanbesteding van het project met een capaciteit van ongeveer 3.000 fietsen.	De aanbesteding van de fietsstalling bij het station is gestart. Gunning vindt plaats in 1e kwartaal 2016.

▶ *Parkeren als sturingsinstrument*

Aanpak parkeerknelpunten	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Monitoring:</u> • Effecten invoering van tariefdifferentiatie • Oplevering rapportage onderzoek naar parkeergedrag van bewoners en bezoekers	• Tarriefdifferentiatie is ingevoerd en geëvalueerd. • Rapport over onderzoek naar parkeergedrag van bewoners en bezoekers is vertraagd. Eerste voorbereidende werkzaamheden (koppeling aan buurtpeiling) hebben wel plaatsgevonden.
<u>Beheren, uitvoeren en optimaliseren van de PPS met Q-park</u>: In 2015 geven we hier invulling aan door o.a.: • monitoring contractafspraken; • volgen van mobiliteitsontwikkelingen irt tot het parkeerbeleid • oplossen/monitoren van operationele knelpunten.	Lopende activiteiten
<u>Beheren, uitvoeren en optimaliseren van het regime Topdagen</u>; In 2015 op 20 tot 25 dagen op jaarbasis is het huidige verkeerssysteem ontoereikend om het verkeersaanbod te verwerken. Op deze dagen worden verkeersregelaars op straat gezet en specifieke verkeersmaatregelen getroffen om de bezoeker welkom te heten. Hierbij wordt intensief samengewerkt met Q-park, Veolia en de nood- en hulpdiensten.	Lopende activiteiten
<u>Exploitatie van het P+R terreinin de Beatrixhaven:</u> • exploitatie, beheer en onderhoud van het P+R terrein; • exploitatie van een P+R shuttle op topdagen (dekking Maastricht Bereikbaar Beter Benutten);	• lopende activiteit • in 2015 is ism BBMB en Veolia afgesproken dat de dienstverlening van de shuttle in 2016 wordt uitgebreid naar doordeweekse dagen.

▶ *Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur*

Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Experiment doseerlichten.</u> Uitvoering geven en rapporteren over 5 experimenten die door de raadscommissie SMM zijn vastgesteld.	Over de uitvoering van deze experimenten heeft de raad een raadsinformatiebrief ontvangen begin 2016.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 12 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**17.741**	**20.931**	**16.175**	**15.529**	**646 V**
- Kapitaallasten	4.889	5.792	5.697	5.627	70 V
- Apparaatskosten	4.852	4.946	5.012	5.028	16 N
- Storting in voorzieningen	5			284	284 N
- Overige lasten	7.995	10.193	5.466	4.590	876 V
(b) Totale baten	**15.451**	**13.754**	**7.219**	**12.028**	**4.809 V**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**2.290**	**7.177**	**8.956**	**3.501**	**5.455 V**
Storting in reserves	5.073	3.120	3.196	2.960	236 V
Onttrekking uit reserves	5.051	6.865	7.083	1.200	5.883 N
Resultaat	**2.312**	**3.432**	**5.069**	**5.261**	**192 N**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
Verkeer / mobiliteit	734
Parkeren	316
Beheer, onderhoud en monitoring verkeersinfrastructuur	1.000

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 5,455 mln. V)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Fietsparkeren € 0,068 mln. N
- Diversen (m.n. mobiliteitsfonds) € 5,387 mln. V

Fietsparkeren
Het nadeel fietsparkeren vloeit voort uit de invoering van koopzondagen. Voorgaande verruiming van openingstijden zorgt voor extra kosten. Conform besloten in raadsnota Winkeltijden (2012-52697) vindt dekking van deze meerkosten plaats middels de meeropbrengsten parkeren.

Storting in reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Mobiliteitsfonds € 0,236 mln. V

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Mobiliteitsfonds € 5,883 mln. N

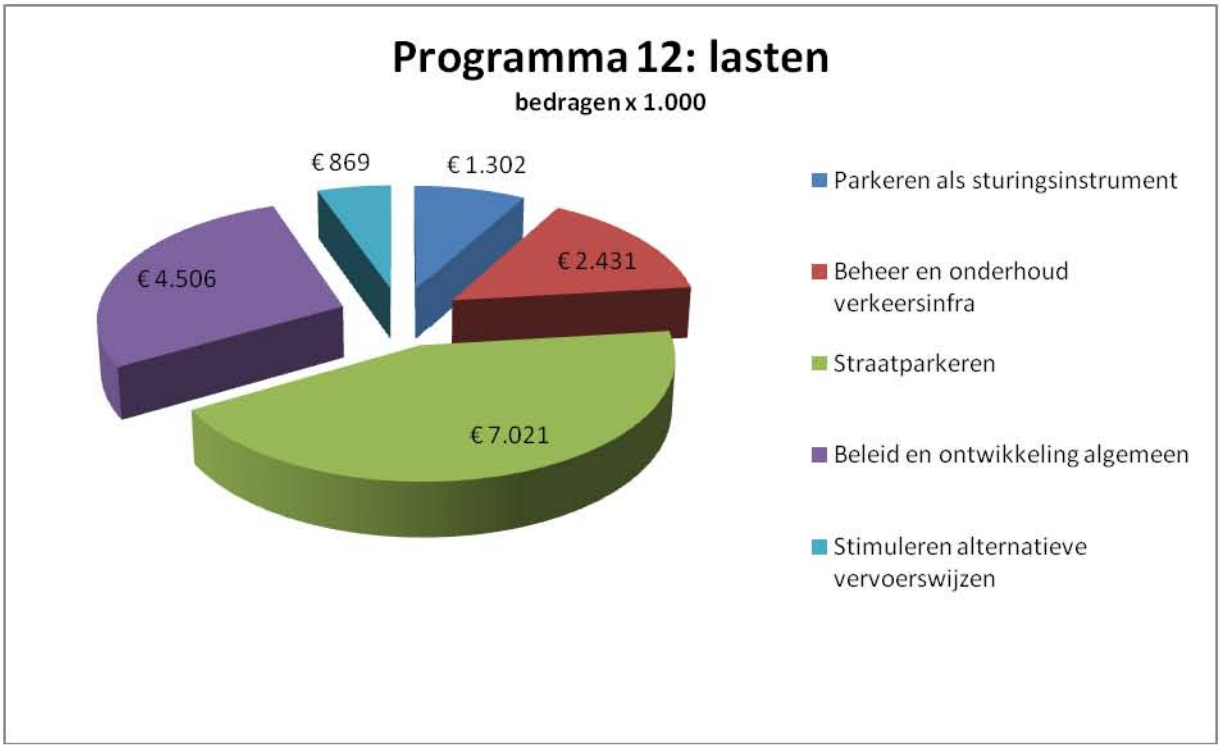
Programma 12: lasten
bedragen x 1.000
€ 869
€ 1.302
€ 2.431
€ 4.506
€ 7.021
Parkeren als sturingsinstrument
Beheer en onderhoud verkeersinfra
Straatparkeren
Beleid en ontwikkeling algemeen
Stimuleren alternatieve vervoerswijzen

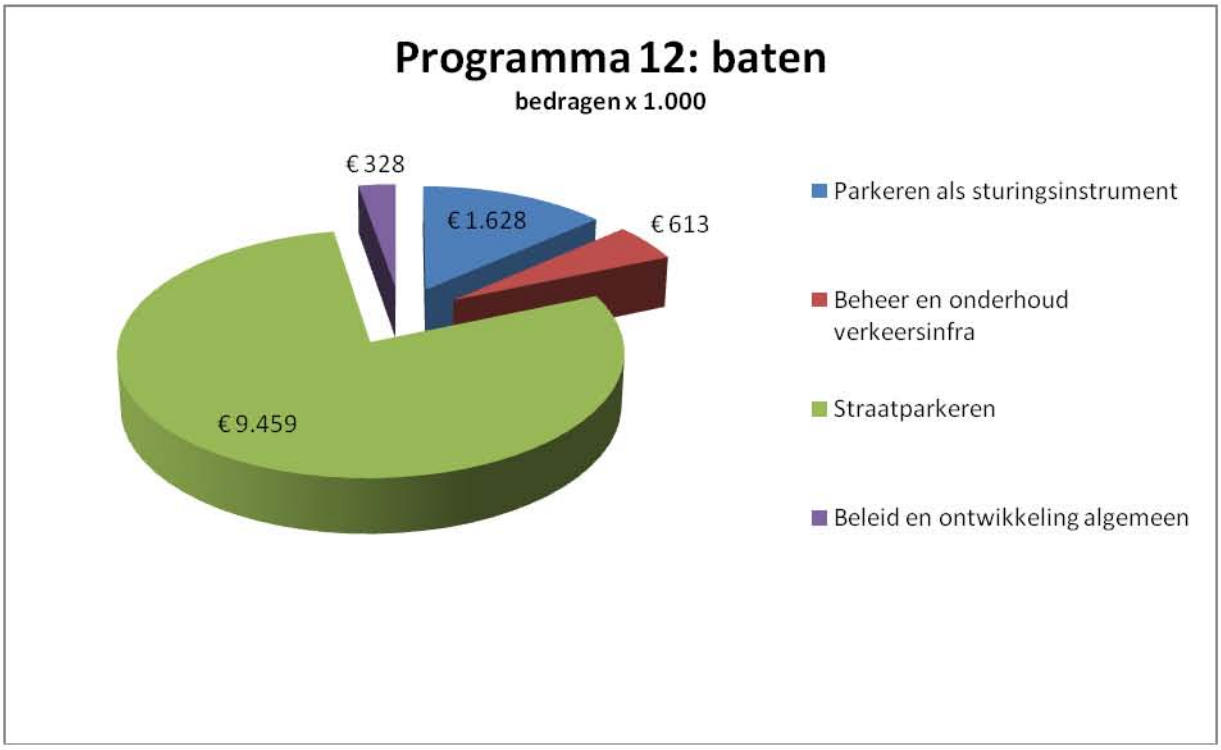
Programma 12: baten
bedragen x 1.000
€ 328
€ 1.628
€ 613
€ 9.459
Parkeren als sturingsinstrument
Beheer en onderhoud verkeersinfra
Straatparkeren
Beleid en ontwikkeling algemeen

Programma 13 Beheer openbare ruimte

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

Een openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt waarbij door zelfbeheer de betrokkenheid van de burger in de openbare ruimte wordt vergroot.

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijke effecten (ME) te bereiken:

1) *Openbare ruimte*
   Een beeldkwaliteit "goed" (CROW-norm A), "basis" (CROW-norm B), dan wel "laag" (CROW-norm C) conform door de raad vastgestelde ambitieniveau's (zie onderstaande tabel)
2) *Water*
   Veiligheid, binnen door het Rijk gestelde normen, wat betreft overstromingsgevaar (water) en volksgezondheid (rioleringen).
3) *Begraafplaats*
   Gelegenheid voor openbare begrafenissen.

ME	Indicatoren#	2010	2013	2015	Ambitie 2015	Bron**
1	CROW kwaliteitsniveau (A-B-C) of anderszins: • Groenvoorzieningen • Bomen • Verhardingen hoofdwegen en voetgangersgebied • Verhardingen rest • Civiele kunstwerken* • Schoon (binnen de singels) • Schoon (buiten de singels) • Openbare verlichting		 B B - B veilig A/B B B	 B B - - B A A B	 C B B C veilig A B B	1
2	Waardering inwoners onderhoud openbare ruimte in eigen woonbuurt	5,8		6	6,0	2
3	aantal inwoners dat actief de buurt wil verbeteren (%)	18		18	18	2

In 2014 heeft er een buurtmonitor plaatsgevonden. Rapportage vond plaats in 2015.
De belangrijkste resultaten met betrekking tot de openbare ruimte zijn:

Rapportcijfers

openbare ruimte	7
perken, plantsoenen en parken	6
schoonhouden van openbare ruimte	6
onderhoud wegen, paden en pleintjes	6

Was u in 2013 actief bij het verbeteren van de buurt?
Ja (17%), nee (75%), weet niet (8%)

Bent u bereid actief mee te helpen aan het beheer van de openbare ruimte?
Ja (18%), nee (55%), weet niet (27%)

* Voor civiele kunstwerken geldt geen CROW-kwaliteitsniveau. Het kwaliteitsniveau "veilig" kan worden opgevat als CROW-kwaliteit "B".
** Bronnen: (1) Monitor extern bureau in opdracht gemeente; (2) Stads- en buurtpeiling.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Openbare ruimte*

Realisatie en monitoring beeldkwaliteit openbare	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Actualiseren IBOR. Naar aanleiding van een rapport van de Rekenkamer zal in 2015 een nieuwe integrale IBOR-nota worden gemaakt, die doelstellingen, ambities, aanpak en kosten van de diverse IBOR-producten in samenhang zal weergeven. Ten gevolge van de uitkomsten van de zoekopdrachten bij kaderbrief 2014 (zie ook hoofdstuk 2) worden de IBOR budgetten herschikt. 2015 zal in het teken staan van het zoeken naar een nieuw evenwicht binnen die producten en bijbehorende budgetten, zodat de door de Raad gestelde kwaliteitscriteria overeind kunnen blijven.	De IBOR nota is een resultante van alle leiddraden in de openbare ruimte. De laatste leidraden zijn recent vastgesteld. De IBOR nota volgt in 2016 Ook met de herschikte IBOR budgetten zijn de beoogde kwaliteitscriteria gerealiseerd. Finetuning op onderdelen hiervan is een continu proces.

<u>Onderhoud en beheer groenvoorzieningen</u> De basistaak onderhoud en beheer van groen is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld C. Specifieke aandachtspunten in 2015 zijn o.a.: • Basisniveau is zoals gezegd CROW-C voor het hele areaal, waar buurten meer willen, kan dat via zelfbeheer. • Omvorming van verruigd areaal naar nieuw – onderhoudsextensief – areaal. • Omvorming van onderhoudsintensief areaal naar onderhoudsextensief areaal. • Adoptie van groen door bedrijven (bv. rotondes). • N.a.v. de evaluatie van de pilot snippergroen in drie wijken zal – indien de raad daartoe besluit – uitrol van het project over de hele gemeente plaatsvinden.	- Het beoogde kwaliteitsbeeld is in 2015 behaald, gemiddeld genomen wordt een B-kwaliteit gerealiseerd. - Het proces met betrekking tot de omvorming van het openbaar groen in de wijken, is begin 2015 in werking gezet waarbij de eerste wijken nu zijn omgevormd. Dit proces loopt nog door tot 2018. De bewoners worden actief betrokken in dit proces middels de campagne 'mijn groen Maastricht' op de website www.Groen-Maastricht.com . In 2015 zijn er 76 aanvragen ingediend met een totale oppervlakte van ca. 3576 m2. - De voornaamste bezuinigingen zijn in 2015 conform besluitvorming doorgevoerd. Met name voor het product 'groen' heeft dit geleid tot een aantal duidelijk zichtbare ingrepen doordat de wisselperken en bloembakken zijn verdwenen uit het stadsbeeld. - Alle rotondes zijn momenteel ondergebracht bij de "Rotondespecialist" die er voor zorgt dat de rotondes worden geadopteerd door locale bedrijven, waardoor ze zonder gemeentelijke kosten op een hoger niveau worden onderhouden. De rotondes op de meest markante plekken (Emmaplein, Tongerseplein, Annadalplein en de Maasboulevard) kunnen hierdoor opnieuw dit voorjaar voorzien worden van vaste plantenborders. Daardoor blijft toch een fleurig beeld bestaan, maar nemen de aanleg en onderhoudskosten af. Alle bloemschalen zijn inmiddels geadopteerd door burgers en/of bedrijven; de vraag naar de adoptie van bloemschalen is zelf groter dan het huidige bestand. - Het project snippergroen heeft in 2015 een vervolg gekregen. Het college heeft daartoe een besluit genomen en de raad is daarover geïnformeerd via Raadsinformatiebrieven.
<u>Onderhoud en beheer bomen</u> De basistaak onderhoud en beheer van bomen is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B.	Conform gerealiseerd.
<u>Onderhoud en beheer Verhardingen</u> De basistaak onderhoud en beheer van verhardingen is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld C (voor hoofdwegen en voetgangersgebieden in het centrum minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B). In 2015 zal – naast het reguliere jaarprogramma - via een extra impuls achterstallig onderhoud worden aangepakt.	Het project D-wegen ligt op planning, van de 44 wijken zijn er in 2015 14 uitgevoerd. Uitvoering is gereed medio 2016.

<u>Onderhoud en beheer civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, etc.)</u> De basistaak onderhoud en beheer van civiele kunstwerken is gericht op waarborgen van veiligheid. Basis is de eind 2014 / begin 2015 vast te stellen leidraad verhardingen en het daaruit volgende jaarprogramma 2015.	Onderhoud heeft conform planning plaatsgevonden. Er heeft een aanvullende risicoanalyse plaatsgevonden op alle voorkomende civieltechnische kunstwerken. Deze is nu verwerkt in een nieuwe leidraad.
<u>Schoonhouden openbare ruimte</u> De basistaak het schoonhouden van openbare ruimte, is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels. Specifieke aandachtspunten in 2015 zijn o.a.: • Consolideren handhaving zwerfvuil bij milieuperrons. • Verdere uitvoering Leidraad graffiti.	- De openbare ruimte is op het aspect Schoon in 2015 in totaal 6x gemonitord volgens CROW-criteria. Voor het centrum (streefkwaliteit CROW-A) was er sprake van overwegend A-kwaliteit en incidenteel B-kwaliteit. Voor de buitenwijken (streefkwaliteit CROW-B) was er sprake van overwegend A-kwaliteit en incidenteel B- en C-kwaliteit. - Qua zwerfafval is in 2015 het beleid van intensief opruimen en handhaven bestendigd. Aanvullend is de aanpak zwerfafval vastgesteld, waarin milieuperrons als “hotspots” zijn beschreven die aangepakt moeten worden met een integrale aanpak. Daarbij zal het accent geleidelijk verschuiven van opruimen en handhaven naar preventie en gedragsbeïnvloeding. *Conform gerealiseerd. De leidraad is geëvalueerd en de Raad is hierover geïnformeerd middels een Raadsinformatiebrief.*
<u>Onderhoud en beheer openbare Verlichting</u> De basistaak onderhoud en beheer van openbare verlichting is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B. Basis is de eind 2014 vast te stellen leidraad openbare verlichting en het daaruit volgende jaarprogramma 2015.	- Het beoogde kwaliteitsniveau (B-kwaliteit) is behaald. - De leidraad OVL 2015-2019 is eind 2015 vastgesteld. - Aanvullend is een proef met intelligente armaturen uitgevoerd.
<u>Onderhoud en beheer walmuren en vestingwerken</u> De basistaak onderhoud en beheer van walmuren en vestingwerken, is gericht op een duurzame instandhouding met behoud van flora- en fauna waarde. In de 2015 wordt verder invulling gegeven aan de opgestarte herstelwerkzaamheden. Zie verder programma 10.	Conform gerealiseerd. In 2015 is het regulier onderhoud van jaarschijf 2015 uitgevoerd. Hiervoor zijn o.a. werkzaamheden uitgevoerd aan Bastion Waldeck, calamiteiten aan de Hoge Fronten, Rondeel de Vijf Koppen en Haet en Nijt. Ook is extra geïnvesteerd in groenbeheer bij de Rondelen Haet en Nijt en de Vijf Koppen.
<u>Onderhoud en beheer infrastructurele elementen</u> De inspanningen zijn gericht op een instandhouding van de aanwezige infrastructurele elementen in de openbare ruimte.	Conform gerealiseerd. In 2015 is de inventarisatielijst van ca. 80 cultuurhistorische objecten opgeschoond. Daarnaast vindt er in 2015-2016 een inspectie plaats door Monumentenwacht Limburg om regulier onderhoud te garanderen.
<u>Meten en evalueren van het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte</u> Om de sturing op het beheer van de openbare ruimte te faciliteren wordt structureel en intensief gemonitord. Dit doen we o.a. door: • Het jaarlijks monitoren van groen en schoon door een objectieve meet- en schouw-methode. • De geplande weginspectie van 2015 wordt verplaatst naar 2016 in verband met het grootschalig wegonderhoud in 2015.	Conform gerealiseerd.

Ingebruikname nieuw areaal Conform besluitvorming in de raad zullen areaaluitbreidingen in de stad, waarvoor geen budgetten waren / zijn gereserveerd, opgenomen worden in de onderhoudsprogramma's (m.n. groen, verhardingen, schoon). Daartoe is voor het jaar 2015 via een zoekopdracht geld gevonden binnen de bestaande IBOR-budgetten (zie ook hierboven onder "IBOR-algemeen").	In 2015 zijn er diverse overdrachten geweest die hebben geleid tot areaaluitbreidingen en een verhoging van de onderhoudsbudgetten. De belangrijkste areaaluitbreidingen hebben betrekking op de Bosscherlaan (PDV), Halte Noord, Musketruwe, spoorweg onderdoorgang Balijeweg en het Geusselpark.

► *Water*

Adequate waterafvoer ter minimalisatie risico van overstromingen en voor volkgezondheid	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Voorkomen wateroverlast Om wateroverlast te voorkomen zetten we in op het treffen van voorzieningen voor opvang van extreme regenbuien en voor extreem hoog water van Maas en Jeker.	In 2015 is in overleg met het Waterschap Roer en Overmaas gestart met de voorbereiding van een aantal waterkwantiteitsbuffers in de nabijheid de Kanjel. De verwachting is dat deze buffers in 2016 of 2017 worden aangelegd. In 2015 heeft de aanbesteding plaatsgevonden voor de opstelling van een nieuw verbreed basis rioleringsplan, dit plan geeft na afronding een goed beeld van de wateroverlastlocaties in Maastricht en omgeving. Deze aanbesteding heeft plaatsgevonden in samenwerking met de omliggende gemeenten en het waterschap Roer en Overmaas.
In het kader van het Deltaprogramma grote rivieren zijn in 2013 en 2014 de nieuwe normen voor hoogwaterveiligheid binnen Limburg en Maastricht vastgesteld. In 2014 zal hierover besluitvorming plaatsvinden op Rijksniveau. Afhankelijk van de besluitvorming wordt in 2015 het vervolgtraject ingezet.	- In het Deltaprogramma is Maastricht aangewezen als een van de koploperprojecten, dit vanwege het feit dat Maastricht een grote opgave heeft op het gebied van hoogwaterveiligheid. In 2015 is gestart met een eerste verkenning naar een pakket van maatregelen. - In het kader van dit Deltaprogramma is er binnen Maastricht in 2015 gewerkt aan de opbouw van een projectorganisatie en het leggen van externe contacten om het project hoogwaterveiligheid daadwerkelijk gestalte te geven. In dit kader zijn bijeenkomsten ("Mijn Maas cafe") georganiseerd om de meningen van de burgers aangaande dit complexe dossier te peilen en adviezen in ontvangst te nemen. - Hieruit voortvloeiend is het plan van aanpak "hoogwaterveiligheid Maastricht" is vastgesteld.

<u>Rioolbeheer</u> • Medio 2015 zullen diverse in 2013 opgestarte herstelwerkzaamheden aan de riolering binnen Maastricht definitief worden afgerond (o.a. reparatiebestek Maastricht West). In 2015 zal uitvoering worden gegeven aan het in 2013 vastgestelde verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. Speerpunten binnen dit vGRP voor 2015 zijn: • uitvoering milieumaatregelen, (milieumaatregelen in Biesland en Bosscherveld) • samenwerking in de regio, • ruimte voor water realiseren in bestaand gebied. (opheffen wateroverlast Heer)	- Conform gerealiseerd. Alle geplande herstelwerkzaamheden aan de riolering in Maastricht zijn afgerond. - De aanbesteding voor de aanleg van een bergbezinkbassin in Biesland is opgestart. De voorbereiding voor de aanleg van een bergbezinkbassin in Bosscherveld wordt in 2016 opgestart. - Samenwerkingsverband was ook in 2015 actief, daarbij is op een aantal fronten samengewerkt. Het accent lag daarbij op de opstellen en aanbesteden van een uniek basisrioleringsplan waarbij de oppervlakkige afstroming, het oppervlaktewatersysteem en de riolering in een rekenmodel zijn samengebracht. Dit systeem verschaft ons een goed overzicht in waterkwaliteits- en waterkwantiteitsaspecten binnen de regio. - In 2015 is er samenspraak met de bewoners van het Petrus Bandenplein gewerkt aan een integraal inrichtingsplan voor het “waterplein” ter plaatse. Dit inrichtingplan maakt deel uit van de aanbesteding die eind 2015 is gestart.
<u>Binnenhavens / waterlossingen</u> In 2015 zal het havenbeheer verder worden geprofessionaliseerd en wordt de havengeldverordening en havenverordening van kracht.	De professionalisering is verder doorgezet, zo is in 2015: - Voor het eerst over een heel jaar de scheepvaartbewegingen in de Beatrixhaven zijn gemonitord. Daarmee is een goed beeld ontstaan van het overslagvolume. - Door 10 Limburgse havengemeenten (waaronder Maastricht), Rijkswaterstaat Zuid Nederland, Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) de Samenwerkingsovereenkomst Blueports Limburg 2015-2017 met bijbehorende Uitvoeringsagenda Blueports Limburg getekend. De havengeldverordening en de havenverordening wordt provinciebreed opgepakt.

▶ *Algemene begraafplaats*

Exploiteren algemene begraafplaats	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Exploitatie algemene begraafplaats Tongerseweg In de afgelopen jaren is ingegrepen in de bedrijfsvoering van de algemene begraafplaats aan de Tongerseweg. Het substantiële exploitatieverlies is omgebogen in een evenwichtige exploitatie. Om dit te bestendigen wordt uitvoering gegeven aan gerichte plannen voor verdere kostenreductie, kwaliteitsverbetering en nieuwe product-markt-combinaties. Dit zal in 2015 worden gecontinueerd.	Op basis van een in 2015 uitgevoerde bedrijfsscan is duidelijk dat een volledig kostendekkende exploitatie niet realiseerbaar is. Om de begraafplaats zo betaalbaar en toekomstbestendig mogelijk te maken zijn concept-beleidsuitgangs-punten geformuleerd. Deze zijn onderwerp van openbare consultatie. Na consultatie worden de beleidsuitgangspunten vastgesteld en zijn ze kaderstellend voor het op te stellen bedrijfsplan .

3. Wat heeft het gekost?

Programma 13 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**39.203**	**38.369**	**42.816**	**42.016**	**800 V**
- Kapitaallasten	6.213	6.617	6.084	6.112	28 N
- Apparaatskosten	3.491	2.572	2.566	2.565	1 V
- Storting in voorzieningen	5.428	4.620	10.108	9.976	132 V
- Overige lasten	24.071	24.560	24.058	23.363	695 V
(b) Totale baten	**25.874**	**22.521**	**23.201**	**22.686**	**515 N**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**13.329**	**15.848**	**19.615**	**19.330**	**285 V**
Storting in reserves	9.594	6.265	1.003	1.003	
Onttrekking uit reserves	3.319	2.807	2.534	2.035	499 N
Resultaat	**19.604**	**19.306**	**18.084**	**18.298**	**214 N**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
Riolen	208
Openbare verlichting	186
Verhardingen	480

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 0,285 mln. V)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Openbare ruimte € 1,057 mln. V
- Begraafplaats € 0,099 mln. N
- Reclamebelasting € 0,227 mln. N
- Riolen € 0,539 mln. N
- Diversen € 0,093 mln. V

Openbare ruimte
Het voordelige resultaat openbare ruimte ad € 1,057 mln. is een samengestelde post van voor- en nadelen. Het betreft onder meer de volgende posten:

- Voordelig resultaat openbare verlichting € 0,371 mln.
- Voordelig resultaat verhardingen € 0,562 mln.
- Voordelig resultaat groen, schoon, civiele kunstwerken en infrastructurele elementen
- € 0,392 mln.
- Nadelig resultaat gladheidsbestrijding € 0,268 mln.

Begraafplaats
Het nadelig resultaat € 0,099 mln. betreft enerzijds onvoorziene juridische kosten inzake een geschil met een begrafenisondernemer en meerkosten voor de begraafplaatsscan. En anderzijds € 0,025 mln. lagere begraafrechten dan begroting.

Reclamebelasting
De realisatie van precariobelasting (zie algemene belastingopbrengsten blz. 173) en reclamebelasting blijft structureel achter bij de begrote bedragen ad € 0,227 mln. Bij invoering van de reclamebelasting zijn de leges-tarieven precario in het betreffende gebied gehalveerd, waarbij het begrote bedrag niet is aangepast. Na invoering van de reclamebelasting heeft een aantal ondernemers hun reclame-uitingen definitief verwijderd, waardoor de realisatie structureel lager is dan de begroting.

Riolen
Het totale nadelige resultaat van het product Riolen bedraagt € 0,539 mln. Dit betreft € 0,475 mln. minder opbrengsten dan begroot en en € 0,064 mln. nadelig resultaat overige kosten. Het nadeel op de overige kosten betreft niet (binnen het GRP) voorziene kosten relinen Viaductweg. Genoemd werk betreft een in kader van de werkzaamheden A2 noodzakelijke spoedklus.

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Beleidsinitiatieven aanloopstraten € 0,086 mln. N
- Verhardingen € 0,413 mln. N

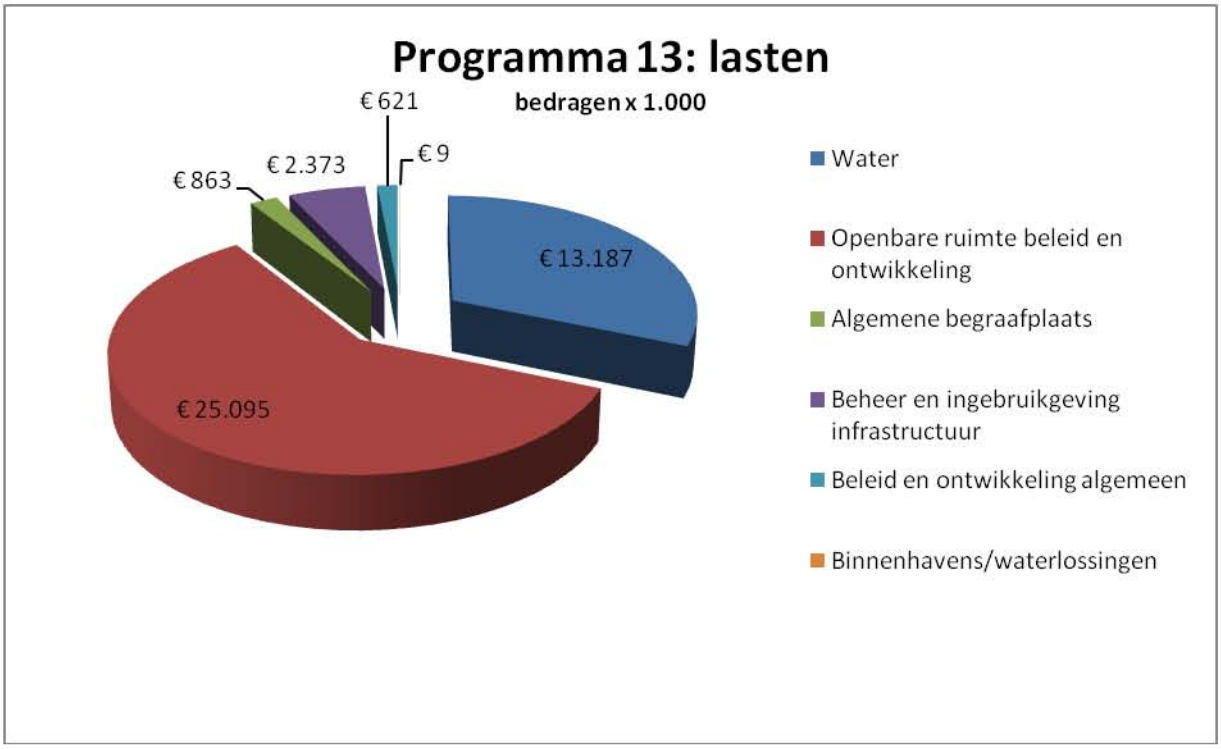
Programma 13: lasten
bedragen x 1.000
€ 621
€ 9
€ 2.373
€ 863
€ 13.187
€ 25.095
Water
Openbare ruimte beleid en ontwikkeling
Algemene begraafplaats
Beheer en ingebruikgeving infrastructuur
Beleid en ontwikkeling algemeen
Binnenhavens/waterlossingen

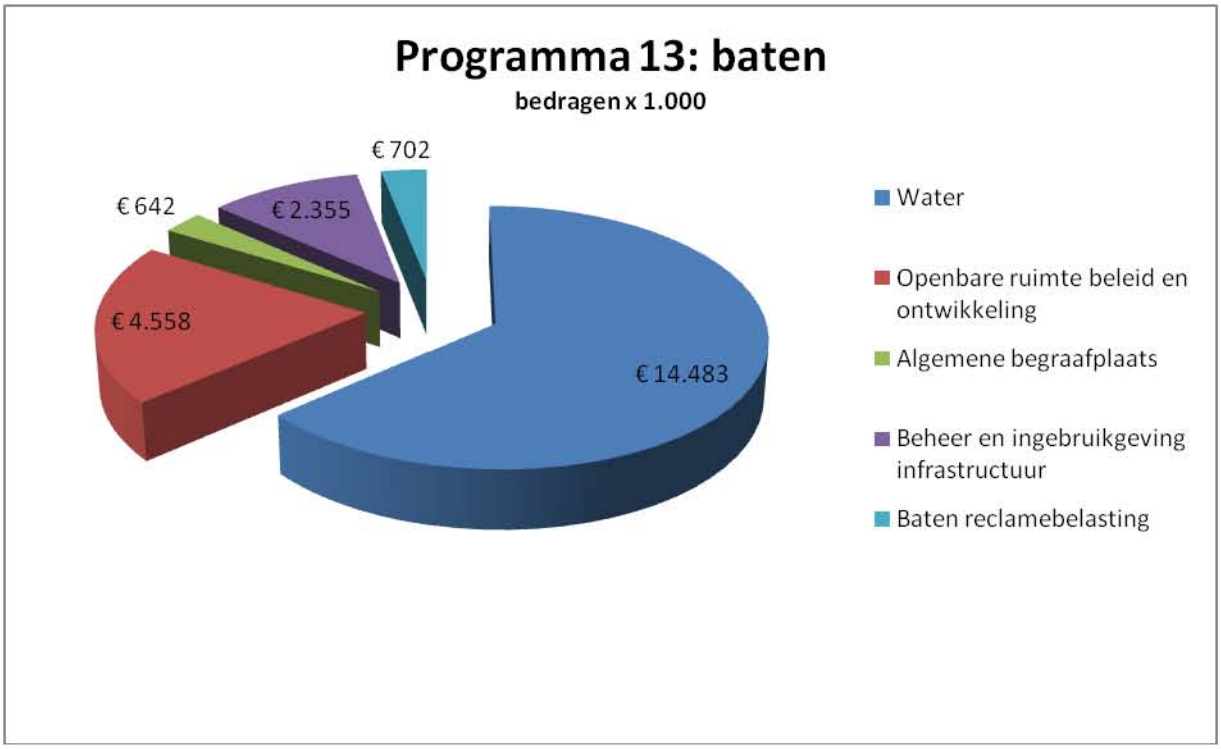
Programma 13: baten
bedragen x 1.000
€ 702
€ 642
€ 2.355
€ 4.558
€ 14.483
Water
Openbare ruimte beleid en ontwikkeling
Algemene begraafplaats
Beheer en ingebruikgeving infrastructuur
Baten reclamebelasting

Programma 14 Natuur, milieu en afval

1. Wat willen we bereiken?

Wat is de programmadoelstelling?

Het natuur- en milieubeleid in Maastricht is gericht op:

- Integrale verbetering van de lokale milieukwaliteit als bijdrage aan de leefbaarheid (o.a. geluid, lucht, bodem, afval);
- Bijdragen aan het oplossen van milieuproblemen op hogere schaalniveaus (o.a. klimaatbeleid, duurzaamheid).

Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma beoogt de volgende maatschappelijk effecten (ME) te bereiken:

1) Voldoende groen van goede kwaliteit
2) Beperken geluidshinder
3) Optimale bodemkwaliteit
4) Goede luchtkwaliteit
5) Veiligheid bij transport van- en omgaan met gevaarlijke stoffen (externe veiligheid)
6) Beperken en aanpassen van onnatuurlijke klimaatsverandering
7) Verhogen maatschappelijke medeverantwoordelijkheid op gebied van natuur en milieu.
8) Optimale bronscheiding afval en marktconforme kosten voor afvalinzameling en -verwerking.

indicator	2013		Ambitie 2018	
	55-64 dB	>65 dB	55-64 dB	>65 dB
Aantal geluidbelaste woningen in Maastricht op basis van geluidbelastingkaarten				
- wegverkeer	13.000	1.700	13.000	800
- raillawaai	900	300	900	300
- industrielawaai	500	100	500	100

Indicator	2010	2012	2014	2015	ambitie 2015	Bron*
Aantal spoedeisende locaties in Maastricht	225	18	3	2	0*	2
Aantal gevoelige objecten in Maastricht waarbij de landelijke grenswaarde uit het besluit luchtkwaliteit wordt overschreden als gevolg van gemeentelijke wegen:						3
- t.a.v. NO2 (stikstofdioxide)	0	0	0	0	0	
- t.a.v. PM10 (fijnstof)	0	0	0	0	0	
% burgers dat zich medeverantwoordelijk voelt voor het milieu in de buurt	92	-	-	-	-	1
Plaats in landelijke afvalbenchmark inzake:						4
- Percentage bronscheiding	1	1	1	1	<= 3	
- Afvalbeheerskosten	6	9	6	36	<= 10	
- serviceniveau	6	9	3	8	<= 10	

** Bronnen: (1) Stadspeiling. Deze vraag is niet meer in de peiling opgenomen; (2) Globis (gemeentelijk bodeminformatiesysteem);
(3) Rapportage luchtkwaliteit (wordt alleen opgesteld bij overschrijding grenswaarde Besluit Lucht kwaliteit);
(4) Landelijke benchmark afval klasse B gemeenten, peiljaar 2014 (eindrapport november 2015).
* Landelijke opdracht vanuit VROM om voor 2015 alle spoedeisende locaties minimaal te beheersen.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

▶ *Groen, natuur en landschap*

Realiseren voldoende groen van goede kwaliteit	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Groene uitwerkingen bij grootstedelijke projecten/brandpunten, zie voor gedetailleerde beschrijving P 10, onderdeel grootstedelijke projecten: -Frontenpark -Geusseltpark -Landgoederenzone -Tapijnkazerne	De groene uitwerkingen voor de grootstedelijke projecten sluiten nauw aan bij de ontwikkelingen van deze brandpunten. Zie dan ook P10, onderdeel grootstedelijke projecten.
Uitvoering natuurcompensatie A2 Mariënwaard uitbreiding van areaal gronden met natuurlijk beheer (gefaseerde uitvoering)	Gerealiseerd.
Groen in wijken Zie programma 10 (grootstedelijke projecten/brandpunt wijkaanpak).	Gerealiseerd.
Uitvoeren Grensmaasproject In 2015 is de realisatie van de visvijver Itteren voorzien.	De uitvoering van de visvijver is gestart, de werkzaamheden lopen door in 2016.
Uitwerken Nota Groen Leven en Beleven, uitvoeringsprogramma 2014-2017 Rivierpark Maasvallei Vanuit de kadernota met ruimtelijke uitgangspunten voor de extensief-recreatieve ontwikkeling van het grensoverschrijdende Rivierpark Maasvallei is een uitvoeringsprgramma 2014-2017 opgesteld, dat gefaseerd wordt gerealiseerd in die periode. Het betreft 3 deelprojecten: -nieuwe fietsroutestructuur van Maastricht tot Maasgouw (ter vervanging van het “Groene Snoer”), de aanleg van fietsroutes in Maastricht is voorzien in 2016-2017 na oplevering van de grindwinning in Borgharen en Itteren -uniforme huisstijl samenwerkende Grensmaaspartners -promotie/PR van het grensoverschrijdend Rivierpark Maassvallei	Realisatie van het uitvoeringsprogramma ligt op schema. De fietspaden op het Maastrichtse grondgebied worden in de loop van 2017 gerealiseerd, direct na de oplevering van het Eindplan Grensmaas, deelplan Itteren. De uniforme huisstijl is vastgesteld en sluit aan op de reeds gehanteerde huisstijl in het Belgische deel van het Grensmaasgebied. Het promotie/PR-plan voor het Rivierpark Maasvallei wordt in 2016 opgeleverd en diverse acties zullen al worden uitgevoerd.
Uitvoeringsprojecten Groene Gastvrije Gordel (subsidie Regiofonds GOMV) -Wijkpark Limmel-Nazareth (inclusief regenwaterbekken) -Landgoederen Betlehem en Jerusalem (Campus hogere hotelschool) -Noordentree HHM Campous (‘t Brook) -verlengde Beukenlaan (in aansluiting op; Station Noord en Groene Loper) -Natuurgebieden Dr. Poelsoord/Petit en Grande Suisse en Mariënwaard -Bos- en landbouwgronden tussen Kruisdonk en Vaeshartelt	Het uitvoeringsproject GGG is volop in uitvoering, en wordt uiterlijk eind 2016 opgeleverd (inclusief financiële afwikkeling subsidie). De subsidiegelden lopen ook door tot eind 2016, hiervoor is de aanvraag door het regiofonds gehonoreerd. De landgoederen Bethelhem en Jerusalem, Natuurgebieden Dr. Poelsoord/Petit en Grande Suisse en Marienwaard, zijn afgerond.

<u>Uitvoer jaarprogramma CNME</u> Het CNME geeft jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijke NDE beleid. Hoofdactiviteiten zijn: - ecologisch beheer van stadsnatuurgebieden. Door natuur in de stad te brengen, komen de burgers van Maastricht in aanraking met natuur. Burgers zijn actief betrokken bij de stadnatuur door excursies, speelactiviteiten voor kinderen, door meewerkdagen en adoptieprojecten; - Ecologische basisvorming waaronder beleving van en kennismaking met natuur met name voor de bedoeld voor de basisschoolleerlingen. - Leren voor leefbaarheid: de relatie van mensen met de directe leefomgeving bedoeld voor een brede doelgroep van jeugd tot volwassen. - Leren voor duurzame ontwikkeling: inzicht in de relatie tussen de drie P's (people, planet, prosperity) met name bedoeld voor het beroepsonderwijs, universiteiten, maar ook VO en groepen volwassenen. Ecologisch beheer (bijvoorbeeld Hoge en Lage Fronten), het ondersteunen van vrijwilligers en primair onderwijs (45 regionale en 49 Maastrichtse basisscholen) blijven kerntaken. In 2015 zijn er drie specifieke aandachtspunten: - het faciliteren van stadslandbouw in de stad Maastricht - duurzaamheid operationeel maken door verbindingen te leggen met ondernemers, overheidsdoelen en educatie - Schone Maas	Het jaarprogramma is conform uitgevoerd. Op het gebied van de stadslandbouw zijn er inmiddels diverse succesvolle projecten in Maastricht, die zelfstandig verlopen: Locotuinen, Tuinzicht Lichtenberg, de Tapijntuin, proeftuinen Vaeshartelt, de A2, etc. waaraan het CNME een belangrijke bijdrage heeft geleverd. Komend jaar wordt de activiteiten geconcentreerd in de vorm van cursussen en workshops in de Natuurtuinen. Het CNME geeft op diverse wijzen uitwerking aan het Maastrichts Energie Akkoord: programma's uit Klimaatverbondgemeente (o.a. Groene Voetstappen), Klimaatstraatfeest, Warme Truiendag, deelname aan MEA activiteiten (dialoogbijeenkomsten, Tegenlicht Meet-up) Het project Schone Maas is ook over 2015 succesvol geweest en wordt de komende jaren gecontinueerd.

Wettelijke plicht gevonden dieren te registreren en in bewaring te nemen	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Het nieuwe dierenwelzijncentrum in Born is gerealiseerd en in bedrijf. Inmiddels is een nieuw gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid in voorbereiding, inclusief plan van aanpak en protocol om de samenwerking tussen de diverse partijen te verbeteren. Deze nota zal eind 2014 in de raad komen.	Nota is vastgesteld in 2014 door raad. Het beleid is afgelopen jaar geïmplementeerd. De communicatie met de partijen is duidelijker en gestructureerder geworden . Verder is het overleg met uitvoerende partijen is geïntensiveerd.

Beperken geluidhinder	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste geluidskwaliteit. Als reguliere taak wordt, via toetsing en advies met behulp van akoestisch onderzoek, gezorgd dat de geadviseerde plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse hogere grenswaardenbeleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 80% van de geadviseerde plannen (onder andere brandpunten) en initiatieven voldoet aan de doelstelling uit het hogere grenswaardenbeleid (100% is niet haalbaar). Verder wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeren van de maatregelen in het in 2013 vastgestelde actieplan om de ambitie voor het verminderen van het aantal geluidgehinderde woningen te halen.	De doelstelling voor de advisering wordt conform gerealiseerd. De maatregelen uit het actieplan worden n.a.v. de vastgestelde herijking IBOR op projectbasis gewogen. In 2015 heeft dit niet geleid tot uitvoering van een van de maatregelen.
Uitvoer schermenproject spoor Door vertraging in de financiering en de planning van Prorail is de uitvoering van het geluidsscherm in 2015-2016 voorzien.	Het Schermenproject is wederom vertraagd door de extra tijd die het Ministerie nodig had voor besluitvorming, afstemming en de door ProRail op te stellen rapportage Variantenstudie. De uitvoering/realisatie van het scherm voor de locatie Meerssenerweg staat nu gepland voor 2017/2018.
Geluidsisolatieproject Grote Gracht In 2015 zal de afronding plaatsvinden van de geluidsisolatie van de woningen aan de Grote Gracht n.a.v. het aanbrengen van de klinkerbestrating in de Grote Gracht.	In 2015 is de opname van de panden afgerond. De aannemer is bekend. Start uitvoering 2de helft 2016. Gereed 2017.
Evaluatie geluidsreductieplan Beatrixhaven In 2015 zal (opnieuw) in beeld worden gebracht of de uitvoering van de voorgestelde maatregelen uit het geluidreductieplan op schema liggen. Indien dit niet het geval is zal aangegeven worden hoe zal worden bijgestuurd.	Er is een overzicht gemaakt van de reeds uitgevoerde maatregelen. Gebleken is dat niet alle maatregelen tijdig getroffen kunnen worden. Het geluidreductieplan zal daarom met 5 jaar worden verlengd. Vaststelling in de raad eind 2016. Een en ander zal vooraf bij de bedrijven bekend worden gemaakt.
Uitvoeren maatregelen actieplan geluid. In 2015 zijn de activiteiten volgend aan de planning van de vervanging van wegverhardingen en de leidraad wegverharding die wordt opgesteld.	De maatregelen uit het actieplan worden n.a.v. de vastgestelde herijking IBOR op projectbasis gewogen. In 2015 heeft dit niet geleid tot uitvoering van een van de maatregelen.
Vervolg geluidsanering Hertogsingel. Er is een voorbereidingssubisidie verkregen (€ 299.000,--). Indiening van het saneringsprogramma bij Bureau Sanering Verkeerslawaai is in 2015 voorzien.	Het Saneringsprogramma is conform afspraak ingediend. Uitvoeringssubsidie voor eind 2016. Start uitvoering 2017.
Isolatieproject A2 Woningen moeten geïsoleerd zijn voor opening van het nieuwe tracé in 2016. Afronding van het project vindt in 2015 plaats.	Behalve het gebouw van het leger des Heils (kolonel Millerstraat 65) zijn alle woningen voorzien van geluidwerende maatregelen. Het leger des Heils pand volgt in 2016.
Isolatieproject RMP Woningen moeten geïsoleerd zijn voor opening van de nieuwe route, dus voor 2018. Onderzoek naar de noodzaak van geluidwerende voorzieningen is in 2014 gestart en zal in 2015 worden afgerond. Zo nodig wordt een aanvang gemaakt met het aanbrengen van de geluidwerende voorzieningen.	De werkzaamheden lopen conform planning. Het werk is gegund. Het inmeten van de maatregelen is gestart. Uitvoering in 2017.
Geluidbeleid Het opstellen van het nieuwe geluidbeleid is gestart in 2014 met een evaluatie van het bestaande hogere grenswaardenbeleid. Afronding is afhankelijk van het	Het landelijke traject SWUNG2 heeft wederom vertraging opgelopen. Het Geluidbeleid wacht hier op, evenals de evaluatie van het hogere grenswaardenbeleid.

landelijke traject SWUNG2 (Samen Werken aan de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid fase 2).	

Streven naar optimale bodemkwaliteit	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Aanpakken nieuwe bodemverontreinigingen Zorgen dat nieuwe bodemverontreinigingen onmiddellijk worden aangepakt. In 2015 saneren we 100% van alle nieuwe bekende bodemverontreinigingen.	Toezicht op de aanpak van nieuwe verontreinigingen is overgedragen aan de RUD. Volgens de RUD zijn in 2015, 27 nieuwe gevallen van bodem verontreiniging geconstateerd. Hiervan zijn inmiddels 18 saneringen afgerond en 9 in uitvoering.
Voorkomen nieuwe bodemverontreinigingen Erop toezien dat ter plaatse van bodembedreigende activiteiten de juiste bodembeschermende voorzieningen worden toegepast.	Het toezicht op het aanbrengen van de juiste bodembeschermende voorzieningen is een onderdeel van het vergunningentraject welke is overgedragen aan de RUD.
Toetsen bodemkwaliteit bij gewijzigd gebruik. . Voorkomen dat er als gevolg van gewijzigd gebruik situaties ontstaan waarbij de actuele bodemkwaliteit niet voldoet aan de kwaliteit die ten doel is gesteld. Als reguliere taak wordt, via toetsing en advies met behulp van bodemonderzoek, gezorgd dat de geadviseerde plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse bodembeleid zijn vastgesteld. Dat omvat zowel grote projecten zoals bijvoorbeeld RMP als kleine projecten.	Toetsing van de bodemkwaliteit bij gewijzigd gebruik vindt altijd via de gebruikelijk procedures zoals bestemmingsplan wijzigingen bouwaanvragen en aanvragen voor ’n oprichtingsvergunning plaats.
Aanpak van spoedeisende bodemverontreiniging Bodem convenant (ISV-doelstelling 35). Het traject humane spoedlocaties is afgerond. Voor Ecologische- en verspreidingsrisicos volgt onderzoek in 2015/2016	Vooralsnog zijn 10 niet humane spoedlocaties – zoals bedoeld in het landelijk convenant bodem – vastgesteld. Hiervan zijn 9 locaties met een risico op verspreiding en 1 locatie met ecologische risico’s. Van de 9 locaties met kans op verspreiding liggen er 8 binnen de contour van het gebiedsgericht grondwaterbeheerplan. Hierdoor zijn de risico’s op die 8 locaties beheerst. Op 1 locatie is het onderzoek naar verspreidingrisico’s nog in uitvoering. Dan resteert nog 1 locatie waar sprake is van ecologische risico’s.
Invulling geven aan het convenant bodem. Ten aanzien van de ondergrond is een zgn. Quikscan ondergrond in ontwikkeling voor integrale afweging van verschillende ondergrondthema’s. Voor wat betreft het grondwater wordt voor de westkant van Maastricht een Gebiedsgericht grondwaterbeheerplan opgesteld.	Quikscan ondergrond is afgerond en wordt in de eerste helft van 2016 geïmplementeerd. De monitoring van het grondwater om de kwaliteit en kwantiteit van het grondwater voor de westkant van Maastricht in beeld te krijgen wordt in 2016 uitgevoerd.

Streven naar goede luchtkwaliteit	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Conform het coalitieakkoord Wij Maastricht wordt een Plan van Aanpak communicatie Luchtkwaliteit uitgewerkt.	In 2015 is interactief gestart met een plan van aanpak bewustwording luchtkwaliteit. Uitkomst is een top 10 van acties die in 2016 verder zullen worden uitgewerkt.
Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste luchtkwaliteit Als reguliere taak wordt, via toetsing en advies gezorgd dat de geadviseerde plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de geadviseerde plannen (onder andere brandpunten) en initiatieven voldoet aan de wettelijke grenswaarden).	Conform gerealiseerd. De geadviseerde plannen voldoen aan de normen en doelen van het beleid.

Meten van luchtkwaliteit in Maastricht. Concrete aandachtpunten in 2015 zijn ondermeer: • Realisatie van een meetpunt aan de noordzijde van de stad (afhankelijk van de werkzaamheden A2). • Rapporteren en evalueren eerste jaar stikstofdioxide metingen met difussiebuisjes (medio 2014-medio 2015). • Opstellen van het vervolg meetprogramma met diffusiebuisjes.	- Het meetstation bij de noordelijke tunnelmond (flats Nazareth) is in juni 2015 geopend. - Rapportage luchtmetingen is gereed. - De vervolgmetingen voor het komende jaar zijn gestart.
Actualiseren locatiebeleid luchtkwaliteit. Zal in overleg met het platform Luchtkwaliteit in 2015 plaats vinden.	In 2016 zal in overleg met het platform Luchtkwaliteit een evaluatie van het locatiebeleid lucht plaatsvinden. Eventueel aangepast locatiebeleid zal in 2017 meegenomen worden in de actualisatie van de Structuurvisie.
Evaluatie milieuzone Statensingel In 2015 zal de evaluatie van de milieuzone Statensingel worden afgerond.	De evaluatie van de milieuzone Statensingel is afgerond. Uitkomst is dat de milieuzone tot 2020 nog een positief effect zal hebben op de luchtkwaliteit. In overeenstemming met het landelijk beleid is de milieuzone daarom tot 2017 verlengd.
Update monitoringstool In 2015 zal de jaarlijkse update van de monitoringstool plaatsvinden. Met deze tool wordt landelijk bekeken waar nog overschrijdingen van de luchtkwaliteitsnormen optreden.	Conform gerealiseerd, update heeft plaatsgevonden.

Bewaken externe Veiligheid	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Evalueren beleidsvisie Externe Veiligheid De beleidsvisie externe veiligheid 2012 bevat nieuwe toetsingskaders t.b.v. de verantwoording van het groepsrisico van externe veiligheid. Volgens afspraak bij de vaststelling van de beleidsvisie zal een evaluatie aan de raad worden voorgelegd.	Vooralsnog geen bijzonderheden of knelpunten geconstateerd, waardoor geen aanleiding is voor het uitvoeren van een evaluatie.
Verbeteren bluswatervoorziening Beatrixhaven In het kader van bestemmingsplan Beatrixhaven is gebleken dat de bluswatervoorziening op industrieterrein Beatrixhaven op een aantal punten kan/moet worden verbeterd. In overleg met de brandweer zal hier een voorstel voor worden gedaan.	De bluswatervoorziening zal deel uitmaken van de Intentieverklaring “Samen op weg” van o.a. de gemeente, WML en de brandweer t.a.v. gezamenlijk risicomanagement. De intentieverklaring is voorbereid maar wacht op overeenstemming tussen WML en brandweer op de laatste onderdelen.
Evaluatie transportroutes De aangewezen transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in Maastricht dateren uit 2001. Gezien de vele verkeerskundige wijzigingen die in de stad hebben en nog gaan plaatsvinden zal worden bekeken of deze routes nog wel de meest wenselijke routes zijn.	De gemeentelijke routes zijn opgeheven. Derhalve is er in Maastricht alleen nog de landelijk aangewezen transportroute gevaarlijke stoffen op de A2.

Aanpak van onnatuurlijke klimaatsverandering	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Lokaal Energieakkoord Maastricht: In het Coalitieakkoord Wij Maastricht 2014-2018 is aangegeven dat een Energie Akkoord Maastricht wordt opgesteld en dat € 800.000,-- beschikbaar is.In 2014 is een aanvang gemaakt met het proces om te komen tot een Energie Akkoord Maastricht. Het Akkoord en bijbehorend programma zal ter besluitvorming aan de Raad worden voorgelegd en periodiek om de 4 jaar worden geactualiseerd. We richten ons op het realiseren	In 2015 is het Uitvoeringsplan Maastrichts Energieakkoord vastgesteld door de Raad. De eerste energie akkoorden zijn gesloten met AZM, UM en WML.Platform Cool is betrokken bij de verdere uitwerking maar ook heeft een verbreding naar andere doelgroepen plaatsgevonden: - Dialoogbijeenkomst voor de doelgroep Wonen, - Energiemappingsessie met vertegenwoordigers uit de Maastrichtse Industrie.

van een gezamenlijke aanpak met en door platform Cool en enkele cruciale partijen en verdere uitwerking van de thema's DECL, Avenue, Lokaal energieloket en acquisitie Europese fondsen.	De blauwdruk regionaal Energieloket is gereed en wordt aanbesteed. Ook zijn diverse projecten ingediend tbv Europese subsidies.
DECL (Duurzame Energie Centrale Limburg).. De inspanningen zijn gericht op het faciliteren van het initiatief om verschillende onderdelen van de duurzame energiecentrale Maastricht alsnog, gelet op de besluitvorming, te realiseren. Dit zijn de biomassacentrale, de zonne-energiecentrale en het duurzame alternatief voor het windmolenpark Lanakerveld.	In Maastricht wordt de zonne-energiecentrale en de biomassacentrale gerealiseerd waarvoor inmiddels Omgevingsvergunningen zijn verleend en een positieve SDE+ subsidie is afgegeven. In verband met het faillissement van Imtech dient de curator nog een besluit te nemen over de afhandeling van het project DECL en/of partijen geïnteresseerd zijn in de hele of gedeeltelijke overname van het project."
Zero-emission openbaar busvervoer. In 2013 is gestart met de ontwikkeling van de TCO simulator en zijn testritten uitgevoerd met elektrische bussen. De gegevens die de testritten opleveren dienen als input voor de TCO simulator en de verdere besluitvorming in het kader van de nieuwe concessievoorwaarden in 2016. In 2014 zal de TCO simulator gereed zijn en kan de provincie tijdig voorwaarden uitwerken voor de concessie van het elektrisch busvervoer in 2016. Indien in 2013/2014 het definitieve besluit wordt genomen om elektrisch busvervoer in Limburg mogelijk te maken, zal de laadinfrastructuur voor de bussen verder worden uitgewerkt. In 2015 zullen 2 elektrische bussen worden ingezet in de reguliere dienstregeling van Veolia. De gemeente heeft in de beginfase de ontwikkeling met andere partners gestimuleerd door te investeren in onderzoek en ondersteuning in de eerste fasen van het proces en is nu vooral faciliterende deelnemer.	Vanaf 13 maart 2015 is gestart met een elektrische bus die in een volledige dienstregeling is ingezet op lijn 4. Deze proef heeft waardevolle praktijkinformatie opgeleverd. Door de onduidelijkheid rondom de provinciale aanbesteding van de OV concessie voor Limburg vanaf 2016, is er geen vervolg gegeven aan het inzetten van een tweede bus, maar is de elektrische bus op lijn 4 blijven doorrijden. In 2015 is tevens een onderzoek voorbereid met masterstudenten van UM naar de maatschappelijke meerwaarde van elektrisch busvervoer voor Maastricht.

Beoogde prestaties 2015	
Programmaplan Klimaatneutraal Maastricht in 2030 (routekaart)	Het programmaplan Klimaatneutraal Maastricht in 2030 routekaart is tijdens de uitvoering van en op basis van de Voorstudie Maastricht Klimaatneutraal 'omgebogen' naar een Lokaal Energieakkoord en in het Coalitieakkoord Wij Maastricht 20154-2018 opgenomen. In de Kaderbrief 2015 is de aanpak om te komen tot meerdere akkoorden uitgewerkt en heeft de Raad een besluit genomen over de besteding c.q. verdeling van de duurzaamheidsgelden over de verschillende actielijnen. Concreet betekent dit dat wij met meerdere akkoorden afsluiten met partners uit de stad over de actielijnen Wonen, Industrie, Duurzame Mobiliteit, Gebiedsontwikkeling en Gemeentelijke Organisatie. De eerste drie akkoorden met de Universiteit Maastricht, het Academisch Ziekenhuis Maastricht en de Waterleiding Maatschappij Limburg zijn eind 2015 met de gemeente afgesloten.

<u>Warmtenet bevorderen</u> Aangaande het warmtenet volgen we in 2015 twee lijnen. Enerzijds bewaken we als gemeente de belangen van de gebruikers van het huidige warmtenet vanwege de mogelijke verkoop door ELES. Anderzijds is een uitbreiding van het warmtenet (al dan niet gekoppeld aan het bestaande net) één van de mogelijkheden die bekeken wordt om stappen te kunnen zetten t.a.v. de klimaatambities. Uitgangspunt is dat het vanuit gebiedsontwikkelingen danwel marktpartijen de wenselijkheid en haalbaarheid aangetoond moet worden.	Continu proces. Vindt met name plaats in Belvedère. (Afkomstig uit Begroting 2015 programma 3)
<u>Duurzaam vervoer/transport</u> In samenhang met programma 14 daar waar mogelijk en noodzakelijk faciliteren en stimuleren van particuliere initiatieven zoals het 'zero-emissie busproject' van Veolia en elektrische laadpalen van Stichting E-laad.	Genoemde initiatieven lopen (zie ook hierboven). (Afkomstig uit Begroting 2015 programma 3)
<u>Ontwikkeling energietransitie op bedrijfslocaties</u> Via het platform Cool (bedrijven en kennisinstellingen) wordt kennis uitgewisseld over kansen en best practices ten aanzien van energietransitie op (bedrijven)locaties, om op termijn op basis daarvan tot betere en gevarieerdere bedrijvenlocaties te komen.	Conform. Tweemaandelijks vindt dit (kennis)platform plaats. (Afkomstig uit Begroting 2015 programma 3)

► *Afval*

Inzamelen, preventie en hergebruik afval	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
<u>Landelijke benchmark</u> Voor wat betreft bronscheiding willen we eindigen in de top 3 van de landelijke afvalbenchmark van gemeenten met vergelijkbare stedelijkheidsklasse. Voor wat betreft de kosten en serviceverlening willen we het beter doen dan het landelijk gemiddelde. Voor 2015 betekent dit dat we onder andere inzetten op: • Implementatie besluitvorming ten aanzien van de volgende afvalbeleidsmaatregelen 2014 waaronder: de evaluatie KCA-inzameling; herijking textielinzameling;optimalisering GFT-inzameling hoogbouw; verbetering kunststofinzameling. • Start met de bouw van Milieupark 't Rondeel; • Anticiperen op en uitwerken van het Statiegeldbesluit door de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu; • Evaluatie Afvalbeleidsplan 2011-2015; • Nieuw Afvalbeleidsplan 2016 en volgende jaren met aansluiting op nieuw nationaal Afvalbeleid VANG (Van Afval naar Grondstof).	In de landelijke afvalbenchmark, peiljaar 2014 (eindrapport november 2015) was onze score bij de Klasse B-gemeenten (hoogbouwklasse waar Maastricht toebehoort): – Milieu / bronscheiding: koploper. – Serviceniveau: bovengemiddeld. – Regievaardigheden: gemiddeld. – Kosten: ondergemiddeld. • De implementatie heeft deels plaatsgevonden (KCA-inzameling, kunststofinzameling), is deels nog in de pijplijn (herijking textielinzameling) en is deels doorgeschoven naar de aanpak in het kader van het nieuwe beleidsplan huishoudelijk afval (optimalisering GFT-inzameling hoogbouw). • De voorbereiding van het nieuwe milieupark Rondeel vordert gestaag. De bouw start voorjaar 2016, oplevering is voorzien begin 2017. • Het Statiegeldbesluit is uitgesteld. Eind 2015 hebben we ons aangemeld voor een landelijke pilot m.b.t. retour-/beloningsssystemen flesjes en blikjes. • Het Afvalbeleidsplan is geëvalueerd. Middels een raadsinformatiebrief bent u daarover geïnformeerd. Het nieuwe Beleidsplan Huishoudelijk Afval is in 2015 voorbereid (o.a. via een stadsronde en een raadsronde in het voorjaar) en uitgewerkt. Besluitvorming is voorzien voor begin 2016.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 14 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**19.697**	**19.456**	**20.801**	**20.253**	**548 V**
- Kapitaallasten	720	740	760	708	52 V
- Apparaatskosten	3.625	2.650	3.571	3.789	218 N
- Storting in voorzieningen	467		384	384	
- Overige lasten	14.885	16.066	16.086	15.372	714 V
(b) Totale baten	**17.855**	**18.519**	**19.595**	**19.189**	**406 N**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**1.842**	**937**	**1.206**	**1.064**	**142 V**
Storting in reserves	285	286			
Onttrekking uit reserves	316	301			
Resultaat	**1.811**	**922**	**1.206**	**1.064**	**142 V**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
Afval (Milieupark Rondeel)	361

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 0,142 mln. V)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten € 0,139 mln. N
- Afvalinzameling GR-milieuparken* € 0,088 mln. V
- Lagere kosten en hogere opbrengsten restzakken € 0,085 mln. V
- Inzameling/verwerking GFT (lagere tonnages) € 0,085 mln. V
- Voordeel brandstoffen lagere prijzen en route-optimalisatie € 0,086 mln. V
- Afvalinzameling overige lasten € 0,088 mln. N
- CNME (frictiekosten takenreductie) € 0,036 mln. N
- CNME (bijdrage kinderboerderij Daalhof € 0,035 mln. N
- Diversen € 0,096 mln. V

*Dit betreft € 73.000 de afrekening van de gemeenschappelijke regeling milieuparken over 2014. Voorts is er een positief resultaat ad € 15.000 als gevolg van het minder inleveren van restzakken.

CNME (frictiekosten takenreductie)
Één van de bij de programmabegroting 2012 opgelegde takenreducties betrof de taakstelling CNME. Deze taakstelling is inmiddels geheel gerealiseerd. Het invullen van deze taakstelling door het CNME gaat echter gepaard met personele frictiekosten. Bij de besluitvorming rondom het realiseren van de bezuinigingstaakstelling heeft de gemeente zich verplicht deze frictiekosten te vergoeden. De frictiekosten bedragen voor het jaar 2015 € 36.000. In 2017 zal het CNME voor de laatste keer frictiekosten in rekening brengen.

CNME (bijdrage kinderboerderij Daalhof)
Dit betreft de dekking van de gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort van de kinderboerderij Daalhof. Ook dit heeft alles te maken met de invulling van de bezuinigingstaakstelling door het CNME. Het op afstand zetten van de exploitatie van de kinderboerderij is een van de maatregelen om de bezuinigingstaakstelling in te vullen. De stichting kinderboerderij heeft aangegeven naar verwachting de eerste 4 jaren (vanaf 2012) een negatief exploitatieresultaat te hebben. Bij de besluitvorming rondom het realiseren van de bezuinigingstaakstelling heeft de gemeente zich verplicht ook hiervoor een bijdrage te verstrekken.

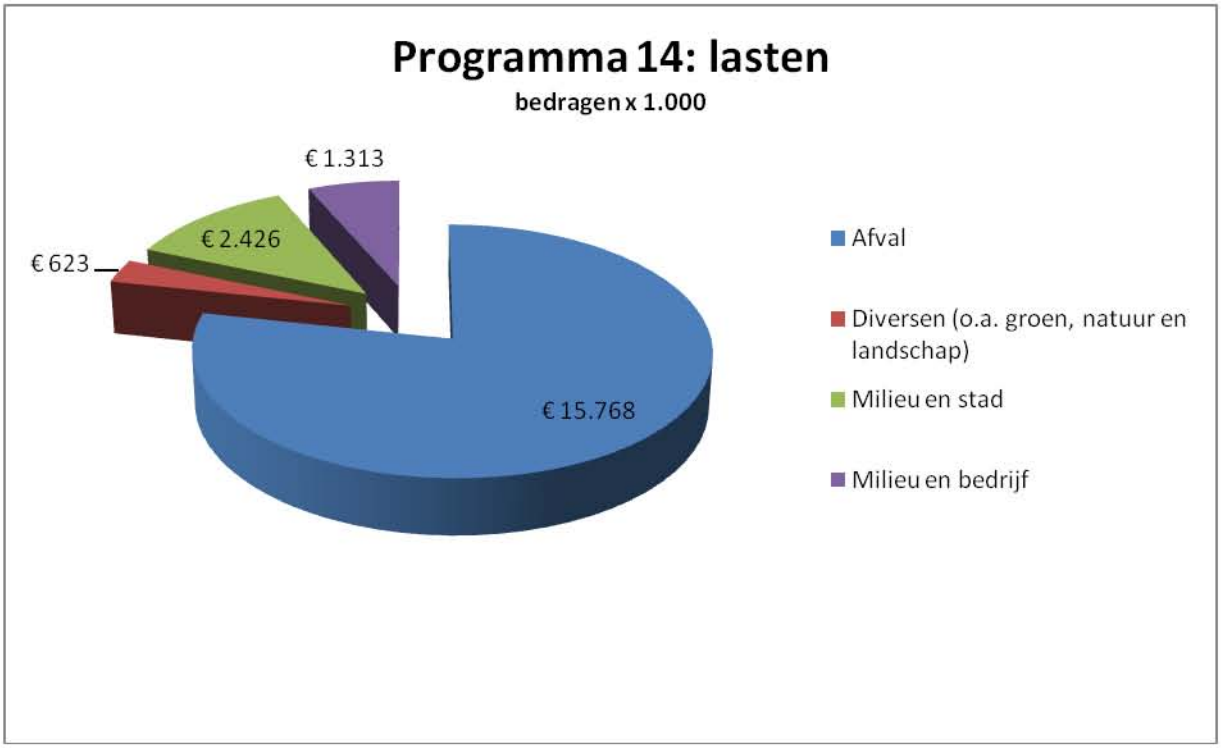
Programma 14: lasten
bedragen x 1.000
€ 1.313
€ 2.426
€ 623
€ 15.768
Afval
Diversen (o.a. groen, natuur en landschap)
Milieu en stad
Milieu en bedrijf

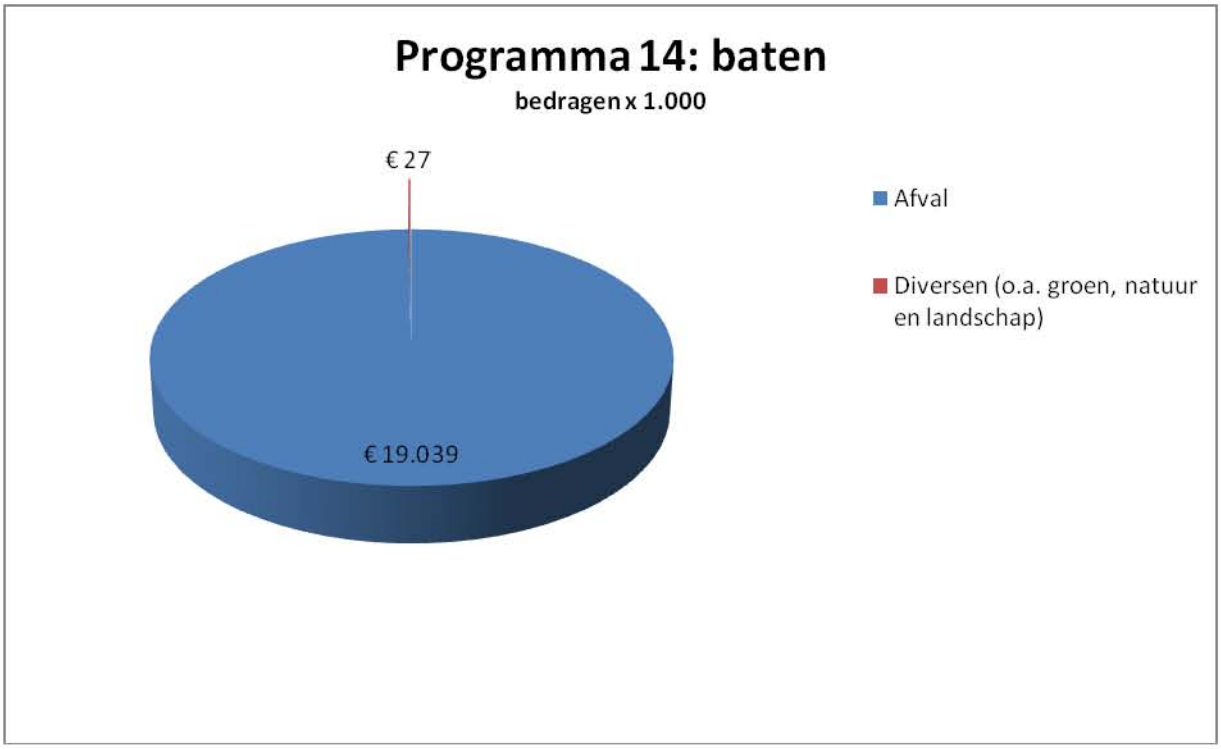
Programma 14: baten
bedragen x 1.000
€ 27
€ 19.039
Afval
Diversen (o.a. groen, natuur en landschap)

Programma 15 Algemene inkomsten en uitgaven

1. Wat willen we bereiken?

► Wat is de programmadoelstelling?

Het behouden van een solide financiële huishouding zodat doelstellingen van andere programma's financieel gedekt zijn.

Dit programma heeft vooral een financieel technisch karakter en wijkt daarmee sterk af van de andere programma's doordat een inhoudelijk programma ontbreekt. In het programma zijn belangrijke gemeentebrede inkomsten- en uitgavenramingen zoals de algemene uitkering uit het gemeentefonds, algemene belastingen en rente-inkomsten en rentelasten geraamd. Ook worden op dit programma stelposten voor toekomstige gemeentebrede kostenposten zoals kapitaallasten opgenomen.

► Wat merkt de burger daarvan?

Dit programmaonderdeel levert indirect een bijdrage aan de maatschappelijke effecten bij alle andere programmaonderdelen.

De financiële positie van de gemeente Maastricht wordt uitgedrukt in onderstaande indicatoren. Samen met een aantal andere 100.000+ gemeenten werken we aan de verfijning van dit financieel instrument, de zogenaamde stresstest). Bij volledige invoering van dit systeem zullen de resultaten vergeleken worden met andere gemeenten.

Indicatoren*	**realisatie jaarrekening 2015**	**ambitie begroting 2015**
Flexibiliteit begroting (ombuigingen,verhouding structureel incidenteel, sluitende begroting)	Voldoende	Voldoende
Weerstandsvermogen***	Goed	Goed
Schuldenpositie (leningen, garantstellingen en waarborgen)	Voldoende	Goed
Lokale lasten (coelo-opgave)**	Voldoende	Goed
Grondexploitaties	Goed	Goed
Meerjarig onderhoud kapitaal-goederen (toereikendheid onderhoudsbudgetten/voorzieningen)	Voldoende	Goed
* Bereik indicatoren: onvoldoende, voldoende, goed ** Jaarlijks onderzoek universiteit Groningen ***Ratio weerstandsvermogen van paragraaf 5.3.3 is hetzelfde maar de puntenschaal van de stresstest is anders dan die uit de kadernota weerstandsvermogen (ruim onvoldoende, onvoldoende, matig, voldoende, ruim voldoende en uitstekend).		

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

► Algemene Inkomsten en uitgaven

Een sluitende meerjarenbegroting waarbij sprake is van materieel begrotingsevenwicht (structurele lasten worden afgedekt met structurele opbrengsten)	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Realisatie jaarschijf 2015 van de efficiencytaakstelling van € 12,3 mln. structureel en takenreductie 2011-2018 binnen afspraken coalitieakkoord.	De efficiencytaakstelling voor 2015 is gerealiseerd.

In een proces met college en raadsfracties komen tot een structureel dekkingsplan voor 2015 e.v. om de tekorten als gevolg van de rijksbezuinigingen op te vangen.	Gerealiseerd.
Monitoren rijksbeleid en financiële gevolgen daarvan voor onze begroting.	Gerealiseerd.
Maximale verwerving van externe subsidies.	In 2015 is de gemeentelijke organisatie uitgebreid voorbereid op de nieuwe Europese subsidieprogramma's 2014-2020 die in 2015 van start gaan en is er capaciteit gecreëerd om Europese subsidieaanvragen te kunnen opstellen. Doelstelling is om optimaal gebruik te maken van de kansen die deze nieuwe Europese programma/s voor Maastricht bieden. Een overzicht van de resultaten staat in de bijlage 7 van deze jaarrekening.
Voorbereiding wetgeving vennnootschapsbelasting voor gemeenten	Een aangestelde stuurgroep heeft samen met een externe deskundige de gevolgen (incl. risico`s, kansen, strategische afwegingen) van de vennootschapsbelastingplicht voor de gemeente Maastricht in kaart gebracht. Deze voorbereiding wordt medio 2016 afgerond en realiseert in een implementatieplan.

Inzichtelijk maken financiële risico's en zo goed mogelijk beheersen. Voldoende weerstandsvermogen om deze risico's af te dekken.	
Beoogde prestaties 2015	**Realisatie 2015**
Verder gaan met de implementatie van risicomanagement systeem.	Via de P&C-cyclus worden jaarlijks de risico's geactualiseerd. Vanuit control ligt de focus op de grote risicovolle projecten (Belvédère en 3 decentralisaties Sociaal Domein).
De kasgeldlimiet en renterisiconorm worden niet overschreden.	Gerealiseerd.
De spelregels van het treasurystatuut worden opgevolgd.	Gerealiseerd.
Streven naar een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening.	Gerealiseerd: jaarrekening 2014.
Voldoen aan de eisen van de provinciale toezichthouder om te komen tot een meerjarig repressief toezicht.	Op1 11 december 2013 hebben Gedeputeeere Staten (GS) van Limburg besloten om de gemeente Maastricht op basis van de begroting 2013 repressief toezicht toe te kennen. De periode vanaf de bekendmaking van het besluit GS tot en met het begrotingsjaar 2016 zal toezichtarm zijn.

Betaalgedrag gemeente Maastricht

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**Ambitie 2015**
Aantal tijdige betalingen binnen 30 dagen (%)	72%	77 %	81 %	86%	94%	95%	90%

3. Wat heeft het gekost?

Programma 15 (bedragen x € 1.000)	**Gemeente-Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
(a) Totale lasten waarvan:	**11.108**	**2.630**	**31.182**	**15.655**	**15.527 V**
- Kapitaallasten	6.507	617	4.490	4.659	169 N
- Apparaatskosten	745	2.431	604	843	239 N
- Storting in voorzieningen	275			2.667	2.667 N
- Overige lasten	3.581	-418	26.088	7.486	18.602 V
(b) Totale baten	**203.166**	**308.750**	**307.668**	**293.232**	**14.436 N**
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	**-192.058**	**-306.120**	**-276.486**	**-277.577**	**1.091 V**
Storting in reserves	30.248	29.026	24.458	24.445	13 V
Onttrekking uit reserves	34.056	28.187	50.387	44.060	6.327 N
Resultaat	**-195.866**	**-305.281**	**-302.415**	**-297.192**	**5.223 N**

Investeringen (bedragen x € 1.000)	**Jaarrekening 2015**
Productiemiddelen	885
ICT	1.928
Gebouwen	1.001

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten (resultaat € 1,091 mln. V)
De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Voorziening herstructuering MTB € 2,370 mln. N
- Algemene uitkering gemeentefonds (AU) € 4,085 mln. N
- Dividend € 0,476 mln. N
- Rente € 0,667 mln. V
- Risicobuffer en stelpost onvoorzien € 1,511 mln. V
- Belastingopbrengsten € 0,427 mln. N
- Diversen € 0,043 mln. N
- Mutaties reserves € 6.314 mln. V

Voorziening herstructurering MTB
Medio 2015 is besluitvorming geweest in de diverse colleges over de positie van de MTB binnen de Participatiewet. In dit kader is naast de opdrachten die MTB krijgt (afbouw WSW, arbeidsmatige dagbesteding, praktijkdiagnostiek en leer/werk-functie) de reductie van de reguliere bezetting (dus geen WSW-personeel of andere doelgroepen) een belangrijk uitgangspunt. De reorganisatie verplicht de MTB op grond van wet- en regelgeving een reorganisatievoorziening van € 3,0 mln. te vormen. Voor Maastricht betekent dit een nadeel van 79% van € 3,0 mln. = € 2,370 mln.

Algemene Uitkering gemeentefonds (AU)
De afrekening van het accres 2014 is nadelig, een min van € 0,9 mln. De rijksuitgaven waren minder dan gedacht. Dit wordt verrekend in 2015. Daarnaast is ook uitkeringsjaar 2015 nadelig, € 3,2 mln. In totaal € 4,1 mln. Het accres van 2015 is vooral lager door een lagere prijscompensatie aan de departementen. Tevens is de loonontwikkeling lager dan geraamd. Tot slot was er sprake van lagere kinderopvangtoeslagen en studieleningen. De bijstelling van diverse maatstaven, ten slotte, heeft ook geleid tot de neerwaartse bijstelling. Hoewel een optrekkende reccessie kansen biedt voor een hoger accres blijken de cijfers in 2014 en 2015 negatiever naarmate het jaar verstrijkt. Defintieve vaststelling over 2015 vindt over 2 jaar plaats.

Dividend
Het resultaat op de post dividend komt uit op nadelig € 0,472 mln. De Bank Nederlandse Gemeenten heeft sinds enkele jaren haar dividend pay-out ratio verlaagd van 50% naar 25%. Zij doet dit om haar eigen vermogen positie te versterken om te kunnen voldoen aan de verplichte Basel III norm. Hierdoor werd er in het jaar 2015 € 0,201 mln. minder dividend uitgekeerd dan begroot. Voor Enexis en de uit de verkoop aandelen Essent ontstane vennootschappen werd er een dividend begroot van € 0,385 mln. Feitelijk werd er € 0,339 mln. aan dividend ontvangen. Een nadelig resultaat van € 0,046 mln. Ten slotte werd er € 0,225 mln. minder vrijval escrow Verkoop Vennootschap BV ontvangen, aangezien er claims zijn ingediend bij RWE*. Indien deze claims niet (geheel) mochten worden toegewezen, dan kan deze post alsnog (gedeeltelijk) worden uitbetaald.

*In het kader van de verkoop van Essent N.V. aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties afgegeven aan RWE. Het overgrote deel van deze garanties is door de verkopende aandeelhouders op het moment van verkoop van Essent N.V. overgedragen aan Verkoop Vennootschap B.V. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een aparte bankrekening wordt aangehouden (de general Escrow).

Rente
Bij de opmaak van de begroting 2015 werd er een positief renteresultaat verwacht van € 8,996 mln. Nu, bij de opmaak van de jaarrekening is er t.o.v. dit begrote renteresultaat een voordeel te melden van € 0,667 mln. Het rentevoordeel t.o.v. de begroting wordt vooral veroorzaakt door lagere financieringslasten in 2015. Dit is te verklaren door lagere rentestanden voor kort en lang geld dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.

Risicobuffer en stelpost onvoorzien
Overzicht aanwending risicobuffer en post onvoorzien. Deze posten zijn in programma 15 opgenomen onder de lasten.

bedragen x € 1.000	
Post onvoorzien (begroot)	242 V
Risicobuffer (begroot)	1.287 V
MTB afrekening 2014	533 V
MTB afrekening 2015	379 N
Noodopvang	85 N
BTW RHCL	19 N
Lobby rechtbank	68 N
Totaal	1.511 V

Belastingopbrengsten
Het nadelig resultaat € 0,427 mln. is als volgt te specificeren naar de onderstaande belastingsoorten:

bedragen x € 1.000	Kosten	Opbrengsten	Resultaat
OZB	0 N	396 V	396 V
Hondenbelasting	25 N	75 V	50 V
Lasten en heffing invordering	13 N	0 N	13 N
Voorziening oude belastingdebiteuren*	800 N	0 N	800 N
Toeristenbelasting	0 N	302 V	302 V
Precariorechten	0 N	362 N	362 N
Totaal	838 N	411 V	427 N

* In 2015 is de voorziening dubieuze debiteuren opgehoogd met € 0,800 mln. Het betreft een voorziening voor openstaande aanslagen die dateren van 2013 en vroeger, waarbij al meerdere vruchteloze pogingen hebben plaatsgevonden om deze alsnog te innen. Door toegenomen armoede (schuldsanering), faillissementen en dergelijke is de kans om dit deel van de openstaande bedragen alsnog te innen klein.

Storting in reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Algemene reserve € 0,105 mln. N
- Vruchtboomfonds € 0,190 mln. N
- Egalisatiereserve I&A € 0,117 mln. V
- Vangnet infrastructurele werken € 0,588 mln. N
- Organisatieontwikkeling/frictie € 0,406 mln. N
- Bedrijfs/egalisatiesreserves € 0,389 mln. N
- Productiemiddelen € 0,510 mln. V
- Incidenteel resultaat 2015/2016 € 1,261 mln. N
- Reserve herijking Belvédère € 2,235 mln. V

Onttrekking uit reserves (afwijkingen t.o.v. begroting)

- Egalisatiereserve I&A € 0,775 mln. N
- Vangnet infrastructurele werken € 0,588 mln. V
- Bedrijfs/egalisatiesreserves € 0,305 mln. N
- Productiemiddelen € 0,716 mln. N
- Cofinancieringsfonds* € 8,043 mln. N
- Nog uit te voeren gemeentefonds € 0,525 mln. V
- Incidenteel resultaat 2015/2016 € 2,401 mln. V

*Deze post heeft betrekking op geraamde investeringen uit het investeringsperspecitief (gebiedsontwikkeling Randwyck, Frontensparik, onderhoud wegen, masterplan healt campus etc.) die nog niet gerealiseerd zijn.

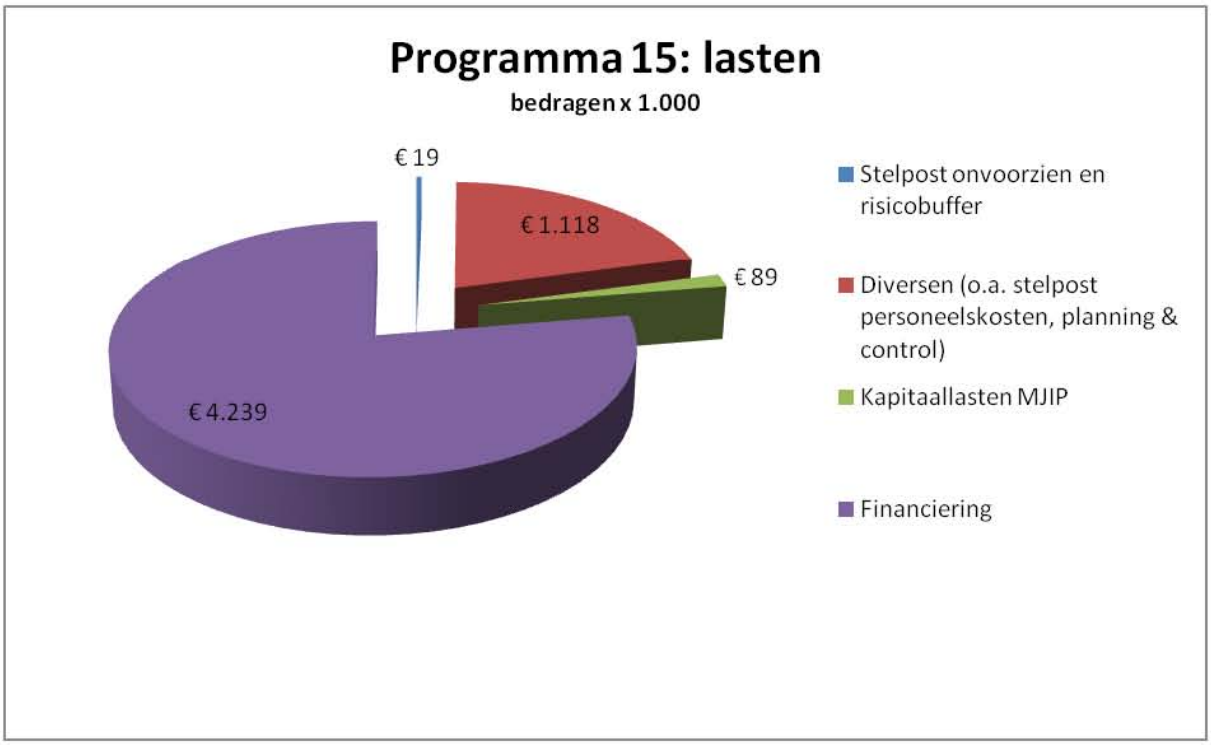
Programma 15: lasten
bedragen x 1.000
€ 19
€ 1.118
€ 89
€ 4.239
Stelpost onvoorzien en risicobuffer
Diversen (o.a. stelpost personeelskosten, planning & control)
Kapitaallasten MJIP
Financiering

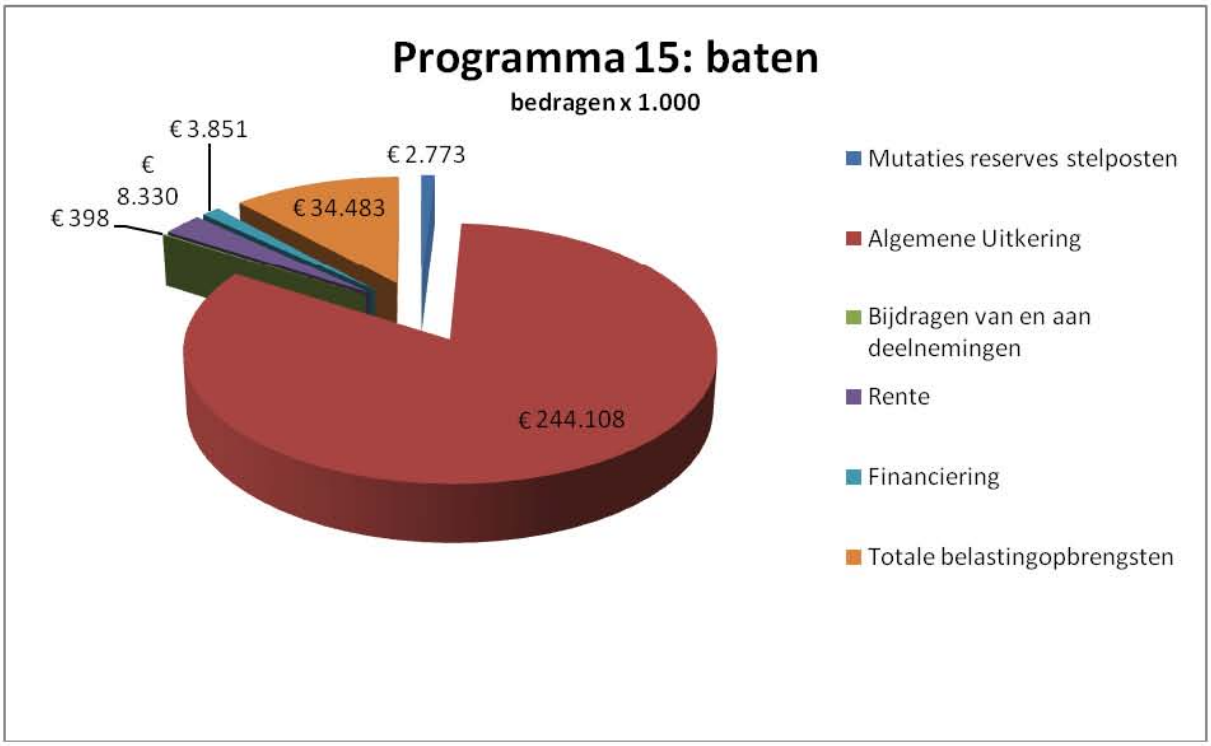
Programma 15: baten
bedragen x 1.000
€ 3.851
€ 2.773
€ 8.330
€ 398
€ 34.483
€ 244.108
Mutaties reserves stelposten
Algemene Uitkering
Bijdragen van en aan deelnemingen
Rente
Financiering
Totale belastingopbrengsten

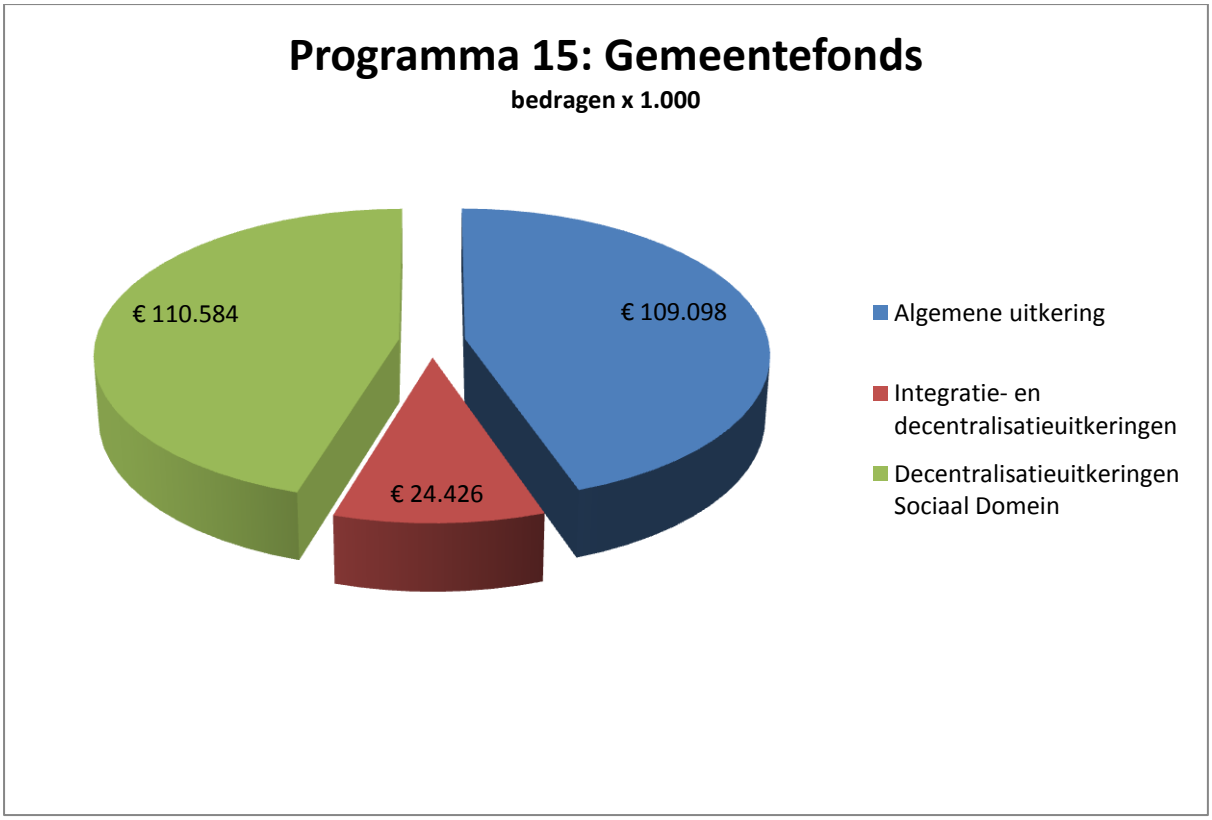
Programma 15: Gemeentefonds
bedragen x 1.000
€ 110.584
€ 109.098
€ 24.426
Algemene uitkering
Integratie- en decentralisatieuitkeringen
Decentralisatieuitkeringen Sociaal Domein

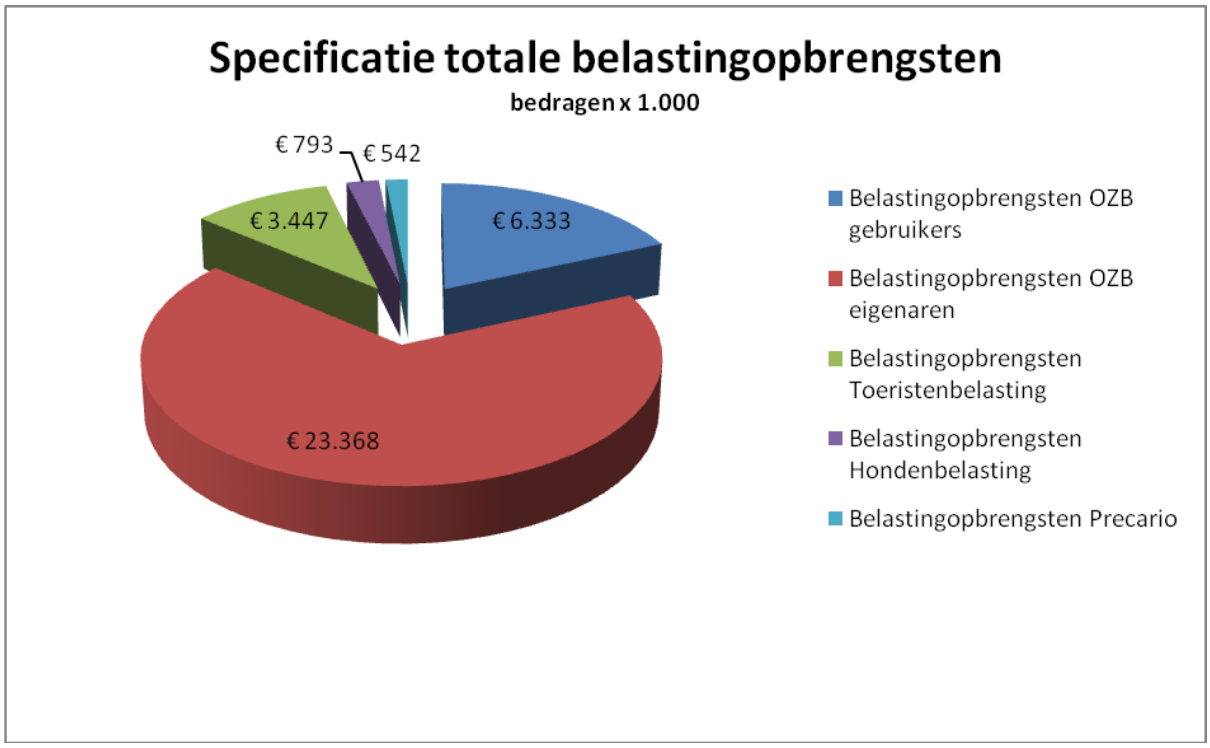
Specificatie totale belastingopbrengsten
bedragen x 1.000
€ 793
€ 542
€ 3.447
€ 6.333
€ 23.368
Belastingopbrengsten OZB gebruikers
Belastingopbrengsten OZB eigenaren
Belastingopbrengsten Toeristenbelasting
Belastingopbrengsten Hondenbelasting
Belastingopbrengsten Precario

Hoofdstuk 4 Jaarrekening

4.1 Inleiding

De programmabegroting van de gemeente Maastricht wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Hierdoor ontstaat een financieel mandaat voor het college van burgemeester en wethouders om noodzakelijke uitgaven te doen en inkomsten te verwerven. Gaandeweg het begrotingsjaar kunnen zich vervolgens ontwikkelingen voordoen of worden keuzes gemaakt die leiden tot begrotingsaanpassingen die telkens door de raad worden vastgesteld. Dit gebeurt doorgaans bij de managementrapportage (marap), raadsvoorstellen of - indien toekomstige begrotingsgevolgen ook al terugvertaald worden naar het verslagjaar - bij de kaderbrief of de meerjarenbegroting. Deze bijgestelde programmabegroting vormt het referentiepunt voor de jaarstukken. Afwijkingen ten opzichte van de uiteindelijk bijgestelde programmabegroting kunnen worden veroorzaakt door niet beïnvloedbare factoren, door verdedigbare en ter besluitvorming voorgelegde keuzes en door onvolkomenheden in het budgetbeheer. Deze afwijkingen of het resultaat worden aan de raad voorgelegd met een bestemmingsvoorstel. Naast het rekeningresultaat wordt de vermogenspositie van de gemeente gepresenteerd in de balans. Door vaststelling van de jaarstukken wordt het college gedechargeerd voor het financiële beleid in het verslagjaar.

4.2 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

Voorschriften
Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende wettelijke en andere voorschriften in acht genomen:

- De Gemeentewet, artikel 197;
- Het Besluit begroting en verantwoording;
- De door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordeningen ex art. 212, 213 en 213a;
- De rapportage interne verrekeningen en opdrachtgeverschap opgesteld voor het financieel verbeterprogramma ‘Met meer aandacht’;
- Het handboek planning & control van de gemeente Maastricht waarin de concernrichtlijnen voor de samenstelling van de jaarrekening zijn opgenomen.

De jaarrekening biedt inzicht in de resultaten over het begrotingsjaar 2015 en in de omvang en samenstelling van het vermogen per 31 december 2015.

Consolidatie
De deelnemingen zijn niet in de consolidatie betrokken, maar zijn opgenomen onder de financiële vaste activa. Indien beschikbaar worden de jaarcijfers van meerderheidsbelangen opgenomen in de bijlagen.

De geconsolideerde balans voor resultaatbestemming is opgebouwd uit de balansen van:

- Algemene Dienst;
- Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie;
- Shared Service Center;
- Publieke Dienstverlening;
- Beleid en Ontwikkeling;
- Sociale Zaken;
- Veiligheid en Leefbaarheid;
- Stadsbeheer;
- Maastricht Sport;
- Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum;
- Theater aan het Vrijthof;
- Maastricht Bereikbaar;
- Project A2.

De onderlinge verrekeningen, vorderingen en schulden tussen bovengenoemde organisatie-onderdelen zijn geëlimineerd. De afwikkeling van de onderlinge vorderingen en schulden vindt in 2016 plaats.

4.2.1 Waarderingsgrondslagen balans

Voor zover niet anders vermeld wordt, zijn activa gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en bijkomende kosten verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving geschiedt lineair in 5 jaar.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa met economisch nut worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen. De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs van eerste uitgifte. Materiële vaste activa in de openbare ruimte met meerjarig maatschappelijk nut kunnen worden geactiveerd. Waardering vindt plaats tegen verkrijgingsprijs verminderd met ontvangen bijdragen van derden, bijdragen uit bestemmingsreserves en afschrijvingen. De materiële vaste activa worden op lineaire basis afgeschreven met uitzondering van bebouwd onroerend goed dat annuïtair wordt afgeschreven.

Voor activeringen worden hierbij de volgende termijnen gehanteerd:

Investeringen met economisch nut	**max.**
Nieuwbouw, uitbreiding en verbouwing (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	40
Parkeergarages	40
Binnen- en buitensportaccommodaties	25 – 40
Riolering	30
Energiebesparende maatregelen	25
Motorvaartuigen	20
Uitbreiding/verbouwing (bebouwd onroerend goed)	20
Upgrading parkeerterreinen	10 – 20
Fietsrekken	20
Automatisering	2 – 20
Kantoormeubilair, schoolmeubilair en inventaris	10 – 15
Groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Aanleg tijdelijke terreinwerken, woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Technische installaties	5 – 10
Zware transportmiddelen	5 – 10
Overige productiemiddelen	4 – 10
Telefooninstallaties	3 – 10
Aanhangwagens, personenauto`s en lichte voertuigen	5 – 8

Investeringen met meerjarig maatschappelijk nut	**max.**
Bruggen en tunnels	75
Bijdrage aan stedelijke ontwikkeling	40
Wegen (aanleg, verbetering, aanpassing)	25
Groenvoorziening (aanleg, verbetering, aanpassing)	20
Bodemsanering	20
Mobiliteit	20
Verkeersregelinstallaties	15
Speelvoorzieningen (aanleg, verbeteringen, aanpassing)	10

Financiële vaste activa
De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Onder de financiële vaste activa wordt ook verstaan ’materiële vaste activa in eigendom van derden’. Hierbij is de verkrijgingsprijs eerst verminderd met de ontvangen bijdragen van derden.

Voorraden
De voorraden gronden en onderhanden werken worden gewaardeerd tegen historische verwervingsprijs vermeerderd met rente en algemene beheerskosten en verminderd met opbrengsten uit gronduitgiften, subsidies en bijdragen. De magazijnvoorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en/of een vaste verrekenprijs. De voorraad zout voor de gladheidbestrijding wordt gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs. Voorraden worden tegen de marktwaarde gewaardeerd als de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Vorderingen
Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en als dat nodig is verminderd met een voorziening voor oninbare bedragen.

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde/het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:
- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter betrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een al bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Overige activa en passiva
De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.2.2 Resultaatbepalingsgrondslagen

Baten en lasten
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders wordt vermeld. Voor zover noodzakelijk zijn ten laste van het resultaat voorzieningen getroffen voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang per balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten zijn;
- Risico's ter zake van verplichtingen en verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten te maken in een volgend boekjaar, mits deze hun oorsprong vinden in het onderhavige boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten.

Resultaatbestemming
Conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV)worden mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de rekening, separaat verantwoord. Het jaarrekeningresultaat is hierdoor zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

Boekjaar
Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

4.3 Balans

ACTIVA *bedragen (x € 1.000)*	31-12-15	31-12-14	**PASSIVA** *bedragen (x € 1.000)*	31-12-15	31-12-14
Vaste activa	**541.900**	**461.734**	**Vaste passiva**	**476.503**	**440.617**
Immateriële activa	**11**	**75**	**Eigen vermogen**	**206.661**	**268.792**
Onderzoek en ontwikkeling	11	75	Algemene reserves	6.624	6.518
			Overige egalisatiereserves	0	0
Materiële vaste activa	**419.613**	**367.726**	Beklemde bestemmingsreserves	130.502	146.072
Materiële activa economisch nut	291.653	270.244	Financieringsreserves	20.494	18.183
Materiële activa economisch nut (via heffing)	15.386	16.096	Overige bestemmingsreserves	49.041	98.019
Materiële activa maatschappelijk nut	112.574	81.386			
Financiële activa	**122.276**	**93.933**	**Voorzieningen**	**45.936**	**40.580**
Kapitaalverstrekkingen	967	967			
Leningen	112.039	83.037	**Langlopende schulden**	**223.906**	**131.245**
Bijdragen aan activa derden	9.270	9.929	Banken en overige fin. Instellingen	223.650	130.930
			Waarborgsommen	256	315
Vlottende activa	**130.380**	**214.092**	**Vlottende passiva**	**205.946**	**241.228**
Voorraden	**27.551**	**32.229**	**Kortlopende schulden**	**203.349**	**238.683**
Onderhanden werk	23.649	28.135	Opgenomen geldleningen	85.595	104.500
Grond- en hulpstoffen	3.902	4.094	Overige kortlopende schulden	41.302	61.382
			Overlopende passiva	68.453	67.079
Vorderingen	**102.479**	**181.246**	Schulden aan publiekrechterlijke lichamen	7.999	5.722
Vorderingen op openbare lichamen	29.314	21.268			
Verstrekte kasgeldleningen	2.768	69.500			
Overige vorderingen	70.397	90.478			
Liquide middelen	**350**	**617**	**Liquide middelen**	**2.597**	**2.545**
			Saldo gerealiseerd resultaat	**-10.169**	**-6.019**
Totaal activa	**672.280**	**675.826**	Totaal passiva	**672.280**	**675.826**

4.3.1 Toelichting balans activa

Immateriële vaste activa
Onder de immateriële vaste activa zijn de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling (O&O) opgenomen en kosten met betrekking tot geldleningen zoals afsluitkosten, disagio en boetes. Het verloop op de diverse onderdelen kan als volgt worden weergegeven:

bedragen x € 1.000	O&O	Overige	Totaal
Boekwaarde 1/1	75	0	75
Investering	0	0	0
Desinvestering	0	0	0
Afschrijving	64	0	64
Boekwaarde 31/12	11	0	11

In 2015 hebben geen investeringen en desinvesteringen plaatsgevonden.

Materiële vaste activa met economisch nut
Onder materiële vaste activa met economisch nut wordt afzonderdelijk opgenomen:

- Investeringen met economisch nut (investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen);
- Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Het verloop per categorie kan als volgt worden weergegeven:

bedragen x € 1.000	Boek-waarde 1/1	Investering	Des-investering	Afschrijving	Boek-waarde 31/12
Erfpacht gronden / parkeer garages	30.607	193	83	0	30.717
Gronden en terreinen	11.817	-2.985	138	4	8.690
Bedrijfsgebouwen	174.156	30.772	5.175	4.926	194.827
Duurzame productie middelen	19.082	3.944	432	5.147	17.447
Overige materiële vaste activa	34.582	10.929	3.507	2.032	39.972
Subtotaal	270.244	42.853	9.335	12.109	291.653
Riool voorzieningen	14.912	208	0	814	14.306
Milieuparken	1.184	0	0	104	1.080
Subtotaal	16.096	208	0	918	15.386
Totaal	286.340	43.061	9.335	13.027	307.039

De investeringen gronden en terreinen totaal € 1,8 mln. heeft betrekking op de grond Geusseltbad. De investeringen in bedrijfsgebouwen totaal € 31,1 mln. betreffen voornamelijk de aankoop van het Mecc € 25,0 mln., de Timmerfabriek € 2,6 mln., het Poppodium, € 0,9 mln. en onderwijshuisvesting € 1,7 mln. De desinvesteringen hebben betrekking op de afgeboekte boekwaarde van verkochte panden (o.a. Tongerseweg 135, Grote Gracht 85, Statensingel 138, St. Hubertuslaan 4-6, Francois de Veyestraat 1). De investeringen in duurzame productiemiddelen € 3,9 mln. hebben voornamelijk betrekking op werkomgeving € 1,9 mln., automatisering € 1,6 mln en parkeren € 0,3 mln. De investeringen in de overige activa totaal € 5,8 mln. hebben voornamelijk betrekking op het Geusseltbad € 4,0 mln., Sporthal Geusselt € 0,4 mln. en € 0,5 mln. sportaccomodaties.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut
De materiële vaste activa met maatschappelijk nut hebben betrekking op investeringen in de openbare ruimte welke voor de gemeente van groot belang zijn, doch niet verhandelbaar zijn en waarvoor ook geen heffing of anderszins inkomsten verkregen worden. Het verloop per categorie kan als volgt worden weergegeven:

bedragen x € 1.000	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Overig	Totaal
Boekwaarde 1/1	65.579	15.807	81.386
Investering	36.474	2.588	39.062
Desinvestering	0	0	0
Afschrijving	4.432	3.442	7.874
Boekwaarde 31/12	97.621	14.953	112.574

Alle weg- en waterbouwkundige werken m.u.v. van riolen hebben uitsluitend maatschappelijk nut. De investeringen grond-, weg en waterbouwkundige werken heeft vooral betrekking op de bijdragen van het verleggen van de Noorderbrug ad € 35,0 mln. Deze bijdrage is verstrekt aan de WOM Belvédère die voor de realisatie van de Noorderbrug zal zorgdragen. Na de realisatie van de Noorderbrug zal deze door de WOM Belvédère geleverd worden aan de gemeente Maastricht. De investeringen overige materiële vast activa maatschappelijk nut hebben vooral betrekking op de investeringen in de verkeersregelinstallaties € 1,0 mln. en milieuparken € 1,5 mln.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit deelnemingen en verstrekte langlopende geldleningen, de laatste categorie vooral in het kader van de financiering van de woningbouw. Daarnaast zijn de bijdragen in activa van derden onder deze groep gerubriceerd:

bedragen x € 1.000	BW 1/1	Verstrek-kingen	Aflos-singen	Dotatie voorziening	BW 31/12
Kapitaalverstrekkingen aan:					
Deelnemingen	967				967
Leningen aan:					
Woningcorporaties	15.749		1.483		14.266
Deelnemingen	42.418*	46.502	2.291	12.900	73.729
Overige verbonden partijen	12.809		130		12.679
Overige langlopende leningen	12.061		696		11.365
Bijdragen aan activa in eigendom van een derden	9.929		520	139	9.270
	93.933	46.502	5.120	13.039	122.276

Op de financiële activa zijn de volgende voorzieningen in mindering gebracht

- WOM Belvédère € 64,430 mln. (nettovermogenswaarde deelneming);
- WOM Belvedere € 12,900 mln. (contante waarde tegen rekenrente 4%);
- Vordering verkoop vennootschap € 0,225 mln.

* Als onderdeel van de overige vorderingen was per ultimo boekjaar 2014 een rentevordering opgenomen op de verbonden partij WOM Belvédère van € 2,1 miljoen. Omdat gedurende 2015 bleek dat deze vordering niet juridisch afdwingbaar is, is deze vordering in 2015 ten laste van het resultaat afgewaardeerd. Als gevolg van dit foutherstel is het totaal saldo van baten en lasten 2015 voor een bedrag van € 2,1 miljoen negatief beïnvloed.

Voor een nadere toelichting op de leningpositie wordt verwezen naar paragraaf 5.4 Financiering.

Voorraden
In onderstaande tabel een toelichting op de posten van de voorraden:

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
Onderhanden werk - projecten (m.n. A2 en Maastricht Bereikbaar)	13.627	13.876
Onderhanden werk - in exploitatie genomen bouwgronden	9.956	14.121
Onderhanderwerk - bebouwd onroerend goed	66	138
Totaal onderhanden werk	23.649	28.135
Grond- en hulpstoffen - niet in exploitatie genomen bouwgronden	3.891	4.015
Overige grond- en hulpstoffen	11	79
Totaal grond- en hulpstoffen	3.902	4.094
Totaal	27.551	32.229

Ieder jaar worden als onderdeel van de jaarrekening, de gemeentelijke projecten geëvalueerd. Hierbij wordt de realisatie van het afgelopen jaar in beeld gebracht, de nog resterende opgave evenals de kansen en de risico's. De rapportage die dit per project in beeld brengt heeft Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitatie (MPGV).

De MPGV 2015 kenmerkt zich door bijzondere omstandigheden:

- Met ingang van 2016 wordt de gemeente vennootschapsbelastingplichtig voor (winstgevende) ondernemersactiviteiten;
- Met ingang van 2016 wordt de regelgeving inzake GRondEXploitaties (GREX-en) en Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG's) ingrijpend gewijzigd;
- De stedelijke programmering wordt momenteel herijkt als uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan en de Regionale Structuurvisies;
- De woningcorporaties zijn fors in hun investeringsmogelijkheden beperkt en een herijking van de buurtplannen / wijkopgave is aan de orde als onderdeel van het maken van prestatieafspraken met de corporaties.

Als gevolg hiervan is kritisch gekeken naar alle lopende plannen en projecten om te bezien wat de consequenties van bovenstaande ontwikkelingen zijn en bovenal in beeld te brengen welke strategische keuzes de gemeente kan maken om de impact in negatieve zin zo klein mogelijk te maken, of de kans op positieve sturing zo groot mogelijk.

In dit kader is in bovenstaande saldi een aantal voorzieningen in mindering gebracht:

- In het saldo 'in exploitatie genomen bouwgronden' een voorziening van € 10,6 mln. (in 2014: € 5,8 mln.).
- In het saldo 'niet in exploitatie genomen bouwgronden' een voorziening van € 17,6 mln. (in 2014: € 19,8 mln.).

Vorderingen
In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de vorderingen met een looptijd minder dan een jaar opgenomen.

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
Vorderingen op openbare lichamen	29.314	21.268
Verstrekte kasgeldleningen	2.768	69.500
Overige vorderingen	70.397	90.478
Totaal	102.479	181.246

De afname van de verstrekte kasgeldleningen wordt met name verklaard door een daling van de verstrekte kasgeldleningen aan WOM Belvédère en Wonen Boven Winkels in 2014.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en direct eisbaar.

4.3.2 Toelichting balans passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen is opgebouwd uit algemene reserves en reserves waaraan al een bestemming is gegeven. In bijlage 4 is een volledige specificatie van de reserves opgenomen. Hierna volgt een toelichting per soort reserve.

De algemene reserve is allereerst noodzakelijk voor het opvangen van tegenslagen en vormen hiermee de kern van het weerstandsvermogen van de gemeente. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
Algemene reserve gemeentebreed	6.624	6.518
Totaal algemene reserves	6.624	6.518

De mutaties in de algemene reserve gemeentebreed in 2015 hebben betrekking de storting van het reguliere resultaat 2014 € 0,106 mln.

Beklemde reserves betreffen reserves die naar hun aard niet behoren tot de vrij besteedbare middelen. Inzet van deze reserves is niet mogelijk, omdat het resultaat nog niet is gerealiseerd (bijvoorbeeld bij herwaarderingsreserves) of inzet is niet mogelijk omdat de reserve een structurele bijdrage aan het dekkingsplan van de begroting dient te leveren (bijvoorbeeld het vruchtboomfonds).

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
Vruchtboomfonds	130.502	146.072
Totaal beklemde bestemmingsreserves	130.502	146.072

De mutaties in het vruchtboomfonds hebben naast de rentevergoeding ad € 8,9 mln. en de standaard bijdrage aan de exploitatie van € 11,0 mln. te maken met:

- een terugstorting van € 0,3 mln. in het kader van de voorfinanciering APPA-regeling (de voorfinanciering is nu in 2015 volledig met rente terugbetaald);
- een onttrekking voor de voorziening voor Lanakerveld van € 9,9 mln. zonder de structurele rentebijschrijving aan te passen;
- een onttrekking voor de afboeking van de activa Sport ad € 3,8 mln. waarbij de onttrekking wordt gecompenseerd door structurele rentestortingen.

De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen in productie-middelen te bekostigen.

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
Financieringsreserves		
productiemiddelen	14.938	12.907
Verbeteren sportaccommodaties/Spreidingsplan Sport	5.556	5.276
Totaal financieringsreserves	20.494	18.183

De financieringsreserves dienen ter vervanging van productiemiddelen, vooral op het gebied van automatisering, met als doel een effectieve en efficiënte ondersteuning van het productieproces. De systematiek behelst dat aankopen worden geactiveerd en de kapitaallasten ten laste van de financieringsreserves productiemiddelen worden gebracht.

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad hiervoor al bestemmingen heeft aangegeven. De raad kan deze bestemmingsrichtingen wijzigen. In onderstaande tabel zijn de grootste reserves (per ultimo groter dan € 0,5 mln.) afzonderlijk opgenomen.

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
Organisatieontwikkeling/I&A	4.047	2.993
Bedrijfs/egalisatiereserves	2.919	2.769
Mobiliteit	8.908	8.079
MECC	1.249	208
Project A2	7.422	52.512
Co- financieringsfonds	2.921	1.039
Combinatiefunctie	1.102	945
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	2.525	3.044
Frontière	100	525
Verhardingen	1.485	2.872
Incidenteel resultaat 2015/2016	0	3.639
Openbare verlichting	951	674
Innovatieopdracht Welzijn/Zorg	2.621	2.697
Decentralisatie Rijksbeleid	2.374	1.640
Duurzame Sociale Infrastructuur	2.715	0
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	5.607	8.067
Herijking Belvéderè	0	2.325
Overig < € 0,5 mln.	2.095	3.991
Totaal overige bestemmingsreserves	49.041	98.019

De reserve organisatieontwikkeling/I&A is aangewend voor: trainees, het ‘lean’ maken van processen en ontdubbelen van applicaties, frictiekosten en projecten. De reserve I&A is ter financiering van de kapitaallasten van projecten.

In de bedrijfs-/egalisatiereserves worden gestort de positieve resultaten op de apparaatskosten van organisatieonderdelen (vanaf 2015 geen rentebeschrijving vanwege de technische maatregel begroting 2015). Voor een aantal onderdelen heeft een onttrekking plaatsgevonden om de negatieve resultaten op apparaatskosten te compenseren.

Doelstelling van het fonds is het faciliteren van het mobiliteitsbeleid. Naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten ligt het accent op het afdekken van onrendabele exploitaties. Hierbij is nadrukkelijk gesteld dat het mobiliteitsfonds niet aangewend mag worden voor reguliere onderhouds- en/of vervangingstaken. De voeding van het mobiliteitsfonds bestaat uit projectafhankelijke bijdragen van derden zoals subsidies of stortingen, rentebijschrijving en stortingen door positieve resultaten van het product ‘straatparkeren’. De in 2015 verrichte storting ‘resultaat exploitatie parkeren’ ad € 0,346 mln. betreft het werkelijke resultaat 2015. Daarnaast wordt de reserve gevoed via het resultaat erfpacht parkeergarages. In 2015 is, conform begroting, eenmalig een bijdrage voor de investeringsopgave ‘verleggen Noorderbrug’in het fonds gestort. Tevens zijn er conform Raadsbesluit bij de marap 2015, de voordelige resultaten van de onderdelen exploitatie’s VRI’s en ANWB bewegwijzering in het fonds gestort. Onttrekkingen uit het mobiliteitsfonds betreffen het afdekken van onrendabele exploitaties (vnl. fietsenstallingen) alsmede bijdragen aan investeringsprojecten.

Medio 2015 heeft de gemeente Maastricht het eigendom van het MECC-complex, waaronder de hallen, de catering en de kantoren, voor de koopsom van € 25 mln. overgenomen van Annexum. Bij deze overname is tevens besloten dat de gemeente de komende jaren fors gaat investeren in het MECC-complex.Een deel van deze investering wordt gedekt via een huurverhoging. Het overige kan worden gefinancierd middels het financieel voordeel dat er ontstaat nu de exploitatie van het MECC-complex geheel bij de gemeente als eigenaar ligt. Het tijdelijk voordeel welk ontstaat doordat de werkelijke investeringen achterblijven ten opzichte van de geprognosticeerde wordt in deze reserve gestort (in 2015 € 1,5 mln.). Verder bijft de reserve ook dienen voor het opvangen van de resultaten van de exploitatie MECC (in 2015 een onttrekking van € 0,5 mln.).

De bestemmingsreserve project A2 is in 2006 gecreëerd. Belangrijkste doelstelling van deze reserve is om rente te kweken voor de gedeeltelijke dekking van de gemeentelijke bijdrage. Per jaar wordt eenduidig en inzichtelijk de weergave van alle geldstromen vanuit de gemeentelijke bijdragen/kosten verantwoord in de gemeentelijke projectadministratie. Naast de rentebijschrijving is er ruim € 4,4 mln. gestort. Deze storting bestaat onder andere uit de bijdrage fonds Grote Infrastructurele werken ad € 0,6 mln., een declaratie btw-compensatiefonds ad € 1,15 mln. en de onderuitputting kapitaallasten ad € 2,7 mln. Tevens heeft er een onttrekking ad € 51,7 mln. plaatsgevonden. Primair betreft dit de tranches 2 t/m 5 van de bijdrage aan de A2 tunnel ad. € 48 mln. en de doorbetaling van de BTW compensatie aan A2 projectbureau ad. € 3,1 mln.

Het co- financieringsfonds is bij begroting 2007 ingesteld. De bestemming van deze reserve is bij Kaderbrief 2008 gekoppeld aan de economische structuurversterking: onder andere internationaal onderwijs en kenniseconomie, (euregionale) bereikbaarheid, waaronder A2, integrale gebiedsgerichte ontwikkeling, culturele kwaliteit en stedelijke kwaliteit. In 2015 is € 3,4 mln. gestort in de reserve en € 1,5 mln. onttrokken.

Aan de reserve combinatiefunctie is in het kader van brede scholen, sport en cultuur een storting gedaan van € 0,158 mln. In 2015 is geen onttrekking geweest voor de kosten van de combinatie-functionarissen.

Bij de begroting 2014 heeft de raad (bij amendement) van de restgelden Maastricht Culturele Hoofdstad ad € 3 mln. een investeringsfonds ingesteld voor sociaal/economische/culturele impulsprojecten. In de Kaderbrief 2014 is van deze € 3 mln., € 2 mln. gereserveerd voor impulsen voor de Creatieve Industrie en € 1 mln. voor de Innovatieagenda Cultuur. Bij de begroting 2015 heeft de raad in aanloop naar de vaststelling van de uitvoeringsnota Creatieve Industrie reeds 3 concrete projecten goedgekeurd te weten de projecten Fashion House, Fashion Clash en Launch Base. Bij raadsbesluit van 27 januari 2015 zijn de overige projecten goedgekeurd te weten,Fashion Store, Catwalk, Made2measure, Citylab, Agent@Work, Smart Service Valley, Performing Arts Incubator en de Film- en Media Incubator. De Innovatieagenda Cultuur wordt in 2016 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd, na het afronden van de cultuurverkenning met de sector en de Maastrichtse bevolking.

De resterende rijksmiddelen voor het project Frontière zijn gestort in een reserve. In 2015 is € 0,425 mln. onttrokken voor de georganiseerde drugsaanpak.

In 2014 bleek bij het opstellen van de Leidraad Verhardingen dat een deel van het gemeentelijke areaal aan verhardingen niet voldeed aan de eisen die de raad in 2009 had geformuleerd. Om dit achterstalling onderhoud weg te kunnen werken is in de Kadernota 2014 besloten om met een eenmalige impuls in 2015/2016 de verhardingen op minimaal het door de raad besloten niveau te krijgen. Hiertoe is in 2014 € 2,9 mln in de bestemmingsreserve groot onderhoud verhardingen gestort. Samen met € 5,5 mln uit het meerjareninvesteringsplan/cofinancieringsfonds is dan € 8,4 mln beschikbaar voor deze eenmalige inhaalslag. De onttrekking in 2015 heeft betrekking op de kosten voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud van het betreffende jaar.

De storting in de reserve incidenteel resultaat 2015/2016 hangt samen met de incidentele dekking zoals opgenomen in het dekkingsplan begroting 2015. De storting is mogelijk door de vrijval van een aantal reserves, voorzieningen en nog te betalen posten. In 2015 is de reserve volledig ingezet voor de incidentele dekking 2015 en het resultaat 2015.

De reserve productiemiddelen is in 2012 ingesteld en is de opvolger van de egalisatiereserve openbare verlichting. In 2015 is de actualisatie van de leidraad openbare verlichting afgerond; naar verwachting zal de nieuwe leidraad begin 2016 bestuurlijk worden vastgesteld. Belangrijk onderdeel van de leidraad is de technische doorrekening van de toekomstige investeringen van het totale areaal. Vooruitlopend op de nieuwe leidraad is de bestaande egalisatiereserve Openbare verlichting omgevormd tot een reserve productiemiddelen Openbare Verlichting; de kapitaallasten van de geactiveerde investeringen worden ten laste van deze reserve productiemiddelen gebracht.

Bij de kaderbrief 2011 en de innovatieopdracht Welzijn en Zorg van mei 2011 is besloten om financiële voordelen, die in aanloop naar het realiseren van de taakstelling geboekt worden, te gebruiken voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen. De

onttrekkingen in 2015 betroffen o.a. innovatie van gemeenschapsvoorzieningen ad € 0,225 mln. Verder is er een bedrag betaald voor de subsidie Samen voor Maastricht. Naast dekking van diverse innovatievoorstellen dient deze reserve er ook voor om de kosten voortvloeiende uit de harmonisatie kinderopvang op te kunnen vangen.

Bij de jaarrekening 2012 is deze reserve Decentralisatie Rijjksbeleid ingesteld. Deze reserve is gecreëerd in aanloop naar de decentralisaties om opstartkosten, investeringen, transformatie en innovaties in het sociale domein te bekostigen. De storting wordt gevormd door middelen voor CJG/opvoeding voor de integratie met jeugdzorg. De onttrekking in 2015 heeft betrekking op invoeringskosten 3D's € 23.000, kosten voor sociale teams € 298.000 en cofinanciering onderzoek UM inzake sociale veiligheid € 35.000. Voornamelijk het transformatie en innovatieproces zijn nog in volle gang. De noodzaak voor deze reserve blijft dan ook nog overeind.

Deze reserve is bij de kaderbrief 2014/programmabegroting 2015 ingesteld. Deze reserve is bedoeld om de doelstellingen van de kanteling te realiseren. Dat wil zeggen: het streven om meer algemene voorzieningen van inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en versterken van de eerste lijnszorg.

De bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost betreft de gemeentelijke bijdragen voor de gebiedsontwikkeling. In 2014 is geen rente bijgeschreven en € 2,5 mln. onttrokken voor het project.

Aan de reserve herijking Belvédère is € 2,325 mln. onttrokken ter dekking van de ophoging van de voorziening Belvédère.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn middelen die bestemd zijn voor dekking van risico's en verliezen in de toekomst voor zover de omvang daarvan redelijkerwijze is in te schatten. In onderstaande tabel zijn de voorzieningen > € 0,5 mln. opgenomen. Voor het overzicht van de voorzieningen wordt verwezen naar bijlage 4.

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
Gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed	1.081	534
MTB	7.370	5.000
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	7.034	7.207
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	1.993	1.910
Parkeerbijdrageregeling	713	1.190
Riolen	11.070	11.146
IBOR	3.873	2.169
Vestingvisie	845	898
Onderhoud zwembad	553	368
Frictiekosten/Mobiliteit	977	1.107
Onderhoud sportaccommodaties	1.396	1.468
Frictiekosten afstoten gymzalen	725	0
Speelvoorzieningen	508	492
Onderhoud Centre Ceramique	577	516
GGD aandeel in afboekingsverlies	0	900
Afval	1.417	1.432
Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)	2.984	2.195
Overig < € 0,5 mln.	2.820	2.048
Totaal voorzieningen	45.936	40.580

Deze voorziening is bestemd (raadsbesluit 7 mei 1991 volgno. 139) voor het jaarlijks plegen van preventief onderhoud aan het gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed. In 2015 is effectief € 1,7 mln. aan planmatig onderhoud uitgegeven.

Voor een toelichting op de voorziening MTB wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

De voorziening Stedelijke vernieuwing is samengesteld uit de volgende vier voorzieningen: Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing I (2002-2004), Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing II (2005-2009), Voorziening Bodem (2010-2014) en oorziening Fyziek (2010-2014).

Wanneer een initiatiefnemer zelf niet kan voorzien in het realiseren van parkeerplaatsen, kan daarin worden voorzien door het storten van een bedrag in het parkeerfonds (parkeerbijdrageregeling). De gemeente verplicht zich daarbij binnen een periode van 10 jaar de betreffende parkeerplaatsen te realiseren. Indien realisatie binnen deze termijn niet heeft plaatsgevonden, heeft de gemeente een terugbetalingsverplichting. Met ingang van 1999 wordt de parkeerbijdrage niet meer geregeld via de parkeerovereenkomst maar via een financiële voorwaarde aan de bouwvergunning. Op deze wijze wordt voorkomen dat de gemeente gehouden is tot terugbetaling van de bijdrage. De onttrekking in 2015 heeft voornamelijk betrekking op een bijdrage in de dekking van de kosten van de realisatie van de P&R voorziening aan de Parallelweg € 0,250 mln. en een bijdrage in de dekking van de kosten van de fietstunnel A2-Europaplein € 0,500 mln. Het saldo in deze voorziening is bestemd voor de mogelijke terugbetalingsverplichting van in het verleden ontvangen parkeerbijdragen en de financiering van het project digitaliseren parkeren (1e en 2e fase).

Naar aanleiding van de notitie ‘Riolering (november 2014)’ van de commissie BBV is de reserve Productiemiddelen Riolen overgezet naar een voorziening riolen GRP 2013-2017. De gehanteerde werkwijze voor de reserve zal voor bovengenoemde voorziening doorgetrokken worden. De voorziening dient ter dekking van (toekomstige) kapitaallasten van geactiveerde investeringen in het rioolstelsel op grond van het GRP 2013-2017.

In de voorziening groot onderhoud IBOR worden de middelen voor de uitvoering van de jaarprogramma’s (groen/bomen, verhardingen, kunstwerken, vestingwerken en infra structurele elementen). Het betreft nog uit te voeren werkzaamheden ontstaan door vertragingen in de uitvoering.

In 2010 is de vestingvisie door de raad vastgesteld. Een van de conclusies van de visie is dat de kosten voor het achterstallig onderhoud niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere onderhoudsbudgetten. Daarom is besloten om het restantbudget van de regeling “Instandhouding van het onroerend cultureel erfgoed van Maastricht 2008-2011” te gebruiken voor het uitvoeren van achterstallig onderhoud. Naar aanleiding van de inzichten bij de accountantscontrole van de jaarrekening 2013 zijn in 2015 de saldi “onderhanden werk” van de restauratie Fort Willem en het programma achterstallig onderhoud vestingwerken/walmurenin de voorziening gestort. Het saldo ultimo 2015 zal worden gebruikt voor uitvoering van het programma achterstallig onderhoud Vestingwerken/Walmuren, restauratie Fort Willem en als co-financiering voor het onderhoud van Bauduinterrein en Sint Servaasklooster.

De voorziening onderhoud zwembad dient om de kosten van groot (eigenaars)onderhoud te egaliseren en gelijkmatig te verdelen over de tijd. Ieder jaar wordt er een dotatie vanuit de exploitatie gedaan om de voorziening te voeden. De werkelijke onderhoudskosten worden jaarlijks tlv de voorziening gebracht.

Frictiekosten/Mobiliteit: is bedoeld voor het opvangen van frictiekosten die gemaakt worden om knelpunten en risico’s bij de realisatie van de structurele ombuigingen.

De voorziening onderhoud sportaccommodaties dient ter dekking van niet uitgevoerde/geraamde gebruikers onderhoudskosten buitensport/binnensport en eigenaars onderhoud binnensport.

De voorziening is in 2015 getroffen (marap) om de frictiekosten die gemoeid zijn met het afstoten van een aantal gymzalen op te vangen. Te maken kosten zijn onder andere sloopkosten, tijdelijke beheerskosten en het afboeken van boekwaarden.

De voorziening onderhoud Centre Ceramique is gevormd aan de hand van een meerjaren onderhoudsplan.

N.a.v. de notitie ‘Riolering (november 2014)’ van de commissie BBV is dezelfde werkwijze voor de reserve Productiemiddelen Afval toegepast en overgezet naar een voorziening Afval. De gehanteerde werkwijze voor de reserve zal voor bovengenoemde voorziening doorgetrokken worden.

De voorziening APPA is gevormd omdat wethouders niet zijn aangesloten bij een pensioenfonds. Gemeenten zijn verplicht voor hun pensioen te sparen. Jaarlijks wordt de contante waarde van de opgebouwde pensioenrechten geactualiseerd. Het verschil tussen deze verplichtingen en de stand van de voorziening wordt jaarlijks via de lopende begroting geneutraliseerd.

De voorziening APPA is voor zowel toekomstige als al ingegane pensioenen gebaseerd op de volgende grondslagen:

- Rekenrente: geforwarde rentetermijnstructuur (RTS) zoals gepubliceerd door de DNB, waarvan de ultimate forward rate (UFR) onderdeel van uitmaakt;
- Kostenopslag: ongeveer 1,25% voor uitvoeringskosten;
- Overlevingskansen: prognosetafels ABP met CBS 2014 (gebaseerd op waarnemingen uit deelnemerspopulatie en sterftetrend uit prognosetafel CBS);
- Pensioen-richtleeftijd: 67 jaar.

In de circulaire “aanpassing pensioenen en inhoudingen Appa” gaat het ministerie van Binnenlandse Zaken uit van individuele waardeoverdrachten, waarbij wordt gerekend met een korte termijn rente (1,6%) voor de bepaling van de contante waarde. Onze uitvoerder (Loyalis) van de Appa-regeling heeft haar berekeningen voor de voorziening in de balans gebaseerd op een collectieve waardeoverdracht en maakt daarbij gebruik van de UFR-benadering, aangezien er op balansdatum geen sprake is van individuele waardeoverdracht. Deze UFR-benadering houdt in dat de rente voor zeer lange looptijden naar een afgesproken niveau beweegt. De UFR bedraagt ultimo boekjaar 3,3% (2014: 4,2%). De gehanteerde contante waarde factoren zijn vastgesteld op basis van de rentecurve en vervolgens verhoogd met de kostenopslag. In de kostenopslag is rekening gehouden met de financiering van de overlijdensuitkering. Onze uitvoerder kiest hier bewust voor, omdat enerzijds op de langere termijn een meer stabielere waardering voor de pensioenvoorziening tot stand komt en anderzijds deze methode op basis van de gehanteerde grondslagen prudenter is. Indien individuele waardeoverdracht aan de orde is, zal deze conform de circulaire worden bepaald.

Berekend naar de situatie per ultimo 2015 bedraagt de verplichting € 2,984 mln. Per 1 januari 2015 bedraagt het saldo van de voorziening € 2,195 mln. wat een actualisatie van € 0,789 mln. inhoudt. Deze stijging wordt onder meer veroorzaakt door de gewijzigde levensverwachting, een lagere rekenrente en verhoging van de standaard pensioenleeftijd naar 67 jaar. Nieuw is ook dat rekening wordt gehouden met het recht op het nabestaandenpensioen. De verwachting is dat met deze forse verhoging het structurele effect op de stand van de voorziening in één keer is genomen. De voorziening APPA is initieel ten laste van het Vruchtboomfonds getroffen. Per 1 januari 2015 resteerde nog een terugbetalingsverplichting aan dat fonds van € 0,312 mln. (inclusief rente € 0,19 mln.). Inlossing van deze schuld heeft in 2015 plaatsgevonden. Van één verzekerde heeft waardeoverdracht naar een ander pensioenfonds van de pensioenaanspraken ad € 0,604 mln. plaatsgevonden.

Langlopende schulden

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de langlopende schulden met een looptijd langer dan een jaar opgenomen.

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
	schuld	schuld
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	223.650	130.930
Waarborgsommen	256	315
Totaal langlopende schulden	223.906	131.245

Met ingang van 2011 wordt het kortlopend deel (minder dan een jaar) van de langlopende schulden conform BBV gepresenteerd bij de kortlopende schulden: zie kortlopende schulden onder opgenomen geldleningen.

Een nadere toelichting op de schuldpositie is opgenomen in paragraaf 5.4 Financiering.

Kortlopende schulden

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de kortlopende schulden met een looptijd minder dan een jaar opgenomen.

bedragen x € 1.000	31-12-15	31-12-14
Schulden aan publiekrechtelijke lichamen	7.999	5.722
Overige kortlopende schulden	41.302	61.382
Overlopende passiva	68.453	67.079
Subtotaal	117.754	134.183
Opgenomen geldleningen	85.595	104.500
Totaal	203.349	238.683

De daling van de overige kortlopende schulden is als gevolg van de daling van het kortlopend aflossingsgedeelte van de langlopende schulden.

4.3.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen
De stand van de gewaarborgde geldleningen bedroeg ultimo 2015 € 995,469 mln. waarvan € 984,482 mln. met Wsw-borg en € 7,773 mln. een hypotheekrecht kennen. Voor een nadere toelichting op de gewaarborgde geldleningen wordt verwezen naar bijlage 5.

Samenwerkingsovereenkomst Q-park
Verder is bij raadsbesluit van 29 oktober 2002 de gemeente een samenwerkingsovereenkomst met Q-park aangegaan rondom parkeren voor de periode 2003 tot 2033. Op basis van de huidige inzichten moet de gemeente bij beëindiging van deze overeenkomst ultimo 2032 een bedrag voor gedane investeringen aan Q-park te vergoeden van € 41,4 mln. Aangezien in de overeenkomst is opgenomen dat Q-park zorgt voor alle onderhoud en instandhouding van alle parkeergarages, wordt ervan uitgegaan dat deze hun waarde houden. Periodiek, dat wil zeggen een keer in de 5 jaar, wordt hiertoe wel getoetst of de boekwaarde nog minimaal met de marktwaarde in overeenstemming is.

Overige contractuele verplichtingen
De overige contractuele verplichtingen bedragen in totaal circa € 8,5 mln. en betreffen voornamelijk meerjarige onderhoudscontracten.

Verstrekte garantstelling onrendabele top grondexploitatie (grex) Belvédère
De grondexploitatie Belvédère wordt uitgevoerd door de WOM Belvédère B.V. Medio 2013 is door de gemeenteraad het plan met betrekking tot deze grondexploitatie vastgesteld. Op basis van diverse calculaties werd voor het project een onrendabele top geprognosticeerd. Doormiddel van een raadsbesluit heeft de raad aan het college expliciet de opdracht gegeven om oplossingen te zoeken ter dekking van de gecalculeerde onrendabele top. De gemeente heeft zich ten opzichte van de WOM Belvédère B.V. garant gesteld voor de dekking van een eventuele onrendabele top. Indien de verwachting bestaat dat er daadwerkelijk sprake is van een onrendabele top en daardoor een verlieslatendheid van het project als geheel dient de gemeente een voorziening te vormen voor de aan de WOM Belvédère B.V. verstrekte garantieverplichting.

Op basis van de actuele hercalculatie van de grondexploitatie WOM Belvédère wordt er een hoger tekort verwacht van € 12,9 mln. ten opzichte van voorgaand jaar. Omdat de gemeente Maastricht ten opzichte van de WOM Belvédère een vangnet vormt voor eventuele toekomstige tekorten is in de jaarrekening 2015 van de gemeenten Maastricht hiervoor een voorziening gevormd. De raad heeft besloten om van het MJIP jaarlijks € 2,3 miljoen aan te wenden voor het vormen van een bestemmingsreserve waarmee eventuele tekorten van de WOM Belvédère kunnen worden gedekt. Conform bestendige gedragslijn is het college voornemens om de lasten van € 12,9 mln. voor het vormen van de voorziening in 2016 ten laste te brengen van het vruchtboomfonds zonder de rentebijschrijving aan te passen. Zodra de voorziening vrijvalt wordt deze weer teruggestort in het Vruchtboomfonds. Omdat hierover door de raad nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden is de voorziening niet als zodanig verwerkt in de jaarrekening 2015.

Decentralisaties
Evenals bij alle andere gemeenten in Nederland, zijn in 2015 taken op het gebied van jeugd, zorg en werk overgeheveld van het Rijk, de Provincie en de zorgverzekeraars naar de gemeente Maastricht.

Voor de inkoop van jeugdhulp hebben de 18 gemeenten in Zuid-Limburg gekozen voor gezamenlijke inkoop via een centrumgemeenteconstructie waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrum-gemeente. Voor de inkoop van Beschermd wonen is de gemeente Maastricht door de staats-secretaris Van Rijn aangewezen als centrumgemeente voor de gemeenten Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek. Voor de overige nieuwe taken WMO geldt dat de gemeente Maastricht de inkoop verzorgt voor Maastricht en Heuvelland.

In 2016 zijn via het proces van bestuurlijke aanbestedingen de contracten met aanbieders afgesloten voor het jaar 2017. Verder bestaat de mogelijkheid om nieuwe aanbieders te contracteren. Deze dienstverleningsovereenkomsten (DVO) 2017 hebben het karakter van een 0-urencontract. De toeleiding bepaalt voor een belangrijk deel hoeveel en welke arrangementen (producten) worden ingezet. De burger bepaalt zelf welke dienstverlener zijn voorkeur heeft. Deze werkwijze is ook in 2015 gevolgd.

4.3.4 Wet normering topinkomens

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) regelt niet alleen de openbaarmaking van de bezoldiging van topfunctionarissen, maar stelt hier ook een maximum aan. Voorts wordt een maximum gesteld aan de vergoeding wegens beëindiging diensverband voor topfunctionarissen. Krachtens de WNT worden de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionarissen van de Gemeente Maastricht. Ook wanneer sprake is van gewezen top-functionarissen (voormalig topfunctionaris en nog in een andere functie in dienst van de Gemeente Maastricht) geldt deze verplichting tot openbaarmaking.

Topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichthouders

Naam orgaan of instelling waar functie wordt bekleed	Functie(s)	Aard van de functie	Naam	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten-vergoeding	Werkgevers-deel voor-zieningen voor beloningen betaalbaar op termijn	Datum aanvang dienst-verband in het boekjaar	Datum einde dienstverband in het boekjaar	Omvang dienstverband (in FTE)	Motivering overschrij-ding norm
Algemeen Directeur	Secretaris	Topfunc-tionaris	Buijtels P.J.	€ 135.392	€ 8.059	15.511			1 fte	N.v.t.
Griffie	Griffier	Topfunc-tionaris	Goossens J.L.L.	€ 58.597	0	8.753	01-04-2015		1 fte	N.v.t.
Directie Overig	Medewerker in algemene dienst	Gewezen topfunc-tionaris	Willems E.H.A.	€ 70.395	0	9.799		15-09-2015	1 fte	N.v.t.
Directie Overig	Medewerker in algemene dienst	Gewezen topfunc-tionaris	Willems E.H.A.	€ 75.000(*)						
Griffie	Griffier	Topfunc-tionaris	Omme van A.M.	€ 15.671	0	0		31-03-2015	0,89 fte	N.v.t.
Directie Overig	Medewerker in algemene dienst	Gewezen topfunc-tionaris	Omme van A.M.	€ 7.661	0	0	01-04-2015	14-05-2015	0,89 fte	N.v.t.

Alle bezoldigingen, ook geëxtrapoleerd voor het gehele jaar op basis van een voltijdbetrekking, zijn lager dan het WNT-maximum van € 178.000. Er zijn geen vergoedingen wegens beëindiging dienstverband (*) betaald aan topfunctionarissen groter dan het maximum van € 75.000. Tot slot heeft geen andere functionaris, niet-zijnde een (gewezen) topfunctionaris, binnen de Gemeente Maastricht een bezoldiging hoger dan het WNT-maximum.

4.3.5 Schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren decentrale overheden is eind 2013 van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn de bepalingen over het verplicht schatkistbankieren opgenomen in de wet Fido. Alle decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Een uitzondering hierop vormt het zogenaamde drempelbedrag. Decentrale overheden mogen het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld niet hoger zijn dan het drempelbedrag. Het drempelbedrag wordt berekend naar 0,75% van het begrotingstotaal per 1 januari 2015 en 0,20% van het deel dat het begrotingstotaal van € 500 mln. overschrijdt. Voor de gemeente Maastricht bedroeg het drempelbedrag voor 2015 circa € 3,9 mln. Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente Maastricht gedurende geheel 2015 het drempelbedrag gemiddeld genomen niet overschreden heeft en daarmee dus voldaan heeft aan de eisen die deze wet- en regelgeving stelt.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar:	2015		
(1)	**Drempelbedrag**	**3.916,7180**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**1.224**	**2.351**	**2.187**	**2.954**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.692	1.566	1.730	963
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar:	2015		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	583.359			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	500.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	83.359			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	3.916,7180			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	110.182	213.938	201.193	271.777
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.224	2.351	2.187	2.954

4.4 Overzicht baten en lasten

De bijgestelde begroting 2015 vormt het referentiepunt voor de jaarstukken. Ten opzichte van deze bijgestelde begroting is een positief resultaat uit reguliere bedrijfsvoering (na resultaatbestemming) behaald van **€ 2,731 mln.** In onderstaand overzicht baten en lasten wordt inzicht verstrekt in de financiën per programma. Het voordelige saldo van baten en lasten (resultaat voor resultaatbestemming) bedraagt **€ 10,074 mln.** Het saldo van baten en lasten wordt nader toegelicht in paragraaf 4.4.1. De resultaatbestemming (=mutaties in de reserves) wordt nader toegelicht in paragraaf 4.4.2.

Samenvatting overzicht baten en lasten 2015					
bedragen x € 1.000	**Rekening 2014**	**Begroting 2015, primitief**	**Begroting 2015, na wijziging**	**Rekening 2015**	**Resultaat 2015**
Lasten					
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	22.100	20.865	21.454	22.474	1.020 N
Programma 2 Integrale veiligheid	13.142	14.396	14.362	14.314	48 V
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	7.861	8.014	8.259	8.095	164 V
Programma 4 Sociale zekerheid	114.347	143.372	116.782	119.439	2.657 N
Programma 5/6 Samenleven	62.599	146.663	154.264	144.762	9.502 V
Programma 7 Sport	15.788	14.108	13.963	14.606	643 N
Programma 8 Kunst en cultuur	27.195	30.111	28.805	28.830	25 N
Programma 9 Onderwijs	15.971	14.555	14.899	16.358	1.459 N
Programma 10 Stadsontwikkeling	68.278	106.188	86.725	97.974	11.249 N
Programma 11 Wonen	5.030	3.701	3.717	3.663	54 V
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	17.741	20.931	16.175	15.529	646 V
Programma 13 Beheer openbare ruimte	39.203	38.369	42.816	42.016	800 V
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	19.697	19.456	20.801	20.253	548 V
Programma 15 Algemene inkomsten+uitgaven	11.108	2.630	31.182	15.655	15.527 V
Totaal lasten (excl toevoegingen reserves)	**440.060**	**583.359**	**574.204**	**563.968**	**10.236 V**
Baten					
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	2.935	1.670	2.059	2.789	730 V
Programma 2 Integrale veiligheid	1.281	1.055	1.031	729	302 N
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	503	312	394	301	93 N
Programma 4 Sociale zekerheid	97.841	94.097	66.325	75.636	9.311 V
Programma 5/6 Samenleven	9.786	9.470	26.770	23.745	3.025 N
Programma 7 Sport	5.366	4.894	6.124	5.362	762 N
Programma 8 Kunst en cultuur	5.558	6.837	6.575	5.840	735 N
Programma 9 Onderwijs	3.975	2.133	2.381	3.374	993 V
Programma 10 Stadsontwikkeling	30.477	46.952	22.395	26.664	4.269 V
Programma 11 Wonen	39	39	94	94	
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	15.451	13.754	7.219	12.028	4.809 V
Programma 13 Beheer openbare ruimte	25.874	22.521	23.201	22.686	515 N
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	17.855	18.519	19.595	19.189	406 N
Programma 15 Algemene inkomsten+uitgaven	203.166	308.750	307.668	293.232	14.436 N
Totaal baten (excl onttrekkingen reserves)	**420.107**	**531.003**	**491.831**	**491.669**	**162 N**
Totaal van saldo van baten en lasten	**19.953**	**52.356**	**82.373**	**72.299**	**10.074 V**
Toevoeging reserves	65.655	49.668	42.038	44.772	2.734 N
Onttrekking reserves	79.589	102.024	124.411	106.902	17.509 N
Resultaat	**6.019 N**	**0**	**0**	**10.169 N**	**10.169 N**

Resultat uit reguliere bedrijfsvoering					**2.731 V**
Incidenteel resultaat					**12.900 N**

4.4.1 Toelichting overzicht van baten en lasten

In hoofdstuk 3 treft u onder ieder programma een specificatie van de lasten en baten van het betreffende programma. Ten opzichte van de (bijgestelde) begroting bedraagt het voordelige saldo van baten en lasten **€ 10,074 mln.** Samengevat kan de volgende analyse worden gegeven:

Overzicht van baten en lasten (bedragen x € 1.000)				
1.	**Resultaat op algemene middelen**			**2.810 N**
	Algemene uitkering gemeentefonds (AU)		4.085 N	
	Dividend		476 N	
	Rente		667 V	
	Risicobuffer en stelpost onvoorzien		1.511 V	
	Belastingopbrengsten		427 N	
2.	**Resultaat op kapitaallasten**			**53 V**
3.	**Resultaat op apparaatskosten**			**2.456 N**
4.	**Programmabudgetten**			**9.143 V**
	Budget Bijstandsuitkeringen		7.896 V	
	Budget Zorg en Armoede		1.255 N	
	Voorziening herstructurering MTB		2.370 N	
	Inburgering		650 V	
	3D's Jeugdzorg		612 N	
	3D's Wmo begeleiding en beschermd wonen		193 V	
	3D's Persoonsgebonden budgetten		2.700 V	
	Wmo		687 V	
	Geusseltbad		492 N	
	Buitensport		410 N	
	Inkomsten culturele instellingen		928 N	
	Onderwijshuisvesting (frictiekosten)		725 N	
	Leerlingenvervoer		178 V	
	Bouwtoezicht		393 N	
	Openbare ruimte		1.057 V	
	Begraafplaats		99 N	
	Reclamebelasting		227 N	
	Riolen		539 N	
	Afval		117 V	
	Overige kosten en opbrengsten		3.715 V	
5.	**Resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten**			**1.199 N**
6.	**Verwerking mutaties reserves**			**20.243 V**
7.	**Incidenteel resultaat**			**12.900 N**
	Totaal van saldo van baten en lasten			**10.074 V**

Hierna wordt kort op de belangrijkste posten van het rekeningresultaat ingegaan.

Algemene Uitkering gemeentefonds(AU)
De afrekening van het accres 2014 is nadelig, een min van € 0,9 mln. De rijksuitgaven waren minder dan gedacht. Dit wordt verrekend in 2015. Daarnaast is ook uitkeringsjaar 2015 nadelig, € 3,2 mln. In totaal € 4,1 mln. Het accres van 2015 is vooral lager door een lagere prijscompensatie aan de departementen. Tevens is de loonontwikkeling lager dan geraamd. Tot slot was er sprake van lagere kinderopvangtoeslagen en studieleningen. De bijstelling van diverse maatstaven, ten slotte, heeft ook geleid tot de neerwaartse bijstelling. Hoewel een optrekkende recessie kansen biedt voor een hoger accres blijken de cijfers in 2014 en 2015 negatiever naarmate het jaar verstrijkt. Definitieve vaststelling over 2015 vindt over 2 jaar plaats.

Dividend
Het resultaat op de post dividend komt uit op nadelig € 0,472 mln. De Bank Nederlandse Gemeenten heeft sinds enkele jaren haar dividend pay-out ratio verlaagd van 50% naar 25%. Zij doet dit om haar eigen vermogen positie te versterken om te kunnen voldoen aan de verplichte Basel III norm. Hierdoor werd er in het jaar 2015 € 0,201 mln. minder dividend uitgekeerd dan begroot. Voor Enexis en de uit de verkoop aandelen Essent ontstane vennootschappen werd er een dividend begroot van € 0,385 mln. Feitelijk werd er € 0,339 mln. aan dividend ontvangen. Een nadelig resultaat van € 0,046 mln. Ten slotte werd er € 0,225 mln. minder vrijval escrow Verkoop Vennootschap BV ontvangen, aangezien er claims zijn ingediend bij RWE*. Indien deze claims niet (geheel) mochten worden toegewezen, dan kan deze post alsnog (gedeeltelijk) worden uitbetaald.

*In het kader van de verkoop van Essent N.V. aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties afgegeven aan RWE. Het overgrote deel van deze garanties is door de verkopende aandeelhouders op het moment van verkoop van Essent N.V. overgedragen aan Verkoop Vennootschap B.V. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een aparte bankrekening wordt aangehouden (de general Escrow).

Rente
Bij de opmaak van de begroting 2015 werd er een positief renteresultaat verwacht van € 8,996 mln. Nu, bij de opmaak van de jaarrekening is er t.o.v. dit begrote renteresultaat een voordeel te melden van € 0,667 mln. Het rentevoordeel t.o.v. de begroting wordt vooral veroorzaakt door lagere financieringslasten in 2015. Dit is te verklaren door lagere rentestanden voor kort en lang geld dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.

Risicobuffer en stelpost onvoorzien
Overzicht aanwending risicobuffer en post onvoorzien. Deze posten zijn in programma 15 opgenomen onder de lasten.

bedragen x € 1.000	
Post onvoorzien (begroot)	242 V
Risicobuffer (begroot)	1.287 V
MTB afrekening 2014	533 V
MTB afrekening 2015	379 N
Noodopvang	85 N
BTW RHCL	19 N
Lobby rechtbank	68 N
Totaal	1.511 V

Belastingopbrengsten
Het nadelig resultaat € 0,427 mln. is als volgt te specificeren naar de onderstaande belastingsoorten:

bedragen x € 1.000	Kosten	Opbrengsten	Resultaat
OZB	0 N	396 V	396 V
Hondenbelasting	25 N	75 V	50 V
Lasten en heffing invordering	13 N	0 N	13 N
Voorziening oude belastingdebiteuren*	800 N	0 N	800 N
Toeristenbelasting	0 N	302 V	302 V
Precariorechten	0 N	362 N	362 N
Totaal	838 N	411 V	427 N

* In 2015 is de voorziening dubieuze debiteuren opgehoogd met € 0,800 mln. Het betreft een voorziening voor openstaande aanslagen die dateren van 2013 en vroeger, waarbij al meerdere vruchteloze pogingen hebben plaatsgevonden om deze alsnog te innen. Door toegenomen armoede (schuldsanering), faillissementen en dergelijke is de kans om dit deel van de openstaande bedragen alsnog te innen klein.

Resultaat op kapitaallasten
De post kapitaallasten bestaat uit afschrijvingen en rente op investeringen. Deze post laat in de jaarstukken doorgaans een voordelig resultaat zien. Dat heet onderuitputting. Dit komt door de wijze waarop de kapitaallasten van nog niet uitgevoerde projecten in de begroting zijn opgenomen. De wijze van begroten gaat uit van de gedachte dat voorgenomen investeringen in het daaropvolgende jaar worden gerealiseerd. In de praktijk blijkt echter herhaaldelijk dat in de voorbereiding en uitvoering van investeringen vertragingen optreden. De oorzaken hiervoor kunnen liggen in vertraging in de planuitwerking, door formele en wettelijke procedures of door onvoldoende beschikbare capaciteit.

Apparaatskosten
De totale apparaatskosten bedragen € 98,8 mln. op begrotingsbasis. De nadelige post apparaats-kosten € 2,837 mln. bestaat uit de gemeentebrede frictiekosten, kosten trainees en overige apparaatskosten. Deze kosten worden veelal gedekt uit de beschikbare bedrijfsreserves en met onderuitputting overige kosten of incidentele overige inkomsten.

Budget Bijstandsuitkeringen
Het rijksbudget inkomensvoorzieningen 2015 is definitief vastgesteld op basis van de actuele werkloosheidsraming van het Centraal Planbureau (CPB). Voor Maastricht bedraagt dit budget € 62,254 mln. We realiseren een netto-overschot ad € 7,9 mln. op het budget bijstandsuitkeringen (na aftrek van een aantal doorbelastingen Participatiewet en de al in de begroting 2015 opgenomen € 1,0 mln.). We realiseren dit forse overschot omdat de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden in Maastricht gunstiger is dan landelijk. In 2015 is het totale bestand met 3,45% gestegen van 3.800 naar 3.931 uitkeringen (het gaat hier om eigen managementcijfers van Sociale zaken omdat CBS-cijfers van Maastricht nog niet over het gehele jaar voorhanden zijn).

Budget zorg en armoede
Het totale nadelige resultaat bedraagt € 1,255 mln. N en bestaat uit twee onderdelen.
1) Armoedeplan: Het budget bedraagt € 7,1 mln. De uitgaven bijzondere bijstand is al een aantal jaren stijgende. De overschrijding is € 0,587 mln. De grootste stijging is te zien aan de kostensoorten: financiële transacties (bewindvoering), individuele inkomenstoeslag, aanvullende bijstand, tegemoetkoming aanvullende ziektekosten, declaratieregelingen en de Kredietbank.
2) Kwijtschelding: In 2008 is het budget kwijtschelding reinigingsrechten overgeheveld naar de bijzondere bijstand. Het budget 2015 is € 1,2 mln. In 2015 bedraagt de overschrijding € 0,668 mln.

Voorziening herstructurering MTB
Medio 2015 is besluitvorming geweest in de diverse colleges over de positie van de MTB binnen de Participatiewet. In dit kader is naast de opdrachten die MTB krijgt (afbouw WSW, arbeidsmatige dagbesteding, praktijkdiagnostiek en leer/werk-functie) de reductie van de reguliere bezetting (dus geen WSW-personeel of andere doelgroepen) een belangrijk uitgangspunt. De reorganisatie verplicht de MTB op grond van wet- en regelgeving een reorganisatievoorziening van € 3,0 mln. te vormen. Voor Maastricht betekent dit een nadeel van 79% van € 3,0 mln. = € 2,370 mln.

Inburgering
Als gevolg van de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 is de meeneemregeling van de Wet participatiebudget vervallen en zijn toekomstige re-integratieoverschotten vrij besteedbaar. Het voordelig resultaat Inburgering bedraagt € 0,650 mln.

3D's Jeugdzorg
Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente Maastricht evenals alle overige gemeenten in Nederland, verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. Het nadelige resultaat 2015 bedraagt € 0,612 mln. In het kader van monitoring 3-decentralisaties zijn op 22 maart zowel de financiën als de inhoud besproken worden met de raad in de stadsronde.

3D's Wmo begeleiding en beschermd wonen
Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente Maastricht evenals alle overige gemeenten in Nederland, verantwoordelijk voor Wmo- begeleiding en beschermd wonen. Het voordelige resultaat 2015 bedraagt € 0,193 mln. In het kader van monitoring 3-decentralisaties zijn op 22 maart zowel de financiën als de inhoud besproken met de raad in de stadsronde.

3D's Persoonsgebonden budgetten
De onderuitputting van de persoonsgebonden budgetten bedraagt € 2,7 mln.

Wmo
Omdat de Wmo een open einde regeling is die vele variabelen kent, is sturing op budgetneutraliteit per jaar moeilijk. Het voordelige resultaat 2015 bedraagt € 0,687 mln. In het kader van monitoring 3-decentralisaties zijn op 22 maart zowel de financiën als de inhoud besproken met de raad in de stadsronde.

Geusseltbad
In 2015 heeft de evaluatie van het Geusseltbad plaatsgevonden. Het nadelig resultaat bedraagt € 0,492 mln. In de rapportage is uitgebreid ingegaan op de oorzaken van de tekorten voor het onderhoud en schoonmaakkosten.

Buitensport
Het nadelig resultaat € 0,410 mln. wordt vooral veroorzaakt door de extra kosten sportparkmanagement, kosten opstellen MJOP Buitensport, inhuur specialistische kennis en de kosten begeleiding Europese aanbesteding Buitensport.

Inkomsten Culturele instellingen
Het nadelig resultaat ad € 0,528 mln. bestaat uit minder dan begrote inkomsten: Theater € 0,118 mln., CC/NHM € 0,116 mln. en Kumulus € 0,294 mln.

Onderwijshuisvesting (frictiekosten)
Op 21 april heeft de gemeenteraad besloten in te stemmen met sluiting van een aantal binnensport-accommodaties (zie ook: nota "Toekomstbestendige binnensportaccommodaties). Voor de gymzalen/sportzalen die niet meer verhuurd gaan worden, wordt conform het gemeentelijke vastgoed beleid een nieuwe bestemming gezocht. Hierbij worden zowel de mogelijkheden voor verkoop, langdurig verhuur en sloop onderzocht. In samenwerking met betrokken partijen is hiervoor, conform toezegging aan college, een protocol ontwikkeld dat binnenkort aan het college ter besluitvorming zal worden voorgelegd. Hieruit blijkt dat er met de afstoting frictiekosten gemoeid zijn (afboeking boekwaarden en sloopkosten) voor een bedrag ad € 0,725 mln. Voor dit bedrag is een voorziening getroffen.

Leerlingenvervoer
Door een daling van het aantal leerlingen evenals door kritische beoordeling van de aan te bieden vervoermogelijkheden is een bezuiniging van € 0,178 mln. op busvervoer gerealiseerd.

Bouwtoezicht
Het prille economisch herstel is ook zichtbaar in de bouw. De inkomsten uit bouwleges laten voor het eerst sinds 2010 weer een stijging zien. Ten opzichte van de afgelopen 5 jaar stijgen de legesinkomsten met € 0,125 mln. Het betreft voornamelijk een stijging van kleine bouwaanvragen. Om deze extra aanvragen af te kunnen handelen wordt extra menskracht flexibel ingehuurd. Verder is

in 2015 gestart met de verplichting om voor 1 januari 2017 alle studentenpanden verplicht af te bakenen voor de BAG. Ook hiervoor wordt capaciteit ingehuurd. In de opbrengst bouwleges 2015 zit voor het laatste jaar een bijdrage vanuit de bouw van de A2 (circa € 0,400 mln.). Conform de begroting is de taakstelling van € 1,0 mln.voor € 0,608 mln. gerealiseerd. Er resteert uiteindelijk een tekort van € 0,392 mln.

Openbare ruimte
Het voordelige resultaat openbare ruimte ad € 1,057 mln. is een samengestelde post van voor- en nadelen. Het betreft onder meer de volgende posten:

- Voordelig resultaat openbare verlichting € 0,371 mln.
- Voordelig resultaat verhardingen € 0,562 mln.
- Voordelig resultaat groen, schoon, civiele kunstwerken en infrastructurele elementen € 0,392 mln.
- Nadelig resultaat gladheidsbestrijding € 0,268 mln.

Begraafplaats
Het nadelig resultaat € 0,099 mln. betreft enerzijds onvoorziene juridische kosten inzake een geschil met een begrafenisondernemer en meerkosten voor de begraafplaatsscan. En anderzijds € 0,025 mln. lagere begraafrechten dan begroting.

Reclamebelasting
De realisatie van precariobelasting (zie algemene belastingopbrengsten blz. 173) en reclamebelasting blijft structureel achter bij de begrote bedragen ad € 0,227 mln. N. Bij invoering van de reclamebelasting zijn de leges-tarieven precario in het betreffende gebied gehalveerd, waarbij het begrote bedrag niet is aangepast. Na invoering van de reclamebelasting heeft een aantal ondernemers hun reclame-uitingen definitief verwijderd, waardoor de realisatie structureel lager is dan de begroting.

Riolen
Het totale nadelige resultaat van het product Riolen bedraagt € 0,539 mln. Dit betreft € 0,475 mln. minder opbrengsten dan begroot en en € 0,064 mln. nadelig resultaat overige kosten. Het nadeel op de overige kosten betreft niet (binnen het GRP) voorziene kosten relinen Viaductweg. Genoemd werk betreft een in kader van de werkzaamheden A2 noodzakelijke spoedklus.

Afval
Het resultaat afval ad € 0,117 mln. V bestaat uit de volgende posten:

- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten € 0,139 mln. N
- Afvalinzameling GR-milieuparken € 0,088 mln. V
- Lagere kosten en hogere opbrengsten restzakken € 0,085 mln. V
- Inzameling/verwerking GFT (lagere tonnages) € 0,085 mln. V
- Voordeel brandstoffen lagere prijzen en route-optimalisatie € 0,086 mln. V
- Afvalinzameling overige lasten € 0,088 mln. N

Resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten

bedragen x € 1.000	
Bebouwd onroerend goed exploitatie	315 N
Bebouwd onroerend goed verkoop panden	803 V
Grondexploitatie	161 V
Onbebouwd onroerend goed exploitatie	45 N
Onbebouwd onroerend goed verkoop gronden	467 V
Afboeking Francois de Veyestraat	651 N
Asbestsanering Timmerfabriek	750 N
Taakstelling onroerend goed actieplan verkoop woningen	869 N
Totaal	1.199 N

Saldo financieel technische mutaties reserves
Dit resultaat wordt veroorzaakt door de administratieve verwerking van de mutaties reserves conform Besluit begroting en verantwoording. Afwijkingen in mutaties in de reserves hebben ook gevolgen voor het totaal van saldo van baten en lasten.

Incidenteel resultaat
Op basis van de actuele hercalculatie van de grondexploitatie WOM Belvédère wordt er een hoger tekort verwacht van € 12,9 mln. ten opzichte van voorgaand jaar. Omdat de gemeente Maastricht ten opzichte van de WOM Belvédère een vangnet vormt voor eventuele toekomstige tekorten is in de jaarrekening 2015 van de gemeenten Maastricht hiervoor een voorziening gevormd. De raad heeft besloten om van het MJIP jaarlijks € 2,3 miljoen aan te wenden voor het vormen van een bestemmingsreserve waarmee eventuele tekorten van de WOM Belvédère kunnen worden gedekt. Conform bestendige gedragslijn is het college voornemens om de lasten van € 12,9 mln. voor het vormen van de voorziening in 2016 ten laste te brengen van het vruchtboomfonds zonder de rentebijschrijving aan te passen. Zodra de voorziening vrijvalt wordt deze weer teruggestort in het Vruchtboomfonds. Omdat hierover door de raad nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden is de voorziening niet als zodanig verwerkt in de jaarrekening 2015.

4.4.2 Resultaatbestemming

Bij de totstandkoming van het rekeningresultaat is een aantal stortingen en onttrekkingen gerealiseerd. De stortingen en onttrekkingen zijn in belangrijke mate al voorzien bij de begroting of gebaseerd op specifieke raadsbesluiten. In bijlage 4 zijn alle mutaties in de reserves opgenomen. De mutaties van reserves zijn vormen van resultaatbestemming die per programma al zijn toegelicht

Per saldo is er **€ 2,734 mln.** meer gestort in de reserves dan bij de begroting was voorzien en is er voor een bedrag van **€ 17,509 mln.** minder onttrokken aan de reserves dan bij de begroting werd voorzien. De belangrijkste reden voor deze afwijkingen is het niet begrotingstechnisch vertalen van specifieke besluitvorming na vaststelling van de begroting.

Op hoofdposten hebben de volgende afwijkende stortingen en onttrekkingen ten opzichte van de begroting plaatsgevonden. Hieronder wordt in aanvulling op wat bij de programma's is aangegeven, kort op deze posten ingegaan.

bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Specifieke besluitvorming	2.515 N	18.343 N
Technische wijzigingen	220 N	836 V
Nieuwe reserves	0 N	0 N
Overige mutaties < € 50.000	1 V	2 N
Afwijkingen ten opzichte van begroting	2.734 N	17.509 N
Reeds bij begroting opgenomen resultaatbestemming	42.038 V	124.411 N
Saldo van reeds in rekening verwerkte resultaatbestemming	39.304 V	141.920 N

Specifieke besluitvorming
In de begroting 2015 is onder de mutaties van de reserves niet in alle gevallen rekening gehouden met specifieke besluitvorming. Zowel voor als na de vaststelling van de begroting heeft besluitvorming plaatsgevonden betreffende de inzet van reserves. In veel gevallen is er sprake van projecten waarvan de feitelijke bestedingen een doorlooptijd hebben die over de begrotingsjaren heenloopt.

Hierdoor wordt de raming van de inzet bemoeilijkt. Het betreft de volgende posten:

bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Verkiezingen	19 N	160 N
Wervingsfonds acquisitie	0 N	82 N
Wet inburgering	0 N	61 V
Meeneemregeling 2014	24 V	476 V
Innovatieopdracht samenleven	166 N	328 N
Maatschappelijke opvang	0 N	205 V
Wet maatschappelijke ondersteuning	0 N	76 V
Casusaanpak multi-problematiek	0 N	2 V
Investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur	0 N	115 N
Intensivering re-integratie	677 N	0 N
Decentralisatie rijksbeleid sociaal	1.090 N	356 V
Combinatiefunctie	157 N	0 N
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	0 N	125 N
Evenementenfonds	0 N	17 N
Egalisatiereserve kapitaallasten onderwijs	0 N	40 N
Bestemmingsreserve project A2	352 N	6.969 N
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	0 N	585 V
Mecc	0 N	25 N
Mobiliteit	236 V	5.883 N
Aanloopstraten	0 N	86 N
Verhardingen	0 N	413 N
Algemene reserve	105 N	0 N
Vruchtboomfonds (Nutsbedrijven)	190 N	0 N
Sociale infrastructuur & buurten	588 N	588 V
Reserve I&A	117 V	775 N
Organisatieontwikkeling/frictie	406 N	2 N
Cofinancieringsfonds	0 N	8.043 N*
NUP	0 N	525 V
Reserve incidenteel resultaat begroting 2015	1.261 N	2.401 V
Herijking Belvedère	2.325 V	0 N
Bedrijfs/egalisatiereserves	206 N	555 N
Totaal	2.515 N	18.343 N

*Deze post heeft betrekking op geraamde investeringen uit het investeringsperspectief (gebiedsontwikkeling Randwyck, Frontenspark, onderhoud wegen, masterplan Health campus etc.) die nog niet gerealiseerd zijn.

Technische wijzigingen
Op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) wordt een aantal correcties doorgevoerd die voorheen niet expliciet via de reserves zou hebben plaatsgevonden. Dit betreft vooral afwikkeling van de kapitaallasten van productiemiddelen.

bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Productiemiddelen algemeen	586 V	715 N
Financieringsreserve spreidingsplan sport	806 N	1.551 V
Totaal	220 N	836 V

Hoofdstuk 5 Verplichte paragrafen

5.1 Lokale lastenparagraaf

De onderwerpen die de paragrafen bij de begroting en het jaarverslag behandelen, zijn cruciaal voor het bereiken van de gemeentelijke doelen. De programma's geven aan wat we willen realiseren (programmabegroting) en wat we gerealiseerd hebben (programmaverantwoording). De paragrafen geven inzicht in de uitvoerbaarheid en haalbaarheid hiervan.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gemeentelijke organisatie en er wordt een beeld gegeven van de mate waarin de gemeente toegerust is om de gestelde doelen te realiseren. Aan de hand van de bedrijfsvoering, een toelichting op de duurzame kapitaalgoederen en het grondbeleid wordt de kwaliteit van de organisatie en de organisatie ter beschikking staande hulpmiddelen in beeld gebracht. Verder wordt ingegaan op de lokale lasten en het treasury-beleid. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt welke financiële middelen de gemeente ter realisatie van de doelen ter beschikking staan en hoe deze middelen worden beheerd. Verder wordt aangegeven welke risico's de gemeente voorziet en wat het vermogen van de gemeente is om deze risico's op te vangen. Ook worden in dit hoofdstuk de samenwerkingsverbanden met andere partijen aangegeven. Tot slot is er de paragraaf M&O-beleid. In deze paragraaf wordt aangegeven hoe in relatie tot de rechtmatigheid wordt omgegaan met misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) van gemeentelijke regelingen en voorzieningen.

5.1.1 Beleid

In 2015 hebben wij, conform de begroting 2015, een algemene prijsindex toegepast van 1,5%. Van dit percentage is afgeweken ten aanzien van de tarieven voor milieuparken, parkeren en begraafrechten (geen stijging) en de tarieven voor restzakken (stijging met 12,5%) en toeristenbelasting (stijging 25%).

Milieuparken
In de aan de raad op 25 november 2014 voorgelegde begroting van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas zijn de tarieven op de milieuparken voor het jaar 2015 vastgelegd. De inwonerbijdrage stijgt van € 14,30 naar € 14,87. De tarieven aan de poort voor grof huishoudelijk afval en huishoudelijk restafval zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2014.

Restzakken
Op 25 november 2014 is het tarief van de gemeentelijke restzak voor 2015 vastgesteld. Het tarief van de restzak (50 liter) is gestegen van € 0,71 in 2014 naar € 0,80 in 2015. Het tarief van de 30 liter restzak is gestegen van € 0,43 in 2014 naar € 0,48 in 2015. Deze tariefstijging was het gevolg van het doorberekenen van de door het Rijk opgelegde stortbelasting.

Parkeren
Conform de afspraken uit 'Investeren in vertrouwen' zijn de parkeertarieven van zowel het straatparkeren als het vergunninghoudersparkeren in 2015 ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2013. De tarieven in de parkeergarages zijn door Q-park verhoogd met 2,5%.

Volgens de PPS Parkeren van parkeerbedrijf Q-Park en de gemeente Maastricht worden de parkeertarieven in de garages en parkeerterreinen, die onder beheer van Q-Park zijn, door de gemeente vastgesteld. In de samenwerkingsovereenkomst tussen de partijen zijn afspraken gemaakt over de jaarlijkse indexering van de parkeertarieven. Voorheen (2003-2012) werd daartoe een vaste staffel gehanteerd en de laatste jaren (2013 en verder) een vaste jaarlijkse stijging van 2,5%.

In 2014 is de gehele tariefstructuur gewijzigd door niet meer een bedrag per uur te betalen, maar door het parkeren per euro te introduceren. Daarbij is tevens onderscheid gemaakt in afstand tot het centrum, waarbij in de meest centraal gelegen garages het minste aantal minuten parkeertijd per euro worden verkregen en vice versa. Als basis voor de berekening van de nieuwe tarieven geldt omzetneutraliteit (2014 ten opzichte van 2013) verhoogd met de jaarlijkse indexering van 2,5%. De verhoging met 2,5% voor 2014 is dus verwerkt in het aantal minuten per euro. Deze tarieven werden in 2015 gehandhaafd.

In 2013 is het P+R terrein Noord geopend. Het P+R terrein kent een combitarief voor parkeren en een reis per shuttle bus of treinreis van en naar Maastricht. In 2015 was dit tarief € 1 voor maximaal 5 personen.

Begraafrechten
Uitgangspunt voor de financiën van de begraafplaats is een sluitende exploitatie.
In 2012 is afgesproken om in 2015 een bedrijfsplan voor te leggen aan de raad. In 2015 is hiertoe een scan 'bedrijfsvoering begraafplaats' uitgevoerd. Hieruit zijn belangrijke bouwstenen voortgekomen voor het bedrijfsplan dat - in 2016 - aan de raad zal worden voorgelegd. Door een sterke toename van het aantal crematies in Maastricht (70%) lopen de inkomsten uit begravingen terug.
Een sluitende exploitatie door alleen een introductie van nieuwe product-marktcombinaties is niet langer reëel. Zo kunnen de extra investeringslasten van een overdekte afscheidsruimte niet ook nog op exploitatie drukken.
De aan de raad toegezegde aanvullende maatregelen in de sfeer van kwaliteitsverbetering zijn ondertussen grotendeels gerealiseerd, of worden nog gerealiseerd.
Met oog op de marktpositie zijn de tarieven - net zoals in 2013 en 2014 - op gelijk niveau gebleven en niet geïndexeerd.

Toeristenbelasting
De tarieven zijn in 2015 verhoogd met 25% om een opbrengstverhoging van € 600.000 te realiseren. In het coalitieakkoord is namelijk opgenomen dat de lokale economie gestimuleerd wordt conform de ambities uit de Economische visie: Made in Maastricht. Dat gebeurt in overleg met het bedrijfsleven in de vorm van projecten en/of evenementen. Om deze projecten te bekostigen wordt de toeristen-belasting verhoogd. Deze extra opbrengst van € 600.000 wordt voor de helft gebruikt ter afdekking van het gemeentebrede begrotingstekort. De andere helft komt ten goede aan het bedrijfsleven en wordt na onderling overleg besteed. Hiertoe heeft gemeente Maastricht in april 2015 voor 10 jaar een convenant gesloten met de samenwerkende Hotels Maastricht (Sahot) en het Maastrichts Convention Bureau (MCB). De Sahot ontvangt jaarlijks € 100.000 subsidie om een groei van het aantal toeristische overnachtingen te bewerkstelligen, het MCB ontvangt jaarlijks € 200.000 subsidie om meer congressen naar de stad te halen waardoor het aantal zakelijke overnachtingen moet toenemen.

5.1.2 WOZ/OZB

Jaarlijks vindt er een herwaardering op basis van de Wet WOZ plaats van alle woningen en niet-woningen in de gemeente Maastricht. Voor het belastingjaar 2015 heeft een herwaardering plaatsgevonden met als waardepeildatum 1 januari 2014. Gemiddeld is de waarde van de woningen per 1 januari 2014 met 3,35% gedaald ten opzichte van de vorige herwaardering. Voor niet-woningen bedraagt deze daling 5,27%.

In 2015 is er tegen 0,8% van de WOZ-beschikkingen van woningen bezwaar gemaakt (dit is aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde van 2,4%).
In 2015 is er tegen 4,8 van de WOZ-beschikkingen van niet-woningen bezwaar gemaakt (dit is beduidend lager dan het landelijk gemiddelde van 7,3%).

De BsGW heeft de processen betreffende waardebepaling verbeterd en gewerkt met vooraankondigingen en laagdrempelig contact bij vragen over de waardebepaling. Dat heeft geresulteerd in verbetering van de waardevaststelling en verbetering van de informatievoorziening. Het aantal bezwaren tegen WOZ-beschikkingen is daardoor aanzienlijk gedaald ten opzichte van 2014. Bij woningen is het aantal gedaald met ongeveer 40% en bij niet woningen met ongeveer 50%.

5.1.3 Reclamebelasting

Met ingang van 2009 is een reclamebelasting (ex. 227 GW) ingevoerd om zodoende een impuls aan het centrummanagement te geven.

5.1.4 Lokale lastendruk

Het onderzoeksinstituut Coelo (Universiteit Groningen) brengt jaarlijks een ranglijst uit van de lokale lasten in de diverse gemeenten van Nederland (“Atlas van de lokale lasten”). Daarbij worden gemeenten vergeleken voor wat betreft de lokale lasten (OZB, rioolbelasting, afvalstoffenheffing). De gemiddelde lastendruk in 2015 in Maastricht wordt door Coelo berekend voor eenpersoonshuishoudens op € 689 (€ 672 in 2014) en voor meerpersoonshuishoudens op € 724 (€ 705 in 2014). Hiermee staat gemeente Maastricht op plaats 19 van de 35 grote gemeenten (plaats 18 in 2014) (nr.1 is de goedkoopste gemeente).

Bij de berekening van de component afvalstoffenheffing is door Coelo rekening gehouden met een gemiddeld gebruik van 66 afvalzakken voor een meerpersoonshuishouden. Rekening houdend met het werkelijk gebruik (van 30 restzakken) bedraagt de lastendruk in Maastricht € 693 voor meerpersoonshuishoudens en staat daarmee op plaats 11 (plaats 15 in 2014).

Voor bedrijven is de lastendruk gemiddeld gezien alleen gestegen met de indexering/inflatie. In individuele gevallen kan dit anders zijn.

5.1.5 Opbrengsten belastingen

De totale opbrengsten van de belangrijkste belastingen zijn opgenomen in onderstaande tabel (bedragen x € 1.000):

Belasting		Gewijzigde geraamde opbrengst 2015	Gerealiseerde opbrengst 2015	Verschil
OZB eigenaar woningen	15	13.836	13.969	133 V
OZB eigenaar niet-woningen	15	8.846	9.399	553 V
OZB gebruiker niet-woningen	15	6.623	6.333	290 N
Hondenbelasting	15	718	793	75 V
Toeristenbelasting	15	3.145	3.447	302 V
Precariorechten	15	904	542	362 N
Reclamebelasting	13	929	702	227 N
Rioolheffing	13	12.898	12.423	475 N
Afvalstoffenheffing	14	14.851	14.712	139 N
Totaal		**62.750**	**62.320**	**430 N**

Toelichting op de tabel
De realisatie van onroerende zaakbelastingen (OZB) zijn hoger dan verwacht. Bij de OZB komt dat door areaalontwikkeling en doordat er minder aan bezwaren werd toegekend.
Met ingang van 2007 is door de minister van BZK de zogenaamde Macronorm geïntroduceerd: de procentuele stijging van de landelijke OZB opbrengst mag niet meer bedragen dan deze norm. Met een procentuele opbrengststijging van 1,50% blijft Maastricht binnen de voor het jaar 2015 gestelde norm (3,0%).

De realisatie van de toeristenbelasting is hoger dan begroot. Omdat het aantal overnachtingen van toeristen een stijgende tendens laat zien. De stijging van het aantal overnachtingen leidt tot een extra opbrengst, bovenop de beoogde extra opbrengst van € 600.000 om te voldoen aan het coalitieakkoord.

De realisatie van precariobelasting en reclamebelasting blijft structureel achter bij de begrote bedragen. Bij invoering van de reclamebelasting zijn de legestarieven precario in het betreffende gebied gehalveerd, waarbij het begrote bedrag niet is aangepast. Na invoering van de reclame-belasting heeft een aantal ondernemers hun reclame-uitingen definitief verwijderd, waardoor de realisatie structureel lager is dan de begroting.

De opbrengsten van rioolheffingen zijn lager dan begroot, vooral door een lager waterverbruik van (grote) bedrijven. Deze tendens neemt sinds enkele jaren toe en hangt waarschijnlijk samen met de ontwikkelingen van de economische bedrijvigheid in de industriële sector.

Onder de opbrengsten “afvalstoffenheffing” wordt verstaan: afvalstoffenheffing (particulieren), reinigingsrechten (bedrijven) en verkoop restzakken. De opbrengsten van de reinigingsheffingen zijn lager dan begroot door een lagere opbrengst van het reinigingsrecht. Meer bedrijfsruimten staan leeg en meer bedrijven maken gebruik maken van een bedrijf voor het inzamelen van bedrijfsafval.

5.1.6 Kwijtschelding

Indien men niet in staat is een aanslag te betalen, dan wordt kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing gebruikersdeel en voor de 1e hond. Het totaal over 2015 kwijtgescholden bedrag is € 1,851 mln. Dat is 13,2% meer dan in 2014, zijnde € 1,635 mln. Er hadden meer mensen recht op kwijtschelding en ook vaker voor het volledige bedrag.

In 2015 hebben in totaal 7.926 (was 7.118) burgers een verzoek tot kwijtschelding gedaan. Hiervan wordt aan 4.706 (was 3.859) personen automatisch kwijtschelding verleend. Op 31 december 2015 waren 2.780 van de handmatige verzoekschriften afgehandeld (86%). In 2016 worden de overige 440 verzoekschriften binnen de daarvoor geldende termijnen afgehandeld.

5.2 Bedrijfsvoering

5.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma's/projecten

In deze paragraaf vindt u de stand van zaken van de projecten/programma's die voor de organisatieontwikkelingen en de bezuinigingsopgave in 2015 zijn opgepakt.

Regionale samenwerking
Eind 2015 is de Gemeenschappelijke regeling voor bedrijfsvoeringstaken SSC-ZL opgericht. Deelnemers zijn de centrumgemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen. Hierin worden in eerste instantie de taken op het gebied van inkoop, ICT en personeels- en salarisadministratie gebundeld. 2015 stond nog vooral in het teken van het voorbereiding van de samenwerking en kwartier maken voor de nieuwe organisatie. Wel zijn er in 2015 al gezamenlijke inkooptrajecten gestart en afgerond. Dit heeft ook in 2015 al gezamenlijke inkoopvoordelen opgeleverd, o.a. bij de inkoop van uitzend- en payrollkrachten.

Personeel en organisatie
In de HRM-visie 'Mensen maken Maastricht; bewegen naar 2018' staat het duidelijk: wij willen een stimulerende, goede en aantrekkelijke werkgever zijn. Hiertoe zijn in 2015 de volgende zaken gerealiseerd:
Het HRM-convenant met de ondernemingsraad is na de einddatum (mei 2015) geëvalueerd. Rond een aantal (nieuwe) thema's wordt in 2016 een nieuw convenant afgesloten;
Binnen de organisatieonderdelen is hard gewerkt aan strategische personeelsplanningen (SPP). Er komt geen gemeentebreed SPP; met organisatieonderdelen wordt op basis van de opgedane ervaringen een krachtiger alternatief verkend;
De eerste tweejarige cyclus van de gesprekkencyclus Het Goede Gesprek (plannings-, voortgangs- en beoordelingsgesprek) is gemeentebreed afgerond. Tussenevaluatie in 2016.
In 2015 is doorgewerkt aan de professionalisering van het E-HRM systeem (software voor personeelsadministratie) via onder andere pilots rond de modules 'roosterplanning' en 'verzuimmanager';
Evaluatie van het project 'Learn@Maastricht' (intern opleidingscentrum) is uitgevoerd en vastgesteld. Positieve evaluatie en wordt opgenomen in de reguliere dienstverlening van team P&O.
De voorgenomen acties afkomstig uit de resultaten van het Medewerkeronderzoek (MO 2014) zijn gemonitord in 2015. Tweede meting (MO 2016; februari 2016) is voorbereid eind 2015.
Meegewerkt aan de eindevaluatie traineetraject 'Richting Zuid' en advisering directieteam rond plaatsing/matching 5 kandidaten binnen de gemeente Maastricht;

- Evaluatie van het project 'Move@Maastricht' (intern mobiliteitscentrum) is opgesteld en vastgesteld door het management, inclusief verbetervoorstellen en aanscherping focus.

Informatiemanagement en automatisering
In 2012 is het Informatiebeleidsplan 2012-2015 (IBP) vastgesteld. Dit plan schetst een toekomstbeeld van de effecten van goed informatiserings- en automatiseringsbeleid door de gemeente. Dit ten behoeve van burgers en bedrijven van Maastricht, maar ook ten behoeve van de ontwikkeling van de interne organisatie. De uitvoering daarvan verloopt door middel van een jaarlijks op te stellen I&A-plan. Het management bedrijfsvoering beoordeelt, prioriteert en stelt de voorgestelde initiatieven vast: het I&A-plan 2015. Onderstaand een statusoverzicht van de belangrijkste thema's in 2015:

<u>3D's Implementatie informatievoorziening in het sociaal domein</u>
Om te voldoen aan de wettelijke eisen en om per 01 januari 2015 de participatiewet, de jeugdwet en de nieuwe Wmo uit te voeren is in 2015 onderstaande gerealiseerd:

- Er is een tool /systeem beschikbaar om:
  - toewijzingsberichten van 18 gemeenten in op te vangen
  - declaratieberichten van 18 gemeenten in op te vangen;
- Er is een impactanalyse uitgevoerd naar aanleiding van de BIG analyse;
- Er is een afgeronde Privacyscan op de drie ketens, jeugdzorg, nieuwe Wmo en participatiewet;
- Het faciliteren van de technische oplossing(en) voor het uitvoeren van de beleidsmonitor;
- Spoedeisende hulp kan beschikken om de gegevens van jeugdzorg te raadplegen(raadpleegbaar maken van suite4jeugdzorg en e-worx);
- De verwijsindex is volledig gevuld en overgedragen naar beheer.

Verdere ontwikkeling digitale dienstverlening
Voor de bestuursopdracht Dienstverlening is Publieke Zaken de trekker om te komen tot uiteindelijk ruim 200 digitale producten. Intussen zijn er op dit moment ruim 90 digitaal. Met het in ontwikkeling zijnde Zaakgericht Werken worden organisatorische en technische randvoorwaarden geregeld om ook de procesafhandeling van digitale producten als ook de digitale archivering te kunnen ondersteunen.

Procesverbeteringen door middel van lean
In 2015 is een aanzienlijk aantal leantrajecten van start gegaan, onder andere: Leerlingenadministratie Kumulus, in- door- en uitstroom personeel, processen Techniek bij Stadsbeheer, programmering en planning Theater, diverse interne processen SSC, processen bij PD, diverse processen bij Sport, etc. Realisatie van de verbeteringen gebeurt fasegewijs en zal nog doorlopen in 2016 en 2017.

Doorlevering basisregistraties naar andere interne systemen.
Deze opgave is niet uitgevoerd omdat een herprioritering van beschikbare mens-capaciteit noodzakelijk was ten faveure van 3D. Is doorgeschoven naar IenA-plan 2016.

Informatiebeveiligingsbeleid (IB)
In 2015 zijn de gemeentelijke kaders voor informatiebeveiliging geactualiseerd en in lijn gebracht met de landelijke norm, zijnde de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Dit heeft geresulteerd in een nieuw informatiebeveiligingsbeleid dat door het college is vastgesteld. Tevens is een verdere doorontwikkeling gestart. Eén initiatief dat hieruit voortvloeit en in 2015 van start is gegaan is de gemeentebrede awarenesscampagne. Verder heeft de gemeente in 2015 het, door ministerie voorgeschreven, ICT beveiligingsassessment DigiD succesvol doorlopen en is er aangevangen met de implementatie van een Information Security Management System (ISMS).

Evaluatie pilot wifi Vrijthof
De evaluatie pilot wifi Vrijthof is verlengd tot najaar 2016. Er volgt in 2016 een definitieve beslissing over digitalisering (wifi) in de stad.

Evaluatie piot Ziggo hotspots op de pleinen
De evaluatie pilot Ziggo hotspots op de pleinen (raadsbesluit) is verlengd tot najaar 2016, er volgt in 2016 een definitieve beslissing over digitalisering (wifi) in de stad.

Financiën

- De vereiste accountantsverklaring voor onze inrichting van de IV3 functies van het sociaal domein is verkregen. Dit betekent dat de voorgeschreven nieuwe en gewijzigde IV3-functies zijn opgenomen in de administratie en dat de koppeling van de producten aan de functies in akkoord is.
- In 2015 heeft Financiën de audit inkoop en aanbestedingen uitgevoerd. In 2015 heeft Financiën deelgenomen aan de verbetergroep aanbestedingen.
- Samen met Heerlen en Sittard-Geleen hebben we het aanbestedingsproces accountantscontrole doorlopen in overleg met de commissie begroting en verantwoording. Met ingang van boekjaar 2016 is de accountantscontrole gegund aan Deloitte.
- Het leantraject loopt nog. Wel is er al een aantal deel verbeterplannen opgeleverd (Programmaplan, Technische begroting, Jaarplannen en Technische jaarrekening). Ingezet is op quick wins zoals: een jaarkalender, dunnere richtlijnen (niet alle uitvragen koppelen aan de P&C), verbeteringen in het proces die zorgen voor snellere doorlooptijden, scrumsessies in pressure cooker met directieteam, vastleggen van besluiten met materiële financiële impact, het verbeteren van de maandafsluiting, etc. Meer ingrijpende verbeteringen zoals een P&C-applicatie worden op dit moment onderzocht.
- In 2015 is de werkkostenregeling toegepast. Tevens is er een traject in gang om gezet om de gemeente voor te bereiden om de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsonder-nemingen. Dit zal in de loop van 2016 worden afgerond.
- De laatste stap aangaande horizontaal toezicht (tax control framework) is ingezet met de implementatie van (zelf)monitoring /fiscale audit. De eerste fiscale audit wordt in het eerste kwartaal 2016 afgerond.

Communicatie

- Er is een projectleider ‘C-Gemeente’ (de communicatieve organisatie) die een projectplan door het directieteam heeft geloodst en aan het eind van het jaar voor elk organisatie-onderdeel een plan van aanpak heeft geformuleerd, dat een programma behelst waarmee het betreffende team wordt opgeleid en gecoacht voor haar integrale communicatie-verantwoordelijkheid;
- Het project Communicatieve Gemeente is in 2015 gestart. Bijna alle organisatieonderdelen zijn doorgelicht. Maatwerkverbeteracties zijn ingezet, om te beginnen bij het leesbaarder, begrijpelijker en toegankelijker maken van collegevoorstellen. In de opstartperiode is gebleken dat er meer effectiviteit wordt bereikt als we per half jaar twee teams of organisatieonderdelen selecteren, waarmee de diepte wordt ingegaan (fundamenteel verbeterplan). Deze koers is ingezet.
- Adviesbureau: Om de teams te ondersteunen bij hun integrale verantwoordelijkheid voor de communicatie-uitvoering is voor elk inhoudelijk thema een communicatieadviseur aangesteld. Het adviesbureau is ingericht en operationeel.
- Communicatiebureau: Om de teams (desgewenst) te ondersteunen bij de uitvoering van hun communicatieactiviteiten is het Communicatiebureau Maastricht (CBM) ingericht dat in elke communicatiediscipline kan voorzien (DTP, vormgeving, webontwerp, copy, creative, (senior) advisering). Het communicatiebureau is ingericht en operationeel.
- Branding: met de nieuwe directeur Maastricht Marketing worden afspraken gemaakt over de wijze waarop marketing de brandingstrategie van de stad gaat ondersteunen (internationale universiteitsstad); over de wijze waarop en welke partners betrokken worden bij het uitdragen van het gewenst imago van de stad, met een verbreding naar doelgroepen (‘4B’s: naast bezoekers ook bewoners, bedrijven en ‘bollebozen’).
- Er is zowel intern (bestuurlijk, ambtelijk) als met de VVV / Maastricht Marketing overeenstemming over de brandingstrategie. Het samenwerkingsverband Maastricht Brand Partners is 1 jaar uitgesteld (tot 2016) om parallel te blijven lopen met de nieuwe opdracht voor VVV / Maastricht Marketing (Convenant 2016 – 2020).
- Majeure ontwikkelingen (buiten het jaarplan) die een extra beroep deden op het organisatieonderdeel communicatie.
    - Bouw van Thuis in Maastricht (webportal voor alle buurten, integratie van vele buurtsites en participatieplatforms)
    - Behoud Rechtbank Maastricht
    - Tram Vlaanderen Maastricht
    - Vertrek burgemeester Hoes, komst en inwerken nieuwe burgemeester Penn – te Strake
    - Communicatiestrategie en start uitvoering MT25 (25 jaar verdrag van Maastricht)
    - Zwembad Geusselt
    - Financiële ontvlechting CommunicatieBureau – Adviesbureau binnen organisatieonderdeel
    - communicatie
    - Herwaardering functies
    - Huisvesting vluchtelingen

Controlling

- De uitvoering en begeleiding van Lean-aanpak loopt. Het lean maken van processen ter verbetering van de dienstverlening draagt in 2015 mede bij aan de efficiencytaakstellingen van de organisatie.
- De jaarlijkse audit op het proces van inkoop en aanbesteding is uitgevoerd en draagt bij aan de verdere verbetering van de beheersorganisatie. Dit jaar zijn er in de audit maar ook door de accountant beduidend minder fouten geconstateerd.
- In januari 2014 heeft de Rekenkamer van de Gemeente Maastricht haar onderzoeksrapport *‘Integriteitsbeleid Gemeente Maastricht; Meer dan loze woorden?’* gepresenteerd. Het College heeft 7 aanbevelingen overgenomen om zaken verder te verbeteren. Hieraan is ook in 2015 doorgewerkt. Op 15 december 2015 heeft het College in een raadsinformatiebrief (ref.nr. 2015-42507) gerapporteerd over de stand van zaken rond deze aanbevelingen.
- Om tijdig inzicht te verkrijgen in de specifieke knelpunten van de drie decentralisaties die voor onze gemeente zouden kunnen gelden is, op advies van de Nederlandse Beroepsvereniging van Accountants (NBA), een controle- en verantwoordingscan uitgevoerd. De accountant

constateert in de managementletter 2015 dat de gemeente op koers ligt met de voorbereidende werkzaamheden en een start kan maken met de concrete voorbereiding van het jaarrekeningtraject.

5.2.2 Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

Personele bezetting
De bezetting in 2015 stijgt met 70,7 fte (van 1.344,64 naar 1.415,34 fte).De stijging van de formatie wordt veroorzaakt door de uitbreiding van de formatie voor de 3D's Sociaal Domein.

Efficiency
Jaarlijks wordt bij jaarrekening gerapporteerd over de te behalen efficiencytaakstelling ("hetzelfde doen – in kwantiteit en kwaliteit – met minder middelen"). De totale efficiencytaakstelling 2015 bedraagt € 8,775 mln. en is gerealiseerd.

Tot nu toe is de efficiencytaakstelling vooral gerealiseerd door de aanpassing en aansturing van de organisatie. Het herontwerpen van processen en minder indirecte functies zijn de belangrijkste wijzigingen. Verder is nog steeds een selectieve vacaturestop van kracht in combinatie met gericht beleid om de interne mobiliteit te vergroten. Dit vormt een onderdeel van de bezuinigingsoperatie en moet uiteindelijk bijdragen aan een kleinere, slagkrachtige en flexibele organisatie.

Ziekteverzuim
Het gemeentebrede verzuimcijfer, inclusief lange termijnverzuim, bedraagt 6,08% (in 2014 5,3%). Het verzuim laat dus een stijgende trend zien. Het ziekteverzuimpercentage ligt met 6,08% ook boven de streefnorm van 5,01% voor de 100.000+ gemeenten. De meldingsfrequentie ligt in 2015 net als vorig jaar rond de normwaarde van 1,2.

Het langdurig ziekteverzuim vormt in 2015 met 4,32% de hoofdmoot van het gemeentebrede ziekteverzuim en ligt behoorlijk hoger dan in 2014 (3,7%). Dit verklaart dan ook hoofdzakelijk de stijging van het ziekteverzuim ten opzichte van vorig jaar.

Externe inhuur
De externe inhuur bedraagt in 2015 € 14,099 mln. Voor de bezuinigen zijn met het college en de raad duidelijke afspraken gemaakt over de vermindering van de externe inhuur. Deze afspraak is onverminderd van kracht. De stijging van de inhuur t.o.v. voorgaande jaren wordt vooral veroorzaakt door veranderde omstandigheden door de 3D's. Daarbij zijn de kosten van incidentele inhuur gestegen (zoals: 1UD, advieskosten Geusseltbad, Callcenter, brandveiligheid studentenhuisvesting, projecten en ziekte).

Omdat er op dit moment nog geen duidelijkheid is over de formatie 2016 voor de 3D taken, is er een groot aantal detacheringen en uitzendkrachten. Daardoor is het totaalbedrag aan inhuur fors hoger dan in de vorige jaren. De stijging van de inhuur 3D's ten opzichte van 2014 is als gevolg van de start van de uitvoering 3D's in 2015. In 2014 is de inhuur als gevolg van voorbereidingskosten.

In onderstaande tabel is dit inzichtelijk gemaakt:

Externe inhuur	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
Inhuur						8.327	10.815
Inhuur 3D's						1.200	3.284
Totaal	**16.781**	**12.597**	**8.600**	**6.910**	**7.747**	**9.524**	**14.099**

* In de cijfers 2014 en 2015 zijn de detacheringen MTB gecorrigeerd.

5.2.3 Onderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet

In de Gemeentewet in artikel 213a is verankerd de verplichting van het college om jaarlijks een onderzoeksprogramma op te stellen en uit te voeren naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid: de DD-onderzoeken.

De planning ex artikel 213a Gemeentewet voor 2015 voor het jaarlijks onderzoeksprogramma vanuit Sociale Zaken, is uitgevoerd. De audit capaciteit Concernzaken is benut voor de uitvoering van interne quickscans zoals benoemd in het concerncontrolplan (audit werkkostenregeling, inkoop en aanbestedingen).

5.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het (financiële) weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen van de gemeente wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken (de weerstandscapaciteit) om een financiële tegenvaller (risico) op te vangen.

5.3.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de gemeente betreft de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te kunnen dekken. Feitelijk betreft het hiermee het vermogen (zowel incidenteel als structureel) om tegenvallers te kunnen opvangen, zonder dat hiervoor bezuinigingen noodzakelijk zijn.

Het weerstandsvermogen is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

	Rekening 2014	Begroting primitief 2015	Rekening 2015
Onvoorzien/risicobuffer	**2.241**	**1.529**	**1.529**
Post onvoorzien	483	242	242
Risicobuffer	1.758	1.287	1.287
Eigen vermogen	**52.028**	**46.856**	**45.953**
Algemene reserve	6.518	6.643	6.624
Overige bestemmingsreserves (exclusief reserve A2)	45.510	40.213	39.329
Langlopende voorzieningen	0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0	0
Weerstandscapaciteit	**54.269**	**48.385**	**47.482**
Totale lasten	440.060	583.359	553.662
Als percentage van de totale lasten	12,3%	8,3%	8,6%

Post onvoorzien/risicobuffer
In de begroting van de Algemene Dienst zijn de posten onvoorzien en risicobuffer opgenomen. De post onvoorzien is bedoeld om incidentele tegenvallers van college en raad met incidentele kosten te dekken. De post risicobuffer dient ter dekking van risico's die manifest worden.

Eigen vermogen
Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers is het eigen vermogen de aangewezen post. Echter niet het hele eigen vermogen is vrij inzetbaar. De mate van beschikbaarheid van de reserves voor het opvangen van tegenvallers is als volgt:
Algemene reserve: vrij inzetbaar zonder dat dit gevolgen heeft voor de exploitatie.
Egalisatie reserves: bedoeld voor de opvang van specifieke risico's, niet vrij inzetbaar.
Beklemde bestemmingsreserves: niet vrij beschikbaar, inzet tast direct de ruimte in de begroting aan (Vruchtboomfonds).
Financieringsreserves: niet vrij beschikbaar, inzet tast direct de ruimte in de begroting aan.
Overige bestemmingsreserves: beperkt beschikbaar door bestemming en aangegane verplichtingen.
De post overige bestemmingsreserves is exclusief de reserve A2 omdat uit deze reserve een structurele bijdrage aan de begroting is voorzien.

Langlopende voorzieningen
De voorzieningen maken onderdeel uit van het vreemde vermogen en leiden daarom tot (verplichte) uitgaven. Omdat een aantal voorzieningen pas op termijn tot uitgaven leidt, is het mogelijk deze middelen gedurende korte termijn in te zetten als overbruggingsfinanciering voor het opvangen van financiële tegenvallers. In dat geval gaat het om een zeer tijdelijke oplossing die door de terugstortingsverplichting slechts marginaal kan bijdragen aan de weerstandscapaciteit. Door deze grotendeels theoretische inzetbaarheid is de post gelijk aan nul gesteld.

Onbenutte belastingcapaciteit
Voor het opvangen van tegenvallers heeft de gemeente ook de mogelijkheid om extra middelen te genereren door het ophogen van de belastingen en leges. Deze capaciteit is door de jaren heen behoorlijk afgenomen, doordat tarieven vaak zijn gemaximeerd tot 100% kostendekking of aan de andere kant wettelijk zijn gemaximeerd. De belastingen en leges die overblijven om mogelijke tegenvallers op te vangen, zijn niet materieel. Dit alles maakt dat een belastingverhoging niet direct als weerstandscapaciteit kan worden meegenomen.

5.3.2 Risico-inventarisatie

Risicomanagement is stapsgewijs versterkt in de organisatie. Risico's zijn een natuurlijk onderdeel van een organisatie met ambities. Bewust risico's nemen en beheersmaatregelen treffen die de risico's beperken tot het gewenste niveau is het adagium. Voor zover risico's hard en kwantificeerbaar zijn, zijn hiertoe in het verleden al voorzieningen getroffen. Ook dit jaar is voor een aantal zaken een voorziening getroffen ten laste van het rekeningresultaat. Hiermee zijn echter niet alle risico's voor de gemeente afgedekt. Een aantal risico's is niet kwantificeerbaar, maar kan toch als materieel worden aangemerkt. Deze risico's worden hieronder nader toegelicht. Voor het overgrote deel betreft het de uit de programmabegroting 2015 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. Het bovenstaande betekent dat de risico's niet alleen hun oorsprong hoeven te hebben in het verslagjaar. Ze zijn voorwaardelijk, afhankelijk van nog te nemen beleidsbeslissingen. Zij kunnen mogelijk in de toekomst spelen. Immers als een risico 'een omstandigheid is die je verhindert dat je afspraken nakomt', is het hebben van een afspraak (beleid), een voorwaarde om een risico te lopen. De risico's zijn ingedeeld in de volgende categorieën:

1. Risico's in het gemeentefonds
2. Decentralisatie rijkstaken
3. Stedelijke programmering
4. Verbonden partijen
5. Risico's cofinanciering
6. Open einde-regelingen
7. Juridische procedures
8. Binnen- en buitensportaccommodaties
9. Inkomsten straatparkeren
10. Gemeenschappelijke regelingen
11. Tram Vlaanderen Maastricht
12. Fiscale risico's

Ad 1) Risico's in het gemeentefonds
Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit als de rijksuitgaven toenemen en krimpt in tijden van rijksbezuinigingen. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven in een jaar. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkerings-gerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeleffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

Ad 2) Decentralisatie rijkstaken
Op basis van de 4e rapportage monitoring 3-decentralisaties kunnen we in het algemeen concluderen dat de transitie zonder zware incidenten is verlopen binnen de beschikbare budgetten 2015. De transformatie is in volle gang. Steeds worden we uitgedaagd om nieuwe instrumenten in te zetten. De gehele samenleving, het sociale domein voorop, is in beweging. De stip op de horizon is bepaald, maar de weg er naartoe staat niet vast. Soms moeten we dus van de gebaande paden afwijken en nieuwe wegen verkennen. Dit betekent dat we gaan experimenteren om met de beschikbare middelen (financieel en inhoudelijk) bij het vastgestelde doel uit te komen. Een aantal instrumenten hiertoe zijn:

a) Bestuurlijk aanbesteden van de arrangementen in de Jeugdwet en de nieuwe Wmo2015;
b) Het herijken van het subsidiebeleid voor vrijwilligersorganisaties (incl. buurtplatforms) in combinatie van het anders organiseren van de vrijwilligersondersteuning;
c) Het instellen van de innovatiebudgetten voor Jeugd en Wmo;

d) Het instellen van een experimenteerfase waarbij burgers de gemeente kunnen uitdagen om overheidstaken over te nemen, het Maastrichts Uitdagingsrecht; en
e) Het instellen van het Sociaal InvesteringsFonds (SIF).

Gezien de beperkte ervaring die we met deze nieuwe taken hebben en alle onzekerheden die ermee samenhangen, kunnen we dan ook niet met zekerheid aangeven of we uitkomen met de budgetten die wij hiervoor van het rijk gaan ontvangen. Belangrijk is het waarborgen van de kwaliteit van zorg en ondersteuning in het sociale domein in het licht van alle benodigde wijzigingen.

Ad 3) Stedelijke programmering

Aanhoudende verslechterde grond- en vastgoedmarkt
Hoewel de vraaguitval en demografische ontwikkelingen sinds de kredietcrisis hebben geleid tot flinke saneringen in de programma's in stedelijke projecten, en daardoor ook tot verliesnemingen en afwaarderingen, heeft de aanhoudende conjuncturele teruggang de grond- en vastgoedmarkt langer dan verwacht in zijn greep houden. De vraag naar nieuwe woningen, bedrijfsterreinen en kantoorgebouwen is hierdoor sterk afgenomen en vrijwel tot stilstand gekomen. Hoewel landelijk de eerste broze signalen van economisch herstel zichtbaar worden, blijven voor Maastricht en regio voorzichtigheid en gematigd optimisme geboden. Hoewel we in Maastricht de vraag weer enigszins zien toenemen, blijft de omgeving met krimp een kwetsbaar investeringsperspectief. . Corporaties verkeren in financieel zware tijden en blijven terughoudend in verdere investeringen. Deze ontwikkelingen behelzen daarmee dan ook extra waakzaamheid bij de gemeentelijke grondexploitaties. De terugloop in de gronduitgifte, zowel in volume als in hoogte, leidt tot minder inkomsten vanuit grondexploitaties. Tegenover dalende inkomsten - en de toenemende behoefte aan een nieuw verdienmodel - staan grotere uitgaven. Gemeenten zijn immers steeds meer aangewezen op herstructurering van bestaand stedelijk gebied. Herstructurering betekent echter minder inkomsten en complexere projecten met hogere uitvoeringskosten en meer risico's; herstructurering kent per definitie een onrendabele top.

Daarnaast vinden grote verschuivingen en veranderingen plaats op het gebied van het maatschappelijk vastgoed. Te denken valt hierbij aan een flinke toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. De leegstand en het ontbreken van perspectief op korte termijn drukt de exploitatieresultaten van dergelijke complexen. Hiermee komt de courantheid van de gebouwen in de stad onder druk te staan en dus ook de waarde. De ontwikkelingen in het onderwijsveld hebben daarbij tevens gevolgen voor het aantal binnensportaccommodaties (gymzalen), die daarbij vrijkomen. Voorts zullen de veranderingen in de sector zorg en welzijn o.a. als gevolg van zeer zware bezuinigingsoperaties in het kader van de decentralisaties in de Jeugdzorg, Participatiewet en Wmo (landelijk ruim € 4 miljard) grote gevolgen met zich meebrengen in o.a. het afstoten door deze organisaties van hun maatschappelijk vastgoed. Voorgaande ontwikkelingen vinden ook hun weerslag op de gemeentelijke vastgoedportefeuille.

De vertaling van deze ontwikkeling en de hiermee samenhangende risico's naar de grond- en vastgoedexploitaties vind plaats in de Meerjarenprognose grond- en vastgoedexploitaties (MPGV). De MPGV bevat alle gemeentelijke gronden vastgoedexploitaties en het totale risicoprofiel van de grond- en vastgoedexploitaties is in kaart gebracht.

Herijking stedelijke programmering
Reeds bij de jaarrekening 2010 is het onvermijdbare verlies van de stedelijke programmering verwerkt. De stedelijke programmering woningbouw is echter een continu en dynamisch proces. We monitoren, analyseren en concluderen periodiek en stellen indien nodig tussendoor bij (periodieke herijking / risicomanagement). Conform afspraak zou na vijf jaar de stedelijke programmering worden herzien. Dit proces is in 2014 opgestart met als resultaat de Nota Stedelijk Programmering 2016-2020. De belangrijkste conclusies hierbij zijn dat er naast een te hoge plancapaciteit ook onwenselijk geachte programmeringen zijn voor wat betreft soort/type woning dan wel locatie. Om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad bevat de nota dan ook een palet aan maatregelen. De financiële vertaling van de consequenties hiervan voor de gemeentelijke grondexploitaties vindt in deze jaarrekening plaats.
Mogelijk risico blijven echter die plannen waarbij nog geen bestemmingsplan is vastgesteld, dan wel een bestemmingsplanwijziging benodigd is. Op basis van de toepassing van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking dient voor deze (planologisch) nieuwe stedelijke ontwikkelingen getoetst te

worden of er een regionale behoefte is. Indien een plan deze toets niet doorstaat behelst dit een aanpassing van het plan (in ladder inpasbaar maken) dan wel het schrappen van het plan. Voorgaande resulteert in een aanpassing van de programmering voor wat betreft zowel inhoud als aantallen.

Ad 4) Verbonden partijen
De verbonden partijen (bestuurlijk én financieel belang) worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerking (meestal stichtingen) en gemeenschappelijke regelingen. Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente geen verhaal heeft als de verbonden partij failliet gaat, of dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij gemeenschappelijke regelingen loopt een individuele gemeente de risico's van de kosten bij uittreding van één van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. Zie in paragraaf 5.5. een overzicht van alle verbonden partijen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt.

Financiële belangen kunnen leiden tot risico's. Op basis van een risicoanalyse worden de risico's per verbonden partij inzichtelijk gemaakt. Voor 2015 leidt dit ertoe dat we extra aandacht zullen besteden aan: **WOM Belvedère BV, MTB NV, Projectbureau A2**, Veiligheidregio, Kredietbank en MECC. Hierna worden de vetgedrukte verbonden partijen nader toegelicht. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)
In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognosticeerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognosticeerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Draaiknoppen zijn programma-intensivering, versnelde uitvoering, tijdelijk beheer, aanbestedingsvoordeel, subsidie, financiering en inbreng kapitaal derden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet.

Op basis van de actuele hercalculatie van de grondexploitatie WOM Belvédère wordt er een hoger tekort verwacht van € 12,9 mln. ten opzichte van voorgaand jaar. Omdat de gemeente Maastricht ten opzichte van de WOM Belvédère een vangnet vormt voor eventuele toekomstige tekorten is in de jaarrekening 2015 van de gemeenten Maastricht hiervoor een voorziening gevormd. De raad heeft besloten om van het MJIP jaarlijks € 2,3 miljoen aan te wenden voor het vormen van een bestemmingsreserve waarmee eventuele tekorten van de WOM Belvédère kunnen worden gedekt. Conform bestendige gedragslijn is het college voornemens om de lasten van € 12,9 mln. voor het vormen van de voorziening in 2016 ten laste te brengen van het vruchtboomfonds zonder de rentebijschrijving aan te passen. Zodra de voorziening vrijvalt wordt deze weer teruggestort in het Vruchtboomfonds. Omdat hierover door de raad nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden is de voorziening niet als zodanig verwerkt in de jaarrekening 2015.

MTB NV
De gemeente heeft diverse rollen bij MTB: een zorgplicht van de gemeente om het werk te behouden voor de ruim 1.000 SE die bij MTB werken, als aandeelhouder, als financier en als opdrachtgever. Over 2015 wordt een tekort van € 0,3 mln. verwacht. Ons aandeel (79%) in dit tekort bedraagt circa € 0,237 mln. Dekking hiervan is voorzien in de post onvoorzien/risicobuffer.

Project A2
Het integrale project A2 / De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. Momenteel loopt de laatste fase van de tunnel. De ruwbouw is gerealiseerd en ook alle installaties zijn inmiddels aangebracht. Momenteel loopt het testen van de installaties en systemen. De resultaten hiervan worden beoordeeld door de (Rijks) Tunnelveiligheids-beambte. Rond de zomer loopt dan de formele procedure voor de openstellingsvergunning. Afhankelijk van de uitkomsten van het testen, het advies van de Tunnelveiligheidsbeambte en de uitkomsten van het vergunningentraject, kan uiteindelijk gewerkt worden aan de laatste werkzaam-heden om de tunnel aan het eind van 2016 gefaseerd in gebruik te nemen. Gezien de grote complexiteit en de ervaring in andere recente tunnelprojecten, is een vertraging niet uit te sluiten. In de beheersing wordt daarom vanuit het Projectbureau zeer dicht op de uitvoering getoetst.

Daarnaast starten in 2016 ook de eerste gebiedsontwikkelingstrajecten. Gezien de opgave van 1.043 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies, is ook hier een voortvarende ontwikkeling, gezien de marktomstandigheden en de wijzigingen bij de moedermaatschappijen, niet vanzelfsprekend. De gebiedsontwikkeling wordt door Ballast Nedam feitelijk uitgevoerd. Na een zeer moeilijk jaar is Ballast Nedam eind 2015 overgenomen door het Turkse bouwbedrijf Renaissance Construction. Het risicobeheer op het project vindt plaats door het Projectbureau A2 en als onderdeel van de opdracht, is een budget beschikbaar voor het opvangen van risico's.

Ad 5) Risico's van cofinanciering
Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EUprojecten.

Ad 6) Open einde-regelingen
De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, bijzondere bijstand, armoedebeleid) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een open-einderegeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag. Voor zover aan de bovenstaande risico's een financiële waarde kan worden gegeven, hebben deze invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente Maastricht.

Ad 7. Juridische procedures

Geusseltbad/combinatiegebouw
Met de aannemer van de nieuwbouw zwembad Geusselt voert de gemeente een (tweede) gerechtelijke bodemprocedure o.a. over de scheefstand van de gevels en de verzakkingen van de ligweide en buitenbaden. We verwachten hierover in 2016 een uitspraak van de raad van Arbitrage voor de bouw (RvA). Daarnaast is door Cofely (nevenaannemer voor de werktuigbouwkundige installaties) een procedure aangespannen voor vergoeding van de (extra) kosten als gevolg van verlenging van de bouwtijd. Voor de mondelinge zitting van deze zaak door de RvA is nog geen datum vastgesteld maar wordt verwacht omstreeks medio 2016. Het vonnis volgt dan normaliter twee tot drie maanden later.

Ad 8) Binnen- en buitensportaccommodaties
Het risico van het tekort op het onderhoud van de binnen- en buitenaccommodaties is bekend en nog steeds actueel. Beleidskeuzes betreffende de afbouw van de binnensportaccommodaties zijn gemaakt en uitgevoerd. De effecten hiervan worden inzichtelijk gemaakt. Het traject dat moet leiden tot een raadsbesluit over de aanpassing van de gebruikstarieven voor de binnen- en buitensport zal eveneens in 2016 duidelijk worden. MJOP (meerjarenonderhoudsplanning en -kostenraming) voor de binnen- en buitenaccommodaties zijn gemaakt, aanbestedingen voor het benodigde onderhoud lopen. Kortom in 2016 volgt een totaalbeeld en wordt duidelijk wat het benodigde budget is voor de binnen- en buitenaccommodaties.

Ad 9) Inkomsten straatparkeren
De inkomsten van straatparkeren blijven structureel achter op de begroting. Dit heeft gevolgen voor de afdracht aan het mobiliteitsfonds. Op basis van een prognose over de ontwikkeling van het mobiliteitsfonds staat de bijdrage aan RMP (Ruimtelijk mobiliteitspakket) vanaf 2016 onder druk.

Ad 10) Gemeenschappelijke regelingen
Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als het bestuur van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente. Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittreding van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf Verbonden partijen zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording, alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

Ad 11) Tram Vlaanderen Maastricht
In 2014 is een review uitgevoerd op het totale dossier. Er is gekeken naar techniek, budget, planologie en de planning. De uitkomsten zijn met de raad en Provinciale Staten gedeeld en de colleges hebben opdracht gekregen om het vervolgproces Tram Vlaanderen-Maastricht in gang te zetten. Op basis van het besluit van het college van Maastricht en het college van Gedeputeerde Staten zijn 2 varianten voor een tijdelijke eindhalte voor de Wilhelminabrug uitgewerkt (Boschstraat-Mosae Forum). Conform het besluit inzake de keuze voor een van de varianten (Mosae Forum), heeft de verdere uitwerking (zowel financieel als inhoudelijk) van deze voorkeursvariant plaatsgevonden. De variantenstudie toont aan dat het project Tram Vlaanderen-Maastricht vanaf de landsgrens tot aan Mosae Forum binnen de financiële (kosten: 65,8 miljoen; budget: 70,1 miljoen) kaders kan worden gerealiseerd. De gemeenteraad en Provinciale Staten hebben in 2015 ingestemd met de scopewijziging en de uitvoer van het project. Deze vraag ligt nu ook voor bij de Belgische partners. De afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in februari 2016 het bestemmingsplan vernietigd dat het Nederlandse deel van de tramlijn mogelijk moest maken. De gemeente Maastricht heeft voorgesteld een nieuw bestemmingsplan te maken als alle partijen daarom vragen.

Ad 12) Fiscale risico`s
De gemeente Maastricht wordt mede door veranderingen in wet- en regelgeving geconfronteerd met een aantal (autonome) risico`s/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

Vennootschapsbelasting
Per 1 januari 2016 is de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. De gemeente Maastricht heeft een stuurgroep aangesteld om de gevolgen hiervan in kaart te brengen. In de loop van 2016 zal duidelijk worden of en in welke mate de gemeente Maastricht door deze wetgeving wordt geraakt.

Btw sport
Het Ministerie van Financiën heeft reeds meerdere malen aangegeven de btw-sportvrijstelling aan te moeten passen als gevolg van Europese jurisprudentie. Deze aanpassing kan aanzienlijke (negatieve) consequenties voor de gemeentelijke (sport)begroting met zich meebrengen. Aangezien het kabinet op korte termijn, binnen de budgettaire kaders, nog geen mogelijkheid ziet om de budgettaire gevolgen hiervan in te passen, is een definitieve ingangsdatum van de genoemde wijziging op dit moment nog niet bekend.

5.3.3 Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico’s en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstands-capaciteit die uit de risico-inventarisatie voorvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

Uw raad heeft bij het vaststellen van de kadernota Weerstandsvermogen (juni 2009) aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (voldoende). Op basis van de huidige inschattingen is de ratio weerstandsvermogen in 2015 ruim voldoende is.

5.4 Financiering

5.4.1 Inleiding

Kerndoelstellingen van Treasury binnen de gemeente Maastricht zijn optimalisering van de financiële logistiek, het beschermen van het vermogen en het resultaat tegen financiële risico's en het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.
In dit treasuryverslag is er, conform wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido), aandacht voor de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het schatkistbankieren. Daarnaast worden de renteontwikkeling en -verwachting, het renteresultaat, de samenstelling van de leningenportefeuille inclusief de hieraan verbonden risico's en de vervroegde aflossingen en renteherzieningen toegelicht.

Ontwikkelingen
2015 stond in het teken van de maatregelen die de Europese Centrale Bank (ECB) heeft genomen om de economische crisis te bestrijden. De ECB heeft een aantal instrumenten om de bestedingen aan te jagen. Met haar beleidsrentes kan de ECB de tarieven voor lenen en sparen beïnvloeden. De ECB heeft door het verlagen van de rente lenen aantrekkelijker en sparen onaantrekkelijker gemaakt. Hierdoor zouden banken meer leningen moeten gaan verstrekken en consumenten minder moeten gaan sparen en dus meer gaan besteden. Daarnaast heeft de ECB op grote schaal onaantrekkelijke leningen van banken opgekocht. Dit moet de beleggers meer vertrouwen geven dat de ECB de economische situatie serieus neemt en adequaat aanpakt.

5.4.2 Risicobeheer

Kasgeldlimiet
Het risico op de kortlopende financiering wordt bepaald door de wettelijke kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet wordt bepaald door het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage (voor 2015: 8,5%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal van het lopende boekjaar. Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. Voor 2015 was de kasgeldlimiet voor Maastricht hiermee bepaald op ca. € 49,6 mln.

De gemeente Maastricht heeft het gehele jaar 2015 gelden moeten aantrekken. De kasgeldlimiet is alleen in het eerste kwartaal van 2015 overschreden. Conform bepalingen in de Wet Fido is dit echter toegestaan (zelfs 2 achtereenvolgende kwartalen mogen worden overschreden).
De financieringsbehoefte van de gemeente Maastricht is in 2015 grotendeels ingevuld door het aantrekken van kortlopende middelen (rekening-courant en/of daggeld), maar er zijn ook diverse langlopende leningen aangetrokken (bijvoorbeeld voor de aankoop van het MECC en de financiering van de verlegging Noorderbrug). Gezien de rentestand was 'kort' geld zeer aantrekkelijk, maar ook de lange rente was historisch gezien zeer laag. Zie onderstaande tabel voor de liquiditeitspositie t.o.v. de kasgeldlimiet.

Overzicht liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet 2015 (x € 1.000):

	1e kwartaal	*2e kwartaal*	*3e kwartaal*	*4e kwartaal*
Liquiditeitspositie	-60.852	-26.588	-40.367	-40.647
Kasgeldlimiet	-49.586	-49.586	-49.586	-49.586

Renterisiconorm
De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. De renterisiconorm bedraagt maximaal 20% van de begrotingsomvang van het begrotingsjaar. Als de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen worden begrensd tot 20% van de begroting, leidt een rentestijging van 1 procentpunt tot maximaal 0,2 procentpunt hogere rentelasten op de begroting. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille (in looptijd en aflossing) en dus van de renterisico's.

De Gemeente Maastricht voldeed in 2015 ruimschoots aan de bepalingen van de renterisiconorm. Ook voor de jaren 2016-2018 wordt er geen overschrijding verwacht. Onderstaande tabel verduidelijkt dit:

Renterisico op de vaste schuld 2015-2018 (x € 1.000)

Stap	Variabelen renterisiconorm	2015	2016	2017	2018
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	2.798
(2)	Aflossingen	40.402	28.183	19.187	24.297
(3)	***Renterisico (1+2)***	***40.402***	***28.183***	***19.187***	***27.095***
(4)	***Renterisiconorm***	***116.672***	***107.959***	***98.326***	***96.878***
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder de renterisiconorm	76.270	79.776	79.139	69.783
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	***Renterisiconorm***				
(4a)	Begrotingstotaal	583.359	539.794	491.629	484.391
(4b)	Percentage regeling	20	20	20	20
(4) = (4a)x(4b)/100	***Renterisiconorm***	***116.672***	***107.959***	***98.326***	***96.878***

Ontwikkeling rente
Het 1-maands Euribor tarief ligt sinds eind februari 2015 structureel beneden de 0%. Deze negatieve rentes betekenen dat wanneer je geld leent, je rente ontvangt. Per ultimo 2015 lag het 1 maands Euribor tarief op ca. -/- 0,20%.

De lange rente vertoonde tot mei 2015 een dalende tendens. Daarna steeg het tarief weer om uiteindelijk de laatste 5 maanden van 2015 te schommelen tussen de 0,8% en 1,0%. Per ultimo 2015 lag het tarief voor 10 jaars lineaire leningen op ca. 0,95%.

5.4.3 Renteverwachting

Ten tijde van de opmaak van de begroting 2016 (medio 2015) zijn we uitgegaan van een korte rente van 0,25% en een lange rente van 1,50%. De korte rente blijft naar verwachting heel 2016 negatief. De lange rente (10 jaars lineaire lening) is in het eerste kwartaal van 2016 nog iets verder gedaald. Ook voor de lange rente wordt er voor 2016 een blijvend laag niveau verwacht. De begrote rente van 1,50% voor lang geld is echter nog steeds legitiem, aangezien we nu met deze lage rentestanden voor langere looptijden kiezen, waarbij we de looptijd laten afhangen van het verwachte tarief (in elk geval lager dan 1,50%). Het aantrekken van langlopende leningen met deze langere looptijden (20, 30 jaar) is nu in elk geval ook zeer aantrekkelijk.

5.4.4 Renteresultaat

Bij de opmaak van de begroting 2015 werd er een positief renteresultaat verwacht van € 8,996 mln. Nu, bij de opmaak van de jaarrekening is er t.o.v. dit begrote renteresultaat een voordeel te melden van € 0,667 mln. Het rentevoordeel t.o.v. de begroting wordt vooral veroorzaakt door lagere financieringslasten in 2015. Dit is te verklaren door lagere rentestanden voor kort en lang geld dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.

5.4.5 Samenstelling leningenportefeuille

Opgenomen geldleningen (o/g)
Per 1 januari 2015 bedroeg de stand van de opgenomen leningenportefeuille (o/g) circa € 169,7 mln. In 2015 werden er 6 nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken voor in totaal € 121 mln. Hiervan was € 75 mln. bestemd voor de invulling van de eigen financieringsbehoefte (m.n. aankoop Mecc en

1e bijdrage aan verlegging Noorderbrug). Ter doorverstrekking aan de WOM Belvédère BV werden er 2 leningen van resp. € 30 mln. en € 15 mln. aangetrokken. Ter doorverstrekking aan Wonen Boven Winkels werd er één lening van € 1 mln. aangetrokken.
Op basis van de contractuele bepalingen in de leningvoorwaarden waren er reguliere aflossingsverplichtingen van circa € 40,4 mln. Per saldo steeg de o/g-portefeuille per ultimo 2015 daarom naar ca. € 250,3 mln.

Uitgezette geldleningen (u/g)
Een groot deel van de leningenportefeuille is uitsluitend door de gemeente opgenomen om vervolgens als geldlening aan derden door te verstrekken. Op 1 januari 2015 was de stand van de uitgezette leningenportefeuille (u/g) circa € 116,9 mln. In 2015 werden er 4 nieuwe leningen verstrekt voor in totaal € 46,5 mln. Er werden twee leningen van resp. € 30 mln. en € 15 mln. verstrekt aan de WOM Belvédère BV. Een lening van € 1 mln. werd aan Wonen Boven Winkels verstrekt. Tenslotte ontving Malberg Exploitatiemaatschappij CV een lening van € 0,5 mln.
Aan reguliere aflossing werd er € 24,3 mln. betaald. De stand van de verstrekte geldleningen per ultimo 2015 komt daarmee uit op ca. € 139,1 mln.

Onderstaande tabel geeft de verdeling naar geldnemer van de u/g-portefeuille weer per 31/12/2015:

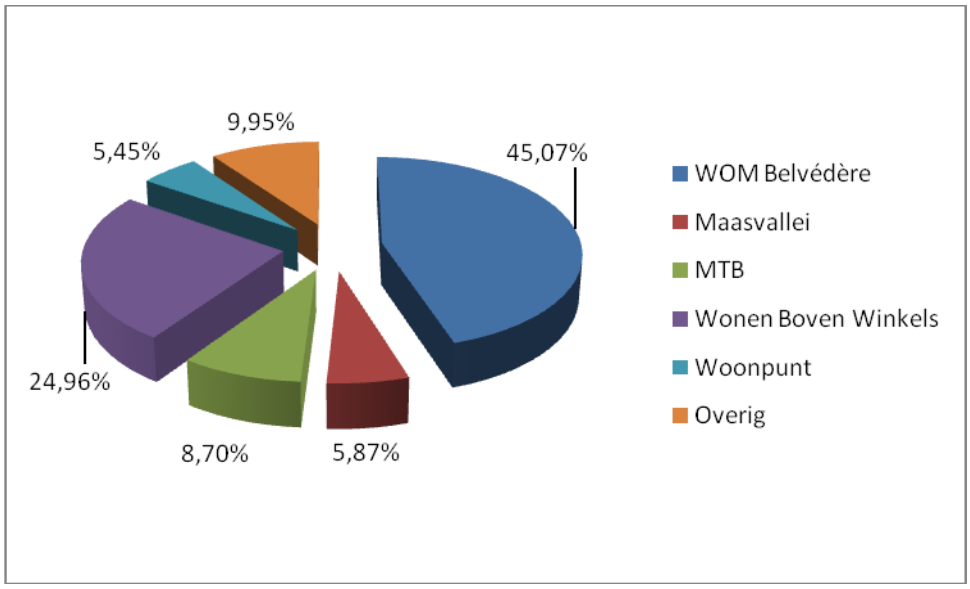

De post ‘overig’, die circa € 13,8 mln. bedraagt, bestaat voornamelijk uit verstrekte geldleningen aan o.a. Envida (voorheen stichting Vivre), Enexis, Maastricht School of Management en Kringloop Zuid.

Zekerheden op de verstrekte leningenportefeuille
44,36% (ca. € 61,7 mln.) van de verstrekte leningenportefeuille is gedekt door een zekerheid, met name het recht van 1e hypotheek. 55,64% (ca. € 77,4 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid. Het overgrote deel aan leningen die niet zijn gedekt door zekerheden, zijn leningen die verstrekt zijn aan de WOM Belvédère BV (€ 62,7 mln.), de MTB (€ 12,1 mln.) en aan Enexis (€ 1,7 mln.). Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM instapt, zal er per ommegaande weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht gevestigd worden ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht verstrekte leningen aan de WOM. De MTB heeft via een Raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Overigens, het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel ca. € 9,6 mln. Meerssen en Eijsden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln. Bij de verkoop van de Essent aandelen heeft de gemeente Maastricht een aantal leningen verstrekt aan Enexis. Op dit moment staan nog 2 leningen open die per 31-12-2015 een restantschuld hebben van € 1,7 mln. Enexis kan gezien worden als een zeer solide bedrijf. Het risico op non-betaling is erg klein te noemen.

5.4.6 Vervroegde aflossingen en renteherzieningen

In 2015 werd er geen opgenomen- of verstrekte lening vervroegd afgelost. Van geen enkele opgenomen geldlening behoefde de rente te worden herzien. Van één verstrekte geldlening werd de rente herzien, te weten van de lening verstrekt aan Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied. De rente voor deze lening daalde van 1,556% naar 1,325%.

5.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privaat- of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen. De belangrijkste resultaten en ontwikkelingen in de verbonden partijen van de gemeente Maastricht worden in deze paragraaf in het kort beschreven.

5.5.1 Deelnemingen

Naam	**NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)**
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen
Eigen vermogen begin/eind	€ 3.582 mln. / € 4.163
Vreemd vermogen begin/eind	€ 149.923 mln. / € 145.348
Resultaat	€ 226 mln.
	N.B. Betreft cijfers 2015

De BNG Bank fungeert als bankier voor overheden. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De aandelen BNG zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out-percentage van 50% van de winst na belastingen. Om te kunnen voldoen aan de Basel III norm (door kredietcrisis moeten banken grotere reserves aanhouden) heeft de BNG Bank voorlopig t/m 2018 het pay-out-percentage verlaagd naar 25%. De gemeente Maastricht heeft 347.334 aandelen (a € 2,50 per aandeel).

De nettowinst van BNG Bank over 2015 bedroeg € 226 mln. Voor 2015 bedraagt het uit te keren dividend bijna € 57 mln., een pay-out van 25%. Gegeven het aantal aandelen en een dividend van € 1,02 per aandeel betekent dit voor de gemeente Maastricht over 2015 een dividenduitkering van ruim € 0,355 mln. Voor 2016 en verder is in de begroting van de gemeente Maastricht een dividenduitkering van € 0,4 mln. opgenomen.

De omvang van nieuw verstrekte langlopende leningen ligt in 2016 naar verwachting in lijn met die van het jaar 2015. Mede onder invloed van aanhoudende lage lange rentetarieven en de terughoudende rentepositie van de bank zal het renteresultaat naar verwachting lager uitkomen dan in 2015. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen. Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2016.

Naam	Wijk ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied
Zeggenschap	100% gemeente (1% via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities.
Programma	10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	€ 57,9 mln. / € 57,9 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 144,5 mln. / € 150,9 mln.
Resultaat	sluitend
	Cijfers 2014

Met aan de basis de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening.

ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelen-kapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd en de ruimtelijke en programmatische kaders voor het Belvédère-gebied binnen de singels, voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie (grex) Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV voorlopig als operationeel vehicle blijft bestaan in afwachting van mogelijke voordelen die dat kan bieden. Conform de door uw de raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli. Gemeld kan worden dat tal van activiteiten zijn afgerond, in uitvoering zijn of gereed staan voor start uitvoering. Hieronder volgt een opgave per deelgrex.

<u>Activiteiten die in 2015 hebben plaatsgevonden:</u>

Grex 1: binnen singel is onder andere de voorbereiding van het casco herstel van de Eiffel voor het multifunctioneel gebruik van dit gebouw aan de gang. In 2016 zal het cascoherstel van start gaan. Meteen na oplevering begint de exploitatie. De erfpachtovereenkomst met Student Hotel is getekend en er zijn/worden diverse oriënterende gesprekken gevoerd met diverse partijen die interesse hebben in vestiging in de Eiffel. De Pathé bioscoop is geopend en de openbare ruimte rondom Pathé is aangelegd in 2015. Inzake het Nutsterrein kan gemeld worden dat in 2015 37 woningen voor Maasvallei zijn opgeleverd. Later in 2015 zijn 70 woningen in fase 1 in aanbouw en in verkoop genomen. Afronding fase I inclusief openbare ruimte vindt in 2016 plaats. De ontwikkeling van volgende fasen is afhankelijk van de belangstelling voor de locatie en de realisatie van de verkoop. Zekerheidshalve is de looptijd van het project enigszins verlengd met de verwachting dat het hele project in een continue bouwstroom kan worden uitgevoerd en in 2019 zal kunnen worden afgerond.

Binnen grex 2 is het herstel van de vestingmuren Lage Fronten fase 1 vertraagd. De start wordt voorzien in juli 2016. Fase 2 Frontenpark vormt de aaneenschakeling van de Hoge en Lage Fronten. Deze aaneenschakeling kan alleen worden gerealiseerd in combinatie met het project

Noorderbrugtracé waarbij de wegenstructuur ter plekke toch volledig op de schop gaat. In 2015 zijn vanuit de aanpak Noorderbrug diverse ateliersessies georganiseerd, één van deze sessies is gericht op het ontwerp 'verbinding' Hoge en Lage Fronten. In 2016 wordt toegewerkt naar een Definitief Ontwerp. Uitvoering is voorzien in 2018. Met de sloop van gebouwen tussen Lage Fronten en het tracé Noorderbrug is eind 2015 gestart. Tenslotte is in 2015 geëxperimenteerd in de gashouder om te komen tot definitieve invulling.
Ook is de begane grond van het LAB-gebouw (terrein Radium) ingevuld met ondermeer de Toneel Groep Maastricht en diverse ateliers. Ook voorbereiding van invulling 2e etage (FashionHouse) is eind 2015 opgepakt. Verder hebben in het gebied Lage Fronten diverse kleinschalige activiteiten plaatsgevonden.

Binnen grex 3 (bedrijventerrein Bosscherveld inclusief de aanpak van de Noorderbrug kan worden gemeld dat de gunning van het project Noorderbrugtrace in juli 2015 heeft plaatsgevonden waarna de uitvoering is gestart en is voorzien tot ongeveer 2018. Inzake PDV kan worden gemeld dat de uitgifte van de overige onderdelen van PDV fase I is voortgezet. De voorbereidende werkzaamheden voor PDV fase 2 zijn opgestart in 2015 en zullen in 2016 worden voortgezet, besluitvorming wordt voorzien medio 2016.

Zoals aangegeven in de raadsnota van juni 2015 'Stand van zaken planontwikkeling Belvédère inclusief actualisatie grex 2015' is het vervolgproces erop gericht om de geprognosticeerde onrendabele top nog verder terug te dringen. De verdere planontwikkeling zal zoals hiervoor aangegeven jaarlijks plaatsvinden. De gemeente heeft zich ten opzichte van de WOM Belvédère B.V. garant gesteld voor de dekking van een eventuele onrendabele top. Indien de verwachting bestaat dat een onrendabele top wordt gerealiseerd dient de gemeente een voorziening te vormen voor de aan de WOM Belvédère B.V. verstrekte garantieverplichting. Bij het opmaken van de jaarrekening 2015 geeft het college aan dat alle inspanning erop gericht zijn om de grondexploitatie naar verwachting kostendekkend af te sluiten. Daarom is in de jaarrekening 2015 geen voorziening gevormd met betrekking tot de garantieverplichting ten behoeve van de WOM Belvédère B.V. Conform het raadsbesluit van juni 2013 fungeert het MJIP (€ 2,3 mln. vanaf 2016) als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het grexverloop en de resultaten van de oplossingsrichtingen.

Naam	**Wonen boven winkels Maastricht N.V.**
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad
Zeggenschap	Als aandeelhouder en voorzitter raad van commissarissen
Aandelen/financieel belang	1/3 aandeelhouder, verstrekte subsidies en leningen
Programma	11 Wonen
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,038 mln. / negatief € 0,467 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 36,1 mln. / € 34,5 mln.
Resultaat	Verlies € 504.797
	Cijfers betreffen Voorlopige jaarrekening 2015

De nv Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft in haar 25 jarig bestaan haar bestaansrecht bewezen. In de Maastrichtse binnenstad zijn dankzij haar succesformule (samenwerking gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt) 454 nieuwe woningen in de Maastrichtse binnenstad gemaakt. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad.

Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de Raad van Commissarissen WbWM besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten verandert het karakter van de vennootschap van een ontwikkelorganisatie naar een beheerorganisatie. De aandacht komt te liggen op waardebehoud van het gerealiseerde vastgoed.

Naam	**Enexis Holding N.V./Attero en andere uit verkoop Essent voortvloeiende rechtspersonen**
Vestigingsplaats	Arnhem
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie
Zeggenschap	Via VEGAL (Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	0,1957 procent van de aandelen en dividenduitkering
Programma	15 Algemene inkomsten en uitgaven
Eigen vermogen begin/eind	€ 3.516,7 mln. / € 3.607,7 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 2.900,3 mln. / € 3.471,7 mln.
Resultaat	€ 223,1 mln.
	Cijfers 2015

In 2009 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent aan energiebedrijf RWE. In 2011 zijn ook de EPZ-aandelen (Electriciteits-Productiemaatschappij Zuid-Nederland waaronder kerncentrale Borssele) overgedragen. En in 2014 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Uit de verkoop aan RWE en Waterland vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder a t/m 1 voort. Gemeente Maastricht is aandeelhouder in deze deelnemingen.

a. Enexis Holding N.V.
Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De winst over 2015 is met ca. 15% gedaald ten opzichte van een jaar ervoor. Het dividendbeleid van Enexis holding is gericht op een pay-out ratio van 50 procent, mits de wettelijke verplichte investeringen zeker gesteld zijn. De voor 2015 voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 0,75 per aandeel (€ 0,89 in 2014). In 2015 is (over het jaar 2014) een dividenduitkering ontvangen van € 0,26 mln.

b. CBL Vennootschap B.V.
Hierin is namens de verkopende aandeelhouders het CBL-fonds (cross border lease) ondergebracht. Dit fonds dient ter dekking van het risico van vervroegde beëindiging van de CBL's.

c. Vordering Enexis B.V
Enexis beschikte ten tijde van de aankoop van de gas- en elektriciteitsnetten niet over voldoende liquide middelen om de koopprijs te betalen. Derhalve is deze omgezet in een lening van Essent. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. De eerste twee tranches van de lening zijn afgelost. Thans lopen nog de derde en vierde tranche.

d. Verkoop vennootschap B.V.
In het kader van de verkoop van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap*.*

RWE heeft eind 2015 per saldo een totaalbedrag aan belastingclaims (rekening houdend met belastingteruggaven en vrijval voorzieningen) ingediend van € 38.100.000 (exclusief eventuele additionele correcties in verband met Attero / Enexis). RWE en Verkoop Vennootschap B.V. hebben op dit moment nog geen overeenstemming over de afwikkeling van deze belastingzaken. Gelet op de verdere afwikkeling van de belastingclaims van RWE, kan over de omvang van de gedeeltelijke vrijval van € 113 miljoen, nog geen uitspraak worden gedaan. Naar verwachting zal in de 1e helft van 2016 de discussie met RWE over de belastingclaims worden afgerond. De vennootschap zal naar verwachting in de eerste helft van 2016 worden geliquideerd

e. CSV Amsterdam B.V.

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

1. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
2. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. (“Waterland”);
3. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

Het vermogen op de escrow-rekening is € 13,5 mln. De escrow-rekening wordt aangehouden bij de notaris. CSV Amsterdam B.V. en Waterland zijn niet zonder meer gerechtigd tot het voornoemde bij een notaris in escrow gestorte bedrag. CSV Amsterdam B.V. en Waterland hebben enkel een voorwaardelijke aanspraak op dat bedrag. Zodra aan de in de escrow overeenkomst opgenomen voorwaarden is voldaan, zal de notaris het desbetreffende bedrag betalen aan hetzij de CSV Amsterdam B.V. (ten gunste van de Verkopende Aandeelhouders), hetzij Waterland. Op dit moment wordt niet aan de voorwaarden voor betaling aan één van beide partijen voldaan, zodat het in escrow gestorte bedrag vooralsnog onder de notaris blijft en geen onderdeel uitmaakt van de balans van CSV Amsterdam B.V.

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims (die door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld. Conform de koopovereenkomst zal de escrow-rekening tot 5 jaar na completion blijven staan voor de afwikkeling van potentiële claims vanWaterland.

f. Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen (van de EPZ-aandelen / kerncentrale Borssele). Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.

Binnen PBE is nog vanaf medio 2012 een bedrag van €1,6 mln.(merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zakendie uit de verkoop voortkomen af te wikkelen.
Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ.

Naam	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten
Zeggenschap	Als aandeelhouder met 8% van de aandelen
Aandelen/financieel	€ 186.058 (41 aandelen à € 4.538 nominaal)
Risico	Beperkt tot financiële inleg
Programma	Programma 15 Inkomsten en Uitgaven
Resultaat	Positief resultaat 2014 € 9,376 mln.
Eigen vermogen begin/eind	€ 171,5 mln. / € 180,8 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 401,6 mln. / € 390,4 mln.
NB: cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2014 (jaarrekening 2015 nog niet beschikbaar)	

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De aandeelhouders hebben in 2006 ingestemd met een verlaging van de drinkwaterprijs. Met deze prijsverlaging laat WML haar klanten meeprofiteren van behaalde bedrijfsresultaten. Als gevolg hiervan is er geen sprake van dividenduitkering.

De gemeente Maastricht heeft 41 van de 500 aandelen, zijnde 8,2% van de stemmen. WML heeft ook in 2014 gewerkt aan een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten. Het drinkwaterbedrijf boekte een positief resultaat van € 9,4 mln. (2013: € 11,6 mln.). Een resultaat dat € 2,9 mln. hoger is dan begroot. Ten opzichte van 2013 is het resultaat volgens planning gedaald. De daling van € 2,3 mln. wordt vooral veroorzaakt door enkele eenmalige operationele kosten en een hogere afschrijvingslast. Het jaarverslag 2015 is nog niet bekend (naar verwachting in juni 2016).

Naam	Bodemzorg Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Openbaar belang	Nazorg over twaalf stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel	50 procent van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50 procent is door de provincie overgedragen aan Nazorg BV
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	14 Natuur, milieu en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 2,5 mln. / € 2,9 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 2,0 mln. / € 1,7 mln.
Resultaat	positief € 340.000.
	Cijfers 2015

Bodemzorg Limburg (voorheen bekend onder de naam Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap met als aandeelhouders de provincie Limburg (50 procent) en de Limburgse gemeenten (50 procent). Vanaf 2003 is er een organisatorische scheiding aangebracht tussen Bodemzorg Limburg en Essent Milieu. Dit betekent dat Bodemzorg Limburg als een geheel zelfstandige onderneming functioneert. In 2009 is de provincie uit de BV gestapt. Bodemzorg Limburg blijft haar activiteiten uitvoeren: Administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie; Het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag; Het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom; Het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn.

Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een inwonerbijdrage van € 0,25 in de afvalbegroting opgenomen. Niet uit de balans blijkende verplichtingen voor de vennootschap zijn de meerjarig huurcontracten van het kantoor en de overname van de locatie Geliskensdijkweg te Venlo.

Naam	MECC Maastricht BV
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum
Zeggenschap	99,9999 procent (90 procent gemeente rechtstreeks en 10 procent via Exploitatiemaatschappij Maastricht (EMM))
Aandelen/financieel belang	Aandelen (10 aandelen à € 0,10)
Programma	3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 37.002 / € 245.518
Vreemd vermogen begin/eind	€ 6,47 mln. / € 6,38 mln.
Resultaat	€ 208.516 positief

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar de samenwerking met en versterking van de Health Campus Maastricht

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. MECC Maastricht biedt organisatoren, deelnemers en bezoekers van beurzen, congressen en evenementen het maximale succes door een flexibele opstelling, optimale service en ondernemende instelling. Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht daarmee nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

Medio 2014 is de ontvlechting van de backoffice activiteiten van RAI afgerond en daarmee is MECC Maastricht BV volledig zelfstandig. Daarna kon gewerkt worden aan de strategische visie, welke in 2015 stukje bij beetje werd uitgerold. Belangrijke peilers zijn het verlengen van het contract met TEFAF en het uitbouwen van de samenwerking met (de partners in) de Health Campus Maastricht. Daarnaast is onderzocht hoe de beurzen versterkt kunnen worden met het introduceren van nieuwe (eigen) titels.

In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat in eigendom was bij Annexum, overgenomen. Hierdoor is het volledige vastgoed MECC (m.u.v. parkeergarage P5) in eigendom van de gemeente. Daarop volgend heeft een verkenning door MECC en de gemeente plaatsgevonden naar een investeringsimpuls in de upgrading en uitbreiding van het MECC en de congresfaciliteiten. Dit heeft geleid tot een plan voor een investering van ca. € 27,2 mln. in de jaren t/m 2019. In 2015 hebben daarvan reeds de eerste investeringen plaatsgevonden in maatregelen ter verbetering van het gebruik voor TEFAF (verbinding Zuidhal en Expofoyer). Bij de provincie is een subsidieaanvraag ingediend voor een bijdrage van € 5,0 mln. in het totale investeringsprogramma.

In 2015 is het contract met TEFAF voor 5 jaar verlengd en werd door nieuwe activiteiten, de omzet vergroot van € 10,1 mln. in 2014 naar € 12,0 mln. in 2015. Na jaren van fors negatieve resultaten, is in 2013 en 2014 de omzetdaling omgebogen naar een licht positief resultaat. In 2015 is het resultaat sterk opgelopen naar een positief resultaat van € 208.516,=. Dit positieve resultaat is mede te danken aan de samenloop van een aantal grote internationale vakbeurzen zoals Utech (eens per 3 jaar) en Stainless Steel (eens per 2 jaar).

De niet uit de balans blijkende verplichtingen van de vennootschap zijn een pensioenverplichting en huurovereenkomsten voor de gebouwen van de gemeente Maastricht en de Exploitatie Maatschappij Maastricht.

Naam	Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) BV
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen
Zeggenschap	Als aandeelhouder, als commissaris en directeur
Aandelen/financieel belang	49.999 van de 50.000 aandelen; rekening-courantfaciliteit bij de gemeente en een lening verstrekt
Programma	3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,32 mln. / € 1,2 mln. (rekening 2014)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,22 mln. / circa € 0,17 mln. (rekening 2014)
Resultaat	negatief € 0,12 mln. (rekening 2014)
NB: cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2014 (jaarrekening 2015 nog niet beschikbaar)	

De gemeente houdt 99,99 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Een aandeel is in bezit van de stichting VVV. De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:

- 10 procent van de aandelen in MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 90 procent rechtstreeks);
- Eén aandeel in Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV;
- Eén aandeel in de Exploitatiemaatschappij ‘t Bassin Maastricht BV;
- Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengstgenererende activiteiten. De vastgoed-portefeuille is daarmee bepalend voor het resultaat van EMM.

Ad a: MECC Maastricht BV
In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100 procent overheidsdeelneming ontstaat die buiten het regime van de vennootschapsbelasting valt. MECC Maastricht BV behaalt in 2014 een licht positief resultaat. De verwachting is dat de komende jaren de positieve trend in omzet en resultaat verder wordt doorgezet.

Ad d: Vastgoedportefeuille
De vastgoedportefeuille van EMM bestaat uit een tweetal winkelpanden aan de Avenue Céramique (95 en175) welke verworven zijn ter stimulering van het winkelklimaat in Céramique. Het winkel-aanbod in Céramique is nog steeds kwetsbaar. In de afgelopen periode hebben beide panden een periode van leegstand gekend, maar zijn inmiddels van een nieuwe huurder voorzien. Getracht is de betreffende panden te verkopen, maar dat is nog niet gelukt.
Daarnaast huurt EMM de parkeergarage P5 in het MECC-complex van de SNS Reaal Groep. Deze parkeergarage wordt langlopend doorverhuurd tegen een variabele huur aan MECC Maastricht BV. De algemene verslechtering van de economische situatie heeft grote invloed op de exploitatie van het MECC doordat het aantal boekingen en het aantal bezoekers afgenomen zijn de afgelopen jaren. Dit heeft direct invloed op het resultaat van EMM via de opbrengsten van het parkeren. De teruglopende parkeeropbrengsten van de afgelopen jaren lijken inmiddels een stabilisatie te kennen met de inzet van het nieuwe MECC Maastricht BV. Voor de parkeeropbrengst levert dit echter nog geen sluitende exploitatie voor EMM op. Naast reguliere risico’s als omzetgerelateerde parkeeropbrengsten en een kwetsbare retailmarkt lopen er juridische procedure inzake P5 en gebreken bij oplevering (Rodamco). In samenspraak met de gemeente wordt gekeken of verwerving van P5 tot de mogelijkheden behoort.

De vennootschap heeft een niet uit de balans blijkende verplichting in de huurovereenkomst met SNS inzake P5 tot 2020.

Naam	**Exploitatiemaatschappij ’t Bassin BV**
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen
Zeggenschap	100 procent gemeente (1 procent via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9 procent aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelen (€ 540.336)
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,155 mln / € 0,114 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,623 mln. / € 0,634 mln.
Resultaat	negatief € 0,040 mln.

In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitatiemaatschappij ’t Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief zijn in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatie-maatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitatiemaatschappij ’t Bassin BV uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de BV Bassin plaatsgevonden middels leningverstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest).

De verbetering van het bestaansrecht van de ondernemers in ’t Bassin zijn in twee categorieën te verdelen: enerzijds de upgrading en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin en anderzijds maatregelen en acties rechtstreeks gericht op ’t Bassin. In relatie tot de algehele upgrading is in de tweede helft van 2015 zichtbaar geworden dat bioscoop Pathé geopend is en UNU Merit (samenwerkingverband UM Maastricht en UN) het studiejaar in het voormalig hoofdkantoor van Sphinx gestart is. In 2015 is tevens stevig gebouwd en verbouwd aan de huisvesting voor filmhuis Lumière aan de noordzijde van ’t Bassin. Door vestiging van publieksaantrekkende functies, zal de loop naar ’t Bassin ook toenemen. De opening van Lumière en de herinrichting van de openbare ruimte vóór de Timmerfabriek is gepland in september 2016. In 2015 heeft ook de planvorming van plangebied Timmerfabriek verder vorm gekregen; de ontwerpontwikkeling van poppodium Muziekgieterij en interne aanpassingen bij Bureau Europa zijn ontwikkeld. Direct gericht op ’t Bassin is in 2015 de bruikbaarheid en veiligheid van sluis 20 (tussen Bassin en Maas) sterk verbeterd door half-automatisering van de sluis. Het gebruik van de sluis is hierdoor voor de recreatievaart versneld. Einde 2015 heeft een aanbesteding voor het gefaseerd vervangen van de aanlegsteigers in de haven plaatsgevonden waarvan de eerste fase in begin 2016 (voor start nieuw vaarseizoen) is gerealiseerd. Ten aanzien van activiteiten en evenementen is ondersteuning geboden bij de organisatie van netwerkevenement Bassinario en een open-lucht filmvoorstelling van Lumière in ’t Bassin als voorloper op hun activiteiten daar. Daarnaast is ’t Bassin als alternatieve evenementenlocatie benoemd, deel uitmakend van het Sphinxkwartier.

Naam	**GEM Malberg (Beheermaatschappij Malberg BV/ Exploitatiemaatschappij Malberg CV) - in liquidatie**
Vestigingsplaats	
Openbaar belang	
Zeggenschap	
Aandelen/financieel belang	Geliquideerd
Risico	
Programma	

Naam	**Industriebank LIOF**
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Bijdragen aan welvaartsverbetering door economische structuur versterking
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	223 van de 300.000 aandelen A en 500.000 aandelen B Beperkte dividenduitkeringen
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Eigen vermogen begin/eind	€ 83,3 mln. / € 73,5 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 21,4 mln. / € 19,3 mln.
Resultaat	€ -9,8 mln.
NB: cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2015	

LIOF ondersteunt bedrijven op het gebied van innoveren, ontwikkelen, investeren en vestigen. Daarnaast schept LIOF voorwaarden voor de ontwikkeling van perspectiefrijke sectoren en het vestigings klimaat, gericht op kansen voor het MKB en ruimte voor nieuwe bedrijvigheid.
Het negatief resultaat over 2014 is het o.a. het gevolg van strategische keuzes die LIOF heeft gemaakt. Zo heeft LIOF besloten zich terug te trekken uit onroerend goed activiteiten (€ 7 mln. toegevoegd aan de voorziening). Verschillende bedrijvencentra inclusief het beheer daarvan zijn verkocht. Het andere deel van de verliezen is het gevolg van de afboekingen op risicovolle investeringen die LIOF in de afgelopen crisisperiode in diverse bedrijven heeft gedaan. Opbrengsten uit participaties waren in 2014 beperkt.
Maastricht bezit 223 aandelen van € 113. Grootste aandeelhouders zijn het Ministerie van Economische Zaken en de Provincie Limburg. Winstuitkering na reservering blijft beperkt tot een dividend ter grootte van het gemiddelde effectieve rendement op staatsleningen met een bepaalde looptijd. Er is een garantie ingebouwd met betrekking tot de financiering van de activiteiten van het financieringsbedrijf. Als de liquiditeitsreserve daalt onder een bepaald bedrag dan breiden het Rijk en de Provincie het aandelenkapitaal uit. Beide instanties dragen bovendien elk bij in de apparaatskosten.
Op 1 december 2015 heeft de gemeente Maastricht ingestemd met de verkoop van haar aandelen in LIOF. Deze verkoop is nog niet geëffectueerd.

Naam	NV MTB regio Maastricht
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan gehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	711 van 900 (79%) aandelen en jaarlijkse subsidie boven op de rijksbijdrage rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid rentedragende rekening-courantfaciliteit.
Risico	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wsw. Financiële risico's door teruglopen rijkssubsidie per arbeidsplaats
Programma	Programma 4 Sociale Zekerheid en re-integratie / Programma 15
Eigen vermogen begin/eind	€ 3,2 mln. / € 3,2 mln. Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 8,8 mln. / € 12,5 mln.
Resultaat	2015: € 0 (na tekort financiering via subsidie van € 0,36 mln. door gemeenten)

In het kader van de oude Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. MTB regio Maastricht is hiervoor de uitvoerende organisatie. Naast de gemeente Maastricht participeren de gemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen in de NV. Maastricht vervult mede namens deze gemeenten de opdrachtgeversrol rol richting MTB. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met de MTB afgesloten.

De MTB heeft over 2015 een beter resultaat gerealiseerd dan begroot. Begroot was een tekort van € 0,95 mln.; het resultaat is € 0,36 mln. negatief. Het begrote tekort is door de aandeelhoudende gemeenten als subsidie verstrekt. Het teveel betaalde zal, zoals gebruikelijk, worden verwerkt in de cijfers over het jaar 2016.

In juni 2015 is de collegenota "Toekomst MTB en organisatie re-integratie 2016 e.v." vastgesteld en de raad is daarover in juli 2015 geïnformeerd. MTB is in 2015 omgebouwd voor de uitvoering van drie functies, te weten afbouw WSW oud, arbeidsmatige dagbesteding en leerwerkbedrijf. Overwegingen hierbij zijn continuïteit en rust voor de oude doelgroep WSW, een extra mogelijkheid tot participatie door arbeidsmatige dagbesteding voor arbeidsgehandicapten (ca. 30 plekken, gefinancierd uit de Wmo) en een optimale mogelijkheid tot doorstroom voor de doelgroep van de Participatiewet via het leerwerkbedrijf (ca. 100 mensen).
Als gevolg van de afbouw van de WSW is het bedrijf afgebouwd. De stevige bezuinigingsopgave met de daarmee gepaard gaande personeelsreductie van 35 fte (regulier personeel) is in 2015 afgerond en vanaf 1 januari 2016 is het bedrijf door gegaan in de nieuwe constellatie. Ook het terugbrengen van het aantal indirecte WSW-ers (dit zijn o.a. medewerkers magazijn, technische dienst, werkleiding productie, etc.) tot 60 is in 2015 opgepakt.

Door alle maatregelen (inclusief het treffen van een voorziening van € 3 mln.) worden de financiële tekorten terug gebracht, maar duidelijk is dat de uitvoering van de WSW gepaard blijft gaan met tekorten. De oorzaak hiervan ligt in het verschil tussen de loonkosten van de WSW-ers en de door het rijk beschikbaar gestelde subsidie. Deze daalt immers van 2014 tot en met 2020 met ca. € 5.000,00 per WSW-er. Slechts een deel daarvan kan worden gecorrigeerd met de genoemde maatregelen. De salariskosten van de WSW-medewerkers vormen namelijk zo'n 80% van de begroting van de WSW-bedrijven. De mogelijkheden om deze kostenpost te verkleinen, zijn beperkt, gezien de salarissen bij CAO bepaald zijn en er een wettelijke verplichting is om deze mensen werk aan te bieden. Ondanks dat het tekort blijft bestaan is MTB een duurzaam bedrijf, dat ook in de toekomst belast blijft met de uitvoering van de WSW en ook op die taak berekend is. Het tekort dat blijft bestaan bij MTB zal door de aandeelhoudende gemeenten worden gedekt. Het aandeel van de gemeente Maastricht in het structurele tekort van de MTB bedraagt circa € 2 mln. Dekking hiervan is voorzien via het I-deel (of buigbudget). Indien het overschot op het I-deel ontoereikend is, zal het participatiebudget worden ingezet ter dekking.

Naam	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve
Zeggenschap	Zetel in stichtingsbestuur (vervalt in 2015)
Programma	10 Stadsontwikkeling

De gemeente Maastricht heeft met de ENCI overeenstemming bereikt over het beëindigen van de mergelwinning in de Pietersberg per juni 2018. Basisvoorwaarde was dat er een plan moest komen dat richting gaf aan de omvorming/verandering van het ENCI-gebied. In 2009 is overeenstemming bereikt tussen Provincie Limburg, omwonenden, gemeente Maastricht en Natuurmonumenten en dat heeft geleid tot het plan van transformatie. In dat plan is onder andere bepaald dat er een overgangszone komt tussen de natuurontwikkeling van de groeve (na 2018) en de overblijvende cementproductie op het huidige fabriekscomplex van ENCI. Die overgangszone moet gevuld worden met zowel bedrijvigheid als leisure. De opbrengsten van die overgangszone worden gebruikt ter financiering van de verdere natuurontwikkeling van de groeve (wordt eigendom van Natuurmonumenten).

ENCI draagt het terrein dat aangewezen is als overgangszone, over aan de Stichting Ontwikkelingsmaatschapij ENCI-gebied (SOME). Deze stichting is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de overgangszone. In het plan van transformatie zijn criteria opgenomen waarlangs de keuze gemaakt wordt of een bedrijf wel of niet mag komen. Dat is een nieuwe constructie omdat normaal gesproken een bestemmingsplan aangeeft wat waar wel of niet komen mag. Binnen het bestuur van de stichting is ook de gemeente vertegenwoordigd in de persoon van een bestuurder. Hiermee heeft de gemeente zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontrole) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier.

Per 2015 is de persoonlijke invulling van de bestuurlijke vertegenwoordiging door de gemeente in de stichting gewijzigd. Het college heeft een extern persoon voorgedragen om die rol te vervullen. Daarmee wordt het gewenste onderscheid tussen publiek- en privaat belang en –handelen meer gewaarborgd.

De stichting start in september 2015 met een verdere uitwerking van de ontwikkelingsstrategie voor de overgangszone. De verdieping moet duidelijkheid verschaffen over de verhouding van bebouwd en onbebouwd oppervlak binnen de zone, de ontsluiting, de infrastructuur en de aard van de te accommoderen (bedrijfs)activiteiten. Parallel daaraan wordt een aanvraag voorbereid om het te vernieuwen bestemmingsplan in te richten binnen de kaders van de Crisis- en herstelwet. Deze wet biedt ruimere mogelijkheden om combinaties van activiteiten mogelijk te maken.

Naam	Dataland BV
Vestigingsplaats	Gouda
Openbaar belang	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Programma	10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,7 mln. / € 0,9 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,6 mln. / € 0,5 mln.
Resultaat	positief € 0,2 mln.
	Cijfers jaarrekening 2015

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel. Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Basisregistraties. DataLand ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à € 0,1) deelt de gemeente mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt.
Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen verstrekkingskosten. Deze inkomsten worden door DataLand gebruikt om de drieledige taken van de organisatie – een stichting zonder winstoogmerk – uit te voeren. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan certificaathoudende gemeenten uitgekeerd.

De ontwikkeling van het eigen vermogen is neutraal of positief, het vreemd vermogen (lening bij de BNG) van de verbonden partij neemt af en het jaarlijkse financiële resultaat vertoont een positieve trend.

Op 26 mei 2015 heeft de Eerste Kamer de Wet modernisering vpb-plicht overheidsondernemingen aangenomen. Deze wet heeft geen gevolgen voor DataLand (DataLand is reeds vpb-plichtig) en dus ook niet voor de uitkeringen die DataLand verstrekt.

Financiële jaarverslagen kunnen worden opgevraagd via info@DataLand.nl.

DataLand verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgt DataLand de gemeente.

DataLand ondersteunt de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:

- actieve kwaliteitsbewaking;
- vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang;
- organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG); een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie.

Verder is deelname niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-government, dienstverlening, een transparante en betrouwbare overheid evenals de stroomlijning van basisgegevens.

Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening is DataLand uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknooppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.

5.5.2 Publiek-private samenwerking (PPS)

Naam	Projectbureau A2
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse
Zeggenschap	Lid stuurgroep
Programma	10 Stadsontwikkeling

De projectorganisatie A2 Maastricht is een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om ‘een plan voor stad en snelweg’ te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormt de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning is vastgelegd. Er is door de bevoegde gezagen een stuurgroep ingesteld die als opdrachtgever fungeert voor de projectdirecteur en zijn projectorganisatie.

De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke topeisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiedocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Dit plan is in oktober 2009 contractueel vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van deze besluiten (allen onherroepelijk) begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2016) en vastgoed (tot 2026).

Redenerend vanuit parallelle belangen is in 2013 tussen de partijen een coherent pakket van beheersmaatregelen overeengekomen voor de resterende periode tot oplevering. Een en ander binnen de door de raad vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders voor het A2-project. Dit totaalpakket borgt niet alleen de toekomstige samenwerking, maar met dit totaalpakket is het indexeringsrisico betreffende het contractbudget is afgekocht en het planningsrisico beheersbaar gemaakt.

Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe ‘best for project’ tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam en Strukton) vindt periodiek bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering van de gemeente Maastricht in totaliteit).

In 2014 zijn de eerste concrete stappen gezet in de gebiedsontwikkeling en zijn reële kansen aanwezig. De volle aandacht is benodigd om het kansrijke doch kwetsbare gebiedsontwikkeling gestalte te geven, zodat aan dit belangrijke deel van het project succesvol ingevuld wordt. In 2015 is een transitiemanager hier aan toegevoegd om ook aan de tijdelijkheid van het gebied invullingen te gaan geven. Daarnaast is eind 2014 en in 2015 het bestuurlijk overleg geïntensiveerd om de ontwikkelingen rondom Ballast Nedam en Imtech te monitoren.

Naam	Stichting Lifescience Incubator Maastricht (SLIM)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Bedrijfsruimte beschikbaar stellen aan aan life sciences gekoppeld bedrijfsleven (kenniseconomie)
Zeggenschap	Zetel in stichtingsbestuur
Aandelen/financieel belang	Eenmalige stichtingskosten
Zeggenschap	Zetel in stichtingsbestuur
Programma	10 Stadsontwikkeling

Voor de ontwikkeling van het bedrijfsverzamelgebouw is een lokaal consortium gevormd bestaande uit de gemeente Maastricht, Universiteit Maastricht en het Academisch Ziekenhuis Maastricht. De partijen behorende tot dit consortium hebben een bijdrage verstrekt aan de stichting. Daarnaast heeft de stichting subsidies ontvangen van het Ministerie van Economische Zaken, van de provincie en van Europa. Met deze middelen is een gebouw ontwikkeld dat tot doel heeft startende bedrijven uit de life sciences te huisvesten en een veilige omgeving te bieden om door te groeien. De stichting is eigenaar van het onroerend goed dat wordt verhuurd aan BPCM (Biopartner Centrum Maastricht B.V.). Aandeelhouders van de BPCM B.V. zijn LIOF, azM, UM en de SLIM. Met de huurprijs die BPCM betaalt, is rekening gehouden met de onrendabele top die door de voornoemde overheidspartijen is gesubsidieerd. BPCM dient op haar beurt de ruimtes tegen een commerciële huurprijs te verhuren overeenkomstig de subsidievoorwaarden van het Ministerie van Economische Zaken. Met de meeropbrengsten dient BPCM als eerste het leegstandsrisico en debiteurenrisico te dragen. De meeropbrengsten die op termijn worden gerealiseerd, als het pand technisch vol is, herinvesteert BPCM in de sector. SLIM is eveneens vehikel voor het Brains Unlimited/Neuropartner-gebouw dat in 2012 in gebruik is genomen en nagenoeg geheel is verhuurd. Deze gebouwen vormen samen een onderdeel van de Maastricht Health Campus. Nader aanleiding van de wens te komen tot een goed businessmodel van de Maastricht Health Campus BV worden momenteel studies verricht of dit vastgoed onderdeel kan worden van de Maastricht Health Campus BV. Deze zijn nog niet afgerond.

Naam	Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied; door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.
Zeggenschap	Op basis van een “quasi in house constructie”
Aandelen/financieel belang	Gemeentelijke opdracht van € 0,50 mln. (vanaf 2013)
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	14 Natuur, milieu en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,169 mln. / € 0,098 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,184 mln. / € 0,220 mln.
Resultaat	positief resultaat 2015 € 49.473
	Cijfers over 2015

Naast de kerntaken van het ecologisch beheer (omgeving Fort Sint Pieter, Hoge en Lage Fronten, schapen begrazing, ed.) heeft het CNME in 2015 een nieuw natuur- en duurzaamheidbeleid in praktijk gebracht.
Voorts is zij actief in het ondersteunen van vrijwilligers op diverse terreinen, zoals stadslandbouw en natuurspeeltuinen. En heeft het CNME ook in 2015 op projectbasis de opschoonacties voor het project ‘Schone Maas’ met succes gerealiseerd.

Naam	Stichting Centrum Management Maastricht
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Upgraden van het centrum van Maastricht
Zeggenschap	Wethouder adviseur bestuur per 2013, raad evalueert
Aandelen/financieel belang	Subsidierelatie via reclamebelasting en eigen bijdrage gemeente
Risico	Beperkt tot de eigen inbreng
Programma	3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,195 mln. / € 0,195 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	n.v.t.
Resultaat	2015: positief € 142

In de Stichting Centrummanagement bouwen ondernemers en gemeente samen aan een toekomstbestendig, economisch vitaal en kwalitatief centrum inclusief de aanloopstraten. De doelstelling is om de positie van het centrum van Maastricht in relatie tot concurrerende steden continu te verbeteren. Centrummanagement staat voor een centrum dat bereikbaar, veilig is en gastvrij om te verblijven. Het lange termijn belang van ondernemers staat bijna altijd centraal, met als doel om het individueel ondernemersbelang direct of op termijn te dienen. Sinds 2009 vormt de reclamebelasting de structurele financiële basis voor het centrummanagement. Het bestuur wordt gevormd door een onafhankelijk voorzitter, vertegenwoordigers van de detailhandel, de horeca, de grootwinkelbedrijven, cultuur- en vrijetijdssector en de eigenaren. Een centrummanager is aangesteld voor de dagelijkse uitvoering van het beleid.

In 2012 is het centrummanagement geëvalueerd. De wethouder Economie is geen lid meer van het bestuur, maar is gepositioneerd als adviseur. Het bestuur functioneert verder onder een vastgesteld reglement voor good governance. In 2015 heeft het bestuur een Raad van Advies ingesteld als klankbord voor lange- en middellange termijn ontwikkelingen en de relevantie ervan voor de stad en Centrummanagement zelf. Het bestuur heeft als gevolg van personele wisselingen twee nieuwe leden mogen verwelkomen, uit de hotelwereld en uit de financiële wereld.

De aanpak van de aanloopstraten is in 2015 samen met ondernemers, bewoners en gemeente verder geconcretiseerd. De herinrichting van de Brusselsestraat is afgerond, net als die van de Grote Gracht, de herbestrating van de Koestraat. Het Corversplein kent inmiddels ook een nieuwe inrichting. In 2016 wordt ingezet op projecten in het Jekerkwartier en worden samen met de gemeente de Stationsstraat en de Wijckerbrugstraat aangepakt.

De vierjaargetijdenkalender - in elk jaargetijde een groot evenement – staat solide op de kaart. Naast de TEFAF heeft het door centrummanagement in samenwerking met onder meer het VVV ondersteunde evenement ‘de cultuurzomer’ een vaste plaats op de kalender veroverd. Chateau Maastricht was een redelijk succes in 2015, en wordt nu geëvalueerd om te bezien op welke wijze beter kan worden aangesloten bij de stad en de regio. Magisch Maastricht trok als vanouds weer veel bezoekers in december. Nieuw in 2015 was de verdere uitwerking van Mode Maastricht, waarbinnen Centrummanagement ondermeer het project Catwalk (periodieke modeshow in de stad) organiseert en daar ondernemers bij betrekt. Centrummanagement blijft ook in de komende jaren een essentiële partner in de stad Maastricht.

Naam	Stichting StartersCentrum Limburg
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Uitvoering geven aan startersbeleid (voorlichting en advies)
Zeggenschap	Bestuurslid
Aandelen/financieel belang	Jaarlijks € 0,38 per capita
Risico	Beperkt tot de eigen inbreng
Programma	3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,289 mln. / € 0,289 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	n.v.t.
Resultaat	Verwacht resultaat 2015 - € 27.279

Stichting Starters Centrum Limburg (SSC) geeft –mede- uitvoering aan het Maastrichtse startersbeleid. En is daarbij vooral gericht op de zgn. pre-startfase; een goed voorbereide starter heeft méér kans van slagen! (en sociale en economische schade door falende starters te voorkomen door deze af te houden van een feitelijke start). Voor starters en zzp'ers is het StartersCentrum de eerste stap in het ondernemerschap. Zij begeleiden, adviseren, inspireren én stimuleren de startups in onze regio. Het StartersCentrum heeft een volledig en compleet dienstenaanbod, variërend van persoonlijke adviesgesprekken, bijeenkomsten en trainingen tot ondernemersprojecten (bijvoorbeeld 45+). In 2015 is op Zuid-Limburgse schaal met veel succes de regionale Startersdag georganiseerd, met een beursvloer, workshops etc. Diensten worden gratis aangeboden voor inwoners (starters) uit de deelnemende gemeenten. Dit wordt mogelijk gemaakt door een uniek samenwerkingsverband tussen Limburgse gemeenten en een aantal regionale partners. Deelnemende gemeenten betalen € 0,38 per capita.

Naam	Stichting Limburg Economic Development
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Het doen realiseren van het Brainpor 2020-programma inclusief aanpalende regionaal-economische speerpunten in Zuid-Limburg
Zeggenschap	Bestuurslid
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage € 6 per inwoner
Programma	P3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 300.145 / € 328.473
Vreemd vermogen begin/eind	Nvt
Resultaat	Voorlopig resultaat: €345.102

Het initiatief voor de oprichting van Limburg Economic Development (LED) is genomen in het voorjaar van 2010. Toen besloten de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht samen met de provincie, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen intensief te gaan samenwerken om Zuid-Limburg economisch op de kaart te zetten. De actielijnen van LED binnen het programma van Brainport 2020 vormen de basis hiervoor. LED richt zich op de topsectoren van Chemie en Materialen, Life Sciences & Heath, met de cross-overs naar Zorg & Systems, Nieuwe Energie, Technologie & Zorg, Energie, Logistiek, Smart Services & Leisure. Kenmerkend voor de Brainportaanpak is de inzet op sterke clusters en een integrale aanpak op de domeinen van Technology, Business, People en Bascis. LED is een ontwikkelorganisatie. LED jaagt de Brainport 2020-projecten aan, stimuleert, faciliteert en versnelt daar waar nodig. Naast de gemeenten dragen ook het Zuid-Limburgse bedrijfsleven en de onderzoeks- en onderwijsinstellingen financieel bij. De midterm review van LED in 2015 is positief. Die rapportage "Samen werkt!" geeft inzicht in de bereikte resultaten tot nu toe en is voor de deelnemende gemeenten aanleiding voor continuering tot 2020. De LED-aanpak werkt. LED ondersteunt de ontwikkeling van ruim 80 projecten: 40% op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt; 40% MKB projecten; 10% campusgerelateerde initiatieven en 10% voor imago en internationals.

Vanaf begin 2012 is gestart met een klein bestuur, waarmee snel uit de startblokken kon worden gekomen. Tegelijkertijd ontstond de noodzaak om het in gang gezette beleid breder af te stemmen. Daarom is in 2014 en 2015 ingezet op bestuursverbreding. Inmiddels zijn vertegenwoordigd: Ondernemend Limburg, het grootbedrijf, drie campussen, de ziekenhuizen, de Maastricht University, de Open Universiteit, Zuyd Hogeschool, de ROC's, de gemeenten en de Provincie Limburg. 15 van

de 18 gemeenten in Zuid-Limburg participeren in LED. LED heeft de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De Stichting Regiobranding is opgegaan in de Stichting LED.

Het totale ter beschikking staand budget 2015 bedroeg € 3.174.200,--. Bijna 70% van de middelen is ingezet ten behoeve van de ondersteuning van programma- en projectontwikkeling.

Naam	**Stichting Maastricht Culturele Hoofdstad 2018**
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realisatie kandidaatstelling (en bij selectie uitvoering) project Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa in 2018
Zeggenschap	Zetel in raad van toezicht
Aandelen/financieel belang	Subsidie vanuit Programmebegroting 8 (cultuur) in werkingskosten (€ 400.000 per jaar tot en met 2013)
Programma	8 Kunst en cultuur

Na het niet behalen van de titel is de stichting per 1 januari 2014 in liquidatie gegaan en is onze structurele bijdrage in de vorm van een jaarlijks subsidie stopgezet. De eindafrekening wordt medio 2016 verwacht. De tussentijdse prognose wijst op een licht batig saldo dat, na volledige afronding van de verantwoording van de interregsubsidie, ingezet wordt voor een vergelijkbaar doel.

5.5.3 Gemeenschappelijke regelingen

Naam	**Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)**
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum
Zeggenschap	Wethouder Willems is bestuurslid
Aandelen/financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat
Programma	Programma 14 Natuur, milieu en afval

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR) lijkt dit samenwerkings-verband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de ’gemeenschappelijke regelingen’ onder te brengen.
De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg (AVL), waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt wordt grootschaliger en ingewikkelder terwijl de afvalkennis in de afgelopen periode bij de Limburgse gemeenten verloren is gegaan. De vereniging ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient door middel van de volgende vier programmalijnen: kennis, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van de ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner.
In 2015 heeft een heroriëntatie op de toekomstige rol van de ASL plaatsgevonden. In de Algemene Ledenvergadering is in dat verband een nieuwe strategienota vastgesteld, die in 2016 verder zal worden uitgewerkt.

Naam	Milieuparken Geul en Maas
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Aanbieden brengplaats voor afval
Zeggenschap	Voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van inwoners
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	Programma 14 Natuur, milieu en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 19.534/€ 216.792
Vreemd vermogen begin/eind	€ 238.176/€ 207.436
Resultaat	€ 176.479 (positief)
	Cijfers betreffen Voorlopige jaarrekening 2015

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking gericht op het zorgen voor een voorziening waar burgers huishoudelijke afvalcomponenten kunnen brengen. De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Gezamenlijk exploiteren en beheren deze gemeenten hiervoor vier milieuparken.

De milieuparken bevinden zich in Maastricht (Randwyck, Noorderbrug en Beatrixhaven) en Valkenburg aan de Geul (de Valkenberg). Het milieupark onder de Noorderbrug zal in 2016/2017 worden opgeheven (i.v.m. verlegging van de Noorderbrug). Daarvoor in de plaats zal een nieuw milieupark aan het Rondeel worden gebouwd, dat voldoet aan de allernieuwste eisen.

De begroting van de GR Geul en Maas bestaat aan de batenkant uit

- een inwonerbijdrage;
- opbrengst verwerkingskosten recyclebare afvalstromen;
- bijdrage gemeenten verwerkingskosten gemeentelijke restzak;
- poorttarieven.

De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd.

In 2015 is de GR voor drie jaar verlengd, voor de jaren 2016 tot en met 2018. In die drie jaar oriënteren de gemeenten zich op verdergaande samenwerking op het gebied van afval. Dit om in te kunnen spelen op nieuw Rijksbeleid (VANG, Van Afval Naar Grondstof) en om invulling te kunnen geven aan het beleid voor Circulaire Economie.

Naam	GGD Zuid Limburg
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Bevordering collectieve volksgezondheid
Zeggenschap	Wethouder gezondheidzorg en burgemeester (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal
Programma	Programma 5 en 6 Welzijn en Zorg
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.262.352 / € 4.201.460
Vreemd vermogen begin/eind	€ 18.038.939 / € 12.539.032
Resultaat	€ 1.050.465
	Cijfers 2015

De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van achttien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid.(368 fte) Organisatieonderdeel van de GGD is de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR). GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg en maakt met ingang van 2012 onderdeel uit van de nieuwe GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Vanaf 2015 maakt het onderdeel Veilig Thuis annex het Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) deel uit van de GR GGD-ZL. Eventuele tegenvallers op het onderdeel Veilig Thuis komen ten laste van de deelnemende gemeenten. Veilig Thuis heeft een open-einde karakter. In de periode 2011 t/m 2015 heeft de GGD-ZL een bezuiniging gerealiseerd van 11%.(Voor GHOR 8% en voor HALT 13%). Onderdeel van deze bezuiniging is de nieuwe huisvesting van de backoffice van de GGD in Heerlen. Deze huisvesting wordt in 2016 verder gerealiseerd middels zg. ‘vernieuwbouw’ in eigen beheer. In dit traject wordt nog gezocht naar een investeerder waarna GGD op huurbasis verder gaat. Voor de komende beleidsperiode 2016 t/m 2019 is door de deelnemende gemeenten gekozen voor een groeiscenario, waarin de GGD gepositioneerd wordt als partner binnen het totale sociale domein. De mate van groei is afhankelijk van de gezamenlijke behoefte en wordt gedurende de beleidsperiode nader ingevuld. De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkings-ontwikkeling is de afgelopen jaren dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Maastricht is immers de enige Zuid-Limburgse gemeente met een groeiende bevolking.

Naam	Kredietbank Limburg (KBL)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Kredietverlening en schuldhulpverlening
Zeggenschap	Drie stemmen in algemeen bestuur, voorzitter dagelijks bestuur
Aandelen/financieel belang	Achtergestelde lening/inkooprelatie /verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50 procent) en verstrekte leningen (50 procent)
Risico	Aandeel in eventueel verlies naar rato van inwonertal en verstrekte leningen
Programma	Programma 4 Sociale zekerheid en re-integratie
Eigen vermogen begin/eind	€ 433.715 / € 445.424
Vreemd vermogen begin/eind	€ 10.100.978 / € 10.164.929
Resultaat	€ 275.919
	Cijfers 2015

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten. In 2015 heeft KBL een positief exploitatieresultaat behaald van € 0,275 mln. Daarom is de bijdrage voor de gemeente Maastricht nihil.
KBL heeft voor 2017 een begroting opgesteld die een overschot laat zien van € 0,066 mln. Dit betekent dat op basis van de verwachte omzet in 2017 geen aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten noodzakelijk zal zijn. Hierbij is ervan uitgegaan dat de productafname van dienstverlening (m.n. schuldhulpverleningstrajecten, maar ook budgetbeheer en beschermings-bewind) door de g.r.-gemeenten gelijk zal zijn aan 2016. Omdat echter vanuit Maastricht, maar ook vanuit Sittard-Geleen, in 2016 wordt bekeken of een gedeelte van de schuldhulpverlening in eigen beheer zal worden uitgevoerd, is dit gemeld als risico. Dit kan van invloed zijn op het resultaat van de KBL in 2017.

Naam	Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van gemeente en Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarplaats RHCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeente Maastricht
Zeggenschap	Drie leden in algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	Bekostigingsrelatie (GR RHCL)
Programma	Programma 8 Kunst en cultuur
Eigen vermogen begin/eind	€ 381.986 / € 431.872
Vreemd vermogen begin/eind	€ 3.22 mln. / € 4.636.356 mln.
Resultaat	€ 77.575 positief

De Gemeenschappelijke Regeling RHC Limburg (RHCL) bestaat uit de partijen Gemeente Maastricht en Rijk (Ministerie OCW) en is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief in Limburg en Gemeentearchief Maastricht in 2004.
Per 1 januari 2015 is de Wet Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd. Het bestuur van het RHCL heeft in november 2015 ingestemd met het voorstel tot wijziging Gemeenschappelijke Regeling RHCL per 1 januari 2016. In het voorjaar van 2016 zal het wijzigingsvoorstel ter instemming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
Eén van de aanpassingen betreft de bestuurssamenstelling, te weten (in de nieuwe situatie) een samenstelling van het Algemeen bestuur van het RHCL op basis van pariteit, dat wil zeggen drie leden namens het Rijk en drie leden namens het College van B&W. Dit wordt in 2016 geëffectueerd. De volledige bevoegdheden van de GR RHCL zijn gedelegeerd aan het bestuur van de GR en belegd binnen de geldende kaders bij de directeur van het RHCL.

De GR RHCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeente bij alle (wettelijke) aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden van de overheid in gezamenlijkheid te behartigen: het verwerven, bewaren, beheren en ter beschikking stellen van de archieven en collecties (bijvoorbeeld beeldmateriaal). Het RHCL is een openbare archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet. Door middel van digitale dienstverlening en een studiezaal zijn de archieven en collecties raadpleegbaar voor een breed publiek. Tevens wordt de duurzame toegankelijkheid op lange termijn van (digitale) overheidsinformatie gewaarborgd. Inmiddels vormt ook samenwerking bij de ontwikkeling van duurzame opslag (e-Depot) van digitaal gevormde overheidsarchieven een speerpunt van regionaal beleid bij de aangesloten overheden. Het RHCL heeft dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de Provincie Limburg, Gemeente Eysden-Margraten, Valkenburg a/d Geul en Vaals.

Het RHC Limburg heeft een nieuwe Archiefverordening met de Gemeente Maastricht gerealiseerd en de bevoegdheden op toezicht en uitvoering zijn belegd bij de gemeentearchivaris van het RHCL.

Gelet op de toenemende regionale samenwerking tussen lokale overheidsorganisaties vindt er meer digitale archiefvorming in procesketens plaats onder (gedeeltelijk) zorgdragerschap van de gemeente Maastricht. Bijgevolg is het archieftoezicht hierop in toenemende mate aan het regionaliseren, alsook de wijze van duurzaam digitaal beheer. Een structurele samenwerking met regionale archiefketenpartners wordt nader onderzocht.

In het kader van de bezuinigingen op de cultuurbegroting, als uitvloeisel van de gemeentebrede bezuinigingen zoals opgenomen in de Kaderbrief 2014, is een structurele korting van € 50.000,-- op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2016 opgenomen. Deze bezuiniging wordt gerealiseerd door het temporiseren van activiteiten gericht op het nóg beter toegankelijk maken van enkele oude archieven én door een algemene efficiency taakstelling. Met deze maatregelen blijft de dienstverlening van het RHCL op niveau

Naam	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing
Zeggenschap	4 van de 25 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur en voorzitter van de veiligheidsregio Zuid Limburg
Financieel belang	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel (deels naar rato inwoneraantal, deels op basis van historische kosten)
Programma	Programma 2 Veiligheid

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de achttien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet veiligheidsreigio's. Hiermee worden brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren. In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Voor de beleidsvoorbereiding van de GR is de veiligheidsdirectie verantwoordelijk die bij deze taak wordt ondersteund door het programmabureau. Dit programmabureau staat ook ten dienste van de drie bestuursorganen. De commandant van de brandweer, de directeur publieke gezondheid, de chef van de politie-eenheid Limburg en de coördinerende gemeentesecretaris vormen samen de veiligheidsdirectie. De veiligheidsdirectie staat aan de basis van het samenhangend beleid voor alle hulpverleningsdiensten (brandweer, GHOR en politie) en de gemeenten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg verantwoordelijk is voor de brandweer, zowel op beleidsvlak als op operationeel gebied.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken
Zeggenschap	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (10 % weging)
Programma	Programma 14 Natuur, milieu, water en afval
Eigen vermogen	31-12-2015 € 2,496 mln. (inclusief rekeningresultaat 2014)
Algemene reserve	31-12-2015 € 0,577 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2015 nihil
Resultaat	2015 € 1,389 mln.

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieutaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven. In de RUD Zuid-Limburg zijn alle Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (packagedeal tussen VNG, IPO en ministerie). Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen en de Intergemeentelijke Milieudienst voegen daar ook hun specialistische milieutaken aan toe. De RUD Zuid-Limburg is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen (BRZO) voor de hele provincie Limburg uit te voeren. De gemeente Maastricht heeft 7,7 fte ingebracht in de RUD Zuid-Limburg. Vooralsnog zijn deze personen gedetacheerd in afwachting van een overeenkomst met GO. De RUD is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk. De frontoffice (onder andere loketfunctie) blijft bij de gemeente. In 2016 stelt de RUD ZL een nieuwe toekomstvisie vast.

Het beleid van de RUD-Zuid-Limburg is erop gericht om te beschikken over een weerstandsvermogen dat voorziet in dekking van de gepercipieerde en gekwantificeerde risico's. Dit bepaalt de ondergrens van het weerstandsvermogen. Er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van 1,0 dat wil zeggen dat de middelen die beschikbaar zijn om tegenvallers op te vangen (de weerstandscapaciteit) precies voldoende van omvang zijn, om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De bovengrens wordt gevormd door de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen begrenzing van 10% van de exploitatiebegroting van het volgende jaar.

Eind 2014 heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden. De gewenste omvang van het weerstandsvermogen is op basis van deze risico-inventarisatie, bepaald op € 576.752. Door storting van € 109.413 in de algemene reserve vanuit het rekeningresultaat 2014 wordt de gewenste omvang bereikt.

Inhoudelijke afspraken
De afgesproken werkprogramma's worden in overleg met de deelnemers uitgevoerd.
De afgesproken invoering van een kwaliteitssysteem wordt gerealiseerd.
De RUD zal op onderdelen meer kwalitatief gaan rapporteren over voortgang én de resultaten van de uitvoering van de hun opgedragen WABO taken rond bedrijven uit de gemeente Maastricht

De RUD Zuid-Limburg is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Er is een huurovereenkomst aangegaan voor kantoorruimte en parkeerplaatsen en ICT-voorzieningen met de provincie Limburg. In 2014 is door de RUD ZuidLimburg een bedrag van € 0,3 mln. betaald aan huur.

Naam	**Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)**
Vestigingsplaats	Roermond
Openbaar belang	WOZ-waardering en heffen en innen van lokale heffingen met een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement
Zeggenschap	Lid algemeen bestuur met stemrecht op basis van aandeel in de kosten
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van verdeelsleutel (aantallen aanslagregels, WOZ-objecten, aanslagbiljetten en klantcontacten)
Risico	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling
Programma	14 Natuur, milieu en afval en 15 Algemene inkomsten en uitgaven
Eigen vermogen begin/eind	€ 284.000 negatief / € 48.000
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5.998.000 / € 7.150.000
Resultaat	€ 332.000 negatief
	Cijfers betreffen Voorlopige jaarrekening 2015

BsGW is een samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen en voor uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ). Het beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen en beheert de authentieke basisregistratie WOZ (administratie en waardering). Het takenpakket bestrijkt het taakveld van advisering en opstellen van conceptverordening(en), de opbouw van benodigde basisregistraties en het opleggen en innen van de aanslagen tot en met de dwanginvordering. Afhandeling van klantreacties gedurende al deze processtappen behoort eveneens tot het takenpakket.

Gemeente Venlo, Waterschap Roer en Overmaas en Waterschap Peel en Maasvallei hebben deze zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011 onder de naam Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). De samenwerking is ook aangegaan als groeimodel gericht op uitbreiding van de samenwerking met andere gemeenten.

Per 1 januari 2014 is gemeente Maastricht toegetreden in deze gemeenschappelijke regeling (GR). Per 31 december 2015 bestaat de GR uit 32 leden, 30 gemeenten en 2 waterschappen. Het zijn de gemeenten Beek, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Nuth, Onderbanken, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Peel en Maasvallei en het Waterschap Roer en Overmaas.

Naam	Shared Service Center Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Bedrijfsvoeringsorganisatie te Maastricht
Openbaar belang	Uitvoering van ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Iedere gemeente heeft een lid in het bestuur
Financieel belang	Financiering vindt plaats vanuit het I&A-budget
Programma	Programma 15 Algemene inkomsten en uitgaven

Met ingang van 23 oktober 2015 is de gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg opgericht als bedrijfsvoeringsorganisatie. Deze GR heeft tot doel de uitvoering van de ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten Sittard-Geleen, Heerlen en Maastricht. De ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen hebben betrekking op tenminste de volgende taken: inkoop, informatie services en HRM.

Het oprichtings- en uitvoeringsbudget bedraagt € 1 mln. voor 2015, gelijkelijk verdeeld over de partners. Voor 2015 neemt de provincie Limburg, wlke uiteindelijk heeft afgezien van deelname, de toegezegde bijdrage voor haar rekening (hierdoor 4 partners en € 0,25 mln. voor de gemeente Maastricht). De daadwerkelijke afrekening over 2014 en 2015 moet nog plaatsvinden.

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Naam	Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra
Zeggenschap	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Conform Leerplichtwet wordt het Jaarverslag Leerplicht-RMC jaarlijks door alle afzonderlijke gemeenteraden vastgesteld
Financieel belang	Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen
Programma	9 Onderwijs

Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden in zake het toezicht op de naleving van de (herziene) Leerplichtwet, Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra. De leerplichtambtenaar (lpa) is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking met allerlei hulpverlenende instanties en scholen, zodat de jongere en/of ouders/verzorgers als nodig snel en adequaat verwezen kunnen worden.

De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in het zelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald. Gekozen is voor een centrumgemeenteconstructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. Wijziging van beleid komt niet snel voor.

Naam	Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
Zeggenschap	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
Aandelen/financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	5/6 Samenleven

In 2009 is de ADV-Limburg begonnen met de uitvoering van de werkzaamheden zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. Inmiddels is de dienstverlening van de ADV-Limburg volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Met provinciale ondersteuning is het tweejarig preventieprogramma (2010-2012) verlengd met een jaar. Landelijk is de Wet gemeentelijke antidiscriminatie (Wga) in 2012 geëvalueerd (rapport 2013, aanpassing registratieformulier).
Het ADV Limburg voert de Wga uit voor 29 van de 33 Limburgse gemeentes.

Naam	Leerlingenvervoer
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
Financieel belang	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een open einderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
Programma	9 Onderwijs

De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:
De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren;
De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer;
De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen;
De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren;
De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden.

De afgelopen jaren hebben gemeenten nieuwe taken gekregen vanuit de decentralisaties jeugdzorg, AWBZ, en participatie. De functie vervoer wordt daardoor uitgebreid en aangeduid als doelgroepenvervoer. Dit doelgroepenvervoer (zoals leerlingenvervoer, regiotaxi en het vervoer in kader van dagbesteding, zorg , begeleiding en jeugdzorg) is voor gemeenten een grote uitgavenpost. De regelingen beslaan verschillende gemeentelijke beleidsterreinen (bijvoorbeeld onderwijs, welzijn en zorg). Tot nu toe is vooral gezocht naar optimalisatie binnen de eigen regeling.

Door de beperkte onderlinge afstemming van de verschillende regelingen kent de huidige uitvoering inefficiëntie en is de bezettingsgraad van de voertuigen lager dan wat optimaal mogelijk is.
Daarom is meer samenwerking noodzakelijk. Zowel binnen het doelgroepenvervoer als door een afstemming met het regulier openbaar vervoer. Vanwege deze uitdagingen wordt binnen gemeenten gezocht naar innovatieve organisatievormen voor het vervoer. Zo is de wens ontstaan om één organisatie te vormen die voor de Limburgse gemeenten het contractbeheer, de tactische regie, de ritaanname en de planning kan doen. Deze samenwerking wordt geformaliseerd in een gemeenschappelijke regeling (GR Omnibuzz) voor het doelgroepenvervoer in Limburg

In 2016 zal de GR Omnibuzz van start gaan met de uitvoering van het regiotaxi vervoer voor alle Limburgse gemeenten. De andere vervoersvoorzieningen (zoals leerlingenvervoer, vervoer in kader van dagbesteding, zorg , begeleiding en jeugdzorg) zullen in de komende jaren geleidelijk aan het takenpakket van de GR Omnibuzz worden toegevoegd.

Naam	**Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland**
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitvoering van de werkzaamheden van de sociale diensten van de deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Elke gemeente heeft een lid in het portefeuillehoudersoverleg sociale zaken. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering
Financieel belang	Voordeel van € 0,5 mln. structureel, ingeboekt voor de invulling van de efficiencytaakstelling
Programma	4 Sociale zekerheid en re-intregratie

Met ingang van 1 januari 2016 voert de gemeente Maastricht als centrumgemeente de participatiewet en aanverwante regelingen uit namens alle deelnemers (zijnde Maastricht, Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul). De deelnemende gemeenten hebben zelf directe regie en controle op de dienstverlening van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie. Zij bepalen zelf, maar wel zoveel als mogelijk in gezamenlijkheid, autonoom beleid en verordeningen.

Bestuurlijk gezien wordt de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie aangestuurd door de zes verantwoordelijke portefeuillehouders. De aansturing zal gebeuren op basis van de door de colleges vastgestelde centrumregeling.

De verwachte totale winst op de uitvoeringsorganisatie is € 0,77 mln. structureel, waarvan ongeveer € 0,5 mln. voor Maastricht. De terugverdientijd wordt geschat op 1,3 jaar voor de desintegratiekosten (€ 0,99 mln.) en 0,9 jaar voor de projectkosten (€ 0,68 mln.). Het voordeel ad € 0,5 mln. wordt gebruikt als invulling van de efficiencytaakstelling.

5.6 Duurzame kapitaalgoederen

De gemeente Maastricht heeft een omvang van 6.006 ha. Binnen dit gebied heeft de gemeente de infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten. De nieuwe investeringen die in 2015 aan de kapitaalgoederenvoorraad werden toegevoegd, zijn opgenomen bij de diverse begrotingsprogramma's. Voor wat betreft het onderhoud zijn er voor het grootste deel van de vastgoedobjecten en infrastructuur/voorzieningen in de openbare ruimte, onderhoud- en beheerprogramma's beschikbaar.

5.6.1 Infrastructuur en voorzieningen in openbare ruimte

Op basis van de weginspectie in 2014 is gebleken dat 16 % van het asfaltareaal en 6 % van de elementverhardingen als D-kwaliteit werd gecategoriseerd, daarmee komt de veiligheid in het gedrang waarbij ingrijpen is gewenst. Tevens werd geconstateerd dat als gevolg van de areaaluitbreidingen de onderhoudsbudgetten voor de producten in de openbare ruimte onder druk stonden. Dit heeft er toe geleid dat de IBOR (IBOR = integraal beheer van de openbare ruimte) budgetten herijkt zijn om er voor te zorgen dat er budgetten vrijgemaakt konden worden om de areaaluitbreidingen te financieren en het achterstallig onderhoud in het verhardingen areaal weg te werken.

In de raadsvergadering van 28 oktober 2015 (begroting 2015) heeft de Raad daarom besluiten genomen over de invulling van de zogenaamde "herijking IBOR". Kort samengevat hield de herijking IBOR het volgende in:

- Er was sprake van achterstallig onderhoud bij het product verhardingen.
- Er was sprake van areaaluitbreidingen bij de producten schoon, verhardingen en groen, zonder bijbehorende onderhoudsbudgetten.
- Ter oplossing van beide zaken zijn een aantal maatregelen genomen. Onder andere zijn onderhoudsbudgetten structureel opgehoogd.
- In totaal is verhoging van budgetten met € 775.000 structureel nodig gebleken:
    - € 0,400 mln. structureel voor ophoging onderhoudsbudgetten verhardingen;
    - € 0,375 mln. structureel voor ophoging van onderhoudsbudgetten schoon, verhardingen en groen voor areaaluitbreidingen.
- Conform de afspraken in het door de Raad vastgestelde bestuursakkoord 2014-2018 diende budgetverhogingen die niet in het coalitie-akkoord zijn benoemd opgevangen te worden binnen betreffend begrotingsprogramma.
- Dat betekende dat in dit geval vanaf het begrotingsjaar 2015 € 0,775 mln. structureel gevonden moet worden door bezuinigingen binnen het begrotingsprogramma 13 (openbare ruimte).
- Die ombuigingsoperatie (vrijmaken van € 0,775 mln. structureel door op andere posten binnen begrotingsprogramma 13 te korten), werd "herijking IBOR" genoemd.

Bij de herijking is rekening gehouden met een aantal vooraf gestelde criteria:

- Gezocht is naar onderwerpen die zo weinig mogelijk directe negatieve effecten opleveren voor burgers en bedrijven.
- De producten afval en rioleringen hebben een eigen financieringssysteem, rechtstreeks gekoppeld aan gemeentelijke belastingen. Deze kunnen geen bijdrage leveren aan de herijking.
- Het product verhardingen is buiten schot gelaten (voor een groot deel moet naar dat product het geld toe dat uit de IBOR-herijking komt).
- Efficiëncy-voorstellen zijn al opgedragen via de lopende taakstellingen. Die kunnen in dat verband geen bijdrage leveren aan de herijking.
- Gezocht is naar taakreducties (we doen taken minder of niet meer en dat heeft bepaalde effecten en consequenties).
- Gezocht is naar onderwerpen zonder taakreductie die financieel-technisch meegeteld mogen worden bij de herijking.

Dit bedrag is binnen programma 13 gezocht en gevonden en heeft geen consequenties gehad voor het beoogde veiligheidsniveau. Sober en doelmatig maar ook veilig blijft het uitgangspunt voor het beheer van de openbare ruimte.

Wegen /verhardingen
In 2014 is vastgesteld dat het ambitieniveau van de verhardingen achterbleef ten opzichte van de vastgestelde ambitieniveaus. In 2015 is daarom een aanvang gemaakt met de zogenaamde “D-wegen” In dit kader worden alle verhardingen met achterstallig onderhoud aangepakt. Dit project is in 2015 van start gegaan en loopt door tot en met 2016. Het uiteindelijk streven is om in het derde kwartaal van 2016 alle wegen weer op een goed veiligheidsniveau te hebben, dit wil zeggen een C-kwaliteit.
Op het moment dat de werkzaamheden zijn afgerond zal er een nieuwe technische inspectieronde plaatsvinden, dit om de kwaliteit van het verhardingenareaal opnieuw te kunnen vaststellen. Op basis daarvan zal er een nieuwe onderhoudsstrategie worden bepaald, deze strategie moet er voor zorgen dat het verhardingenareaal veilig blijft en ook overigens aan de vastgestelde CROW-norm voldoet.

Civieltechnische kunstwerken
Binnen Maastricht bevinden zich ruim 420 civiele kunstwerken, waarvan er 302 in beheer en onderhoud van de gemeente Maastricht zijn. Het gaat hier om kunstwerken zoals trappen, bruggen, viaducten en keermuren en niet om artistieke kunstwerken.

De leidraad civiele kunstwerken is in 2015 niet vastgesteld maar begin 2016. Dit heeft te maken met het feit dat er een aanvullende risicoanalyse nodig was om te komen tot een zorgvuldige financiële afweging. Op basis van de aanvullende analyse en de leidraad is gebleken dat met het huidige budget de civiele kunstwerken op een adequaat veiligheidsniveau gehouden kunnen worden. Hierbij is de strategie voor de toekomst erop gericht om niet meer op een traditionele manier te beheren, maar te sturen op basis van risico's.Dit gebeurt al door Rijkswaterstaat op basis van de zogenaamde leidraad RAMS.

De voorliggende leidraad Civiele Kunstwerken gaat ook uit van het RAMS principe waarbij sturing op basis van risico's plaats vindt. Bij het sturen op risico's wordt niet alleen gekeken maar schades of onvolkomenheden van een kunstwerk maar wordt een risico juist beoordeeld op de kans dat dit risico zich manifesteert en wat de impact is van het functioneren van het object indien de schade of onvolkomenheid niet wordt verholpen. Bij een kleine risicokans met een beperkt gevolg is het vaak niet nodig en zelfs onwenselijk om tot herstel over te gaan. Bij een grote risicokans met een grote impact is herstel gewenst of zelfs noodzakelijk. Randvoorwaarde is dat de veiligheid niet in het geding komt. Dat betekent dat de aantoonbaarheid van de veiligheid ten aanzien van het draagvermogen van bruggen en viaducten een belangrijk item is.
Door te sturen op risico's is het de bedoeling dat uiteindelijk een optimale balans wordt gecreëerd tussen prestaties (basisinspanning en ambities) en kosten (minimaal benodigde middelen).

Extra aandacht gaat uit naar de kademuren in de Jeker, vanwege een combinatie van particulier en gemeentelijk eigendom is de opgave met betrekking tot herstel extra gecompliceerd. In overleg met het waterschap Roer en Overmaas zal een project worden opgestart waarbij met aandacht voor de cultuurhistorische waarden een herstel- en verbeterplan wordt uitgevoerd.
Daarnaast is er een bedrag van € 0,945 mln. gereserveerd voor het herstel van de Noorderbrug.

In het kader van de herijking IBOR is weliswaar een bezuiniging doorgevoerd van € 50.000 maar dit had vooral betrekking op hekwerken en leuningen en heeft geen directe consequenties voor de veiligheid van de civieltechnische kunstwerken.

Rioleringen/water
De totale lengte rioleringen bedraagt ca. 570 km. In 2015 zijn de laatste reparatiewerkzaamheden in Maastricht west uitgevoerd. Daarmee is het stelsel technisch weer op orde. Op basis van een volgende inspectieronde die binnen 5 jaar in Maastricht oost weer dient aan te vangen zal wederom worden beoordeeld of reparatie aan de orde is, dit om het stelsel te laten voldoen aan de vereiste kwaliteitscriteria.
In de rioleringszorg ligt nu het accent op het voorkomen van vuilemissie op oppervlaktewater zoals de Geusseltvijver, de Jeker, de Kanjel en de zuid-Willemsvaart. Om de vuilemissie op oppervlaktewater

te voorkomen worden technische voorzieningen aangebracht die ervoor moeten zorgen dat zogenaamde overstorten op oppervlaktewater worden voorkomen.

Buiten werkzaamheden die betrekking hebben op het aspect waterkwaliteit zijn er ook werkzaamheden voorzien die betrekking hebben op de waterkwantiteit. Voor de wijk Heer zijn er momenteel plannen in voorbereiding voor de inrichting van een zogenaamd waterplein. In geval van extreme neerslag zal water in de eerste instantie ondergronds worden opgeslagen en indien dit niet toereikend blijkt ook bovengronds. Dit plein is iconisch voor het waterbeheer in de 21 ste eeuw en kan als voorbeeld dienen voor de klimaatopgave waar we momenteel voor staan.

Naast het oplossen van de waterproblematiek vanuit de rioleringen wordt er ook onderzoek gedaan naar het oplossen van wateroverlast vanuit oppervlaktewater. In het kader van het Deltaprogramma is Maastricht aangewezen als een van de zogenaamde “koploperprojecten” binnen het Maasstroomgebied. Maastricht heeft immers een grote opgave, Maastricht heeft momenteel een beschermingsniveau van 1 op 250 jaar en dit beschermingsniveau dient vanuit veiligheid en economische aspecten te worden verhoogd naar 1 op 3.000 voor Maastricht oost en 1 op 1.000 voor Maastricht west.

Groen
Voor het product groen zijn er de afgelopen periode bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd ter grootte van € 199.000. Deze hadden ook tot doel om in het kader van de zogenaamde herijking IBOR gelden vrij te spelen voor eerder genoemde en benodigde financiering ten behoeve van de areaaluitbreiding en voor het wegwerken van achterstallig onderhoud in het verhardingenareaal.
Op basis van de leidraad groen (expliciet via de begroting vastgesteld) is er een proces ingezet om arbeidsintensieve beplanting om te vormen naar een beplanting die met de huidige onderhoudsambitie (C-kwaliteit) op een goede manier is te onderhouden. In dit kader is ook het traject “mijn groen Maastricht” opgestart waarbij burgers worden opgeroepen en gestimuleerd om zelf het beheer en onderhoud van vooral groen ter hand te nemen.

Tevens is er in het kader van de herijking een aantal kleinere bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd, de meest is het oog springende is de adoptie van rotondes, de rotondes die vroeger in beheer en onderhoud van de gemeente waren, zijn nu ondergebracht bij een externe partij die nu verantwoordelijk is voor de reclamevoering en het onderhoud van de rotondes/verkeerspleinen.
De veiligheid van het product groen is nooit in het geding, het ambitieniveau is een C-kwaliteit, dit staat voor veilig doch sober onderhoudsniveau. Ook in 2015 lag het onderhoudsniveau hoger dan de vastgestelde C-kwaliteit.

Bomen
In het kader van de herijking zijn de bomen ongemoeid gelaten, dit vanwege het feit dat hiervoor een wettelijke zorgplicht bestaat. De vitaliteit en veiligheid van bomen worden beoordeeld op basis van een zogenaamde VTA (Visual Tree Assessment). Volgens deze methode kunnen (interne) gebreken ontdekt worden aan de hand van een visuele controle van de boom. Hierbij inventariseert en analyseert men dus uiterlijke signalen van potentiële (mechanische) zwakte. Voor de frequentie van de boomcontrole is geen vaste norm te geven. De frequentie wordt in de praktijk gekoppeld aan de mate van gevaarzetting. Deze gevaarzetting hangt onder maar af van de locatie, de leeftijd en de omvang van de boom en de toestand waarin de boom verkeert. Voor het dag dagelijkse onderhoud worden de bomen beoordeeld conform de geldende CROW systematiek. Hierbij scoort het onderhoud van de bomen een gemiddelde B-kwaliteit.

Openbare verlichting
Eind 2015 is de leidraad openbare verlichting vastgesteld. In het kader van de herijking IBOR is er op dit product een bezuiniging doorgevoerd van € 0,102 mln. Op basis van de leidraad kunnen we constateren dat met de beschikbare budgetten de lichtmasten op een B-kwaliteit onderhouden kunnen worden. De doorgevoerde bezuiniging heeft wel geresulteerd in een andere vervangingsstrategie. In het verleden werden lichtmasten en of armaturen wijk voor wijk vervangen, in het kader van de nieuwe leidraad wordt gewerkt volgens een ander stramien. Er wordt nu per straat beoordeeld of vervanging aan de orde is, daarmee blijft de afgesproken kwaliteit gehandhaafd maar kunnen per wijk wel (tijdelijk) verschillen in type mast of armatuur ontstaan. Op basis van de monitoring is gebleken dat de openbare verlichting een B-kwaliteit (checken) scoort. Daarmee voldoet de openbare verlichting aan de afgesproken kwaliteitsambitie.

5.6.2 Gebouwen

De gebouwen zijn zeer divers en kunnen worden onderscheiden in een 3-tal hoofdgroepen:
Gebouwen voor eigen gebruik en overige eigendommen (10 panden t.b.v. gemeentelijke huisvesting, 18 woningen, 46 kantoor- en bedrijfsruimten, 8 winkels en 976 onbebouwd onroerend goed objecten (erfpacht, pacht, ingebruikgevingen) waarvan 9 parkeergarages).
Maatschappelijk vastgoed (78 schoolgebouwen inclusief binnensportaccommodaties /gymnastiekzalen, 37 sociaal/culturele en maatschappelijke voorzieningen, 41 buiten-sportobjecten).
Objecten in tijdelijk beheer in afwachting van realisatie van toekomstige strategische doeleinden; (o.a. 235 appartementen incl. garageboxen en bedrijfsruimten A2-project).
(aantallen op basis situatie 4 januari 2016)

Het exploitatieresultaat is in het afgelopen decennium structureel verliesgevend geweest, mede vanwege het sociaal- maatschappelijke karakter van de portefeuille en structurele leegstand. Het resultaat over de periode 2010-2013 was gemiddeld € 0,6 mln. negatief per jaar. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er vanaf 2014 duidelijk sprake van een lager exploitatietekort en in 2015 is het uiteindelijk bedrijfsresultaat € 0,315 mln. negatief. De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de beleidssector die daarmee voorziet in een huisvestingsbehoefte. Daarnaast kent de portefeuille ook strategische objecten die aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Beleidskader

In 2012 is de Structuurvisie vastgesteld. Dit is een beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn, tot 2030, is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd. In 2012 is parallel aan de structuurvisie de kadernota Grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2012 vastgesteld. Via de structuurvisie en de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid wordt aangegeven hoe en met welke instrumenten de komende jaren aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wordt gegeven.

Ten aanzien van het vastgoedbeleid zijn de uitgangspunten voor een kostendekkende exploitatie, zoals die al langer gehanteerd werden, herbevestigd. Voor nieuwe vastgoedinvesteringen of nieuwe vastgoedaankopen, ongeacht onder welke voor de bovenstaande vastgoedsoorten zij vallen, wordt gestuurd op sluitende business cases. Indien bij deze nieuwe projecten geen sluitende business case aanwezig is voor zowel de investering als voor de daarop volgende exploitatie, kan het project niet worden gerealiseerd. Meerjarenonderhoudsplanningen maken onderdeel uit van de betreffende business case. Voor structureel verliesgevende, niet meer in de vastgoedportefeuille passende vast-goedobjecten, wordt een afweging gemaakt tussen behouden of afstoten.

Met betrekking tot de sociaal culturele accommodaties geldt de kadernota IAB (Integraal AccommodatieBeleid). In de kadernota IAB is een aantal uitgangspunten vastgelegd voor het accommodatiebeleid die voor het maatschappelijk vastgoed richtinggevend zijn. De uitgangspunten hebben betrekking op:
* Verantwoordelijkheid en multifunctionaliteit;
* Kostendekkendheid, tarieven en subsidies;
* Spreiding en bezetting:
* Eigendom, investeringen en onderhoud.

In de kadernota IAB zijn principes vastgelegd voor het onderscheid tussen private, commerciële voorzieningen en publieke en/of gesubsidieerde voorzieningen. Voor de laatste geldt de lijn van kostendekkendheid in het vastgoedbeleid en subsidiëring van huurders die de kosten niet kunnen opbrengen.

In 2014 is de “beleidsagenda maatschappelijk vastgoed” vastgesteld. In de beleidsagenda staat beschreven welke maatschappelijke veranderingen hebben plaatsgevonden, wat de relatie met (maatschappelijk) vastgoed is en wat de prioriteiten voor de komende jaren zijn. Er is een agenda opgesteld langs welke lijn de gemeente Maastricht haar beleid wil actualiseren. De vraag naar en het aanbod van maatschappelijk vastgoed is sterk veranderd, met de decentralisatie in het sociaal domein zet dat nog sterker door. Er is behoefte aan een toekomstgerichte, eenduidige aanpak en werkwijze op het gebied van maatschappelijk vastgoed.

Het integraal accommodatiebeleid moet kaders bieden voor die keuzes, en verlichting geven voor problemen die in de loop der jaren zijn ontstaan.
Onder maatschappelijk vastgoed verstaan wij:
* Onderwijshuisvesting;
* Gemeenschapshuizen;
* Zwembad;
* Buitensportaccommodaties;
* Binnensportaccommodaties;
* Huisvesting sociaal, cultureel, maatschappelijke instellingen.

Onderwijs
Investeringen in onderwijshuisvesting gebeuren langs de lijn van de bestaande spreidingsplannen basisonderwijs en speciaal- en voortgezet speciaal onderwijs. Geactualiseerde spreidingsplannen worden in goed overleg met de betrokken schoolbesturen voorbereid. Voor het primair onderwijs zijn in 2015 flinke stappen gezet in dit spreidingsbeleid, wat ertoe heeft geleid dat op 5 januari 2016 het Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht 2015-2025 is vastgesteld. Het aantal huidige onderwijslocaties zal over enkele jaren met de realisering van de Integrale Kind Centra naar verwachting worden gehalveerd. Daarbij speelt aan de ene kant de ontgroening (minder leerlingen) een grote rol. Maar aan de andere kant spelen ook inhoudelijke ontwikkelingen zoals de combinatie met andere voorzieningen in het IKC (harmonisatie peuterspeelzaalwerk-kinderopvang), passend onderwijs en het versterken van basisvoorzieningen bij de decentralisatie Jeugdzorg.
Voor het voortgezet onderwijs is door het schoolbestuur een nieuw spreidingsplan vastgesteld. Basis van dit spreidingsplan is de vorming van drie domeinen. Het spreidingsplan moet er toe leiden dat het aantal locaties vermindert van 9 locaties naar 3 à 5 locaties op de langere termijn. Ook hier speelt passend onderwijs een rol, maar ook het realiseren van doorgaande leerlijnen vmbo-mbo bijvoorbeeld bij de herinrichting van het techniekonderwijs. De locatie Bonnefantencollege aan de Tongerseweg is door het schoolbestuur al afgestoten.

Gemeenschapshuizen
Op basis van de Bestandsanalyse gemeenschapshuizen zijn het aanbod van gemeenschaps-accommodaties en de knelpunten in kaart gebracht teneinde te komen tot een gewenste spreiding van accommodaties. Door de vaststelling van de kadernota Grond- en vastgoedbeleid in 2012 heeft uw Raad de bestaande uitgangspunten over kostendekkende huur en subsidiëring uit de kadernota IAB en de bestandsanalyse opnieuw vastgesteld.

Vanwege een o.a. teruglopend kader komt het beheer en exploitatie door de vrijwilligers steeds meer onder druk te staan. In 2015 is gestart met het opstellen van een nieuw Integraal Accommodatie Beleid (IAB) middels een interactief proces waarbij diverse stakeholders zijn betrokken. Naar verwachting zal dit medio 2016 afgerond gaan worden. Na de herijking van het IAB zal het beleidsdocument gemeenschapshuizen verder uitgewerkt worden. Hiervoor zal er in 2016 een pilot plaatsvinden in 2 stadsdelen, waarbij er gekeken wordt naar de tevredenheid over de gemeenschaps-voorzieningen. Het doel is om te bepalen in welke vorm de gemeente in de toekomst gaat voorzien of ondersteunen in gemeenschapsvoorzieningen.

Sport
In 2013 is de sportnota 2030 vastgesteld. Ten aanzien van de buitensportaccommodaties is en blijft de ambitie van het spreidingsbeleid ten aanzien van de pijler accommodaties overeind, maar de uitvoering wordt afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen.
Het beheer en onderhoudsniveau van onze sportaccommodaties is gericht op het niveau schoon, heel en veilig. Verhuur van accommodaties vindt efficiënt plaats waarbij de gemeente richting gebruikers stuurt op locatie en tijdstip. Doel is een hogere bezettingsgraad van de gemeentelijke sportaccommodaties. Een te lage bezettingsgraad leidt tot sluiting of herbestemming. Daarnaast wordt toegewerkt naar een hoger bezettingspercentage. Voor de buitensportaccommodaties moet dit bezettingspercentage hoger worden dan de huidige 19%.

Ten aanzien van binnensportaccommodaties is afgesproken dat de nu nog veelal traditionele binnensportaccommodaties worden omgevormd tot moderne accommodaties die alle dagen vol in bedrijf zijn. Ze zijn goed bereikbaar, toegankelijk, schoon, heel, veilig en betaalbaar. Waar nodig

worden accommodaties herbestemd of gesloten. Hiertoe is in 2015 de uitvoeringsnota ‘toekomstbestendige binnensportaccommodaties’ vastgesteld.

Het nieuwe Geusseltbad is qua beheer en planmatig eigenarenonderhoud in 2014 ingebed in de gemeentelijke vastgoedorganisatie. Bij het Geusseltbad kampt de gemeente met een aantal onderhoudstegenslagen. Een aantal zaken is opgepakt (o.a .het vervangen van verkeerd gebruikte materialen) en een aantal overige zaken liggen voor bij de Raad van Arbitrage (gemeente vs aannemer) waarbij de verwachting is dat in het eerste half jaar van 2016 uitspraak gedaan wordt.

De nieuwbouw van sporthal Geusselt vormt een onderdeel van de sportieve omgeving van het Geusseltpark. In 2015 is het bestek opgesteld en is de aanbesteding opgestart om in 2016 over te kunnen gaan tot gunning en bouw. Op basis van een sluitende businesscase inclusief meerjarenonderhoudsplan zal de sporthal onderdeel gaan uitmaken van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. De verwachting is dat de sporthal in het voorjaar van 2017 opgeleverd en in gebruik zal worden genomen.

Verder heeft in 2015 besluitvorming plaatsgevonden over de realisatie van het Boulodrome in het Geusseltgebied in 2016. Het bestek is in 2015 grotendeels afgerond. Ook dit object zal deel gaan uitmaken van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. De specifieke onderhoudsverdeling zal nog opgesteld worden.

Cultuur
Het streven is een stad met duurzame structurele voorzieningen voor culturele carrières voor iedereen; professional, amateur, burgers en voor de stad als geheel. De Raad heeft in 2012 definitief ingestemd met de 1e fase van de Timmerfabriek. In deze 1e fase zal de Timmerfabriek in afgeslankte vorm verbouwd worden en onderdak bieden aan Lumiere, Bureau Europa, structurele huisvesting voor poppodium Muziekgieterij en expositieruimte. Het pand is medio 2014, op basis van een sluitende businesscase op basis van aannames en benchmarkgegevens, overgedragen van de WOM Bevedere naar de gemeentelijke vastgoedportefeuille.

Onderhoudsniveau

Het onderhoud van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjarenonderhouds-planningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. Van het vastgoed is hierin vastgelegd wat de staat van onderhoud is en wat er jaarlijks dient te gebeuren om zoveel mogelijk conditiescore 3 (volgens NEN 2767) te kunnen behouden. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt rekening gehouden met het feit dat de gemeente duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan.

In 2015 is de gehele portefeuille onderworpen aan een herinspectie aangaande de staat van onderhoud en zijn alle meerjarenonderhoudsplanningen geactualiseerd. Een dergelijke herinspectie vindt om de 4 à -5 jaar plaats. Panden die nieuw (nieuwbouw, aankoop etc) in de portefeuille komen zullen inclusief meerjarenonderhoudsplanning worden opgeleverd zodat ook deze qua onderhoud in de toekomst meegenomen kunnen worden.

De gemeente zet zich in voor duurzaam onderhoud. Zo wordt bij reguliere vervangingen van bijvoorbeeld c.v.-ketels, daken of beglazing gekeken naar de mogelijkheden om hier duurzame maatregelen in mee te nemen door een energiezuinigere c.v.-ketel te plaatsen of enkel glas te vervangen door dubbel glas.

Naast het verankeren van duurzaamheid in reguliere onderhoudsprogramma’s liggen er diverse plannen van aanpak voor het verdergaand verduurzamen van een aantal gemeentelijke objecten in de portefeuille. Bij één object (Kumulus West, muziekschool) zijn er al ingrijpende maatregelen genomen, waarbij een besparing is gerealiseerd van ongeveer 42.500 m3 gas per jaar, wat bijna een halvering is van het jaarlijkse gasverbruik. Daarnaast heeft er in 2015 een inventarisatie plaats-gevonden van diverse objecten om te komen tot een pilot inzake het plaatsen van zonnepanelen. Diverse objecten zijn bekeken en 5 grote objecten, waarin de gemeente zelf gehuisvest is, zijn in dit kader onderzocht. De huidige aansluitwaarde, dakconstructie en energiegebruik is onder de loep genomen en in een bestek verwerkt waarna het de bedoeling is om de bijbehorende aanbesteding en installatie in 2016 af te ronden.

In de 2e helft van 2015 is in het kader van het Maastrichts Energie Akkoord een inventarisatie gehouden onder diverse huurders om te zien of zij mee willen werken aan het uitvoeren van een energiescan van hun pand. Uit deze scan komen maatregelen voort die de objecten energiezuiniger kunnen maken en dus voor een verlaging van kosten kunnen zorgen voor de huurder. De investeringen worden via de huur verdisconteerd. De reacties zijn overwegend positief en in 2016 zullen er daadwerkelijk scans worden uitgevoerd waarbij maatregelen, in overleg met de huurders, getroffen kunnen worden.

De aankoop van het MECC complex is in 2015 afgerond. Dit is een significant object van (inclusief parkeren) meer dan 100.000 m2. Er is gestart met het uitvoeren van een volledige onderhouds-inspectie conform de NEN 2767 welke in 2016 zal worden afgerond en in het geautomatiseerd systeem van Vastgoed zal worden ingevoerd. Hieropvolgend zal er intensief overleg met de huurder MECC Maastricht BV plaatsvinden over de rolverdeling van het uit te voeren eigenaren- en huurdersonderhoud. E.e.a. zal vastgelegd worden in de nieuwe huurderovereenkomst.

- Voor de vastgoedportefeuille, niet zijnde maatschappelijk vastgoed in de zin van onderwijs en sport, is jaarlijks gemiddeld een bedrag van € 2,1 mln. nodig om de gemeentelijke vastgoedobjecten in de huidige staat van onderhoud (NEN 2767, conditiescore 3) te houden. Dit bedrag is gebaseerd op een aantal vaste factoren;
    - 10-jaren meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) vanuit Planon;
    - Reservering voor kleine calamiteiten;
    - Reservering voor beperkte wettelijke verplichtingen;
    - Reservering voor onderhoudscontracten;
    - Reservering voor Project uitvoeringskosten.

    Vanuit de exploitatie van deze vastgoedportefeuille wordt daarom jaarlijks € 2.1 mln. gestort ten gunste van het onderhoudsfonds. In dit bedrag is geen rekening gehouden met eventuele buitensporige calamiteiten (bijv. grootschalige asbestsaneringen, of ingrijpende wettelijke verplichtingen). De komende 10 jaren vindt er diverse malen een tussentijdse evaluatie plaats om, met name, mutaties in de portefeuille goed op te kunnen vangen. Het onderhoud van de gemeenschapshuizen maakt integraal onderdeel uit van de onderhoudsplanning voor de gemeentelijke vastgoedobjecten

- Per 1 januari 2015 is het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente zal geen aanvragen meer ontvangen voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud. Schoolbesturen kunnen wel nog aanvragen indienen voor een financiële bijdrage in het oplossen van constructiefouten. Een situatie die al in 2005 geldt voor het voortgezet onderwijs.

- In het kader van het spreidingsplan sportparken is vastgesteld dat alle accommodaties tenminste op basisniveau dienen te worden onderhouden. Een hoger onderhoudsniveau dan basis is alleen aan de orde bij die accommodaties die als multifunctioneel sportpark gekenmerkt zijn. Inmiddels heeft Maastricht Sport een onderzoek laten uitvoeren naar de toereikendheid van de budgetten benodigd om het afgesproken onderhoudsniveau te kunnen blijven garanderen. In het licht van even genoemd onderzoek zal in 2016 nader worden bekeken of genoemde storting toereikend is voor de komende jaren.
  Daarnaast heeft er een jaarlijkse storting plaats van € 130.000 voor het onderhoud van het Geusselt Stadion.

- Voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties (sporthallen, sport- en gymzalen) bestaat, net als voor de reguliere vastgoedportfeuille, ook een meerjaren onderhoudsplan. Er wordt zoveel mogelijk volgens dit plan gewerkt, hoewel het onderhoudsbudget de afgelopen jaren wel extra onder druk staat waardoor meerdere malen reguliere onderhoudswerkzaamheden (niet zijnde calamiteiten) worden doorgeschoven. Op grond van de bestandsanalyse blijkt dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is maar er blijven onvolkomenheden die nadere aandacht behoeven. Uit de in 2015 uitgevoerde nieuwe onderhoudsinspecties blijkt dat er jaarlijks een bedrag van € 0,285 mln. benodigd is om het niveau van de binnensport accommodaties op een conditiescore 3 te houden. Om dit niveau voldoende te kunnen garanderen zal op termijn echter een extra impuls noodzakelijk zijn als gevolg van het feit dat een gemiddelde accommodatie meer dan 30 jaar oud is en dit budget niet voorhanden is bij

Maastricht Sport, zijnde de huurder van de objecten. Op dit moment laat het huidige aanwezige budget het niet toe om meer dan minimaal noodzakelijk (wettelijke verplichtingen) onderhoud uit te voeren.
Hier tegenover staat dat het terugbrengen van het aantal accommodaties en hogere bezettingsgraden, financiële ruimte kunnen geven voor genoemde impuls bij de structureel noodzakelijke accommodaties. In 2015 heeft er al besluitvorming plaatsgevonden om een 7 tal accommodaties af te laten stoten waarvoor een nieuwe bestemming gevonden zal moeten worden

- In de exploitatieberekeningen van de nieuwe sporthal Geusselt is rekening gehouden met een jaarlijkse reservering voor groot onderhoud om het gewenste onderhoudsniveau te kunnen blijven garanderen. De meest recente planning voor de nieuwbouw voorziet erin dat deze in het voorjaar 2017 gereed is en in gebruik kan worden genomen, waardoor de substantiële onderhoudskosten van de huidige sporthal in de periode 2015-2019 zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden.

- Vastgoed in tijdelijk beheer dat in het verleden is aangekocht in verband met voorgenomen planontwikkeling wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen zoals ze in het geautomatiseerde systeem verwerkt zijn. Voor deze objecten geldt een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en alleen noodzakelijk onderhoud, waarbij gekeken wordt of er maatwerk in onderhoud noodzakelijk is. Het gevolg hiervan is dat er bij deze objecten binnen planontwikkeling sprake kan zijn van achterstallig onderhoud. Dit in tegenstelling tot de reguliere vastgoedportefeuille waarbij actief gestuurd wordt op een conditieniveau 3 en dus niet uitgegaan wordt van achterstallig onderhoud.

Relatie programma's

In de Structuurvisie 2030 is aangegeven dat "ontmoeting" een centraal begrip is bij de inrichting van de toekomstige stad. Demografische en functionele ontwikkelingen vergen een herschikking en clustering van maatschappelijke voorzieningen.
Op basis van spreidingsplannen voor gemeenschaps-/buurthuizen en andere welzijnsinstellingen en via gerichte onderhoudsplanningen naar toekomstbestendige voorzieningen wordt een bijdrage geleverd aan de doelstellingen van de programma's 5 en 6 (samen leven).

Om goed voorbereid te zijn op de genoemde ontwikkelingen en adequaat te kunnen handelen in relatie tot een mogelijke herbestemming zullen de geldende spreidingsplannen voor primair en voortgezet onderwijs, maar ook de spreidingsplannen gemeenschaps-/buurthuizen en sportaccommodaties worden gekoppeld aan de Structuurvisie.
Het zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige en kwantitatief passende en toekomstbestendige onderwijsinfra-structuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om volwaardig deel te nemen aan de samenleving (programma 9).
Deze koppeling heeft tevens gevolgen voor de leegstand omdat bepaalde accommodaties in de toekomst aan hun functie worden onttrokken. De mogelijke risico's van deze leegstand kunnen op dit moment vanwege de onduidelijkheid over welke accommodaties leeg komen en wat hun herbestemming zal worden nog niet worden ingeschat.

In het kader van het spreidingsbeleid sport is bepaald (programma 7) dat de gemeente in de toekomst, behalve voor het onderhoud van de velden, ook voor het onderhoud van de kleed-/clubaccommodaties haar verantwoordelijkheid wil nemen. De hele operatie is erop gericht om op termijn tot duurzame, goed onderhouden en goed te exploiteren accommodaties te komen, waardoor meer mensen actief gaan sporten.

Conform het in januari 2011 vastgesteld Masterplan Geusselt+ zal de huidige sporthal Geusselt worden gesloopt, om plaats te maken voor woningbouw. Datzelfde Masterplan voorziet erin dat een nieuwe sporthal wordt opgenomen in het naast het Geusseltstadion geplande Oostgebouw, waarin diverse sport en leisure-functies zullen komen.

Als kostendekkende exploitatie van (maatschappelijk) vastgoed niet mogelijk is maar beleidsmatige continuering wel gewenst, dan komen de exploitatiekosten ten laste van het betreffende beleidsveld.

Financiële consequenties/begroting

Voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen zijn de volgende voorzieningen/reserves beschikbaar.

	Saldo 1 jan. 2015	Saldo 31 dec. 2015
Voorziening		
Voorziening vangnet MJOP-BOG	€ 187.561	€ 110.218
Preventief onderhoud BOG	€ 533.530	€ 1.081.271
Preventief onderhoud schoolgebouwen	€ 295.474	€ 71.670
Preventief onderhoud stadion Geusselt	€ 317.408	€ 227.481
Voorziening onderhoud buitensport	€ 103.375	€ 147.583
Voorziening onderhoud Geusseltbad	€ 367.725	€ 553.055
Voorziening onderhoud binnensport	€ 611	€ 52.468
Voorziening jachthaven St.Pieter	€ 79.758	€ 120.358
Reserves		
totaal	€ 1.885.442	€ 2.364.106

5.7 Grondbeleid

5.7.1 Grond- en vastgoedbeleid algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten zoals grond- en vastgoedbeleid. Bij grondbeleid gaat het vaak om ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het over de manier waarop de gemeente haar vastgoed op een zodanige manier in kan zetten dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig gerealiseerd worden.
Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang. De economische en demografische ontwikkelingen en de gevolgen van de aanhoudende economische crisis met bijgevolg grootscheepse Rijksbezuinigingen vragen om forse bijstellingen.

5.7.2 Vigerende beleidskaders

Structuurvisie
In 2012 vastgesteld, is dit hét beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn (tot 2030) is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd.

Kadernota Grond- en vastgoedbeleid
De gemeenteraad heeft in april 2012, na een daartoe gehouden consultatie met marktpartijen en samenwerkingspartners, een nieuwe koers vastgelegd in de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid. Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken de komende jaren uitvoering wenst te geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het vernieuwde ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente, zoals vastgelegd in de structuurvisie.
De gemeente Maastricht heeft in de kadernota aangegeven een actieve rol met een proactief aankoopbeleid op de grond- en vastgoedmarkt te willen continueren voor zover het de acht aangewezen brandpunten betreft, zij het met maatwerk. Buiten de aangewezen brandpunten zal de gemeente vooral regulerend en kaderstellend optreden door middel van het publiekrechtelijke instrumentarium. Van dit laatste kan overigens bij raadsbesluit worden afgeweken.
In de kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar kortheidshalve zij verwezen,

m.b.t. grondbeleid:
- publiek private samenwerking (PPS)
- verwervingsbeleid
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid
- faciliteren private initiatieven
- financiële uitgangspunten risico-reserve
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle

m.b.t. vastgoedbeleid:
- beleid op gebouw- of projectniveau: sluitende business case
- besluitvorming investeringsprogramma en –projecten
- beleid op vastgoedportefeuilleniveau (geïntegreerd meerjarenprogramma, dekking portefeuillebeleid, segmenten in het portefeuillebeleid, zijnde maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting, monumenten, tijdelijk beheer en verduurzaming).
- kadernota IAB (Integraal AccommodatieBeleid).

5.7.3 Ontwikkelingen

Algemeen
Hoewel de vraaguitval en demografische ontwikkelingen sinds de kredietcrisis hebben geleid tot flinke saneringen in de programma's in stedelijke projecten, en daardoor ook tot verliesnemingen en afwaarderingen, heeft de aanhoudende conjuncturele teruggang de grond- en vastgoedmarkt langer dan verwacht in zijn greep houden. De vraag naar nieuwe woningen, bedrijfsterreinen en kantoorgebouwen is hierdoor sterk afgenomen en vrijwel tot stilstand gekomen. Hoewel landelijk de eerste broze signalen van economisch herstel zichtbaar worden, blijven voor Maastricht en regio voorzichtigheid en gematigd optimisme geboden. Hoewel we in Maastricht de vraag weer enigszins zien toenemen, blijft de omgeving met krimp een kwetsbaar investeringsperspectief. Corporaties verkeren in financieel zware tijden en blijven terughoudend in verdere investeringen. Deze ontwikkelingen behelzen daarmee dan ook extra waakzaamheid bij de gemeentelijke grondexploitaties. De terugloop in de gronduitgifte, zowel in volume als in hoogte, leidt tot minder inkomsten vanuit grondexploitaties. Tegenover dalende inkomsten - en de toenemende behoefte aan een nieuw verdienmodel - staan grotere uitgaven. Gemeenten zijn immers steeds meer aangewezen op herstructurering van bestaand stedelijk gebied. Herstructurering betekent echter minder inkomsten en complexere projecten met hogere uitvoeringskosten en meer risico's; herstructurering kent per definitie een onrendabele top.
Als gevolg van de economische en financiële crisis ontbreken particuliere initiatieven en is er minder behoefte aan bedrijfs- en kantoorruimte. In rapporten van Deloitte en correspondentie van de minister van Infrastructuur en Milieu aan de 2e Kamer wordt uitgesproken dat de gezamenlijke gemeenten nog voor € 0,7 tot € 2,7 miljard grondexploitatierisico's lopen die tot verliezen zouden kunnen leiden.

Daarnaast zullen grote verschuivingen en veranderingen plaatsvinden op het gebied van het maatschappelijk vastgoed. Te denken valt hierbij aan een flinke toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Het vrijkomend 'onderwijsvastgoed' betekent een aanzienlijke herbestemmingopgave met risico's van (langdurige) leegstand. De leegstand en het ontbreken van perspectief op korte termijn drukt de exploitatieresultaten van dergelijke complexen. Hiermee komt de courantheid van de gebouwen in de stad onder druk te staan en dus ook de waarde. De ontwikkelingen in het onderwijsveld hebben daarbij tevens gevolgen voor het aantal binnensportaccommodaties (gymzalen), die daarbij vrijkomen.
En niet in de laatste plaats de veranderingen in de sector zorg en welzijn o.a. als gevolg van zeer zware bezuinigingsoperaties in het kader van de 3 decentralisaties in de Jeugdzorg, Participatiewet en WMO (landelijk ad ruim € 4 miljard) zullen grote gevolgen met zich meebrengen in o.a. het afstoten door deze organisaties van hun maatschappelijk vastgoed. Daarmee dreigt landelijk zo'n 20 miljoen m^2 leegstand van maatschappelijk vastgoed, waarbij gemeenten als grootste eigenaren van bibliotheken, buurthuizen en sportcomplexen de meeste risico's lopen. De afgelopen periode is dan ook werk gemaakt van gezamenlijke planvorming over vorming IKC's naar aanleiding van het 'Magnefiek akkoord' met als doel integraal huisvestingsplan. Verder doet de Structuurvisie uitspraken over toekomstbestendige spreiding van gemeenschapshuizen passend bij de genoemde veranderingen. Ook met de zorg- en welzijnsinstellingen voeren wij discussie over hoe zij de ontwikkelingen het hoofd bieden en ook de gewenste zorg in de wijken kunnen bieden.

In de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV, zie hierna) wordt middels een doorkijk in meerjarenperspectief geschetst wat een en ander voor Maastricht zou kunnen betekenen.

Stedelijke programmering woningbouw
Vanaf 2010 heeft de gemeente de plancapaciteit voor de nieuwbouw van woningen binnen de stad teruggebracht van 12.000 naar 35 00 woningen. De huidige plancapaciteit is nog zo'n 3400 woningen (exclusief studentenhuisvesting). Tot en met het jaar 2020 is er nog behoefte aan de bouw van 500 tot 1000 woningen; deze moeten gezien de behoefte in hoofdzaak gebouwd worden op rustige plekken in of in de directe nabijheid van de binnenstad. Na 2020 is de behoefte aan het toevoegen van woningen onzeker, maar het is belangrijk dat er plancapaciteit beschikbaar blijft die snel kan worden ingezet als de markt daarom vraagt. Ondanks de beperkte bouwopgave wil Maastricht zich blijven vernieuwen om haar vitaliteit te behouden. Zo kan de stad ook voor de

toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad zijn en mensen voor kortere of langere tijd aan zich binden. Om dit te bereiken worden met de vaststelling van de Nota Stedelijke Programmering Woningbouw 2016-2020 in het voorjaar van 2016, keuzes gemaakt en maatregelen genomen.

Voorziening Stedelijke Herprogrammering
Op 26 januari 2010 is de “Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019” vastgesteld. Tengevolge van dit besluit dienden voorgenomen (NIEGG) en lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties als gevolg. Het onvermijdbare verlies van de stedelijke programmering (inclusief afwikkelen tekort Karosseer) bedroeg hierbij € 55,2 mln. Afspraak hierbij is dat verliesneming plaatsvindt middels het treffen van verliesvoorzieningen op projectniveau. Daadwerkelijke verliesneming en inherent hieraan de inzet van de voorziening vindt plaats op het moment dat het verlies onherroepelijk is.

De stedelijke programmering woningbouw is een continu en dynamisch proces. Programmeringen worden periodiek gemonitord en geanalyseerd en indien nodig tussendoor bijgesteld (periodieke herijking / risicomanagement). Tengevolge hiervan is in 2014 geconstateerd dat er met betrekking tot het bedrijventerrein Lanakerveld de komende jaren geen ontwikkeling zal plaatsvinden. Dientengevolge is er in 2014 een additionele voorziening getroffen ad € 9,9 mln.

Conform afspraak zou na vijf jaar de stedelijke programmering worden herzien. Dit proces is in 2014 opgestart met als resultaat de Nota Stedelijk Programmering 2016-2020. De belangrijkste conclusies hierbij zijn dat er naast een te hoge plancapaciteit ook onwenselijk geachte programmeringen zijn voor wat betreft soort/type woning dan wel locatie. Om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad bevat de nota dan ook een palet aan maatregelen. De financiële vertaling van de consequenties voor de gemeentelijke grondexploitaties vindt in deze jaarrekening plaats. Voorgaande heeft geresulteerd in een additionele storting in de voorziening stedelijke programmering ad € 4,8 mln.

Inmiddels is komen vast te staan dat voor een bedrag ad € 16,68 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 53,2 mln.

<u>Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden</u>
In 2013 zijn door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Voorts is in 2013 de nieuwe Nota grondprijzen 2013 vastgesteld. De grondprijzenbrief 2015 is eind 2014 door het college vastgesteld.

<u>PPS</u>
Voor de ontwikkelingen en risico’s aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de risicoparagraaf.

<u>MPGV</u>
In de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid Maastricht 2012 zijn met het oog op een intensievere risicobeheersing een aantal nadere uitwerkingsnota’s aangekondigd (MPGV, nota algemene risico(bedrijfs)reserve en nota waarderen en afschrijven), onder meer ter uitvoering van de gedane aanbevelingen van de Rekenkamer in het kader van het onderzoek naar het gemeentelijk Grondbeleid in 2011.

Op basis van voornoemde kadernota is in 2013 een aanvang gemaakt met de eerste Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV). Deze meerjarenprognose plaatst daarmee niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief. De MPGV gaat hiermee verder dan de aanbeveling van de Rekenkamer.
Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve

voor Beleid & Ontwikkeling, waarbij ingeval van ontoereikendheid van deze reserve uiteindelijk de gemeentebrede Algemene Reserve als achtervang fungeert.
De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën.
- Ontwikkelingen in het afgelopen jaar.
- Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte.
- Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Grondexploitatie

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterende bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering zorgden er voor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook voorgaande paragraaf inzake de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitleggebieden.

Deze kenmerken, tezamen met de in verleden genomen verliesneming stedelijke herprogrammering, zorgen ervoor dat de meest recente hercalculaties een geprognosticeerd resultaat laten zien van € 0,04 mln. positief (contante waarde). Hierbij nopen de aanhoudende economische crisis en negatieve ontwikkelingen in de grond- en vastgoedmarkt tot terughoudendheid en voorzichtigheid. Specifieke aandacht vergt hierbij de stedelijke programmering woningbouw. Zoals eerder genoemd is in 2015 de Nota Stedelijk Programmering 2016-2020 afgerond. De belangrijkste conclusies hierbij zijn dat er naast een te hoge plancapaciteit ook onwenselijk geachte programmeringen zijn voor wat betreft soort/type woning dan wel locatie. Om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad zullen keuzes gemaakt en maatregelen genomen worden.

Beheer en exploitatie vastgoed

Ten aanzien van het beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed is sprake van een aantal vastgoedobjecten welke fors negatief op de vastgoedportefeuille drukken en waarvan het uiteindelijk nadelig resultaat ten laste komt van het gemeentebrede resultaat. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Randwycksingel 22, Francois De Veyestraat 4-6, Francois de Veyestraat 9. Voorts drukken de kosten van de leegstand gedurende verkoop van Capucijnenstraat 43-45 op het resultaat.
De aanhoudende slechte economische situatie en vergaande rijksbezuinigingen, met forse reorganisatiegolven in de cultuur- (bijv. Huis van Bourgondië) en welzijnssector (bijv. Traject, MIK) houden hierbij, zoals hierboven geschetst ook het gemeentelijk vastgoed van Maastricht in zijn greep. De afname in leerlingenaantallen en afstoting van schoolgebouwen aan de gemeente (bijvoorbeeld Bonnefantencollege Tongerseweg) hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestings-bewegingen en daardoor toenemende leegstand bij gemeentelijke gebouwen. Voorts heeft de gemeenteraad op 21 april 2015 de uitvoeringsnota 'toekomstbestendige binnensportaccommodaties' vastgesteld, waarbij besloten is dat in 2015 en 2016 vijf binnensportaccommodaties niet langer noodzakelijk zijn voor onderwijs- en sportgebruik. Herinvulling en herbestemming in deze tijden is door de crisis extra moeilijk. Deze ontwikkelingen leiden niet alleen tot toenemende tijdelijke beheerskosten, maar ook dat afwaarderingen onvermijdelijk en noodzakelijk zullen zijn. Ook hieraan wordt in de MPGV aandacht besteed.

Weerstandsvermogen/Algemene reserve BenO

Met de vaststelling van de reeds in de Kadernota Grond- en Vastgoedbeleid aangekondigde uitwerkingsnota "algemene reserve BenO en weerstandsvermogen grond- en vastgoedexploitaties"

vindt de verdere uitwerking van het benodigde weerstandsvermogen plaats in de MPGV.
Samenvattend kan gesteld worden dat:

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de MeerjarenPrognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) bepaald aan de hand van de optelsom van:
a. de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de plannen in ontwikkeling;
b. het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
c. de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage.

De generieke risico's voor zowel voor de grond- als de vastgoedportefeuille worden jaarlijks in de MPGV benoemd, waarbij de kans dat een bepaald risico zich zal voordoen, wordt omgezet naar een wegingsfactor. De wegingsfactoren zijn 75% bij een hoog risico, 50% bij een middelgroot risico en 25% bij een laag risico. Voor de MPGV zijn de generieke risico's met bijbehorende wegingsfactoren bepaald. De wegingsfactoren generieke risico's bouwgrondexploitatie zijn:

- Stijging van de rente 25%
- Stijging van de kosten 50%
- Daling van de opbrengsten 50%
- Vertraging van de afzet 75%

De wegingsfactoren generieke risico's vastgoedexploitatie zijn:

- Stijging van de rente 25%
- Indexering van de kosten/opbrengsten 50%
- Leegstand 75%

Uit de meest recente MPGV (2015) volgt voor het reële scenario dat het totale tekort van de grond- en vastgoedexploitaties per 01.01.2015 € 69,3 mln. + PM bedraagt. De benodigde weerstandscapaciteit (worst case scenario) voor de grond- en vastgoedexploitaties bedraagt per 01.01.2015 € 75,3 mln + PM. Belangrijke oorzaak van dit tekort is gelegen in de onzekerheid bij de deelnemingen (€ 62,5 mln). Deze kenmerken zich door de aanwezigheid van belangrijke draaiknoppen alsmede het feit dat op onderdelen nog besluitvorming aan de orde is.

Voor verdere detaillering en uitwerking wordt naar de MPGV 2015 verwezen.

Actuele ontwikkelingen

Vennootschapsbelasting
Met ingang van 2016 worden gemeenten belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting (Wetsvoorstel "Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen"). Deze invoering zal leiden tot een belastingplicht voor de bouwgrondexploitatie. De gemeente Maastricht heeft een stuurgroep aangesteld om de gevolgen van dit wetsvoorstel en eventuele beheersmaatregelen voor de gemeente in kaart te brengen.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
De commissie BBV is voornemens om een nieuwe notitie omtrent grondexploitaties te publiceren. De uit deze notitie voortkomende wijzigingen (looptijd grondexploitatie max. 10 jaar, werkelijke rente en niet toerekenen aan eigen geïnvesteerd vermogen, afschaffing van categorie NIEGG) hebben mogelijk gevolgen voor de begroting 2016. Middels een gemeentebrede werkgroep worden deze momenteel in kaart gebracht.

5.8 Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) gemeentelijke middelen

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (het zogenaamde M&O-criterium) is een van de rechtmatigheidscriteria waaraan de accountant vanaf 2004 de financiële rechtshandelingen toetst in het kader van de jaarrekeningcontrole. M&O kan zich op vele terreinen en in verschillende vormen voordoen. Onder misbruik wordt verstaan het niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of uitkeringen te verkrijgen dan wel een te laag bedrag aan heffingen te betalen. Oneigenlijk gebruik betreft het aangaan van rechtshandelingen en/of feitelijke handelingen met eveneens als doel overheidssubsidies of uitkeringen te verkrijgen dan wel een te laag bedrag aan heffingen te betalen. Het betreft handelingen die niet in strijd zijn met de letter van de wet, maar wel in strijd zijn met de strekking daarvan. In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop gericht zijn om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De raad heeft in december 2007 de Kadernota M&O vastgesteld. In deze gemeentebrede kaderstelling zijn alle regels inzake M&O samengebracht. In de procedures die bij de uitvoering van de bedrijfsprocessen worden gevolgd, zijn over het algemeen maatregelen getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Daarnaast zijn er binnen de gemeente regels voorgeschreven die gericht zijn op M&O-aspecten. Indien sprake is van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en voorzieningen wordt onderzoek uitgevoerd en maatregelen genomen.

In zijn jaarlijkse onderzoek naar de kwaliteit van de interne beheersmaatregelen vormt de accountant mede een oordeel over rechtmatigheidsaspecten waarvan M&O deel uitmaakt. Op basis van dit accountantsonderzoek zijn geen tekortkomingen gemeld betreffende de beheersmaatregelen voor het gemeentelijke M&O-beleid.

Bijlage 1 Accountantsverklaring

Accountantscontrole loopt nog. De accountantsverklaring wordt later toegevoegd.

Bijlage 2 Samenstelling van het college van B&W

De samenstelling van het college ultimo 2015:

Mw. Annemarie Penn – te Strake

Burgemeester[2], Integrale Veiligheid & Openbare orde, (Eu)regionale Samenwerking, Public Affairs, Lobby, Communicatie, Toezicht & Handhaving, Woonwagenzaken.

Dhr. André Willems

Wethouder Sociale Zekerheid, Re-integratie en Arbeidsmarktbeleid, Armoede, Integraal Ouderenbeleid, Stadsbeheer, Sport & Recreatie en tevens loco-burgemeester.

Mw. Mieke Damsma

Wethouder Cultuur, Onderwijs, Jeugdzorg, Gezondheid en Student & Stad.

Dhr. Jack Gerats

Wethouder Wmo, Welzijn, Burgerparticipatie, Buurten en Vergunning-verlening.

Dhr. Gerdo van Grootheest

Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen, Landschapsinrichting, Natuur, Monumenten, Archeologie, Duurzaamheid, Milieu, Water en Dierenwelzijn.

Dhr. John Aarts

Wethouder Economie, Mobiliteit, Financiën, Vastgoed, Personeel & Organisatie.

Dhr. Piet Buijtels

Gemeentesecretaris

[2] Tot en met 30 juni 2015 was Dhr. Onno Hoes burgemeester.

Bijlage 3 Organisatieschema in 2015

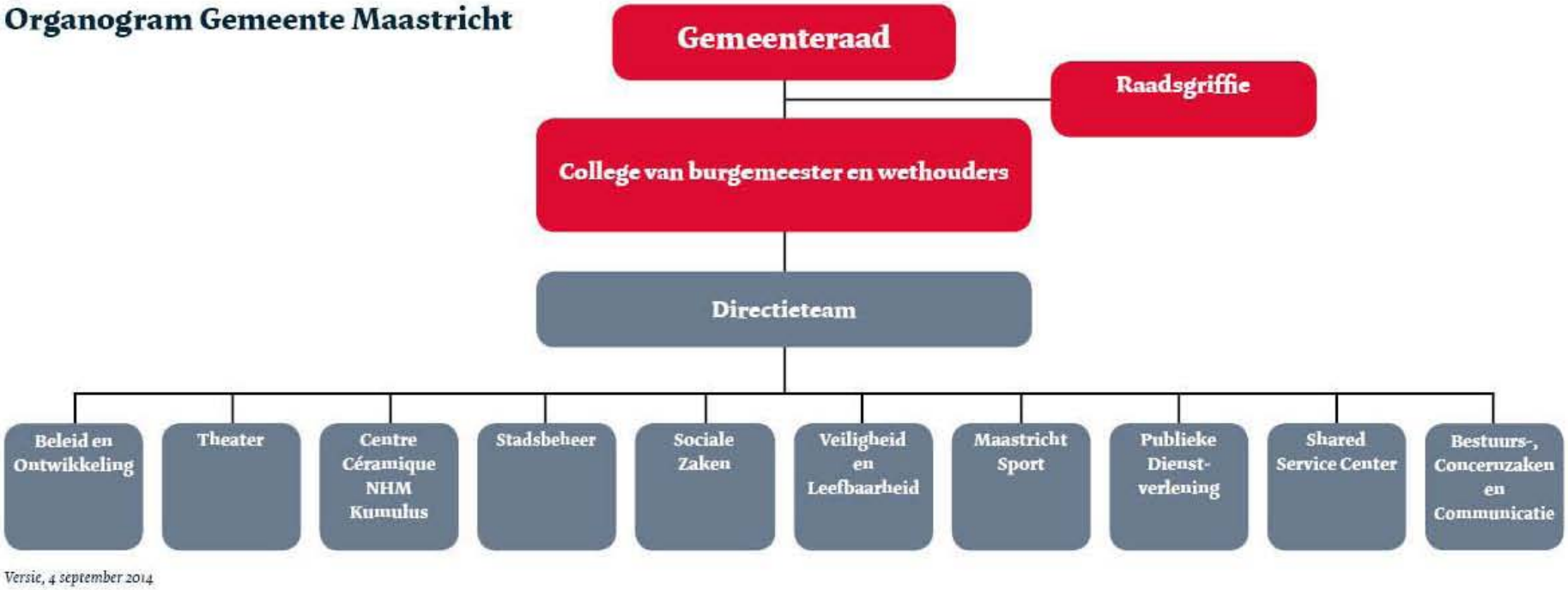

Bijlage 4a Reserves en voorzieningen

	Progr.	Onderdeel		Structureel/ incidenteel	Rente % 2015	Stand per 1-1-2015	Rente	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-15
RESERVES										
Programma 1: Bestuur en dienstverlening										
Productiemiddelen BCC	1	BCC	f	s	5,8%	40.010	2.321	13.617	15.197	40.751
Productiemiddelen PD	1	PD	f	s	5,8%	1.273.265	73.849	141.747	16.357	1.472.504
Verkiezingen	1	PD	br	s	0%	254.439	0	189.790	0	444.229
						1.567.714	**76.170**	**345.154**	**31.554**	**1.957.484**
Programma 2: Integrale Veiligheid										
Reserve Frontière	2	VL	br	i	0%	525.000	0	0	425.000	100.000
						525.000	**0**	**0**	**425.000**	**100.000**
Programma 3: Economie en werkgelegenheid										
Wervingsfonds acquisitie	3	BO	br	i	0%	65.833	0	72.471	18.000	120.304
						65.833	**0**	**72.471**	**18.000**	**120.304**
Programma 4: Sociale zekerheid en reïntegratie										
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	4	SZ	er	i	0%	783.689	0	210.902	0	994.591
Wet Inburgering	4	SZ	br	i	0%	74.000	0	0	61.000	13.000
Meeneemregeling 2014	4	SZ	br	i	0%	0	0	475.619	475.619	0
Productiemiddelen SZ	4	SZ	f	s	5,8%	717.014	41.587	103.015	28.773	832.843
						1.574.703	**41.587**	**789.536**	**565.392**	**1.840.434**
Programma 5 en 6: Samenleven										
Innovatieopdracht Samenleven	6	BO	br	i	0%	2.696.840	0	165.903	241.413	2.621.330
Maatschappelijke opvang	6	BO	br	i	0%	205.062	0	0	205.062	0
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	6	BO	br	i	0%	76.065	0	0	76.065	0
Casusaanpak multi-problematiek	6	BO	br	i	0%	1.774	0	0	1.774	0
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	6	BO	br	i	0%	0	0	2.800.000	85.000	2.715.000
Intensivering re-integratie	6	BO	br	i	0%	0	0	677.445	0	677.445
Decentralisatie rijksbeleid sociaal	6	BO	br	i	0%	1.640.385	0	1.090.217	356.298	2.374.304
						4.620.126	**0**	**4.733.565**	**965.612**	**8.388.079**
Programma 7: Sport en recreatie										
Combinatie functie	7	SP	br	i	0%	944.814	0	157.529	0	1.102.343
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	7	SP	er	i	0%	89.789	0	0	0	89.789
Productiemiddelen Sport	7	SP	f	s	5,8%	38.458	2.231	0	0	40.689
Financieringsreserve Spreidingsplan Sport	7	SP	f	s	5,8%	5.276.072	306.012	1.525.671	1.551.406	5.556.349
						6.349.133	**308.243**	**1.683.200**	**1.551.406**	**6.789.170**
Programma 8: Kunst en cultuur										
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	8	BO	br	i	0%	3.044.240	0	0	518.944	2.525.296
Bedrijfs/egalisatie reserve CC	8	KUMCC	er	i	0%	461.448	0	-394.000	0	67.448
Bedrijfs/egalisatie reserve NHMM	8	KUMCC	er	i	0%	331.353	0	0	0	331.353
Heiligdomsvaart	8	BO	br	i	0%	26.263	0	8.386	0	34.649
Reuzenfestival	8	BO	br	i	0%	1.970	0	5.177	0	7.147
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	8	TH	er	i	0%	197	0	0	0	197
Kumulus: automatisering	8	KUMCC	f	s	5,8%	149.223	8.655	0	0	157.878
NHMM: Collectiebeheer (inrichtingsfonds)	8	KUMCC	br	i	0%	23.224	0	0	0	23.224
Productiemiddelen Kumulus / CC	8	KUMCC	f	s	5,8%	778.544	45.156	220.000	177.194	866.506
Productiemiddelen Theater	8	TH	f	s	5,8%	41.816	2.425	103.443	139.374	8.310
Evenementenfonds	8	BO	br	i	0%	263.028	0	40.000	143.263	159.765
						5.121.304	**56.236**	**-16.994**	**978.775**	**4.181.773**
Programma 9: Onderwijs										
Regionale Meld- en Coördinatiefunctie	9	BO	br	i	0%	1.534	0	0	1.534	0
Egalisatiereserve kap.lasten onderwijs	9	BO	er	s	0%	428.650	0	175.478	442.179	161.949
						430.215	**0**	**175.478**	**443.713**	**161.949**
Programma 10: Stadsontwikkeling										
Bestemmingsreserve project A2	10	BO	br	i	4,0%	52.512.187	2.100.487	4.484.744	51.675.219	7.422.199
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	10	BO	br	i	0%	8.066.913	0	0	2.459.887	5.607.026
Natuurcompensatie	10	BO	br	i	0%	19.287	0	0	19.287	0
Mecc	10	BO	br	i	0%	208.412	0	1.515.359	474.824	1.248.947
						60.806.799	**2.100.487**	**6.000.103**	**54.629.217**	**14.278.172**
Programma 12: Verkeer en mobiliteit										

	Progr.	Onderdeel		Structureel/ incidenteel	Rente % 2015	Stand per 1-1-2015	Rente	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-15
Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven										
Algemene reserve	15	AD	ar	i	0%	6.518.939	0	105.256	0	6.624.195
Vruchtboomfonds (Nutsbedrijven)	15	AD	bbr	s	5,8%	146.071.600	8.872.769	2.080.122	26.522.608	130.501.883
Sociale infrastructuur & buurten (SIB)	15	AD	br	i	0%	1.907.180	0	0	1.907.180	0
Vangnet infrastructurele werken	15	AD	br	i	5,8%	0	0	588.235	588.235	0
Egalisatiereserve I&A	15	BCC	br	i	5,8%	0	0	657.579	0	657.579
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	15	PD	er	i	0%	0	0	152.052	0	152.052
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	15	SSC	er	i	0%	419.474	0	131.000	131.244	419.230
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	15	VL	er	i	0%	301.435	0	0	0	301.435
Productiemiddelen SSC	15	SSC	f	s	5,8%	895.321	51.929	129.203	81.465	994.988
Productiemiddelen SSC - IAS	15	SSC	f	s	5,8%	2.078.189	120.535	2.202.259	2.924.061	1.476.922
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	15	SSC	f	s	5,8%	569.688	33.042	2.424.162	1.708.193	1.318.699
Financieringsreserve I&A	15	BCC	f	s	5,8%	2.349.487	136.270	1.075.000	1.172.255	2.388.502
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	15	BCC	er	s	0%	154.788	0	212.748	15.000	352.536
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	15	BCC	br	i	0%	643.293	0	455.771	97.621	1.001.443
Productiemiddelen BO	15	BO	f	s	5,8%	192.579	11.170	196.910	113.421	287.238
Productiemiddelen VL	15	VL	f	s	5,8%	772.899	44.828	121.597	175.321	764.003
Productiemiddelen SB	15	SB	f	s	5,8%	3.626.907	210.361	1.750.000	1.669.832	3.917.436
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	15	SB	er	i	0%	227.344	0	335.850	0	563.194
Cofinancieringsfonds	15	AD	br	i	0%	1.039.423	0	3.410.000	1.528.410	2.921.013
Nat. Uitvoeringsprogr. Dienstverlening	15	AD	br	i	0%	525.000	0	0	525.000	0
Incidenteel resultaat 2015/2016	15	AD	br	i	0%	3.639.238	0	1.261.430	4.900.000	668
Herijking Belvédère	15	AD	br	i	0%	2.325.000	0	-2.325.000	0	0
						174.257.784	**9.480.904**	**14.964.174**	**44.059.846**	**154.643.016**
Totaal reserves programma's 1 t/m 15						**268.795.875**	**12.203.211**	**32.569.452**	**106.903.546**	**206.664.963**

	Progr.	Onderdeel		Structureel/ incidenteel	Rente % 2015	Stand per 1-1-2015	Rente	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-15
VOORZIENINGEN										
Programma 1: Bestuur en dienstverlening										
APPA	1	BCC	v		0%	2.195.335	0	1.704.370	916.019	2.983.686
						2.195.335	**0**	**1.704.370**	**916.019**	**2.983.686**
Programma 5 en 6: Zorg & Welzijn										
GGD	6	BO	v		0%	900.000	0	90.000	990.000	0
GSB III Inburgering en integratie	6	BO	v		0%	171	0	0	171	0
						900.171	**0**	**90.000**	**990.171**	**0**
Programma 7: Sport en recreatie										
Onderhoud sportaccommodaties	7	SP	v		0%	1.467.836	0	87.810	160.016	1.395.630
Onderhoud sport	7	BO	v		0%	103.986	0	283.346	187.279	200.053
Onderhoud zwembad	7	BO	v		0%	367.724	0	257.810	72.479	553.055
Jachthaven St.Pieter	7	BO	v		0%	79.758	0	40.600	0	120.358
Fricriekosten afstoten gymzalen	7	BO	v			0	0	725.000	0	725.000
Speelvoorzieningen	7	SP	v		0%	492.298	0	15.600	0	507.898
						2.511.602	**0**	**1.410.166**	**419.774**	**3.501.994**
Programma 8: Kunst en cultuur										
Kumulus: instrumentarium	8	KUMCC	v		0%	161.980	0	12.835	3.089	171.726
Kumulus: instrumentarium (Valkenburg)	8	KUMCC	v		0%	58.664	0	0	0	58.664
Kumulus: onderhoud Herbenusstraat	8	KUMCC	v		0%	33.108	0	53.320	0	86.428
Kumulus: onderhoud St.Maartenspoort	8	KUMCC	v		0%	59.000	0	19.742	0	78.742
Groot onderhoud CC	8	KUMCC	v		0%	516.000	0	86.000	25.361	576.639
Groot onderhoud NHMM	8	KUMCC	v		0%	91.916	0	15.374	0	107.290
Garantstelling Bruis	8	BO	v		0%	0	0	60.000	30.306	29.694
Theater: Groot onderhoud	8	TH	v		0%	187.304	0	85.840	128.888	144.256
Theater: inkomstenderving Musica Sacra	8	TH	v		0%	69	0	4.000	0	4.069
						1.108.041	**0**	**337.111**	**187.644**	**1.257.508**
Programma 9: Onderwijs										
SIB: Unilocatie Leeuwenborgh Trajectum	9	AD	v		5,8%	71.140	0	0	0	71.140
Onderhoud schoolgebouwen	9	BO	v		0%	295.475	0	0	223.804	71.671
						366.615	**0**	**0**	**223.804**	**142.811**
Programma 10: Stadsontwikkeling										
Vangnet MJOP-BOG	10	BO	v		0%	187.561	0	0	77.343	110.218
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	10	BO	v		0%	533.531	0	2.335.507	1.787.766	1.081.272
Onderhoud stadion Geusselt	10	BO	v		0%	317.408	0	136.609	226.535	227.482
Grondbank	10	BO	v		0%	70.159	0	0	0	70.159
Preventief onderhoud Mecc	10	BO	v		0%	0	0	874.300	0	874.300
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV III (2010-2014)	10	BO	v		0%	3.348.799	0	98.000	3.446.799	0
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV II (2005-2009)	10	BO	v		0%	3.292.725	0	0	3.292.725	0
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV I (2002-2004)	10	BO	v		0%	565.330	0	6.725.962	257.333	7.033.959
						8.315.513	**0**	**10.170.378**	**9.088.501**	**9.397.390**
Programma 11: Volkshuisvesting										
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	11	BO	v		5,0%	1.910.269	95.513	50.663	63.272	1.993.173
						1.910.269	**95.513**	**50.663**	**63.272**	**1.993.173**
Programma 12: Verkeer en mobiliteit										
Parkeerbijdrageregeling	12	BO	v		0%	1.190.422	0	283.545	760.945	713.022
						1.190.422	**0**	**283.545**	**760.945**	**713.022**
Programma 13: Openbare ruimte en buurtgericht werken										
Riolen	13	BO	v		0%	11.146.780	385.205	5.318.898	5.781.038	11.069.845
IBOR groen/bomen	13	BO	v		0%	656.078	0	908.357	536.500	1.027.935
IBOR verhardingen	13	BO	v		0%	912.936	0	2.760.594	1.598.020	2.075.510
IBOR kunstwerken	13	BO	v		0%	471.515	0	675.149	661.518	485.146
IBOR walmuren/vestingwerken	13	BO	v		0%	92.192	0	241.896	153.183	180.905
IBOR infrastucturele werken	13	BO	v		0%	37.178	0	70.880	5.255	102.803
Vestingvisie	13	BO	v		0%	897.562	0	0	52.614	844.948
						14.214.241	**385.205**	**9.975.774**	**8.788.128**	**15.787.092**
Programma 14: Natuur,milieu en afvalbeleid										
Afval	14	BO	v		0%	1.432.191	83.067	203.000	301.236	1.417.022
						1.432.191	**83.067**	**203.000**	**301.236**	**1.417.022**
Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven										
Mediamix effecten	15	BCC	v		0%	20.260	0	0	0	20.260
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	15	SSC	v		0%	165.825	0	309.961	271.219	204.567
WA eigen risico	15	SSC	v		0%	0	0	142.100	0	142.100
FLO overgangsrecht	15	BCC	v		0%	29.994	0	0	0	29.994
Frictie/Mobiliteit PD	15	PD	v		0%	84.775	0	0	84.775	0
Frictie/Mobiliteit VL	15	VL	v		0%	789.111	0	30.482	104.000	715.593
Personele voorziening algemeen	15	BO	v		0%	233.082	0	261.000	233.000	261.082
Voorz. Herstructurering MTB	15	AD	v		0%	0	0	2.370.000	0	2.370.000
MTB	15	AD	v		0%	5.000.000	0	0	0	5.000.000
Voorz. Suppl. Tunnel Operators	15	AD	v		5,8%	111.971	6.494	0	118.465	0
						6.435.018	**6.494**	**3.113.543**	**811.459**	**8.743.596**
Totaal voorzieningen programma's 1 t/m 15						**40.579.418**	**570.279**	**27.338.550**	**22.550.953**	**45.937.294**
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN						**309.375.294**	**12.773.237**	**59.908.002**	**129.452.965**	**252.597.655**

Bijlage 4b Toelichting reserves en voorzieningen

Naam reserve	Programma	Soort	Structureel / incidenteel	Omschrijving doel
Productiemiddelen	allen	f	s	De reserve productiemiddelen dient ter vervanging van productiemiddelen, met name op het gebied van ICT, logistiek, etc. met als doel een effectieve en efficiënte ondersteuning van het productieproces. De systematiek behelst dat aankopen geactiveerd worden en de kapitaallasten ten laste van de vervangingsreserve productiemiddelen gebracht worden. Voeding gebeurt jaarlijks met een gelijkblijvend bedrag uit de begroting.
Verkiezingen	1	br	s	Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kosten van verkiezingen.
Reserve Frontiere	2	br	i	Betreft gelabelde Rijksgelden ten behoeve van de georganiseerde drugsaanpak.
Wervingsfonds acquisitie	3	br	i	In het actieprogramma "Verder bouwen aan een sterk en sociaal Maastricht" is het initiëren van een wervingsfonds acquisitie opgenomen. Doel is om bedrijven die zich hier willen vestigen een financiële stimulans te geven. Het college heeft in januari 2010 besloten om hiertoe de reserve in te stellen. In de begroting is een jaarlijkse storting van ca € 70.000 voorzien.
Wet Inburgering	4	br	i	Reserve is ingesteld voor de uitvoeringskosten van inburgering.
Innovatieopdracht Samenleven	6	br	i	Deze reserve is ingesteld bij de vaststelling van jaarrekening 2012. Bij de kaderbrief 2011 en de innovatieopdracht Welzijn en Zorg van mei 2011 is besloten om financiële voordelen, die in aanloop naar het realiseren van de taakstelling geboekt worden, te gebruiken voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen. Naast dekking van diverse innovatievoorstellen dient deze reserve er ook voor om de kosten voortvloeiende uit de harmonisatie kinderopvang op te kunnen vangen.
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	6	br		Deze reserve is bij de kaderbrief 2014/programmabegroting 2015 ingesteld. Deze reserve is bedoeld om de doelstellingen van de kanteling te realiseren. Dat wil zeggen: het streven om meer algemene voorzieningen van inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en versterken van de eerste lijnszorg.
Intensivering re-integratie	6	br	i	Deze reserve is bij de Marap 2015 ingesteld ten behoeve van het bekostigen van het intensiveren van de re-integratie activiteiten in 2016. Het resultaat op het product participatiemiddelen is in de reserve gestort. Met deze middelen wordt intensiever gestuurd op de reintegratie van de mensen die voorheen op de WSW-wachtlijst stonden. Daarnaast worden extra plaatsingen van mensen in participatieplaatsen gerealiseerd en worden extra groeibanen voor jongeren ingezet. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de arbeidsmarkttoeleiding van deze doelgroepen en kan een verlaging van het uitkeringsbestand worden gerealiseerd.
Decentralisatie rijksbeleid sociaal	6	br	i	Bij de jaarrekening 2012 is deze reserve ingesteld. Deze heeft tot doel de transformatie in het sociale domein te bekostigen. De storting wordt gevormd door gemeentefondsmiddelen voor uitvoeringskosten en middelen voor CJG/opvoeding tbv de integratie met jeugdzorg.
Combinatie functie	7	br	i	Deze reserve is ingesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2010. Uit de reserve combinatiefunctie worden allerlei kosten betaald die te maken hebben met bewegingsstimulering.
Reserve Spreidingsplan Sport	7	f	s	Deze reserve is ingsteld voor de transformatie/nieuwe investeringen en achterstallig onderhoud. Is een gesloten financiering die eindigt in 2026 en waarvan de vrijval start in 2020 (raadsnota 2008).
Economische/culturele impulsprojecten	8	br	i	Bij de begroting 2014 heeft de Gemeenteraad (bij amendement) van de restgelden Maastricht Culturele Hoofdstad ad € 3 miljoen een investeringsfonds ingesteld voor sociaal/economische/culturele impulsprojecten. In de Kaderbrief 2014 is van deze € 3 miljoen, € 2 miljoen gereserveerd voor impulsen voor de Creatieve Industrie en € 1 miljoen voor de Innovatieagenda Cultuur. Bij de begroting 2015 heeft de Gemeenteraad in aanloop naar de vaststelling van de uitvoeringsnota Creatieve Industrie reeds 3 concrete projecten goedgekeurd te weten de projecten Fashion House, Fashion Clash en Launch Base. Bij Raadsbesluit van 27 januari 2015 zijn de overige projecten goedgekeurd te weten,Fashion Store, Catwalk, Made2measure, Citylab, Agent@Work, Smart Service Valley, Performing Arts Incubator en de Film- en Media Incubator. De Innovatieagenda Cultuur wordt in maart 2016 ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd, na het afronden van de cultuurverkenning met de sector en de Maastrichtse bevolking.
Heiligdomsvaart	8	br	i	Deze reserve is in het leven geroepen om een subsidiebijdrage aan de Heiligdomsvaart te genereren. Eenmaal per 7 jaar vindt de Heiligdomsvaart plaats. Vanuit de exploitatie wordt jaarlijks een bedrag in de reserve gestort zodat in het jaar van de Heiligdomsvaart een substantieel bedrag voor subsidie beschikbaar is. De eerstvolgende Heiligdomsvaart zal plaatsvinden in 2018.
Reuzenfestival	8	br	i	Deze reserve is gecreëerd om een subsidiebedrag te genereren voor het Reuzenfestival. Eenmaal per 5 jaar vindt het Reuzenfestival plaats. Vanuit de exploitatie wordt jaarlijks een bedrag gestort.
Evenementenfonds	8	br	i	De reserve is op basis van een raadsbesluit d.d. 20 december 2005 ingesteld. De meeropbrengsten precarioheffing bij de vergunningverlening inzake evenementen ten opzichte van de begroting worden gestort in dit fonds. De reserve is bestemd om (culturele) evenementen te subsidiëren. Onttrekkingen 2015 zijn: Bruis € 60.000, JIM € 60.000 mln. en Magisch Maastricht € 23.000.
Egalisatiereserve kap.lasten onderwijshuisvesting	9	er	s	De reserve "kapitaallasten onderwijshuisvesting" heeft tot doel het egaliseren van tijdelijk oplopende kapitaallasten in de begroting 2016 t/m 2018 zodat het saldo algemene middelen hier geen nadeel van ondervindt. De storting vindt plaats op basis van lagere kapitaallasten 2013 t/m 2015. In 2019 wordt deze reserve opgeheven en komen de dan lagere kapitaallasten via het saldo ten gunste van de algemene middelen, conform vastgesteld beleid. De reserve is bij de programmabegroting 2014 ingesteld.
Bestemmingsreserve project A2	10	br	i	De bestemmingsreserve project A2 is in 2006 gecreëerd. Belangrijkste doelstelling van deze reserve is om rente te kweken voor de gedeeltelijke dekking van de gemeentelijke bijdrage. In 2015 heeft er een onttrekking ad € 51,7 mln. plaatsgevonden. Primair betreft dit de tranches 2 t/m 5 van de bijdrage aan de A2 tunnel ad. € 48,0 mln. en de doorbetaling van de BTW compensatie aan A2 projectbureau ad. € 3,1 mln.
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	10	br	i	De bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling Noord Oost betreft vooruitontvangen middelen die aangewend worden bij de uitvoering van de WOP`s Noord Oost De onttrekking 2015 heeft betrekking op de deelprojecten van de gebiedsontwikkeling.
Mecc	10	br	s	Medio 2015 heeft de gemeente Maastricht het eigendom van het MECC-complex, waaronder de hallen, de catering en de kantoren, voor de koopsom van € 25 mln. overgenomen van Annexum. Bij deze overname is tevens besloten dat de gemeente de komende jaren fors gaat investeren in het MECC-complex. Een deel van deze investering wordt gedekt via een huurverhoging. Het overige kan worden gefinancierd middels het financieel voordeel dat er ontstaat nu de exploitatie van het MECC-complex geheel bij de gemeente als eigenaar ligt. Het tijdelijk voordeel welk ontstaat doordat de werkelijke investeringen achterblijven t.o.v. de geprognosticeerde wordt in deze reserve gestort.

Naam reserve	Programma	Soort	Structureel / incidentdeel	Omschrijving doel
Mobiliteitsfonds	12	br	i	Het mobiliteitsfonds is ingesteld op basis van het raadsbesluit 'PPS Mobiliteit - Initiële fase' en de in 2003 opgestelde kadernotitie. Doelstelling van het Mobiliteitsfonds is het faciliteren van het mobiliteitsbeleid. Naast het leveren van de cofinanciering bij investeringsprojecten ligt het accent op het afdekken van onrendabele exploitaties. Hierbij is nadrukkelijk gesteld dat het Mobiliteitsfonds niet aangewend mag worden voor regulier onderhoud c.q. vervangingstaken. Het Mobiliteitsfonds wordt grotendeels gevoed door de inkomsten uit straatparkeren, de inkomsten uit de erfpacht voor de parkeergarages (PPS-parkeren) en rente. Onttrekkingen uit het Mobiliteitsfonds betreffen het afdekken van onrendabele exploitaties (voornamelijk fietsenstallingen) alsmede bijdragen aan investeringsprojecten, waaronder de Noorderbrug. Hiervoor is structureel een jaarlijks bedrag nodig van € 1,4 mln. Het fonds kan hier slechts ten dele aan bijdragen. Mocht in de toekomst ruimte ontstaan in het Mobiliteitsfonds dan zal dit rechtstreeks worden ingezet voor de Noorderbrug.
				De onttrekkingen 2015 hebben betrekking op: exploitatieresultaat fietsstallingen € 0,53 mln., handhaving fietsparkeren € 0,18 mln., opheffen betaald fietsparkeren € 0,23 mln., topdruktedagen € 0,19 mln.
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	12	f	s	De reserve productiemiddelen verkeersregelinstallaties (vri's) is in 2013 ingesteld en dient ter dekking van
				de kosten van vervangingsinvesteringen. De reserve wordt gevoed door een vast bedrag vanuit de
				exploitatiebegroting. De kapitaallasten van de werkelijke investeringen vri's worden ten laste van deze
				reserve gebracht.
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	13	br	i	De bestemmingsreserve is in 2014 ingesteld en betreft de dekking van de (vervolg)aanpak kwaliteitsverbetering Aanloopstraten.
Verhardingen	13	br	i	In 2014 bleek bij het opstellen van de Leidraad Verhardingen dat een deel van het gemeentelijke areaal aan verhardingen niet voldeed aan de eisen die de raad in 2009 had geformuleerd.
				Om dit achterstalling onderhoud weg te kunnen werken is in de Kadernota 2014 besloten om met een eenmalige impuls in 2015/2016 de verhardingen op minimaal het door de raad besloten niveau te krijgen. Hiertoe is in 2014 € 2,9 mln in de bestemmingsreserve groot onderhoud verhardingen gestort.
Openbare verlichting	13	f	s	De reserve productiemiddelen is in 2012 ingesteld en is de opvolger van de egalisatiereserve
				openbare verlichting.
				Sinds 2011 loopt een traject om de Leidraad Openbare Verlichting te actualiseren. Naar verwachting
				wordt de nieuwe leidraad in 2015 definitief vastgesteld. Belangrijk onderdeel van de leidraad is de
				technische doorrekening van de toekomstige investeringen van het totale areaal. Vooruitlopend op de
				nieuwe leidraad is de bestaande egalisatiereserve Openbare verlichting omgevormd tot een reserve
				productiemiddelen Openbare Verlichting; de kapitaallasten van de geactiveerde investeringen worden
				ten laste van deze reserve productiemiddelen gebracht.
Algemene reserve	15	ar	i	Een algemene reserve is een reserve waaraan gemeentebreed door de raad geen bestemming is gegeven; deze reserve dient om risico's in algemene zin op te vangen (bufferfunctie).
				€ 229 mln. In de begroting van 2001 is van deze middelen € 147 mln. renderend weggezet in het vruchtboomfonds. Renderend wil zeggen dat over het saldo van de reserve 5,8% rente wordt bijgeschreven. In 2009 is ook de opbrengst van de verkoop aandelen Essent (€ 16,4 mln.) in het vruchtboomfonds gestort. Tegenover de renteopbrengst staat een aantal door de raad geaccordeerde structurele onttrekkingen. Dit zijn: compensatie dividend Nutsbedrijven (€ 7,2 mln.), kwijtschelding Diftar (€ 1,0 mln.), huisvesting SEZ (€ 1,1 mln.), rente erfpacht (€ 700.000), bezwaarschriften OZB (€ 600.000) en huisvesting Mosae Forum (€ 600.000) en overige posten.
				Op basis van de huidige berekening zijn de uitgaven en inkomsten in evenwicht. Dit betekent dat er niet wordt ingeteerd op het vruchtboomfonds en dat het fonds eeuwigdurend is.
Bedrijfs/egalisatie reserve	allen	er	i	Een egalisatiereserve bestemd voor de voor- en nadelen op de apparaatskosten (zijnde alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de ambtelijke organisatie). Bij de organisatieonderdeel SSC heeft de reserve een specifieke functie.
Reserve I&A	15	br	s	De reserve I&A is ter financiering van de kapitaallasten van projecten.
Reserve organisatieontwikkeling / frictie	15	br	i	De reserve is ingesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2006. De reserve is ingesteld voor kosten van trainees, het 'lean' maken van processen en ontdubbelen van applicaties, frictiekosten, interne curussen integriteit en projectmatig werken. Dotaties vinden plaats op basis van het restant van het centrale budget OVT (opleiding, vorming en training).
Cofinancieringsfonds	15	br	i	Het cofinancieringsfonds is bij begroting 2007 ingesteld. Hieromtrent is met de gemeenteraad afgesproken dat incidentele meevallers in dit fonds gestort zouden worden ter financiering van aanvullende investeringen, aangezien het meerjareninvesteringsplan daartoe te weinig ruimte bood. Vanwege de gemeentelijke ambities zal het noodzakelijk zijn cofinanciers te vinden. Dit wetende heeft de gemeenteraad bij begroting 2008 besloten structurele stortingen in het fonds te doen. Ook voor de nieuwe meerjarenbegroting wordt voorgesteld stortingen in het cofinancieringsfonds te doen. Hiermee wordt een krachtig signaal afgeven aan onze partners en medeoverheden dat de gemeente kansen grijpt en problemen aanpakt. Maar tevens wordt onderkend dat daarbij hun hulp onvermijdelijk is.
				Conform het besluit van de gemeenteraad wordt het cofinancieringsfonds gekoppeld aan:
				1. economische structuurversterking: onder andere internationaal onderwijs en kenniseconomie
				2. (euregionale) bereikbaarheid, waaronder A2.
				3. integrale gebiedsgerichte ontwikkeling, bijv. de Geusselt in combinatie met de Geuldalontwikkeling
				4. culturele kwaliteit: culturele hoofdstad 2018
				5. stedelijke kwaliteit: Belvédère, stedelijke programmering, krachtwijk Noord-Oost
				De onttrekking € 1,5 mln. bestaat m.n. uit de afwikkeling stedelijke programmering € 1,3 mln. en aantal kleine posten in totaal € 0,2 mln. zijnde Boulodrome, Stadhuis, MEA en luchtkwaliteit.
Incidenteel resultaat 2015/2016	15	br	i	Om de begroting 2015 sluitend te maken is er een post "incidentele dekking" opgenomen in het budgettair kader (jaarschijf 2015 en 2016). In 2015 is € 1,3 mln. gestort in de reserve (betreft m.n. vrijval nog te betalen posten) en € 4,9 mln. onttrokken aan de reserve. Deze onttrekking betreft enerzijds de invulling van de incidentele dekking jaarschijf 2015 € 2,750 mln. en anderszijds een vrijval ten gunste van het resultaat 2015 € 1,750 mln.

Bijlage 5 Overzicht gewaarborgde geldleningen

OVERZICHT VAN DOOR DE GEMEENTE MAASTRICHT GEGARANDEERDE GELDLENINGEN AAN INSTELLINGEN OP 1 JANUARI 2016

INSTELLINGEN	Hoofdsom	Schuldrestant	WSW-borging	Hypotheek-recht
	euro's	euro's	euro's	euro's
	x 1000	x 1000	x 1000	x 1000
A. TOEGELATEN INSTELLINGEN.				
WONEN LIMBURG	9.610	9.610	9.610	0
SERVATIUS WONEN & VASTGOED	359.700	359.700	359.700	0
WOONPUNT	457.246	450.976	450.976	0
MAASVALLEI MAASTRICHT	169.750	164.196	164.196	0
	996.306	984.482	984.482	0
B. OVERIGE GARANTIES.				
1. VERZORGINGSSECTOR				
STICHTING VIVRE	2.723	635	0	635
STICHTING VIVRE	2.723	634	0	634
OPVOEDINGSONDERST. ZUID-LIM.	351	110	0	0
OPVOEDINGSONDERST. ZUID-LIM.	454	47	0	0
OPVOEDINGSONDERST. ZUID-LIM.	590	73	0	0
GEBOUW "3X FACTOREN"	3.857	1.680	0	0
	10.697	3.179	0	1.269
2. OVERIGEN				
UNIVERSITEIT MAASTRICHT (NRF)	499	240	0	0
KERKBESTUUR MARTINUSPAROCHIE (NRF)	28	16	0	0
GRUNFELD/VAN DEN BOSCH (NRF)	46	29	0	0
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 1	4.300	3.395	0	3.395
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 2	4.300	3.109	0	3.109
STG. KIM	681	469	0	0
STG ATELIERS MAASTRICHT / BOEI BV	550	550	0	0
	10.403	7.808	0	6.504
SPECIFICATIE				
A. TOEGELATEN INSTELLINGEN	996.306	984.482	984.482	0
B. OVERIGE GARANTIES.				
1. VERZORGINGSSECTOR	10.697	3.179	0	1.269
2. OVERIGEN	10.403	7.808	0	6.504
	1.017.406	995.469	984.482	7.773

Bijlage 6 Overzicht bouwgrondexploitatie; plannen in exploitatie

Omschrijving	**Totaal ultimo 2015**	**Totaal ultimo 2014**
Investeringen	*9.956.000*	*14.121.000*
Geraamde kosten	*57.235.000*	*65.998.000*
Verwervingen	3.704.000	4.862.000
Bouwrijp maken/bouwkundige werken	27.582.000	27.520.000
Overige kosten cq. bijdragen	21.394.000	24.287.000
Niet terugvorderbare BTW	0	0
Rentekosten	4.555.000	9.329.000
Omslagkosten	0	0
Fonds bovenwijkse voorzieningen	0	0
Toevoeging reserves	0	0
Totaal Investeringen en geraamde kosten	*67.191.000*	*80.119.000*
Geraamde opbrengsten	*67.229.000*	*80.194.000*
Voorraad bouwgrond	52.861.000	64.444.000
Nog te ontvangen subsidies	0	660.000
Bijdragen Algemene Dienst c.a.	2.868.000	6.998.000
Overige opbrengsten	11.340.000	7.913.000
Beschikking reserves	160.000	179.000
Nog te concretiseren exploitatieresultaat	**38.000**	**75.000**

Bijlage 7 Overzicht EU-subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per 31 december 2015

Europees EFRO-programma OP Zuid-Nederland 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Cultuurfabriek	25.765.706,00	9,70%	2.500.000,00

Interreg-programma Noordwest Europa, Interreg IVB 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
RoCK, lightrail Vlaanderen-Maastricht (met De Lijn)	2.700.000,00	50,00%	1.350.000,00

Trans Europese Netwerken programma (TEN-T) 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Ondertunneling A2-traverse, deelproject van de totale investeringsopgave (2012)	50.000.000,00	10,00%	5.000.000,00

Europees Sociaal Fonds 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Onderzoek duurzame inzetbaarheid Stadsbeheer en Maastricht Sport (beschikking 5 januari 2015) *(ESF Duurzame inzetbaarheid)*	20.000,00	50,00%	10.000,00

URBACT III 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Freight TAILS, 1e fase. *Stimuleren slimme manieren van stadsdistributie.*(internationaal consortium o.l.v. Westminster, partnerbudget Maastricht)	8.850,00	70,00%	6.195,00

Europa voor de Burger 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Project ELAINE, *kennisdelingen tussen lokale overheden op het gebied van integratie* (internationaal consortium o.l.v. EU-Office Skåne Nordost, partnerbudget Maastricht)	20.000,00	Lumpsum	20.000,00

Interreg-programma Vlaanderen-Nederland, Interreg V 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
2B Connect, *verduurzamen bedrijventerreinen door vergroenen omgeving*	590.400,00	50,00%	295.200,00

Bijlage 8 Single Information Single Audit (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa

OCW	**D9**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015 (OAB)** **Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014** **Gemeenten**		Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
				Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*		
				Indicatornummer: D9 / 01	*Indicatornummer: D9 / 02*	*Indicatornummer: D9 / 03*	*Indicatornummer: D9 / 04*		
				€ 3.000.268	€ 77.708	€ 117.205	€ 234.289		
I&M	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai (inclusief bestrijding spoorweglawaai)** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)**		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (jaar T-1)	
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	
				Indicatornummer: E3 / 01	*Indicatornummer: E3 / 02*	*Indicatornummer: E3 / 03*	*Indicatornummer: E3 / 04*	*Indicatornummer: E3 / 05*	
			1	BSV 201157264 Railschermen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2	lenM/BSK-2013/93579 Hertogsingel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	lenM/BSK-2013/195013 Stadsboulevard	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4	lenM/BSK-2014/207470 Parkweg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie beschikkingsnummer	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Eindverantwoording Ja/Nee
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
				Indicatornummer: E3 / 06	*Indicatornummer: E3 / 07*	*Indicatornummer: E3 / 08*	*Indicatornummer: E3 / 09*	*Indicatornummer: E3 / 10*	*Indicatornummer: E3 / 11*
			1	BSV 201157264 Railschermen	€ 21.610	€ 6.909	€ 0	€ 142.987	Nee
			2	lenM/BSK-2013/93579 Hertogsingel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			3	lenM/BSK-2013/195013 Stadsboulevard	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			4	lenM/BSK-2014/207470 Parkweg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
I&M	**E11B**	**Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden** **Provinciale beschikking en/of verordening** **Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
				Indicatornummer: E11B / 01	*Indicatornummer: E11B / 02*	*Indicatornummer: E11B / 03*	*Indicatornummer: E11B / 04*	*Indicatornummer: E11B / 05*	*Indicatornummer: E11B / 06*
			1	2011/68452 P&R Noord Tongerseweg	€ 0	€ 212.977	€ 0	€ 0	€ 0
			2	DOC201100045295 MobMgt Ambyerstraat	€ 0	€ 426.591	€ 0	€ 0	€ 0

				Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
				Indicatornummer: E11B / 07	*Indicatornummer: E11B / 08*	*Indicatornummer: E11B / 09*	*Indicatornummer: E11B / 10*
			1	2011/68452 P&R Noord Tongerseweg	€ 624.000	€ 1.674.900	€ 0
			2	DOC201100045295 MobMgt Ambyerstraat	€ 912.000	€ 4.772.819	€ 541.690
				Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatief teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
				Indicatornummer: E11B / 11	*Indicatornummer: E11B / 12*	*Indicatornummer: E11B / 13*	*Indicatornummer: E11B / 14*
			1	2011/68452 P&R Noord Tongerseweg	€ 0	0	Ja
			2	DOC201100045295 MobMgt Ambyerstraat	€ 0	0	Ja
I&M	**E17**	**Nota Ruimte project Maastricht Belvedere** **Wet Ruimtelijke Ordening Besluit Ruimtelijke Ordening** **Gemeente Maastricht**		Besteding (jaar T)	Bijdrage particuliere grondeigenaren	Verwachte einddatum project afspraak	Verwachte einddatum project realisatie
				Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
				Indicatornummer: E17 / 01	*Indicatornummer: E17 / 02*	*Indicatornummer: E17 / 03*	*Indicatornummer: E17 / 04*
				€ 8.283.879	€ 0	31-12-2016	31-12-2017
I&M	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden** **Provinciale beschikking en/of verordening** **Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen**		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	**Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen** **Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen**
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
				Indicatornummer: E27B / 01	*Indicatornummer: E27B / 02*	*Indicatornummer: E27B / 03*	*Indicatornummer: E27B / 04*
			1	DOC201100047219 TF3	€ 0	€ 0	€ 0
			2	KAR VV subsidie 2013	€ 0	€ 0	€ 0
			3	SAS-2014-00053 BDU reg bereikb en infra veiligheid 2012/2013	€ 172.487	€ 629.803	€ 0
			4	2014/53498 BDU verkeer en vervoer 2014	€ 149.890	€ 149.890	
			5	2014/3836 P&R Parallelweg	€ 848.911	€ 250.000	
			6	SAS-2015-03737 BDU verkeer en vervoer 2015	€ 91.859	€ 91.859	€ 0

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeenteeel 2015** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicatornummer: G2 / 01	*Indicatornummer: G2 / 02*	*Indicatornummer: G2 / 03*	*Indicatornummer: G2 / 04*
			€ 50.861.572	€ 1.198.505	€ 2.679.823	€ 44.489
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicatornummer: G2 / 07	*Indicatornummer: G2 / 08*	*Indicatornummer: G2 / 09*	*Indicatornummer: G2 / 10*
			€ 155.985	€ 9.408	€ 20.116	€ 9.153
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2015** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicatornummer: G3 / 01	*Indicatornummer: G3 / 02*	*Indicatornummer: G3 / 03*	*Indicatornummer: G3 / 04*
			€ 95.158	€ 2.500	€ 46.341	€ 127.109
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	
			Indicatornummer: G3 / 07	*Indicatornummer: G3 / 08*	*Indicatornummer: G3 / 09*	
			€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H1**	**Ministeriële regeling heroïnebehandeling** **Gemeenten**	Gerealiseerde behandelplaatsen (jaar T) Afspraak	Gerealiseerde behandelplaatsen (jaar T) Realisatie	Besteding (jaar T)	
			Aard controle D1	*Aard controle D1*	*Aard controle R*	
			Indicatornummer: H1 / 01	*Indicatornummer: H1 / 02*	*Indicatornummer: H1 / 03*	
			20	20	€ 520.333	

Bijlage 9 Stand van zaken burgerinitiatieven

Sinds 2004 is het mogelijk om in Maastricht een burgerinitiatief in te dienen. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdhonk, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven. Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat. Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt. In deze bijlage is de stand van zaken per 31 december 2015 weergegeven.

Burgerinitiatief Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen

Op 14 juni 2011 is het burgerinitiatief “Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen” namens de werkgroep Tapijnkazerne overhandigd aan de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad. De volgende beslispunten staan hierin vermeld:
Het kazerneterrein gaat volledig deel uitmaken van het park
Enkel de waardevolle (monumentale) gebouwen worden behouden
Hierin wordt een variëteit aan (binnenstad)-functies gehuisvest waaronder de universiteit
De wandel- en fietsverbinding met het Jekerdal, onderlangs de Jeker wordt hersteld.
De raad heeft bij amendement besloten beslispunt c. te schrappen en beslispunt d. te vernummeren tot c. met als overweging ”dat het niet mogelijk is om beslispunt c. te honoreren omdat de voor-waarden en omstandigheden waaronder de Tapijnkazerne kan worden aangekocht niet bekend zijn” en ”de gemeente naar de burgers toe eerlijk willen zijn over hetgeen wel en niet tot de mogelijkheden behoort”.

Stand van zaken per 31-12-2015
Zie project Tapijnkazerne in programma 10 Stadsontwikkeling.

Buurt-Burgerinitiatief Trichterveld

Op 8 juli 2014 heeft de raad het ontvangen buurt-burgerinitiatief Trichterveld inhoudelijk behandeld. Verzoek aan de raad is het college opdracht te geven met Maasvallei in overleg te treden over:
Respectering en instandhouding van de met de bewoners afgesloten convenant en de uitvoering daarvan
Het leveren van maatwerk aan en in overleg met de bewoners van de huidige huurwoningen
Het resultaat van het overleg tussen college en Maasvallei terug te koppelen met de indieners van dit burgerinitiatief en met de gemeenteraad.
De raad is akkoord gegaan met alle beslispunten van dit voorstel.
Verder is er een amendement ingediend op 8 juli 2014 door PvdA, D66, SBM, SP, SPM, CDA en GroenLinks. Hierin is gevraagd om de beslispunten van het raadsvoorstel (zoals hierboven omschreven) te wijzigen in:
Het college van burgemeester en wethouders vanuit een toezichthoudende rol zullen toezien dat naast de verplichtingen uit het sociaal plan maatwerk zal leveren aan de 17 huishoudens die gedwongen moeten verhuizen door het aangepaste plan voor Trichterveld.
Dat wat de gemeenteraad betreft het maatwerk de volgende zaken zijn:
Een zo vloeiend mogelijke overgang naar de nieuwe woning zonder tussenverhuizing. Bewoners die in Trichterveld willen blijven kunnen zonder tussenverhuizing in hun nieuwe woning trekken.
Indien buren in de toekomstige situatie naast elkaar willen wonen dan zal Maasvallei zich daarvoor inspannen binnen de mogelijkheden van het plan en de huurders.
Er zal financieel maatwerk geleverd worden, zodat de woonlasten passen bij de financiële mogelijkheden en het inkomen van de huurder.
Bewoners met een WMO-indicatie krijgen, als zij dat willen, een gelijkvloerse woning aangeboden in Trichterveld. Hierbij zal het financiële maatwerk zoals genoemd in beslispunt 2c ook geleverd worden.
Het aanvragen en begeleiden van WMO-trajecten voor bewoners.
Het aanvragen van huurtoeslag voor bewoners.
Het regelen van de verhuizing in organisatorische zin.
Het begeleiden van bewoners bij werkzaamheden in of aan de nieuwe of huidige woning.

Het adviseren en ondersteunen van bewoners om de energielasten en daarmee de woonlasten te beperken.
Het ondersteunen van bewoners met een bruikleenovereenkomst of tijdelijk huurcontract bij het vinden van een nieuwe woning.
Tijdige communicatie naar bewoners met een bruikleenovereenkomst dan wel tijdelijk huurcontract over wanneer de overeenkomst opgezegd zal worden.
Waar mogelijk worden bruikleenovereenkomsten omgezet in tijdelijke huurcontracten indien de bewoners dat zelf wensen.
Binnen de kaders van het gewijzigde plan voor Trichterveld en het maatwerk zal Maasvallei regelmatig overleg voeren met de bewonersbelangen vereniging van Trichterveld.

De raad heeft het ingediende amendement tijdens de vergadering op 8 juli 2014 aangenomen.

Stand van zaken per 15-04-2016
Inmiddels is voor alle betreffende 17 huishoudens een passende oplossing gevonden. Er is conform bovenstaande afspraken maatwerk geleverd door Maasvallei.
De laatste verhuizingen van deze groep bewoners vinden plaats in 2016.
Daarnaast hebben zich in dit proces al veel bewoners gemeld om vrijwillig te verhuizen. Ook met deze groep bewoners bekijkt Maasvallei de mogelijkheden.

Ondertussen loopt de nieuwbouw van de 1e fase en de voorbereidingen voor de uitvoering van de 2e fase. Daarnaast is een begin gemaakt met de eerste voorbereidingen van de volgende fase in het gebied rondom de Floresstraat en het gebied rondom de Madoerastraat. Om dit straks goed te kunnen uitvoeren zijn er nog 7 gedwongen verhuizingen noodzakelijk. Maasvallei wenst hiervoor aan te sluiten bij de afspraken zoals die eerder met de raad zijn gemaakt. Dus ook voor deze huishoudens leveren zij maatwerk conform bovenstaande afspraken. De betreffende bewoners heeft Maasvallei persoonlijk geïnformeerd. Daarna is er een informatiebijeenkomst gehouden voor alle bewoners op 16 februari 2016. Dit is ook weer gepaard gegaan met een nieuwsbrief.
Maasvallei organiseert in het najaar een volgende informatiebijeenkomst voor de bewoners. Ook kunnen bewoners nog steeds terecht bij het spreekuur, dat nu plaatsvindt in het Buurtcentrum Mariaberg. En er is overleg met de BuurtBelangen Vereniging Trichterveld en tijdelijke huurders.

Burgerinitiatief Onze Pietersberg
In augustus 2015 is het burgerinitiatief “Onze Pietersberg” door een groep burgers overhandigd aan de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad.
In het initiatief wordt gepleit voor het handhaven van de Sint Pietersberg als toegankelijk en openbaar terrein met behoud van zijn karakteristieke uitstraling.
Het volgende beslispunt staat hierin vermeld:
Een standpunt bepalen wat de raad met de Sint Pietersberg wil.

Stand van zaken per 31-12-2015
De volgende opties zijn in relatie tot het burgerinitiatief ‘Onze Pietersberg’ door de raad besproken:
- In de geest van het burgerinitiatief zich breed te informeren over de ontwikkelingen en te reflecteren op de toekomst van de Sint Pietersberg, of
- Het burgerinitiatief niet verder inhoudelijk te behandelen.

Voor het bepalen van een standpunt waren de volgende punten van belang:
- Het burgerinitiatief werd gezien als het doorkruisen van de procedure of het beïnvloeden van de besluitvorming met betrekking tot het eerder die maand, overigens unaniem, vastgestelde bestemmingsplan voor het woonperceel Schutterijweg 1. Getwijfeld werd of de achterliggende gedachte van het burgerinitiatief wel was dat men wilde reflecteren over de hele Pietersberg, of dat het initiatief feitelijk gericht was op plannen van één persoon.
- De Sint Pietersberg blijft voor iedereen toegankelijk met respect voor ieders eigendom en met inachtname van de geldende visie van Natuurmonumenten (2014-2025) op de Sint Pietersberg. Bij deze visie waren ook circa 40-50 partijen betrokken. Daarnaast geven de afgegeven garanties tijdens de eerdergenoemde bestemmingsplanprocedure voldoende vertrouwen dat ongewenste ontwikkelingen kunnen worden tegengehouden.

De raad heeft besloten het burgerinitiatief ‘Onze Pietersberg’ niet verder te behandelen.

Bijlage 10 Financieel productenoverzicht

Programma	Product	Portefeuille-houder	Organisatie-onderdeel
Programma 1	**Bestuur en dienstverlening**		
	Bestuur	Burgemeester	BCC
	Bestuurlijke en (eu-)regionale samenwerking	Burgemeester	B&O-Ruimte/BCC
	Raad (incl. griffie)	Burgemeester	BCC
	Concernzaken	Weth. Aarts	BCC
	Voormalig personeel	Weth. Aarts	BCC
	Interne dienstverlening	Weth. Aarts	BCC/SSC
	Publieke dienstverlening	Weth. Aarts	BCC/PD
Programma 2	**Integrale veiligheid**		
	Veilige woon- en leefomgeving	Burgemeester	V&L
	Bedrijvigheid en veiligheid	Burgemeester	V&L
	Jeugd en veiligheid	Burgemeester	V&L/ B&O-Sociaal
	Fysieke veiligheid	Burgemeester	V&L
	Integriteit en veiligheid	Burgemeester	V&L
Programma 3	**Economie en werkgelegenheid**		
	Economische kaderstelling	Weth. Aarts	B&O-Economie
	Europeanisering,subsidies en netwerken	Weth. Aarts	BCC
	(Internationale) kenniseconomie	Weth. Aarts	B&O-Economie
	Economische structuurversterking	Weth. Aarts	B&O-Economie / BCC
	Economie en werkgelegenheid: B&O algemeen	Weth. Aarts	B&O-Economie
	Vrijetijdseconomie	Weth. Aarts	B&O-Economie
Programma 4	**Sociale zekerheid en re-integratie**		
	Werk	Weth. Willems	B&O-Sociaal/SZ
	Inkomen	Weth. Willems	B&O-Sociaal/SZ
	Zorg/bijzondere bijstand	Weth. Willems	B&O-Sociaal/SZ
	IOAW/IOAZ/BBZ	Weth. Willems	SZ
	Kinderopvang	Weth. Damsma	SZ
Programma 5 en 6	**Samenleven**		
	Maatschappelijke Participatie	Weth. Gerats	B&O-Sociaal
	Informatie & Advies	Wethouders Damsma/Gerats	B&O-Sociaal
	WMO	Weth. Gerats	B&O-Sociaal
	Inburgering	Weth. Gerats	B&O-Sociaal
	Ondersteuning vrijwilligers & Informele Zorg	Weth. Gerats	B&O-Sociaal
	Opvoeding & Ontwikkeling	Weth. Damsma	B&O-Sociaal
	Gezondheid en gezondheidszorg	Weth. Damsma	B&O-Sociaal
	Opvang & Onderdak	Weth. Gerats	B&O-Sociaal
	Passende ondersteuning	Weth. Gerats	B&O-Sociaal
	Beleidsontwikkeling en -vernieuwing	Weth. Gerats	B&O-Sociaal
	Verbeteren integratie & participatie	Weth. Gerats	B&O-Sociaal
	Jeugdzorg	Weth. Damsma	B&O-Sociaal
Programma 7	**Sport en recreatie**		
	Bewegingscultuur en sociale participatie	Weth. Willems	B&O-Sociaal
	Binnensport	Weth. Willems	MaastrichtSport
	Speelvoorzieningen	Weth. Willems	MaastrichtSport
	Sportinfrastructuur	Weth. Willems	MaastrichtSport
	Buitensport met sportparkmanagement	Weth. Willems	MaastrichtSport
	Geusseltbad	Weth. Willems	MaastrichtSport
	Sport- en bewegingsstimulering	Weth. Willems	MaastrichtSport
Programma 8	**Kunst en cultuur**		
	Cultuurparticipatie	Weth. Damsma	B&O-Economie
	Cultureel erfgoed en culturele identiteit	Weth. Damsma	B&O-Economie
	Productieklimaat	Weth. Damsma	B&O-Economie
	Kumulus/Theater/CC/NHMM	Weth. Damsma	Cult. instellingen
	Kunst & cultuur: Beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Damsma	B&O-Economie

Programma 9	**Onderwijs**		
	Versterken onderwijsinfrastructuur	Weth. Damsma	B&O-Sociaal
	Zorg in en om de school	Weth. Damsma	B&O-Sociaal
	Onderwijshuisvesting	Wethouders Damsma en Aarts	B&O-Ontwikkeling
	Vergroten aantal jongeren dat kwalificatie haalt	Weth. Damsma	SZ
	Leerlingenvervoer	Weth. Damsma	SZ
	Onderwijs: Beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Damsma	B&O
Programma 10	**Stadsontwikkeling**		
	Bestemmingsplannen	Weth. Van Grootheest	B&O-Ruimte
	Grootstedelijke Projecten	Weth. Van Grootheest	B&O-Ontwikkeling
	Bouwtoezicht	Weth. Gerats	V&L
	Cultuur erfgoed	Weth.Van Grootheest	B&O-Ruimte
	Beheer en exploitatie vastgoed	Weth. Aarts	B&O-Ontwikkeling
	Stadsontwikkeling: BenO algemeen	Weth. Aarts	B&O-Ontwikkeling
Programma 11	**Wonen**		
	Wonen	Weth. Van Grootheest	B&O-Ruimte
	Wonen: beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Van Grootheest	B&O-Ruimte
Programma 12	**Verkeer en mobiliteit**		
	Verkeer & mobiliteit: BenO algemeen	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Stimuleren alternatieve vervoerswijzen	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Parkeren als sturingsinstrument	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
	Straatparkeren	Weth. Aarts	V&L
	Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	Weth. Aarts	B&O-Ruimte
Programma 13	**Beheer openbare ruimte**		
	Openbare ruimte beleid en ontwikkeling	Weth. Willems	B&O-Ruimte
	Water	Weth. Willems	B&O-Ruimte
	Algemene begraafplaats	Weth. Willems	B&O-Ruimte
	Beheer en ingebruikgeving infrastructuur	Weth. Willems	V&L
	Binnenhavens / waterlossingen	Weth. Willems	V&L
	Baten reclameopbrengsten	Weth. Aarts	BCC
	Rioolbelasting	Weth. Aarts	BCC
Programma 14	**Natuur, milieu en afval**		
	Groen, natuur en landschap	Weth. Van Grootheest	B&O-Ruimte
	Milieu en bedrijf	Weth. Van Grootheest	B&O-Ruimte
	Milieu en stad	Weth. Van Grootheest	B&O-Ruimte / V&L
	Afval	Weth. Willems	B&O-Ruimte / V&L
	Afvalstoffenheffing	Weth. Aarts	BCC
	Natuur, milieu & afval: BenO algemeen	Weth. Van Grootheest	B&O-Ruimte
Programma 15	**Algemene inkomsten en uitgaven**		
	Diverse posten	Weth. Aarts	B&O-Sociaal
	Belastingopbrengsten OZB	Weth. Aarts	BCC
	Belastingopbrengsten Toeristenbelasting	Weth. Aarts	BCC
	Belastingopbrengsten Hondenbelasting	Weth. Aarts	BCC
	Belastingopbrengsten precario	Weth. Aarts	BCC
	Lasten en heffing invordering gemeentelijke belastingen	Weth. Aarts	BCC
	Bijdragen van en aan deelnemingen	Weth. Aarts	AD
	Algemene uitkering	Weth. Aarts	AD
	Stelpost onvoorzien	Weth. Aarts	AD
	Risicobuffer	Weth. Aarts	AD
	Stelpost personeelskosten	Weth. Aarts	AD
	Kapitaallasten MJIP	Weth. Aarts	AD
	Rente	Weth. Aarts	AD
	Diverse stelposten	Weth. Aarts	AD
	Planning & Control	Weth. Aarts	AD
	Financiering	Weth. Aarts	AD

Bijlage 11 Burgerjaarverslag

Het burgerjaarverslag is uit efficiencyoverwegingen als bijlage bij de jaarrekening opgenomen. Hiermee wordt vooruitgelopen op de afschaffing van de verplichting tot het uitgeven van een burgerjaarverslag. Door het opnemen van de onderdelen in programma 1 van de jaarrekening en in deze bijlage wordt voldaan aan de verplichtingen van artikel 170 lid 2 Gemeentewet: rapporteren over de gemeentelijke dienstverlening en over burgerparticipatie.

A) Publieke dienstverlening

Gemeenteloket

De onderdelen Balie, Telefonie en Digitaal van het Gemeenteloket worden in programma 1 gerapporteerd. In deze bijlage betreft het de meldingen openbare ruimte.

Digitaal, per telefoon en per e-mail worden er dagelijks veel meldingen doorgegeven over de openbare ruimte.

	2012	2013	2014	2015
Aantal meldingen	28.825	29.589	34.392	32.593

De meeste meldingen gaan over reiniging (9.044), beheer en onderhoud (7.150) en handhaving (4.640). Voor de servicelijn Maastricht-Oost kwamen 769 meldingen binnen (2014: 1.443).

In september 2015 is er een nieuwe versie van meldesk in gebruik genomen. In deze versie zijn de namen van de categorieën gewijzigd. Er is gekozen voor een duidelijke benaming waardoor het voor de burger makkelijk is de juiste categorie te kiezen bij het doorgeven van de melding. Ook zijn er minder categorieën.

Via de buiten beter app kwamen er 10.753 meldingen binnen (2014: 8.955).

56% van alle meldingen werd binnen de normtijd afgehandeld (2014: 54%).

DigiD voor Nederlanders in het buitenland
Vanaf 1 juli 2015 is het verstrekken van een DigiD-activeringscode een nieuw proces. Na een pilot van ongeveer 2 jaar is het proces aangepast en sluit dit proces meer aan bij het aanvraagproces van DigiD voor Nederlanders binnen Nederland. Een belangrijk verschil blijft dat de burger woonachtig buiten Nederland zijn activeringscode zelf moet ophalen. In 2015 werden er in Maastricht 2285 activeringscodes verstrekt (2014: 2.205). Inmiddels zijn er naast de 6 deelnemende gemeenten, ook 7 consulaten waar de burger voor DigiD terecht kan. In totaal werden er bij de gemeenten en consulaten 14.273 DigiD's verstrekt.

Reisdocumenten voor Nederlanders in het buitenland
Door het sluiten van verschillende consulaten in het buitenland zijn de aanvragen reisdocumenten voor deze doelgroep behoorlijk toegenomen. Van 3563 in 2014 naar 6094 in 2015. Ook komend jaar wordt er nog een stijging verwacht.

Inschrijvingen vanuit het buitenland
Afgelopen jaar hebben we in het asielzoekerscentrum met 600 plekken meer dan 800 asielzoekers ingeschreven. Dit geeft aan dat het verloop heel groot is. Het aantal inschrijvingen zal komend jaar nog gaan stijgen, omdat er in 2016 2 locaties (samen voor ca. 520 personen) bij gaan komen.
Ook is het aantal buitenlandse studenten in 2015 alweer gestegen. Dit jaar hebben we ongeveer 3500 studenten van over de hele wereld ingeschreven in Maastricht. In gezamenlijke sessies met de Universiteit Maastricht, is dit afgelopen jaar ook weer soepel en snel verlopen.

Communicatie

Gemeentelijke communicatiemiddelen

Via een uitgebalanceerde mix van verschillende middelen informeert de gemeente de inwoners van de stad over onderwerpen die voor hen van belang zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillende voorkeuren:

- Op papier: Stadskrant 1Maastricht, brochures, de gemeentegids, de afvalkalender;
- Digitaal: social media, digitale nieuwsbrieven, websites;
- Tv: spotjes op TV-Maastricht;
- Mondeling: informatiebijeenkomsten rond nieuwe ontwikkelingen

Afhankelijk van de boodschap, het doel en de doelgroep wordt de meest efficiente middelenmix geselecteerd.

Onderzoek versus realiteit

Uit een onderzoek van 2015 blijkt dat alle middelen nog hun waarde hebben in de middelenmix. Wel zien we een duidelijke afname in de consumptie van traditionele media zoals de (lokale) krant en TV-zender. De Maastrichtse bevolking is duidelijk aanwezig online, met uitzondering van mensen van 75 jaar en ouder. Het zijn vooral deze ouderen en een kleinere groep laaggeschoolden die de groep vaste lezers en kijkers van de traditionele media vormen.

De inzet van digitale middelen – social media en nieuwsbrieven – sluit aan bij de mediaconsumptie van de inwoners van Maastricht. In potentie zijn dit de media waarmee we als gemeente de meeste inwoners kunnen bereiken. Aandachtspunt blijft de bekendheid van onze digitale kanelen: de behoefte om via deze nieuws te vergaren is er, maar veel inwoners kennen bijvoorbeeld onze nieuwsbrief of Facebook-pagina nog niet.

Onderstaand overzicht geeft het bereik aan van de hoofdaccounts van de gemeentelijke social media (www.facebook.com/gemeentemaastricht en www.twitter.com/uitmaastricht) en E-nieuws.

Medium	Meting	Eind 2015	Eind 2014	Eind 2013
Facebook	‘Likes’ op pagina	13.200	1.816	1.150
Twitter	Aantal volgers	8.730	7.134	5.100
E-nieuws	Aantal abonnees	2.200	1.054	740

Meestbezochte pagina’s

De tien meestbezochte pagina’s van de website www.gemeentemaastricht.nl vindt u in de onderstaande tabel.

	2015		2014	
Pagina	Unieke paginaweergaves	Percentage	Unieke paginaweergaves	Percentage
Home	153.325	37%	152.894	28%
Afspraak maken (contact)	77.048	14%	51.691	9%
Bestuur en organisatie	26.875	6%	19.060	3%
Product/koopavonden en -zondagen	24.043	5%	9.606	2%
Inwoners	21.456	5%	14.907	3%
Product/verhuizen	18.895	5%	13.495	2%
Product/paspoort	14.286	3%	13.185	2%

	2015		2014	
Pagina	Unieke paginaweergaves	Percentage	Unieke paginaweergaves	Percentage
Product/paspoort woonachtig i/h buitenland	14.264	3%	11.762	2%
Product/identiteitskaart	12.487	3%	8.891	2%
Product/parkeren voor bewoners of bedrijven*	12.473	3%	5.777	1%

* deze pagina is in april 2014 pas gemaakt

Gemeentelijke klachtencommissie

Van klachten kan de gemeente Maastricht leren. De gemeente neemt uitingen van ontevredenheid dan ook serieus. De klachtencommissie algemene kamer heeft in 2015 178 klachten ontvangen. De klachtencommissie kamer sociale zaken heeft in 2015 59 klachten ontvangen.

Een klacht kan meerdere klachtelementen bevatten. Bij de onderstaande opsomming van gegrond, ongegrond enzovoorts, is uitgegaan van de “hoofdklacht”. Tevens dient - met name ter zake van de algemene kamer van de klachtencommissie – opgemerkt te worden dat het relatief lage aantal klachten dat hier gegrond verklaard is enigszins vertekend is. Bij de klachten die bij deze kamer in 2015 uiteindelijk bemiddeld werden (50), zit namelijk een belangrijk aantal klachten (ongeveer 20) dat inhoudelijk wel gegrond was.

	Algemene kamer		Sociale zaken kamer	
	2015	2014	2015	2014
Aantal klachtmeldingen	178	187	59	44
Bemiddeld	50	40	42	31
Gegrond	16	15	3	1
Ongegrond	22	32	10	10
Niet ontvankelijk of andere reden [3]	90	100	4	2
Nog niet afgehandeld	0	0	0	0

Nationale ombudsman

Volgens informatie verschaft door de Nationale Ombudsman zijn er in 2015 - naast 15 geregistreerde telefonische contacten - in totaal 35 schriftelijke verzoekschriften met betrekking tot de gemeente Maastricht bij hem ingediend. Tien van de voornoemde verzoekschriften werden door de Nationale Ombudsman direct terugverwezen naar de klachtencommissie van de gemeente Maastricht voor behandeling in eerste aanleg. Bij 23 verzoekschriften werd – soms na een vooronderzoek – een nader onderzoek niet noodzakelijk geacht door de Nationale Ombudsman; ze werden door de Nationale Ombudsman afgehandeld door middel van het verlenen van informatie en advies en/of het door-verwijzen naar/interveniëren bij een andere (overheid)instantie.
Bij één kwestie heeft de klachtencommissie algemene kamer van de gemeente Maastricht zelf aan de Nationale Ombudsman, als zijnde onafhankelijke derde partij met gezag, verzocht om te bemiddelen. Het betrof hier een klager, die – mede in verband met gebeurtenissen in de privésfeer – het vertrouwen in overheden en met name in de gemeente Maastricht, had verloren.
Tenslotte werd door de Nationale Ombudsman bij één algemene kwestie een uitspraak gedaan en een rapport uitgebracht. Het betrof hier een onderzoek op eigen initiatief van de Nationale Ombudsman naar aanleiding van signalen die bij hem binnen waren gekomen over de (lange) wachttijden bij grensgemeenten voor het aanvragen van reisdocumenten voor Nederlanders die in het buitenland wonen. De conclusie van de Nationale Ombudsman was dat de betrokken partijen zich voldoende inzetten om de dienstverlening aan de niet-ingezetene Nederlanders goed in te vullen,

[3] Deze categorie behelst niet ontvankelijk, geen uitspraak (wegens ontbreken van feitelijke toedracht), melding en dus geen klacht, klachtencommissie onbevoegd etc.

maar dat er wel enkele knelpunten zijn, die opgelost dienen te worden. Zo dient er – naar de mening van de Nationale Ombudsman – bij de grensgemeenten een eenduidige aanvraagprocedure (inclusief een eenduidige lijst van te overleggen documenten) te komen en dienen de grensgemeenten gezamenlijk een maximale norm voor de wachttijden te bepalen. Een en ander is door de Nationale Ombudsman in de vorm van een aanbeveling aan de grensgemeenten voorgelegd.

Bezwaren en beroepen

Bezwaar maken is een manier waarop je kunt laten weten dat je het niet eens bent met het besluit van een gemeente. Graag zetten wij de kengetallen over de bezwaar- en beroepsprocedures van de gemeente Maastricht voor u op een rij. Het betreft hier de volgende onderdelen: Belastingen, Veiligheid en Leefbaarheid, Werk & Bijstand / Samenleving en Burgerzaken.

Onderwerpen

De meest voorkomende onderwerpen op het gebied van Belastingen zijn: WOZ-waarde en aanslagen afvalstoffenheffing, reinigingsrecht, rioolheffing gebruikersdeel en hondenbelasting.

Onderwerpen Veiligheid en Leefbaarheid: omgevingsvergunning (Wabo), Sluitingen 13b Opiumwet, handhavingbesluiten, hoogte bouwkosten, leges-/precariokosten, WOB verzoeken, naheffing parkeerbelasting (uitsluitend beroep), invorderingskosten (aanmaning/dwangbevel) en huisnummering.

Onderwerpen Werk en bijstand: Participatie, waarvan de Wet werk en bijstand (WWB), Wet investeren in jongeren (WIJ), Wet inburgering (WI), Declaratieregeling, Bijzondere Bijstand, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK), Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) onderdeel van uitmaken en de Wet kinderopvang.

Onderwerpen Samenleving: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Leerlingenvervoer, Leerplichtwet en Jeugd.

Onder Burgerzaken vallen onder andere de onderwerpen wijziging akte burgerlijke stand, wijziging nationaliteit en uitschrijving Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP) n.a.v. adrescontrole.

Bezwaar- en beroepschriften 2015

	Belastingen		Veiligheid en Leefbaarheid		Werk en Bijstand		Samenleving		Burgerzaken
	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar/ Beroep
Voorraad op 31-12-2014	413	12	160	29	22	27	24	2	1
Ontvangen in 2015	8666	n.n.b.	345	48	397	81	100	15	5
Totaal 2015	9079	n.n.b.	505	77	419	108	124	17	6
Afgehandeld in 2015	7052	n.n.b.	277	62	387	95	116	17	4
(Deels) Gegrond / Toegewezen	5108	n.n.b.	37	6	80	13	24	2	3
Ongegrond / Afgewezen	284	n.n.b.	150	43	162	58	37	14	1
Niet ontvankelijk verklaard	1241	n.n.b.	27	8	62	2	16	0	0
Ingetrokken	419	n.n.b.	63	5	68	22	24	1	0
Deels gegrond	0	n.n.b.	0	0	15	0	15	0	0

Ten aanzien van Belastingen werden in 2014 6.537 bezwaarschriften en 31 beroepschriften afgehandeld. Voor Veiligheid en Leefbaarheid werden in 2014 245 bezwaarschriften en 105 beroepschriften afgehandeld. In 2014 werden er 582 bezwaarschriften en 106 beroepschriften afgehandeld over Werk en Bijstand & Samenleving. Voor Burgerzaken werden in 2014 6 bezwaar/beroepschriften afgehandeld.

B) Burgerparticipatie

Participatie is een manier van werken waarbij de eigen kracht, inzet en mogelijkheden van burgers voor zichzelf en voor elkaar worden gestimuleerd. De gemeente vindt het belangrijk om de inwoners te betrekken bij het ontwikkelen van visies, het maken van plannen en bij de uitvoering. Als inwoners willen meedenken, -praten en -beslissen ontstaat draagvlak voor plannen en wordt een kwaliteitsslag gemaakt.

Vormen van participatie

Het begrip participatie betekent letterlijk actief meedoen. In de relatie overheid – bewoner betekent dit dat op steeds meer niveaus de burger in de gelegenheid is, of wordt gesteld, om actief mee te doen, mee te denken en mee vorm te geven aan beleid en uitvoering. Het belang dat de gemeente hecht aan het invullen van participatie van overheid en bewoners komt nadrukkelijk tot uitdrukking in de bestuursopdracht Burgerparticipatie welke eind 2014 door het college is uitgezet. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in burgerparticipatie en overheidsparticipatie. Burgerparticipatie betekent dat de overheid de burger uitnodigd om te participeren, in beleid én uitvoering. Bij overheidsparticipatie wordt de overheid door de burger gevraagd te participeren als facilitator. De verwachting is dat overheidsparticipatie een steeds grotere rol gaat speken.

Naast de reguliere vormen van burgerparticipatie heeft 2015 in het teken gestaan om samen met de stad ervaring op te doen met nieuwe vormen van burgerparticipatie. Duidelijk is dat dit een continue leerproces is van de gemeente met haar bewoners. Een aantal specifieke processen worden hieronder beschreven:
De nieuwe werkwijze van de raad
Burgertop Noordwest
Dialoogproces verordening vrijwilligersorganisaties.
Dialoogproces Buurtplatforms
Zelfbeheer Groen
De Veilige Buurten Aanpak.

De nieuwe werkwijze van de raad
Ingaande 2015 is de nieuwe werkwijze van de raad ingevoerd. Een belangrijke motivatie van de invoering van deze nieuwe werkwijze is de inbreng van de burgers te vergroten. Hiervoor is er gekozen voor een stadsronde.

Burgertop Noordwest
In 2014 heeft er voor het eerst een burgertop plaatsgevonden. Deze stadsbrede burgertop had als onderwerp zorg en gezondheid. In 2015 is er een burgertop in stadsdeel Noordwest georganiseerd. Het initiatief van de burgertop lag bij de Uiversiteit Maastricht en was bedoeld als een experiment voor democratische vernieuwing. Voor de uitkomsten van de burgertop Noordwest wordt verwezen naar http://www.maastricht200.nl/.

Dialoogproces verordening vrijwilligersorganisaties welzijn en zorg
In 2015 is er een vervolg gegeven aan het participatieve proces dat eind 2013 is gestart om samen met alle betrokken vrijwilligersorganisaties, buurtplatforms, raadsleden, ambtenaren en andere geïnteresseerden een nieuwe subsidiesytematiek te ontwikkelen. De nieuwe subsidiesystematiek is ingaande 1 januari 2015 ingevoerd, waarna samen is gewerkt aan een nieuwe verordening, Dit proces heeft er toegeleid dat de nieuwe verordening is geschreven door de vrijwilligersorganisaties zelf. Een deelproces hierin was het proces met de buurtplatforms. De uitkomst hiervan is dat een werkgroep van de buurtplatforms een visie heeft geschreven over hun toekomstige rol en taken als buurtnetwerk. Een belangrijk thema in deze visie is het eigenaarschap van bewoners op de eigen leefomgeving.

Dialoogproces Buurtplatforms
In maart 2015 werd vanuit de Buurtplatforms een werkgroep opgestart om samen en met de gemeente te onderzoeken hoe de toekomstige rol en samenwerking er uit zou kunnen zien, Hierbij werd nadrukkleijk rekening de maatschapppelijke veranderingen, uitdagingen en het ontwerp van een nieuwe verordening vrijwilligersoranisaties welzijn en zorg. Er vonden op regelmatige en op cruciale momenten terugkoppeling plaats met de achterban van buurtplatforms. Eind 201d werd een toekomstvisie opgeleverd om richting te geven om over de jaren 2016/2017 en 2018 te komen tot de ontwikkeling van buurtnetwerken. Deze visie wordt breed gedragen, niet alleen door de buurtplatforms maar ook door het college van burgemeester en wethouders en past prima in de vernieuwing van burgerparticipatie en zelfregie met een stimulerende en ondersteunende overheid.

Veilige Buurten Aanpak
In 2015 is de veilige buurten aanpak in Wittevrouwenveld, Limmel-Nazareth en Mariaberg voortgezet, De aanpak behelst een intensieve samenwerking van professionals (wijkagent, opbouwwerker, gebiedsgebonden medewerker van handhaving en medewerkers van de drie woningcorporaties in Maastricht) met buurtbewoners. Buurtbewoners prioriteren zelf welke knelpunten zij zien en wat zij zelf willen oppakken. De professionals stimuleren en ondersteunen. Omdat iedere buurt anders is, wordt er veel maatwerk geboden.
Eind 2015 is besloten de veilige buurtenaanpak te verbinden aan de sociale teams, waardoor er aan een eenduidige benadering van bewoners kan worden gewerkt. Dit betekent dat er in 8 deelgebieden (De Heeg, Daalhof, Biesland, Noordwest, Wyckerpoort, Wittevrouweveld, Mariaberg en Limmel-Nazareth) een team van professionals actief is;

Bij overheidsparticipatie wordt de overheid gevraagd te participeren in een initiatief van de burger. Dit kan heel divers zijn, soms betreft het een verzoek om subsidie, veel vaker is er een vraag naar immateriële ondersteuning bijv. door het beschikbaar stellen van kennis of het bevorderen van een

netwerk rondom het intiatief. Overheidsparticipatie kan op alle onderdelen van de gemeente worden gevraagd. Op een aantal terreinen zijn inmiddels extra instrumenten ontwikkeld om initiatieven van burgers beter te kunnen ondersteunen:.
Maastricht Lab
Nieuwe werkwijzen zelfsturing i.c.m. pilots zelfsturing
Het Maastrichts Uitdagingsrecht

Maastricht Lab
Maastricht Lab is een cocreatief ontwikkelplatform, waarbij vernieuwende projecten en vraagstukken worden opgepakt samen met initatiefnemers en partners. Lab inititieert zelf geen projecten maar werkt samen met personen en organisaties aan projecten die passen bij het thema nieuwe stadsontwikkeling.

Nieuwe werkwijzen zelfsturing i.c.m. pilots zelfsturing
In aansluiting op de nieuwe visie van buurtnetwerken over het eigenaarschap van bewoners over de eigen leefomgeving en het toenemende aantal intiatieven zijn de werkwijzen van de gemeente gericht op zelfsturing. Dit omdat de beste duurzame resultaten worden bereikt wanneer de bewoners zelf prioriteiten stellen en deze verantwoordelijkheden niet worden overgenomen door proffessionals.

Het Maastrichts Uitdagingsrecht
Eind 2015 is besloten om – onder de noemer van het Maastrichts Uitdagingsrecht – een experimenteerfase in te stellen van 2 jaar waarin bewoners de gemeente kunnen uitdagen om een overheidstaak over te nemen.

Bijlage 12 Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele Baten en Lasten *(bedragen x € 1.000)*		**Rekening 2015**
Incidentel Lasten		
Programma 1	Behouden rechtbank	68
Programma 2	Inhuur crisismanager	233
Programma 3	Storting reserves	72
Programma 4	Storting reserves	687
Programma 5 & 6	Storting reserves	4.734
	JOGG/ gemeentefonds	382
	Ondersteuning vrijwilligers /informele zorg	1.200
	Opvang en onderdak	275
	Passende ondersteuning	76
	Innovatie Jeugdzorg	1.405
Programma 7	Storting reserves	158
Programma 8	Storting reserves	54
	Diversen	156
Programma 9	Afwikkeling voorgaande jaren	150
	Afboeken boekwaarde verkochte panden	3.521
Programma 10	Storting reserves	8.101
	A2 tunnel	51.700
	Inhuur studentenhuisvesting	465
	Inhuur afbakening BAG	100
	Afboeken boekwaarde verkochte panden	3.136
	Asbest Timmerfabriek/projecten Noord Oost	3.210
	Maastricht Lab	100
Programma 12	Storting reserves	1.995
	Tram Vlaanderen	257
	Storting voorz. dub. Debiteuren	250
Programma 13	Storting reserves	131
	Inhaalslag groot onderhoud	1.490
	Diversen Riolen	456
	Diversen Begraafplaats	132
Programma 15	Storting reserves	4.772
	COA	189
Totaal Incidentele Lasten		**89.587**

Incidentele Baten		
Programma 2	Ontrekking reserves	425
	Subsidie Veiligheidshuis	100
	Afrekening Brandweer 2014	418
Programma 3	Ontrekking reserves	18
Programma 4	Ontrekking reserves	537
	WWB	249
Programma 5 & 6	Opvoeding en ontwikkeling	1.400
	Opvang en onderdak	70
	Ontrekking reserves	966
	Innovatie Jeugdzorg	1.405
Programma 7	BTW voorgaande jaren	770
Programma 8	Ontrekking reserves	268
Programma 9	Projectgelden	165
	Verkoop panden	2.558
Programma 10	Verkoop panden/gronden	4.482
	Maastricht Lab	99
	Ontrekking reserves	54.629
Programma 12	Ontrekking reserves	1.166
Programma 13	Ontrekking reserves	1.441
Programma 14	Afrekening RUD 2014	85
Programma 15	Ontrekking reserves	9.678
Totaal Incidentele Baten		**80.929**

Bijlage 13 Integriteit

De lat voor onze integriteit ligt hoog. Wij vertegenwoordigen als overheidsfunctionarissen de rechtsstaat. De burger moet erop kunnen vertrouwen dat wij ieders rechten en belangen, alsook de collectieve belangen, op een zorgvuldige manier behartigen. Op het moment dat de burger dat vertrouwen in ons niet meer heeft, verliezen wij ons bestaansrecht. Dat betekent dat wij in ons eigen functioneren moeten blijven investeren om dit vertrouwen van de burger te verdienen.

In januari 2014 heeft de Rekenkamer van de Gemeente Maastricht ons integriteitbeleid onder de loep genomen. In haar onderzoeksrapport *'Integriteitsbeleid Gemeente Maastricht; Meer dan loze woorden?'* constateert men dat: "(…) de gemeente Maastricht het integriteitsbeleid voor de verschillende geledingen redelijk tot goed op orde heeft". Het College heeft 7 aanbevelingen overgenomen om zaken verder te verbeteren. Hieraan is ook in 2015 doorgewerkt. Op 15 december 2015 heeft het College in een raadsinformatiebrief (ref.nr. 2015-42507) gerapporteerd over de stand van zaken rond deze aanbevelingen. Alle aanbevelingen zijn geïmplementeerd danwel is de implementatie in uitvoering.

Een drietal aanbevelingen zijn verwerkt in de door het College vastgestelde 'Regeling integriteitmeldingen (2015)'. Hiermee is de facto per 1 januari 2016 één voordeur en één reglement integriteitsmeldingen gerealiseerd. Deze regeling is op intranet eenvoudig vindbaar. Ook is een integriteitscoördinator benoemd.

<u>Integriteitskwesties</u>
In 2015 waren er gemeentebreed 25 integriteitskwesties. Hierbij is 24 keer een schending vastgesteld, 1 kwestie wordt nog uitgezocht. De afgelopen jaren heeft het thema integriteit verhoogde aandacht gekregen. Meer bewustzijn leidt dikwijls tot meer meldingen omdat vanuit dat verhoogde bewustzijn ook relatief 'kleine' dingen aan de kaak worden gesteld.

Hierbij wijzen wij op het volgende:

- Maastricht definieert het begrip 'integriteit' ruim en legt de lat *hoger* dan de BIOS-normen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het niet opvolgen van afspraken/regels rond ziekteverzuim c.q. reintegratie of het afwezig zijn zonder verlof op te nemen; in beide gevallen is er sprake van plichtsverzuim in het kader van de Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Maastricht, waarbinnen ook de gedragscode ambtenaren valt;
- In 2015 bestond er nog geen intern meldpunt en is het overzicht tot stand gekomen door een uitvraag in de organisatie. Ook team P&O heeft informatie geleverd. Technisch gezien is er dus geen sprake van een 'meldingsoverzicht' in de pure zin van het woord;
- Het overgrote deel van de gerapporteerde kwesties betreft schendingen van het integriteitsbeleid en/of gedragscode. Van deze 23 kwesties is er in 4 gevallen sprake van het overtreden van verzuimvoorschriften. Daarnaast zijn er nog 2 kwesties bekend van ongewenst gedrag (intimidatie, pesten, discriminatie etc.);
- Vanwege de zorgvuldigheid en privacy wordt niet op het niveau van geconstateerde integriteitskwesties gerapporteerd.

<u>Maatregelen</u>
Hoewel onze benadering van integriteit vooral gericht is op transparantie, het openlijk bespreekbaar maken van moeilijke situaties en vooral leren met elkaar, nemen we soms ook afscheid van mensen die andere waarden en normen rondom integriteit hanteren.
In 2015 is in 6 gevallen is overgegaan tot strafontslag, danwel beëindiging contract c.q. stage. In 1 geval is tot een voorwaardelijk strafontslag overgegaan. In 3 gevallen was er sprake van een strafoverplaatsing. Andere getroffen maatregelen zijn 2 schalen vermindering bezoldiging, berispingen, geldboetes, functioneringstrajecten etc.

Om herhaling te voorkomen zijn ook (waar mogelijk) aanpassingen in processen/werkwijzen en systemen doorgevoerd.

Voorbeelden van enkele concrete maatregelen:

- Werkproces aangepast en vier-ogen principe ingevoerd bij specifieke processtap. Codes aangepast en bij minder personen bekend gemaakt. Verder automatiseren gelduitgifte;
- Nieuwe afspraken over toegangs- en sleutelbeleid in specifiek organisatieonderdeel;
- Herbeoordeling huidige autorisaties voor een specifiek software-systeem;
- Samenvoeging teams en aanpassing managementstructuur;
- Huisvesting aangepast (fysiek bijelkaar plaatsen van mensen);
- Alle managers en medewerkers van het organisatieonderdeel hebben training ‘morele oordeelsvorming’ verplicht gevolgd.

Bijlage 14 Subsidies

De staat van subsidies is geen verplicht onderdeel van de begroting/rekening. Zoals bij begroting 2016 aangegeven geven we met ingang van begroting 2016 een overzicht van de begrote subsidies. Bij rekening volgt dan een gedetailleerd overzicht van alle beschikte subsidies compleet met de onderliggende regelingen. De begrote bedragen/plafonds worden bij onderuitputting ingezet voor andere gerelateerde subsidies/uitgaven binnen het programma. De hierna resterende verschillen maken onderdeel uit van het programmaresultaat in de jaarrekening

De gemeente Maastricht heeft een structurele subsidierelatie met circa 50 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 500 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gemeente Maastricht 2015 en de diverse nadere regelingen/verordeningen.

Overzicht structurele 'instandhoudingsubsidies'

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de begroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de **voorgenomen** maximale structurele/instandhouding subsidies voor 2015 plus de beschikte bedragen. Bedragen zijn afgerond op duizendtallen.

Naam instelling	Begroot	Beschikt
Programma 2 – Integrale Veiligheid		
Stichting Halt	€ 59.691	€ 71.729
Programma 3 - Economie en Werkgelegenheid		
Stichting VVV	€ 855.087	€ 855.087
Programma 5&6 - Samenleven		
Adviescommisside CIMM	€ 25.000	€ 13.076
Adviescommissie ASM (seniorenbeleid)	€ 25.000	€ 13.928
Adviescommissie WMO Raad	€ 35.000	€ 22.463
Adviescommissie Jongerenraad	€ 38.655	€ 29.825
Stichting Radar	€ 74.631	€ 43.754
Stichting RIBW	€ 144.578	€ 141.126
Stichting Impuls	€ 150.346	€ 150.000
Stichting Anti Discriminatie Voorziening(ADV) Limburg	€ 228.000	€ 231.578
Stichting Relim	€ 738.559	€ 769.719
Steunpunt Mantelzorg	€ 840.669	€ 656.293
Stichting Koraalgroep	€ 941.571	€ 941.000
Mondriaan	€ 1.308.000	€ 1.190.790
Leger des Heils	€ 1.531.578	€ 1.692.928
GGD (Gemeenschappelijke regeling)	€ 1.866.652	€ 1..791.711
Stichting STEPS	€ 2.152.864	€ 1.984.768
Xonar Vrouwenopvang	€ 2.575.242	€2.508.425
Stichting Envida	€ 2.625.920	€ 2.651.000
Stichting Trajekt	€ 7.350.370	€ 7.350.372
Programma 8 - Kunst en Cultuur		
Stichting Sint Nicolaas Maastricht	€ 2.000	€ 2.000
Stichting Hogeschool Zuyd	€ 3.053	€ 3.053
Stichting Oranje Comite Maastricht	€ 5.000	€ 5.000
Stichting Studium Chorale Maastricht	€ 6.166	€ 6.166
Bestuur Nederlands Bachvereniging	€ 7.123	€ 7.123
Stichting Viewmaster	€ 10.175	€ 10.175
Stichting Bruis	€ 60.000	€ 60.000
Stichting Grafische Atelies Maastricht	€ 15.415	€ 15.415
Stichting Fashion Clash	€ 20.350	€ 20.350

Stichting Art2Connect	€ 29.728	€ 29.728
Stichting Project Sally Maastricht	€ 25.438	€ 25.438
Theatergroep Hoge Fronten	€ 25.438	€ 25.438
Stichting Jazz Maastricht	€ 35.969	€ 35.969
Stichting Uit- Het Parcours	€ 40.700	€ 40.700
Jan van Eijck Academie	€ 40.700	€ 40.700
Stichting Intro	€ 73.017	€ 73.017
Stichting Via Zuid Maastricht	€ 50.875	€ 50.875
Stichting Opera Zuid	€ 77.076	€ 77.076
Stichting Nederlandse Dansdagen	€ 81.400	€ 81.400
Stichting Ateliers Maastricht (beeldende kunst)	€ 96.490	€ 96.490
Stichting Musica Sacra	€ 101.750	€ 101.750
Nederlandse Architectuurinstitituut / Bureau Europa	€ 208.252	€ 208.252
Toneelgroep Maastricht	€ 153.463	€ 153.463
Marres – Maastricht	€ 208.252	€ 208.252
Stichting Lumiere Maastricht	€ 140.303	€ 140.303
Philharmanie Orkest Zuid Nederland	€ 206.545	€ 206.545
Muziekgieterij	€ 361.467	€ 361.467
Stichting Kabelomroep Zuid Limburg (RTV Maastricht)	€ 450.105	€ 450.105

Programma 14 - Natuur, Milieu en Afval

Stichting Kinderboerderij De Wieringerberg	€ 3.973	€ 3.973
Stichting Dierenpark Maastricht (subsidie vrijwilligers)	€ 10.803	€10.803
Stichting Boerderij Daalhoeve (verzorging dierenpark 2015-2016)	€ 46.050	€ 39.875

Overzicht activiteiten subsidies en subsidieplafonds

	Naam regeling		Doelgroep/subsidieplafond/uitgaven
A	Subsidieregeling "Bewegen chronisch zieken"	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegingsactiviteiten deel te nemen.	Verenigingen en stichtingen Subsidieplafond : € 14.170,- Uitgaven € 12.140
B	Subsidieregeling "Lokaal Educatieve Agenda"	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema's.	Schoolbesturen primair onderwijs. Subsidieplafond : € 195.480,- Uitgaven € 195.481
C	Subsidieregeling "vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg" ***Basissubsidies***	Basissubsidie gericht op het realiseren/behouden van een basis van vrijwilligersorganisaties als fundament van de sociale infrastructuur. Aanvullend op de basissubsidie kunnen vrijwilligersorganisaties via tenders activiteitensubsidies aanvragen .	Vrijwilligersorganisaties Maastricht Subsidieplafond € 1.080.272 Uitgaven € 1.038.899
D	Tenderregeling 1 " Samenwerken over grenzen" **Flexibele subsidies**	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven in de samenwerking tussen organisaties gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht Subsidieplafond € 215.000,- Uitgaven: € 215.810
E	Tenderregeling 2 "zoveel mogelijk mensen doen mee" **Flexibele subsidies**	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht Subsidieplafond € 200.000,- Uitgaven € 195.740
F	Tenderregeling 3 "Vrijwilligers koesteren" **Flexibele subsidies**	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6 zoals vastgelegd in de tenderregeling.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht Subsidieplafond € 178.000,- Uitgaven € 101.844
G	*Subsidie bewonersinitiatiefgelden voor buurten*	Het verbeteren van de eigen woon- en leefomgeving	Bewoners en bewonersgroepen Subsidieplafond € 107.888,- Uitgaven € 74.821,16
H	*Subsidie Opvoeding en Ontwikkeling (op basis van subsidieregeling professionele instellingen)*	Deze regeling is bedoeld voor professionele instellingen ter subsidiering van versterking van de voorkant en innovatie van het systeem om tijdig (ernstige) problematiek te signaleren en hiervoor passende ondersteuning en hulp in te zetten.	*Professionele instellingen op het gebied van opvoeding en ontwikkeling* Subsidieplafond € 1.020.099,- Uitgaven € 910.689,60
I	Regeling "subsidie Amateurkunsten"	Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en	Verenigingen

	Structurele subsidies cultuurparticipatie	toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding, lidmaatschap erkende bond, jaarlijks openbaar optreden. Subsidiebedrag mede afhankelijk van ledenaantal. Verenigingen die onder deze regeling vallen, kunnen hiernaast geen projectsubsidies aanvragen (zie hieronder)	Subsidieplafond € 330.965,- Uitgaven € 331.597
J	Regeling ‘’subsidie Amateurkunsten” Projectsubsidies	- projectsubsidies ten behoeve van amateurkunstactiviteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Verenigingen en stichtingen die geen structurele subsidie (zie hierboven) ontvangen. Subsidieplafond € 35.690- Uitgaven € 33.250,-
K	beleidsregels ‘beeldende kunst en vormgeving ” Project subsidies beeldende kunsten	Het versterken van het produktieklimaat en het vergroten van het cultuurbereik binnen de sector Beeldende Kunst en Vormgeving.	- Subsidieplafond € 25.664,- Uitgaven € 17.029,-
L	Diverse Evenementensubsidie jongerenparticipatie	Gericht op het stimuleren en versterken van samenkracht in de maatschappij met name onder jongeren. Inhoudelijke Onderlegger is de nota DDDjongerenpodium.	Subsidieplafond € 132.144,- Uitgaven € 98.300,-

AD.	**Organisatie**	**Bedrag**
A	Bechterew Oefen en Belangenvereniging	493,50
	Basissport Limburg	282,00
	MGS Sportvereniging	982,30
	Stg. Hart in beweging	319,60
	Stg.Therapeutisch Sporten Maastricht	3.938,60
	Maastricht Sport	6.124,00
B	Stg. MosaLira primair onderwijs	129.016,00
	Stichting Kom Leren	46.915,00
	Stg. Smart Limburg	9.775,00
	Ver.Suringar Maastricht	3.910,00
	Stg. Pallas	5.865,00
C	Vereniging Buurtbelangen Nazareth	2.800,00
	Stichting Buurtplatforms Groot Heer	2.640,00
	Stichting Buurtraad Heugem	858,00
	Vereniging Buurtraad Borgharen	2.270,00
	Stichting Dorpsraad Itteren	2.640,00
	Stichting Buurtraad Limmel	2.708,00
	Stichting Buurtplatform Scharn	1.680,00
	Stichting Buurtplatform Vroendaal	904,00
	Stichting Buurtplatform De Heeg	1.940,00
	Buurtplatform Wittevrouwenveld Actief	2.800,00
	Stichting Wyckerpoort Actief	2.800,00
	Stg. Buurtplatform Amby	1.935,00
	Stichting Vluchtelingenwerk Limburg	81.400,00

	Stichting Moetiara Maloekoe	34.984,00
	Stichting Kenniscentrum Emancipatie	68.831,00
	Alevitische-Bektatische Kulturele Vereniging	19.585,00
	Algemene Chinese Vereniging Limburg	2.400,00
	Stichting Maastricht in Dialoog	8.630,00
	Stichting RAGweek	1.438,00
	Stichting Turks Kultureel Centrum Tevhid	20.232,00
	Stichting Cultuur sur Place	22.295,00
	Circolo Sardegna	5.861,00
	Slachtofferhulp Nederland, regio Zuidoost	26.388,00
	COC Limburg	5.440,00
	K.B.O. St. Martinus	324,52
	Stichting Ouderen Societeit Belfort	1.111,88
	Protestantse Gemeente Maas-Heuvelland	560,00
	KBO-afdeling Senioren Koepelwijk	1.479,00
	Bejaarden- en invalidenvereniging Limmel	441,58
	Stichting WAO/WIA Maastricht Heuvelland	1.400,00
	Damesvereniging Nazareth	351,12
	Stichting Senior Centraal	20.000,00
	Nederlands-Israelitische Hoofd Synagoge	560,00
	Stichting Kompas Nederland	3.200,00
	Platform Gehandicaptenbeleid Maastricht	11.966,00
	Stichting Toon Hermans Huis	56.000,00
	Stichting Omgaan met Angst	7.857,98
	Stichting In de Rooden Leeuw	34.634,12
	Stichting Horizon	66.383,00
	Humanitas (maatjesproject Dak- en Thuislozen)	43.867,20
	Stichting Dienst aan Kerk en Samenleving	5.600,00
	Humanitas (project Samenspraak)	36.000,00
	Resto VanHarte (hoofdkantoor)	16.000,00
	R.K. Parochie St. Anna – Lambertus	2.180,62
	Veur elkaar	2.000,00
	Korencomite Groot Maastricht	280,00
	R.K. Parochie St. Christoffel / H. Hart van Jezus	1.392,87
	R.K. Kerkbestuur de Vier Evangelisten/O.L.V. van Goede Raad	1.937,62
	Ouderenbond O.L. Vrouw van LourdesR.K. Bond van Bejaarden,	532,00
	Gepensioneerden, Invaliden en Alleenstaanden	361,76
	ZorgSaam Maastricht	12.160,00
	Seniorenvereniging St. Meerten	207,48
	Bejaarden- en Invalidenvereniging de Sjlaaimetten	383,04
	R.K. Parochie San Salvator	2.138,29
	R.K. Parochie Petrus en Paulus	814,42
	De Bond van Ouderen en Invaliden te Malberg	909,72
	BSCM afdeling Heugem-Randwijck	441,58
	Stichting 't Gilde Maastricht	8.800,00
	Seniorenvereniging Heer	207,50
	ZijActief Amby	532,00
	R.K. Parochie HH Monulfus en Gondulfus	1.802,19
	R.K. Parochie St. Petrus Banden	2.113,88
	Stichting Geinen Daank	5.580,00
	K.B.O. afdeling Onder de Bogen	457,52
	Stichting Handicap en Sexualiteit	1.200,00
	Stichting Buurtplatform Brusselsepoort	2.800,00
	Stichting Buurtraad Oud-Caberg	1.850,00
	Stichting Werkgroep Hazendans	2.772,00
	Stichting Buurtplatform Belfort-Daalhof	1.965,00
	Stichting Leefbaarheid Boschpoort/Bosscherveld	2.772,00
	Buurtplatform Malpertuis	2.640,00

	Stichting Buurtraad Pottenberg	2.800,00
	Stichting Buurtplatform Caberg	2.660,00
	Stichting Buurtplatform Campagne	1.948,00
	Buurtplatform Malberg	1.660,00
	Buurtplatform St.Pieter - Jekerdal – Villapark	2.772,00
	Stg. Buurtplatform Mariaberg	1.820,00
	Stichting Buurtplatform Wolder	1.560,00
	Hobbyclub De Knutseleer	2.236,00
	Stichting Scouting Sint Lambertus	6.678,00
	Scoutinggroep De Gordiaanse Knoop	932,00
	Stichting Scouting Waterwerk Jan van Gent	13.111,00
	Scoutinggroep Henri Dunant/Florence Nightingale	14.394,00
	Scouting Amby	12.837,00
	Scouting St. Gerlach	14.968,00
	Scouting St. Theresia	7.952,00
	Scouting Anne Frank St. Jan Heer	9.226,00
	Stichting Scoutinggroep Lord Baden Powell	7.386,00
	Vereniging Scouting Fons Olterdissen	10.076,00
	Stichting Code 043	160.000,00
	Stichting Scouting Titus Brandsma Maastricht	5.049,00
	Stichting Jeugdwerk Pottenberg	7.314,00
	Scoutinggroep De Eburonen	5.262,00
	Stichting Jeugdwerk de Maaskluivers	4.121,00
	Scouting Christus Koning Caberg	8.022,00
	Buurtplatform Wyck	1.700,00
	Stichting ’t Jekerkwartier	2.530,00
	Stg. Burgerinitiatief Boschstraatkwartier Oost (BBOOST)	2.440,00
	Stichting Argus Buurtplatform Statenkwartier	2.600,00
	Stichting Buurtplatform Kommelkwartier	484,00
	Stg. Buurtplatform Sint Maartenspoort	2.195,74
	Stichting Buurtplatform Centre Ceramique	1.120,00
	Stg. Buurtplatform Binnenstad	1.394,00
D	Stichting Code 043	15.000,00
	Scouting H. Dunant-F. Nightingale	4.725,00
	Scouting Titus Brandsma	1.500,00
	Humanitas	4.500,00
	Humanitas	12.950,00
	Stg. LEFteam	19.875,00
	Stg. LEFteam	18.500,00
	Stg. Boerderij Daalhoeve	19.960,00
	Buurtplatform Belfort - Daalhof	20.000,00
	Buurtplatform Argus Statenkwartier	17.000,00
	IVN Maastricht	15.000,00
	Stg buurtplatform Groot Heer	20.000,00
	Stg.Fietsbank Maastricht	9.950,00
	Stg. Futsal Limburg	11.000,00
	Stg. Vrienden van Maasveld	19.350,00
	Stg. Kids Factor	6.500,00
E	Scouting Titus Brandsma	1.100,00
	Stg. Moetiara Maloekoe	11.000,00
	BPF Wyckerpoort Actief	2.350,00
	Stg. Buurtplatform Wittevrouwenveld	10.000,00
	Stg. Buurtcentrum St. Pieter	2.250,00
	Stichting Wie-kent school	15.000,00
	Stg. Kenniscentrum Emancipatie Maast	14.210,00
	Stg Scouting Regio Mtr en Mergelland	2.500,00
	't Vrouweveld Stg.Dienst aan Kerk en	2.000,00

	Stg. SoAP	5.000,00
	MSV Tragos	19.920,00
	Basketball Club Kimbria	12.500,00
	BPF Wyckerpoort Actief	4.850,00
	Stg. Buurtraad Limmel	7.650,00
	Kinderboerderij de Heeg	3.970,00
	Stichting 't Gilde Maastricht	5.370,00
	The innBetween Stg Maastr. Studenten	10.000,00
	Stichting Wij s Burgers voor Burgers	17.100,00
	Stichting Tapijntuin	15.000,00
	Stichting Kinderboerderij Limmel	12.620,00
	Stg. Dress for Success Maastricht	14.000,00
	De zonnebloem afd. Amby	500,00
	IMFSA-Maastricht	2.100,00
	Buurtplatform Belfort - Daalhof	750,00
	Vereniging Buurttheater Mariaberg	4.000,00
F	Stg Toon Hermans Huis	1.450,00
	Stichting in de Rooden Leeuw	7.070,00
	Humanitas	14.950,00
	Vrienden van De Merici Maastricht	3.000,00
	Stg. Buurtplatform de Heeg	3.950,00
	Stg. Buurtplatform Wittevrouwenveld	2.500,00
	Stg. Vrienden van Maasveld	7.800,00
	Stg. Boerderij Daalhoeve	14.421,70
	Stichting Kabelomroep Zuid-Limburg	15.000,00
	Smile To The Future	4.500,00
	Stg. Bureninitiatief	7.765,00
	Stichting Jeugdwerk Pottenberg	4.975,00
	De Limbo Wheelers	2.250,00
	Stg. Buurtplatform Kommelkwartier	8.400,00
	Stg. Werkhuis Maastricht Noordoost	1.812,50
	Huurdersvereniging Woonbelang	2.000,00
G	Vastgoed (bijdrage Huur Moetiara Maloekoe)	10.392,91
	Kracht 12	41.058,25
	Bestuurs en Concernzaken (Presentatie Maastricht Doet)	70,00
	Stichting Trajekt	18.500,00
	Center Ceramique (Huur ruimte CC Code 043 2014)	4.800,00
H	Stichting Trajekt	37.814,00
	GGD	69.354,00
	Veiligheid en Leefbaarheid (Bijdrage CJG)	72.000,00
	Multisignaal N.V.	48.631,70
	~~Centre Ceramique (samengevoegd met 8.626)~~	0
	Clingendael International	755,23
	Clingendael International	755,23
	Family Factory	350,00
	Familie Focus	12,00
	Multisignaal N.V.	1.435,00
	Fontys Hogescholen	282,00
	Door communicatie	1.755,00
	Door communicatie	687,00
	Stayokay Maastricht	359,50
	Stayokay Maastricht	419,34
	Fontys Hogescholen	1.224,00
	MTB Regio Maastricht nv	10,38
	Door communicatie	180,00
	Stg. Trajekt Beheer Wiemerink	454,89
	Stichting Trajekt	4.870,00

	Multisignaal N.V.	1.320,00
	Multisignaal N.V.	4.295,00
	Multisignaal N.V.	1.980,00
	Multiplus	375,00
	Multisignaal N.V.	555,00
	Impreso BV	1.807,00
	Center Ceramique (Huur Trajekt speel-o-theek)	19.674,80
	Envida	158.124,00
	Sociale Zaken (Procescoördinator verwijsindex)	40.000,00
	Stichting Trajekt	30.308,00
	Stg. Buurtbemiddeling Maastricht	21.000,00
	Veiligheid en Leefbaarheid (Bijdrage Jongerencoach WVV)	25.000,00
	Sociale Zaken (Bijdrage formatie kinderopvang)	45.553,00
	Stichting 2zussen	1.920,00
	Kuseema bv	350,00
	Kuseema bv	4.770,00
	Young Crowds bv	8,95
	Door communicatie	3.800,00
	Fontys Hogescholen	1.224,00
	Dutchital Media	795,00
	Door communicatie	5.649,00
	Door communicatie	426,00
	Door communicatie	3.535,00
	Door communicatie	170,00
	Kuseema bv	3.040,00
	Kuseema bv	380,00
	Stichting vCJG	300,00
	Stichting 2zussen	20,00
	Center Ceramique (onderhoud G!DS en JALP abonnement)	17.896,15
	Sociale Zaken (Bijdrage procesondersteuner CJG/Heuvelland)	156.000,00
	GGD	118.656
	Overig	408,65
I	Bijdrage bestuur OMM Kumulus	7.364
	Stichting Bruis Maastricht	15.000,00
	Harmonie Wilhelmina	550,00
	Koninklijke Harmonie van Maastricht	1.651,00
	Heugems Mannenkoor	2.368,00
	Senioren Drumband Mestreech	2.924,00
	Stg. Societe Jamais Compleet	2.320,00
	2 Enjoy	2.077,00
	Vocalgroup Mes Amie	2.645,00
	Stg. SMC Maastricht	1.614,00
	Stg. Mestreechter Taol	10.000,00
	Scala Accordeonvereniging	2.727,00
	Symfonieorkest Avanti	3.945,00
	Fanfare St. Martinus	4.187,00
	Fanfare Concordia	3.748,00
	Fanfare Juliana	3.148,00
	Fanfare Sint Cornelius	9.145,00
	Fanfare Sint Cornelius	1.651,00
	Fanfare St. Hubertus	4.206,00
	Sint Servatius fanfare	7.785,00
	Garderizzjemint de Kachelpiepers	4.993,00
	Harmonie kunst door Oefening	9.241,00
	Harmonie Sint Petrus en Paulus	14.189,00
	R.K. Harmonie St.Caecilia	5.139,00
	Harmonie Heer Vooruit	10.367,00
	Harmonie St. Michael	9.694,00

	Harmonie Sint Pieter 1890	5.121,00
	Harmonie Sint Walburgia	10.091,00
	Harmonie Wilhelmina Wolder	11.433,00
	Jeugddrumband WVV '28	3.015,00
	Koninklijke Harmonie van Maastricht	8.777,00
	Koninklijke Harmonie Heer	8.367,00
	Mestreechter Fanfaar Sint Joezep	4.846,00
	Mixed Harmony Maastricht	4.192,00
	Stg.Senioren Muziek Maastricht	4.238,00
	Stg.Trichtse Verkennersband	8.966,00
	R.K. Wieker Fanfare Sint Franciscus	5.304,00
	Maastrichtse Twirling Stars	1.350,00
	Stichting Symfonie Orkest Arka	5.071,00
	Universiteitsorkest	8.051,00
	Segura Escola de Samba Maestricht	4.412,00
	Gemengde Zangvereniging Crescendo	2.512,00
	Ghesellen van den Sanck	1.423,00
	Koninklijke Sint Caeciliakoor Heer	3.241,00
	Heugems Mannenkoor	1.919,00
	KZV Mastreechter Staar	3.499,00
	Maastrichts Mannenkoor	1.979,00
	Mannenkoor Wieker Eindrach	1.822,00
	Ouderenkoor Ouch Joonk Gewees	1.946,00
	Lingua e Musica	1.551,00
	Stem des Volks	2.164,00
	Vriendenkoor 1882	1.849,00
	Maos en Neker	2.542,00
	Opera Comique Maastricht	1.740,00
	Kamerkoor Quartna	1.528,00
	Mestreechter Operette Vereniging	2.169,00
	Vocal Group Odeon	1.387,00
	Zangvereniging de Looier Twie	2.012,00
	Chapeau	2.059,00
	Gemengd Koor Sjantee Scharn	1.776,00
	Toonkunstkoor Maastricht	1.921,00
	La Muze	1.957,00
	Mannenzanggroep Wieker Hofzengers	1.549,00
	Kinderkoor Sjamaes	2.412,00
	Zangkoor l'Esperance	1.776,00
	Stg. Ouderen Societeit Belfort	2.828,00
	Joagkoer de Kinderkopkes	1.367,00
	Mestreechter Gelegenheidskoer	1.776,00
	Vrouwenkoor Femmeuse	1.580,00
	Gemengd Zangkoor Cantare	1.731,00
	Vocal Group Celebrations	1.587,00
	Koninklijk Mannenkoor Borgharen	3.000,00
	Stichting Kimogo/Vivas	1.831,00
	Stg.Jeugdkoor de Beltoontjes	2.345,00
	Musicalkoor Maastricht	1.483,00
	Stg.Volle Petaj	3.290,00
	Universtiteitskoor Maastricht	3.439,00
	Zangkoor Ascension	1.946,00
	Les Philfolles	2.686,00
	ENCI-koor Maastricht	2.101,00
	Toneelvereniging de Vriendenkring	1.827,00
	Toneelvereniging Accent	1.827,00
	Toneelgroep Blik	1.827,00
	Toneelgroep M'46	1.827,00

	Toneelgroep Papaver	1.827,00
	Toneelvereniging Alles is Drama	1.827,00
J	Prinses Christina Concours	9.000,00
	Stg. COMA Maastricht	1.000,00
	Stg. Maastrichtse Componisten	2.000,00
	Stg. Festivals Limburg	5.000,00
	Stg. LEFteam	2.500,00
	Kamerkoor Maastricht	2.500,00
	Stichting Nederlandse Studenten Orkest	1.000,00
	Stg. Vocallis	1.500,00
	Tuna Universitaria de Maastricht	4.000,00
	Stichting Popmuziek Limburg	750,00
	Stichting Popwaarts	4.000,00
K	Stichting Ateliers Maastricht	5.000,00
	Jan van Eijck Academie	5.000,00
	Stg.Studenten Omroep Zuid Limburg	2.500,00
	Overig	4.529,00
L	Marlstone Music	9.000,00
	Stichting Sinterklaas aan de Maas	1.000,00
	Marlstone Entertainment	1.000,00
	Stichting Bruis Maastricht	15.000,00
	Mondiaal Centrum	15.000,00
	Stg. Summer Deejays	3.000,00
	Stichting Dancetour	12.000,00
	Bonnefanten Museum	15.000,00
	Talenacademie Nederland	12.000,00
	Stg. Sphinx	7.500,00
	Wandering the future	400,00
	Center Ceramique (huur jan-jun code 043 2015)	2.400,00
	Intern Economie en Cultuur (Bijdrage jongerenfestival Breakfest)	5.000,00

Bijlage 15 Afkortingen

AMW	Algemeen maatschappelijk werk
AU	Algemene Uitkering
AUTO	Audit Together
AVL	Afvalverwijdering Limburg N.V.
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B=K	Bezuinigen is kiezen
B&W	Burgemeester en wethouders
BAG	Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen
BBZ	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatie Fonds
BCC	Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie
BDU	Brede doeluitkering
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIS	Bestuursinformatiesysteem
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOG	Bebouwd Onroerend Goed
BOP	Buurtontwikkelingsplan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BWS	Besluit woninggebonden subsidies
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CC	Centre Céramique
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
COA	Centraal Orgaan Opvang voor Asielzoekers
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DD	Doelmatigheid en doeltreffendheid
DECL	Duurzame Energiecentrale Limburg
DOH	Decentralisatie Onderwijshuisvesting
DMS	Document Management Systeem
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ECB	Europese Centrale Bank
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FPU	Flexibel pensioen en uittreden
FWI	Fonds Werk en Inkomen
GAM	Gemeentelijke Archiefdienst Maastricht
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GE	Grote evenementen
GEM	Gemeentelijke exploitatiemaatschappij
GEO	Geografische (informatie)
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIOS	Grootschalig groen in en om de stad
GOB	Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties
GOMV	Gebiedsontwikkeling Maastricht Meersen Valkenburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX wet	Grondexploitatie wet
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GSB	Grote Stedenbeleid
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
HST	Hoge Snelheidstrein

HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IAB	Intergaal Accommodatie Beleid
IAS	Informatie en Automatisering Services
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOI	Index Bruto Overheid Investeringen
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICES	Interdepartementele Commissie Economische Structuurversterking
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
I/D	Instroom/Doorstroom
I-NUP	Implementatie-Nationaal Uitvoeringsprogramma
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPC	Innovatie prestatie contract
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IV 3	Informatie voor Derden
KBL	Kredietbank Limburg
KIM	Kinderopvang Maastricht
KO	Kinderopvang
KVO	Keurmerk veilig ondernemen
LED	Limburg Economic Development
LFA	Limburgse Federatie Amateurtoneel
LSO	Limburgs Symfonie Orkest
MAA	Maastricht Aachen Airport
MARAP	Managementrapportage
MCH	Maastricht Culturele Hoofdstad
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
ME	Maatschappelijke effecten
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
M&O	Misbruik en Oneigenlijk Gebruik
MOP	Meerjarig Ontwikkelingsprogramma
MPE	Maastrichts Planologisch Erfgoed
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MTO	Medewerkers Tevredenheids Onderzoek
MVV	Maastrichtse Voetbal Vereniging
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht’
NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
NOx	Stikstofoxiden
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NUGGER	Niet-uitkeringsgerechtigde
NWA	Netwerkanalyse
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OBM	Ontwikkelingsbedrijf Maastricht
OCB	OntwikkelingsCombinatie Belvédère BV
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDV	Perifere Detailhandels Vestiging
PGA	Persoonsgerichte aanpak
PISA	Project Integrale Saneringen
PO	Primair Onderwijs
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
P&C	Planning en Control
P&R	Park en Ride
P&W	Park en Walk
PRIS	Parkeer Route Informatie Systeem
PSZ	Peuterspeelzalen
PTA	Projectteam Archeologie
PVB	Project Versterking Brandweer
RAL	Rijksarchief Limburg
RAIL	Regionaal arbeidsmarkt Informatiesysteem Limburg
REA	Reïntegratie arbeidsongeschikten
RIF	Regionaal Interdisciplinair Fraudeteam

RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RIS	Raadsinformatiesysteem
RKMC	Rekenkamer Commissie Maastricht
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RMP	Ruimtelijk mobiliteitspakket
ROA	Regeling Opvang Asielzoekers
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROR	Raamplan Openbare Ruimte Binnenstad
RTC	Regionaal Trainingscentrum
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RUDDO	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SAM	Samenwerkende Ateliers Maastricht
SHCL	Sociaal Historisch Centrum Limburg
SIB	Sociale Infrastructuur en Buurten
SISA	Single Information Single Audit
SKM	Stadskantoor Maastricht
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SMI	Sociaal medische indicatie
SOV	Strafrechtelijke Opvang Verslaafden
SPIN	Systeem Personeels Informatie
SSC	Shared service center
STEPS	Stedelijke Peuterspeelzaal Stichting
STIREA	Stimulering ruimte voor economische activiteiten
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVO	Stuurgroep Vermindering Overlast
TGV	Train à Grande Vitesse
TIS	Team Integrale Schuldhulpverlening
TraXs	Traject Extreem en Sport
UM	Universiteit Maastricht
UP	Uitvoeringsplan 2000
UVI	Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VINEX	Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra
VIS	Vroegtijdig Interventie Systeem
VLG	Vereniging Limburgse gemeenten
VMBO	Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOL	Voortgezet Onderwijs Limburg (stichting)
VOM	Vervoer Op Maat
VRI	Verkeersregelinstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VVTV	Voorwaardelijke vergunning tot verblijf
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBP	Wet bescherming persoonsgegevens
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WIJ	Wet investeren in jongeren
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WIZ	Werk, Inkomen en Zorg
WKC	Warmte kracht centrale
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WOR	Wet op de Ondernemingsraad
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPG	Wet publieke gezondheid
WPV	Wet Personen Vervoer
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten

WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWnV	Wet werken naar vermogen
(X)AMA	Ex alleenstaande minderjarige allochtonen
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel